شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش
نومۇرى: CN 65 — 0002 / Z
(ۋاكالەت نومۇرى: 1 — 57)
«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى　(بۇ سان ئالتە بەت)

1996 - يىل
ئىيۇل
1
دۈشەنبە

ئاپتونوم رايون بويىچە «ئۈچتە ياخشى ئوقۇغۇچى»، «مۇنەۋۋەر ئوقۇغۇچى كادىر» ۋە «ئىلغار سىنىپ كوللېكتىپى» داغدۇغىلىق تەقدىرلەندى

قېيۇم باھاۋۇدۇن مۇھىم سۆز قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مېھرىگۈل تۇردى**، پراكتىكانت مۇخبىر **ئابدۇۋاھىت نىياز** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق ئىتتىپاق كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق مائارىپ كومىتېتى 6 - ئاينىڭ 29 - كۈنى شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك داشۆسىدە يىغىن ئېچىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە «ئۈچتە ياخشى ئوقۇغۇچى» بولۇپ باھالانغان مەرھابا قاتارلىق 195 ئوقۇغۇچىنى، ئائىلىز مۇھەممەتئىمىن قاتارلىق 92 مۇنەۋۋەر ئوقۇغۇچى كادىرنى ۋە شىنجاڭ داشۆسى سىياسىي فاكۇلتېتى مەمۇرىي باشقۇرۇش 93 - يىللىق 2 - سىنىپ كوللېكتىپى قاتارلىق 48 ئىلغار سىنىپ كوللېكتىپىنى داغدۇغىلىق مۇكاپاتلىدى.

مۇكاپاتلاش يىغىنىغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قېيۇم باھاۋۇدۇن، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ئامىنە غاپپار، ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى پاشا ئىشان قاتارلىق رەھبەرلەر ۋە بىر قىسىم ئالىي مەكتەپلەرنىڭ مەسئۇللىرى قاتناشتى.

يىغىندا قېيۇم باھاۋۇدۇن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋاكالىتەن، بۇ قېتىم باھالانغان ئوقۇغۇچىلار ۋەكىللىرى ۋە كوللېكتىپلارنى قىزغىن تەبرىكلەيدىغانلىقىنى بىلدۈرگەندىن كېيىن مۇنداق دېدى: ئىدىيىۋى تەربىيىنى ۋە نەزەرىيە ئۆگىنىشنى كۈچەيتىپ، سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ يارامىلىق قۇرغۇچىلىرى ۋە ئىز باسارلىرىنى تەربىيىلەش كېرەك؛ پۈتكۈل جەمئىيەت ھەر مىللەت ياشلىرى - ئۆسمۈرلىرىنىڭ ساغلام ئۆسۈپ يېتىلىشىگە كۆڭۈل بۆلۈپ، ئوقۇغۇچىلارغا ياخشى ئۆگىنىش، تۇرمۇش مۇھىتى يارىتىپ بېرىشى كېرەك؛ ياخشى مەكتەپ ئىستىلى، ئۆگىنىش ئىستىلى شەكىللەندۈرۈشنى تەشەببۇس قىلىپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرى ئۈچۈن بىر تۈركۈم مەشھۇر ئىختىساس ئىگىلىرىنى تېرىشىپ بالدۇرراق يېتىلدۈرۈش كېرەك. قېيۇم باھاۋۇدۇن تەقدىرلەنگەنلەرنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇشىنى ئۈمىد قىلدى.

1995 - يىلىنىڭ بېشىدا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى، ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسى ئەرمۇدۇن يېزىسىنىڭ يېڭىئايماق 7 - كەنتىدە خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە، بۇ يەردىكى دېھقانلارنىڭ سۇ ئىچىش جەھەتتىكى قىيىنچىلىقىنى كۆرۈپ، نەق مەيداندىلا ئالاقىدار تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرىغا بۇ كەنتكىلەرگە تېزرەك قۇدۇق قېزىپ بېرىشنى تاپىلىغانىدى.

ھازىر بۇ كەنتتىكىلەر پاكىز تۇرۇبا سۈيى ئىچىدىغان بولدى. بۇ مۇناسىۋەت بىلەن يېڭىئايماق 7 - كەنتىدىكى دېھقانلار «1 - ئىيۇل» ھارپىسىدا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىگە «ئەسسالام» ناملىق رەھمەت خېتى ئەۋەتتى.

ئەسسالام

ئەسسالام ئەل غەمگۇزارى، سىزگە دېھقاندىن سالام،
يېڭىئايماق كەنتىمىزدىن — باغۇ - بوستاندىن سالام.

ياد ئېتىپ كېپسىز يىراقتىن، قەھرىتان قىش كۈنلىرى،
ياش تۆكۈپ، قوللار ئېلىشقان قىز ۋە ئوغلاندىن سالام.

ھال سوراپ كىرگەندە بىزدىن مېھىر - شەپقەت يەتكۈزۈپ،
شادلىنىپ دىل، ئۇرغىدى كۆي، كۈلكە - خەنداندىن سالام.

كەتتى ئۇنتۇلماس مىنۇتلار مەڭگۈلۈك ئىز قالدۇرۇپ،
ئۈزىتىپ مېھماننى قانماي بۇندا قالغاندىن سالام.

ئۇن، كۆمۈر، قات - قات كىيىملەر كەلدى ھەم شۇندىن بۇيان،
پارتىيە مېھرىگە چۆمگەن يارۇ - جاناندىن سالام.

سۇنى ئەگلەكتە سۇزۇپ ئىچكەن بۇ يۇرتتا خەلقىمىز،
ئىچىمىز زەم - زەمنى دەپ يايرىغان جاندىن سالام.

سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش توغرىسىدا

(1996 - يىل 3 - ئاينىڭ 3 - كۈنى)

جياڭ زېمىن

يېقىندا مەركەز بىر مۇھىم مەسىلىنى، يەنى رەھبىرىي كادىرلارنىڭ سىياسىيغا چوقۇم ئەھمىيەت بېرىشنى تەكىتلىدى، مەن پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 5 - ئومۇمىي يىغىنى، مەركەز ئاچقان ئىقتىساد خىزمىتى يىغىنى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ كېڭەيتىلگەن يىغىنى، مەركەزنىڭ سىياسىي قانۇن خىزمەت يىغىنى، مەملىكەتلىك تەشۋىقات بۆلۈم باشلىقلىرى يىغىنىدا ھەم بېيجىڭ، غەربىي شىمال ۋە گۇاڭدۇڭدا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە بۇ مەسىلە توغرىسىدا توختالغانىدىم، پارتىيە ئىچى - سىرتىدىكىلەر ئومۇميۈزلۈك ھالدا: ھازىر بۇ مەسىلىنى تەكىتلەش ناھايىتى زۆرۈر شۇنداقلا ناھايىتى مۇھىم، دەپ قارىدى. بۈگۈن مەن مۇشۇ مەسىلە توغرىسىدا يەنە ئاز - تولا توختىلىپ ئۆتىمەن.

سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش، ماركسىزملىق سىياسىي پارتىيە ئۈچۈن ئېيتقاندا، قانداقتۇر يېڭى مەسىلە ئەمەس، بىزنىڭ بۇيۈك رەھبىرىمىز ماركس، ئېنگېلس، لېنىندىن تارتىپ رەئىس ماۋزېدۇڭ ۋە يولداش دېڭ شياۋپىڭغىچە بۇ ئىشنى ئىزچىل داۋاملاشتۇرۇپ كەلدى، دەپ ئېيتىشقا بولىدۇ، بۇ پارتىيىمىزنىڭمۇ ئېسىل ئەنئەنىسى. نېمە ئۈچۈن ھازىر بۇ مەسىلىنى تەكىتلەيمىز؟ مەقسەت پۈتۈن پارتىيىدىكىلەرنىڭ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ۋە پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىنى تېخىمۇ قەتئىي، تەۋرەنمەي، تېخىمۇ ئومۇميۈزلۈك توغرا ئىزچىللاشتۇرۇپ، دۆلىتىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنى ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ ياخشى ئىشلىشىنى ئۈمىد قىلىشتىن ئىبارەت.

پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدا ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىش بېكىتىلدى، بۇ پارتىيىمىزنىڭ تارىخىي تەجرىبىلەرنى چوڭقۇر يەكۈنلەش ئاساسىدا چىقارغان ستراتېگىيىلىك تەدبىرى، ئەمەلىيەت بۇ

ئۆزگىرىش بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، تاشقى دۈشمەننىڭ كەڭ كۆلەملىك تاجاۋۇزى يۈز بەرمىسلا، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتىن ھەرگىز تەۋرىنىشكە بولمايدۇ. ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركەزدە چىڭ تۇرۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، «ئىككى ئاساسىي نۇقتا»دا، يەنى تۆت ئاساسىي پرىنسىپتا، ئىسلاھات ۋە ئېچىۋېتىشتە چىڭ تۇرۇش كېرەك. بۇ ئەمەلىيەت تولۇق ئىسپاتلىغان ئوبيېكتىپ ھەقىقەت، بۇ «ئىككى ئاساسىي نۇقتا»دا چىڭ تۇرۇش ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركىزىي ۋەزىپىنىڭ ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇشنىڭ ئوڭۇشلۇق ئەمەلگە ئېشىشىغا كاپالەتلىك قىلىش، ئۇنى ئىلگىرى سۈرۈشنى مەقسەت قىلىدۇ. دۆلىتىمىزنىڭ ئىسلاھات ۋە ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ئىنتايىن مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى. ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ ھاياتىي كۈچىنى داۋاملىق ئاشۇرۇش ئۈچۈن بۇ ئىشنى داۋاملىق، تەۋرەنمەي، تېخىمۇ ياخشى ئىشلەش كېرەك. تۆت ئاساسىي پرىنسىپ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا ۋە ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشكە كاپالەتلىك قىلىدىغان ئەڭ تۈپ سىياسىي شەرت. پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە 100 يىلغىچە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇش بىر مەركەز ۋە ئىككى ئاساسىي نۇقتىدىن تەۋرەنمەسلىكنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتا باشقا ساھەدىكى خىزمەتلەرگە سەل قارساق بولىدۇ دەپ قارساق ياكى ئىقتىساد يۈكسەلسە باشقا ئىشلارمۇ تەبىئىي ھالدا يۈكسىلىدۇ دەپ قارساق، توغرا بولمايدۇ، بۇنداق ئۆي ۋە ئۇسۇللار ئەمەلىيەتكە ئۇيغۇن ئەمەس، بىر تەرەپلىمىلىك ۋە زىيانلىق. بىز چوقۇم ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىقنىڭ مۇناسىۋىتىنى، ئىقتىساد بىلەن سىياسىينىڭ مۇناسىۋىتىنى، ماددىي مەدەنىيەت بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەتنىڭ مۇناسىۋىتىنى، ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرى بىلەن ئىشلەپچىقىرىش مۇناسىۋىتىنى، ئىقتىسادىي

قويغان ۋە ناھايىتى ئېنىق ئېيتقانىدى. ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشتا چوقۇم سىياسىي كاپالەت بولۇشى لازىم. بۇنىمۇ يولداش دېڭ شياۋپىڭ ئىسلاھات ۋە ئېچىۋېتىشنىڭ دەسلەپكى مەزگىلىدە ئوتتۇرىغا قويغان ھەم ناھايىتى ئېنىق ئېيتقانىدى. 1986 - يىلى ئۇ تيەنجىننى كۆزدىن كۆچۈرگەندە يەنە: «ئىسلاھات ئېلىپ بارساق، پەن - تېخنىكىنى زامانىۋىلاشتۇرساق، ئۇنىڭ ئۈستىگە سىياسىيغا ئەھمىيەت بەرسەك، كۈچ - قۇدرىتىمىز زورىيىدۇ. ھەرقانداق چاغدا سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشىمىز لازىم.» دەپ تەكىتلىگەنىدى. بۇ ئىدىيە ئىنتايىن مۇھىم. مەركەز يېقىندا سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشنى تەكىتلەشتىمۇ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ مۇشۇ ئىدىيىسىدە چىڭ تۇرۇش ۋە ئۇنى ياخشى ئىزچىللاشتۇرۇشنى مەقسەت قىلغان. رەھبىرىي كادىرلاردىن سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشنى تەلەپ قىلىشىمىز ئىقتىسادنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا ھەرگىزمۇ تەسىر يەتكۈزمەيدۇ، ئۇنىڭدا سىياسىينى ئىقتىسادنىڭ ئورنىغا دەسسىتىش كېرەك دېيىدىغان مەنىمۇ يوق، بۇنىڭ ئەكسىچە، ئۇ تېخىمۇ تولۇق سىياسىي شارائىت يارىتىپ ۋە كۈچلۈك سىياسىي كاپالەت بىلەن تەمىن ئېتىپ، پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى جان - دىل بىلەن تېخىمۇ ياخشى، تېخىمۇ تېز يۈكسەلدۈرۈشكە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشنى مەقسەت قىلىدۇ. سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشىمىز چەت ئەللەردىكى بەزى مەتبۇئاتلارنىڭ: جۇڭگو يەنە ئىلگىرىكىگە ئوخشاش قانداقتۇر سىنىپىي كۈرەشنى تۇتقا قىلىشقا قايتماقچى، «سول» چىل نەرسىلەرنى يولغا قويماقچى بولۇۋاتىدۇ، دەپ بۇرمىلىغىنىدەك ئىش ئەمەس، قانداقتۇر ھەرىكەت ئېلىپ بارغانلىقىمۇ ئەمەس، بىز ھەرىكەت ئېلىپ بارمايمىز. ئۇلارنىڭ مۇشۇنداق جامائەت پىكرى پەيدا قىلىشىدا يامان غەرىزى بار، يولداشلىرىمىز بۇنىڭدىن ھوشيار بولۇشى، ئالدىنىپ قالماسلىقى

ئاساسدا چىقارغان ستراتېگىيىلىك تەدبىرى، ئەمەلىيەت بۇ تەدبىرنىڭ تامامەن توغرا ئىكەنلىكىنى تولۇق ئىسپاتلىدى. ئىقتىساد ئاساس، جۇڭگونىڭ مەسىلىلىرىنى ھەل قىلىشتا، تېگى - تەكتىدىن ئالغاندا، ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇشقا تايىنىمىز. مۇشۇ مەنىدىن ئېيتقاندا، كۈچىنى توپلاپ ئىقتىسادنى يۈكسەلدۈرۈپ، جۇڭگونى زامانىۋىلاشتۇرۇشنىڭ ئۆزى ئەڭ چوڭ سىياسىي ھېسابلىنىدۇ. شۇڭا ۋەزىيەتتە قانداق

كۈچلىرى بىلەن ئىشلەپچىقىرىش مۇناسىۋىتىنى، ئىقتىسادىي بازىس بىلەن ئۈستقۇرۇلمىنىڭ مۇناسىۋىتىنى دىئالېكتىك ئاساستا تونۇش ۋە بىر تەرەپ قىلىشنى ئۆگىنىۋېلىشىمىز لازىم.

سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش نۆۋەتتە بىزنىڭ ئەڭ چوڭ سىياسىيمىز، چۈنكى ئۇ خەلقنىڭ ئەڭ چوڭ، ئەڭ تۈپ مەنپەئەتىگە ۋەكىللىك قىلىدۇ. بۇنى يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئىسلاھات ۋە ئېچىۋېتىشنىڭ دەسلەپكى مەزگىلىدىلا ئوتتۇرىغا

يولداشلىرىمىز بۇنىڭدىن ھوشيار بولۇشى، ئالدىنىپ قالماسلىقى كېرەك. مۇشۇنداق ئەندىشە ۋە گۇماندا بولۇشنىڭ قىلچە زۆرۈرىيىتى يوق، ھېچقانداق ئاساسمۇ يوق. بىزنىڭ سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشىمىز ھەرگىز بەزى سىياسىي شوئارلارنى ئاددىيلا تەكرارلاپ قويۇش، قۇرۇق سىياسىي بىلەن شۇغۇللىنىش ئەمەس، بەلكى يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئېيتقىنىدەك

(ئاخىرى 3 - بەتتە)

ئىچىمىز زەم-زەمنى دەپ يايرىغان جاندىن سالام.

شۇ قەدەر مۇنبەت زېمىننىڭ يوق ئىدى بىر ئۈستىگى، قانچە ئەۋلاد ئىنتىزارى، ئارزۇ-ئارماندىن سالام.

يۇرتىمىزغا ئاقسا گەر زۇمرەت ئېقىن جان ياشنىتىپ، ياغقۇسى كومپارتىيىگە يەرۇ-ئاسماندىن سالام.

قوغلىنىپ شۇ چاغدا ئەلدىن رودۇپاي نامراتچىلىق، ئوينىغايمىز بەزمە-مەشرەپ، ئەھدۇ - ئىمكاندىن سالام.

مىڭ تەشەككۇر خەلقىمىزنىڭ جان كۆيەر خىزمەتچىسى، ھۆر زاماندا بەختى كۈلگەن بارچە دېھقاندىن سالام.

قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيە ئەرمۇدۇن يېزىسى يېڭىئىماق 7- كەنتىدىكى دېھقانلاردىن

ئۈرۈمچى كان ئىشلىرى ئىدارىسىغا قاراشلىق ليۇداۋان كۆمۈر كېنىدا پارتىيىمىز قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى كۈتۈۋېلىش يۈزىسىدىن 6-ئاينىڭ 21-، 22-كۈنلىرى پارتىيە بىلىملىرىدىن زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى.

سۈرەتتە: مۇسابىقە مەيدانىدىن كۆرۈنۈش.

تۇرغۇن ھېزىم فوتوسى

تۇرپان ۋىلايىتىدە جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقى خاتىرىلەندى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ساتتار رېقىپ** خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان ۋىلايىتىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار مول مەزمۇنلۇق پائالىيەتلەرنى ئۆتكۈزۈپ، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى داغدۇغىلىق خاتىرىلىدى.

تۇرپان ۋىلايەتلىك پارتكوم جايلارغا «1-ئىيۇل»نى داغدۇغىلىق خاتىرىلەشنى ئورۇنلاشتۇرغاندى، ناھىيە (شەھەر)لەر مول مەزمۇنلۇق پائالىيەتلەرنى ئۆتكۈزۈپ، پارتىيىمىز قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلىدى. ۋىلايەتلىك پارتكوم ۋىلايەت بويىچە قاتلامۇقاتلام سېلىشتۇرۇپ باھالاپ چىقىلغان ئون مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسىنى تەقدىرلىدى ۋە كادىرلار ۋە ئاممىنى ئۇلاردىن ئۆگىنىشكە چاقىردى. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى پېشقەدەم ياچېيكا شۇجىلىرى بىلەن سۆھبەت ئۆتكۈزۈش، ئىلغار پارتىيە ئەزالىرى ۋە مۇنەۋۋەر پارتىيە خىزمىتى خادىملىرىنى تەقدىرلەش، ئاكتىپلارنى پارتىيىگە قوبۇل قىلىش ھەم ھەربىي - خەلق بىرلەشمە كۆڭۈل ئېچىش پائالىيەتلىرىنى ئۆتكۈزۈپ، «1-ئىيۇل»نى خاتىرىلەش پائالىيىتىنىڭ مەزمۇنىنى بېيىتتى.

ئاپتونوم رايونىمىزدا «1 - ئىيۇل»نى تەبرىكلەش يۈزىسىدىن سەنئەت كېچىلىكى ئۆتكۈزۈلدى

سەنئەت كېچىلىكىگە ۋاڭ لېچۇەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت، ھامىدىن نىياز، جانابىل، قېيۇم باھاۋۇدۇن، جۇشىڭتاۋ، ئەسقەت كەرىمباي قاتارلىق رەھبەرلەر قاتناشتى

ئۆز خەۋەرىمىز. 6 - ئاينىڭ 30 - كۈنى كەچتە شىنجاڭ «خەلق» سارىيىدا ئاپتونوم رايوننىڭ پارتىيە قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى تەبرىكلەش سەنئەت كېچىلىكى ئۆتكۈزۈلدى. 1000 غا يېقىن ئارتىس ۋە خىزمەتچى ئىپتىخارلىق ئىچىدە ناخشا ئېيتىپ، ئۇسسۇل ئويناپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ پارتىيىگە تەلپۈنگەن مۇھەببەتلىك قەلبىنى ئىپادىلىدى.

ۋاڭ لېچۇەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت، ھامىدىن نىياز، جانابىل، قېيۇم باھاۋۇدۇن، جۇشىڭتاۋ، ئەسقەت كەرىمباي قاتارلىق ئاپتونوم رايوننىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە، بىڭتۈەن رەھبەرلىرى زالدىكى 3000 تاماشىبىن بىلەن بىرلىكتە «ئىنتېرناتسىئونال شېئىر» نى ئېيتتى، ناخشا ساداسى كىشىلەرنى روھلاندۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە چېگرا رايوننى گۈللەندۈرۈش ئىرادىسى ۋە ئىشەنچىسىنى ئىپادىلىدى.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى، مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزالىرى ۋە مۇنەۋۋەر پارتىيە خىزمىتى خادىملىرىنى تەقدىرلەش يىغىنىغا قاتناشقان ۋەكىللەر ئالدىنقى رەتتىن ئورۇن ئالدى.

سەنئەت كېچىلىكى «ئۇلۇغ ۋەتەن، ئۇلۇغ پارتىيە»، «ھەر مىللەت خەلقىنىڭ قەلبى پارتىيىگە تەلپۈنىدۇ»، «شانلىق مۇساپە»، «ھەممە گۈللەر قۇياشقا باقىدۇ»، «گۈللەر پورەكلىدى» ناملىق بەش قىسىمغا بۆلۈنىدۇ. سەنئەت كېچىلىكىدە مايتاغ نېفىت - خىمىيە باش زاۋۇتى،جۇڭگىغار مەرۋايىت خور ئېيتىش ئۆمىكى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك ئوقۇتقۇچىلار

خور ئۆمىكى قاتارلىق ئۆمەكلەرنىڭ خادىملىرى ۋە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئاتاقلىق ناخشىچى، ئۇسسۇلچىلار ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ سەھنىگە چىقىپ پارتىيىنى كۈيلەيدىغان ناخشىلارنى ئېيتىپ، ئۇسسۇل ئويناپ، قىزغىن ئالقىشقا ئېرىشتى.

سەنئەت كېچىلىكىگە يەنە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزالىرى، خەلق قۇرۇلتىيى، ھۆكۈمەت، سىياسىي كېڭەش، ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۈەنىنىڭ رەھبەرلىرى، دەم ئېلىشقا، پېنسىيىگە چىققان بىر قىسىم پېشقەدەم يولداشلار قاتناشتى.

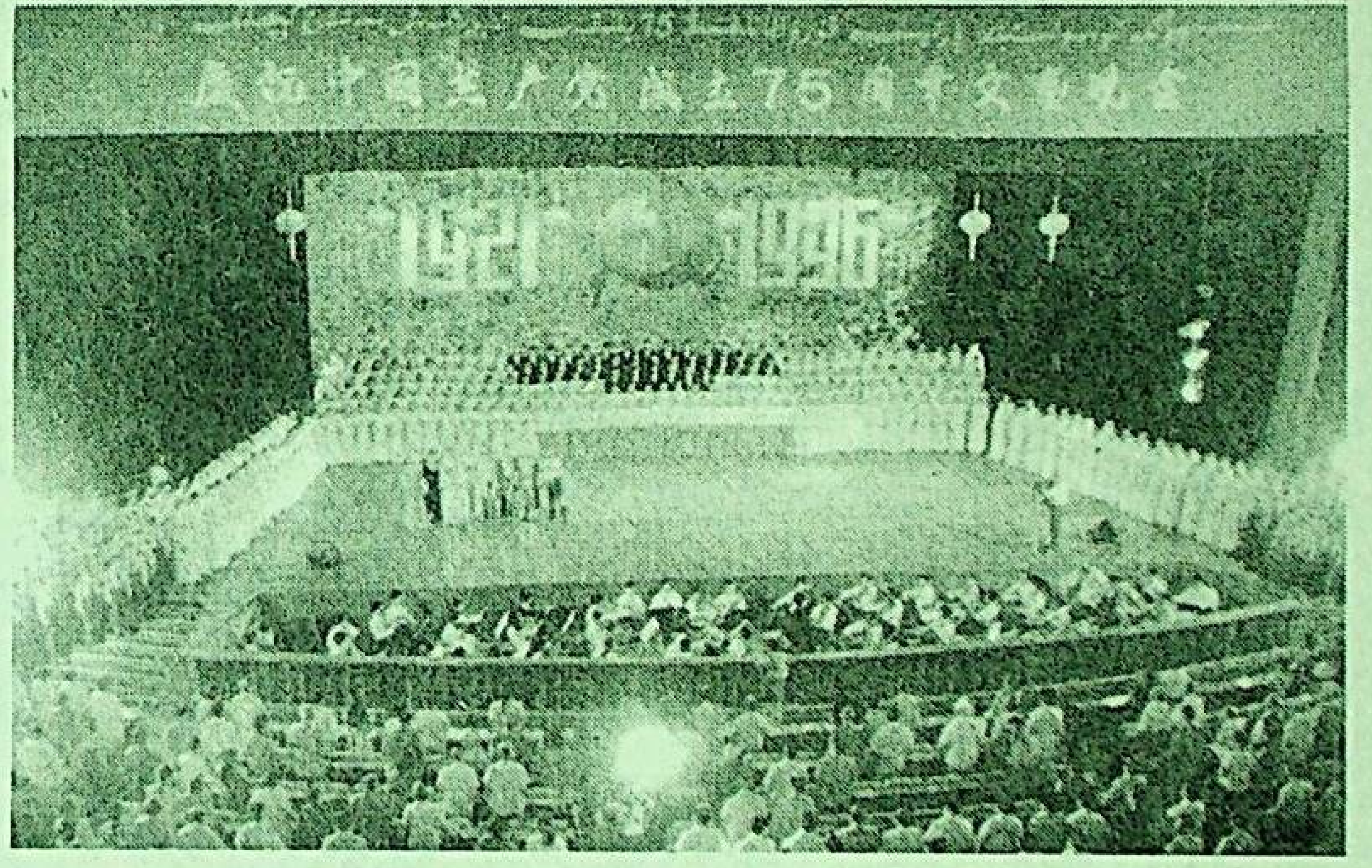

سەنئەت كېچىلىكىدىن كۆرۈنۈش. ئۆز مۇخبىرىمىز **غەيرەت مەتىمىن** فوتوسى

ئەزەربەيجان دۆلەتلىك ناخشا -ئۇسسۇل ئۆمىكى ئۈرۈمچىدە ئويۇن قويۇپ، قىزغىن ئالقىشقا ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **قەدىردان قەييۇم**، پراكتىكانت مۇخبىر **رىزۋانگۈل قادىر** خەۋەر قىلىدۇ: ئەزەربەيجان دۆلەتلىك ناخشا - ئۇسسۇل ئۆمىكى 6-ئاينىڭ 24-، 25-كۈنلىرى ئۈرۈمچى «خەلق» تىياتىرخانىسىدا ئىككى مەيدان ئويۇن قويدى، ئۇلارنىڭ مىللىي ئالاھىدىلىككە ئىگە ئويۇنى تاماشىبىنلارنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشتى.

20 كىشىدىن تەركىب تاپقان بۇ ئۆمەك بېيجىڭ، شىئەن، لەنجۇدا ئۇدا بىرنەچچە كۈن ئويۇن قويغاندىن كېيىن، 6- ئاينىڭ 23- كۈنى ئۈرۈمچىگە كەلگەنىدى. 6- ئاينىڭ 25- كۈنىدىكى ئويۇندا ئەزەربەيجان جۇمھۇرىيىتىنىڭ خەلق ئارتىسى، ئاتاقلىق ناخشىچى زەينەپخان بىر يۈرۈش ناخشىلارنى ئورۇنداپ، تاماشىبىنلارنىڭ قەلبىدە چوڭقۇر تەسىرات قالدۇردى.

شىنجاڭ ھەربىي رايونى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئۆپتىكىلىق كابېل قۇرۇلۇشىغا ياردەم بەرگەن تۆھپىكارلارنى تەقدىرلىدى

«خەلق ئارمىيىسى گېزىتى»نىڭ مۇخبىرى **نەبىجان سادىق** خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى «1 - ئاۋغۇست». ھەربىيلەر كۇلۇبىدا 6 - ئاينىڭ 24 - كۈنى چۈشتىن كېيىن جەنۇبىي، شىمالىي شىنجاڭنىڭ ئۆپتىكىلىق كابېل قۇرۇلۇشىغا تۆھپە قوشقانلارنى تەقدىرلەش يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى. مەلۇم زەمبىرەك تۈەنى قاتارلىق 20 ئىلغار ئورۇن، خوتەن شۆبە ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن سىلىگيۇەنى ئىبراھىم بارات قاتارلىق 19 ئىلغار شەخس شىنجاڭ ھەربىي رايونى تەرىپىدىن تەقدىرلەندى.

جەنۇبىي، شىمالىي شىنجاڭ ئۆپتىكىلىق كابېل قۇرۇلۇشىنىڭ ئۇزۇنلۇقى 2928 كىلومېتىر بولۇپ، شىنجاڭنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرى. بۇ يىل 4 - ئايدا شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق قىسىملاردىكى نەچچە ئون مىڭ كوماندىر - جەڭچى چۆل - باياۋاندا ئۈزۈلدۈرمەي جەڭ قىلىپ، جەمئىي 4 مىليون كۇب مېتىر توپا - تاش مەشغۇلاتىنى تۈگىتىپ، كابېل ئېرىقى كولاش، تىندۇرۇش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن 20 كۈن ئىلگىرى ئورۇنداپ، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇش، دۆلەت مۇداپىئەسىنى مۇستەھكەملەش ئۈچۈن تۆھپە قوشتى. يىغىندا مەلۇم قىسىمنىڭ 9 - لېيەنى قاتارلىق ئىككى ئورۇن، مەلۇم قىسىمنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ئالىم قاتارلىق 29 شەخسنى 2 - ۋە 3 - دەرىجىلىك خىزمەت كۆرسەتتى دەپ ئەنگە ئېلىش توغرىسىدىكى ئومۇمىي بۇيرۇق ئوقۇلۇپ ئۆتۈلدى.

يىغىندا لەنجۇ ھەربىي رايونىنىڭ مۇئاۋىن سىلىگيۇەنى، قوشۇمچە شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ سىلىگيۇەنى فۇبىڭياۋ، ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى دەللىقان ماسقان سۆز قىلدى.

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

ساۋەن ناهىيىسىدىكى قازاق چارۋىچىلارنىڭ تۇرمۇش شەكلىدە تۈپتىن ئۆزگىرىش بولدى

250 چارۋىچى ئوتلاقتىن كان قۇدۇقىغا چۈشۈپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشنىڭ يېڭى يولىنى تاپتى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ئىسمائىل مۇھەممەت، مەۋلان سابىت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم** خەۋەر قىلىدۇ: ساۋەن ناهىيىسىدىكى تاغلىق رايون چارۋىچىلىقىغا تايىنىپ جان بېقىپ كەلگەن قازاق چارۋىچىلارنىڭ تۇرمۇش شەكلىدە تۈپتىن ئۆزگىرىش بولدى. ئۇلار تاغقا تايىنىپ، تاغلىق رايوننىڭ بايلىق ئۈستۈنلۈكىنى تاۋار ئۈستۈنلۈكىگە ئايلاندۇردى. 250 چارۋىچى چارۋا مېلىنى تاشلاپ، ئوتلاقتىن كان قۇدۇقىغا چۈشۈپ ئىشلەپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشنىڭ يېڭى يولىنى تاپتى.

ساۋەن ناهىيىسىنىڭ جەنۇبىدىكى تاغلىق رايونلاردا قېزىلما بايلىقلار مول بولۇپ، هازىرغىچە چارۋىچىلار ئۆزلىرى بايقاپ گېئولوگىيە-قېزىلما بايلىقلار ئىدارىسىدە تەكشۈرتكىنى 23 خىلغا يېتىدۇ. 1987 - يىلىدىن باشلاپ ناهىيىلىك پارتكوم، خەلق هۆكۈمىتى تاغلىق رايوندىكى چارۋىچىلارنى تېزرەك نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۈچۈن، تاغلىق رايوندىكى يېزا-مەيدانلارنى قېزىلما بايلىقلارنى قېزىشقا رىغبەتلەندۈرۈپ، مەبلەغ، تېخنىكا ۋە سىياسەت جەھەتتە مايىل بولۇش سىياسىتىنى يولغا قويدى. ناهىيىلىك گېئولوگىيە-قېزىلما بايلىقلار ئىدارىسى هەر يىلى مەخسۇس ئادەم تەشكىللەپ تاغلىق رايونلارغا ئەۋەتىپ، دۆلەتنىڭ قېزىلما بايلىقلىرىنى باشقۇرۇش، قوغداش ۋە ئېچىپ پايدىلىنىشقا دائىر قانۇن-نىزاملىرىنى كەڭ تەشۋىق قىلىپ، ئۇلارنىڭ بۇ ھەقتىكى چۈشەنچىسىنى چوڭقۇرلاشتۇردى. قەرەللىك تەربىيىلەش كۇرسلىرىنى ئېچىپ، كان ئېچىشقا قاتنىشىۋاتقان قازاق چارۋىچىلارنى تەربىيىلىدى. هازىرغىچە گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار ئىدارىسى تەشۋىقات ۋە تەربىيىلەش ئىشلىرىغا 240 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، 1985 - يىلىدىن 1995 - يىلىغىچە ئېلان قىلىنغان قېزىلما بايلىقلارنى باشقۇرۇشقا دائىر قانۇن-نىزاملارنى توپلاپ، تەرجىمە قىلىپ رەتلىگەن توپلامدىن 6000 پارچە تارقاتتى. كان باشلىقلىرىدىن 76 كىشىنى، ئالاهىدە ئىش تۈرىدىكىلەردىن 272 كىشىنى قانۇن-نىزام، قېزىلما بايلىقنى ئېچىشقا دائىر تۈرلۈك ساۋات، تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلىدى. بۇنىڭ بىلەن تاغلىق رايوندىكى قازاق چارۋىچىلارنىڭ كان ئېچىش قىزغىنلىقى يۇقىرى كۆتۈرۈلۈپ، يېزا-مەيدانلار كىچىك، ئوتتۇرا تىپتىكى كۆمۈر، هاكتېشى، ئالتۇن كانلىرى ئېچىشنى، نەچچە ئون قازاق چارۋىچى كانىي هۆددىگە ئېلىشنى ئىلتىماس قىلىشتى. هازىرغىچە تاغلىق رايوندا 45 كۆمۈر كېنى، بەش هاكتاش كېنى، 17 قوم-شېغىل ماتېرىياللىرى مەيدانى ئېچىلىپ، بۇ يەرلەردە ئىشلەۋاتقان قازاق چارۋىچىلار 250 كىشىدىن ئېشىپ كەتتى. قازاق چارۋىچىدىن 16 كىشى كانىي هۆددىگە ئېلىپ كان باشلىقلىق ۋەزىپىسىنى، بەش كىشى سېخ مۇدىرلىق ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالدى. تاغلىق رايونغا جايلاشقان شىگوبى يېزىسى 1987 - يىلىدىن باشلاپ ئۆزلىرى مەبلەغ توپلاش، بانكىدىن قەرز ئېلىش يولى بىلەن 830 مىڭ يۈەن مەبلەغ يىغىپ بىر تاش كېنى ئاچتى، 1990 - يىلى تاش كېنىنىڭ مۇقىم مۈلكىنى بورىن قىلىپ، دازىلىقاڭ كۆمۈر كېنىنى ئاچتى. بورتوگكو يېزىسى 1993 - يىلى بانكىدىن 850 مىڭ يۈەن قەرز ئېلىپ، كوللېكتىپ مەبلەغ قوشۇپ كىچىك تىپتىكى كۆمۈر كېنى، هاكتېشى كېنى، ئالتۇن كانلىرىنى ئاچتى. بۇ يېزىنىڭ كەڭئېقىن قىشلىقى كۆمۈر كېنى ناهىيىلىك گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار ئىدارىسى ئوقتىلىق ياردەم بەرگەن، يىلىغا 150 مىڭ توننا كۆمۈر قېزىش ئىقتىدارىغا ئىگە كان بولۇپ، هازىر كەنتكە هەر يىلى 30 مىڭ يۈەن ساپ پايدا تاپشۇرىدۇ. بورتوگكو، شىگوبى يېزىلىرى قېزىلما بايلىقلارنى مۇۋاپىق ئېچىپ پايدىلىنىشنى بۆسۈش ئېغىزى قىلىپ يېزا، كەنت ئىقتىسادىنى ياخشىلىدى. شىگوبى يېزىسىدىكى قازاق چارۋىچىلار ئىلگىرى ناهايىتى نامرات بولۇپ، 1985 - يىلى كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن كىرىمى 500 يۈەنگىمۇ يەتمەيتتى. بۇلتۇر بۇ يېزىدىكى چارۋىچىلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن كىرىمى 1230 يۈەنگە يەتتى. شىگوبى، بورتوگكو يېزىلىرى «بېيجىڭ - 213» جىپ ئاپتوموبىلى سېتىۋالدى، يېزىلىق ئورگاننىڭ خىزمەت بىنالىرىنى يېڭىلىۋالدى. يېزا، كەنت ئىقتىسادىنىڭ ئېشىشىغا ئەگىشىپ، قازاق چارۋىچىلارنىڭ تۇرمۇشىمۇ ئۈزلۈكسىز ياخشىلاندى. ئۇلارنىڭ ئۆيلىرىدە زامانىۋى ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرى بولغاندىن تاشقىرى، كان هۆددىگە ئېلىپ بېيىغان بىر نەچچە قازاق چارۋىچى كىچىك تىپتىكى دالا ئاپتوموبىلى سېتىۋالدى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەمىنات - سودا سىستېمىسى بىخەتەرلىك ئىشلىرىنى بىر تۇتاش پىلانلاپ يولغا قويۇپ، ياخشى ئۈنۈم هاسىل قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **رەخمىتۇللا ئابلا** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەمىنات-سودا سىستېمىسى ئىككى يىلدىن بۇيان بىخەتەرلىك ئىشلىرىنى بىر تۇتاش پىلانلاپ ۋە ئورۇنلاشتۇرۇپ، بىخەتەرلىك تەدبىرلىرىنى زور كۈچ بىلەن ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، تۈرلۈك ئاپەت ۋە هادىسىلەر يۈز بېرىشنىڭ ئۈنۈملۈك ئالدىنى ئالدى. بۇنىڭ بىلەن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەمىنات-سودا سىستېمىسىدا تۈرلۈك ئاپەت ۋە هادىسىلەر كۆرۈنەرلىك ئازايدى.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى تەمىنات-سودا سىستېمىلىرىنىڭ بىخەتەرلىك ئۇسكۇنىلىرى كەم هەم كونا بولغاچقا، ئوت ئاپىتى ۋە باشقا هادىسىلەر كۆپىيىپ قالغانىدى. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەمىنات-سودا سىستېمىسىدا 1992 - يىلى پەقەت ئوت ئاپىتىدىنلا كېلىپ چىققان بىۋاسىتە ئىقتىسادىي زىيان 3 مىليون 500 مىڭ يۈەنگە يەتكەنىدى.

ئاپتونوم رايونلۇق تەمىنات-سودا كوپېراتىپى بۇ خىل ئەهۋالغا قارىتا، ئۆز سىستېمىسىدا بىخەتەرلىك ئىشلىرىنى بىر تۇتاش پىلانلاش تۈزۈمىنى ئورنىتىپ ۋە يولغا قويۇپ، بىخەتەرلىك ئىشلىرى بويىچە هەمكارلىق مەبلىغى توپلىدى. هەرقايسى ۋىلايەت (ئوبلاست)، شەهەرلىك تەمىنات-سودا كوپېراتىپلىرى بىخەتەرلىك ئىشلىرى بويىچە رەهبەرلىك گۇرۇپپىلىرىنى قۇرۇپ، ئۇنىڭغا بولغان رەهبەرلىكنى كۈچەيتتى.

هازىر ئاپتونوم رايون بويىچە تەمىنات-سودا سىستېمىلىرىنىڭ بىخەتەرلىك ئىشلىرىنى بىر تۇتاش پىلانلاش مەبلىغى 10 مىليون يۈەنگە، ئاپەتكە ئۇچرىغان ئورۇنلارغا بېرىلگەن پۇل 1 مىليون 516 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بۇنىڭدىن باشقا ئاپتونوم رايونلۇق تەمىنات-سودا كوپېراتىپى ۋىلايەت (ئوبلاست)، شەهەرلەردىكى تەمىنات-سودا كوپېراتىپلىرىغا بىخەتەرلىك ئۇسكۇنىلىرى سېتىۋېلىش ئۈچۈن 1 مىليون 50 مىڭ يۈەن پۇل ۋە 29 بىخەتەرلىكنى تەكشۈرۈش مەخسۇس ماشىنىسى بەردى. بۇنىڭ بىلەن تەمىنات-سودا كوپېراتىپلىرىنىڭ تۈرلۈك ئاپەتلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش، ئاپەت زىيىنىنى ئازايتىش، ئىشلەپچىقىرىش ۋە سودىنى ئەڭ تېز سۈرئەتتە ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئىقتىدارى كۈچەيدى.

ئىلى ۋىلايىتى بۇ يىل سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىلغان قوناق كۆلىمىنى 151 مىڭ 700 موغا يەتكۈزۈپ، بۇلتۇرقىدىن 25 هەسسىدىن كۆپرەك ئاشۇردى. نۆۋەتتە، قوناقلارنىڭ پەرۋىشى چىڭ تۇتۇپ ئىشلەنمەكتە.

سۈرەتتە: خەنبىڭ يېزىسىدىكى دېهقانلار قوناقلارنى ئوغۇتلىماقتا.

تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

قويچى يېزىسى دېهقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىنى ئىلگىرى سۈردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئازادگۈل توختىمۇھەممەت، خەبەر تارى** خەۋەر قىلىدۇ: قاراتاش ناهىيىسىنىڭ قويچى يېزىسى تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، رەهبەرلىكنى كۈچەيتىپ، دېهقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىنى ئىلگىرى سۈردى.

قويچى يېزىلىق پارتكوم، خەلق هۆكۈمىتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، دېهقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىنىڭ دېهقانچىلىقنى ئىلگىرى سۈرۈشكە بولغان تونۇشىنى ئۆستۈرۈپ، چارۋىچىلىق خىزمىتىنى ئالدىنقى قاتاردىكى تۈرلەر قاتارىغا كىرگۈزدى ھەمدە هەرقايسى كەنتلەر بىلەن چارۋىچىلىق مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالاپ، يېزا مەسئۇللىرىدىن بىر كىشىنى مەخسۇس چارۋىچىلىق خىزمىتىنى تۇتۇشقا مەسئۇل قىلدى. 24 كەنتنىڭ ھەممىسىدە بىردىن كىشى چارۋىچىلىق خىزمىتىگە مەسئۇل قىلىندى. يىل ئاخىرىدىكى چارۋامال، تاۋار چارۋا مال، تۆل ئېلىش، نەسىل ئۆزگەرتىش قاتارلىق كۆرسەتكۈچلەر ئائىلىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈلدى. نەتىجىدە، هەرقايسى كەنتلەر يىل بېشىدىن هازىرغا قەدەر 25 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ، ئوت-چۆپ توغراش ماشىنىسى سېتىۋالدى، 4200 كۋادرات مېتىر كۆلەمدىكى ئېغىل - قوتان ئۆزگەرتىپ سېلىندى. يېزا بويىچە باقمىچىلىق كەسىپ ئائىلىلىرىدىن 24 ى بارلىققا كېلىپ، بېقىۋاتقان چارۋامېلى 12 مىڭ 300 تۇياققا يەتتى. بورداقچىلىق كەسىپ ئائىلىسى 376 گە يېتىپ، يېزا ئومۇمىي ئائىلىسىنىڭ 7.2 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. بورداغان چارۋا مېلى 4283 تۇياققا يەتتى.

يېزىلىق خەلق هۆكۈمىتى يەنە بىر تۇياق نەسىللىك بۇقا ياكى ئون تۇياق نەسىللىك قوي باققان ئائىلىلەرگە بىر مودىن يەم-خەشەك يېرى تولۇقلاپ بەردى. يېزىلىق چارۋامال پونكىتى 3200 يۈەنگە بىر نەسىللىك بۇقا سېتىۋېلىپ، دېهقانلارنىڭ ئىنەكلىرىنى هەقسىز ئۇرۇقلاندۇرۇپ بەردى. نەتىجىدە، يېزا بويىچە 221 كالىنىڭ نەسلى ياخشىلىنىپ، ئۆتكەن بىر يىللىق ساندىن ئېشىپ كەتتى. 627 تۇياق نەسىللىك قوشقار تاللىنىپ، كاپەن تۇرغۇزۇلدى. ئۇنىڭدىن باشقا يەنە 35 مىڭ 951 تۇياق چارۋامالغا چېچەك ۋاكسىنىسى ئۇرۇلدى. 1245 تۇياق چارۋا مال قۇرتسىزلاندۇرۇلدى. بۇنىڭ بىلەن يىل بېشىدىن هازىرغىچە يېزا بويىچە 10 مىڭ 196 تۇياق تۆل ئېلىنىپ، 10 مىڭ 74 تۇياق تۆل قاتارغا قوشۇلدى. بۇ ئۆتكەن يىلىنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن % 23.2 كۆپ.

قاغىلىق ناهىيىسى «ئوتلاق قانۇنى»نى ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئوتلاق كۆلىمىنى كېڭەيتىشكە ئەهمىيەت بەردى

جەنۇبىي شىنجاڭ بويىچە چوڭ چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ بىرى بولغان قاغىلىق ناهىيىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان،

كۆپ.

تۇياقا يەتتى.

چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ بىرى بولغان قاغىلىق ناھىيىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى ئىشەنچلىك كاپالەتكە ئىگە قىلىش ئۈچۈن «ئوتلاق قانۇنى»نى ھەقىقىي ئىزچىللاشتۇرۇپ، تەبىئىي ئوتلاقلارنى ياخشى باشقۇردى، سۈنئىي ئوتلاق بىنا قىلىشقا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى. ناھىيىنىڭ بىر مۇئاۋىن ھاكىمى چارۋىچىلىققا مەسئۇل بولدى. ناھىيىدە ئوتلاق پونكىتى، يېزا- بازارلاردا ئوتلاق باشقۇرۇش خادىمى قويۇلۇپ مەسئۇلىيەت قاتلاممۇقاتلام كۈچەيتىلدى، شەرت - شارائىتى بار بىر قىسىم يېزا، كەنت، مەھەللىلەر ئۆز مەبلىغى ئارقىلىق ئوت - چۆپ مەنبەسىنى كېڭەيتتى. ھازىر ناھىيە بويىچە تەبىئىي ئوتلاق كۆلىمى 8 مىليون 240 مىڭ موغا، بىنا قىلىنغان ئوتلاق كۆلىمى 265 مىڭ موغا يېتىپ، 8 مىليون 170 مىڭ مو تەبىئىي ئوتلاق دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ پايدىلىنىشىغا بۆلۈپ بېرىلدى.

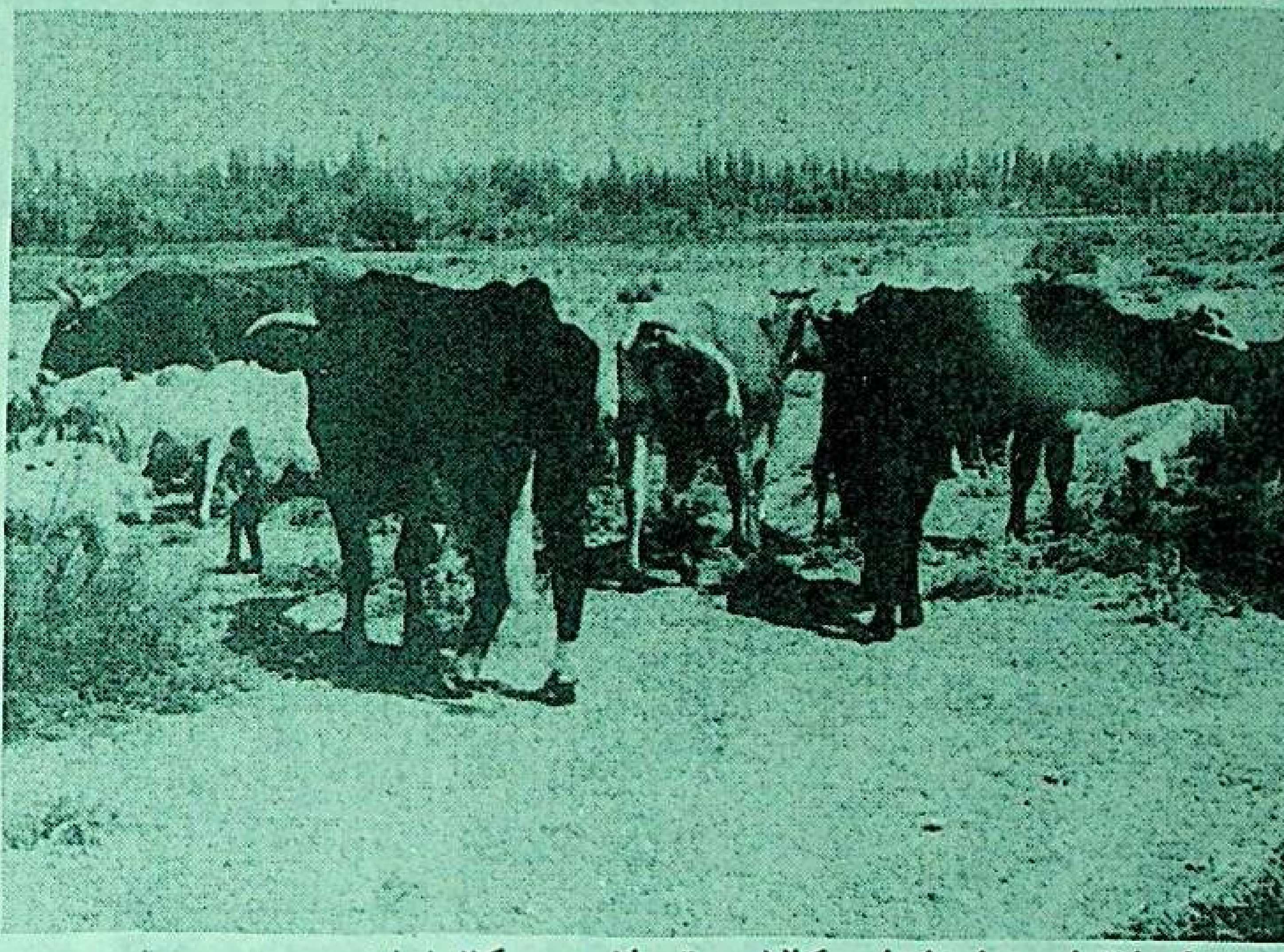

سۈرەتتە: ئوتلاقتا بېقىلىۋاتقان كالا - قويلاردىن كۆرۈنۈش.
ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ئابدۇرېشىت**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا قۇربان** فوتوسى، خەۋىرى

ھاۋارايىنىڭ زىيانداش ھاشاراتلارغا كۆرسىتىدىغان تەسىرى

شارىپ قاسىم

كىشىلەرگە مەلۇمكى، زىرائەتلەر ئۆسۈپ يېتىلىش جەريانىدا ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە ھەر خىل كېسەللىك ۋە زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ زىيىنىغا ئۇچراپ تۇرىدۇ. زىرائەتلەردە بولىدىغان زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ پەيدا بولۇشى، ئۆسۈپ يېتىلىشى، كۆپىيىشى، يۆتكىلىشى مېتېئورولوگىيىلىك شارائىت بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك.

1. تېمپېراتۇرىنىڭ زىيانداش ھاشاراتلارغا كۆرسىتىدىغان تەسىرى

زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشى ۋە كۆپىيىشى مەلۇم مۇھىت تېمپېراتۇرىسىنى تەلەپ قىلىدۇ. ئوخشاش بولمىغان زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ ئوخشاش بولمىغان ئۆسۈپ يېتىلىش باسقۇچىنىڭ تېمپېراتۇرىغا بولغان تەلىپى ئوخشاش بولمايدۇ. ئادەتتە، مۇھىت تېمپېراتۇرىسىنىڭ ئۆزگىرىشى زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ ھاياتىي پائالىيىتىنى ئىلگىرى سۈرۈش رولىنى ھەم چەكلەش رولىنى، ھەتتا بۇزۇش رولىنى ئوينايدۇ. لېكىن زىيانداش ھاشاراتلار مۇھىت تېمپېراتۇرىسىنىڭ ئۆزگىرىشكە مۇئەييەن ماسلىشىش ئىقتىدارىغا ئىگە. ئۇلار تېمپېراتۇرا ئۆزگەرگەندە بەدىنىدىكى سۇنى پارغا ئايلاندۇرۇپ بەدەن تېمپېراتۇرىسىنى تەڭشەيدۇ ياكى تۈۋەنلىتىدۇ. ئەگەر مۇھىت تېمپېراتۇرىسى بەك يۇقىرى ياكى بەك تۆۋەن بولۇپ، زىيانداش ھاشاراتلار ئۆلىدىغان يۇقىرى تېمپېراتۇرا ياكى تۆۋەن تېمپېراتۇرا چېكىگە يەتمىگەندە، زىيانداش ھاشاراتلار فىزىئولوگىيىلىك ھەرىكىتىنى ياكى فىزىئولوگىيىلىك مۇھىتىنى ئۆزگەرتىپ ياشايدۇ. مەسىلەن، تېمپېراتۇرا ئۆرلىگەندە يازلىق ئۇيقىدا بولىدۇ، تېمپېراتۇرا تۆۋەنلىگەندە قىشلىق ئۇيقىدا بولىدۇ شۇنداقلا مۇۋاپىق مۇھىتقا يۆتكىلىپ ياشايدۇ. دېمەك، زىيانداش ھاشاراتلار مەلۇم تېمپېراتۇرا شارائىتىدا ھەرىكەت قىلىشقا باشلايدۇ ۋە ئۆسۈپ يېتىلىدۇ. بۇ تېمپېراتۇرا باشلىنىش تېمپېراتۇرىسى دەپ ئاتىلىدۇ. زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشىدىن ھەرىكىتى توختىغانغا قەدەر بولغان تېمپېراتۇرا ئۈنۈملۈك تېمپېراتۇرا دەپ ئاتىلىدۇ. تېمپېراتۇرا زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ ھەرىكىتىگە ئەڭ مۇۋاپىق بولسا، ئەڭ مۇۋاپىق تېمپېراتۇرا دەپ ئاتىلىدۇ. تەتقىقات ماتېرىياللىرىغا ئاساسلانغاندا، ھەر خىل زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ ھەرىكەتلىنىدىغان ئۈنۈملۈك تېمپېراتۇرىسى 20℃ تىن 30℃ قىچە، باشلىنىش تېمپېراتۇرىسى 8℃ تىن 15℃ قىچە، زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشىنى چەكلەيدىغان ئەڭ يۇقىرى تېمپېراتۇرا 35℃ تىن 45℃ قىچە، ئەڭ تۆۋەن تېمپېراتۇرا 8℃ تىن تۆۋەندىن تۆۋەن 4℃ قىچە بولىدىكەن.

2. نەملىكنىڭ زىيانداش ھاشاراتلارغا كۆرسىتىدىغان تەسىرى

نەملىكنىڭ زىيانداش ھاشاراتلارغا كۆرسىتىدىغان تەسىرىمۇ تېمپېراتۇرا تەسىرى بىلەن ئوخشاش، ئۇنىڭ مۇۋاپىق ۋە مۇۋاپىقسىز دائىرىسى بولىدۇ. مۇۋاپىق نەملىك دائىرىسى ئىچىدە، زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشى تېز بولىدۇ. مۇۋاپىق نەملىك دائىرە ئىچىدە بولمىسا، زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشى ئاستا بولىدۇ، ھەتتا ئۆلۈپ كېتىدۇ. زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ يۆتكىلىشى تۇپراق نەملىكى ۋە ئاتموسفېرا نەملىكى، شۇنداقلا تەبىئىي ھۆل - يېغىن مىقدارى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك. مەسىلەن، يېپىشقاق كېپىنەك، بۇغدايدا بولىدىغان شىرنىخور قۇرت - ھاشارات قاتارلىقلار نەملىكى بىرقەدەر يۇقىرى بولغان مۇھىتقا قاراپ يۆتكىلىدۇ ھەم شۇ مۇھىتتا كۆپىيىدۇ. شۇڭا، ھۆل-يېغىن مىقدارىنىڭ كۆپ بولۇشى ئۇلارنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشىگە پايدىلىق. بۇنىڭ ئەكسىچە، كېۋەز كۆك پىتىنىڭ پەيدا بولۇشىغا قۇرغاق مېتېئورولوگىيە شارائىتى بىرقەدەر پايدىلىق بولىدۇ.

3. كۈن نۇرىنىڭ زىيانداش ھاشاراتلارغا كۆرسىتىدىغان تەسىرى

كۈن نۇرى زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشى، شۇنىڭدەك ھەرىكەتلىنىشىگە ئىنتايىن زور تەسىر كۆرسىتىدۇ. مەسىلەن، كېۋەز كۆك پىتى كۈن نۇرىنىڭ چۈشۈشى يېتەرلىك، كۈن نۇرىنىڭ چۈشۈش ۋاقتى ئۇزۇن بولغان شارائىتتا تېزلىكتە توغۇلىدۇ. ئەگەر كۈن نۇرىنىڭ چۈشۈش ۋاقتى قىسقا بولسا، قاناتسىز توغۇلىدۇ ھەمدە باشقا جايلارغا ئۇچۇپ يۆتكىلىدۇ. مۇتلەق كۆپ ساندىكى پىلە كېپىنىكى تۈرىگە كىرىدىغان زىيانداش ھاشاراتلار گۇگۇم چۈشكەندە جۈپلىشىپ تۇخۇم تۇغىدۇ. لېكىن كۆپ ساندىكى كېپىنەك تۈرىگە كىرىدىغان زىيانداش ھاشاراتلار ھاۋا ئوچۇق كۈنلىرى كۈندۈزدە جۈپلىشىدۇ. كۈن نۇرىنىڭ چۈشۈشى كۈچلۈك بولسا، زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشى چەكلىمىگە ئۇچرايدۇ. كۈن نۇرىنىڭ چۈشۈشى بەك كۈچلۈك بولۇپ، ھاۋا تېمپېراتۇرىسى 45℃ تىن يۇقىرى بولسا، زىيانداش ھاشاراتلار ئىسسىققا بەرداشلىق بېرەلمەي ئۆلىدۇ.

4. شامالنىڭ زىيانداش ھاشاراتلارغا كۆرسىتىدىغان تەسىرى

زىيانداش ھاشاراتلار شامالنىڭ ياردىمى بىلەن ئۇزۇن مۇساپىگە يۆتكىلەلەيدۇ ۋە تارقىلالايدۇ. ھاۋا ئېقىمىنىڭ ياردىمى بىلەن تارقىلىدىغان زىيانداش ھاشاراتلارمۇ ئاز ئەمەس. ئۇلار يۇقىرى ئۆرلىگەن ھاۋا ئېقىمىغا ئەگىشىپ يۇقىرى كۆتۈرۈلۈپ، مەلۇم ئېگىزلىككە چىققاندىن كېيىن، تۆۋەن چۈشكەن ھاۋا ئېقىمىغا ئەگىشىپ يەر يۈزىگە چۈشىدۇ.

ھازىر دېھقانلار زىرائەتلەرگە ھەر خىل خىمىيىلىك دورىلارنى چېچىپ زىيانداش ھاشاراتلاردىن مۇداپىئە كۆرمەكتە. لېكىن بەزىلەر دورا چېچىشتا ھاۋارايى ۋە ۋاقىتقا ئانچە ئەھمىيەت بەرمەيۋاتىدۇ. نەتىجىدە، دورىنىڭ ئۈنۈمى تۆۋەنلەپ كېتىپ، دورا ئىسراپ بولۇپ كېتىۋاتىدۇ. كونكرېت ئېيتقاندا، چېچىلىدىغان دورىلارنىڭ ئۈنۈمى كۈن نۇرىنىڭ چۈشۈشى، تېمپېراتۇرا، ھۆل -يېغىن، نەملىك، شامال قاتارلىق مېتېئورولوگىيە ئامىللىرى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك. ئوخشاش بىر خىل دېھقانچىلىق دورىسىنىڭ مەلۇم ھاۋارايى شارائىتىدىكى ئۈنۈمى يۇقىرى بولسا، باشقا شارائىتتىكى ئۈنۈمى تۆۋەن بولىدۇ، شۇنداقلا دورىنىڭ ئۈنۈم بېرىش مۇددىتىمۇ قىسقا بولىدۇ. شۇڭا دېھقانچىلىق دورىلىرىنى چېچىشتا مۇۋاپىق مېتېئورولوگىيە شارائىتىنى تاللاش كېرەك. دېھقانچىلىق دورىلىرى تېمپېراتۇرا 20℃ تىن 30℃ قىچە بولغان ۋاقىتتا چېچىلسا، ئۈنۈمى ياخشى بولىدۇ. ئەگەر تېمپېراتۇرا 35℃ تىن يۇقىرى بولۇپ كەتسە، دېھقانچىلىق دورىلىرى يۇقىرى تېمپېراتۇرىدا پارغا ئايلىنىپ پارچىلىنىپ كېتىدۇ-دە، ئۈنۈم مۇددىتى قىسقىراپ كېتىدۇ. پاراشوك خىلىدىكى دورىلارنى شەبنەم چۈشكەن كۈنى چاچسا، شەبنەم سۈيى دورىلارنى زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ بەدىنىگە يېپىشتۇرۇپ، دورىنىڭ ئۈنۈمىنى يۇقىرى كۆتۈرىدۇ. يامغۇر يېغىۋاتقاندا دورا چاچقاندا يامغۇر تامچىلىرى دورىنى يۇيۇۋېتىپ، دورىنىڭ ئۈنۈمىنى تۆۋەنلىتىۋېتىدۇ. شامال بەك كۈچلۈك چاغدا دورا چېچىلسا دورا ئۇچۇپ كېتىپ كۆڭۈلدىكىدەك ئۈنۈمگە ئېرىشكىلى بولمايدۇ. شۇڭا، دېھقانچىلىق دورىسىنى يامغۇرسىز، شامالسىز، ياكى مەيىن شاماللىق مېتېئورولوگىيىلىك شارائىتتا چېچىش لازىم. دورىنى ئەڭ ياخشىسى چۈشتە چاچماسلىق كېرەك. دورا چۈشتىن بۇرۇن سائەت سەككىزدىن 11 گىچە، چۈشتىن كېيىن سائەت ئۈچتىن ئالتىغىچە بولغان ۋاقىت ئارىلىقىدا چېچىلسا ئەڭ مۇۋاپىق بولىدۇ.

ساۋات

تاشيولدا ئۆتكەن 37 يىل

مۇساجان ياسىن

ئاقئەخلەت ئاكا - تاجىكلارنىڭ تۇنجى ئەۋلاد تاشيول ئاسرىغۇچى ئىشچىلىرىدىن بىرى. ئۇ ئىشچى بولۇپ ئۈچ يىلدىن كېيىن شىنجاڭ - شىزاڭ تاشيولىغا يول ئاسرىغۇچى بولۇپ يۆتكىلىپ كەلدى. ئۇ دېڭىز يۈزىدىن 3000 - 5000 مېتىر ئېگىزلىكتىكى بۇ تاشيول لىنىيىسىدە يول ئاسرىغاندا بولسۇن، مەيلى گۈرجەكنى بېشىغا ياستۇق قىلىپ، قاراقۇرۇم تاغلىرىنىڭ چوققىسىغا قاراپ دەم ئېلىپ ياتقان ۋاقىتلىرىدا بولسۇن، ياكى ھاۋاسى شالاڭ تاغ ئارىسىدا كالپۇكلىرى گەز باغلاپ، قوللىرى چاك-چاك يېرىلغان ھالەتتە گۈرجەك بىلەن تولدۇرۇپ-تولدۇرۇپ شېغىل ئۇسقان چاغلىرىدا بولسۇن، پەقەت بىرلا نىشانغا، يەنى تاشيولنى كۆز قارىچۇقىنى ئاسرىغاندەك ئاسراش، ئەجدادلار تارتقان يول ئازابىنى ئەۋلادلارغا تارتقۇزماسلىق نىشانىغا يېتىشكىلى ئىنتىلگەن ئاق كۆڭۈل بىر تاجىك يىگىتى ئىدى. ئۇ ئەشۇ نىشان ئۈچۈن تاغ ئارىسىدىكى شەيدۇللا تاشيول ئۇچاستكىسىدا يول ئاسرىغان، ئۇنىڭ خىزمەتتىكى ئەستايىدىللىقى، جاپاغا چىداپ باشلامچىلىق بىلەن ئىشلەش روھى ئىشداشلىرىنى تەسىرلەندۇرگەن، ئۇ تەشكىلنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشىپ، 1980-يىلى كۈزدە ئاقاز تاشيول ئاسراش ئۇچاستكىسىنىڭ باشلىقى بولغان.

ناھىيە مەركىزىدىن 150 كىلومېتىر يىراقلىقتا جايلاشقان بۇ ئۇچاستكىنىڭ شارائىتى شەيدۇللا ئۇچاستكىسىنىڭ شارائىتىدىن بىر قەدەر ياخشى بولسىمۇ، ئەمما ئاقئەخلەت بۇنىڭغا قانائەتلىنىپ قالماي، ئۇدا بىر نەچچە يىل دەم ئېلىش كۈنلىرىنى قۇربان قىلىپ، ئىشچىلارنى بوز يەر ئېچىپ قۇدۇق كولاپ ئۇچاستكا قورۇسى، قورۇ ئەتراپىغا 5000 تۈپ ھەر خىل دەل-دەرەخ كۆچىتى تىكىپ ئۇچاستكىنى ئىشچىلارنىڭ ئارامگاھىغا ئايلاندۇرغان، ئاقئەخلەت ئاكىنىڭ ئەجرى بىلەن بارلىققا كەلگەن بىر پارچە بوستانلىق ئۇنىڭ تاشيول ئاسرىغۇچى بولۇپ ئىشلىگەن 37 يىللىق ئۆمرىنىڭ شاھىدى سۈپىتىدە كۆكىرىپ تۇرىدىغان بولغان.

ئاقئەخلەت ئاكا باش ئۇچاستكىدا پېشقەدەملەر ئورنىغا مەسئۇل قىلىپ يۆتكەلگەن بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، تاشيولچىغا خاس جاسارىتى بىلەن بۇ خىزمەتنىمۇ ياخشى ئىشلىمەكتە. ئۇ كېسەلخانىدا يېتىپ قالغانلارنى يوقلاش، ئۇلارنى بېقىش قاتارلىق ئىشلارنىڭ ھەممىسىگە ئۈلگۈرمەكتە. ئۇ ھەقىقەتەن ئاقىۋىللۇق ئاقئەخلەت بولۇشقا مۇناسىپ، چۈنكى ئۇنىڭ باسقان ئىزىدا كىشىلەرگە ياخشىلىق قىلىش، يولۇچىلارغا ئاسانلىق يارىتىشتەك ئېسىل خىسلەت چاقناپ تۇرىدۇ.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەرقايسى جايلار كىتابلارنى يېزىلارغا يەتكۈزۈش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنى مەنىۋى ئوزۇق بىلەن تەمىنلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **قەيسەر قېيۇم** خەۋەر قىلىدۇ: ئۆتكەن يىلى قىشتىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەرقايسى جايلار مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، كىتابلارنى يېزىلارغا يەتكۈزۈش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنى مول، ساغلام مەنىۋى ئوزۇق بىلەن تەمىنلىدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى قاتارلىق ئورۇنلار يېزىلاردا كۇتۇپخانا بولۇش قۇرۇلۇشىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن، بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ئەسلىدە بار بولغان 350 كەنتتىكى كۇتۇپخانا ئاساسىدا يەنە 300 كەنت كۇتۇپخانا قۇردى. نۆۋەتتە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئالاقىدار تارماقلار يېزا كۇتۇپخانىلىرىغا 130 مىڭ يۈرۈش (پارچە) خەنزۇچە ۋە مىللىي يېزىقتىكى ھەر خىل كىتابلارنى تارقىتىپ بەردى. بۇ قۇرۇلۇش داۋامىدا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى «ئۈلگە تىكلەش»، «نۇقتا ئارقىلىق ئومۇمنى يېتەكلەش»كە ئەھمىيەت بېرىپ، مەملىكەت بويىچە يېزىلاردا كۇتۇپخانا قۇرۇش قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ناھىيە - ماناس ناھىيىسىنىڭ كىتاب باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، كىتاب ئوقۇشنى قانات يايدۇرۇش تەجرىبىلىرىنى ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە تەشۋىق قىلدى ۋە كېڭەيتتى.

ئاپتونوم رايونلۇق شىنخۇا كىتابخانىسى مەشغۇلات ئۆزگەرتىلگەندىن پايدىلىنىپ، يېزىلارغا كىتاب يەتكۈزۈش پائالىيىتىدە باشلامچى بولدى. ئۆتكەن يىلى 9 - ئايدىن بۇيان پۈتۈن رايونىمىزدىكى شىنخۇا كىتابخانىلىرى ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپلەرگە كىتاب يەتكۈزۈپ بېرىش، ئىئانە قىلىش، يېزىلاردا سەييارە كىتاب سېتىش ۋە كىتابلارنى يەرمەنكە قىلىپ سېتىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. ئاپتونوم رايونلۇق ئاخبارات- نەشرىيات ئىدارىسى شىنخۇا كىتابخانىسى ۋە نەشرىيات ئورۇنلىرىنى تەشكىللەپ ئىككى قېتىم شىمالىي، جەنۇبىي شىنجاڭدىكى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىغا 76 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى خەنزۇچە، ئۇيغۇرچە، قازاقچە 40 مىڭدىن ئارتۇق كىتابنى ئىئانە قىلدى.

بۇ يىل باھار بايرىمى ھارپىسىدا ئۈرۈمچى شەھەرلىك ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى شەھەرلىك رەسساملار جەمئىيىتى، خەتتاتلار جەمئىيىتىدىن بىر قىسىم ئاتاقلىق رەسسام، خەتتاتلارنى ئۈرۈمچى ناھىيىسىنىڭ ئەرگۈك يېزىسىغا ئەۋەتتى. سەنئەتكارلارنىڭ نەپىس ئەسەرلىرى ۋە قىزغىن مۇلازىملىقى ئاممىنىڭ قارشى ئېلىشىغا ۋە ماختىشىغا ئېرىشتى.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى يېزا كۇتۇپخانىلىرىدا يېڭى كىتابلار، ئاز سانلىق مىللەت يېزىقىدىكى كىتابلار ۋە شىنجاڭ يېزىلىرىنىڭ ئەمەلىيىتىگە ماس كېلىدىغان كىتابلار ئاز بولۇشتەك مەسىلىلەرگە قارىتا، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى شىنجاڭ يېزىلىرىنىڭ ئەمەلىيىتىنى ئاساس قىلىپ، ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە، قازاقچە ئۈچ خىل يېزىقتا سىياسىي، تارىخ، پەن - تېخنىكا، ئەدەبىيات - سەنئەت، مىللىي سىياسەت ۋە دىنىي سىياسەت قاتارلىق مەزمۇنلارنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بىر يۈرۈش كىتابلارنى نەشر قىلىشقا ئەھمىيەت بەردى.

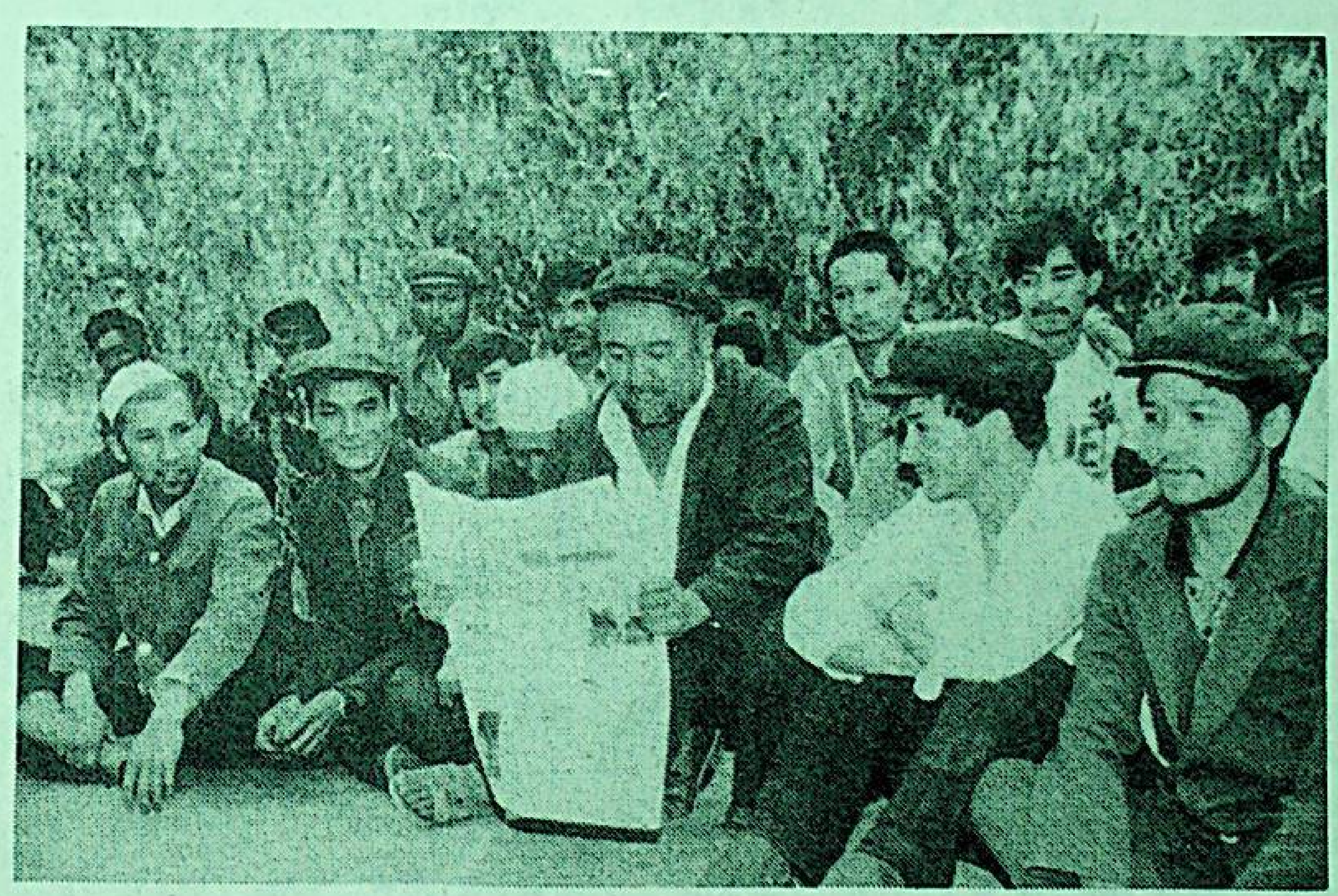

خوتەن دۆۋا كۆمۈر كان رايونى پارتكومى مەركەز ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى يوليورۇقىنى ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن، ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ھەر مىللەت ئاممىسىنى مىللىي بۆلگۈنچىلەرگە ۋە قانۇنسىز دىنىي پائالىيەتلەرگە قارشى قەتئىي كۈرەش قىلىشقا يېتەكلەپ، جەمئىيەتنىڭ تىنچ، ئىتتىپاق، مۇقىم بولۇشى ۋە ئىقتىسادنىڭ ئوموميۈزلۈك راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈردى.

سۈرەتتە: كان مەسئۇللىرى ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى مۇقىملىقنى قوغداش توغرىسىدا ئۆگىنىشكە تەشكىللىمەكتە.

ئوبۇلقاسىم مەتنىياز، مۇختەر توختى فوتوسى

ئېسىل پەزىلەتلىك شىن ئاۋېن

مۇھەررىردىن: *قىيىن كۈنلەردە ئەسقاتىدىغان دوستلۇق، كىشىلەر ئارىسىدىكى ئۆزئارا ياردەم، كۆيۈنۈش ۋە مېھىر - مۇھەببەت قىممەتلىكتۇر. ئىنسانلاردىكى بۇنداق ئېسىل پەزىلەتلەر بولمىغاندا بۇ دۇنيانىڭ گۈزەللىكىگە نۇقسان يەتكەن بولاتتى ھەم شۇ گۈزەللىكتىن سۆز ئېچىش قىيىن ئىدى. ئىنسانلاردىكى بۇ خىل ئېسىل پەزىلەتلەرنى قەدىرلەش ھەم ئېسىل پەزىلەت ئىگىلىرىگە مەدھىيە ئوقۇش، ياشلىرىمىزنى ئېسىل پەزىلەت ئىگىلىرىدىن ئۈلگە قىلىپ تەربىيىلەش مەقسىتىدە «ئاق كۆڭۈل كىشىلەر يېنىمىزدا» دېگەن بۇ يېڭى ستوننى ئاچتۇق. بۇ ستونغا كىشىلەر ئارىسىدىكى مېھىر - مۇھەببەت، ئۆزئارا ياردەم، كۆيۈنۈش، كىشىلەردىكى ئىنسانىي بۇرچ يورۇتۇلغان خەۋەر، ماقالىلەر بېرىلىدۇ. مۇشتەرىلىرىمىزنىڭ خىزمىتىمىزنى قوللاپ، مۇشۇ ستونغا مۇۋاپىق كېلىدىغان خەۋەر، ماقالىلەر بىلەن تەمىنلەپ تۇرۇشىنى ئۈمىد قىلىمىز.*

ئاق كۆڭۈل كىشىلەر يېنىمىزدا

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئۆمەرجان مۇھەممەت**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇكېرىم ئابلا** خەۋەر قىلىدۇ: «مۇساجان بىلەن مۇھەممەتجان ياخشى ئوقۇپ، ئالىي مەكتەپكە ئۆتۈپ قالسا، ئۇلارنىڭ ئوقۇش خىراجىتىنى داۋاملىق ئۈستۈمگە ئالىمەن.» بۇ خەنزۇ يەككە تىجارەتچى شىن ئاۋېننىڭ يۈرەك سۆزى.

بۇ يىل 5 - ئاينىڭ 21 - كۈنى كورلا شەھىرىدە ئولتۇرۇشلۇق يەككە تىجارەتچى شىن ئاۋېن شەھەرلىك «ئۈمىد قۇرۇلۇشى» ئىشخانىسىغا كېلىپ، «جۈپتلەر بويىچە ياردەم بېرىش كارتىسى»دىن ئىككىنى ئالدى ۋە ئىككى نامرات ئۇيغۇر ئوقۇغۇچىنىڭ تولۇقسىز يىللىق مەجبۇرىي مائارىپ تەربىيىسىنى تاماملىشى ئۈچۈن پۇل تاپشۇردى. بۇ نامرات ئوقۇغۇچىلارنىڭ بىرى مۇساجان، يەنە بىرى مۇھەممەتجان بولۇپ، كورلا شەھىرىنىڭ چەت رايونى - قارا يۇلغۇن يېزىلىق باشلانغۇچ مەكتەپتە ئوقۇيدۇ. مۇساجاننىڭ دادىسى بولتۇر قاتناش ھادىسىسىگە ئۇچراپ ئۆلۈپ كەتكەچكە ئائىلىسىدىكى چۈچۈردەك بەش بالا ئانىسىغا قاراشلىق بولۇپ قالغان. مۇھەممەتجاننىڭ دادىسى ئۇزۇن يىل كېسەل بولۇپ، ئىقتىسادىي قىيىنچىلىققا دۇچ كەلگەنلىكتىن، بالىلارنىڭ ئوقۇش خىراجىتىنى قەرز ئېلىپ تۆلەپ كەلگەن. مۇساجان بىلەن مۇھەممەتجاننىڭ ئوقۇشى ياخشى بولسىمۇ، ئىقتىسادىي قىيىنچىلىق سەۋەبىدىن ئۇلار ئوقۇشتىن توختاپ قېلىشقا مەجبۇر بولغان.

يەككە تىجارەتچى شىن ئاۋېن «ئۈمىد قۇرۇلۇشى» ئىشخانىسىنىڭ تونۇشتۇرۇشى بىلەن مۇساجان بىلەن مۇھەممەتجاننى ياردەم بېرىش ئوبيېكتى قىلىپ بېكىتتى ۋە ئۇلارنىڭ ئوقۇش خىراجىتى ئۈچۈن بىر قېتىمدىلا 900 يۈەن نەق پۇل تاپشۇردى ھەم شۇ كۈنىلا قارا يۇلغۇن يېزىسىغا بېرىپ مۇساجان بىلەن مۇھەممەتجاننى يوقلاپ، ئۇلارغا سومكا، ئاياغ ۋە ئوقۇش بۇيۇملىرىنى ئېلىپ بېرىپ، ئۇلارنى ياخشى ئوقۇشقا ئىلھاملاندۇردى.

خەنزۇ يەككە تىجارەتچىلەرنىڭ نامرات ئوقۇغۇچىلارغا ئىقتىسادىي جەھەتتىن ياردەم بېرىشى بايىنغولىن ئوبلاستىدا تۇنجى قېتىملىق ئىش. ئىگىلىنىشچە، شىن ئاۋېن لياۋنىڭ ئۆلكىسىنىڭ جىنجۇ شەھىرىدە تىجارەت قىلىۋاتقان مەزگىلىدىمۇ ئىككى نەپەر نامرات ئوقۇغۇچىغا ياردەم بەرگەنىكەن.

«قىزىمنى قۇتۇلدۇرۇۋالغانلىقىڭىزغا مىڭ رەھمەت!»

ئاقسۇ شەھەرلىك جامائەت خەۋپسىزلىكى ئىدارىسى ئىگەچى يېزىلىق پەيچۇسونىڭ ياردەمچى ساقچىسى 25 ياشلىق ئەنۋەر ئابلا يېقىندا سۇغا چۆشۈپ كەتكەن بىر بالىنى قۇتۇلدۇرۇۋالدى.

بۇ يىل 5 - ئاينىڭ 30 - كۈنى كەچ سائەت يەتتىلەردە ئەنۋەر ئابلا ۋەزىپە ئىجرا قىلىش ئۈچۈن كېتىۋېتىپ، ئىگەچى يېزا گۈلباغ 10- كەنت 2 - مەھەللە تەۋەسىگە كەلگەندە شۇ ئەتراپتىكى ئۆستەڭ بويىدىن ئاڭلانغان كىچىك بالىنىڭ ئەنسىز ۋارقىرىغان ئاۋازىنى ئاڭلاپ ئۆستەڭ بويىغا يۈگۈرۈپ باردى. ئۇ ئۆستەڭدە بىر چۆكۈپ، بىر لەيلەپ ئېقىپ كېتىۋاتقان بالىنى كۆرۈپ، ئويلىنىپ تۇرمايلا ئۆستەڭگە سەكرەپ چۈشۈپ بالىنى قۇتقۇزۇپ چىقتى.

بەش ياشلىق ماھىرەنىڭ خېيىم - خەتەردىن ئامان قالغانلىقىنى كۆرگەن قىزنىڭ دادىسى كۆزلىرىگە ياش ئېلىپ ئەنۋەرگە: «قىزىمنى ئۆلۈمدىن قۇتۇلدۇرۇۋالغانلىقىڭىزغا مىڭ رەھمەت!» دەپ تەشەككۈر ئېيتتى.

ئەركىن پالتى

پوسكام ناھىيىسى «ئەمگەك قانۇنى»نى ياخشى ئىزچىللاشتۇرماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلەھەت ئەھمەت** خەۋەر قىلىدۇ: پوسكام ناھىيىسى «ئەمگەك قانۇنى» يولغا قويۇلغان بىر يىلدىن بۇيان كۆپ خىل شەكىل، ئۈنۈملۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ «ئەمگەك قانۇنى»نى ياخشى تەشۋىق قىلىپ ۋە ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئادەم ئىشلەتكۈچى ئورۇنلار بىلەن ئەمگەكچىلەر ئوتتۇرىسىدىكى ئەمگەك مۇناسىۋىتىنى ئىلگىرى سۈردى.

ئەمگەك توختامى تۈزۈمىنى يولغا قويۇشنىڭ قەدەم باسقۇچلىرى ئېنىق بېكىتىلدى ھەمدە 1997- يىلىغىچە بۇ خىزمەتنى تاماملاش بەلگىلەندى. ئەمگەك توختامى تۈزۈمىنى يولغا قويۇش لايىھىسى تۈزۈپ چىقىلىپ، ناھىيە بويىچە كارخانا رەھبەرلىرى ۋە كەسپىي خادىملار قاتناشقان تەربىيىلەش كۇرسى ئېچىلغاندىن كېيىن، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى بىر قەدەر

سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش توغرىسىدا

(بېشى 1 - بەتتە)

سىياسىينى ئىقتىساد بىلەن، سىياسىينى تۈرلۈك كەسىپلەر بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈپ، ئىقتىسادىي خىزمەتنىڭ ۋە باشقا خىزمەتلەرنىڭ توغرا يۆنىلىش بويىچە تېخىمۇ ياخشى، تېخىمۇ تەرتىپلىك ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىشتىن ئىبارەت. بىز ئېيتىۋاتقان سىياسىي ماركسىزملىق

ئىدىيۋى- سىياسىي قۇرۇلۇش ئاجىزلاپ، ئىدىيۋى - سىياسىي ساپا تۆۋەنلەپ كېتىۋاتىدۇ. بۇنداق ئەھۋاللار ئېتىبار بىلەن قارىشىمىزغا ئەرزىيدۇ. ھازىر بەزى كادىرلار كىتاب ئوقۇمايدۇ، گېزىت كۆرمەيدۇ، ھۆججەتلەرنى تەتقىق قىلمايدۇ، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلمايدۇ، ۋەزىيەتنى سىياسىي جەھەتتىن كۆزەتمەيدۇ، مەسىلىلەرنى سىياسىي جەھەتتىن

بىلەن غەرب پارلامېنت دېموكراتىيىسىنىڭ چەك- چېگرىسى، دىئالېكتىك ماتېرىيالىزم بىلەن ئىدېئالىستىك مېتافىزىكىنىڭ چەك- چېگرىسى، سوتسىيالىزم ئىدىيىسى بىلەن فېئوداللىق، كاپىتالىستىك چىرىك ئىدىيىنىڭ چەك- چېگرىسى، غەربنىڭ ئىلغار نەرسىلىرىنى ئۆگىنىش بىلەن چەتكە چوقۇنۇشنىڭ چەك- چېگرىسى، مەدەنىيەتلىك، ساغلام

تەشۋىق قىلىپ ۋە ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئادەم ئىشلەتكۈچى ئورۇنلار بىلەن ئەمگەكچىلەر ئوتتۇرىسىدىكى ئەمگەك مۇناسىۋىتىنى ئىلگىرى سۈردى.

ناھىيىلىك ئەمگەك، كادىرلار ئىدارىسى كۆپ قېتىم تەشۋىقات ماشىنىسى چىقىرىپ، كىشىلەر زىچ ئولتۇراقلاشقان ئورۇنلاردا، چوڭ - كىچىك كوچىلاردا، زاۋۇت، كان - كارخانىلاردا تەشۋىقات ئېلىپ باردى. بۇ ئىدارە يەنە ناھىيىلىك باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى بىلەن بىرلىشىپ «ئەمگەك قانۇنى» بىلىملىرى بويىچە زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى. بىر قارار تەربىيىلەش كۇرسى ئېچىپ، كارخانا مەسئۇللىرى ۋە كەسپىي خادىملاردىن 80 كىشىنى «ئەمگەك قانۇنى» بىلىملىرى بويىچە سىستېمىلىق تەربىيىلىدى. «ئەمگەك قانۇنى»يولغا قويۇلغانلىقىنىڭ بىر يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ناھىيىنىڭ ھاكىمى «ئەمگەك قانۇنى»نى ئىزچىللاشتۇرايلى» دېگەن تېمىدا تېلېۋىزىيە نۇتقى سۆزلەپ، مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنى ئادەم ئىشلىتىشنى قانۇن يولىغا كىرگۈزۈپ، ئەمگەكچىلەرنىڭ ۋە ئادەم ئىشلەتكۈچى ئورۇنلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى ھەقىقىي قوغداشقا چاقىردى. «ئەمگەك قانۇنى»غا دائىر قانۇن - بەلگىلىمىلەردىن سوئال- جاۋاب» تىن 300 نۇسخا، «ئەمگەك قانۇنى»دىن 200 نۇسخا، «ئەمگەك قانۇنى» ئىمتىھان سوئاللىدىن 1000 نۇسخا تارقىتىلىپ، بۇ قانۇندىن ھەممە ئائىلە، ھەممە كىشى خەۋەردار قىلىندى.

پوسكام ناھىيىلىك ئەمگەك، كادىرلار ئىدارىسى «ئەمگەك قانۇنى»نى يولغا قويۇشنى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ قىلىپ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىگە ماس كېلىدىغان يېڭى ئەمگەك توختامى تۈزۈمى ئورنىتىشنى تېزلەتتى. بۇلتۇر چاقىرىلغان ناھىيىلىك 4 - قېتىملىق ئەمگەك، كادىرلار خىزمىتى يىغىنىدا بۇ ناھىيىنىڭ تۈزۈپ چىقىلىپ، ناھىيە بويىچە كارخانا رەھبەرلىرى ۋە كەسپىي خادىملار قاتناشقان تەربىيىلەش كۇرسى ئېچىلغاندىن كېيىن، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى بىر قەدەر يۇقىرى بولغان يەتتە كارخانىدا بۇ تۈزۈم يولغا قويۇلدى. سىناق قىلىش ئارقىلىق دائىرىلەر پېتەكلىنىپ، دەسلەپكى قەدەمدە سەككىز كارخانا ۋە 2000دىن كۆپرەك ئىشچى - خىزمەتچى ئوتتۇرىسىدا ئەمگەك توختامى تۈزۈمى ئورنىتىلدى، بۇ پۈتۈن ناھىيىدىكى دۆلەت ئىگىلىكىدىكى كارخانا ئىشچى - خىزمەتچىلىرى سانىنىڭ 54 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى، كوللېكتىپ كارخانىلاردا ئەمگەك توختامى ئورناتقان ئىشچى- خىزمەتچى 1199 غا يېتىپ، %72.5 نى ئىگىلىدى، ئۇنىڭدىن باشقا ئاپتونوم رايونغا بىۋاسىتە قاراشلىق كارخانىلاردىن پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى ۋە خىمىيىۋى ئوغۇت 2 - توپ تارقىتىش پونكىتىدىكى 171 كىشىمۇ ئەمگەك توختامى ئىمزالىدى.

پوسكام ناھىيىلىك ئەمگەك، كادىرلار ئىدارىسى يەنە ئەمگەك رېۋىزىيە بىلەن ئەمگەك بىخەتەرلىكى، تازىلىق تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىپ، ئەمگەكچىلەرنىڭ ۋە ئادەم ئىشلەتكۈچى ئورۇنىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق- مەنپەئىتىنى قوغدىدى.

«ئەمگەك قانۇنى»دىكى بەلگىلىمىلەرگە خىلاپ ھالدا مەشغۇلاتتىن ئارتۇق ئىشقا سېلىش، ئىش ھەققىنى خالىغانچە تۇتۇپ قېلىش ھادىسىلىرىنى تۈزەتتى، 50 ئورۇندىكى يۈز بېرىش ئېھتىمالى بولغان يوشۇرۇن ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئالدى. بۇنىڭ بىلەن بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش ئىلگىرى سۈرۈلۈپ، ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ سالامەتلىكى، بىخەتەرلىكى، كارخانىلارنىڭ بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىش بىلەن شۇغۇللىنىشى كاپالەتلەندۈرۈلدى.

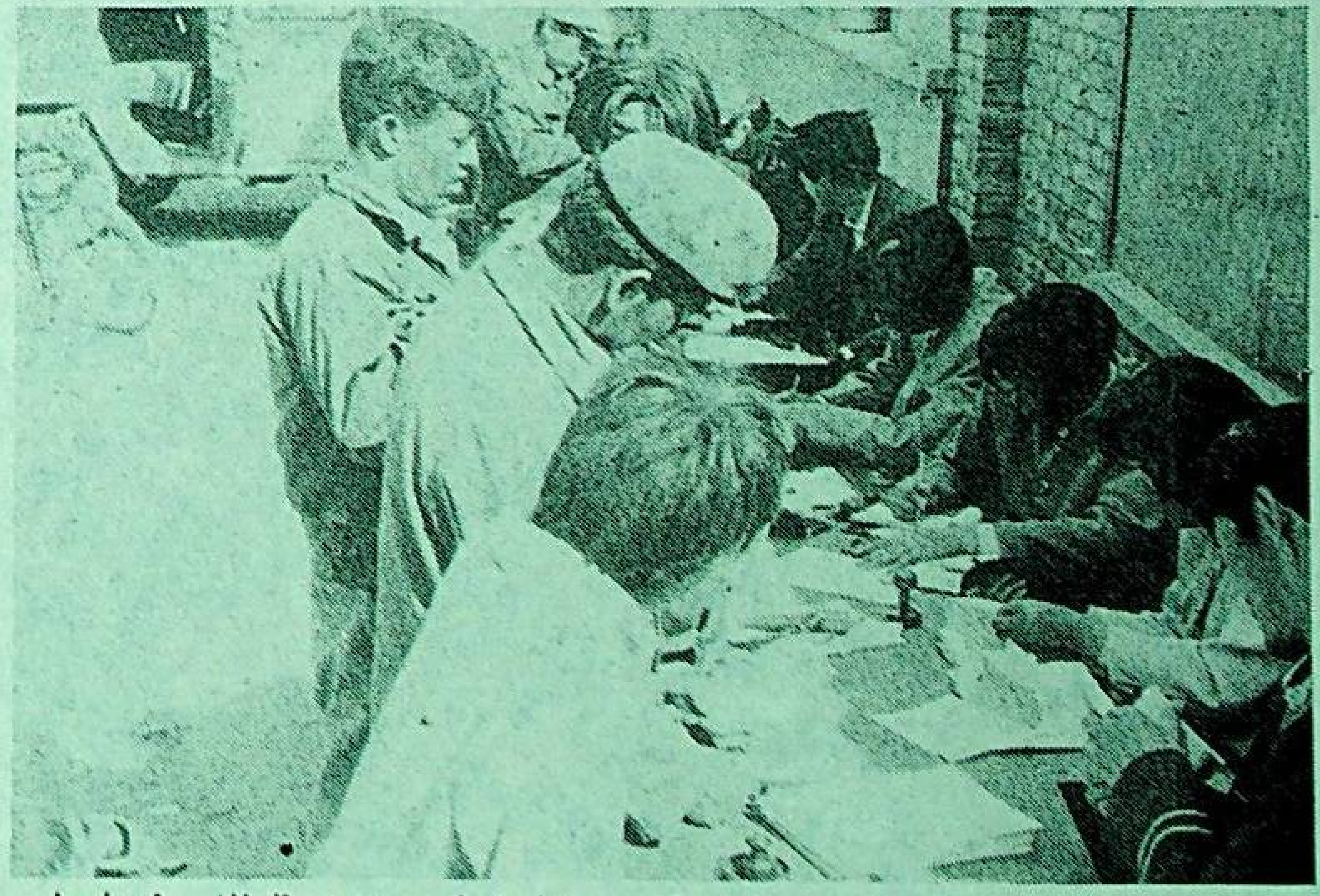

خوشۇت ناھىيىلىك سۇغۇرتا شىركىتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ئىچكى يوشۇرۇن ئامىللارنى ئىشقا سېلىپ ھەرقايسى يېزا - مەيدانلاردىكى يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنىڭ بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشى ئۈچۈن «تراكتور شوپۇرلىرىنىڭ كۈتۈلمىگەن ھادىسىدىن زەخىملىنىش سۇغۇرتىسى» ۋە «تراكتور سۇغۇرتىسى» ھەم «3 - تەرەپ مەسئۇلىيەت سۇغۇرتىسى» كەسپى بويىچە ئاكتىپ مۇلازىمىلىق قىلدى.

سۈرەتتە: شىركەت خادىملىرى چۆققۇ يېزىسىدا تراكتور شوپۇرلىرىنىڭ سۇغۇرتا ئىشلىرىنى بېجىرمەكتە.

ئېلى مەخسۇم فوتوسى

يۆنىلىش بويىچە تېخىمۇ ياخشى، تېخىمۇ تەرتىپلىك ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىشتىن ئىبارەت. بىز ئېيتىۋاتقان سىياسىي ماركسىزملىق سىياسىي ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىكى سىياسىي . مەن 5- ئومۇمىي يىغىندا: «سىياسىي سىياسىي يۆنىلىش، سىياسىي مەيدان، سىياسىي كۆز قاراش، سىياسىي ئىنتىزام، سىياسىي پەرقلەندۈرۈش ئىقتىدارى، سىياسىي سەزگۈرلۈكنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ» دېگەن ئىدىم. سىياسىي- ئىقتىسادنىڭ مەركەزلەشكەن ئىپادىسى، ئۇ ئىقتىساد ئۈچۈن خىزمەت قىلىدۇ، بۇ ماركسىزمنىڭ تۈپ قائىدىسى ، سىياسىيدىن ئايرىلغان ئىقتىساد بولمايدۇ، ئىقتىسادتىن ئايرىلغان سىياسىيمۇ بولمايدۇ، كۈچلۈك سىياسىي كاپالەت بولمىسا، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى ياخشى ئېلىپ بارغىلى بولمايدۇ. سىياسىيغا ئەھمىيەت بەرگەندىلا، پارتىيىنىڭ ئاساسىي نەزەرىيىسى، ئاساسىي لۇشيەنى، ئاساسىي فاڭجېنى ۋە سىياسەتلىرىنى، دۆلەتنىڭ قانۇن، قائىدە- نىزاملىرىنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە خىزمەتلەردە ئىزچىللاشتۇرۇپ، ھەر خىل خاتا ئىدىيە، خاتا خاھىشلارنىڭ كاشىلىسىنىڭ ئالدىنى ئېلىپ ۋە ئۇنى تۈگىتىپ، توغرا تەرەققىيات يۆنىلىشىنى ساقلاپ قىلىشقا كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ. سىياسىيغا ئەھمىيەت بەرگەندىلا، ئاندىن مەملىكىتىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنى سەپەرۋەر قىلىپ، ئىلھاملاندۇرۇپ ۋە ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، پارتىيە ۋە دۆلەت بەلگىلىگەن ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش، ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ ئۇلۇغۋار نىشانىغا يېتىش ئۈچۈن بىرلىكتە تىرىشىپ كۈرەش قىلغىلى بولىدۇ. سىياسىيغا ئەھمىيەت بەرگەندىلا، خاراكتېرى ئوخشاش بولمىغان ئىككى خىل ئىجتىمائىي زىددىيەتنى توغرا تونۇپ ۋە بىر تەرەپ قىلىپ، ئىچكى- تاشقى دۈشمەن كۈچلەرنىڭ بۇزغۇنچىلىق ھەرىكەتلىرىگە ۋە ھەر خىل شەكىلدىكى جىنايى ھەرىكەتلەرگە كۈچلۈك زەربە بېرىپ، ئىقتىسادنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا ياخشى ئىجتىمائىي، سىياسىي مۇھىت ياراتقىلى بولىدۇ؛ سىياسىيغا ئەھمىيەت بەرگەندىلا، ھەر خىل مەنپەئەت مۇناسىۋىتىنى مۇۋاپىق بىر تەرەپ قىلىپ، ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى ئەڭ زور دەرىجىدە قوزغىغىلى ۋە ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى ئوبدان يېتەكلىگىلى، ياخشى ئاسرىغىلى، ياخشى جارى قىلدۇرغىلى بولىدۇ. سىياسىيغا ئەھمىيەت بەرگەندىلا، كادىرلارنىڭ، بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ئىدىيىۋى- سىياسىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ، ئومۇمىي ۋەزىيەتنى ئىگىلەش ئىقتىدارىنى كۈچەيتىپ، شۇ ئارقىلىق ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرگىلى بولىدۇ؛ سىياسىيغا ئەھمىيەت بەرگەندىلا، ئاندىن پارتىيىنىڭ جان- دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش مەقسىتىدە چىڭ تۇرۇپ، پارتىيىنىڭ كۈچلۈك ئىتتىپاقلىقىغا، پارتىيە بىلەن خەلقنىڭ كۈچلۈك ئىتتىپاقلىقىغا كاپالەتلىك قىلغىلى، پارتىيە بىلەن خەلقنىڭ قان بىلەن گۆشتەك ئالاقىسىنى ساقلاپ قالغىلى بولىدۇ. قىسقىسى، سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشتە چىڭ تۇرۇش پارتىيىنىڭ ئاساسىي نەزەرىيىسى، ئاساسىي لۇشيەنىنىڭ مۇقەررەر تەلىپى، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىن ئىبارەت ئۇلۇغ ئىشنىڭ مۇقەررەر تەلىپى.

ئومۇمەن ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلىرىمىزنىڭ مۇتلەق كۆپچىلىكى سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىدۇ. مۇشۇنداق بولمىغان بولسا، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىمىزنىڭ مۇنچىۋالا چوڭ نەتىجىلەرگە ئېرىشىشى مۇمكىن ئەمەس ئىدى. شۇنىمۇ كۆرۈشىمىز كېرەككى، بەزى جايلار ۋە تارماقلاردىكى بەزى يولداشلار ئارىسىدا سىياسىيغا ئەھمىيەت بەرمەسلىك ھەتتا سىياسىيغا سەل قاراش مەسىلىسى ھەقىقەتەن مەۋجۇت، مۇشۇ سەۋەبتىن ھۆججەتلەرنى تەتقىق قىلمايدۇ، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلمايدۇ، ۋەزىيەتنى سىياسىي جەھەتتىن كۆزەتمەيدۇ، مەسىلىلەرنى سىياسىي جەھەتتىن ئويلانمايدۇ، ئۇلارنىڭ تېگىشلىك سىياسىي پەرق ئېتىش ئىقتىدارى ۋە سىياسىي سەزگۈرلۈكى كەمچىل ، بەزىلىرى پارتىيىنىڭ فاڭجېن، سىياسەت ۋە تەدبىرلىرىدىن كۆڭلىگە ياققانلىرىنى ئىجرا قىلىدۇ، كۆڭلىگە ياقمىغانلىرىنى ئىجرا قىلمايدۇ، مەركەز قايتا- قايتا ئېنىق تەكىتلىگەن بەزى ئىشلارنى ئاڭلىسىمۇ ئاڭلىمىغانغا سېلىپ، ئۆزى بىلگەن سەنەمگە دەسسەيدۇ. بەزى جايلار ۋە تارماقلارنىڭ مۇھاپىزەتچىلىكى ناھايىتى ئېغىر دەرىجىگە يەتتى، ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ ئازغىنە قىسمەن مەنپەئىتى ياكى شەخسلەرنىڭ مەنپەئىتىنى دەپ جىنايەت ئۆتكۈزۈش مەسىلىلىرىنىمۇ قانات ئاستىغا ئېلىۋاتىدۇ، بەزىلىرى ھەق- ناھەقنى ئايرىماي، ماركسىزمغا، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنى ۋە سىياسەتلىرىگە خىلاپ ئىكەنلىكى ئېنىق بولغان خاتا سۆز- ھەرىكەتلەرنىمۇ ئىنكاس قىلمايدۇ، دوكلات قىلمايدۇ، توسمايدۇ، ئۇنىڭغا قارشى كۈرەش قىلمايدۇ، ھەتتا پىتنە پاسات تارقىتىدۇ، پىتنە پاساتقا ئىشىنىدۇ، كوچا خەۋەرلىرىنى تارقىتىدۇ. بەزىلىرى شەخسىي نام - مەنپەئەتنى دەپ چۆپقەتچىلىككە، ئۆيمۇ ئۆي قاتراپ يۈرۈشكە قىزىقىپ كەتتى. ماختاش ۋە خۇشامەتچىلىك، ئاپاق- چاپاق بولۇۋېلىشتەك ئىنتايىن چاكىنا ئىستىلنى پارتىيە ئىچىگە سۆرەپ كىردى. بەزىلەر جۇشقۇن ئەمەس، مەسىلىگە يولۇقسا ئەگىپ ئۆتۈپ كېتىدۇ، خىزمەتنى قولىنىڭ ئۇچىدا ئىشلەپ مەسئۇلىيەتتىن قاچىدۇ، شەكىلۋازلىق ھەتتا ساختىپەزلىك قىلىدۇ. بەزىلەرنىڭ ئاممىۋى كۆز قارىشى ئاجىز، ئامما بىلەن ئالاقە قىلمايدۇ، ئاممىنىڭ دەردىگە يەتمەيدۇ، ئاممىنىڭ ئەمەلىي مەسىلىلىرىنى ھەل قىلىشقا ياردەم بەرمەيدۇ، ھەتتا ئاممىنى بوزەك قىلىدۇ، باسىدۇ. بەزىلەر ھوقۇقىغا تايىنىپ كۆمۈچىگە چوغ تارتىدۇ، دۆلەت ۋە خەلقنىڭ مەنپەئىتىگە ئېغىر زىيان سالىدۇ، ھەتتا جىنايەت ئۆتكۈزۈش پاتقىقىغا پېتىپ قالىدۇ. بەزىلەر تاشقى ئالاقىدە دۆلەت ۋە مىللەتنىڭ مەنپەئىتىنى قوغدىمايدۇ، ھەتتا دۆلەتنىڭ ئىناۋىتىنى ۋە ئۆزىنىڭ كىشىلىك قەدىر- قىممىتىنى يوقىتىدۇ ۋەھاكازا. يەنە بەزى مىساللارنى كەلتۈرۈش مۇمكىن. بۇ مەسىلىلەرنىڭ ئوتتۇرىغا چىقىشىدا كۆپ خىل سەۋەب بار، بىراق، تۈپ سەۋەب — ئۆگەنمىگەنلىكتە، ئۆزىنىڭ ئىدىيىۋى - سىياسىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بەرمىگەنلىكتە، كاللىسىدا ماركسىزملىق ۋە سوتسىيالىستىك سىياسىينىڭ كەمچىل بولغانلىقىدا، مەركەز پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلارنىڭ، ئالدى بىلەن ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ماركسىزم - لېنىنىزم ، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى خۇسۇسەن يولداش دېڭ شىياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى بوشاشماستىن ئۆگىنىشتە چىڭ تۇرۇشنى تەكىتلەپ كەلگەنلىكى كۆپچىلىكنىڭ سىياسىي سەۋىيىسى، نەزەرىيە سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىنى ئومۇميۈزلۈك توغرا، پائال ئىزچىللاشتۇرۇشنى مەقسەت قىلىدۇ. مەن مەملىكەتلىك تەشۋىقات بۆلۈمى باشلىقلىرى يىغىنىدا رەھبىرىي كادىرلارنىڭ پرىنسىپال مەسىلىلەردە بايرىقى روشەن بولۇشى كېرەك، بەزى ئاساسىي چەك - چېگرىنى، مەسىلەن: ماركسىزم بىلەن ماركسىزمغا قارشى تۇرۇشنىڭ چەك - چېگرىسى، سوتسىيالىستىك ئومۇمىي مۈلۈكچىلىكنى ئاساسىي گەۋدە قىلىش، كۆپ خىل ئىگىلىك تەركىبلىرىنى ئورتاق راۋاجلاندۇرۇش بىلەن خۇسۇسىيلاشتۇرۇشنىڭ چەك- چېگرىسى، سوتسىيالىستىك دېموكراتىيە ئىدىيىنىڭ چەك- چېگرىسى، غەربنىڭ ئىلغار نەرسىلىرىنى ئۆگىنىش بىلەن چەتكە چوقۇنۇشنىڭ چەك- چېگرىسى ، مەدەنىيەتلىك، ساغلام تۇرمۇش شەكلى بىلەن پاسسىپ، چىرىك تۇرمۇش شەكلىنىڭ چەك - چېگرىسىنى ئېنىق ئايرىش لازىم دېگەن ئىدىم. مۇشۇنداق بەزى چوڭ - چوڭ مەسىلىلەردە رەھبىرىي كادىرلىرىمىز ھەق بىلەن ناھەقنى، گۈزەللىك بىلەن رەزىللىكنى ئايرىمىسا، پارتىيىنىڭ تەشەببۇسىغا خىلاپ سۆزلەرنى ئاڭلىسىمۇ ئاڭلىماسقا سالسا، پارتىيىنىڭ مەقسىتى ۋە ئىنتىزامى بىلەن سىغىشالمايدىغان ناچار كەيپىياتنىڭ ئەۋج ئېلىپ كېتىشىگە يول قويسا بولمايدۇ. مۇشۇ چەك- چېگرىنى ئېنىق ئايرىپ، كاللىنى سەگەك تۇتقاندىلا، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىشلىرىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ.

بۇ يەردە دېموكراتىيە مەسىلىسى توغرىسىدىمۇ توختىلىپ ئۆتىمەن. دېموكراتىيە ـ سىياسىي ئۇقۇم، ئۈستقۇرۇلما كاتېگورىيىسىگە كىرىدۇ، دۇنيادا قانداقتۇر ئابستراكت، سىنىپتىن تاشقىرى دېموكراتىيە بولغان ئەمەس، قانداقتۇر مۇتلەق دېموكراتىيىمۇ بولغان ئەمەس، دېموكراتىيىنىڭ تەرەققىياتى مۇئەييەن سىنىپنىڭ مەنپەئىتى، ئىقتىسادىي بازىس ۋە ئىجتىمائىي تارىخىي شارائىت بىلەن باغلىنىشلىق بولىدۇ. ھەر بىر دۆلەتنىڭ ئۆزىگە خاس تارىخىي ئەنئەنىسى ۋە ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىيات ئەھۋالى بولىدۇ. شۇڭا دېموكراتىيە ئۆزىنىڭ دۆلەت ئەھۋالىغا مۇۋاپىق بولۇشى كېرەك. دۆلىتىمىز كومپارتىيە رەھبەرلىكىدىكى سوتسىيالىستىك دۆلەت. كوممۇنىستىك پارتىيىنىڭ ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈشىنىڭ ماھىيىتى ـ خەلقنىڭ ئۆز ئىشىغا ئۆزى خوجا بولۇش. سوتسىيالىستىك دېموكراتىيە تۈزۈمىمىز ئەڭ كەڭ دائىرىدىكى خەلق دېموكراتىيىسىنى گەۋدىلەندۈردى. ئۇ دۆلىتىمىزنىڭ ئەھۋالىغا ئەڭ ئۇيغۇن. شۇڭا ئۇ ئەڭ ياخشى دېموكراتىيە تۈزۈمى. ئامېرىكا ۋە باشقا بەزى غەرب دۆلەتلىرىدە بەزىلەر ھامان ئۆزىنىڭ پارلامېنت دېموكراتىيىسىدىكى بەزى نەرسىلەرنى پۈتۈن دۇنياغا كېڭەيتىپ، ئومۇمىي ئەندىزىگە ئايلاندۇرۇش كويىدا بولۇۋاتىدۇ. بۇ خام خىيال. غەربتە قانداقتۇر يۇقىرى پالاتا، تۆۋەن پالاتا دېگەن نېمىلەر بار، بىزنىڭ ئالىي ھوقۇقلۇق ئورگىنىمىز بىر، ئۇ بولسىمۇ مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى. يولداش دېڭ شىياۋپىڭ كۆرسەتكەندەك: «يولغا قويۇۋاتقىنىمىز مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى تۈزۈمى، بۇ جۇڭگونىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئەڭ مۇۋاپىق. سىياسەت، يۆنىلىش توغرا بولسا، بۇنداق تۈزۈلمىنىڭ پايدىسى زور بولىدۇ، دۆلەتنىڭ گۈللىنىشىگە، تەرەققىي قىلىشىغا ناھايىتى پايدىلىق بولىدۇ، ناھايىتى كۆپ ئاۋارىچىلىكتىن ساقلانغىلى بولىدۇ.» دۆلىتىمىزدە بارلىق ھوقۇق خەلققە مەنسۇپ، بۇنى غەرب دۆلەتلىرىنىڭكىگە سېلىشتۇرغىلى بولمايدۇ. بىز مەردانىلىك بىلەن شۇنداق ئېيتالايمىزكى، دۆلىتىمىزنىڭ خەلق قۇرۇلتىيى تۈزۈمى غەرب دۆلەتلىرىنىڭ «ئۈچ ھوقۇقنى ئايرىۋېتىش» تۈزۈمىگە قارىغاندا كۆپ دېموكراتىك، كۆپ ئەۋزەل، بىزنىڭ سوتسىيالىستىك دېموكراتىيىمىزمۇ ئىقتىساد، مەدەنىيەت ۋە جەمئىيەت تەرەققىياتىغا ئەگىشىپ ئەمەلىيەت داۋامىدا ئۈزلۈكسىز راۋاجلىنىپ ۋە مۇكەممەللىشىپ بارىدۇ، ئەلۋەتتە.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 30-ئىيۇن تېلېگراممىسى، «ئىزدىنىش» ژۇرنىلىنىڭ 13-سانىدىن)

ئۈرۈمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ئازراق يامغۇر ياغىدۇ، كېچىسى بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا 28°C — 20°C بولىدۇ. تۆت بال شامال چىقىدۇ.

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

ئەدەبىيات گۈلزارى
ئەدەبىيات گۈلزارى

پەرۋاز قىلىپ لاچىنلار كۆكتە قانات قاقىدۇ
پارتىيىگە مېھرىمىز دەريا بولۇپ ئاقىدۇ

تېرىۋالدۇق ئېتىزدىن،
ئالتۇن دانىنى، باشاقنى.
پارتىيىنىڭ شەنىگە،
ياڭراتتۇق كۈي - قوشاقنى.

دۇتارنى چالاي دەيمەن،
سازلاپ يېڭى پەدىگە.
يەتتى ئۇلۇغ پارتىيە،
دېھقانلارنىڭ دەردىگە.

ئۈستەڭدىكى سۈزۈك سۇ،
ئاقار ئويناپ شوخلىنىپ.
پارتىيىنىڭ مېھرىدىن
ماڭدۇق ئالغا، روھلىنىپ.

يامغۇر ياغسا شارقىراپ،
كەڭرى زېمىن نەم بولدى.
پارتىيىگە ئەگىشىپ،
ھەممە مىللەت جەم بولدى.

تاڭ سەھەردە كەپتەرلەر
كۆكتە قانات قاقىدۇ.
پارتىيىگە مېھرىمىز
دەريا بولۇپ ئاقىدۇ.

باغۇئورمان، گۈل -گىياھ،
ئانا يەرنىڭ زىننىتى.
كۆيلىگەنگە تۈگىمەس،
پارتىيىنىڭ شەپقىتى.

بەشكېرەمدە باغ تولا،
مېۋىلىرى خىلمۇخىل.
پارتىيىنىڭ دەۋرىدە،
بارچە مىللەت ئۈم، ئىجىل.

گۈل ئېچىلىپ باغلاردا،
چاچتى ھەريان خۇش پۇراق.
يول باشچىمىز پارتىيە
بەختىمىزگە نۇر - چىراغ.

ئالما تىزدۇق تەخسىگە،
ئانار تىزدۇق تەخسىگە.
پارتىيىمىز ياشىسۇن،
خەلقىمىزنىڭ بەختىگە.

قۇياش چېچىپ ئالتۇن نۇر،
باغلار تولدى ئانارغا.
كومپارتىيە يەتكۈزدى،
بىزنى نۇرلۇق باھارغا.

ئىسلاھات ئېلىپ باردۇق،
كونا يولدا ماڭمايمىز.
پارتىيىنىڭ سۆزىنى،
ئىخلاس بىلەن ئاڭلايمىز.

كېۋەز تېرىساق قۇرلاپ،
ئۈنۈپ چىقتى قاتارى.
پارتىيە بار، كۆلمەكتە،
بەختىمىزنىڭ باھارى.

ئۆركەش ياساپ ئاقىدۇ،
ئەزىم دەريا زەرەپشان.
پارتىيىمىز باش بولغاچ،
قۇچتۇق ھەر ۋاق شەرەپ - شان.

زىخمەك تۇتقان ئوڭ قولۇم،
نەغمە قىلسام تالمىدى.
پارتىيىنىڭ ۋاقتىدا،
دىلدا ئارمان قالمىدى.

ئەمگەك قىلىپ تەر تۆكۈپ،
كۈندىن كۈنگە ئۆرلەيمىز.
پارتىيىنىڭ مېھرىنى،
ناخشا ئېيتىپ كۈيلەيمىز.

كاككۇك كۈندە سايرايدۇ،
قونۇپ ئېگىز تېرەككە.
پارتىيىمىز يەتكۈزدى،
بىزنى ئارزۇ- تىلەككە.

يامغۇر توختاپ ئاسماندا،
ھەسەن- ھۈسەن كۆرۈندى.
پارتىيىنىڭ مېھرىدىن،
ئەلنىڭ قەلبى سۆيۈندى.

ئەل ئىشقىدا كۆيگەننى،
ئەلمۇ سۆيەر قەلبىدىن.
پارتىيىمىز بولغاچقا،
تاغ ياسىدۇق غەلبىدىن.

ئىناق ئۆتكەچ ھەر مىللەت،
كۆڭلىمىز شاد، شۇنچە توق.
پارتىيىمىز دەۋرىدە،
بۈلگۈنچىگە ئورۇن يوق.

دۇتارىمىمۇ ساز مېنىڭ،
راۋابىمىمۇ ساز مېنىڭ.
پارتىيىمىز بولغاچقا،
ئۆمرۈم باھار، ياز مېنىڭ.

يېڭى چاپقان ئۈستەڭدە،
سۇلار راۋان ئاقىدۇ.
كومپارتىيە باش بولغاچ،
ئىقبال كۈلۈپ باقىدۇ.

تۇرمۇشىمىز باياشات،
ئۆتەر خۇددى بايرامدەك.
پارتىيىگە مېھرىمىز،
ئۆركەشلەيدۇ قاينامدەك.

سوتسىيالىزم يولىغا
دىلدا ئوتلۇق ئىشتىياق.
كومپارتىيە باش بولغاچ
بارچە مىللەت ئۈم - ئىناق.

قوشاقلارنى سابىرجان **سىيىت، نىياز قېيۇم، ئابدۇرېھىم يۇنۇس، گۈلبوستان ئابدۇرېھىم، ئەخمەتجان تاشتۆمۈرلەر** توپلىغان.

يارىتتىڭ بۇ گۈزەل تاڭنى

ئاۋۇت نىياز

يارىتتىڭ بۇ گۈزەل تاڭنى جانجان پارتىيەم ئەلگە،
ئاتا قىلدىڭ بەخت-ھۆرلۈك مېھرىبان پارتىيەم ئەلگە.

روناق تاپتى جاپاكەشلەر، ئۇلۇغلاندى ۋەتەن جۇڭخۇا،
بەخش ئەتتىڭ شېرىن تۇرمۇش، شادىمان، پارتىيەم ئەلگە.

جاسارەتتە ئۇرۇپ خەنجەر قىلىپ گۇمران جاھالەتنى،
يېڭى ھايات، نىجاد بەردىڭ قەدىردان پارتىيەم ئەلگە.

بوران -چاپقۇندا تاۋلاندىڭ يەتتىڭ ھەم كامالەتكە،
نىجادلىق نۇرىنى چاچتىڭ كۆرمىچان پارتىيەم ئەلگە.

تەنتەنە — ئابلىمىت تۇرسۇن سىزغان

نۇر - چىراغىم، ئىپتىخارىم پارتىيەم

ئابدۇغېنى ھامۇدى

جانجان كومپارتىيەم، غەمگۇزارىم سەن ئۈزۈلۈك،
ھەر كۈرەش، ھەر بىر چېلىشتا مەدەتكارىم سەن ئۈزۈلۈك،
يەڭ تۇرۇپ جۇشسەم چېلىشقا كۈچ- مادارىم سەن ئۈزۈلۈك،
غەلىبىگە ماڭغان يېتەكلەپ، باشپاناھىم سەن ئۈزۈلۈك،
مېھرى ئاتەش، چىن ۋاپادار ئانا جانىم سەن ئۈزۈلۈك،
قىبلىگاھىم، نۇر - چىراغىم، ئىپتىخارىم سەن ئۈزۈلۈك.

كۆز ئېچىپ دۇنياغا كەلسەم، سەن ئىكەنسەن پاسىبان،
ھەر ۋاقىت جۇتتىن- جۇدۇندىن كۆز نۇرۇڭدەك ئاسرىغان،
كۆرسىتىپ داغدام يولۇمنى، ھۆر ھاياتقا باشلىغان،
دۈشمىنىم قىلسا ماڭا قەست، سەن كۆزىنى ياشلىغان،
مېھرى ئاتەش، چىن ۋاپادار، ئانا جانىم سەن ئۈزۈلۈك،
قىبلىگاھىم، نۇر- چىراغىم، ئىپتىخارىم سەن ئۈزۈلۈك.

سەن ئۈزۈلۈك غەمخانە بولغاچ دەرد-ئەلەملەر يات ماڭا،
سەن بىلەن زېمىمۇ گۈزەل تۈيۈلار ھايات ماڭا،
ئۆرلىسەم ئاسمان - پەلەككە، سەن ئۈزۈلۈك قانات ماڭا،
شۇ سەۋەب جەڭدە يېڭەرمەن كەلسە مۇشكۇلات ماڭا،
مېھرى ئاتەش، چىن ۋاپادار، ئانا جانىم سەن ئۈزۈلۈك،
قىبلىگاھىم، نۇر- چىراغىم، ئىپتىخارىم سەن ئۈزۈلۈك.

سەن بىلەن تاپتى راۋاج ۋەتىنىم ئاۋاتلىشىپ،
ھەممە جايدا يۈكسىلىشنىڭ دولقۇنى قايناپ-تېشىپ،
بارچە مىللەت بىر نىيەتتە سىردىشىپ ۋە بىرلىشىپ،
كۆنسېرى باسماقتا ئالغا ھەر كۈرەشتە تاغ ئېشىپ،
مېھرى ئاتەش، چىن ۋاپادار، ئانا جانىم سەن ئۈزۈلۈك،
قىبلىگاھىم، نۇر- چىراغىم، ئىپتىخارىم سەن ئۈزۈلۈك.

كۆيلىسەم ئۇلۇغلۇقىڭنى قانچە داستان ئاز كېلەر،
شۇ سېنىڭ مېھرىڭگە قايسى ئانىنىڭ مېھرى يېتەر،
ئويلىسام مېھرىڭنى قەلبىم سۆيۈنىدۇ شۇ قەدەر،
بىر ئۆمۈر كۈيلەپ سېنى ئۆمرۈم - ھاياتىم خۇش ئۆتەر،
مېھرى ئاتەش، چىن ۋاپادار، ئانا جانىم سەن ئۈزۈلۈك،
قىبلىگاھىم، نۇر -چىراغىم، ئىپتىخارىم سەن ئۈزۈلۈك.

پارتىيە شەنىگە

يېڭى ھايات، نىجاد بەردىڭ قەدىردان پارتىيەم ئەلگە.

لەپىلدەتتىڭ بۈيۈك يولدا ھەقىقەت تۇغىنى ھەيۋەت،
چېلىشلاردا قۇۋۋەت بەردىڭ پاسىبان پارتىيەم ئەلگە.

نىجادلىق نۇرىنى چاچتىڭ كۆرمىشچان پارتىيەم ئەلگە.

تۇتۇپ گۈلدەستە قۇتلۇقلاي يەتمىش بەش باھارىڭنى،
ئاتا قىلدىڭ چېلىشلاردا شەرەپ-شان، پارتىيەم ئەلگە.

ئىككى غەزەل

مۇھەممەت مۇسا

پارتىيەم

پارتىيەم مېھرىڭدە مەردلەر چۆلنى بوستان ئەيلىدى،
شەرىپىڭنى بۇلبۇلۇڭ تىللاردا داستان ئەيلىدى.

سەپ تۈزۈپ كارۋان بولۇپ ماڭغان يولۇڭدا زور قوشۇن،
كەلسە دۇچ مۈشكۈل- خەتەر ھەردەمدە ۋەيران ئەيلىدى.

قىلدى جەۋلان چوققىدا چوغدەك قىزىل شۇ بايرىقىڭ،
پەھلىۋانلار دۈشمىنىڭ تەختىنى گۇمران ئەيلىدى.

ئىسلاھاتنىڭ يولىدا شان قۇچۇپ ماڭماقتىمىز،
گۈللىنىش ھەر سەپتىكى دۇنيانى ھەيران ئەيلىدى.

ھاللىنىشقا يۈزلىنىپ نۇرلاندى بۈگۈن چېھرىمىز،
شۇ قەدەر دەنالىقىڭ يېڭىچە دەۋران ئەيلىدى.

بىر نىيەتتە ئۇيۇشۇپ رەقىبنى قالدۇردۇق يېتىم،
ھەر سۆزۈڭ بەيگىدە بىزگە كۈچ ۋە دەرمان ئەيلىدى.

پارتىيەم ئەلنىڭ نىجادكار پاسىبانى سەن ئۆزۈڭ،
بەختىيار دەۋراندا بىزگە مول زەپەر- شان ئەيلىدى.

كۈيلىمەك بەختىم مېنىڭ شەنىڭنى شاد ناخشام بىلەن،
چۈنكى سېنىڭ مېھرىڭ تۈمەن دىللارنى خەندان ئەيلىدى.

بازارلاردا

ئۇلۇغ كومپارتىيەم بەرگەن سىياسەت بار بازارلاردا،
ھالال پۇل تاپ دېگەن سىگنال، بىشارەت بار بازارلاردا.

ئۇچۇرغا ئەھمىيەت بەرسەڭ، رىقابەتكە قانات كەرسەڭ،
ساڭا خوش باققۇسى ئامەت، پاراسەت بار بازارلاردا.

تۈيۈق يولدىن ھەزەر ئەيلەپ قەدەمنى پۇختىلاپ باسساڭ،
جامائەت خوش بولۇر سەندىن، كاپالەت بار بازارلاردا.

مىغىلدار ئادىمى ئىنسان، ئىچىدە يوق ئەمەس شەيتان،
چۈشەنسەڭ گەر نەزەر تاشلاپ رىقابەت بار بازارلاردا.

يامان يولغا ئاياغ باسما، گۈزەل مەنزىل تامان يول ئال،
روناق تاپ يەنىمۇ باي بول، دالالەت بار بازارلاردا.

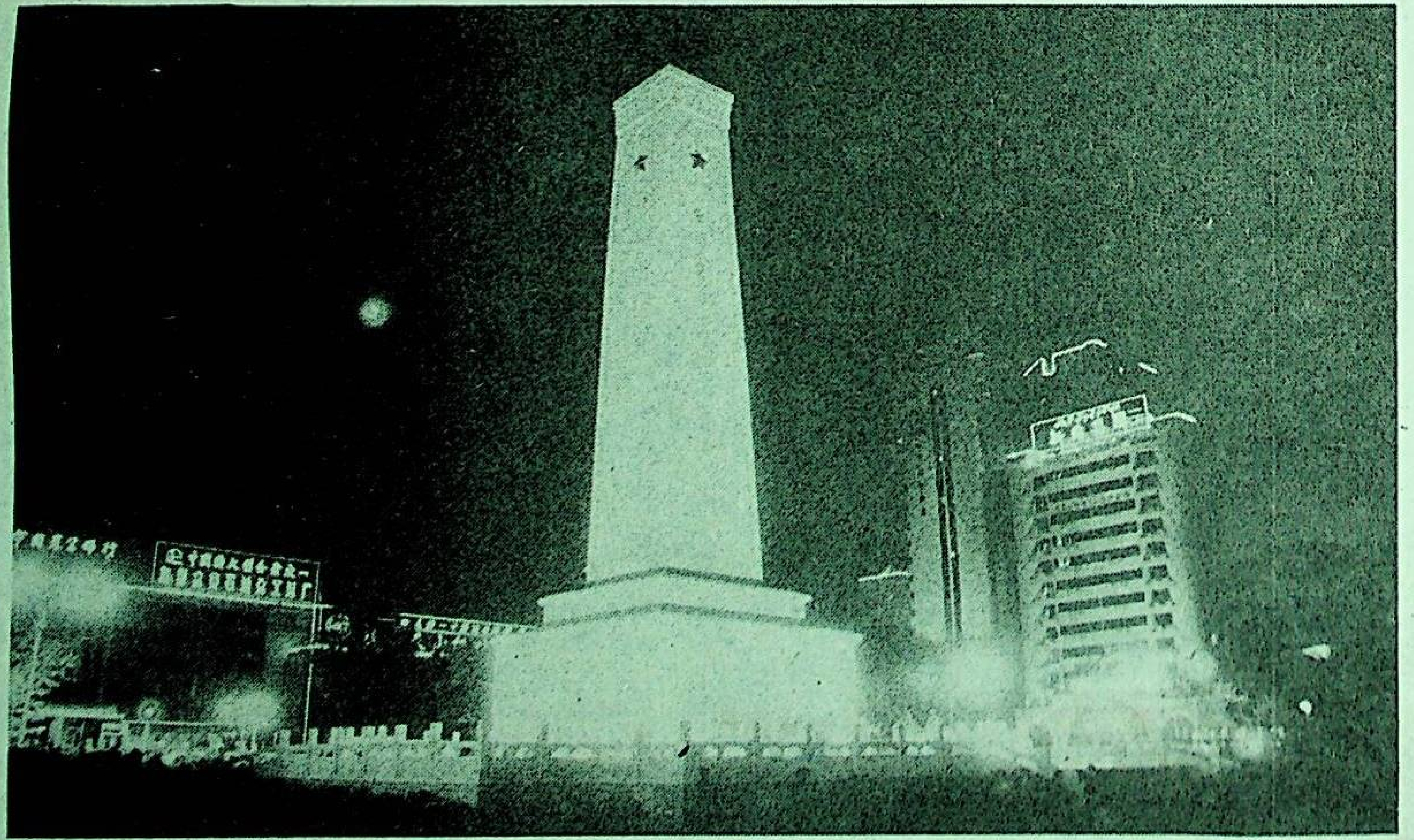

ھەيۋەتلىك ئابىدە

غەيرەت مەتمىن فوتوسى

پارتىيە شەنگە

ئابلىز قۇربان

بەختىمىزنىڭ تۈۋرۈكى، ئۇلۇغ، شانلىق پارتىيەم،
سېنىڭ بىلەن يورۇدى قاپقاراڭغۇ تۈنىمىز.
باشلىغاچقا سەن بىزنى پارلاق، گۈزەل ئەتىگە،
ئۆتتى شۇنچە شاد- خۇرام بىزنىڭ ھەر بىر كۈنىمىز.

ئېچىپ بەرگەچ سەن بىزگە مېڭىش ئۈچۈن داغدام يول،
ئاداشماستىن ھەر دائىم ئالغا قەدەم تاشلىدۇق.

قەلبىمىزگە پۈكۈپ چىڭ ئۇلۇغ غايە، ئىستەكنى،
ئىسلاھاتنىڭ جېڭىنى ھەممە سەپتە باشلىدۇق.

بولغاچقا سەن بىلشپاناھ، تولدۇق كۈچ ۋە غەيرەتكە،
جەڭ- كۈرەشتە شان قۇچۇپ، پەللىلەرگە ئۆرلەيمىز.
خاتىرجەم بول پارتىيەم، سادىق ساڭا بىز مەڭگۈ،
تەلىمىڭگە قىپ ئەمەل، ھۆر ۋەتەننى گۈللەيمىز.

گۈللەيدۇ ھايات شۇنداق

ئۆمەر ئىسمائىل

پارتىيەم زامانىڭدا خۇش ئۆتەر كۆڭۈل ھەر ۋاق،
قىزىتتۇق ساما، مەشرەپ، شەنىڭگە چېلىپ دۇمباق.

ياغدۇرۇپ مېھىر - شەپقەت ئۇرغۇتقاچقا سەن غەيرەت،
تەر تۆكتۇق تىنىم تاپماي گۈللەندى شەھەر- قىشلاق.

بىزگە كەڭ قۇچاق ئاچتى بىز كۈتكەن ۋىسال سەھرى،
بولدى چىن باياشاتلىق ئۆتمەكتە ھايات قوۋناق.

ئەجرىدىن تېپىپ بەركەت ئاتالدۇق يېڭى باي دەپ،
چاقنايدۇ سارايۇ ئۆيدە ساپا ھەم گىلەم، شىرداق.

سۇ باشلاپ بۇلاقلاردىن باغ قىلدۇق باياۋاننى،
دىللارنى قىلىپ مەپتۇن يەلپۈندى يېشىل ياپراق.

جاپانىڭ تېگى راھەت، ئىشچانغا كېلەر ئامەت،
تاغ چاپساق بولۇپ پەرھات گۈللەيدۇ ھايات شۇنداق.

خەلقىمىز نىجادكارى ئۇلۇغ باشپاناھى سەن،
ئەگەشسەك ساڭا مەڭگۈ ئىستىقبال ھامان پارلاق.

شەرق بۈركۈتى

(نەسر)

مۇھەممەتنىياز ھوشۇر

ئۇ 75 يىل مۇقەددەم توموز كۈنلىرىنىڭ بىرىدە، سۇس شەپەق نۇرىغا پۈركەنگەن دېڭىز ساھىلىدا دۇنياغا كۆز ئاچتى.

ئەجەبلىنەرلىكى ئۇ تۆرىلىپلا يا يىغلىمىدى، يا كۈلمىدى... بۇ ھەقىقەتەن بىر مۆجىزە ئىدى...

ئانا تۇپراق ئۇنىڭ ۋۇجۇدىدا ئالەمشۇمۇل بىر كۈچنىڭ يېتىلىۋاتقانلىقىنى سەزدى...

ئۇ ئۇچۇرما بولۇپ قانىتى بىلەن تۇمانلارنى تارقاتتى.

نەچچە ئەسىر ئۇيقىدا ياتقان بۇ كەڭ زېمىن ئاستا- ئاستا ئويغىنىشقا باشلىدى.

چاڭجياڭ ئۇنىڭ تومۇرىغا ئايلىنىپ شىددەتلىك ئۆركەشلىدى، خۇاڭخې غەزەپتە نەرە تارتتى...

ئۇنىڭ تۆرەلگىنىگە ھەسەت قىلىپ كېلىۋاتقان ھىيلىگەر قۇزغۇن قانچە-قانچە كۈندۈزلەرنى بۇلاپ كەتمەكچى بولدى.

نىھايەت، ئۇنىڭ پەنجىلىرى كارامەت كۈچلۈك ئىدى...

28 قىش، 28 باھار، 28 ياز ئۆتتى (ئۇنىڭ يۈرىكىدە نۇرغۇن ئىسسىق- سوغۇقلارنىڭ خاتىرىلىرى قالدى)...

ئاقىۋەت 28- كۈزدە ئۇ ئۆزى ياراتقان قىپقىزىل تاڭنى كۈتۈۋالدى.

ئويغانغانلار ئورنىدىن دەس تۇردى!

تيانئەنمېندىن تەيشەنگىچە، بوخەيدىن نەنخەيگىچە ھەممە ئۇنىڭغا ئاپىرىن ئوقۇشتى.

كۈنلەر ئايلارغا، ئايلار يىللارغا ئۇلاشتى، ئۇ ئۆزىنىڭ تارىخىنى ئۆچمەس ئىزلىرى بىلەن يېزىۋەردى. ئۇنى ئازدۇرماقچى بولغان زۇغۇيلار ئۆزلىرى بىر-بىرلەپ ئۇجۇقتى.

تۈيۈق يول ئۇنى ئازدۇرالمىدى، بەلكى ئۇ تولىمۇ ھوشيار ۋە تولىمۇ غەيۇر بولۇپ يېتىلدى.

سۈبھى بۇرۇنقىدىنمۇ گۈزەل ھەم جىلۋىدار ئىدى.

ئۇ ئۆزىنىڭ كەلگۈسىگە ئىشىنەتتى. شۇڭا بىر نىشانغا قاراپ يېرىم ئەسىر توختىماي ئۇچتى...

نىھايەت ئۇ شەخسىيەتسىز ھالدا سان-ساناقسىز «بۈگۈن»نى يارىتىپ «ئەتە»گە قەدەم تاشلىدى.

مانا ئەمدى ئۇ ئۆزىگە تەلپۈنگەن مىليارد روھنىڭ ساداسىنى ئېلىپ كەڭ سامادا تېخىمۇ مەغرۇر، تېخىمۇ ئەركىن، تېخىمۇ ئېگىز پەرۋاز قىلىدىغان بولدى، ئۇنىڭ پەيلىرى يېتىلىپ قانىتى قاتتى...

ئەدەبىيات گۈلزارى

ئەدەبىيات گۈلزارى

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى (دۈشەنبە) 5 - بەت

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى قىزغىن خاتىرىلەيمىز

← يەكەن ناھىيىسى چارباغ يېزىسى سۇلۇقبېرىق كەنتى پارتىيە ياچېيكىسى ئاممىنى پەن - تېخنىكىغا تايىنىش، ماتارىيقا ئەھمىيەت بېرىش ئارقىلىق بېيىش يولىغا يېتەكلىدى.

سۈرەتتە: ياچېيكا شۇجىسى ئاۋۇت داۋۇت (ئالدىنقى رەت ئوڭدىن 2- كىشى) ياچېيكا ئەزالىرى بىلەن بىللە.

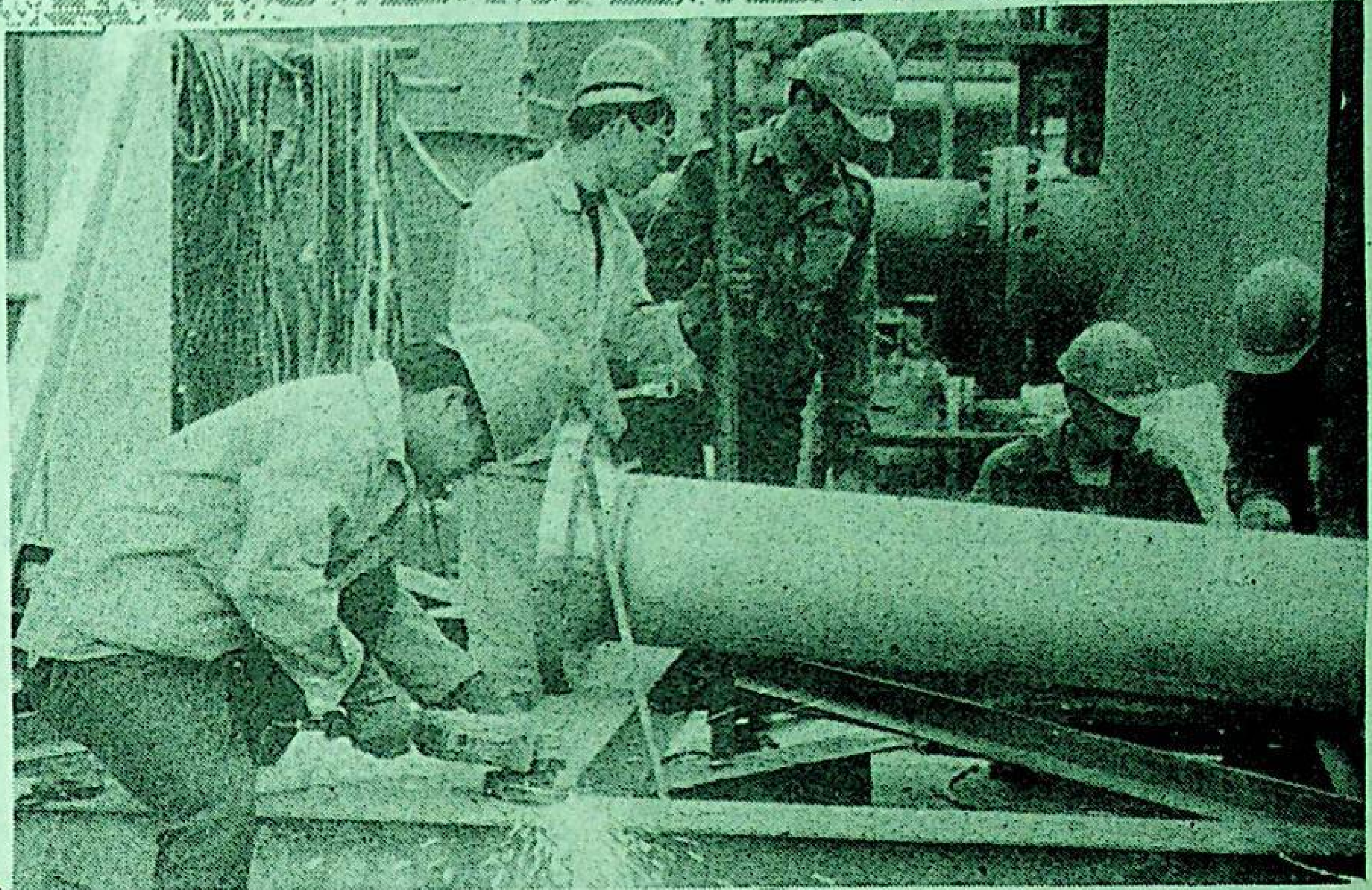

← ئۈرۈمچى نېفىت - خىمىيە زاۋۇتىنىڭ 2- خىمىيەۋى ئوغۇت قۇرۇلۇشىنى ھۆددىگە ئالغان خىمىيە قۇرۇلۇشى 11- قۇرۇلۇش شىركىتىدە پارتىيە ئەزالىرى ئاساسىي گەۋدە قىلىنغان كەپشەرلەش گۇرۇپپىسى بار، بۇ مەشغۇلات گۇرۇپپىسى جاپالىق، تېخنىكىلىق تەلپى يۇقىرى، كەپشەرلەش تېخنىكىسى مۇرەككەپ قۇرۇلۇش تۈرلىرىنى ھۆددىگە ئېلىپ، قۇرۇلۇشنىڭ سۈپەتلىك بولۇش نىسبىتىنى 100 % كە يەتكۈزۈپ كەلدى.

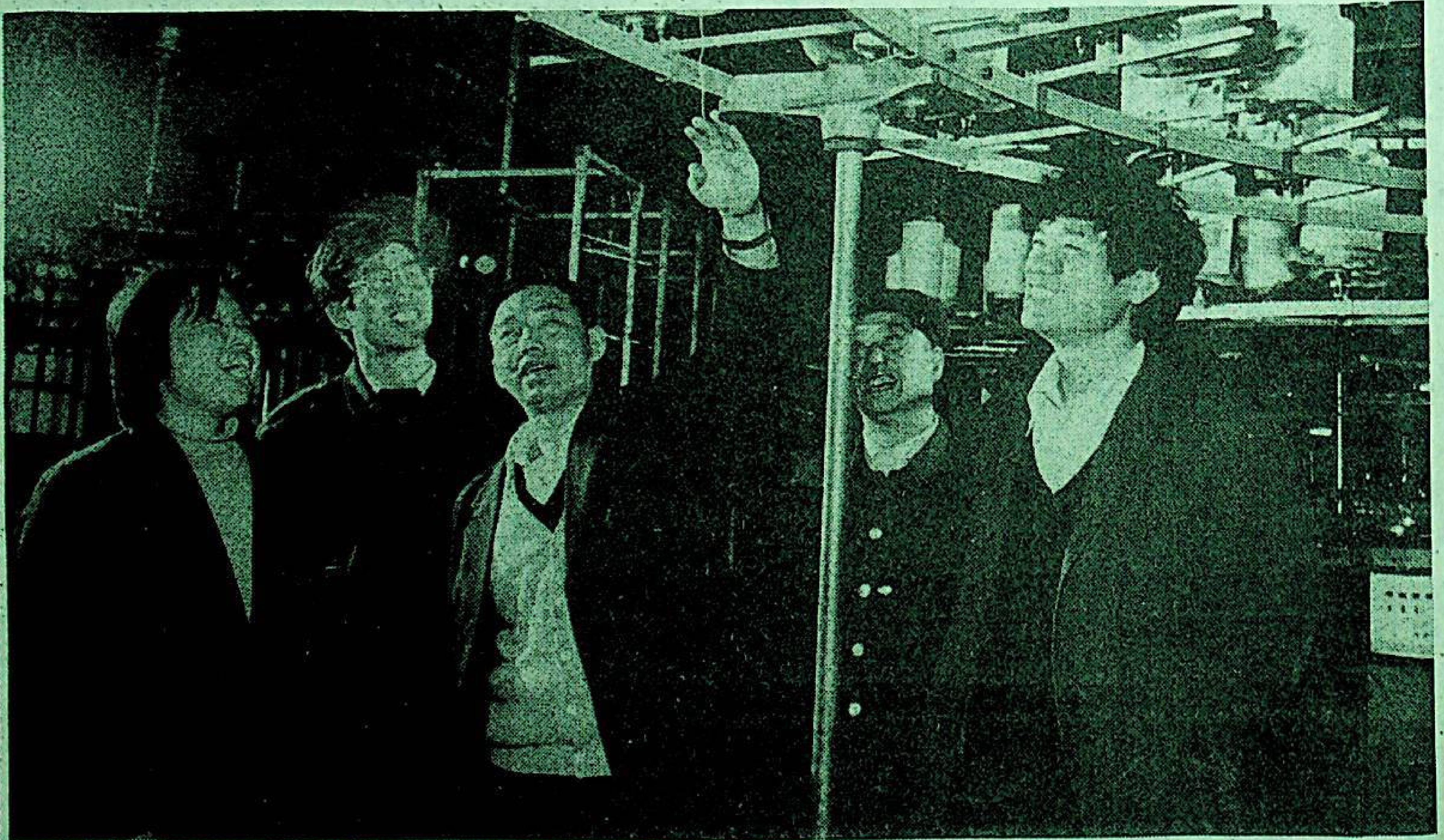

← ئۈرۈمچى ناھىيىسى ئەرگۈك يېزىسى باجاخۇ كەنتى پارتىيە باش ياچېيكىسى ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى يىلمۇ يىل يۈكسەلدۈردى. بۇلتۇر كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن كىرىم 4510 يۈەنگە يېتىپ، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى. سۈرەتتە: كەنت پارتىيە باش ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى خې جەنشەن (ئوتتۇردا) پارتىيە باش ياچېيكىسىنىڭ ئەزالىرى بىلەن بىللە.

← ۋېيخۇلياڭ كۆمۈر كېنى باداۋان شۆبە كېنىدىكى پارتىيە ئەزاسى، كۆمۈر قېزىش ئەترىتىنىڭ باشلىقى ئەرشىدىن شەرىپىدىن قۇدۇق ئاستىدا ئىشلىگەن 24 يىلدىن بۇيان، جاپالىق، ئېغىر ئىشلارنى تالىشىپ ئىشلەپ، ئىشچىلارنىڭ ئۆگىنىش ئۈلگىسى بولۇپ قالدى، ئۇ كۆپ قېتىم ئاپتونوم رايونلۇق كانچىلىق ئىدارىسى تەرىپىدىن ئىلغار خىزمەتچى ۋە ئەمگەك نەمۇنىچىسى بولۇپ باھالاندى، 1995-يىلى يەنە ئاپتونوم رايون بويىچە ئەمگەك نەمۇنىچىسى بولۇپ باھالاندى.

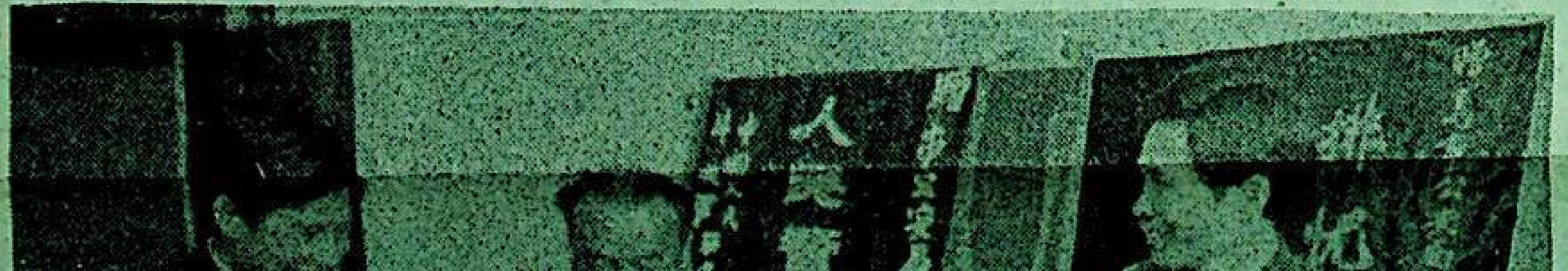

← ئۈرۈمچى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى تەييارلىق سوت باشقارمىسى پارتىيە باش

← شىنجاڭ پولات- تۆمۈر شىركىتى پولات تاۋلاش زاۋۇتى ئايلانما پېچ سېخىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى ياڭ

پېچ سېخىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى ياڭ جىچۈن كومپارتىيە ئەزاسىغا خاس نەمۇنىلىك، باشلامچىلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئاممىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

← ئۈرۈمچى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى تەييارلىق سوت باشقارمىسى پارتىيە باش ياچېيكىسى پارتىيە ئەزالىرى ئارىسىدا «كىشلەرنى چۈشىنىش،كىشلەرگە كۆڭۈل بۆلۈش، ياردەم بېرىش، كىشلەرگە تەسىر كۆرسىتىش، كىشلەر بىلەن چىقىشىپ ئۆتۈش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرغاندىن بۇيان، پارتىيە ئەزالىرى نۇرغۇن كىشىگە تەسىر كۆرسەتتى ۋە ئۇلارنى يېتەكلىدى. ئۇلار ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىچى - سىرتىدىن نۇرغۇن كارخانا، ئورۇن ۋە شەخسلەر ئەۋەتكەن لەۋھە، تەقدىرنامە ۋە مىننەتدارلىق خەتلىرىنى تاپشۇرۇۋالدى.

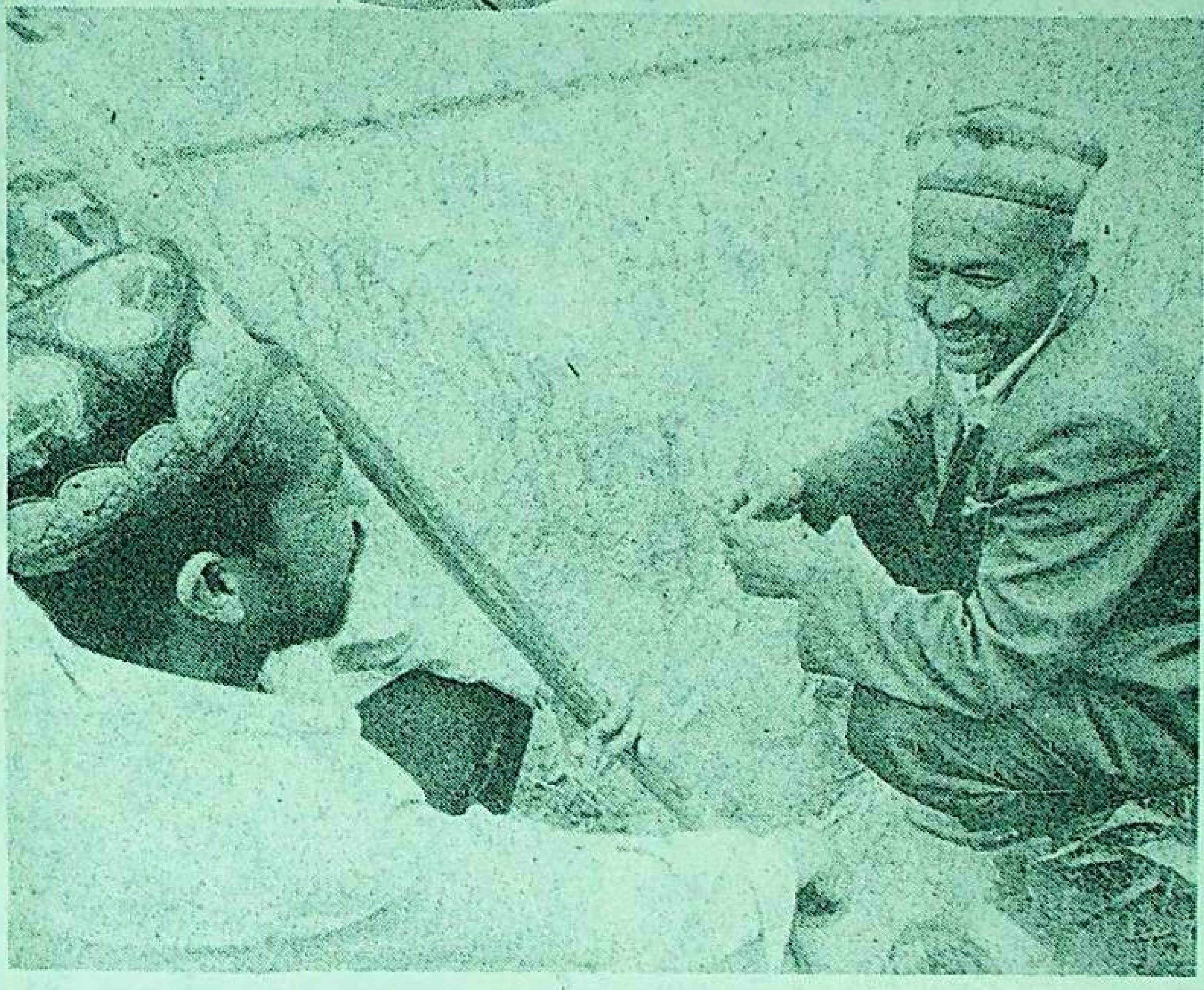

↑ مەملىكەتلىك تۈرمە سىستېمىسى بويىچە مۇنەۋۋەر ئىدىيىۋى ـ سىياسىي خىزمەت خادىمى، ئاپتونوم رايونلۇق تۈرمە باشقۇرۇش ئىدارىسى مەلۇم تۈرمىسىنىڭ سىياسىي كومىسسارى چېڭ پېڭيى خىزمەتداشلىرى بىلەن ئىتتىپاقلىشىپ، تۈرمە باشقۇرۇش خىزمىتىنى ئۇدا ئۈچ يىل ئۆلچەمگە يەتكۈزدى.

← خوتەن ناھىيىسى باغچى بازىرى بۇقەمبەر كەنتى پارتىيە ياچېيكىسى پارتىيىگە يېڭى ئەزا قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى. سۈرەتتە: كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى ئىمىن ماموت (سولدىن 2 ـ كىشى) ياچېيكىنىڭ تەربىيىلەش ئوبيېكتى مەتنىياز ئاخۇن بىلەن سىرداشماقتا.

↓ ئۈرۈمچى شەھەرلىك ئۆي ـ زېمىن ئىدارىسى ئىتتىپاق يولى ئۆي باشقۇرۇش ئورنىدىكى كادىرلار يولداش ۋۇتىيەنشياڭدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. ئۇلار ئاھالە ئولتۇراق رايونلىرىدا ئەھۋال ئىگىلەپ، ئاممىنىڭ قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلىپ بەردى.

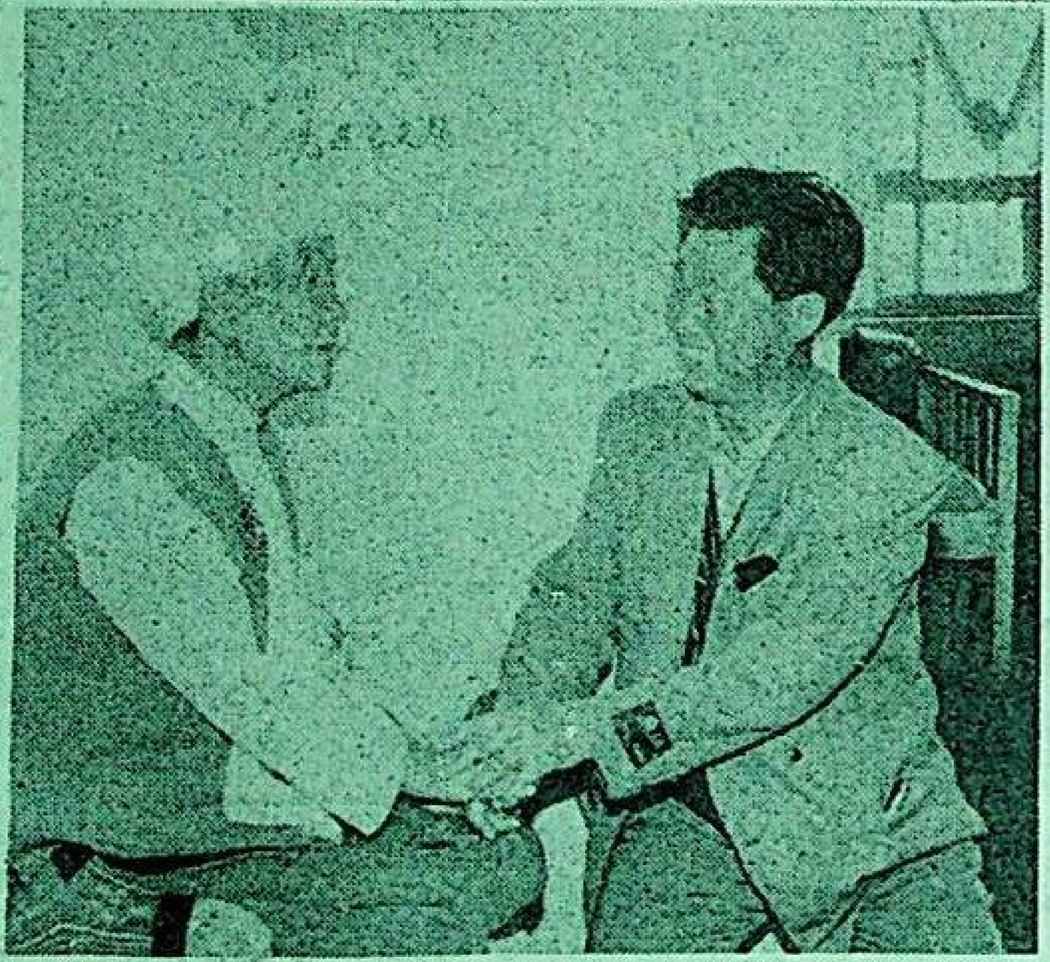

← مىچۈەن ناھىيىسى تېچاڭگو بازىرى تېچاڭگۇ كەنتى پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى، قوشۇمچە كەنت ئاھالە كومىتېتىنىڭ مۇدىرى لى فۇجۇڭ (ئوڭدا) ئاپتونوم رايون بويىچە مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى.

سۈرەتتە: ئۇ كەنتتىكى ياشانغانلارنى يوقلاپ، ئۇلارنىڭ تۇرمۇشىدىكى مەسىلىلىرىنى ھەل قىلىپ بەرمەكتە.

بۇ بەتتىكى سۈرەتلەرنى ئۆز مۇخبىرلىرىمىز تىيەن چى، ۋاڭ ۋېيجۇن، لى ياڭ، فەن خاۋ، ۋاڭ يىڭجې، ياۋشىنشىڭلار تارتقان.

← پىچان ناھىيىسى بۇلتۇر ئاپتونوم رايونىمىز تەرىپىدىن تازىلىقتا ياخشى ناھىيە بولۇپ باھالانغان ئاساستا، جاڭجىياگاڭدىن ئۆگىنىپ، قاتتىق تەلەپ قويۇپ، ھەر ئاينىڭ 28 ـ كۈنىنى تازىلىق كۈنى قىلىپ بېكىتتى.

سۈرەتتە: ناھىيىلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى لى مېڭ ناھىيىلىك پارتكومنىڭ ئەزالىرىنى يېتەكلەپ تازىلىق كۈنىدىكى ئەمگەككە قاتناشماقتا.

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

جياڭ زېمىن ئىسپانىيىدە داۋاملىق زىيارەتتە بولدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، مادرىد، 26-ئىيۇن تېلېگراممىسى. جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى ۋاڭ يېپىڭ شەرقىي شىمالدىكى دېڭىز ساھىلى شەھىرى بارسېلونادا زىيارەتتە بولۇش ئۈچۈن 6-ئاينىڭ 26-كۈنى چۈشتىن بۇرۇن مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن ئىسپانىيىنىڭ پايتەختى مادرىدتىن يولغا چىقتى.

ئىسپانىيە پادىشاھى خۇئان كارلوس I ۋە خانىش سوفىيە پاردو دۆلەت مېھمانخانىسىدا مۇراسىم ئۆتكۈزۈپ، رەئىس جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى ۋاڭ يېپىڭنى ئۇزىتىپ قويدى. ئوركېستىر ئىسپانىيە، جۇڭگو دۆلەت شېئىرلىرىنى ئورۇندىدى. پادىشاھ كارلوس رەئىس جياڭ زېمىنغا ھەمراھ بولۇپ ھۆرمەت قاراۋۇللىنى كۆزدىن كۆچۈردى. ئۇنىڭدىن كېيىن رەئىس جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى ھەم ھەمراھ بولۇپ زىيارەتكە چىققان جۇڭگو گوۋۇيۈەنىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى چيەن چىچېن قاتارلىق كىشىلەر پادىشاھ كارلوس، خانىش ھەم ئىسپانىيە باش ۋەزىرى ئاسنار، دىپلوماتىيە ۋەزىرى ماتۇتېس، ئاۋام پالاتاسىنىڭ باشلىقى تىرىلو، كېڭەش پالاتاسىنىڭ باشلىقى بارىرو قاتارلىق كىشىلەر بىلەن قول ئېلىشىپ خوشلاشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بارسېلونا، (ئىسپانىيە) 26-ئىيۇن تېلېگراممىسى. جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى ۋاڭ يېپىڭ 6-ئاينىڭ 26-كۈنى چۈشتە مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن مادرىدتىن بارسېلوناغا كېلىپ، ئىسپانىيىدە داۋاملىق زىيارەتتە بولدى.

بارسېلونا ئىسپانىيىنىڭ شەرقىي شىمالدىكى دېڭىز ساھىلىغا جايلاشقان، ئاھالىسى 1 مىليون 750 مىڭ، ئۇ كاتالونىيە ئاپتونوم رايونىنىڭ مەركىزى شۇنداقلا ئىسپانىيىنىڭ توقۇمىچىلىق، خىمىيە سانائىتى، تىببىي دورىگەرلىك، ماشىنىسازلىق، قەغەزچىلىك، سېمونت ۋە ئاپتوموبىل سانائىتىنىڭ مەركىزى.

بۇنىڭدىن ئون يىل ئىلگىرى جياڭ زېمىن شاڭخەي شەھىرىنىڭ باشلىقلىق سالاھىيىتى بىلەن بارسېلونادا زىيارەتتە بولغان. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بارسېلونا جۇڭگونىڭ بەزى ئۆلكە، شەھەرلىرى بىلەن ياخشى ھەمكارلىق مۇناسىۋەت ئورناتتى.

كاتالونىيە ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى پويور ۋە شۇ جايدىكى باشقا بەزى ئەمەلدارلار ئايرودرومغا چىقىپ رەئىس جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنى كۈتۈۋالدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بارسېلونا (ئىسپانىيە)، 26-ئىيۇن تېلېگراممىسى. ئىسپانىيىدە زىيارەتتە بولۇۋاتقان رەئىس جياڭ زېمىن بۈگۈن بارسېلونا شەھىرىنىڭ باشلىقى ماراكارنىڭ ھەمراھلىقىدا، مەشھۇر بارسېلونا ئولىمپىك تەنھەرىكەت شەھىرىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بارسېلونا (ئىسپانىيە)، 26-ئىيۇن تېلېگراممىسى. جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن كەچتە بۇ يەردە مۇنداق دېدى: جۇڭگو غايەت زور يوشۇرۇن كۈچكە ئىگە بازار بولۇش سۈپىتى بىلەن بارسېلونا شەھىرىدىكى تېخىمۇ كۆپلىگەن كارخانىچىلارنىڭ جۇڭگوغا بېرىپ مەبلەغ سېلىپ، جۇڭگو بىلەن ئىسپانىيىنىڭ ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزىدىغان ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن تېخىمۇ كۆپ تۆھپە قوشۇشىنى قارشى ئالىدۇ.

جياڭ زېمىن بارسېلونا شەھەرلىك ھۆكۈمەتنىڭ ئۆز شەرىپىگە ئۆتكۈزگەن قارشى ئېلىش مۇراسىمىدا يۇقىرىدىكى ئىپادىنى بىلدۈردى.

جياڭ زېمىن زىياپەتتە سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان جۇڭگونىڭ بىر مۇنچە ئۆلكە، شەھەرلىرى بىلەن كاتالونىيە رايونىنىڭ ئىقتىساد، سودا ئالاقىسى ئۈزلۈكسىز كېڭەيدى، كاتالونىيە رايونىدىكى كارخانىچىلار جۇڭگو، ئىسپانىيىنىڭ ئىقتىساد، سودا مۇناسىۋىتىدە ئاۋانگارتلىق رول ئوينىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: «بۇ قېتىم ئىسپانىيىدىكى زىيارىتىم قىسقا بولسىمۇ، نەتىجىلىك بولدى.» ئۇ جۇڭگو، ئىسپانىيە دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ بۈگۈنكىلىك بىلەن يېڭى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچكە ئىگە بولىدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

دوستانە زىيارەت

رەئىس جياڭ زېمىن ئىسپانىيىدىكى زىيارىتىنى ئاياغلاشتۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بارسېلونا (ئىسپانىيە) 27-ئىيۇن تېلېگراممىسى. جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن ئىسپانىيىدىكى دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىنى تولۇق ئاياغلاشتۇرۇپ، بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن بۇ يەردىن نورۋېگىيىگە يولغا چىقتى.

بارسېلونا شەھىرىنىڭ باشلىقى ماراگار ۋە شەھەرلىك ھۆكۈمەتنىڭ باشقا ئەمەلدارلىرى رەئىس جياڭ زېمىننى ئۇزىتىش ئۈچۈن مۇراسىم ئۆتكۈزدى. جۇڭگونىڭ ئىسپانىيىدە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى سۇڭ گوچىڭ قاتارلىقلار ئايرودرومغا چىقىپ، رەئىس جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنى ئۇزىتىپ قويدى.

مەخسۇس ئايروپىلان ئىسپانىيىدىن ئايرىلغاندا، رەئىس جياڭ زېمىن ئىسپانىيە پادىشاھى خۇئان كارلوس I گە مىننەتدارلىق تېلېگراممىسى يوللىدى. جياڭ زېمىن مىننەتدارلىق تېلېگراممىسىدا «دۆلىتىڭلارغا قىلغان زىيارىتىم مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى، ئىشىنىمەنكى، جۇڭگو بىلەن ئىسپانىيىنىڭ مۇناسىۋىتى دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋەت، بۇ مۇناسىۋەت تېخىمۇ زور تەرەققىياتقا ئېرىشىدۇ» دېدى.

جۇڭگو، موڭغۇلىيە، روسىيە دۆلەتلىرى دۆلەت چېگرىلىرىنىڭ چېگرىلىنىدىغان نۇقتىلىرى توغرىسىدا كېلىشىم ئىمزالىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 24-ئىيۇن تېلېگراممىسى. دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى جاڭ دېگۇاڭ بىلەن موڭغۇلىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى داگۋا چاشىلگان، روسىيىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى روگاشېۋ بۈگۈن جۇڭگو، موڭغۇلىيە، روسىيە دۆلەتلىرىنىڭ شەرقىي، غەربىي چېگرا بۆلەكلىرىنىڭ كېسىشىش نۇقتىلىرى توغرىسىدا بايان خاراكتېرلىك كېلىشىمگە ۋە ئۇنىڭ قوشۇمچە خەرىتىلىرىگە ئىمزا قويدى.

بۇنىڭ بىلەن جۇڭگو، موڭغۇلىيە، روسىيە دۆلەت چېگرىلىرىنىڭ شەرقىي، غەربىي كېسىشىش نۇقتىلىرىنىڭ ئورنى قانۇنىي شەكىل بىلەن مۇقىملاشتۇرۇلدى. جاڭ دېگۇاڭ كېلىشىم ئىمزالاشتىن بۇرۇن ئىككى دۆلەتنىڭ باش ئەلچىلىرى بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: بۇ كېلىشىمنىڭ ئىمزالىنىشى ئۈچ دۆلەتنىڭ چېگرىداش رايونلىرىنىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى يەنىمۇ ئىلگىرى سۈرىدۇ ھەم بۇ رايوننىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ۋە دوستانە بېرىش -كېلىشىگە ئىجابىي تەسىر كۆرسىتىدۇ.

لۋان زۇڭلىسى ئىسرائىلىيىنىڭ تىنچلىق پرىنسىپىغا ئەمەل قىلىشىنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيرۇت، 24 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. لۋان زۇڭلىسى خېلىل بۈگۈن ئىسرائىلىيە يېڭى ھۆكۈمىتىنىڭ 1991 - يىلىدىكى مادرىد تىنچلىق كېلىشىمى ۋە ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئالاقىدار قارارلىرىغا ئەمەل قىلىپ، ئوتتۇرا شەرق رايونىدا ئومۇميۈزلۈك ۋە مۇستەھكەم تىنچلىقنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنى مۇراجىئەت قىلدى.

خېلىل ئەرەب كاپىتال بازىرى 2 - قېتىملىق يىغىنىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىدا يۇقىرىدىكى مۇراجىئەتنى چىقاردى. ئۇ ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانياخۇنىڭ «مادرىد تىنچلىق يىغىنى ۋە ب د ت قارارى ئىزىغا قايتىپ كېلىشى»نى تەلەپ قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: نېتانياخۇ «تىنچلىقنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنى ھەم ئۆزى ئېيتقان ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق سۆھبىتىنى داۋاملاشتۇرۇشنى ئۈمىد قىلىدىغان بولسا، ئۇ ھازىرقى سىياسىتىنى ئۆزگەرتىشى كېرەك». خېلىل مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: لۋان بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ تىنچلىقى ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ 242-، 338 - ۋە 425 - نومۇرلۇق قارارلىرى ھەم «يەر بەدىلىگە تىنچلىققا ئېرىشىش» پرىنسىپى ئاساسىغا ئورنىتىلىشى كېرەك. ئۇ يەنە مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: لۋاننىڭ كۆزلەۋاتقىنى بىر تەرەپلىمە تىنچلىق ئەمەس، بەلكى ئەرەبلەرنىڭ ھوقۇقىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ئومۇميۈزلۈك ۋە ئۇزۇل - كېسىل تىنچلىق.

ئەراپات ئىسرائىلىيە يېڭى ھۆكۈمىتى بىلەن سۆھبەتلىشىشنى خالايدىغانلىقىنى بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە خەۋىرى. مىسىر ئوتتۇرا شەرق ئاگېنتلىقىنىڭ 6 - ئاينىڭ 23 - كۈنىدىكى خەۋىرىگە قارىغاندا، پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئاپپاراتى (ئاپتونومىيە ھۆكۈمىتى)نىڭ رەئىسى ئەرافات مۇشۇ ئاينىڭ 22 - كۈنى كەچتە

ھۆكۈمىتىنىڭمۇ پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيە ئوتتۇرىسىدا ھاسىل قىلىنغان كېلىشىمنى ئىجرا قىلىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ

ماۋزۇ خەۋەرلەر

● شىراك تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەرنىڭ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرگە كۆپلەپ

بوسنىيە. گېرتسېگوۋىنادا ئۇرۇش ئوتىنىڭ يېڭىباشتىن تۇتىشىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىشنى مۇراجىئەت قىلدى

● **خەلقئارا ئاتوم ئېنېرگىيىسى ئورگىنى ئىراقنىڭ يادرو قوراللىرىنى يېڭىباشتىن راۋاجلاندۇرۇش ئىقتىدارى يوق، دېدى**

● شىراك تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەرنىڭ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرگە كۆپلەپ ياردەم بېرىشىنى مۇراجىئەت قىلدى
● شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ باش كاتىپى سورانا خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئىراقنىڭ يادرو قوراللىرىنى يېگىباشتىن راۋاجلاندۇرۇش ئىقتىدارى يوق، دېدى
● ئوتتۇرا، شەرقىي ئافرىقا دۆلەتلىرى بۇرۇندىغا خەۋپسىزلىك ياردىمى بېرىدۇ
شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ا 6-ئاينىڭ 23-كۈنى كورىيە زۇڭتۇڭى جىن يۇڭسەن (ئوڭدا) زىيارەتكە كەلگەن ياپونىيە باش ۋەزىرى چياۋبىن لۇڭتەيلاڭ بىلەن ئىككى تەرەپ ئىمزا قويغان پۇتبولنى ئالماشتۇردى ھەمدە 2002- يىللىق دۇنيا لوڭقىسى پۇتبول مۇسابىقىسىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئۆتكۈزۈش ئۈچۈن يېقىندىن ھەمكارلىشقا بىردەك قوشۇلدى.

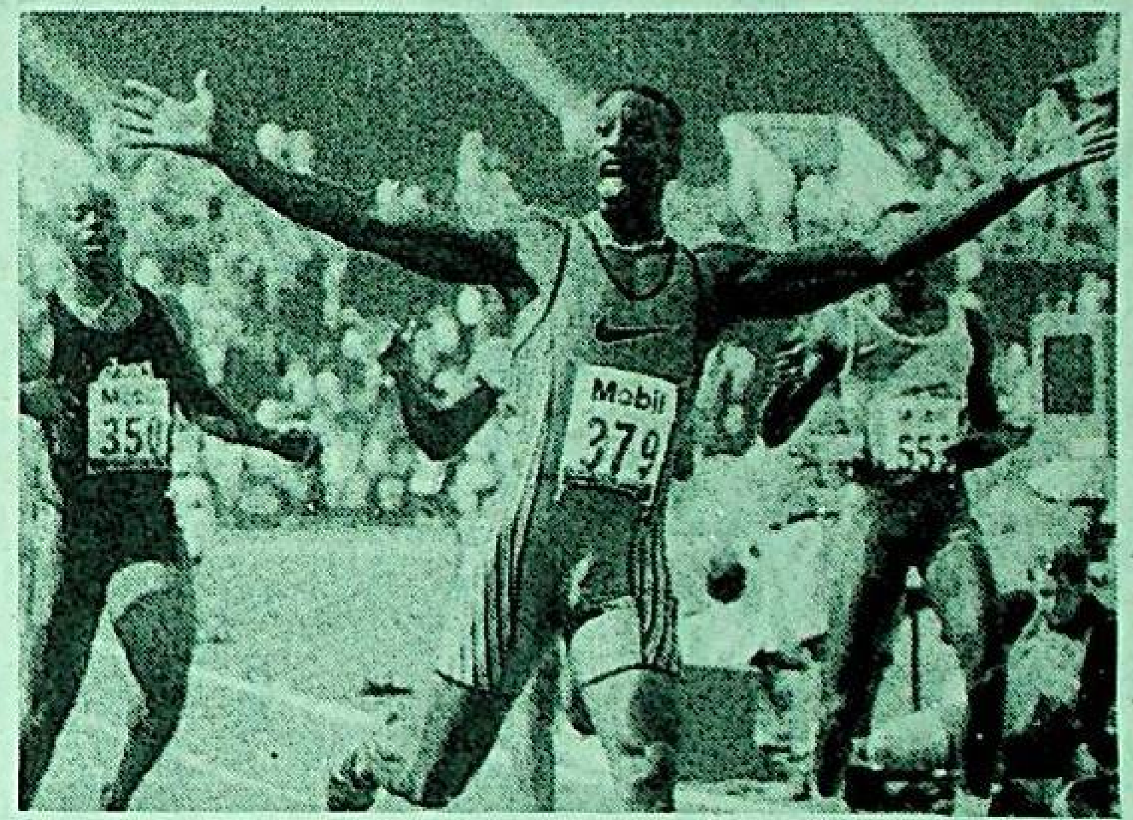

تەنتەربىيە مۇنبىرىدە

ا 6-ئاينىڭ 23- كۈنى م. جونسون ئاتلانتىدا ئۆتكۈزۈلگەن ئامېرىكا ئولىمپىك تەنھەرىكەت يىغىنىنىڭ يېنىك ئاتلېتىكا تەييارلىق مۇسابىقىسىنىڭ ئەرلەرنىڭ 200 مېترغا يۈگۈرۈش بويىچە ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىسىدە 19 سېكۇنت 66 دەقىقە نەتىجە بىلەن بۇ تۈرنىڭ دۇنيا رېكورىتىنى بۇزۇپ تاشلىدى.

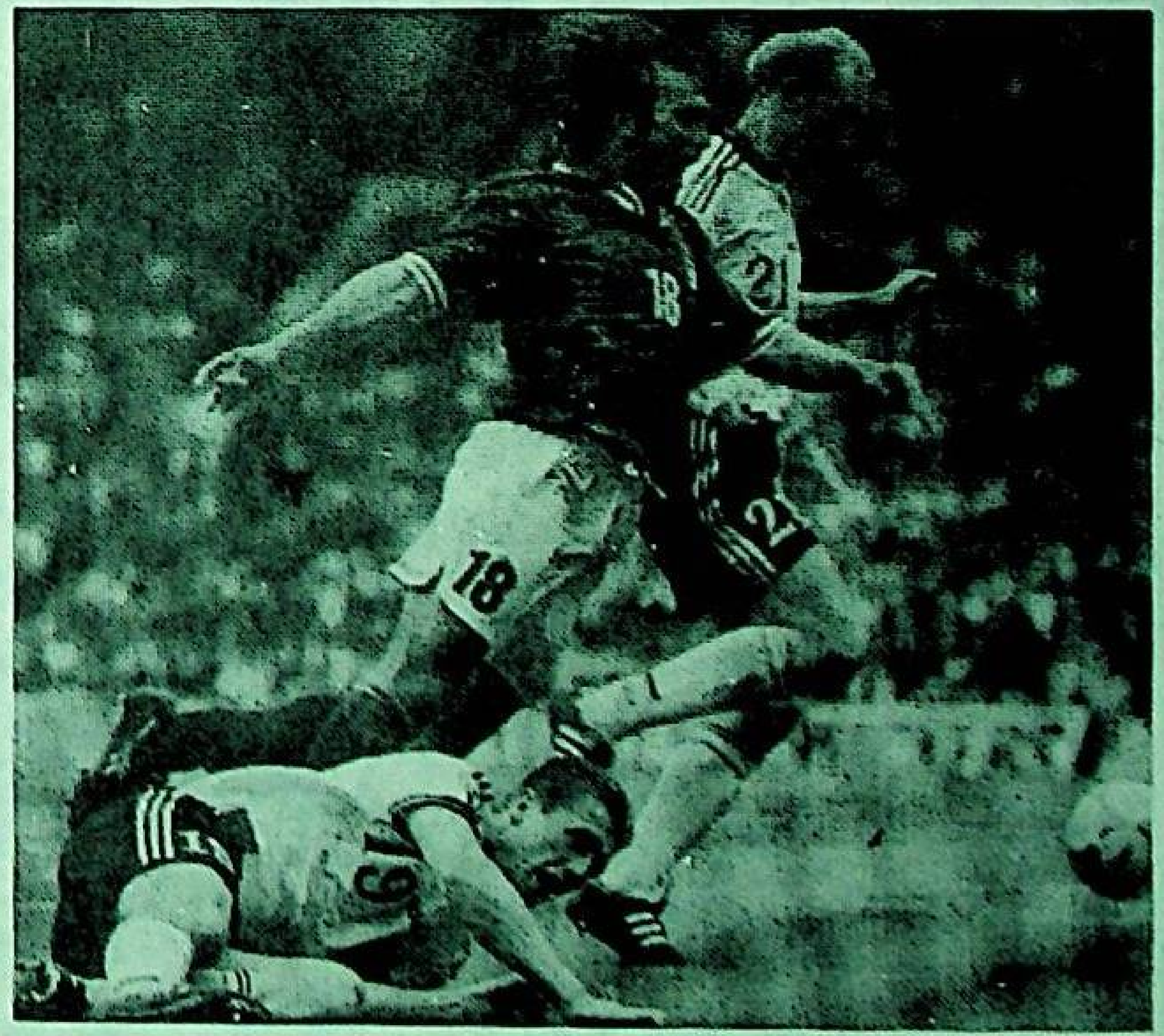

ا ياۋروپا پۇتبول لەۋھە تالىشىش مۇسابىقىسىنىڭ «ئ» گۇرۇپپىسىدىكى ئىتالىيە كوماندىسى بىلەن گېرمانىيە كوماندىسى گۇرۇپپىدىن چىقىشقا مۇناسىۋەتلىك مۇسابىقە ئۆتكۈزدى. مۇسابىقە نۆلگە قارشى نول نەتىجە بىلەن ئاياغلاشتى.

سۈرەتتە: ئىككى كوماندا ئەزالىرى جىددىي ئېلىشماقتا.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

1996-يىللىق دۆڭجېڭ جۇڭگو سودا كۆرگەزمىسى يېقىندا دۆڭجېڭدا ئۆتكۈزۈلدى.

سۈرەتتە: شاڭخەي لۇجيازۈي پۇل مۇئامىلە - سودا رايونىدىن كۆرگەزمىگە قاتناشقانلار كۆرگەزمىدە ياپونىيىلىك دوستلارغا بۇ رايوننىڭ تەرەققىيات پىلانىنى تونۇشتۇرماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

△ تايلاند پايتەختى مەنگودا 6-ئاينىڭ 23-كۈنى چۈشتىن كېيىن ھەربىي پارات ئۆتكۈزۈلۈپ، پادشاھ پۇمبول ئادۇليادېينىڭ تەختكە چىققانلىقىنىڭ 50 يىللىقى تەبرىكلەندى.

△ پەلەستىن مىللىي ھوقۇق ئاپپاراتى (ئاپتونومىيە ھۆكۈمىتى) 6-ئاينىڭ 23-كۈنى گازادا پەلەستىن ئاساسىي قانۇن لايىھىسىنى ئېلان قىلدى.

△ ئالجىرىيە زۇڭتۇڭى زەرۇئال 6-ئاينىڭ 22-كۈنى ئەرەب دۆلەتلىرى باشلىقلىرى پەۋقۇلئاددە يىغىنىدا بۇ رايوندا سەپەرۋەرلىككە كېلىپ تېررورچى كۈچلەرگە زەربە بېرىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

△ روسىيە ھۆكۈمىتىنىڭ مالىيىسىدە قىيىنچىلىق كۆرۈلۈپ، يېڭى ئەزالارنى ئالەم بوشلۇقىغا چىقىرىشقا مادارى يەتمىگەنلىكتىن، روسىيە «تىنچلىق» ناملىق ئوربېتا ئالەم بوشلۇقى پونكىتىدىكى ئىككى نەپەر ئالەم ئۇچقۇچىسى ئالەم بوشلۇقىدا يەنە 40 كۈن تۇرۇشقا مەجبۇر بولدى.

△ كورونا 6-ئاينىڭ 25-كۈنى فرانسىيە زۇڭتۇڭ مەھكىمىسىدە ئۆتكۈزۈلگەن خەۋەرلەندۈرۈش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: 6-ئاينىڭ 27-كۈنىدىن 29-كۈنىگىچە فرانسىيىنىڭ لىئون شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلىدىغان 22- نۆۋەتلىك غەربتىكى يەتتە دۆلەت باشلىقلىرى يىغىنى ئاساسلىقى دۇنيا ئىقتىسادى، خەلقئارا ۋەزىيەت ۋە تەرەققىياتقا ياردەم بېرىش قاتارلىق مەسىلىلەرنى مۇھاكىمە قىلىدۇ.

△ ياۋروپا خەۋپسىزلىك ۋە ھەمكارلىق تەشكىلاتىنىڭ رەئىسى، شۋېتسارىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى كورتى، 6-ئاينىڭ 25-كۈنى بۇ يەردە بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنا سايلىمىنىڭ دېيتون تىنچلىق كېلىشىمىدە بەلگىلەنگەن ۋاقىتقا ئاساسەن، بۇ يىل 9-ئاينىڭ 14-كۈنى ئۆتكۈزۈلىدىغانلىقىنى رەسمىي جاكارلىدى.

△ يۇگوسلاۋىيە ئىتتىپاقى سېربىيە جۇمھۇرىيىتىنىڭ زۇڭتۇڭى مىلوشۋىچ: 6-ئاينىڭ 24-كۈنى جۇڭگونىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى دۇنيا خەلقىگە غايەت زور تۆھپە قوشتى، دېدى.

△ سەئۇدى ئەرەبىستانىنىڭ شەرقىدىكى زەھران شەھرى ئەتراپى رايونىدا 25-ئىيۇن پەۋقۇلئاددە زور پارتلىتىش ۋەقەسى يۈز بېرىپ، ئامېرىكىلىق 19 ئادەم ئۆلدى، 300 دىن ئارتۇق ئادەم يارىلاندى، ئۇنىڭ ئىچىدە 60 چە ئادەمنىڭ جاراھىتى ئېغىر. يارىلانغانلارنىڭ كۆپىنچىسى بۇ دۆلەتتە تۇرۇۋاتقان ئامېرىكىلىق ھەربىيلەر ئىكەن.

△ يېلتسىننىڭ بۇيرۇقىغا ئاساسەن، روسىيە فېدېراتسىيە قوشۇنلىرى 6-ئاينىڭ 25-كۈنىدىن 9-ئاينىڭ 1-كۈنىگىچە چېچىنىيىدىن چېكىنىپ چىقىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

هوقۇقلۇق ئاپپاراتى (ئاپتونومىيە ھۆكۈمىتى)نىڭ رەئىسى ئەراپات مۇشۇ ئاينىڭ 22 - كۈنى كەچتە مۇنداق دېدى: مەن ئىسرائىلىيە يېڭى ھۆكۈمىتى بىلەن سۆھبەتلىشىشنى خالايمەن، ئەمما بۇ سۆھبەت مادرىد ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق يىغىنى، پەلەستىن - ئىسرائىلىيىنىڭ ئالاقىدار كېلىشىملىرى ۋە خەلقئارا مىزانلارنى ئاساس قىلىش كېرەك.

ئۇ مۇنداق دېدى: پەلەستىن تىنچلىق مۇساپىسى ئۈچۈن كۈچ چىقىرىدۇ شۇنداقلا ئىسرائىلىيە

ئۇ مۇنداق دېدى: پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ ئاخىرقى باسقۇچلۇق سۆھبىتىدە يېرۇسالېم، يەھۇدىيلار مەسىلىسى، پەلەستىنلىك مۇساپىرلار، چېگرا بىخەتەرلىكى ھەمدە سۇ بايلىقىنى تەقسىملەش مەسىلىلىرى ئۇقتىلىق مۇزاكىرە قىلىنىدۇ.

ئەراپات يەنە مۇسۇلمان باشلىقلار جىددىي يىغىنى چاقىرىپ، يېرۇسالېمنىڭ ئىستىقبالى مەسىلىسىنى مۇزاكىرە قىلىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

ئەرەب دۆلەتلىرى باشلىقلىرى پەۋقۇلئاددە يىغىنى نەتىجىگە ئېرىشتى

ئومۇمىي بايان

ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتى مەسىلىسىدە يىغىن قاتناشچىلىرى ئىسرائىلىيە يېڭى ھۆكۈمىتىنى ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئالاقىدار قارارلىرىدا قەيت قىلىنغان «زېمىن بەدىلىگە تىنچلىققا ئېرىشىش» پرىنسىپىغا داۋاملىق ئەمەل قىلىپ، شەرقىي يېرۇسالېمنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ئىشغال قىلىۋېلىنغان بارلىق زېمىندىن قوشۇنلىرىنى ئېلىپ چىقىپ كېتىپ، پەلەستىن خەلقىنىڭ ئۆز تەقدىرىنى ئۆزى بەلگىلەش ھوقۇقى ۋە دۆلەت قۇرۇش ھوقۇقىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە، يېرۇسالېمنىڭ ئاخىرقى ئورنى مەسىلىسى توغرىسىدا سۆھبەتلىشىشكە ۋەدە بېرىشكە دەۋەت قىلىشقا بىردەك قوشۇلدى.

يىغىن ئىسرائىلىيىگە روشەن سىگنال بەردى: ئىسرائىلىيە ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىدىن چەتنىسە، ئەرەب دۆلەتلىرى بىردەك ھەرىكەت قوللىنىپ، ئۇنىڭ بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى يېڭىباشتىن ئويلىشىپ كۆرىدۇ. ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىنىڭ داۋاملىشىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن يىغىندا يەنە ئامېرىكا، روسىيىدىن ئىبارەت ئىككى چوڭ دۆلەتنىڭ ۋە خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئىسرائىلىيىگە بېسىم ئىشلىتىشى مۇراجىئەت قىلىندى.

دەرۋەقە بۇ قېتىمقى يىغىن ياخشى باشلىنىشتىنلا ئىبارەت، ئۇنىڭ بارلىق مەسىلىلەرنى ھەل قىلىپ كېتەلىشى مۇمكىن ئەمەس. يىغىن قاتناشچىلىرىنىڭ سۆزلىرىدىن ئەرەب دۆلەتلىرىنىڭ بەزى كونكرېت مەسىلىلەردە ھېلىمۇ ئىختىلاپى بارلىقى، لېكىن يىغىندا ئومۇملۇقنى كۆزدە تۇتۇپ، ئاداۋەت ئۈستىدە ئېغىز ئاچمىغانلىقى مەلۇم بولدى، ساھىبخانا مىسىر زۇڭتۇڭى مۇبارەك سۇدان زۇڭتۇڭى بەشىرگە يارىشىش قولىنى سۇندى ھەم ئەراپات بىلەن ئاسادنى، ھۈسەيىن بىلەن ئاسادنى ئۇچراشتۇرۇپ يىغىن ئۈچۈن يارىشىش كەيپىياتى ھازىرلاپ بەردى.

ئىككى كۈن داۋام قىلغان ئەرەب دۆلەتلىرى باشلىقلىرى پەۋقۇلئاددە يىغىنى 6 - ئاينىڭ 23- كۈنى بۇ يەردە ئاخىرلاشتى. يىغىندا ئېلان قىلىنغان ئاخىرقى ئاخبارات ۋە ئىككى قاراردا ئەرەب دۇنياسىنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش، ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتىنى بىرلىكتە ئىلگىرى سۈرۈشتىكى ئارزۇسى ۋە ئىرادىسى ئىپادىلەندى.

ئاخبارات ھەرقايسى ساھەلەرگە چېتىشلىق بولسىمۇ، لېكىن ئۇنىڭغا ئەرەبلەرنىڭ يارىشىشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش، ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتىنى داۋاملىق ئىلگىرى سۈرۈشتىن ئىبارەت ئىككى ئاساسىي مەزمۇن سىڭدۈرۈلگەن. ئىككى قارارنىڭ ئاساسىي مەزمۇنى ئەرەب ئەركىن سودا رايونى ۋە ئەرەب ئەركىن سوتى قۇرۇشتىن ئىبارەت كونكرېت ھەرىكەتكە ئايلاندۇرۇلغان.

ئەرەبلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقى جەھەتتە يىغىن قاتناشچىلىرى بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ھازىر ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتى ئاچقۇچلۇق مەزگىلدە تۇرۇۋاتىدۇ، ئەرەب دۇنياسى بىردەك ئىتتىپاقلىشىپ، كېڭەشىشنى كۈچەيتىپ، ماسلىشىپ ۋە ھەمكارلىشىپ، بىرلىككە كەلگەن ھەرىكەت قوللىنىپ، خىرىسقا بىرلىكتە تاقابىل تۇرۇپ، ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتىنى داۋاملىق راۋاجلاندۇرۇشى كېرەك.

بۇ مەقسەتكە يېتىش ئۈچۈن، ئەرەب رەھبەرلىرى ئەرەب ئىتتىپاقىنىڭ ماسلاشتۇرۇش رولىنى كۈچەيتىپ، مۇناسىپ مېخانىزم بەرپا قىلىشقا ھەم ئەرەب دۆلەتلىرى ئوتتۇرىسىدىكى زىددىيەت ۋە ئىختىلاپلارنى ئۇنۇملۇك ھالدا ياراشتۇرۇشقا قوشۇلدى.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنى

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

شىنجاڭ گېزىتى

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۈتاش
نومۇرى: CN 65 — 0002 / Z
(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

新疆日报
（维文）

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشىر قىلدى (بۇ سان ئالتە بەت)

1996 - يىل
ئىيۇل
2
سەيشەنبە

ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار ئىش ۋە جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى

— «1 - ئىيۇل» بېغىشلىمىسى

«خەلق گېزىتى» باش ماقالىسى

ئۇلۇغ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى 75 يىللىق شانلىق تارىخىي مۇساپىنى بېسىپ ئۆتتى.

بۇ 75 يىل — ئىنقىلابىي 75 يىل، كۈرەش بىلەن ئۆتكەن 75 يىل، غەلىبىلىك 75 يىل، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ گۈللەپ ياشناش تارىخىدا ئەبەدىي نۇر چاچىدىغان 75 يىل.

1921 - يىلى پارتىيىمىز قۇرۇلغاندا ئاران بىر قانچە ئون ئەزاسى بار ئىدى، پارتىيە - گۇرۇھلار ناھايىتى كۆپ بولغان جۇڭگونىڭ سىياسىي سەھنىسىدە ناھايىتى ئاجىز ئورۇندا تۇراتتى. شىددەتلىك بوران - چاپقۇنلار داۋامىدا ئەينى يىللاردا ناھايىتى كۆرەڭلەپ كەتكەن نۇرغۇن پارتىيە - گۇرۇھلار كۆزنى يۇمۇپ ئاچقىچە يوقالدى، لېكىن پارتىيىمىز كىچىكلىكتىن چوڭىيىپ، ئاجىزلىقتىن كۈچىيىپ، 57 مىليوندىن كۆپرەك ئەزاسى بار چوڭ پارتىيىگە ئايلاندى، پارتىيىمىز مىليونلىغان جۇڭخۇا پەرزەنتلىرىگە رەھبەرلىك قىلىپ، ۋەتىنىمىزنىڭ شانلىق يېڭى سەھىپىسىنى ياراتماقتا.

بۇ — تارىخىي مۆجىزە، مىللەتنىڭ پەخرى. بۇ تەلۋەتتە تاسادىپىي بولغان ئەمەس، پارتىيىمىز ماركسىزمنىڭ ئىلمىي نەزەرىيىسىنى جۇڭگو ئىنقىلابى ۋە قۇرۇلۇشىنىڭ كونكرېت ئەمەلىيىتى بىلەن بىرلەشتۈرگەن پارتىيە؛ جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىدىغان، خەلق ئاممىسى بىلەن قويۇق ئالاقە باغلىغان، خەلق ئاممىسىنىڭ سەممىي ھىمايىسىگە ئېرىشكەن پارتىيە؛ پارتىيىمىز ئۇزاق مۇددەتلىك بوران-چاپقۇن ۋە كەسكىن كۈرەشلەردە زور بىر تۈركۈم سەممىي، تۆھپە قوشۇش روھى ۋە قۇربان بېرىش روھىغا ئىگە، پارتىيىنى، دۆلەتنى، ئارمىيىنى تۈزەشكە ماھىر يۇقىرى ساپالىق غوللۇق رەھبەرلەرنى تەربىيىلەپ يېتىشتۈردى؛ يولداش ماۋزېدۇڭ، يولداش دېڭ شياۋپىڭ، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى ئۈچ ئەۋلاد مەركىزىي كومىتېت رەھبەرلىك كوللېكتىپىنىڭ كۈچلۈك رەھبەرلىكى بولغانلىقتىن، پارتىيىمىز مۇھىتنىڭ قانچىلىك خەۋپلىك بولۇشى، ۋەزىپىنىڭ قانچىلىك مۇشكۈل بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، باشتىن ئاخىر ناھايىتى كۈچلۈك ئۇيۇشۇشچانلىقى، جەڭگىۋارلىقىنى ساقلاپ كەلدى.

ئۇلۇغ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ئەزاسى بولۇش پەخىرلىنىشكە ئەرزىيدىغان ئىش. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ دۇنياغا كەلگەنلىكىنى خاتىرىلىگىنىمىزدە، ھەربىر كومپارتىيە ئەزاسى پەخىرلىنىش تۇيغۇسىنى بۇرۇچ تۇيغۇسىغا، مەسئۇلىيەت تۇيغۇسىغا ئايلاندۇرۇپ، پارتىيىنىڭ ئېسىل ئەنئەنىسىگە ئەمەلىي ھەرىكىتى بىلەن ۋارىسلىق قىلىپ ۋە ئۇنى جارى قىلدۇرۇپ، خەلق ئۈچۈن بەخت يارىتىش، پارتىيە ئۈچۈن شەرەپ كەلتۈرۈشنى ئۆيلىشىشى كېرەك.

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ھازىر ئەسىر ئالمىشىدىغان ئاچقۇچلۇق پەيتتە تۇرۇۋاتىدۇ، خەلقئارا ۋەزىيەتتىن قارىغاندا، ئىككى قۇتۇپنىڭ قارشىلىشىشىنىڭ ئورنىنى كۆپ قۇتۇپلىشىش يېڭى قۇرۇلمىسى ئالدى، تىنچلىق ۋە تەرەققىيات بۈگۈنكى دۇنيانىڭ ئاساسىي ئېقىمى بولۇپ قالدى، لېكىن پەن - تېخنىكا كۈچى ۋە ئىقتىسادىي كۈچنى ئارقا تىرەك قىلغان رىقابەت تېخى ئاياغلاشمىدى، بەلكى تېخىمۇ كەسكىنلەشمەكتە. ئىچكى ۋەزىيەتتىن قارىغاندا، 8 - بەش يىللىق پىلان غەلىبىلىك ئورۇندىلىپ، خەلقنىڭ ئۇزۇۋقلىنىش، كىيىنىش مەسىلىسى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل بولغان ئاساستا مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش كېيىنكى ئەسىرنىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە زامانىۋىلاشتۇرۇشنى ئاساسىي جەھەتتىن ئىشقا ئاشۇرۇش ۋەزىپىسى ناھايىتى ئېغىر. يېڭى ئەسىر، يېڭى ۋەزىپىلەر پارتىيىمىزگە يېڭى چاقىرىق ئېلان قىلدى.

پارتىيىمىز ئېلىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلققە رەھبەرلىك قىلىپ، ھازىرقى تۈرلۈك ۋەزىپىلەرنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن كۈرەش قىلىش بىلەن بىللە كەلگۈسى زور نىشانغا ئىزچىل نەزەر تاشلاپ كەلدى، پارتىيىمىز 8 - بەش يىللىق پىلاننىڭ شانلىق نەتىجىلىرى ئاساسىدا، ئېلىمىز خەلقىنىڭ ئىرادىسى، مەنپەئىتى ۋە ئەقىل - پاراسىتىنى مەركەزلەشتۈرۈپ، ئەسىر ھالقىيدىغان كۈرەش نىشانىنى ۋاقتىدا ئوتتۇرىغا قويۇپ، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى ماقۇللىغان كەلگۈسى 15 يىللىق كۈرەش «پروگراممىسى» ئارقىلىق ئېلىمىز خەلقىنى يەنىمۇ ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، بىر نىيەت، بىر مەقسەتتە تىرىشىپ كۈرەش قىلدى، بىز پۇرسەت بىلەن خىرىس، ئۈستۈنلۈك بىلەن قىيىنچىلىق تەڭ مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇۋاتقان ۋەزىيەتكە دۇچ كېلىۋاتىمىز، بۇ خىل ۋەزىيەت بىزدىن پارتىيە قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ كۈچەيتىشنى، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى، رەھبەرلىك سەۋىيىسى ۋە ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈش سەۋىيىسىنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈشنى تەلەپ قىلماقتا.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ماياتاغ نېفىت - خىمىيە باش زاۋۇتى نېفىت ئايرىش زاۋۇتى

ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى زامانىۋى ئىشلەپچىقىرىش تەلىپىگە ماسلاشالايدىغان مەلىكىلىك ئىشچىلارغا ئايلاندۇرماقتا

ئۈمىدلىك «ئالتۇن بېلىباغ»

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز ئىسمائىل مۇھەممەت، مەۋلان سابىت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم خەۋەر قىلىدۇ: ماياتاغ نېفىت -خىمىيە باش زاۋۇتى نېفىت ئايرىش زاۋۇتى كارخانا ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش داۋامىدا، پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى تەربىيىلەش، يېتىشتۈرۈش، ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىپ، ئۇلارنىڭ ساپاسىنى ئومۇميۈزلۈك ئۆستۈردى، زامانىۋى باشقۇرۇش بىلىملىرى بىلەن قوراللانغان ئىنچىكە، مۇرەككەپ تېخنىكىلىق مەشغۇلاتلارنىڭ ھۆددىسىدىن بىمالال چىقالايدىغان بىر تۈركۈم تېخنىكا تايانچلىرى نېفىتلىك تەرەققىياتىغا مۇھىم تۆھپە قوشماقتا.

ئىشلەپچىقىرىش كۆلىمىنىڭ كېڭىيىشى، زامانىۋى ئۈسكۈنىلەرنىڭ كۆپلەپ قوللىنىلىشى بىلەن بۇ زاۋۇت مەملىكەت بويىچە چوڭ تىپتىكى نېفىت ئايرىش كارخانىلىرى قاتارىدىن ئورۇن ئالدى. بۇ ماياتاغ نېفىت-خىمىيە باش زاۋۇتى نېفىت ئايرىش زاۋۇتىغا زامانىۋى ئىشلەپچىقىرىش ئېھتىياجىغا ماسلىشالايدىغان ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى، جۈملىدىن ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى كۆپلەپ يېتىشتۈرۈش تەلىپىنى قويدى. زاۋۇت يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى- خىزمەتچىلەرنى قاتتىق تەلەپ قويۇپ نېفىت ئايرىش ئەمەلىيىتى داۋامىدا چېنىقتۇرۇش بىلەن بىللە، ئىچكىرى ئۆلكىلەر ۋە مۇناسىۋەتلىك مەكتەپلەرگە نۆۋەت بىلەن ئەۋەتىپ، ئۇلارنىڭ بىلىم قۇرۇلمىسىنى ياخشىلىشىغا، تېخنىكا سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشكە ئىمكانىيەت يارىتىپ بەردى، ئون سىختا ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى مۇئاۋىن مۇدىرلىققا قويدى. بۇ زاۋۇتنىڭ نورمال كېمەيتىلگەن بېسىم سېخىدا 180 نەچچە ئىشچى - خىزمەتچى بولۇپ، ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئومۇمىي نىسبەتنىڭ خېلى زور سالمىقىنى ئىگىلەيدۇ. بۇ سېخ ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بەردى. ئۇلار ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە سىستېمىلاشقان مەشغۇلات ئېلىپ بېرىش، مەركەزلىك كونترول قىلىش، ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمدارلىقىنى ئاشۇرۇش بويىچە ئۆز ئورنىدا چېنىقىش پۇرسىتى يارىتىپ بەرگەندىن سىرت، ھەر يىلى ئۇلاردىن ئون نەچچە كىشىنى ئىچكىرى ئۆلكىلەر ۋە نېفىت سىستېمىلىرىدا نۆۋەت بىلەن تەربىيىلىدى. ئۇلار ئۆگىنىش - چېنىقىش ئارقىلىق ئىشلەپچىقىرىش تەجرىبىلىرىنى نەزەرىيە يۇكسەكلىكىگە كۆتۈرۈپ، تېزلىقتىن چوڭقۇرلۇققا ئۆتۈپ، ئىنچىكە، مۇرەككەپ مەشغۇلاتلارنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالايدىغان، شۇنداق ئىشلارغا يېتەكچىلىك قىلالايدىغان ئىقتىدارنى يېتىلدۈردى. بۇ سېختىكى 3 - سىمېننىڭ سابىق باشلىقى مۇھەممەت ئېلى 1984 - يىلى ماياتاغ تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپىنى پۈتتۈرگەندى. ئۇ ئۆزىگە قاتتىق تەلەپ قويۇپ، كەسپىنى قىزغىن سۆيۈپ 1990 - يىلى مەملىكەت بويىچە ئەمگەك نەمۇنىچىسى بولدى. ئۇ بۇلتۇر 11 - ئايدا سېخنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرلىقىدىن ماياتاغ نېفىت - خىمىيە باش زاۋۇتى نېفىت ئايرىش زاۋۇتى باشلىقىنىڭ ياردەمچىلىكىگە ئۆستۈرۈلدى.

ۋاڭ لېجۇەن ئاپتونوم رايونلۇق پېشقەدەم پارتىيە ئەزالىرى سۆھبەت يىغىنىدا مۇنداق دېدى:

بۇنىڭدىن كېيىن يىغىن ئاچقاندا، يىغىن ئۈستىلىگە سىنچايدىن باشقا ھەرقانداق ئىچىملىك قويماسلىق لازىم

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلار ۋە خۇاڭپۇ ھەربىي مەكتىپى مەكتەپداشلار جەمئىيىتى

پارتىيە قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى تەبرىكلەش يۈزىسىدىن خاتىرىلەش يىغىنى ئۆتكۈزدى

ئۆز خەۋىرىمىز. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئالتە دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھ ۋە خۇاچياۋ ھەربىي مەكتىپى مەكتەپداشلار جەمئىيىتى ئورگىنى 6- ئاينىڭ 28 - كۈنى بىرلىكتە جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى دۇنياغا كەلگەنلىكىنىڭ 75 يىللىقىنى تەبرىكلەش يۈزىسىدىن داغدۇغىلىق خاتىرىلەش يىغىنى ئۆتكۈزدى.

جۇڭگو دېھقان - ئىشچىلار دېموكراتىك پارتىيىسى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق كومىتېتىنىڭ مۇدىرى لىيۇ چىڭجى شىنجاڭدىكى دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلار ۋە خۇاچياۋ مەكتەپداشلار جەمئىيىتىگە ۋەكالىتەن سۆز قىلىپ، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ 75 يىلدىن بۇيان جۇڭگودىكى ھەر مىللەت خەلقىقە رەھبەرلىك قىلىپ قولغا كەلتۈرگەن غايەت زور نەتىجىلىرىنى، شىنجاڭنىڭ تۈرلۈك ئىشلىرىنىڭ كۈندىن - كۈنگە تەرەققىي قىلىۋاتقانلىقىنى مەدھىيىلىدى. ئۇ باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ «1 - ئىيۇل» ھارپىسىدا قىلغان مۇھىم سۆزى دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلارنىڭ كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشى ئۈچۈن ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە، دەپ كۆرسەتتى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى چىن گوشۇمۇ يىغىندا سۆز قىلدى. ئۇ ئالدى بىلەن ھەرقايسى دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلاردىكى يولداشلار، دوستلارنىڭ كومپارتىيىگە بولغان قىزغىن مۇھەببىتى ۋە سەممىيىتىگە رەھمەت ئېيتتى. ئۇ مۇنداق دېدى: پارتىيىنىڭ تۇغۇلغان كۈنىنى خاتىرىلىگەندە يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە ماركسىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى، بولۇپمۇ يولداش دېڭ شىياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى قېتىرقىنىپ ئۆگىنىش لازىم؛ كوممۇنىستىك پارتىيە رەھبەرلىكىدىكى كۆپ پارتىيە ھەمكارلىشىش ۋە سىياسىي جەھەتتە كېڭىشىش تۈزۈمىدە تېخىمۇ چىڭ تۇرۇپ ۋە ئۇنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئۇزاقتىن بۇيان سەممىي ھەمكارلاشقان، ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلغان ئېسىل ئەنئەنىنى جارى قىلدۇرۇپ، غەرب دۆلەتلىرىدىكى پارتىيە تۈزۈمىنىڭ تەسىرىنى ئاڭلىق چەكلەپ، پارتىيىنىڭ ھاكىمىيەت ئىشلىرىغا قاتنىشىش رولىنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇش لازىم، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك بەنزىلىرى قۇرۇلۇشى ۋە كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش لازىم.

خاتىرىلەش يىغىنىدا جۇڭگو دېھقان - ئىشچىلار دېموكراتىك پارتىيىسى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق كومىتېتى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈمىگە دېھقان - ئىشچىلار دېموكراتىك پارتىيىسى ئورگىنىنىڭ كادىرى مۇجىشياڭ «ۋاڭ ئېنماۋ خاتىرىسى»گە ئاساسەن سىزىپ چىققان، يولداش ۋاڭ ئېنماۋنىڭ ھەربىي ھاياتى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن «تارىخىي ئەسلىمە» ناملىق رەسىملەر توپلىمىنى يولداش ۋاڭ ئېنماۋغا تاپشۇرۇپ بېرىشنى ھاۋالە قىلدى.

ھەرقانداق ئىچىملىك قويماسلىق لازىم

ئۆز خەۋىرىمىز. «پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇنىڭدىن كېيىن قانداق يىغىن ئاچسۇن، ھەممىسىدە يىغىن ئۈستىلىگە سىنچايدىن باشقا ئىچىملىك، مېۋە - چېۋە، كەمپۈت، تاماكا قاتارلىقلارنى قويۇشقا بولمايدۇ، ھېيت - بايرام مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن چوڭ - چوڭ سۆھبەت يىغىنلىرى، چايلاردىمۇ شۇنداق قىلىش كېرەك، بۇ بىر تۈزۈم بولۇپ قالسۇن». بۇ سۆزنى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن 6 - ئاينىڭ 28 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ئاپتونوم رايون ئاچقان پارتىيە قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى تەبرىكلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن پېشقەدەم يولداشلار سۆھبەت يىغىنىدا قىلدى.

ۋاڭ لېچۈەن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، بەزى ئورۇنلارنىڭ مالىيىسىدە قىيىنچىلىق كۆرۈلدى، لېكىن بەزى جايلار ۋە ئورۇنلار شەكىلۋازلىق، سۆلەتۋازلىق قىلىپ، ئېغىر ئىسراپچىلىق پەيدا قىلدى. بۇ ئىشلار ئاممىنىڭ قاتتىق نارازىلىقىنى قوزغىدى. شۇڭا بىز ئاپتونوم رايونىمىزدا جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش، تېرىشچان - ئىقتىسادچىل بولۇشنى زور كۈچ بىلەن تەشەببۇس قىلىشىمىز لازىم. بۇ ئىشتا ئالدى بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىدىكى رەھبەرلەر باشلامچى بولۇشى لازىم.

ئۈرۈمچى «خەلق»مەيدانىدا دۆلەت بايرىقى چىقىرىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت نىياز** خەۋەر قىلىدۇ: جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلەش ھەم پۇقرالارنىڭ دۆلەت قارىشىنى كۈچەيتىش، ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى ئۇرغۇتۇش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمى، تەشۋىقات بۆلۈمى، جۇڭگو خەلق قوراللىق ساقچى قىسملىرى شىنجاڭ زوڭدۇيى «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ دۆلەت بايرىقى قانۇنى»دىكى بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن، 1996- يىلى 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ئەتىگەن سائەت يەتتىدىن 35 مىنۇت ئۆتكەندە ئۈرۈمچى «خەلق» مەيدانىدا دۆلەت بايرىقى چىقىرىش مۇراسىمى ئۆتكۈزدى.

بايراق چىقىرىلىپ بولغاندىن كېيىن ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى ئىدارە - ئورگانلاردىكى پارتىيىگە كىرىشكە شەرت ھازىرلىغان ئاكتىپلار پارتىيە بايرىقى ئالدىدا قەسەم بېرىپ، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىگە ئەزا بولدى.

چەرچەن ناھىيىسىدىكى ناھىيە، يېزا دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارنىڭ بىر پارچىدىن كېۋەزدە «ئۈلگە كۆرسىتىش ئېتىزى» بار. ئۇلار قەرەللىك ھالدا بۇ ئېتىزلارغا بېرىپ، دېھقانلارغا ئىلمىي ئۇسۇلدا كېۋەز تېرىش بىلىملىرىنى چۈشەندۈرىدۇ.

سۈرەتتە: چەرچەن ناھىيىلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى سۇن جيەنشىن (سولدا) ئۆزىنىڭ «ئۈلگە كۆرسىتىش ئېتىزى»دا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **جاۋ جۈنئەن** فوتوسى

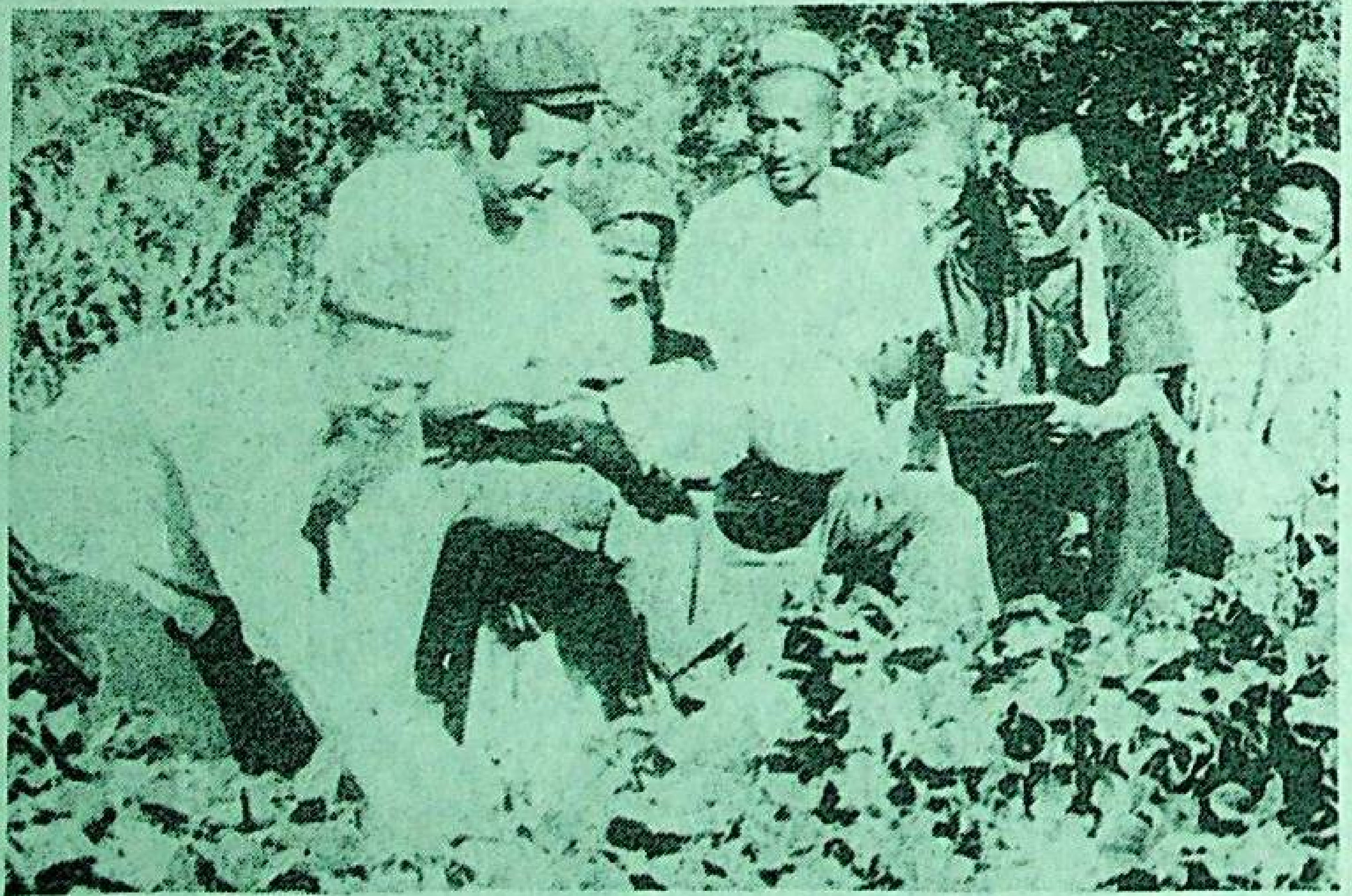

بۇ يىل پىچان ناھىيىسىدە 9300 مودىن كۆپرەك يەرگە سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ قوغۇن، تاۋۇز تېرىلغانىدى. ئىلمىي ئۇسۇلدا پەرۋىش قىلىش كۈچەيتىلگەنلىكتىن، قوغۇن تاۋۇزلار ئۆتكەن، يىلدىكىدىن ئون كۈن بۇرۇن پىشىپ بازارغا سېلىندى. 6 - ئاينىڭ 15 - كۈنى تۇنجى تۈركۈمدىكى 12 توننا قوغۇن ئىچكىرى ئۆلكىلەرگە يۆتكەلدى.

سۈرەتتە: ناھىيىلىك تاشقى سودا شىركىتىنىڭ قوغۇن، تاۋۇز سېتىۋېلىش گۇرۇپپىسىدىكى خادىملار دىغار بېشىدا ئىچكىرى ئۆلكىلەرگە يۆتكىلىدىغان قوغۇنلارنىڭ سۈپىتىنى تەكشۈرمەكتە.

سېتنىياز سايىم فوتوسى

ماھىيەت بىلەن ھادىسىنى تەڭ تۇتۇپ تۇزەپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى چوڭقۇرلاشتۇرايلى

— ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى دۇسېنماۋ كېيىنكى يېرىم يىللىق ساھەلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتى توغرىسىدا توختالدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ۋاڭ دىڭگۈي**

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىل 1-ئاينىڭ 13-كۈنى تېلېفون يىغىنى ئېچىپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ساھەلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىشنى ئېتىبار بىلەن تۇتۇشتىن ئىبارەت مۇھىم تەدبىر ۋە ستراتېگىيىلىك ئورۇنلاشتۇرۇشنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كومپارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار، ئاممىنىڭ قىزغىن ھىمايىسىگە ئېرىشتى. 6-ئاينىڭ 13-كۈنىگىچە دەل بەش ئاي ئۆتتى، ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق مەمۇرىي تەپتىش نازارىتى ئاپتونوم رايونلۇق چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش خىزمىتىنىڭ ئەھۋالىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنى ئاچتى. بۇ يىغىننىڭ مەقسىتى تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ ۋە ئالماشتۇرۇپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش، ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىنى يەنىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇش ئىدى. مەن مۇشۇ پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ، پۇقرالار كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان بەزى مەسىلىلەر توغرىسىدا ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى دۇسېنماۋنى زىيارەت قىلدىم.

مۇخبىر: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ساھەلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىنىڭ ئىلگىرىلەش ئەھۋالى قانداق؟

دۇسېنماۋ: ئومۇمەن ئېيتقاندا، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى جايلار ۋە تارماقلار نۇرغۇن خىزمەتلەرنى ئىشلەپ، كۆچلۈك داغدۇغا پەيدا قىلدى، بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار، ھۆكۈمەتلەر يۇقىرى دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ، خىزمەت سالمىقىنى ئاشۇردى؛ جايلار، تارماقلار، ساھەلەر ھەم ئىدىيىۋى تەربىيىنى تۇتۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ، ھەم ئۆزى تەكشۈرۈپ، ئۆزى تۈزىتىپ، تاپتىن چىقانلارنى قاتتىق ئەدەبلەپ، ساھەلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىنى ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇردى.

مۇخبىر: ھازىر ساھەلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىدىكى ئەڭ ئاچقۇچلۇق مەسىلە نەدە؟

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ بىكى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

كۈيتۇڭ شەھىرى چوڭ شەھەرلەرنىڭ تەرەققىياتىنى قوغلىشىش، پاكىز شەھەرلەرنىڭ ئەندىزىسىنى ئۆرغۈزۈش ئارقىلىق شىمالىي شىنجاڭدىكى گۈزەل شەھەرگە ئايلاندى

ئۈمىدلىك «ئالتۇن بەلباغ»

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ئىسمائىل مۇھەممەت، مەۋلان سابىت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم** خەۋەر قىلىدۇ: شىمالىي شىنجاڭدىكى «ئالتۇن ئۈچ بۇرجەك» كە جايلاشقان كۈيتۇڭ شەھىرى يىراقتا جاڭجياگاڭ شەھىرىدىن ئۆگىنىش، يېقىندا كورلا شەھىرىنىڭ تەرەققىياتىغا يېتىشنى نىشان قىلىپ، شەھەر ئاساسىي مۇئەسسەسەلىرىنى ئۈزلۈكسىز ياخشىلىدى. ھازىر شەھەر ئىچىدە تەرەپ - تەرەپكە كەتكەن يوللار ئېلىنىپ، ئېگىز بىنالار سېلىنىپ، ياپيېشىل دەل - دەرەخ ئوراپ تۇرغان گۈزەل مەنزىرە بارلىققا كەلدى.

كۈيتۇڭ شەھىرىنىڭ شەھەر مۇئەسسەسەلەر قۇرۇلۇشى 1975 - يىلى باشلانغان بولۇپ، ئەينى ۋاقىتتا شەھەر كۆلىمى ئانچە چوڭ ئەمەس ئىدى. ئاسىيا - ياۋروپا 2 - چوڭ قۇرۇقلۇق كۆۋرۈكىنىڭ پۈتۈپ قاتناش باشلىنىشى بىلەن كۈيتۇڭ شەھىرىنىڭ شەھەر قۇرۇلۇشى يېڭى تەرەققىيات باسقۇچىغا كىردى. 1990 - يىلدىن كېيىن كۈيتۇڭ شەھىرى ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش سالمىقىنى كېڭەيتىپ، چوڭ شەھەرلەرنىڭ شەھەر قۇرۇلۇشىغا دائىر تەجرىبىلىرىنى ئۆگەندى. مەبلەغ سېلىش مۇھىتىنى ياخشىلاش ئۈچۈن شەھەر ئاساسىي مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتتى. شەھەرنىڭ ئۇزۇن يىللىق تەرەققىيات پىلانىنى تۈزۈپ چىقىپ، يېتەرلىك مەبلەغ سېلىش، ھەر يىلى قۇرۇلۇش قىلىش يولى بىلەن يول، سۇ، توك، كۆكەرتىش قۇرۇلۇشى بىر گەۋدە قىلىنغان نۇقتىلىق قۇرۇلۇشلارنى مۇددەتكە بۆلۈپ ئېلىپ باردى. ھازىرغا قەدەر شەھەر دائىرىسىدىكى يوللارنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 78.7 كىلومېتىرغا، كۆكەرتىلگەن يەر كۆلىمى 10 مىڭ 440 كۋادرات مېتىرغا يەتكۈزۈلۈپ، تەڭرىتاغ، ئالتۇن - تاغ، بۆرەتالا باردى، باۋەن يولى، ماناس يولى، شىخو يولى، چۈچەك يولى، ئۈتتىپاق شەرقىي يولى قاتارلىق يوللارنى ياساپ پۈتتۈردى. بۇ يىل شەھەر يوللىرىنى كېڭەيتىشكە بىرلەشتۈرۈپ، 3 مىليون 640 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ ئۈرۈمچى يولىنىڭ چۈچەك - تولى بۆلىكىدە ئىش باشلىدى. كورلا يولى، بېيجىڭ يولىنى كېڭەيتىپ ياساش، كىرەكسىز سۇلارنى بىر تەرەپ قىلىش قۇرۇلۇشلىرى جىددىي ئىشلىنىۋاتىدۇ. شەھەر قۇرۇلۇشى، مۇھىت ئاسراش ئىدارىسى شەھەر قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن ئالدى بىلەن شەھەر خەلقىگە «شەھەر پىلانلاش قانۇنى»، «ئۆي - زېمىن باشقۇرۇش قانۇنى»، «سۇنى تېجەپ ئىشلىتىش نىزامى» قاتارلىقلارنى كەڭ تەشۋىق قىلىپ، كىشىلەرنىڭ شەھەر مۇھىتىنى ياخشىلاشقا بولغان تونۇشىنى ئۆستۈردى. بۇ يىل 1 - ئايدىن 6 - ئايغىچە شەھەر قۇرۇلۇشى، مۇھىت ئاسراش ئىدارىسى 760 تەخلەت ساندۇقى سېتىۋېلىپ يول بويلىرى، كوچا دوقمۇشلىرىغا ئورۇنلاشتۇردى. 700 مىڭ كۋادرات مېتىر كۆلەمدىكى يول، 400 مىڭ كۋادرات مېتىر كۆلەمدىكى «ئۈچ ھۆددە» قىلىنغان يەرنى تازىلاپ، 13 مىڭ تونىنا ئەخلەتنى سىرتقا يۆتكىدى. 5000 توننىدىن كۆپرەك كوچا - ئۆي ئەخلىتىنى بىر تەرەپ قىلدى. كىرەكسىز سۇنى بىر تەرەپ قىلىش، يېقىلغۇ، تېز خىزمەتلىرىنى يوقىتىشتىمۇ ئۈنۈملۈك خىزمەتلەرنى ئىشلىدى. بۇ يىل تەمىرلىك كۆچەت تىكىش مەزگىلىدە شەھەر بويىچە 627 مو يەرگە 72 مىڭ 500 تۈپ كۆچەت تىكىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە يېڭىدىن كۆچەت تىكىلگەن يەر 232 مو، ئىدارە - ئورگان ھويلا - ئاراملىرىغا تىكىلگەن كۆچەت ئىگىلىگەن يەر 80 مو بولۇپ، شەھەر مۇھىتىنىڭ ياشىللىنىشىغا پۇختا ئاساس سېلىندى. نۆۋەتتە، كۈيتۇڭ شەھىرى شەھەر ئاساسىي مۇئەسسەسەلىرىنى ياخشىلاپ مۇھىتى گۈزەل شەھەر بەرپا قىلىش، باشقا جايلاردىن كۈيتۇڭغا كېلىپ مەبلەغ سالغۇچىلارنى كۆپلەپ جەلپ قىلىش ئۈچۈن «خەلقنىڭ شەھىرىنى خەلق قۇرىدۇ، خەلقنىڭ شەھىرىنى خەلق باشقۇرىدۇ» دېگەن فاكتىندا چىڭ تۇرۇپ، شىمالىي شىنجاڭدىكى ئىقتىسادى ئەڭ تەرەققىي قىلغان، ئەڭ گۈزەل شەھەر قۇرۇش ئۈچۈن تىرىشماقتا.

****

قاراماي ئېلېكتر ئىستانسىسى «5 - ئىيۇن خەلقئارا مۇھىت كۈنى» مۇناسىۋىتى بىلەن 1 - ئىيۇندىن باشلاپ ئىستانسا تەۋەسىدىكى ھەرقايسى ئىش ئورۇنلىرى، ئاممىۋى سورۇنلاردا تاماكا چېكىشنى قەتئىي مەنئى قىلىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى مۇھىتنىڭ بۇلغىنىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا سەپەرۋەر قىلدى. 6 - ئاينىڭ 2 - كۈنىدىن 6 - ئاينىڭ 10 - كۈنىگىچە 600 دىن ئارتۇق ئىشچى - خىزمەتچى ساناتەت تازىلىقى ۋە مۇھىت تازىلىقىغا قاتناشتى.

سۈرەتتە: ئىشچىلار پار قازىنىنىڭ

باي ناھىيىسى ۋە كورلا شەھىرى كېۋەز پەرۋىشىنى نۇقتىلىق چىڭ تۇتماقتا

ئاشلىق - ئاساسنىڭ ئاساسى نامىلىق مۇكاپاتلىق ماقالە

دېھقانچىلىق نازارىتى ھەمكارلاشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھەسەن ئابدۇۋەلى** خەۋەر قىلىدۇ: باي ناھىيىسىنىڭ شەرقىي قىسمىدىكى دېھقانلار كېۋەز پەرۋىشىنى نۇقتىلىق چىڭ تۇتماقتا.

پاختىچىلىق - دېھقانلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ، بېيىتىش يولىغا باشلاشنىڭ بوسۇش ئېغىزى ئىكەنلىكىنى چوڭقۇر تونۇپ يەتكەن ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىلقى ئۈچ دەرىجىلىك كادىرلار يىغىنىدا، جەنۇبىي شىنجاڭدىكى پاختىچىلىققا تايىنىپ بېيىغان ئىلغار ناھىيە، يېزا، كەنتلەرنىڭ تەجرىبىلىرىنى تونۇشتۇرۇپ، ھەر دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ پاختىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىش جەھەتتىكى تونۇشىنى ئۆستۈرۈش بىلەن بىللە ناھىيىنىڭ شەرقىي قىسمىغا جايلاشقان قىزىل، كانچى، باي بازىرى قاتارلىق يەتتە يېزا - بازارغا 30 مىڭ مو كېۋەز تېرىش ۋەزىپىسى ئورۇنلاشتۇردى. يېزا، كەنتلەرمۇ كېۋەز تېرىلغۇ پىلانىنى ھەر بىر كەنت، مەھەللە، گۇرۇپپا، ئائىلىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، يەر، ئۇرۇق، ئوغۇت، تېخنىكىدىن ئىبارەت «تۆتتە ئوخشاش» بولۇشنى ئىشقا ئاشۇردى. ھەر مو يەرگە يەتتە كۇب مېتىردىن مەھەللىۋى ئوغۇت، 50 كىلوگرامدىن خىمىيىۋى ئوغۇت بېرىپ، 5 - ئاينىڭ باشلىرىغا قەدەر 30 مىڭ مو كېۋەز تېرىش ۋەزىپىسىنى 600 مودىن كۆپرەك ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى. ناھىيە، يېزا، كەنت كادىرلىرىنىڭ قوماندانلىق، مول ھوسۇللۇق ئېتىزى، پەن - تېخنىكا خادىملىرىنىڭ تېخنىكا جەھەتتىن يېتەكچىلىك قىلىش ئېتىزى بولۇشنى ئىشقا ئاشۇردى. كېۋەزنىڭ پەرۋىش ۋاقتى يېتىپ كېلىشى بىلەنلا كېۋەز تاقلاش، كەم مايسىلارنىڭ ئورنىغا تولۇقلاپ تېرىش، قوشۇمچە ئوغۇت بېرىش، سۇغىرىش، كېسەللىك، زىيانداش ھاشارەتلەر كۆرۈلگەن ھامان دورا چېچىپ ئالدىنى ئېلىش قاتارلىق پەرۋىش ئىشلىرىنى نۇقتىلىق كۆچەيتتى.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **غوپۇر قاسىم** خەۋەر قىلىدۇ: كورلا شەھىرى تېمپېراتۇرا تۆۋەن، ھۆل - يېغىن كۆپ بولغان ئەھۋال ئاستىدا، كېۋەز پەرۋىشىنى كۈچەيتىپ كېۋەزدىن مول ھوسۇل ئېلىشقا ئاساس سالدى.

بۇ شەھەر بۇ يىل يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى يېڭى بىر بالداققا كۆتۈرۈش ئۈچۈن كېۋەز پەرۋىشكە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى. 4 - ئاينىڭ ئاخىرى ياغقان يامغۇردىن كېيىن، شەھەردىكى ئالاقىدار ئورۇنلارنىڭ مەسئۇللىرى يېزا - مەيدانلارغا بېرىپ، كېۋەزنىڭ ئۆسۈش ئەھۋالىنى كۆزدىن كۆچۈردى ۋە 5 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئاپەتكە ئۇچرىغان 120 مىڭ مودىن ئارتۇق كېۋەز مايسىسىنى قۇتقۇزۇشقا، 2312 مو كېۋەزنى تولۇقلاپ تېرىشقا يېتەكچىلىك قىلدى. نەتىجىدە، قۇتقۇزۇشقا تېگىشلىكلىرى قۇتقۇزۇلۇپ، تولۇقلاپ تېرىشقا تېگىشلىكلىرى تولۇقلاپ تېرىلغاندىن باشقا، 130 مىڭ مودىن كۆپرەك كېۋەز ئىككى قېتىمدىن ئۈچ قېتىمغىچە كولتىۋاتسىيە قىلىنىپ، كېۋەز مايسىلىرىنىڭ تېمەن ئۆسۈشى كاپالەتكە ئىگە قىلىندى.

تۇرپان ۋىلايىتىدە «يازنىڭ ئۈچ ئىشى» ياخشى ئىشلەنمەكتە

ئۆز مۇخبىرىمىز **ساتتار رېقىپ** خەۋەر قىلىدۇ: تۇرپان ۋىلايىتىدىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىكنىڭ تولۇق ئەھمىيەت بېرىشى، مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ ئەتراپلىق ماسلاشتۇرۇش قىلىشى بىلەن، بۇ ۋىلايەتتە «يازنىڭ ئۈچ ئىشى» ياخشى ئىشلەنمەكتە.

ياز كىرگەندىن بۇيان، بۇ ۋىلايەتتە بوران، قۇرغاقچىلىق ۋە زىيانداش ھاشارات ئاپەتلىرى ئېغىر بولغان بولسىمۇ، يېزا ئىگىلىك، پەن - تېخنىكا تارماقلىرىدىكى كادىرلار ۋە دېھقانلارنىڭ ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىشى بىلەن 175 مىڭ مو بۇغداي ئوخشاپ مول ھوسۇلدىن دېرەك بەردى. 320 مو كېۋەز زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ زىيىنىدىن ساقلاپ قېلىندى. 180 مىڭ مودىن ئارتۇق ئۈزۈم ئوبدان مېۋىلىدى. نەچچە ئون مىڭ مو قوغۇن - تاۋۇز، كۆكتات قاتارلىقلارمۇ ياخشى ئوخشاپ، ۋاقتىدا بازارغا كىردى. 6 - ئاي كىرىپ بۇغدايلار پىشىشقا باشلىشى بىلەن ناھىيە (شەھەر)، يېزا (بازار)لار، مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار، كادىرلار ۋە تېخنىكلار يېزىلارغا بېرىپ «يازنىڭ ئۈچ ئىشى»غا ياردەملەشتى. ۋىلايەت بويىچە 6 - ئاينىڭ 20 - كۈنىگىچە 50 مىڭ مودىن كۆپرەك بۇغداي ئورۇلۇپ، بۇغداي ئۈنچىسى ئۇدۇللۇق خامانغا توشۇلدى ھەمدە 20 نەچچە مىڭ مو يەرگە ئېگىز قونىقى تېرىلىپ بولدى.

سۇ كەمچىل يەردە ئوت - چۆپ تېرىشنىڭ تېخنىكا تەلەپلىرى

مۇختار مۇھەممەت

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھاۋا كىلىماتى تىپىك ئىچكى قۇرۇقلۇق ھاۋا كىلىماتىغا تەۋە، يىللىق ئوتتۇرىچە ھۆل - يېغىن مىقدارى 150 مىللىمېتىر بولۇپ، تۇپرىقى ئاساسەن قۇرغاق تۇپراققا كىرىدۇ. شۇ سەۋەبتىن ئوت - چۆپ تېرىپ، يېشىللىق بىنا ئۆتۈپ تۇپراق تەرلەشكە باشلىغان ھامان يەرنى ئاغدۇرۇپ، سۆرەم سېلىپ بولغاندىن كېيىن ئوت - چۆپ تېرىش كېرەك.

2. تېرىلىدىغان ئوت - چۆپ تۈرىنى تاللاش: قۇرغاقچىلىققا بەرداشلىق بېرەلەيدىغان، ئېغىر

ئۇمۇمىي ئۇزۇنلۇقى 78.7 كىلومېتىرغا، كۆكەرتىلگەن يەر كۆلىمى 10 مىڭ 440 مودىن كۆپرەككە يەتتى. بۇلتۇر 8 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ سېلىپ، ئۈرۈمچى يولىنىڭ ئۆل قۇرۇلۇشىنى ئېلىپ ۋە مۇھىت تازىلىقىغا قاتناشتى.

سۈرەتتە: ئىشچىلار پار قازىنىنىڭ ئىسسىنى بىر تەرەپ قىلىش قۇرۇلمىسىنى رېمونت قىلماقتا.
مۇھەممەتقۇربان روزى فوتوسى

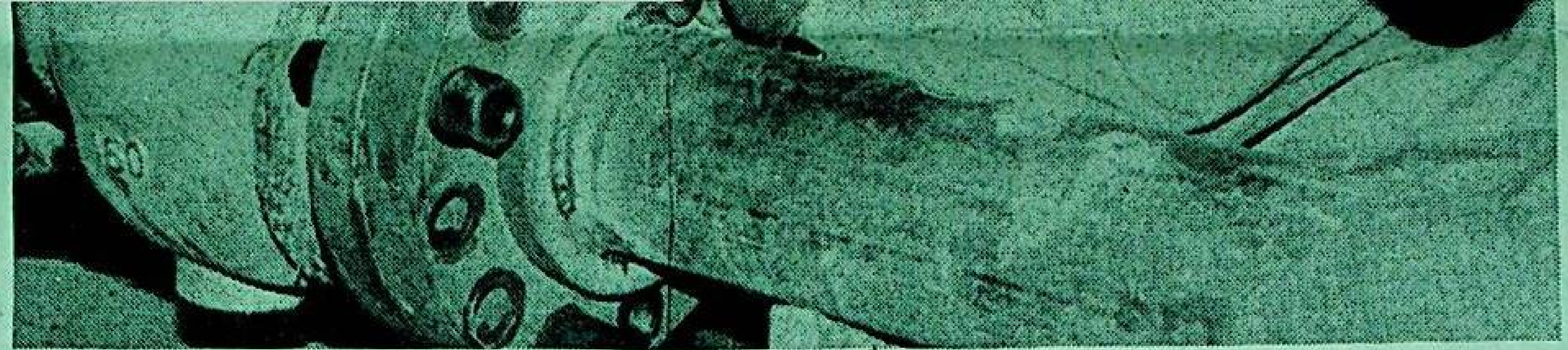

ـوتتۇرىچە مول- يېغىن مىقدارى 130 مىللىمېتىر بولۇپ، تۇپرىقى ئاساسەن قۇرغاق تۇپراققا كىرىدۇ. شۇ سەۋەبتىن ئۈت - چۆپ تېرىپ، يېشىللىق بىنا قىلىش بىر قەدەر قىيىن. شۇڭا ئۈت - چۆپ تېرىشتا تېخنىكا جەھەتتىن تۆۋەندىكى بىر قانچە نۇقتىغا دىققەت قىلىشقا توغرا كېلىدۇ.

1. تېرىشتىن بۇرۇنقى تەييارلىق: ئادەتتە، قىشتىن

چوپ تېرىش كېرەك.

2. تېرىلىدىغان ئۈت - چۆپ تۈرىنى تاللاش: قۇرغاقچىلىققا بەرداشلىق بېرەلەيدىغان، ئېغىر قۇرغاقچىلىقتىمۇ قۇرۇپ كەتمەيدىغان ئۈت - چۆپلەرنى تاللاش كېرەك. تاللاش ئوبيېكتىنى نۇقتىلىق ھالدا چاتقال، يېرىم چاتقال ۋە كۆپ يىللىق سامان غوللۇق ئۆسۈملۈكلەرگە مەركەزلەشتۈرۈش لازىم. چۈنكى بۇ خىلدىكى ئۆسۈملۈكلەرنىڭ يىلتىز سىستېمىسى تەرەققىي قىلغانلىقتىن تۇپراققا چوڭقۇرلاپ كىرىپ يىلتىزى ئارقىلىق سۇنى سۈمۈرۈۋېلىپ ھاياتىنى ساقلاپ قالىدۇ. مەسىلەن: چاكاندا، يانتاق، بېدە، قىزىل بۇيا قاتارلىقلار.

3. تېرىش: ئۈت - چۆپ ئۇرۇقىنىڭ سۈپىتىنىڭ ياخشى - يامان بولۇشى يەم - خەشەكنىڭ ئەلا سۈپەتلىك، يۇقىرى ھوسۇللۇق بولۇشىنىڭ ئاساسى بولۇپ، ئۇرۇقنىڭ ساپلىق دەرىجىسى يۇقىرى، ئۈنۈش نىسبىتى يۇقىرى بولۇش تەلەپ قىلىنىدۇ. تېرىش ۋاقتى قۇرغاق رايوندا ئاساسەن ئەتىيازدا يامغۇر پەسلىدىن بۇرۇن ۋە تۇپراقنىڭ تېمپېراتۇرىسى ئۆرلىگەندە شۇ يىللىق ئۈت - چۆپ ھەم يەم - خەشەك قىلىنىدىغان زىرائەت تېرىلىدۇ. ئەگەر تېرىش ۋاقتى كېچىكىپ كەتسە تولۇق يېتىلىشكە تەسىر يېتىدۇ. كۆپ يىللىق سامان غوللۇق ئۆسۈملۈكلەر ئادەتتە ياز پەسلىدە يامغۇردىن بۇرۇن، تۇپراقنىڭ تېمپېراتۇرىسى بىر قەدەر يۇقىرى كۆتۈرۈلگەندە تېرىلىدۇ. مۇشۇنداق قىلغاندا، ئۈت - چۆپ، يەم - خەشەك زىرائەتلىرىنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشكە پايدىلىق شارائىت ھازىرلاپ بەرگىلى بولىدۇ.

4. باشقۇرۇش ۋە پايدىلىنىش: ئۈت - چۆپلەرنى ئوتىغاندا، ئەڭ ياخشى ۋاقىت يېشىل ئۈت - چۆپ ئۈنۈپ چىقىشتىن بۇرۇن يۇملاق دىسكىلىق تىرنا بىلەن تىرنىلاش، ئۈت- چۆپلەر ئۇرۇۋېلىنىپ يەر يۈزى ئېچىلغاندىن كېيىن، ئەڭ ياخشىسى مىقلىق تىرنا بىلەن تىرنىلاش، بولۇپمۇ كۆپ يىللىق سامان غوللۇق ئۈت - چۆپلەرنى ئەتىيازلىق يېڭى بىخ چىققاندا ۋە يازلىق ئۈت- چۆپنى ئۇرۇۋالغاندىن كېيىنكى قىشتىن ئۆتىدىغان بىخ چىققان مەزگىلدە تىرنىلاش، ئوغۇتلاشقا ئەھمىيەت بېرىپ، مۇۋاپىق ئورگانىك ئوغۇتلارنى ئىشلەتكەن ياخشى، باشاقلار ئائىلىسىدىكى ئۈت- چۆپلەر باشاق چىقارغاندا، پۇرچاق ئائىلىسىدىكى ئۈت - چۆپلەر پوتلا چىقارغاندا ئۇرۇۋېلىنسا مىقدارى ۋە ئوزۇقلۇق تەركىبى ئەڭ يۇقىرى بولىدۇ. باشاقلىقلار ئائىلىسىدىكى ئۈت - چۆپلەر بولسا، تۆت - يەتتە سانتىمېتىر، پۇرچاق ئائىلىسىدىكى ئۈت - چۆپلەر بولسا، ئۈچ - تۆت سانتىمېتىر ئېگىز قالدۇرغان ئەڭ مۇۋاپىق.

قاغىلىق ناھىيىسى يېپىنچا ئۆسۈملۈكلەرنى قوغداشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، قۇم - بوران ئاپىتى كۆرۈنەرلىك تىزگىنلەندى

سۈرەتلىك خەۋەر

قاغىلىق ناھىيىسى يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، ئۈنۈملۈك چارە - تەدبىرلەرنى قوللىنىپ يېپىنچا ئۆسۈملۈكلەرنى قوغداشقا، يېشىل سېپىل بىنا قىلىشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن، قۇم - بوران ئاپىتى ئۈنۈملۈك تىزگىنلىنىپ، ئېكولوگىيىلىك مۇھىت كۆرۈنەرلىك ياخشىلاندى.

بۇ ناھىيە تەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ غەربىي جەنۇبىغا جايلاشقان. بۇ يەرنىڭ ھاۋا كلىماتى قۇرغاق، سۇنىڭ پارغا ئايلىنىش نىسبىتى يۇقىرى بولغانلىقتىن، قۇم - بوران ئاپىتى يېزا ئىگىلىكى ۋە خەلق ئىگىلىكىگە ئوخشىمىغان دەرىجىدە زىيان سېلىپ كەلگەنىدى. ناھىيە رەھبەرلىرى بۇ خىل ناچار ئەھۋالنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن مەۋقەنى كۆكەرتىش خىزمىتىگە قارىتىپ، بىر قانچە يىلدىن بۇيان ئاممىنى كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىشقا سەپەرۋەر قىلدى. ئۈنۈملۈك چارە - تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، يېپىنچا ئۆسۈملۈكلەرنى قوغداشنى چىڭ تۇتتى. تەشۋىقاتنى كۈچەيتىپ ئاممىنىڭ ئورمان ۋە يېپىنچا ئۆسۈملۈكلەرنى قوغداش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈردى. 15 ئورۇندا تەبىئىي ئورمان ۋە يېپىنچا ئۆسۈملۈكلەرنى قوغداش- مۇھاپىزەت قىلىش پونكىتى قۇرۇپ، 43 خادىمنى مەسئۇل قىلدى. ئۇلار سەييارە تەكشۈرۈش ۋە چارلاش ئېلىپ بېرىپ، ئورمان ۋە يېپىنچا ئۆسۈملۈكلەرنى ئوغرىلىقچە كېسىش، كولاش ھەرىكەتلىرىنىڭ ئالدىنى ئالدى. ناھىيە مالىيىسىدە ئېغىر قىيىنچىلىق بولغان ئەھۋال ئاستىدىمۇ 560 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ سۇنئىي ئوتلاق ۋە يېپىنچا ئۆسۈملۈك بىنا قىلىشىغا مەدەت بەردى. نەتىجىدە، بۇ يىل 6 - ئايغىچە ناھىيە بويىچە يېپىنچا ئۆسۈملۈك كۆلىمى 80 مىڭ موغا يەتتى. بۇ، قۇم - بوران ئاپىتىنىڭ زىيىنىنى تىزگىنلەشتە مۇھىم رول ئوينىدى.

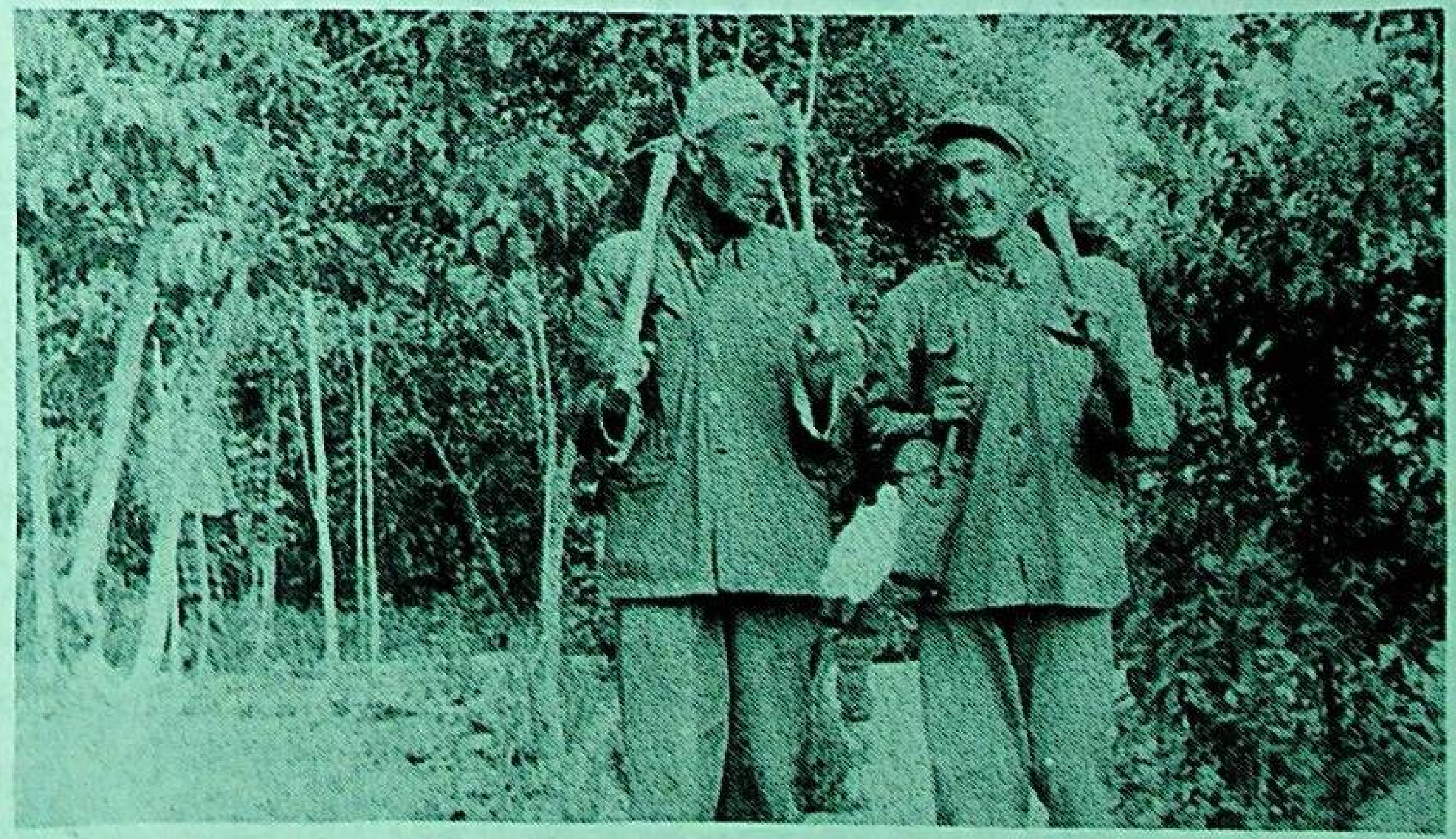

سۈرەتتە: قوغداش خادىملىرى ئورمانلىقلاردا چارلاش ئېلىپ بارماقتا.
ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ئابدۇرېشىت**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا قۇربان** خەۋىرى ۋە فوتوسى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ قۇم تىزگىنلەش، چۆللىشىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **نەجمىدىن مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەملىكەت بويىچە چۆل - جەزىرىلەر ۋە چۆللەشكەن يەر كۆلىمى كۆپ، تارقىلىشى كەڭ، قۇملىشىش، بوران زىيىنىغا بىر قەدەر ئېغىر ئۇچرايدىغان رايونلارنىڭ بىرى بولۇشتەك ھالىتىدە ئۆزگىرىش بولۇشقا باشلىدى.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 87 ناھىيە (شەھەر)نىڭ 70 ى، 80 بوز يەر ئۆزلەشتۈرۈش تۈەن- مەيدانى قۇملۇق بولۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېرىمى دېگۈدەك قۇم - بوران ئاپىتىگە ئۇچراپ تۇرىدۇ. چۆللەشكەن يەر كۆلىمى ئومۇمىي يەر كۆلىمىنىڭ 51 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ.

ئازادلىقتىن بۇيان، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ رەھبەرلىكىدە، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقى ۋە پەن - تېخنىكا خادىملىرى جاپاغا چىداپ كۆرەش قىلىش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئۈنۈملۈك ئۇگشاش ئارقىلىق دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق، بېلىقچىلىقنى ئومۇميۈزلۈك راۋاجلاندۇرۇپ، چۆللىشىشتىن ساقلىنىش ۋە چۆللەرنى ئۆگشاشتا غايەت زور نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىش، ئۈت- چۆپ تېرىش ئارقىلىق قۇملۇق رايونلارنىڭ قىياپىتىدە غايەت زور ئۆزگىرىشلەر بارلىققا كەلدى. 1995 - يىلىدىكى مەلۇماتقا ئاساسلانغاندا، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە قۇم تىزگىنلەش مەقسىتىدە 22 مىليون مو ئورمان، ئۈت - چۆپلۈك يېتىشتۈرۈلۈپ، ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 1.68% كە يەتكەن. قۇم - بوران ئاپىتىگە ئۇچراپ ھوسۇلى تۆۋەن، تۇراقسىز بولىدىغان ئېتىزلارنىڭ ھوسۇلى ئورمانلارنىڭ مۇھاپىزىتى ئارقىسىدا ئوتتۇرىچە 10.2% ئاشقان، ئىلگىرى قۇملىشىش، شورلىشىش ۋە ئوتلاقلار ئېغىر دەرىجىدە چېكىنىش نەتىجىسىدە چۆللەشكەن ۋە يېرىم چۆللەشكەن ئوتلاقلارنىڭ ئوت - چۆپى 20 نەچچە پىرسەنت ئاشقان.

يەكەن، خوتەن ناھىيىلىرى مەملىكەت بويىچە نۇقتىلىق قۇم تىزگىنلەش ناھىيىلىرى قاتارىغا كىرگۈزۈلۈپ، ئېبنۇر كۆلى ۋادىسى مەملىكەت بويىچە نۇقتىلىق قۇم تىزگىنلەش سىناق رايونى قىلىنىپ قۇم تىزگىنلەش قۇرۇلۇشى باشلاندى. يەكەن ناھىيىسى 1994- يىلىغىچە 127 مىڭ مو ئىھاتە ئورمان، 97 مىڭ مو يېقىلغۇ ئورمان، 228 مىڭ مو ئىقتىسادىي ئورمان بىنا قىلىپ، دېھقانچىلىق ئېتىزلىرىنىڭ 92 پىرسەنتىنى ئورمان بىلەن تورلاشتۇردى. بوستانلىقنىڭ ئورمان بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 38.8% كە يەتكۈزۈلدى. 1978- يىلىدىن 1994- يىلىغا قەدەر بۇ ناھىيىنىڭ ئورمان كۆلىمى يىلىغا 24 مىڭ 500 مودىن ئاشتى. ئورمان ۋە يېپىنچا ئۆسۈملۈكلەر كۆپىيىپ ئېكولوگىيىلىك تەڭپۇڭلۇق ياخشىلىنىپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن ئۇدا مول ھوسۇل ئېلىش شارائىتى يارىتىلدى. بۇنىڭ بىلەن ھازىر يىللىق بوران چىقىدىغان كۈن 1964 - يىلىدىكىدىن 10.5 كۈن ئازىيىپ، قىراۋسىز مەزگىل 8.8 كۈن ئۇزاردى. ھۆل - يېغىن مىقدارى 10.3 مىللىمېتىر كۆپەيدى، ھاۋانىڭ نىسپىي نەملىكى ئون پىرسەنتتىن 25% كىچە ئۆرلىدى. چىرا ناھىيىسىدە 120 مىڭ مو بوراندىن مۇداپىئە كۆرۈش - قۇم تىزگىنلەش ئورمىنى بىنا قىلىندى، 2330 تىن ئارتۇق سالا ئېتىز ئورمانلارنىڭ مۇھاپىزىتىگە ئېلىندى. توغراق ۋە يۇلغۇن ئاساس قىلىنغان 758 مىڭ مو ئورمان ۋە چۆل يېپىنچا ئۆسۈملۈكلىرى ئەسلىگە كەلتۈرۈلۈپ، 127 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا ئىھاتە ئورمان بەلبېغى بىنا قىلىنىپ، بەش چوڭ ئاقما قۇم ئېغىزى توسۇلۇپ، دېھقانچىلىق رايونلىرىنىڭ شامال تېزلىكى 30% تىن 50% كىچە ئاستىلىدى.

مارالبېشى ناھىيىسى دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز مەبلىغىدىن پايدىلىنىپ ياخشى ئۈنۈم ھاسىل قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **يۈسۈپ مەتىلى** خەۋەر قىلىدۇ: مارالبېشى ناھىيىسى دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز مەبلىغىدىن پايدىلىنىپ، ئېتىز - ئېرىق سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشى ۋە ئاساسىي مۇئەسسەسەلەر قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىپ، ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلاپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلدى.

بۇ ناھىيە دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز مەبلىغىدىن پايدىلىنىپ ئېتىز - ئېرىق سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشنى ئاساسلىق تۈرلەر قاتارىغا كىرگۈزۈپ، قەرز مەبلىغىنى ياخشى ئىشلىتىش جەھەتتە كۆپ تەرەپلىمە ئىزدەندى. دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز مەبلىغىنى باشقۇرۇش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، ئۇنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى. جانلىق ئىشلىتىشنى تۈر قۇرۇلۇشنى ياخشى ئىشلەشنىڭ ئالدىنقى شەرتى قىلدى. تۈر قۇرۇلۇشى تەشۋىقاتى، قەرز تۈر مەبلىغىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتتى. بۇ ناھىيىدە 1988 - يىلدىن بۇيان دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز مەبلىغىدىن پايدىلىنىش تۈرىدىن 192 سى تۈرغۇزۇلدى، ئۇنىڭ سوممىسى 120 مىليون يۈەندىن ئاشىدۇ. ھازىرغىچە ئۇنىڭ 78 پىرسەنتى تاماملاندى. بۇ ناھىيە يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، دېھقانچىلىقنىڭ ئارىسال ۋاقىتلىرىدىن پايدىلىنىپ 19 مىڭ 400 مو بىنەم يەر ئاچتى. 620 مىڭ مو يەرنى رەتلىدى. 120 مىڭ مو يەرنى يۇقىرى، مۇقىم ھوسۇللۇق ئېتىزغا ئايلاندۇردى، 20 قۇدۇق قازدى، 70 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا ئۆستەڭ چاپتى.

بۇ ناھىيە يەنە ئاساسىي مۇئەسسەسەلەر قۇرۇلۇشىنى ياخشىلاش ئۈچۈن، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى سېتىۋېلىش، يېزا - بازار چارۋىچىلىق پونكىتى قۇرۇش، بىرىكمە يەم - خەشەك ياساش قۇرۇلۇشى، چارۋىچىلىق مۇلازىمىتى مەركىزى قۇرۇلۇشى، ئۈت - چۆپ يېتىشتۈرۈش بازىسى قۇرۇلۇشى قاتارلىق تۈرلەرگە 16 مىليون 340 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالدى. بۇنىڭ بىلەن دۇنيا بانكىسىنىڭ قەرز مەبلىغىدىن پايدىلىنىپ ئېلىپ بېرىش پىلانلانغان تۈرلەرنىڭ ئورۇندىلىشى 90% كە يېتىپ، ناھىيە ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىي قىلىشى ئۈچۈن پۇختا ئاساس سېلىندى.

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

مايتاغ نېفىت - خىمىيە باش زاۋۇتى ئېتىلېن زاۋۇتى پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، كارخانىنىڭ ھاياتىي كۈچىنى ئاشۇرۇشقا پۇختا ئاساس سالدى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز ئىسمائىل مۇھەممەت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم، مەۋلان سابىت خەۋەر قىلىدۇ: مايتاغ نېفىت - خىمىيە باش زاۋۇتى ئېتىلېن زاۋۇتى ئاساسىي قاتلاملارنىڭ پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ۋە ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1 - سەپتىكى ئىشچىلارنى پارتىيىگە قوبۇل قىلىشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، كارخانىنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى يۇقىرى كۆتۈرۈپ، ھاياتىي كۈچىنى ئاشۇرۇشقا پۇختا ئاساس سالدى.

بۇ زاۋۇت ئۆتكەن يىلى 8 - ئايدا سىناق تەرىقىسىدە ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشكەندىن بۇيان، زاۋۇت پارتكومى پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى كارخانىنى قۇدرەت تاپقۇزۇشنىڭ توپ كاپالىتى دەپ بىلىپ، ئاساسىي قاتلامدىكى پارتىيە ياچېيكىلىرىنى تولۇقلاش، تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىگە ئەھمىيەت بەردى. بىر يىلغا يەتمىگەن ۋاقىت ئىچىدە سەككىز ئاساسىي قاتلام پارتىيە ياچېيكىسىنى يېڭىدىن قۇرۇپ، 37 ھەيئەتنى سەپلىدى. بۇنىڭ بىلەن ئاساسىي قاتلامدىكى 21 سېختا 20 مۇستەقىل ياكى بىرلەشمە پارتىيە ياچېيكىسى بار بولدى. پارتىيە ئەزالىرىغا بولغان سىياسىي - ئىدىيىۋى خىزمەتنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش داۋامىدىكى ئاۋانگارتلىق، نەمۇنىلىك رولىنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن، زاۋۇت پارتكومى ئاساسىي قاتلامدا 83 پارتىيە گۇرۇپپىسى، 210 پارتىيە ئەزالىرى مەسئۇلىيەت رايونى تەسىس قىلىپ، پارتىيە ئەزالىرىنى ئۆگىتىش، نىشانلىق باشقۇرۇش ۋە تەربىيىلەشنى يولغا قويدى. رېمونت سېخى پارتىيە ئەزالىرىغا «قەلب سۆزى كارتوچكىسى» تارقىتىپ بېرىپ، ھەر ئايدا بىر قېتىم قەرەللىك ھالدا پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئىدىيە، خىزمەت، ئۆگىنىش ئەھۋالىنى ئىگىلەپ تۇردى.

زاۋۇت پارتكومى پارتىيە ئەزالىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا مەۋقەنى ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1 - سەپىدىكى ئىشچىلارغا قارىتىپ، پارتىيىگە كىرىشنى خالايدىغان ئىشچىلارنى تەربىيىلەشكە جانلىق شەكىللەر ئارقىلىق دائىملىق، ئۇزاق مۇددەتلىك تەربىيىلەشنى ئىشقا ئاشۇردى. ئۆتكەن يىلدىن ھازىرغىچە زاۋۇت بويىچە پارتىيىگە كىرىشنى تەلەپ قىلغان ئاكتىپتىن 206نى نۇقتىلىق تەربىيىلەپ، 91نى پارتىيىگە قوبۇل قىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە 1 - سەپتىكى ئىشچىلار ئىچىدىن قوبۇل قىلىنغىنى 56 بولۇپ، %60 تىن كۆپرەكنى ئىگىلىدى. زاۋۇت پارتكومى يەنە زاۋۇت بويىچە ھەممە سمېنا - گۇرۇپپىلاردا پارتىيە ئەزالىرى بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش جەريانىدىكى باشلامچىلىق رولىنى ئوبدان جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن، پارتىيە ئەزاسى يوق سمېنا - گۇرۇپپىلاردىن ئاكتىپلارنى پارتىيىگە قوبۇل قىلىشقىمۇ ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. بىر يىلغا يېقىن تىرىشچانلىق كۆرسىتىش ئارقىلىق، ھازىر زاۋۇتتىكى 220 سمېنا - گۇرۇپپىنىڭ 105 دە پارتىيە ئەزاسى بار بولدى.

باشقۇرۇش كۈچەيتىلىپ، تۈرلۈك قائىدە - تۈزۈملەر مۇكەممەللەشتۈرۈلگەنلىكتىن، بۇ زاۋۇتنىڭ پارتىيە قۇرۇلۇشىدا خۇشاللىنارلىق نەتىجىلەر قولغا كەلدى. بىر تۈركۈم ئىلغار پارتىيە ئەزاسى، ئىلغار پارتىيە ياچېيكا شۇجىسى ۋە ئىلغار پارتىيە ياچېيكىلىرى ئارقا - ئارقىدىن بارلىققا كېلىپ، زاۋۇتنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنىڭ ئۆسۈشىگە تۈرتكە بولدى.

بورتالا ئوبلاستلىق پارتىيە مەكتىپى مەكتەپ باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنى ئىسلاھ قىلىپ، ياخشى ئۈنۈمگە ئېرىشتى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن ئىمىن**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **غەيرەت ئابدۇكېرىم** خەۋەر قىلىدۇ: بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستلىق پارتىيە مەكتىپى مەكتەپ باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش ئاساسىدا، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئوقۇتۇش خىزمىتىدە ياخشى نەتىجە ياراتتى.

بۇ مەكتەپ يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاساسىي قاتلام رەھبەرلىك ئاپپاراتلىرىنى تەرتىپكە سېلىپ، ئىلگىرىكى ئىككى كافېدىرا، بىر ئىشخانا، بىر ئىلمىي بۆلۈمنى ئۆزگەرتىپ تەشكىللەپ، بىر كافېدىرا، بىر ئىشخانا، بىر ئىلمىي بۆلۈم، بىر ماتېرىيال ئارقىلىق ئوقۇتۇش بۆلۈمى ۋە مەكتەپ پارتىيە خىزمىتى بۆلۈمى تەسىس قىلىپ، بىر تۈركۈم تايانچ ئوقۇتقۇچىلارنى ئۆستۈرۈپ ئىشلەتتى. پارتىيە ئەزالىرىنىڭ تۈرلۈك خىزمەتلەردىكى نەمۇنىلىك، باشلامچىلىق رولىنى ياخشى جارى قىلدۇردى. ئوقۇتقۇچى، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ماركسىزملىق مىللەت نەزەرىيىسى ۋە پارتىيىنىڭ مىللىي سىياسىتىگە بولغان ئېڭىنى كۈچەيتىپ، ئىتتىپاق بولغان ئىجتىمائىي مۇھىت بەرپا قىلدى. ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، 1994 - يىلدىن بۇيان 14 تايانچ ئوقۇتقۇچىنى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنىنى بارلىققا كەلتۈردى.

بۇ مەكتەپ ھەر بىر قارار كۇرس ئاياغلاشقاندا كۇرسانتلار ئوقۇتقۇچىلارنى باھالاش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، ئوقۇتقۇچىلارغا قارىتا سېلىشتۇرۇپ باھالاش ئېلىپ باردى. بۇنىڭ بىلەن ئوقۇتقۇچىلار ئالدىن تەييارلىۋالغان كونسپېكتقا تايىنىپ قاتمال دەرس ئۆتۈشتەك ھالەتنى ئۆزگەرتىپ، ئالدىن، پۇختا تەييارلىق قىلىش ئارقىلىق جانلىق، جۇشقۇن دەرس ئۆتۈش ۋەزىيىتىنى بارلىققا كەلتۈردى. مەكتەپ ئوقۇتقۇچىلارنىڭ خىزمەت ئاكتىپلىقىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن بۇ يىل يەنە مۇكاپات فوندى تەسىس قىلدى.

مەكتەپنىڭ ئوقۇتۇش سۈپىتى ۋە ئوقۇتۇش شارائىتىنىڭ ياخشىلىنىشىغا ئەگىشىپ، كۇرسانتلار ۋە ئوقۇتۇش كەسىپ تۈرلىرىمۇ ئۈزلۈكسىز كۆپەيدى. 1993 - يىلدىن بۇيان بۇ مەكتەپتە تەربىيىلەنگەن ناھىيە دەرىجىلىك كادىر 484كە، يېزا، بۆلۈم دەرىجىلىك كادىر 260قا يەتتى.

بۇ مەكتەپ يۇقىرىقىدەك نەتىجىلىرى ئارقىلىق 1993 - يىلدىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پارتىيە مەكتەپلىرى سىستېمىسى بويىچە «ماتېرىيال ئارقىلىق ئوقۇتۇش خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن»،

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك سەنئەت ئۆمەكلىرى يېزا - قىشلاقلاردا ئويۇن قويۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى جانلاندۇردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **قەيسەر قەييۇم** خەۋەر قىلىدۇ: ئۆتكەن يىلى قىشتىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك سەنئەت ئۆمەكلىرى مەركەزنىڭ ئەدەبىيات - سەنئەتنى يېزىلارغا يۈزلەندۇرۇش توغرىسىدىكى چاقىرىقىغا قىزغىن ئاۋاز قوشۇپ، يېزا - قىشلاقلاردا ئويۇن قويۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى جانلاندۇردى.

بۇ يىل يىل بېشىدا ئاپتونوم رايونلۇق مەدەنىيەت نازارىتى 21 سەنئەتكاردىن تەركىب تاپقان ھال سوراش ئۆمىكى تەشكىللەپ، 3000 كىلومېتىر يول يۈرۈپ، چەرچەن، چاقىلىق ناھىيىلىرىنىڭ چەت، نامرات يېزىلىرىغا بېرىپ دېھقان، چارۋىچىلاردىن ھال سورىدى ۋە مول مەزمۇنلۇق سەنئەت نومۇرلىرىنى كۆرسەتتى. دېھقان، چارۋىچىلار تەسىرلەنگەن ھالدا «ئىلگىرى ئاتاقلىق سەنئەتكارلارنىڭ نومۇرلىرىنى پەقەت تېلېۋىزوردىلا كۆرەتتۇق. مانا بۈگۈن نەق مەيداندا كۆرۈۋاتىمىز، مۇشۇنداق سەنئەت نومۇرلىرىنى دائىم كۆرۈپ تۇرۇشنى ئارزۇ قىلىمىز» دېيىشتى.

ئۈرۈمچى شەھىرى تەشكىللىگەن ئىككى ئۆمەك تۆۋەنگە چۈشۈپ، يېزىلاردا 11 مەيدان ئويۇن كۆرسەتتى. ئويۇن كۆرگۈچىلەر 7000 كىشىدىن ئاشتى. ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ ئويۇن قويۇش ئۆمىكى چەت، تاغلىق رايونلارغا بېرىپ 18 مىڭدىن ئارتۇق تاماشىبىنغا 143 مەيدان ئويۇن قويۇپ بەردى.

سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستلىق مەدەنىيەت ئىدارىسى قاتارلىق ئورۇنلار بۇ يىل روزا ھېيت ھارپىسىدا تۇنجى قېتىم «ئالتۇن باشاق»ناملىق دېھقان، چارۋىچىلار ئەدەبىيات - سەنئەت كېچىلىكى ئۇيۇشتۇردى. بۇ كېچىلىككە ئوبلاستقا قاراشلىق ئىككى شەھەر، ئالتە ناھىيە قاتناشتى. دېھقان، چارۋىچىلار ئورۇندىغان نومۇرلاردا ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشتىن بۇيانقى پارتىيىنىڭ خەلقنى بېيىتىش سىياسىتىنىڭ يېزىلارغا ئېلىپ كەلگەن يېڭى ئۆزگىرىشلىرى كۈيلىنىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مۇرىنى - مۇرىگە تىرەپ ھاللىق سەۋىيىگە قاراپ ماڭغان يېڭى قىياپىتى نامايان قىلىندى. ئاقسۇ، ئىلى، قىزىلسۇ قاتارلىق ۋىلايەت، ئوبلاستلارمۇ سەنئەت ئۆمەكلىرى تەشكىللەپ، تۆۋەنگە چۈشۈپ ئويۇن قويۇپ، ھەر مىللەت دېھقان، چارۋىچىلاردىن ھال سورىدى.

29 - تۇەن ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىشتىن سىرتقى مەنىۋى پائالىيىتىنى جانلاندۇرۇش ئۈچۈن، يېقىندا «ئالتۇن توز ئىشتىن سىرتقى سەنئەت ئۆمىكى» قۇرۇپ، ئامما ياقتۇرىدىغان بىر تۈركۈم سەنئەت نومۇرلىرىنى تەييارلاپ، ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: «كېۋەزلىككە مۇھەببەت» نومۇرىدىن كۆرۈنۈش.

تاڭ سەيچى فوتوسى

ئوتام يېزىسىدا دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشى جانلانماقتا

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئۆمەرجان مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: چاقىلىق ناھىيىسىنىڭ ئوتام يېزىسى مەنىۋى مەدەنىيەت خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى جانلاندۇرۇپ، ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

پارتىيىنىڭ يېزا ئىقتىسادىي سىياسىتىنىڭ تۈرتكىسىدە، 1993 - يىلى بۇ يېزىنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە كىرىمى 1000 يۈەنلىك ئۆتكەلنى بۆسۈپ

پونكىتىغا تۈرلۈك كىتاب، ژۇرنال، گېزىت، تېلېۋىزور، ئۈنئالغۇ، سىنئالغۇ، ئېلېكترونلۇق رويال، تېنىس توپ، بىليارت، شاھمات قاتارلىقلارنى تولۇقلىدى. 20 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، مەدەنىيەت پونكىتىنى رېمونت قىلدى. ھازىر بۇ پونكىتتىكى تۈرلۈك كىتاب 5650كە، گېزىت - ژۇرنال 20 خىلدىن كۆپرەككە يەتتى. ھازىر ھەر كۈنى پونكىتقا كېلىپ گېزىت - ژۇرنال، كىتاب كۆرىدىغانلار 30 نەچچە ئادەم (قېتىم)غا يەتتى.

بۇ يېزىدا يەنە 180 كۋادرات مېتىر كۆلەمدە

ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلاردىن تەركىب تاپقان 20 نەچچە كىشىلىك ئەدەبىيات - سەنئەت ئەترىتى تەشكىللەپ، سەييارە ئويۇن قويۇشقا ئەۋەتتى. بۇلتۇر بۇ ئەترەت 20 نەچچە مەيدان ئويۇن قويۇپ، يېزىدىكى 4000دىن ئارتۇق ئاممىنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى. 1993 - يىلدىن ئۆتكەن يىلنىڭ ئاخىرىغىچە يېزا بويىچە 19 قېتىم ئەدەبىيات - سەنئەت كېچىلىكى، يەتتە قېتىم ياش - ئۆسمۈرلەرنىڭ ناخشا - ئۇسسۇل مۇسابىقىسى، ئالتە قېتىم پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتى ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش مەزمۇن قىلىنغان ئۇتۇق

قىلدۇرۇشتا مۇھىم ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1 - سېپىدىكى ئىشچىلارغا قارىتىپ، پارتىيىگە كىرىشنى خالايدىغان ئىشچىلارنى تەربىيىلەشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. ئۆتكەن يىلدىن ھازىرغىچە ئۈچ قارار كۇرس ئېچىپ، 126 ئاكتىپنى تەربىيىلىدى ھەمدە پارتىيە دەرسى ئۆتۈش، سىنئالغۇ فىلىملىرىنى كۆرۈشكە ئۇيۇشتۇرۇش، يۈزتۇرانە سىردىشىش قاتارلىق

قىلدى. ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنىنىڭ سىياسىي ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، 1994 - يىلىدىن بۇيان 14 تىيانچ ئوقۇتقۇچىنى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە مەكتەپلىرىگە بىلىم ئاشۇرۇش ۋە جەمئىيەت تەكشۈرۈشكە ئەۋەتىپ، نەزەر دائىرىسىنى كېڭەيتتى. 1994 - يىلىدىن بۇيان ئوتتۇز ئوقۇتقۇچىغا ئالىي لېكتورلۇق، ئۇن ئوقۇتقۇچىغا لېكتورلۇق ئۇنۋانى بېرىپ، سەرخىللاشقان

رايونىمىزدىكى پارتىيە مەكتەپلىرى سىستېمىسى بويىچە «ماتېرىيال ئارقىلىق ئوقۇتۇش خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن»، بورتالا ئوبلاستى بويىچە «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار ئورۇن»، بورتالا شەھىرى بويىچە «جەمئىيەت ئامانلىقىنى ئۇنۇملۈك تۈزەشتىكى ئىلغار ئورۇن» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى.

پارتىيىنىڭ يېڭى ئىقتىسادىي سىياسىتىنىڭ تۈرتكىسىدە، 1993 - يىلى بۇ يېزىنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوتتۇرىچە كىرىمى 1000 يۈەنلىك ئۆتكەلنى بۆسۈپ ئۆتكەندى. يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدەكلا چىڭ تۇتۇپ، مەدەنىيەت پونكىتى، رادىئو ئۇزېلى، قىرائەتخانا ۋە دېھقان، چارۋىچىلار پائالىيەت ئۆيىنىڭ قۇرۇلۇشىنى مۇكەممەللەشتۈردى. مەدەنىيەت

ژۇرنال، كىتاب كۆرىدىغانلار 30 نەچچە ئادەم (قېتىم)غا يەتتى.

بۇ يېزىدا يەنە 180 كۋادرات مېتىر كۆلەمدە تانسخانا ۋە كاراOK زالى سېلىنىپ، مول مەزمۇنلۇق پائالىيەتلەر قانات يايدۇرۇلۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ بايرام ۋە خاتىرە كۈنلىرى كۆڭۈللۈك ئۆتكۈزۈشكە شارائىت ھازىرلاپ بېرىلدى. يېزا رەھبىرىي كادىرلار، دېھقانلار ۋە

قېتىم پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتى ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش مەزمۇن قىلىنغان نۇتۇق سۆزلەش مۇسابىقىسى، يەتتە قېتىم چېلىشىش، ئوغلاق تارتىش، قوشاق، سوقۇشتۇرۇش قاتارلىق ئەنئەنىۋى تەنتەربىيە مۇسابىقىلىرى ئۇيۇشتۇرۇلدى. يېزىلىق مەدەنىيەت پونكىتى 1990 - يىلىدىن بۇيان ناھىيە ۋە ئوبلاست تەرىپىدىن ئۇدا ئالتە يىل «ئىلغار مەدەنىيەت پونكىتى» بولۇپ تەقدىرلەندى.

ئالىي مەكتەپكە ئىمتىھان بېرىدىغان ئوقۇغۇچىلار سەمىگە

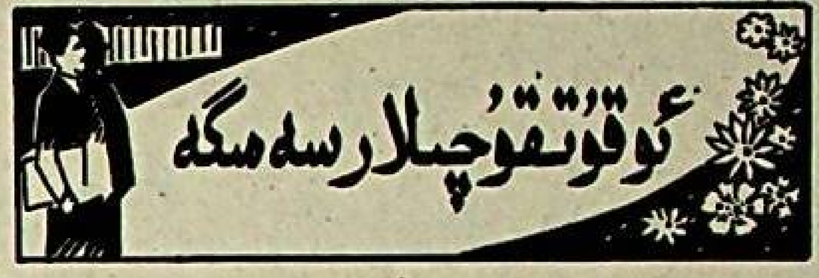

ئالىي مەكتەپكە ئىمتىھان بېرىش كىشىلىك ھاياتتىكى ئاچقۇچلۇق بىر ئۆتكەل بولۇپ، نۆۋەتتە تولۇق 3 - يىللىقنىڭ ئوقۇغۇچىلىرى بۇ ئىمتىھانغا جىددىي تەييارلىق قىلماقتا. ئۇنداقتا قانداق قىلغاندا ئىمتىھاننى ياخشى بەرگىلى بولىدۇ؟

ئىمتىھان بەرگۈچىدە ئىلمىيلاشقان، مۇۋاپىق بولغان ئۆگىنىش پىلانى بولۇشى كېرەك. ئۆگەنگەندە مۇھىم، قىيىن نۇقتىنى گەۋدىلەندۈرۈش لازىم. مۇشۇنداق قىلغاندا ئۆگىنىش ئۈنۈمىنى يۇقىرى كۆتۈرگىلى بولىدۇ. دەرس تەكرارلىغاندا باشتىن ئاخىر ھەممىسىنى تەكرارلاشنىڭ ھاجىتى يوق. شۇلارنىڭ ئىچىدىن جەۋھىرىنى تاللاپ تەكرار قىلىش لازىم. ئوقۇغۇچىلار چوقۇم ئىمتىھان ئالدىدىكى كىچىك سىناقلارغا ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلىشى، ئۆزىنىڭ سىناق جەريانىدا كەتكۈزۈپ قويغان جايلىرىنى تەھلىل قىلىش ئارقىلىق، چوڭ ئىمتىھاندا بۇنداق خاتالىقلاردىن ساقلىنىشقا دىققەت قىلىشى لازىم.

ئىمتىھان پەقەت بىلىمدىنلا ئېلىنمايدۇ، بەلكى يەنە روھىي ھالەتتىنمۇ ئېلىنىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن، ئىمتىھان ئالدىدا مۇقىم بولغان روھىي ھالەتنى ساقلاش ئىنتايىن مۇھىم. خېلى كۆپ ئوقۇغۇچىلار ئادەتتە دەرس نەتىجىسى ياخشى بولسىمۇ، لېكىن ئىمتىھان مەزگىلىدە روھىي ھالىتى ناچارلىشىپ، بىلىدىغىنىنىمۇ ئۇنتۇپ، ئىمتىھاننى ياخشى بېرەلمەيدۇ. ياخشى ئۇيقۇ، مۇۋاپىق ھەرىكەت، يېقىملىق مۇزىكا ئوقۇغۇچىلارنىڭ جىددىيلىشىپ كەتكەن مېڭىسىنى تىنچلاندۇرىدۇ ھەم ئالدىراقسانلىق، قورقۇشنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، ئۇلارنىڭ روھىي ھالىتىنى تۇراقلاشتۇرىدۇ.

ئالىي مەكتەپ ئىمتىھاندىن ئاۋۋال، ئاتا - ئانىلار ۋە ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ئوقۇغۇچىلارغا كۆرسەتكەن تەسىرى ناھايىتى چوڭ بولىدۇ.

بەزى ئاتا - ئانىلار باللىرىغا ئىمتىھاندىن ئۆتۈشنىڭ مۇھىملىقىنى ھەددىدىن زىيادە ئارتۇق تەكىتلەپ، چوقۇم ئىمتىھاندىن ئۆتۈشۈڭ كېرەك دېگەندەك گەپلەر بىلەن بېسىم پەيدا قىلىدۇ. بەزى ئوقۇتقۇچىلارمۇ ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆرلەش نىسبىتىنى قوغلىشىپ، ئۇلارنى ھەددىدىن زىيادە چىڭ تۇتۇپ، دەم ئالغۇدەكمۇ ھالىنى قويمايدۇ. جەمئىيەتنىڭمۇ ئوقۇغۇچىلارغا بولغان بېسىمى چوڭ. ئالىي مەكتەپكە ئۆتكەن ئوقۇغۇچى ياخشى ئوقۇغۇچى، ئالىي مەكتەپكە ئۆتەلمىگەنلىرى بولسا كارغا يارىمايدۇ، دېگەن قاراشلارمۇ ئوقۇغۇچىلاردا روھىي بېسىم پەيدا قىلىدۇ. ئائىلە، مەكتەپ، جەمئىيەتنىڭ بۇنداق بېسىمى تەبىئىيكى ئوقۇغۇچىلارنىڭ روھىي ھالىتىدە جىددىيلىك پەيدا قىلىپ، نورمال ئىمتىھان بېرىشكە تەسىر كۆرسىتىدۇ.

ئوقۇغۇچىلار ئىمتىھان مەيدانىغا كىرىپ، ئىمتىھان قەغىزىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، ئالدى بىلەن مۇناسىۋەتلىك نومۇرلارنى، ئىسىم - فامىلىسىنى تولۇق يېزىشى، ئاندىن ئىمتىھان قەغىزىنىڭ بەت سانىنىڭ توغرا، ئەمەسلىكىنى تەكشۈرۈشى، ھەرگىزمۇ جاۋاب بېرىشكە ئالدىراپ كەتمەسلىكى لازىم. سوئالغا جاۋاب بەرگەندە سوئالنى ياخشى ئوقۇپ، كۆڭۈلدە سان توختىتىۋالغاندىن كېيىن، ئاندىن جاۋاب يېزىشى لازىم. بۇنىڭدا شۇ ئوقۇغۇچى ئۆزىنىڭ ئىقتىدارى، سەۋىيىسىگە ئاساسەن ۋاقىتنى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇشى، ئالدى بىلەن بىلىدىغانلىرىنى يېزىشى، ھەر بىر سوئالغا ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلىپ، ئۆزىنىڭ ئۆگەنگەن بىلىملىرىنى قەغەز يۈزىدە ئىپادىلەش ئىقتىدارىنى ئەڭ يۇقىرى چەكتە جارى قىلدۇرۇشى لازىم. جاۋاب بېرىپ بولغاندىن كېيىن، ۋاقىت يار بەرسە بەرگەن جاۋابلىرىنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈپ چىقىشى، سەزگەن خاتالىقلىرىنى تۈزىتىپ مېڭىشى لازىم. يىغىپ ئېيتقاندا ئوقۇغۇچىلار ئۆگەنگەن بىلىمنى ئاساس، مۇقىم روھىي ھالىتىنى كاپالەت قىلغان ئاساستا، مەسىلىلەرنى ئىلمىي تاكتىكا بىلەن ھەل قىلسىلا، ئالىي مەكتەپ ئىمتىھانىنى ياخشى بېرەلەيدۇ.

لىيۇجاگتاۋ

ئانا ئىزىدىن

— ئاپتونوم رايون بويىچە ئەمگەك نەمۇنىچىسى ئامىنە جۇمە توغرىسىدا

پەخرىنسا ئابدۇلئەلا

ئامىنە جۇمەنىڭ ئالدىدا «خەلق» مېھمانخانىسىدا داۋاملىق مۇلازىم بولۇپ ئىشلەش بىلەن ئېرىنىڭ دېگىنى بويىچە ئۆيدە ئولتۇرۇپ راھەت - پاراغەت ئىچىدە تۇرمۇش كەچۈرۈشتىن ئىبارەت ئىككى يول تۇراتتى. ئۇ بۇ ئىككى يولنىڭ قايسىسىنى تاللاش توغرىسىدا قاتتىق باش قاتۇردى...

ئۇ بۇرۇن سىياسىي قانۇن كادىرلار شۆبىۇەنىنىڭ چاقىرىق قەغىزىنى تاپشۇرۇپ ئېلىپمۇ ئوقۇشقا بارماي، ئانىسى 30 يىل يۈرەك قېنىنى سەرپ قىلىپ ئىشلىگەن قەشقەر شەھەرلىك «خەلق» مېھمانخانىسىغا كۈتكۈچى بولۇپ كىردى. ئۇ بۇ مېھمانخانىغا كىرگەندىن كېيىن ئاشخانا كۈتكۈچىسى، مۇلازىم، تازىلىق ئىشچىسى بولۇپ ئىشلەپ، تەشكىل ۋە ئانىمىنىڭ ھۆرمىتى، ئىشەنچىسىگە ئېرىشتى. ئىلگىرىكى مېھمانخانا ئالىي دەرىجىلىك مېھمانخانىغا ئۆزگەرتىلگەندە، تەشكىل ئۇنى مېھمانخانىنىڭ مۇلازىملىقىغا ئالماشتۇردى. ئۇ يېڭى خىزمەتكە ماسلىشىش ئۈچۈن، ئۆزىگە قاتتىق تەلەپ قويۇپ، تاپشۇرۇلغان ۋەزىپىلەرنى تىرىشىپ ئورۇنداپ، مۇلازىملىق سۈپىتىنى ئۆستۈردى. رەھبەرلىك ئۇنىڭغا يېڭى قوبۇل قىلىنغان 15 قىزنى تەربىيىلەشنى تاپشۇرغاندا، ئۇلارغا مۇلازىملىق كەسپىنى سەۋرچانلىق بىلەن ئۆگەتتى. ئامىنەنىڭ كۆڭۈل قويۇپ تەربىيىلىشى بىلەن بۇ قىزلار قىسقا ۋاقىت ئىچىدە ئۆز كەسپىنى پۇختا ئىگىلەپ، لاياقەتلىك كۈتكۈچىلەردىن بولۇپ قالدى. قىسقا ۋاقىت ئىچىدىلا ئامىنەنىڭ «15 سىڭلىسى» بار بولدى. ئۇلار ئۆزئارا ئىتتىپاقلىشىپ، بىرلىكتە ئالغا بېسىپ، تەشكىلنىڭ ئۈمىدىنى يەردە قويمىدى. ئۇلارغا «رەھمەت خەت»لىرىمۇ ئۆزلۈكسىز كېلىپ تۇردى. ئامىنە جۇمە ئەنە شۇنداق جاپالىق ئەجرىگە يارىشا ھەر يىلى قەشقەر ۋىلايىتى، قەشقەر شەھىرى بويىچە «مۇنەۋۋەر كۈتكۈچى»، «ئەمگەك نەمۇنىچىسى» بولۇپ باھالاندى.

ئەمدىلىكتە يولدىشىم «ئىشلىمە» دېدى، دەپ خىزمەتتىن چېكىنسە قانداق بولار؟ ئۆزىگە شەرەپ كەلتۈرگەن ئاشۇ خىزمىتىنى، ئىللىق چىراي «سىڭىللىرىنى» تاشلاپ كېتىشكە چىدىغىلى بولارمۇ؟ 1987 - يىلى كۈز، قەشقەر شەھىرىگە كېلىدىغان ساياھەتچىلەر كۆپىيىپ، مېھمانخانىلاردا جىددىيچىلىك باشلانغان چاغ ئىدى. ئامىنە كۈندىلىك ئادىتى بويىچە كىر - قات يۇيۇشقا ياردەملىشىپ بولغاندىن كېيىن، قولىغا پەلەي، پۇتىغا رېزىنكە ئۆتۈك كىيىپ ھاجەتخانا تازىلاۋاتاتتى. دەل شۇ چاغدا بىر ئىش بىلەن ئىزدەپ كەلگەن ئېرى ئۇنىڭغا قاراپ ۋارقىراپ كەتتى:

— مەن سېنىڭ ئاكتىپلىقىڭغا قاراپ مېھمانخانىنىڭ خىزمەتچىسىمىكىن دەپتىمەن، ئەمەلىيەتتە ھاجەتخانا تازىلايدىغان تازىلىق ئىشچىسىكەنسەنغۇ! نەچچە ۋاقىتتىن بۇيان سېنىڭ ئاشۇ قولۇڭدا ئەتكەن تاماقنى يەپ كەپتىمەن - دە... بولدى يۇر، مېنى دېسەڭ بۇ خىزمەتنى تاشلا! مەن سېنىڭ بىر ئايلىق ھاجەتخانا تازىلاپ تاپقان پۇلۇڭنى بىر كۈندە بېرىمەن، ئۆيدە ئولتۇرۇپ بالىنى باق!

ئامىنە كۆزىگە ياش ئالغان ھالدا، ئېرىگە خىزمەت ئەھۋالىنى چۈشەندۈرۈشكە باشلىدى. بىراق ئېرى ئۇنىڭ چۈشەندۈرۈشىگە قۇلاق سېلىش تۈگۈل، ئەكسىچە «ياكى خىزمىتىڭگە تۇر، ياكى بالا بىلەن ماڭغا تۇر، ئىككىسىنىڭ بىرىنى تاللا» دېگەندە، ئۇ سەل گاڭگىراپ قالدى. ئېرى ئۇنىڭ ئالدىغا توپ - توپ پۇللارنى تاشلاپ «ئاشۇ خىزمىتىڭدىن ۋاز كەچسەڭلا، نېمە دېسەڭ شۇنى قىلىپ بېرەي، بالىمىز يېتىم بولۇپ قالمىسۇن» دېگەن كۈنلەرمۇ بولدى. قانداق قىلىش كېرەك؟ ئۇ ئېرىنىڭ كىرامىشىنى ھەيدەپ تاپقان پۇلىغا تايىنىپ تۇرمۇش كۆچۈرۈشى كېرەكمۇ؟ ياق، ئۇ بۇ قېتىم قەتئىي ئىرادىگە كەلدى. ئۆيدە ئولتۇرۇپ راھەت تۇرمۇش كەچۈرۈشتىن ۋاز كېچىپ، ئانىسىنىڭ ئىزىنى بېسىپ ئاددىي ھەم جاپالىق خىزمەتنى تاللىدى. ئۇنىڭ قۇلاق تۈۋىدە ئانىسىنىڭ «مەن بۇ مېھمانخانىدا 30 يىل ئىشلىدىم، ئاشۇ جەرياندا مەملىكەتلىك ئەمگەك نەمۇنىچىسى بولۇپ ماۋ جۇشى، جۇ زۇڭلى بىلەن كۆرۈشۈشكە مۇيەسسەر بولدۇم، سەنمۇ تىرىشىپ ئىشلەپ، مېنىڭ ئىزىمنى باسقىن!» دېگەن سۆزلىرى جاراڭلاپ تۇراتتى.

شۇنىڭدىن كېيىن ئامىنە تېخىمۇ غەيرەتكە كېلىپ، قىزغىنلىق بىلەن خىزمەتكە كىرىشىپ كەتتى. مېھمانلارغا خۇددى ئۆز ئۆيىدە تۇرغاندەك ئىللىق، ئازادە مۇھىت يارىتىپ بېرىش ئۈچۈن، ئۇلارنىڭ تۇرمۇشىغا كۆڭۈل بۆلدى. بەزى مېھمانلار يولسىزلىق بىلەن قوپاللىق قىلسىمۇ، تىللىسىمۇ ئۇ يەنىلا سەۋرچانلىق بىلەن ئەھۋالنى چۈشەندۈرۈپ، خىزمەتداشلىرىنى ياكى مېھمانلارغا قوپاللىق قىلمىدى. ئۆزىنىڭ خىزمەت دائىرىسىدىن سىرت كۈنىگە ئىككى قېتىم ھاجەتخانا تازىلاشنى قوشۇمچە ئۈستىگە ئالدى. كېيىنچە ئۇ بۆرەك، رېماتىزم كېسىلىگە گىرىپتار بولۇپ يۈز، قوللىرى ئىششىپ كەتسىمۇ خىزمەت ئورنىدىن ئايرىلمىدى.

1991 - يىلىنىڭ مەلۇم بىر كۈنى، ئامىنە ئەمدىلا كەچلىك سمېنا ئالمىشاي دەپ تۇرغاندا، 204 - نومۇرلۇق ياتاقتىن «قۇتقۇزۇڭلار!» دېگەن ئېچىنىشلىق ئاۋاز ئاڭلاندى. ئۇ ئاۋاز چىققان ياتاققا كىرگەندە يەردە تىپىرلاپ ياتقان بىر ئەرنى كۆردى. ئۇ يەنە بىر مۇلازىم بىلەن بىرلىكتە ئۇنى دوختۇرخانىغا ئاپىرىپ قۇتقۇزۇشقا ياردەملەشتى. ئۇ كىشى ئىسپىرتتىن زەھەرلەنگەن بولۇپ، دوختۇرخانىدىن قايتىپ چىققاندىن كېيىن، ئامىنەگە 3000 يۈەن پۇل تەڭلەپ رەھمەت ئېيتتى. ئەمما ئۇ: «بۇ بىزنىڭ مەجبۇرىيىتىمىز» دەپ پۇلنى ئېلىشنى رەت قىلدى. ئۇ خىزمەت جەريانىدا مېھمانلار ياتاقتا ئۇنتۇپ قالغان 10 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق قىممەتتىكى ئالتۇن بۇيۇم ۋە مال - مۈلۈكنى ئىگىلىرىگە قايتۇرۇپ بېرىپ، مېھمانخانىنىڭ ئىناۋىتىنى ئۆستۈرۈشكە تۆھپە قوشتى.

ئامىنە ئالىي مەكتەپتە ئوقۇش پۇرسىتىدىن، بەختلىك ئائىلىسىدىن ۋاز كېچىپ ئاددىي خىزمەت ئورنىدا جاپا چېكىپ ئىشلەپ زور شەرەپكە ئېرىشتى. ئۇ 1992 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەرەققىياتىدىكى نەمۇنىچى»، «مەملىكەتلىك ئەمگەك نەمۇنىچىسى» بولۇپ دۆلەت رەھبەرلىرى بىلەن كۆرۈشۈش پۇرسىتىگە ئېرىشتى. 1994 - يىلى شەرەپ بىلەن پارتىيىگە كىردى. 1995 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە «ئەمگەك نەمۇنىچىسى» بولدى.

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

خۇ جىنتاۋ جىلىندا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كەچۈرگەندە مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانغا يېتىش مۇساپىسىدە پارتىيە قۇرۇلۇشىنى داۋاملىق زور كۈچ بىلەن ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، چاڭچۇن، 26 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، شۇجىچۇنىڭ شۇجىسى خۇجىنتاۋ يېقىندا جىلىندا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كەچۈرگەندە مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانغا يېتىش ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، پارتىيە قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت بۇ يېڭى ئۇلۇغ قۇرۇلۇشنى داۋاملىق ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك. نۆۋەتتە يولداش جياڭ زېمىننىڭ تىرىشىپ يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرۇش توغرىسىدىكى مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ ۋە ئىزچىللاشتۇرۇپ، كادىرلار قوشۇنى ۋە رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كېچىكتۈرۈشكە بولمايدىغان مۇھىم ۋەزىپە سۈپىتىدە چىڭ ۋە ياخشى تۇتۇش كېرەك.

خۇ جىنتاۋ 6 - ئاينىڭ 21 - كۈنىدىن 26 - كۈنىگىچە ج ك پ جىلىن ئۆلكىلىك كومىتېتىنىڭ شۇجىسى جاڭ دېجياڭ، ئۆلكە باشلىقى ۋاڭ يۈنكۈن قاتارلىق كىشىلەرنىڭ ھەمراھلىقىدا جىلىن، چاڭچۈن قاتارلىق شەھەرلەرنى كۆزدىن كەچۈرگەندە زاۋۇت، سېخ، ئېتىزلىقلارغا، دېھقانلار ۋە شەھەر ئاھالىسىنىڭ ئۆيلىرىگە بېرىپ، ئاساسىي قاتلامدىكى كادىرلار ۋە ئامما بىلەن سەمىمىي مۇڭدىشىپ، ئۇلارنىڭ خىزمەت، ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش ئەھۋالىنى تەپسىلىي ئىگىلىدى، ئۇلار بىلەن ئىسلاھات ۋە تەرەققىياتنىڭ ئۇلۇغۋار پىلانى ئۈستىدە كېڭەشتى.

دېخۇي شەھىرىنىڭ شىڭياڭ يېزىسىدا بىر قىسىم يېزا، كەنت كادىرلىرى خۇجىنتاۋغا دېھقانلارنىڭ ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇش جەريانىدا دۇچ كەلگەن بىر قىسىم مەسىلىلەرنى ئىنكاس قىلغاندا خۇجىنتاۋ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: يېزا ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى يېزا ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش، دېھقانلارنى ھاللىق سەۋىيىگە يۈرۈش قىلىشقا يېتەكلەش، سوتسىيالىستىك يېڭى يېزا قۇرۇلۇشى بىلەن زىچ چۆرىدىگەن ھالدا ئېلىپ بېرىش كېرەك. بۇنىڭدا ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى ۋە رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت ئاچقۇچنى تۇتۇش، بولۇپمۇ باشلامچىلارنى ياخشى تاللاش كېرەك. بۇلاردىن باشقا، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى ئەستايىدىل ياخشى تۇتۇپ، ياش دېھقانلار ئارىسىدىن ئىلغارلارنى يېتىشتۈرۈش ۋە پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، شەرت

تەشكىلاتنىڭ ئاممىنى ئۇيۇشتۇرۇش كۈچىنى يەنىمۇ ئاشۇرۇش، ئامما ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈش لازىم.

خۇجىنتاۋ ئۆلكىلىك پارتكوم، ئۆلكىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ خىزمەت دوكلاتلىرىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: يولداش جياڭ زېمىننىڭ يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرۇش توغرىسىدا قىلغان سۆزى يېڭى ۋەزىيەتتە پارتىيە قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت بۇ ئۇلۇغ قۇرۇلۇشنى يەنىمۇ ئىلگىرى سۈرۈشتە، ھازىر ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىلدە رەھبەرلىك بەنزىلىرى ۋە كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئېلىپ بېرىشتا ئىنتايىن مۇھىم يېتەكچى ئەھمىيەتكە ئىگە. شۇڭا ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار جياڭ زېمىننىڭ سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشى، ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈشى، ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى ياخشى تۇتۇشى كېرەك، رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ ئىدىيە، سىياسىي قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىشنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ساپاسىنى ئومۇميۈزلۈك ئۆستۈرۈشتە تۈپ ئاساسلىقى، ماركسىزم، لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى، بولۇپمۇ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى تىرىشىپ ئۆگىنىش

كېرەك. نەزەرىيىنى ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈشتە چىڭ تۇرۇپ، ئوبيېكتىپ دۇنيا ۋە سۇبيېكتىپ دۇنيانى ئۆزگەرتىشكە يېتەكچىلىك قىلىش كېرەك. پارتىيىنىڭ كادىرلار لۇشيەنى ۋە فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇش، سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش، توغرا كەيپىياتنى تەكىتلەش، كادىرلارنى قەتئىي تۈردە پارتىيىنىڭ كادىرلار ئۆلچىمى ۋە بەلگىلەنگەن خىزمەت تەرتىپى بويىچە تاللاپ ئۆستۈرۈش، ئىشقا قويۇش، ئادەم تەربىيىلەش، ئادەم تاللاش، ئادەم ئىشلىتىش ۋە ئادەم باشقۇرۇشنىڭ توغرا يولىنى باشتىن ئاخىر چىڭ تۇتۇپ، ئادەم ئىشلىتىش جەھەتتىكى ناتوغرا ئىستىللارنىڭ قەتئىي ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تۈگىتىش كېرەك. مۇنەۋۋەر، ياش كادىرلارنى يېتىشتۈرۈش، تاللاپ ئۆستۈرۈش خىزمىتىنى يەنىمۇ چىڭ ۋە ياخشى تۇتۇش، يېتىشتۈرۈش جەھەتتە تىرىشىپ كۈچ سەرپ قىلىش، بولۇپمۇ ياش كادىرلارنى ئاساسىي قاتلاملارغا، جاپالىق ۋە قىيىنچىلىق كۆپ جايلارغا، پارتىيە ۋە ئامما ئەڭ ئېھتىياجلىق جايلارغا بېرىپ چېنىقىپ، سىناقتىن ئۆتۈپ، ئىستىلىنى توغرىلاپ، قابىلىيىتىنى ئۆستۈرۈشكە يېتەكلەش كېرەك.

مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش مىنىستىرلىكى ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، جياڭ زېمىننىڭ «1 - ئىيۇل»نى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن سۆھبەت يىغىنىدا قىلغان مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 26 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش مىنىستىرلىكى بۈگۈن ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرىدىن يولداش جياڭ زېمىننىڭ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن سۆھبەت يىغىنىدا قىلغان مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشنى ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دېيىلدى: يولداش جياڭ زېمىننىڭ سۆزى ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرىنىڭ كادىرلار قوشۇنىنى كۈچەيتىشتە ئىنتايىن كۈچلۈك رېئال يېتەكچى ئەھمىيەتكە ئىگە. ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى كادىرلارنى جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، ئۇنىڭ روھىي ماھىيىتىنى چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈۋېلىشقا ئۇيۇشتۇرۇشى كېرەك. ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش كادىرلىرى، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلار يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرۇشنىڭ مۇھىملىقىنى سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش يۈكسەكلىكىدە تۇرۇپ يەنىمۇ ئىلگىرىلەپ چوڭقۇر تونۇشى، تەخىرسىزلىك تۇيغۇسى ۋە مەسئۇلىيەت تۇيغۇسىنى كۈچەيتىشى، ئۆزىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى مۇھىم ۋەزىپە قىلىپ، ئۇنى ھەقىقىي چىڭ ۋە ياخشى تۇتۇپ، ئۈنۈم ھاسىل قىلىپ، پارتىيە ئىستىلى، پاكلىق قۇرۇلۇشى ۋە چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنىڭ چوڭقۇرلىشىشىغا تۈرتكە بولۇش ئىشىغا تەشكىلىي جەھەتتىن كۈچلۈك كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈشى كېرەك. يولداش جياڭ زېمىننىڭ سۆزىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 4-، 5 - ئومۇمىي يىغىنلىرىنىڭ روھى ۋە يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ يېڭى دەۋردە ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىش بىلەن، ئۆز ئورنىنىڭ كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنىڭ ئەمەلىيىتى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىپ، كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشى خىزمىتىنىڭ سالمىقىنى يەنىمۇ زورايتىش، ھازىر قانات يايدۇرۇلۇۋاتقان «ئىككىدىن ئۆگىنىش» پائالىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، سىستېما بويىچە ئۆگىنىشنى تەكىتلەش، سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشنى، توغرا كەيپىياتنى تەكىتلەش،

رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ ئەھۋالىنى قەرەللىك تەھلىل قىلىپ تۇرۇشى، رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى ئەستايىدىل ياخشى تۇتۇشى، رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ دېموكراتىك تۇرمۇش يىغىنىغا بىرلەشتۈرۈپ تەنقىد ۋە ئۆز-ئۆزىنى تەنقىدنى قانات يايدۇرۇشى، ساقلانغان گەۋدىلىك مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا بايقىشى، تەتقىق قىلىشى، ھەل قىلىشى كېرەك. كادىرلار قوشۇنىنى «تولۇقلاشتۇرۇش» فاڭجېنى ۋە ھەم ئەخلاقلىق، ھەم قابىلىيەتلىك بولۇش پرىنسىپى بويىچە پارتىيىنىڭ لۇشيەنىنى ئىجرا قىلغانلىقىنى ئامما ئېتىراپ قىلغان، سىياسىي جەھەتتە نەتىجىسى بار مۇنەۋۋەر كادىرلارنى ۋاقتىدا تاللاپ ئۆستۈرۈپ، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ئورۇنلىرىغا قويۇش كېرەك. ياش كادىرلارنى تەربىيىلەش، يېتىشتۈرۈشنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنى ئەمەلىيەت داۋامىدا چېنىقىشقا پائال ئۇيۇشتۇرۇپ ۋە يېتەكلەپ، ئۇلارنىڭ چېنىقىپ قابىلىيىتىنى ئۆستۈرۈشى ئۈچۈن ئىمكانىيەت يارىتىپ بېرىش كېرەك. كادىرلارغا قارىتىلغان دائىملىق تەربىيە باشقۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى تۇتۇپ، كادىر باشقۇرۇشقا دائىر قائىدە - تۈزۈملەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك. كۆڭۈل قويماي، ساۋاق-تەجرىبىلىك قاتارلىق ئىلغار شەخسلەردىن ئۆگىنىش پائالىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، ياخشى ئادەم، ياخشى ئىشلارنى پائال تەشۋىق قىلىش، كادىرلارنى پرىنسىپتا چىڭ تۇرۇش، ئادىل بولۇش، ئىنتىزامنى ئىجرا قىلىش، تۆھپە قوشۇشنى خۇشاللىق دەپ بىلىش، پاك بولۇشتەك ياخشى ئوبراز تىكلەپ، پارتىيە ئىستىلى، پاكلىق قۇرۇلۇشى ۋە چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىدە خىزمەت كۆرسىتىشكە يېتەكلەش كېرەك.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: ھازىر پارتىيە ئىستىلى، پاكلىق قۇرۇلۇشى ۋە چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنىڭ ۋەزىيىتى ياخشى بولماقتا. ھەر دەرىجىلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى پارتىيە قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75

پارتىيە ئىنتىزامى، مەمۇرىي ئىنتىزامغا دائىر قائىدە - نىزام تەربىيىسى پۈتۈن پارتىيىدە ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇرۇلماقتا

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش مىنىستىرلىكىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان پارتىيە نىزامنامىسىنى ئۆگىنىش مەركىزىي مەزمۇن قىلىنغان پارتىيە ئىنتىزامى، مەمۇرىي ئىنتىزامغا دائىر قائىدە - نىزام تەربىيىسى پائالىيىتى پۈتۈن پارتىيىدە ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇرۇلماقتا. بۇ، 1991 - يىلدىن كېيىن پۈتۈن پارتىيىدە قانات يايدۇرۇلغان يەنە بىر قېتىملىق كۆلىمى بىر قەدەر چوڭ قائىدە - نىزام تەربىيىسى پائالىيىتى ھېسابلىنىدۇ.

بۇ يىلنىڭ بېشىدا ئېچىلغان مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ 6 -

بەلگىلىمىلەر توغرىسىدا ئومۇميۈزلۈك تەربىيە ئېلىپ بېرىشنى ئوتتۇرىغا قويغانىدى. بۇ روھنى ئىزچىللاشتۇرۇش ئۈچۈن، مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش مىنىستىرلىكى مەخسۇس ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، تەربىيە پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش تەلىپىنى ئوتتۇرىغا قويدى. بۇ قېتىمقى قائىدە - نىزام تەربىيىسىگە ماسلىشىش ئۈچۈن، مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش مىنىستىرلىكى كۈچ ئۇيۇشتۇرۇپ، «پارتىيە ئىنتىزامى، مەمۇرىي ئىنتىزامغا دائىر قائىدە - نىزام قوللانمىسى»نى تۈزۈپ چىقىپ، «پارتىيە ئىنتىزامى، مەمۇرىي ئىنتىزامغا دائىر قائىدە - نىزام

ئۆگىنىش پائالىيىتىنىڭ ئاساسىي قوللانمىسى قىلدى.

ئىگىلىنىشىچە، ئۆگىنىش پائالىيىتىدە جايلار، تارماقلار رەھبەرلىك ئورگانلىرى، پارتىيىلىك رەھبىرىي كادىرلارنى قائىدە - نىزام تەربىيىسىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلغان. قائىدە - نىزام تەربىيىسىدە ئەمەلىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىش ئۈچۈن، جايلار، تارماقلار ھەر خىل شەكىللەرنى قوللىنىپ، پائالىيەتنى ۋاستە قىلىپ، تەربىيىنى ئىلگىرى سۈرگەن.

مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش مىنىستىرلىكىنىڭ ئالاقىدار مەسئۇللىرى مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: قائىدە - نىزام تەربىيىسى پائالىيىتى جايلار، تارماقلاردا ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇرۇلغان بولسىمۇ،

پىنشتۇرۇش ۋە پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، شەرت - شارائىتقا قاراپ ئىش كۆرگەن ھالدا كوللېكتىپنىڭ ئىقتىسادىي ئەمەلىي كۈچىنى زورايتىش، پارتىيە

بۇ يىلنىڭ بېشىدا ئېچىلغان مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ 6 - ئومۇمىي يىغىنى پۈتۈن پارتىيىدە پارتىيە ئىستىلى، پاكلىق قۇرۇلۇشىغا دائىر

تۈزۈپ چىقىپ، «پارتىيە ئىنتىزامى، مەمۇرىي ئىنتىزامغا دائىر قائىدە - نىزام تەربىيىسى توغرىسىدا لېكسىيە» ناملىق سىنئالغۇ فىلىمىنى ئىشلەپ، ئۇلارنى

تەربىيىسى پائالىيىتى جايلار، تارماقلاردا ئومۇمىيۈزلۈك قانات يايدۇرۇلغان بولسىمۇ، تەرەققىياتى يەنىلا تەكشى ئەمەس، ئاز ساندىكى رايونلار ۋە تارماقلارنىڭ بۇ خىزمەتنى ئورۇنلاشتۇرۇشى بىر قەدەر ئاجىز، مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش مىنىستىرلىكىنىڭ تەشۋىقات - تەربىيە ئىشخانىلىرى قائىدە - نىزام تەربىيىسىدە ئەمەلىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىش ئۈچۈن، جايلار، تارماقلارنىڭ قائىدە - نىزام تەربىيىسى پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشىغا يېتەكچىلىك، ھەيدەكچىلىك قىلىدىكەن ۋە ئۇنى تەكشۈرۈپ تۇرىدىكەن.

تەكىتلەش، سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشنى، توغرا كەيپىياتنى تەكىتلەش، قېتىرقىنىپ كەسىپ ئۆگىنىشتەك ياخشى كەيپىياتنى پەيدىنپەي شەكىللەندۈرۈش كېرەك.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنۇلار تەكىتلەندى: ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش كادىرلىرى، ئالدى بىلەن رەھبىرىي كادىرلار يولداش جياڭ زېمىن ئوتتۇرىغا قويغان بەش تەلەپكە سېلىشتۇرۇپ ئۆزلىرىنىڭ سىياسىي، كەسپىي ساپاسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈشى كېرەك: ئىنتىپاقلىق، جاسارەت بىلەن ئىلگىرىلەش، ئەمەلىيەتچىل بولۇش، ئۈنۈمنى تەكىتلەش نىشانى بويىچە

ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى پارتىيە قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلەش، يولداش جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنى ئۆگىنىش ئارقىلىق ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش كادىرلىرىنى ھازىرقى پايدىلىق پەيتنى تۇتۇپ، مۇھىم نۇقتىنى گەۋدىلەندۈرۈپ، سالماقنى زورايتىپ، خىزمەتنى پۇختا ئىشلەپ، ئەمەلىيەتچىل بولۇپ، بۇ يىللىق چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇشقا دائىر تۈرلۈك ۋەزىپىلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە، مەركەز ئوتتۇرىغا قويغان چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى تېخىمۇ پۇختا، تېخىمۇ چوڭقۇر، تېخىمۇ ئۈنۈملۈك ئېلىپ بېرىش تەلىپىنى ئىشقا ئاشۇرۇشقا سەپەرۋەر قىلىش كېرەك.

ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار ئىش ۋە جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى

(بېشى 1 - بەتتە)

پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭ ئاچقۇچى - كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشتە. «1 - ئىيۇل» ھارپىسىدا يولداش جياڭ زېمىن جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلەش سۆھبەت يىغىنىدا تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: تىرىشىپ يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنىنى قۇرۇش - كېچىكتۈرۈشكە بولمايدىغان زور ۋەزىپە. «بىز قۇرماقچى بولغان يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى سوتسىيالىزمچى سىياسەتچىگە خاس ساپاغا ئىگە رەھبىرىي تايانچلار يېتەكچىلىكىدىكى ھەم ئەخلاقلىق، ھەم قابىلىيەتلىك كادىرلا قوشۇنىدىن ئىبارەت. بۇ، پارتىيە، ھۆكۈمەت كادىرلىرى، كارخانا باشقۇرۇش كادىرلىرى، پەن - تېخنىكا كادىرلىرى ۋە باشقا سەپلەردىكى كادىرلاردىن تەشكىل قىلىنغان زور قوشۇن». جياڭ زېمىن پارتىيىلىك كادىرلار، ئالدى بىلەن رەھبىرىي كادىرلار ھازىرلاشقا تېگىشلىك بەش تۈرلۈك ئاساسىي سىياسىي، كەسپىي ساپانى ئوتتۇرىغا قويۇپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: سىياسىي، كەسپىي ساپانى ئۆستۈرۈشتە ئالدى بىلەن ئۇزاقىچە چوڭقۇر ئۆگىنىش كېرەك، ئەڭ ئاساسلىقى، ماركسىزم، لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى، بولۇپمۇ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، كادىرلارنى ئەمەلىيەت داۋامىدا چېنىقتۇرۇشتا چىڭ تۇرۇش، كادىرلار ئۆزىنىڭ تارىخىي مەسئۇلىيىتىنى ئېنىق تونۇپ، خەلق ئاممىسىنىڭ ئەمەلىيىتىگە ئاكتىپ ئاتلىنىشى كېرەك. ئۇ ياش كادىرلاردىن سەممىي ئۈمىد كۈتتى، ئۇلارنىڭ توغرا دۇنيا قاراش، كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى، قىممەت قارىشىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇپ، توغرا سىياسىي مەيدان ۋە سىياسىي يۆنىلىشتە چىڭ تۇرۇپ، ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈش، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ سىناقلىرىغا بەرداشلىق بېرىشىنى ئۈمىد قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: «مۇشۇنداق يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرۇش پارتىيىمىزنىڭ باشتىن ئاخىر دەۋرنىڭ ئالدىدا مېڭىشىغا كاپالەتلىك قىلىپ، ھەر خىل خېيىم - خەتەرنىڭ سىناقلىرىغا بەرداشلىق بېرىپ، ئېلىمىز خەلقىگە رەھبەرلىك قىلىپ، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىنى ئۈزلۈكسىز ئالغا سىلجىتىشنىڭ ئېھتىياجى. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ئىدىيىۋى تونۇشنى چوقۇم ئۆستۈرۈپ، مەسئۇلىيەتچانلىق ۋە تەخىرسىزلىك تۇيغۇسىنى كۈچەيتىپ، خىزمەت سالمىقىنى يەنىمۇ زورايتىپ، ئىدىيىۋى - سىياسىي قۇرۇلۇشنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئومۇمىيلىقىغا مۇناسىۋەتلىك بۇ زور ئىشنى چىڭ، ياخشى تۇتۇشى، قىلچە سەل قارىماسلىقى ۋە بوشاشتۇرماسلىقى كېرەك».

يولداش جياڭ زېمىننىڭ سۆزىدە ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ ئوڭۇشلۇق راۋاجلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلىش، ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانغا يېتىشكە كاپالەتلىك قىلىشنىڭ ئاچقۇچى ئېنىق كۆرسىتىپ بېرىلدى، پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلار، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلار بۇنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشى، قەتئىي ئىزچىللاشتۇرۇشى كېرەك.

ساپا — قۇدرەتلىك كۈچ. پارتىيىنىڭ كادىرلار قوشۇنى ياخشى سىياسىي ساپا، ئىدىيىۋى ساپا، ئىنتىزام ساپاسى، ئىستىل ساپاسى، كەسپىي ساپا

قاتارلىقلارنى ھازىرلىسا، پارتىيىمىزنىڭ ئۇيۇشۇشچانلىقى، جەڭگىۋارلىقى، ئىجادچانلىقىنى زور دەرىجىدە كۈچەيتىپ، خەلق ئاممىسىنى تېخىمۇ ياخشى سەپەرۋەر قىلىپ، ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، جۇڭخۇا ئېلىنى گۈللەندۈرۈش ئۇلۇغۋار غايىسىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن كۈرەش قىلغىلى بولىدۇ. 57 مىليوندىن كۆپرەك ئەزاغا ئىگە مۇشۇنداق چوڭ پارتىيە ئۈچۈن ئېيتقاندا، پارتىيىنىڭ ئابرويىنىڭ يۇقىرى - تۆۋەن بولۇشى، جەڭگىۋارلىقىنىڭ كۈچلۈك - ئاجىز بولۇشى ئەزالىرىنىڭ سانىغا ئەمەس، ساپاسىغا باغلىق. پارتىيىنىڭ كادىرلار قوشۇنى ساپاسىنىڭ ئۆسۈشى مۇقەررەر ھالدا پارتىيە ساپاسىنىڭ ئۆسۈشىگە تۈرتكە بولىدۇ؛ پارتىيە ساپاسىنىڭ ئۆسۈشى مۇقەررەر ھالدا پۈتكۈل مىللەت ساپاسىنىڭ ئۆسۈشىگە تۈرتكە بولىدۇ؛ پارتىيە، پۈتكۈل مىللەت ساپاسىنىڭ ئۆسۈشى جەزمەن ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ غەلىبىسىرى ئىلگىرىلىشىگە تۈرتكە بولىدىغان غايەت زور ماددىي كۈچكە ئايلىنىدۇ. پارتىيىمىزدىكى يولداشلار ساپا ئېڭى، ساپا قارىشىنى زور دەرىجىدە كۈچەيتىشى، ساپاسىنى تېخىمۇ ئاڭلىق ئۆستۈرۈپ، پارتىيە قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت چوڭقۇر ئەھمىيەتكە ئىگە ئۇلۇغۋار قۇرۇلۇشنى تاماملاش ئۈچۈن بوشاشماي تىرىشىشى كېرەك.

75 يىللىق ئۇلۇغ تارىخىي مۇساپە شۇنى ئىسپاتلىدىكى، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى بولمىغان بولسا، يېڭى جۇڭگو بولمىغان بولاتتى، جۇڭگونىڭ گۈللىنىپ قۇدرەت تېپىشى، ئېلىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ بەختلىك، گۈزەل تۇرمۇشقا ئېرىشىشى مۇمكىن ئەمەس ئىدى. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ئوبيېكتىپ دۇنيانى ئۆزگەرتىش بىلەن بىللە ئۆزىنىڭ سۇبيېكتىپ دۇنياسىنىمۇ ئۆزگەرتىشكە ماھىر؛ سۇبيېكتىپ دۇنيانى ئۆزگەرتىش ۋە ئۆزىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش ئارقىلىق ئوبيېكتىپ دۇنيانى ئۆزگەرتىشنى ئىلگىرى سۈرۈشكە ماھىر. مانا بۇ پارتىيىمىزنىڭ جۇڭگو چوڭ زېمىنىدا چوڭقۇر يىلتىز تارتىپ، خەلق ئارىسىدا چوڭقۇر يىلتىز تارتىپ، تەڭداشسىز قۇدرەتلىك ھاياتىي كۈچكە ئىگە بولالىغانلىقىنىڭ سىرى. مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە بولغان كۈرەش نىشانىغا يېتىشتە پارتىيە رەھبەرلىكىدىن ئايرىلىشقا بولمايدۇ؛ 2010 - يىلىغىچە بولغان كۈرەش نىشانىغا يېتىشتىمۇ پارتىيە رەھبەرلىكىدىن ئايرىلىشقا بولمايدۇ، كېلەر ئەسىرنىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە بولغان تېخىمۇ ئۇلۇغۋار كۈرەش نىشانىغا يېتىشتىمۇ پارتىيە رەھبەرلىكىدىن ئايرىلىشقا بولمايدۇ. پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە 100 يىلغىچە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇش ئۈچۈن ھەممىدىن ئاۋۋال پارتىيە رەھبەرلىكىدە چىڭ تۇرۇش كېرەك.

ئۇلۇغ پارتىيىمىزنىڭ ۋەزىپىسى ئېغىر، مۇساپىسى يىراق، پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلار يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە تېخىمۇ زىچ ئىتتىپاقلىشىپ، پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ئۆز ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ، ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار پىلاننى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن باتۇرانە ئىلگىرىلەيلى!

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 30 - ئىيۇن تېلېگراممىسى

ماھىيەت بىلەن ھادىسىنى تەڭ تۇتۇپ تۈزەپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى چوڭقۇرلاشتۇرايلى

(بېشى 1 - بەتتە)

دۇسېنماۋ: ئاچقۇچ — زور كۈچ سەرپ قىلىپ، چوڭقۇرلاشتۇرۇشنى، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى تۇتۇشتا. ئومۇمىي جەھەتتىن قارىغاندا، ساھەلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىنىڭ ۋەزىيىتى يەنىلا ئېغىر، بۇ يىلنىڭ كېيىنكى يېرىمىدىكى ساھەلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش ۋەزىپىسىمۇ ناھايىتى ئېغىر. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار، ھۆكۈمەتلەر، ھەرقايسى كەسىپ، ساھەلەر ئاپتونوم رايوننىڭ بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە ئۆزى تەكشۈرۈش، ئۆزى تۈزىتىش، قائىدە - تۈزۈم ئورنىتىش ۋە ساھەلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش — باھالاشنىڭ باسقۇچلۇق خىزمەتلىرىنى ياخشى ئىشلەپ، خەلق ئاممىسى قاتتىق يىرگىنىدىغان، ئۆز ئورۇنلىرىدىن تېپىپ چىقىلغان ناتوغرا ئىستىل ئىچىدىكى چىرىكلىشىش مەسىلىسىنى زور كۈچ سەرپ قىلىپ ھەل قىلىشى لازىم، بولۇپمۇ ھازىرغا قەدەر ھەرىكىتى چوڭ، خىزمەت ئۈنۈمى كۆرۈنەرلىك بولمىغان ئورۇنلار تېخىمۇ زور كۈچ سەرپ قىلىشى لازىم. چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش، ئۈنۈم ھاسىل قىلىش جەھەتتە كۈچ سەرپ قىلىشى لازىم؛ نىشانىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، تەدبىرلەرنى چىڭىتىپ، ماھىيەت بىلەن ھادىسىنى تەڭ تۇتۇپ تۈزەش، ساھەلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش بىلەن قۇرۇشنى تەڭ ئېلىپ بېرىش لازىم.

مۇخبىر: نۇرغۇن ئامما تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشنى ئۈمىد قىلغان ئىشلار تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىنمايۋاتىدۇ، تېزدىن ھەل قىلىشنى ئۈمىد قىلغان مەسىلىلەر ھازىرغىچە ھەل بولماي كېلىۋاتىدۇ، دەپ غۇلغۇلا قىلىشىۋاتىدۇ، بەزىلەر بۇ ئىشلار چالا - پۇچۇق ئىشلىنىپلا توختىتىپ قويۇلارمۇ، دەپ ئەنسىرەۋاتىدۇ، مۇشۇ ھەقتە سۆزلەپ بەرسىڭىز.

دۇسېنماۋ: مەسىلىنى ھامان ھەل قىلماي بولمايدۇ، بۇنىڭدا، بىرىنچى، ئۆزى تەكشۈرۈش، ئۆزى تۈزىتىش خىزمىتىنى داۋاملىق ياخشى ئىشلەش كېرەك، ئۆز رايونى، ئۆز تارمىقىدا ساقلانغان ناتوغرا ئىستىللارغا ياتىدىغان ئاساسىي زىددىيەتلەرنى تېپىپ چىقىش ئاساسىدا چوڭقۇر قېزىپ، ئىنچىكە تەكشۈرۈپ، ئەستايىدىل تەرتىپكە سېلىپ ئۆزگەرتىش لازىم؛ ئىككىنچى، ئاممىنى يەنىمۇ سەپەرۋەر قىلىپ، «ئۆزىدىكى نۇقسان»نى پاش قىلىپ، كېسەلنىڭ يىلتىزىنى قېزىپ، ناتوغرا ئىستىل بىلەن شۇغۇللانغان ئادەم ۋە ئىشلارنى پاش قىلىش لازىم؛ ئۈچىنچى، ئىنتىزام تەكشۈرۈش ۋە مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى فۇنكسىيىلىك رولىنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇپ، چوڭقۇر تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، يوشۇرۇن تەكشۈرۈشنى ياخشى تۇتۇپ، مەسىلىنى بايقاشقا ئەھمىيەت بېرىپ، چەكلىك مۇددەتتە تەرتىپكە سېلىپ ئۆزگەرتىشكە ھەيدەكچىلىك قىلىشى لازىم؛ تۆتىنچى، قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش ئەنزىلىرىنى قاتتىق تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش، بولۇپمۇ تەرتۈرلۈك قىلىپ ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش ئەنزىلىرىنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش سالمىقىنى ئاشۇرۇش، ھەرگىزمۇ يۇمشاق قوللۇق قىلماسلىق لازىم.

مۇخبىر: ھازىر كىشىلەر ساھەلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتى رەسمىيەتچىلىك بولۇپ قالارمىكىن، دېگەن گۇماندا بولۇۋاتىدۇ، مۇشۇ ھەقتە سۆزلەپ بەرسىڭىز.

دۇسېنماۋ: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ساھەلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتى تەشكىللىك، پىلانلىق، باسقۇچلۇق ئېلىپ بېرىلىۋاتىدۇ. پۈتۈن جەريان تۆت باسقۇچقا بۆلۈنىدۇ، ھازىر ئەمدىلا 2 - باسقۇچقا يېتىپ كەلدۇق، ئۇنىڭ كەينىدە يەنە ئىككى باسقۇچ بار. ھەممە تارماق ۋە كەسىپ - ساھەلەر قەتئىي تۈردە تۆت باسقۇچنىڭ تەلىپى بويىچە ئىشلەيدىغان بولسا، ساھەلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتى چوقۇم ئۈنۈملۈك بولىدۇ. بەزى تارماق ۋە كەسىپ - ساھەلەردە ھەقىقەتەن رەسمىيەتچىلىك قىلىش ھادىسىسى كۆرۈلسە، بۇ ئۇلارنىڭ جەزمەن قەتئىي تۈردە تەلەپ بويىچە ئىشلىمىگەنلىكىنى كۆرسىتىدۇ، ئۇنى ھەل قىلىش ئۇسۇلى مۇنداق: بىرىنچى، بۇ جەھەتتە تولۇقلاپ دەرس ئۆتۈش، تەلەپ بويىچە ئىشلىمىگەن خىزمەتلەرنى ئاغدۇرۇۋېتىپ قايتىدىن باشلاش؛ ئىككىنچى، نازارەتچىلىك، تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىپ، تەشكىلىي ۋە مەمۇرىي ۋاسىتىلەر ئارقىلىق ئۇلارنى مەسىلىلەرنى ھەقىقىي ھەل قىلىشقا ئۈندەش.

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

جۇڭگودىكى ئەڭ ئالىي بىلىم يۇرتلىرىنىڭ بىرى — بېيجىڭ داشۆسى

لىيۇ لىجيەن

بېيجىڭ داشۆسى دۆلەت مائارىپ كومىتېتىغا بىۋاستە قاراشلىق تولۇقسىز ئالىي مەكتەپ بولۇپ، جۇڭگودىكى ئەڭ ئالىي بىلىم يۇرتلىرىنىڭ بىرى.

بېيجىڭ داشۆسى ئۇزاق شانلىق تارىخقا ئىگە. جۇڭگونىڭ يېقىنقى 100 يىللىق تارىخىدىكى چوڭ-چوڭ ۋەقەلەر بېيجىڭ داشۆسىدىن باشلانغان ياكى بېيجىڭ داشۆسى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك. بېيجىڭ داشۆسى جۇڭگونىڭ يېقىنقى زامان تارىخىدىكى قانۇننى ئۆزگەرتىپ، دۆلەتنى گۈللەندۈرۈش ھەرىكەتلىرىنىڭ مەھسۇلى. 1898-يىلىدىكى ۋۇشۇي قانۇن ئۆزگەرتىش ھەرىكىتى مەغلۇب بولغان بولسىمۇ، بۇ ھەرىكەت داۋامىدا قۇرۇلغان ئەڭ ئالىي مائارىپ مەمۇرىي ئورگىنى — جىڭشى ئالىي مەكتىپى ساقلىنىپ قېلىپ، بۈگۈنكى بېيجىڭ داشۆسىنىڭ ئاساسى بولۇپ قالدى. «4-ماي» ھەرىكىتىنىڭ ئالدى- كەينىدە بېيجىڭ داشۆسى ئەينى ۋاقىتتا پۈتۈن مەملىكەت بويىچە قوزغالغان يېڭى مەدەنىيەت ھەرىكىتىنىڭ مەركىزى بولۇپ، جۇڭگودا ئەڭ دەسلەپكى ماركسىزمنى تارقىتىش بازىسى بولغانىدى. جۇڭگونىڭ ھازىرقى زامان تارىخىدا زور تەسىرگە ئىگە «4-ماي» ھەرىكىتىنى بېيجىڭ داشۆسىنىڭ ئوقۇغۇچىلىرى قوزغىغان. جۇڭگودىكى ئەڭ دەسلەپكى بىر تۈركۈم ماركسىزمچىلار بۇ يەردە جۇڭگودىكى تۇنجى كوممۇنىزمچىلار گۇرۇپپىسىنى قۇرغان. جۇڭگو كومپارتىيىسىنىڭ ئاساسلىق قۇرغۇچىلىرىدىن لى داجاۋ، چېن دۇشيۇ، ماۋزېدۇڭلار بېيجىڭ داشۆسىدە خىزمەت قىلغان، بېيجىڭ داشۆسى جۇڭگو كومپارتىيىسىنىڭ قۇرۇلۇشى ئۈچۈن مۇھىم تۆھپە قوشقان. بېيجىڭ داشۆسىنىڭ ئوقۇغۇچىلىرى «9- دېكابىر»، «1- دېكابىر» قاتارلىق ئوقۇغۇچىلار ۋەتەنپەرۋەرلىك ھەرىكەتلىرىدە ئاساسىي كۈچلەرنىڭ بىرى بولغان. بېيجىڭ داشۆسىنىڭ ئوقۇغۇچىلىرى جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ئازادلىقى ئۈچۈن ئۆزگىچە تۆھپە قوشقان. جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغاندىن كېيىن، بېيجىڭ داشۆسى دۆلەتنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك مەخسۇس ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيىلەيدىغان ۋە پەن تەتقىقات ئېلىپ بارىدىغان مۇھىم بازىسى بولۇش سۈپىتى بىلەن ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىدا مۇھىم رول ئوينىدى. 80-يىللاردا بېيجىڭ داشۆسىنىڭ ئوقۇغۇچىلىرى باش بولۇپ «ئىتتىپاقلىشىپ، جۇڭخۇانى گۈللەندۈرەيلى» دېگەن شوئارنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، بۇ شوئارغا پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ، بولۇپمۇ ياشلارنىڭ قەلب ساداسىنى مۇجەسسەملەشتۈردى.

ئىلغار سەۋىيىگە يەتكەن، دەپ قارايدۇ. بېيجىڭ داشۆسىنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلار جەمئىيەت ئورتاق ئېتىراپ قىلغان مۇنەۋۋەر ئىختىساس ئىگىلىرى ھېسابلىنىدۇ. يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن بۇيان بېيجىڭ داشۆسى 70 مىڭدىن ئارتۇق تولۇق كۇرس ئوقۇغۇچىسى ۋە 10 مىڭدىن ئارتۇق ئاسپىرانت يېتىشتۈردى. بۇلار ئارىسىدىن دۆلەت ئىچى - سىرتىدا بىر قەدەر زور تەسىرگە ئىگە بىر تۈركۈم خادىم مەيدانغا كەلدى. جۇڭگو ئىلىم-پەن ساھەسىدىكىلەرنىڭ ئەڭ يۇقىرى سەۋىيىسىگە ۋەكىللىك قىلىدىغان جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ ئاكادېمىكلىرى ئىچىدە بېيجىڭ داشۆسىنى پۈتتۈرگەنلەر خېلى زور نىسبەتنى ئىگىلەيدۇ. 1992- يىلى جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسىگە تولۇقلاپ سايلانغان ئاكادېمىكلار ئىچىدە بېيجىڭ داشۆسىنى پۈتتۈرگەنلەر %16 نى ئىگىلىدى.

بېيجىڭ داشۆسى ئېلىمىزنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك مەخسۇس ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيىلەش بازىسى بولۇپلا قالماستىن يەنە ئېلىمىزنىڭ مۇھىم پەن تەتقىقات بازىسى. بېيجىڭ داشۆسىنىڭ ئاساس تەتقىقاتى جەھەتتىكى ئەمەلىي كۈچى زور. بېيجىڭ داشۆسى جۇڭگونىڭ ئاساس تەتقىقاتى جەھەتتە ئەڭ يۇقىرى سەۋىيىگە ۋەكىللىك قىلىدىغان دۆلەت تەبىئىي پەن مۇكاپاتىدىن 40 قا يېقىن تۈرگە ئېرىشىپ، مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى. بۇ يەردە 60-يىللاردا دۇنيا بويىچە زىلزىلە پەيدا قىلغان سۈنئىي بىرىكتۈرۈلگەن ئىنسۇلىن بارلىققا كەلدى؛ 70-يىللاردا جۇڭگونىڭ تۇنجى مىليون سېكۇنتلۇق كومپيۇتېرى تەتقىق قىلىپ ياساپ چىقىلدى؛ 80-يىللاردا پروفېسسور لياۋشەنتاۋنىڭ «دىففېرېنسىئاللىق ھەرىكەتلەندۈرگۈچى كۈچ سىستېمىسىنىڭ تۇراقلىقلىقى توغرىسىدىكى تەتقىقات»ى 3-دۇنيا پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ تۇنجى نۆۋەتلىك ماتېماتىكا مۇكاپاتىغا ۋە دۆلەت تەبىئىي پەن 1- دەرىجىلىك مۇكاپاتىغا ئېرىشتى؛ پروفېسسور ۋاڭ شۈەن رىياسەتچىلىكىدە تەتقىق قىلىپ ياساپ چىقىلغان كومپيۇتېر - لازېر نۇرى ئارقىلىق خەنزۇچە يېزىقنى تەھرىرلەپ بەت ياساش سىستېمىسى خەنزۇ يېزىقى مەتبەئە تېخنىكىسىدىكى ئىنقىلاب بولۇپ قالدى. ئۇلترا ئۆتكۈر كۈچ تېخنىكىسى جەھەتتىكى تەتقىقات

مەكتەپلىرى ئىچىدىكى ئەڭ چوڭ مۇزېي — سېكېل ئارخېئولوگىيە ۋە سەنئەت مۇزېيى؛ مەملىكىتىمىزدىكى ئالىي مەكتەپلەر ئىچىدە دەرسلىك ماتېرىياللىرى ئەڭ كۆپ نەشر قىلىنىدىغان نەشرىيات بار.

بېيجىڭ داشۆسىنىڭ چەت ئەللەردىكى ئالىي مەكتەپلەر ۋە ئىلىم -پەن ساھەسىدىكىلەر بىلەن كەڭ ئالاقىسى ۋە ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى بار. ھازىر ئۇ ئامېرىكىدىكى خارۋارد داشۆسى، ياپونىيىدىكى توكيو داشۆسى قاتارلىق دۇنيا بويىچە ئالدىنقى قاتاردىكى داشۆلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالغان 40 دۆلەت ۋە رايوندىكى 121 ئالىي مەكتەپ بىلەن مەكتەپ ئالاقىسى ئورناتتى. بۇ داشۆ ھەر يىلى نەچچە ئون قېتىم خەلقئارا ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، ئېلىمىزنىڭ خەلقئارا ئىلىم-پەن ئالماشتۇرۇش پائالىيىتى ئېلىپ بارىدىغان مەركەزلىرىنىڭ بىرى بولۇپ قالدى.

بېيجىڭ داشۆسىنىڭ جۇڭگونىڭ ئىلىم- پەن ساھەسىدىكى ئورنى كىشىلەر تەرىپىدىن ئورتاق ئېتىراپ قىلىندى. خەلقئارا ئىلىم- پەن ساھەسىدىكى نوپۇزلۇق ژۇرناللارنىڭ بىرى بولغان ئامېرىكىدا چىقىدىغان «ئىلىم- پەن» ھەپتىلىك ژۇرنىلى 1995-يىلى جۇڭگو بويىچە ئەڭ كۆزگە كۆرۈنگەن 13 ئالىي مەكتەپنى باھالاپ چىقىپ، بېيجىڭ داشۆسىنى ھەممىنىڭ ئالدىغا قويدى. 1993-يىلى «ئاسىيا ئالىي مائارىپ مۇھاكىمە يىغىنى»دا بېيجىڭ داشۆسى «ئاسىيا بويىچە ئەڭ ياخشى ئون ئالىي مەكتەپ»نىڭ بىرى بولۇپ باھالىنىپ، 5 - ئورۇنغا تىزىلدى. 1995 - يىلى دۆلەت بېيجىڭ داشۆسىنى تۇنجى تۈركۈمدىكى «211 قۇرۇلۇشى» يولىغا قويۇلىدىغان ئالىي مەكتەپلەر قاتارىغا كىرگۈزۈپ، بېيجىڭ داشۆسىنىڭ «211 قۇرۇلۇشى» تۈرى ئىمكانىيەت دوكلاتىنى ماقۇللىدى. ھازىر بېيجىڭ داشۆسى 21-ئەسىردە دۇنيا بويىچە ئالدىنقى قاتاردىكى داشۆ بولۇش نىشانىغا قاراپ تولۇپ تاشقان ئىشەنچ بىلەن ئىلگىرىلىمەكتە.

ئابدۇۋايىت قاسىم تەرجىمىسى

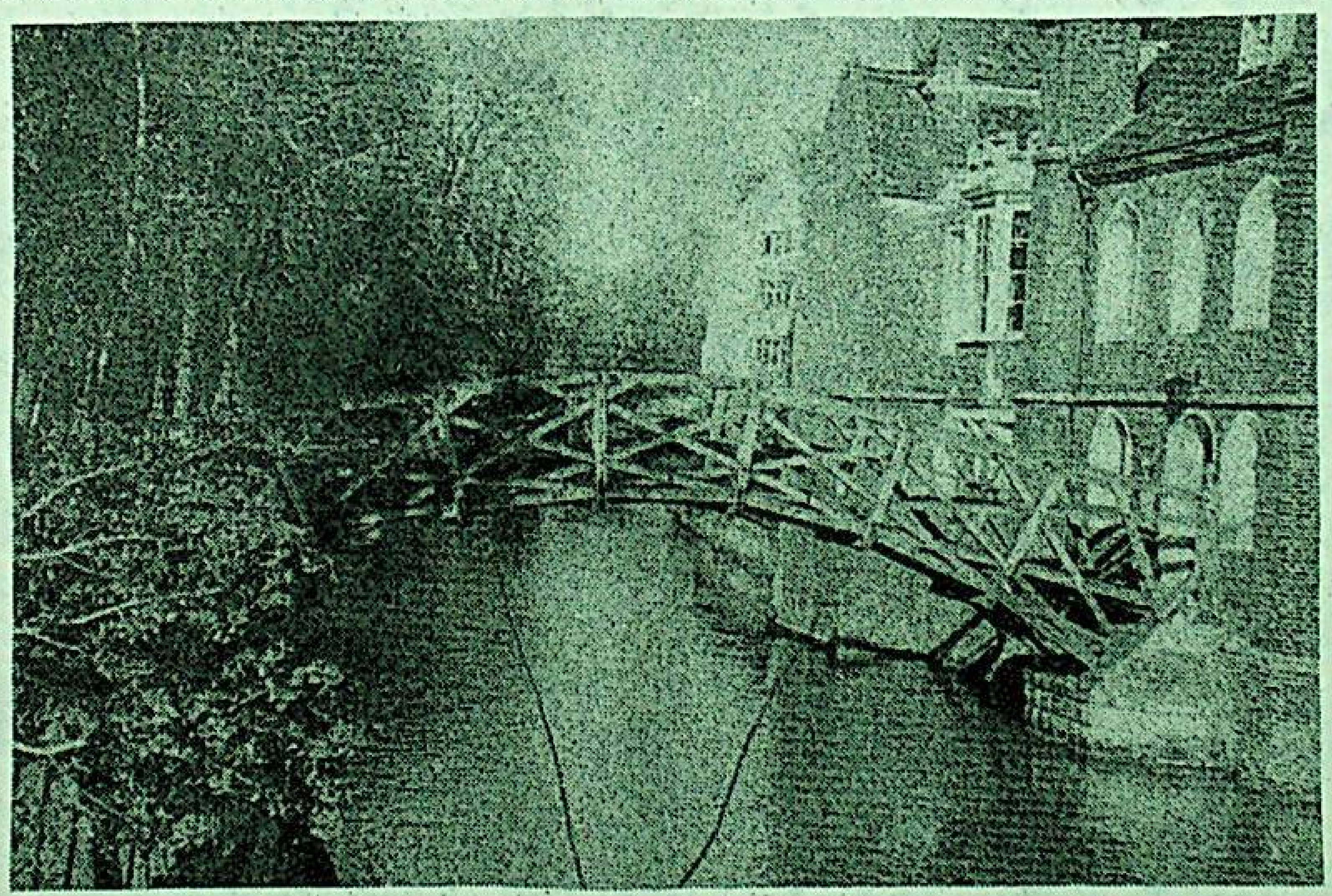

سۈرەتلەردە: كېمبرىج دەرياسىدىكى كۆۋرۈكلەر

↑ ئۇزاق تارىخى، ئۆزگىچە ماتېماتىكىلىق تەپەككۇرى ئارقىلىق دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىكى ساياھەتچىلەرنى ئۆزىگە جەلپ قىلىۋاتقان قەدىمكى «ماتېماتىكا كۆۋرۈكى».

↓ سېنت - جون شۆيۈەننى ئىككىگە بۆلۈپ تۇرىدىغان «ھەسرەت كۆۋرۈكى».

«شياگگاڭ» دېگەن نامنىڭ كېلىپ چىقىشى

بىلىۋېلىڭ

«شياگگاڭ» دېگەن نامنىڭ كېلىپ چىقىشى توغرىسىدا بىر نەچچە خىل قاراش بار.

بىرىنچى، بۇرۇن شياگگاڭ ئارىلىنىڭ شەرقىي جەنۇبىي قىسمىدىكى شىپەيگېدا دېڭىزغا قۇيۇلىدىغان كىچىك بىر ئېقىن بار بولۇپ، بۇ ئارالدىكى ئاھالىلەر ۋە ئۆتكەن-كەچلەنلەر بۇ يەردىن سۇ ئالاتتى. بۇ يەردىكى بۇلاق سۈيى سۈزۈك ھەم تاتلىق بولغاچقا، ئۇلار بۇ يەرنى شياگجياڭ (مەززىلىك دەريا) دەپ ئاتىغانىكەن. شۇنىڭ بىلەن شياگجياڭ دەرياسىنىڭ دېڭىزغا قۇيۇلىدىغان ئېغىزى «شياگگاڭ» دەپ ئاتالغان.

ئىككىنچى، ئېيتىشلارغا قارىغاندا «شياگگاڭ» دېگەن نام دېڭىز قاراقچىلىرى بىلەن مۇناسىۋەتلىك ئىكەن. رىۋايەتلەردە ئېيتىلىشىچە، قەدىمكى دەۋردە شياگگۇ دېگەن بىر ئايال دېڭىز قاراقچىسى بولۇپ، ئۇ ئەلمىگە ماھىر ھەم ئىنتايىن گۈزەل ئىكەن. ئۇ مۇشۇ ئارالنى ئىگىلەپ قاراقچىلىق قىلىپ ياشايدىكەن. شۇڭا بۇ ئارالنىڭ نامى «شياگگۇ ئارىلى» دەپ ئاتىلىپ، قىسقارتىلىپ «شياگگاڭ» دېيىلگەنىكەن. يەنە بىر رىۋايەتتە ئېيتىلىشىچە، شياگگاڭ ئەسلىدە دۆڭگۈەن ناھىيىسىگە تەۋە بولۇپ، ئۇ يەردىن ئېسىل ئەتىر ئىشلەپ چىقىرىلىدىكەن. ئەتىر خام ئەشياسى «ۋەنشياڭ» دەپ ئاتىلىدىكەن. ئۇلار شياگگاڭغا توپلىنىپ، كېمە ئارقىلىق ئىچكى ئۆلكىلەر ۋە ياپونىيىگە توشۇلۇپ سېتىلىدىكەن. ئەتىر خام ئەشياسى مۇشۇ پورتتىن توشۇلغاچقا، بۇ يەرنىڭ نامى «شياگگاڭ» (ئەتىر پورتى) دەپ ئاتالغان.

ئەسئەت ئىسمائىل تەرجىمىسى

ئىراقنىڭ نېفىت تەبىئىي گاز ساناىتى

چەت ئەللەرگە نەزەر

ئىراق - نېفىت، گاز بايلىقىنىڭ مول‌لۇقى بىلەن دۇنياغا مەشھۇر. ئۇ ئوتتۇرا شەرقتىكى نېفىت ئىشلەپ چىقىرىدىغان ئاساسلىق دۆلەتلەرنىڭ بىرى، نېفىت ئېكسپورت قىلىدىغان دۆلەتلەر تەشكىلاتىنىڭ مۇھىم ئەزاسى، ئەرەب دۆلەتلىرى ئىچىدىكى نېفىت ئىشلەپ چىقىرىدىغان 2-چوڭ دۆلەت. نېفىت ساناىتى ئۇزاق ۋاقىتتىن بۇيان ئىراق خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسى بولۇپ كەلدى. ئىراق دۆلىتىنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىدا پۈتۈنلەي نېفىت كىرىمىگە تايىنىدى. ھازىر ئىراقتا ئېنىقلانغان نېفىت زاپىسى 137 مىليون توننىدىن ئېشىپ، سەئۇدى ئەرەبىستاندىن قالسىلا دۇنيا بويىچە 2-ئورۇندا تۇرىدۇ. ئۇنىڭ نېفىت زاپىسى ئوپېك (چەتكە نېفىت ئېكسپورت قىلىدىغان دۆلەتلەر تەشكىلاتى) ھەم دۇنيا نېفىت زاپىسىنىڭ 15.5 پىرسەنتى ۋە 14

ئىراق ئىراق-ئىران ئۇرۇشىدىن ئىلگىرى تەبىئىي گاز بايلىقىنى ئېچىشقا دېگەندەك ئەھمىيەت بەرمىگەنىدى. مەملىكەت بويىچە بىر نەچچىلا گاز يىغىدىغان ۋە پىششىقلايدىغان قۇرۇلما بولۇپ، يانداشما گازلارنى يىغىۋېلىشقىلا ئىشلىتىلەتتى. ئارتۇق تەبىئىي گازلارنى نېفىتلىككە قايتۇرالمايتتى، 1986-يىلىغا كەلگەندىمۇ %80 تىن ئارتۇق تەبىئىي گاز ھاۋاغا قويۇۋېتىلىپ كۆيدۈرۈۋېتىلىپ، ئىشلىتىش ئۈنۈمى %20 كە يەتمەيتتى. ئىراق 1988- ۋە 1989- يىللىرى ياپونىيە، ئىتالىيە، كورىيە، فرانسىيە قاتارلىق دۆلەتلەر بىلەن تەبىئىي گازنى يىغىۋېلىپ پىششىقلاش بويىچە خەلقئارالىق كېلىشىم تۈزۈپ، تەبىئىي گازدىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى يەنىمۇ ئۆستۈردى؛ گاز تۇرۇبىسى ياتقۇزۇپ، گاز بىلەن تەمىنلەش سىستېمىسىنى مۇكەممەللەشتۈردى؛ بۇ جەھەتتىكى تەرەققىياتنىڭ ئىستىقبالى خېلى پارلاق.

ئىراقنىڭ نېفىت ساناىتى نەچچە قېتىملىق ئۇرۇشنىڭ خانىۋەيران قىلىشى

مەملىكەت خەلقىنىڭ، بولۇپمۇ ياشلارنىڭ قەلب ساداسىنى مۇجەسسەملەشتۈردى.

بېيجىڭ داشۆسىنىڭ مەملىكەت ئىچىدە ئەڭ قۇدرەتلىك ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنى بار. 2700 دىن ئارتۇق ئوقۇتقۇچى ئىچىدە 835 پروفېسسور، 871 دوتسېنت بار. بۇلارنىڭ 29 ى جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ ئاكادېمىكى، ئىككىسى جۇڭگو قۇرۇلۇش ئاكادېمىيىسىنىڭ ئاكادېمىكى، ئۈچى 3-دۇنيا پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ ئاكادېمىكى، 26 سى دۆلەت دەرىجىلىك گەۋدىلىك تۆھپە قوشقان ياش، ئوتتۇرا ياش مۇتەخەسسىس، 300 ى دوكتور، ئاسپىرانتلار يېتەكچى ئوقۇتقۇچىسى بولۇپ، ئومۇمىي ئوقۇتقۇچىلار ئىچىدە دوكتورلۇق ئۇنۋانى ئالغانلار 15 % تىن ئاشىدۇ. بۇ داشۆدىكى جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ ئاكادېمىكلىرى، دوكتورلار يېتەكچى ئوقۇتقۇچىلىرى ھەمدە دوكتورلۇق ئۇنۋانى بار ئوقۇتقۇچىلارنىڭ سانى مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدۇ. بېيجىڭ داشۆسى ئوقۇتقۇچىلىرىنىڭ ئىلمىي مۇھاكىمە نەتىجىلىرى خەلقئارا ئىلىم-پەن ساھەسىدىكىلەرنىڭ ماختىشى ۋە ھۆرمىتىگە سازاۋەر بولدى. تولۇقسىز ستاتىستىكىدىن قارىغاندا، بېيجىڭ داشۆسىنىڭ ئوقۇتقۇچىلىرىدىن 15 كىشى خەلقئارا ئىلمىي تەشكىلاتلارنىڭ رەھبەرلىك ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغان، 21 كىشى ئالىي مەكتەپلەر ياكى پەن تەتقىقات ئورۇنلىرى بەرگەن پەخرىي دوكتور، ئاكادېمىك دېگەن نامغا، 14 كىشى ھەر خىل ئىلىم-پەن مۇكاپاتلىرىغا ئېرىشكەن.

بېيجىڭ داشۆسىدە ھازىر پۈتۈن كۈنلۈك تۈزۈمدە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچى 14 مىڭ 265 بولۇپ، بۇنىڭ ئىچىدە تولۇق كۇرس ئوقۇغۇچىلىرى 9280 نەپەر، ئاسپىرانت 4055 نەپەر (دوكتورلۇق ئۇنۋانى ئېلىش ئۈچۈن ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچى 1006 نەپەر، ماگىسترلىق ئۇنۋانى ئېلىش ئۈچۈن ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچى 3049 نەپەر)، چەت ئەللىك ئوقۇغۇچى 930 نەپەر. دۆلەت ئىچى-سىرتىدىكى ئىلىم ئەھلىلىرى بېيجىڭ داشۆسىنىڭ تولۇق كۇرس سىنىپلىرىنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنى بىلىمنىڭ چوڭقۇرلۇق ۋە كەڭلىكى جەھەتتە خەلقئارا

مەتبەئە تېخنىكىسىدىكى ئىنقىلاب بولۇپ قالدى. ئۇلترا ئۆتكۈزگۈچ تېخنىكىسى جەھەتتىكى تەتقىقات خەلقئارا ئىلغار سەۋىيىگە يەتتى. 90- يىللارغا قەدەم قويغاندىن كېيىن، بېيجىڭ داشۆسى ئاساس تەتقىقاتى جەھەتتىكى ئۈستۈنلۈكنى ساقلاپ قېلىش بىلەن بىللە، ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان تېخنىكىلار تەتقىقاتى، بولۇپمۇ يۇقىرى، يېڭى تېخنىكا تەتقىقاتى جەھەتتە مۇھىم نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. 1991-يىلىدىن بۇيان تەبىئىي پەن جەھەتتە جەمئىي 186 تۈرلۈك پەن تەتقىقات مۇكاپاتىغا ئېرىشتى. بۇلاردىن دۆلەت دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكىنى 20 تۈر؛ ئۆلكە، مىنىستىرلىك دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشكىنى 136 تۈر. بېيجىڭ داشۆسىنىڭ ئىجتىمائىي پەن جەھەتتىكى تەتقىقات نەتىجىلىرىمۇ ئىنتايىن مول بولۇپ، ئېرىشكەن مۇكاپاتنىڭ سانى ۋە دەرىجىسى جەھەتتە مەملىكىتىمىز بويىچە ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدۇ. بېيجىڭ داشۆسىنىڭ قۇدرەتلىك پەن تەتقىقات ئەمەلىي كۈچىنى ئارقا تىرەك قىلغان فائىجېيىك گۇرۇھى ۋەكىللىكىدىكى مەكتەپ باشقۇرغان پەن-تېخنىكا كەسپى دۆلىتىمىزدىكى ئالىي مەكتەپلەر ئىچىدە ھەممىنىڭ ئالدىدا تۇرىدۇ، ئۇلارنىڭ 1995-يىلىدىكى تىجارەت سوممىسى 3 مىليارد يۈەنگە يېقىنلاشتى.

ئۇنىۋېرسال داشۆ بولغان بېيجىڭ داشۆسىدە 44 شۆيۈەن، فاكۇلتېت، 53 تەتقىقات ئورنى، 63 تەتقىقات مەركىزى بار بولۇپ، ئىجتىمائىي پەن، تەبىئىي پەن ۋە چەت ئەل تىلى بويىچە تەسىس قىلىنغان كەسپلەر بىر قەدەر تولۇق. بېيجىڭ داشۆسىدە يەنە دۆلىتىمىزدە ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدىغان ئوقۇتۇش، پەن تەتقىقات مۇئەسسەسەلىرى: 15 دۆلەت دەرىجىلىك تەجرىبىخانا، 4 مىليون 400 مىڭدىن ئارتۇق كىتاب قويۇلغان، مەملىكەت ئالىي مەكتەپلىرى كۇتۇپخانىسى ئىچىدىكى ئەڭ چوڭ كۇتۇپخانا، نەچچە ئون مىڭ پارچە قىممەتلىك مەدەنىيەت يادىكارلىقى ساقلىنىۋاتقان، مەملىكەت ئالىي

ئىراقنىڭ نېفىت سانائىتى نەچچە

نېفىت زاپىسىنىڭ 15.5 پىرسەنتى ۋە 14 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ، ئۇنى 150 يىلغىچە ئاچقىلى بولىدۇ. ئىراقنىڭ بىئولوگىيىلىك شارائىتى ياخشى، نېفىت زاپىسى مول، ماي قاتلىمى قېلىن بولۇپ، نېفىت يەر يۈزىگە يېقىن، ئىشلەپچىقىرىش مىقدارى يۇقىرى، تەننەرخىمۇ تۆۋەن. ھەر توننىسىنىڭ تەننەرخى سەككىز دوللارغىمۇ يەتمەيدۇ.

قېتىملىق ئۇرۇشنىڭ خانىۋەيران قىلىشى تۈپەيلىدىن نەچچە قېتىم تەرەققىي قىلىپ، نەچچە قېتىم چۈشۈپ كەتكەن بولسىمۇ، ئۇنىڭ ئىنتايىن مول نېفىت بايلىقى دۇنيانىڭ ئالاھىدە دىققەت- ئېتىبارىدىن چەتتە قالالمىدى. ئىشىنىمىزكى، يېقىن كەلگۈسىدە ئىراقنىڭ نېفىت سانائىتى يېڭىباشتىن قەد كۆتۈرىدۇ.

سۇلايمان داۋۇت تەرجىمىسى

جۇڭگودىكى مەشھۇر سەيلىگاھلارنىڭ بىرى - جيۇخۇاشەن

ئىسمائىل ئەزىمەت

سەيلىگاھ

جيۇخۇاشەن جۇڭگودىكى تۆت مەشھۇر سەيلىگاھ - خۇاشەن، تەيشەن، ۋۇتەيشەن، جيۇخۇاشەن بۇددا سەيلىگاھىنىڭ بىرى بولۇپ، ئەنخۈي ئۆلكىسىنىڭ جەنۇبىدىكى چىڭياڭ ناھىيىسى تەۋەسىدە. ئۇ شىمالدا چاڭجياڭ دەرياسىغا، جەنۇبتا خۇاڭشەن شەھىرىگە، شەرقتە چىڭچۈەن رايونىغا تۇتىشىدۇ.

رىۋايەتلەردە ئېيتىلىشىچە، قەدىمكى زاماندا چىڭياڭ ناھىيىسى تەۋەسىدىكى مۇشۇ تاغلىق رايوندا ئىنتايىن قەبىھ بىر مەلئۇن ئالۋاستى ماكانلىشىپ، شۇ جايدىكى پۇقرالارغا ئېغىر بالايىئاپەت كەلتۈرۈپتۇ. شۇ جايدىكى بىر ياشانغان دېھقاننىڭ توققۇز ئوغلى بۇنىڭدىن خەۋەر تېپىپ مەردانىلىق بىلەن ئوتتۇرىغا چىقىپ، ئاشۇ ئالۋاستى بىلەن جان تىكىپ ئېلىشىش قارارىغا كەپتۇ. ئالۋاستى بىلەن توققۇز ئەزىمەت ئوتتۇرىسىدىكى ئېلىشىش ناھايىتى ئۇزاق ۋاقىت داۋاملىشىپ، ئىنتايىن پاجىئەلىك ئاياغلىشىپتۇ. ئاخىرىدا توققۇز ئەزىمەت قولغا قول تۇتۇشۇپ كۈچىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ئالۋاستىغا بىراقلا ئېتىلىپ بېرىپ، ئۆزلىرىنىڭ تېنى بىلەن ئالۋاستىنى بېسىپ ئۆلتۈرۈپتۇ، ئۆزلىرىمۇ مەردلەرچە قۇربان بوپتۇ. شۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ جەستى تاغقا ئايلىنىپ، ئۈستىدىن گۈل-گىياھلار ئۈنۈپ چىقىپتۇ، توققۇز ئەزىمەتنىڭ روھى شۇ تاغ ئۈستىدە ئېچىلغان «ئەرش دەرۋازىسى»دىن ئەرشكە چىقىپ كېتىپتۇ. جيۇخۇاشەن ئەنە شۇ توققۇز ئەزىمەتنىڭ شەرىپىگە قويۇلغان ئىسىم ئىكەن.

جيۇخۇاشەن جيۇخۇا بازىرىنى چەمبەر شەكلىدە ئوراپ تۇرغان، نەچچە چوققىسى بار تاغ بولۇپ، ئۇنىڭ ئاساسىي چوققىسى - «ئون بەگ چوققىسى» دېڭىز يۈزىدىن 1342 مېتىر ئېگىز. سىز جيۇخۇا بازىرىنىڭ شەرقىي شىمالىدىن تاغقا قاراپ ماڭسىڭىز، ئالدى بىلەن «ئەرش دەرۋازىسى»دىن ئۆتۈپ، «ئەرش سۈپىسى»غا چىقىسىز. ئاندىن يەنە ياي شەكىللىك تاغ ئۈستى يولى بىلەن ماڭسىڭىز ھەر بىر چوققىغا بىردىن ئورۇنلاشتۇرۇلغان «ئەرش ئوردىلىرى»نى كۆرىسىز. بۇلار بۇنىڭدىن 1200 يىل ئىلگىرى سېلىنغان بولۇپ، تارىختا سان- ساناقسىز مۇشكۇللۇكلەرنى باشتىن كۆچۈرۈپ نەچچە قېتىم ۋەيران بولغان، راھىبلارمۇ نەچچە قېتىملاپ قىرغىن قىلىنغان. شىمالىي ۋە جەنۇبىي سۇڭ سۇلالىلىرى دەۋرىدە بۇ «ئوردا»لار پەيدىنپەي ئەسلىگە كەلتۈرۈلگەن، ئاندىن يەنە بىر نەچچە قېتىم كېڭەيتىپ سېلىنغان. يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن كېيىن، بولۇپمۇ پارتىيە 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3-ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن 30 نەچچىگە يەتكۈزۈلۈپ، تاغ يوللىرى، پەلەمپەيلەر ياسىلىپ، بۇ جاي يېڭى قىياپەتكە كىرگۈزۈلگەن. بۇنىڭ ئىچىدە «ئەرش سۈپىسى» ئىبادەتخانىسى، «مۇڭگىر- نۆڭگىر ئوردىسى»، «ئەرۋاھلار ئوردىسى»، «ئەخلاق ئوردىسى»، «ساكيامونى ئوردىسى»، «بۇلۇت ئوردىسى»، «ئۇزۇن ئۆمۈر ئوردىسى»، «بۇتسادۋا ئوردىسى» قاتارلىقلار «ئەرش ئوردىسى»نىڭ ئومۇمىي كۆرۈنۈشىنى كۆز ئالدىڭىزدا نامايان قىلىدۇ. ئاشۇ «ئوردا»لار، ئۇنىڭدىكى نەپىس نەققاشلىق، ھەيكەلتىراش-لىق سەنئەتلىرى ۋەتىنىمىزنىڭ ئۇزاق تارىخىي مەدەنىيىتىنى جۇلالاندۇرۇپ تۇرىدۇ. تاغ ئۈستىنى قاپلىغان بۈك - باراقسان دەل-دەرەخلەر، رەڭگارەڭ گۈللەر سىزنى گوياكى غايىۋى دۇنياغا ئېلىپ بارغاندەك بولىدۇ. سىز شۇ چاغدا تاڭ سۇلالىسى دەۋرىدىكى ئۇلۇغ شائىر لى بەينىڭ جيۇخۇاشەنگە ئۈچ قېتىم چىقىپ يازغان: «ئۆزگىچە گۈزەل جاي، گۈللەر رەڭگارەڭ، سامادا نۇر چاچار، جەننەتكىلا تەڭ» دېگەن مىسرالىرىنىڭ چىن ھەقىقەت ئىكەنلىكىنى بىلىسىز.

جيۇخۇاشەن ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش دولقۇنىدا سەيلىگاھ سۈپىتىدە ئېچىۋېتىلگەندىن كېيىن، بۇ يەرگە كېلىدىغان جۇڭگولۇق، چەت ئەللىك، شياڭگاڭ، ئاۋمېن، تەيۋەنلىك ساياھەتچىلەر بارغانسېرى كۆپىيىپ، ساياھەت كىرىمى ھەسسىلەپ ئاشقان. بۇ يەرگە ياشلار، ئوتتۇرا ياشلىقلار ساياھەتكە كېلىپلا قالماي، چاچلىرى ئاقارغان، بەللىرى پۈكۈلگەن بوۋاي-مومايلارمۇ ھاسسا تۇتۇپ كېلىدىكەن، ئۇلار ھەتتا بۇنى ئۆز ھاياتىدىكى ئەڭ چوڭ ئارزۇ دەپ بىلىدىكەن.

جيۇخۇاشەن ھەقىقەتەنمۇ جۇڭخۇا مەدەنىيىتىنىڭ جەۋھىرى، تارىخنىڭ سىمۋولى، گۈزەل سەيلىگاھ دەپ تەرىپلەشكە مۇناسىپ.

ئېھ، جيۇخۇاشەن! ئىسلاھاتتىن قانات ئېلىپ يەنىمۇ پەرۋاز قىل!

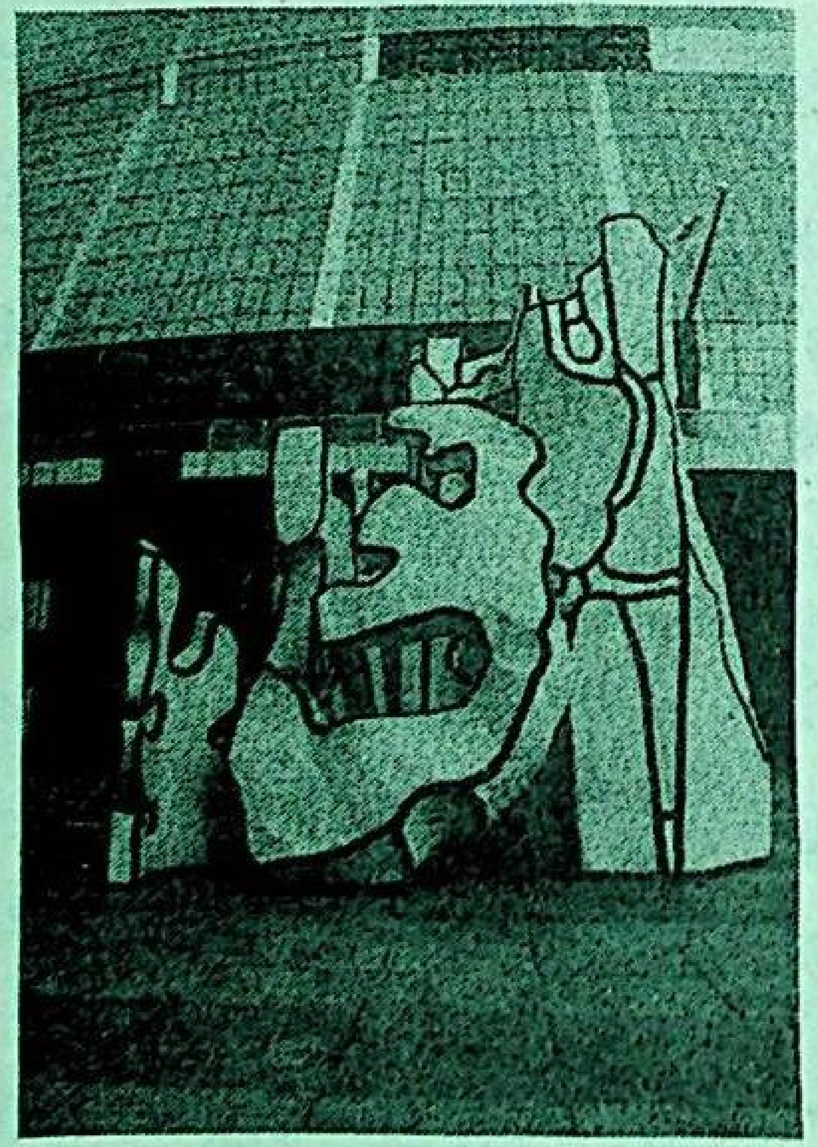

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئامېرىكىنىڭ كۆپلىگەن شەھەرلىرىدە ھەل بېرىلگەن پولات قۇيما ھەيكەللەر بارلىققا كېلىپ، شەھەر مۇھىتىنى تېخىمۇ گۈزەللەشتۈردى.

سۈرەتلەردە:

↖ ھايۋاناتلار خاتىرە ھەيكىلى

↑ ئاننا ۋە داۋىد

638 - سان

رەئىس جياڭ زېمىن نورۋېگىيەدە زىيارەتتە بولدى

جياڭ زېمىن نورۋېگىيە باش ۋەزىرى بىلەن سۆھبەتلەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئوسلو، 27- ئىيۇن تېلېگراممىسى. نورۋېگىيە پادىشاھى خارالدنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن 6-ئاينىڭ 27-كۈنى چۈشتە نورۋېگىيىنىڭ پايتەختى ئوسلوغا بېرىپ نورۋېگىيەدىكى ئۈچ كۈنلۈك دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىنى باشلىدى. رەئىس جياڭ زېمىن ئايرودرومدا يازما سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى زىيارەت ئارقىلىق ئۆزئارا چۈشىنىشنى يەنىمۇ ئىلگىرى سۈرۈش، ئىككى دۆلەتنىڭ ھەر ساھەدىكى دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى مۇستەھكەملەش ۋە كۈچەيتىشنى ئۈمىد قىلىمەن.

نورۋېگىيە پادىشاھى خارالد V ئوردىدىكى مەيداندا رەئىس جياڭ زېمىن شەرىپىگە تەنتەنىلىك قارشى ئېلىش مۇراسىمى ئۆتكۈزدى. نورۋېگىيە باش ۋەزىرى برۇندتلاند خانىم، پارلامېنت باشلىقى گىلوندار خانىم قاتارلىقلار قارشى ئېلىش مۇراسىمغا قاتناشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئوسلو، 28-ئىيۇن تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن 6-ئاينىڭ 28-كۈنى بۇ يەردە نورۋېگىيە باش ۋەزىرى برۇندتلاند خانىم بىلەن سۆھبەتلەشتى.

جياڭ زېمىن سۆھبەتتە مۇنداق دېدى: جۇڭگو نورۋېگىيە بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىدۇ، نورۋېگىيە بىلەن بىرلىكتە تىرىشىپ، ئۆزئارا ھۆرمەت قىلىش، باراۋەر مۇئامىلە قىلىش، ئوخشاش يېرىكلەردە بىرلىكتە كېلىپ، پەرقنى ساقلاپ قېلىش، ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش، ھەمكارلىشش ئاساسىدا ئىككى دۆلەتنىڭ سىياسىي جەھەتتىكى ئالاقىسىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، يېڭى ئىقتىساد، سودا ھەمكارلىقى ساھەسىنى ئۈزلۈكسىز كېڭەيتىپ، پەن-تېخنىكا ۋە مەدەنىيەت ئالماشتۇرۇشنى كېڭەيتىپ، ئۇزاق ئەتىنىكى ئىككى جۇڭگو بىلەن نورۋېگىيىنىڭ دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى ساغلام ئىزىدا ئۇزاق مۇددەت مۇقىم راۋاجلىنىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىشنى خالايدۇ.

برۇندتلاند خانىم مۇنداق دېدى: نورۋېگىيە بىلەن جۇڭگو ئوتتۇرىسىدا ئۇزاق مۇددەتلىك، كەڭ ئەتەنىۋى ھەمكارلىق مۇناسىۋەت بار، بولۇپمۇ يېقىنقى بىر قانچە يىلدا ئىككى تەرەپنىڭ ئىقتىساد، سودا ساھەسىدىكى ھەمكارلىقى ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىگە يېڭى ھاياتىي كۈچ قوشتى. ئۇ مۇنداق دېدى: نورۋېگىيە ئېنېرگىيە، مۇھىت ئاسراش ۋە ئۇل ئەسلىھەسى قۇرۇلۇشى جەھەتتە جۇڭگو بىلەن ھەمكارلىشىشنى ئۈمىد قىلىدۇ، جۇڭگوغا ئالاقىدار ئىلغار تېخنىكىنى ئۆتۈنۈپ بېرىشنى خالايدۇ.

برۇندتلاند خانىمنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن جياڭ زېمىن شىزاڭنىڭ يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيانقى ئىقتىساد، مەدەنىيەت ۋە دىنىي تەرەققىيات ئەھۋالىنى ھەم جۇڭگو مەركىزىي ھۆكۈمىتىنىڭ شىزاڭ مەسىلىسىدىكى مەيدانىنى تونۇشتۇردى.

ئۇ نورۋېگىيىنىڭ دالاينىڭ ۋەتەننى پارچىلاش ئۈچۈن خەلقئارانىڭ قوللىشىنى قولغا كەلتۈرۈش يولىدىكى ئۇرۇنۇشىدىن ھوشيار بولۇشىنى، جۇڭگو، نورۋېگىيە دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى دالاي گۇرۇھىنىڭ توسقۇنلۇقى ۋە بۇزغۇنچىلىقىدىن ساقلاشنى ئۈمىد قىلدى.

6-ئاينىڭ 27-كۈنى كەچتە نورۋېگىيە پادىشاھى خارالدV رەئىس جياڭ زېمىننىڭ شەرىپىگە داغدۇغىلىق قارشى ئېلىش زىياپىتى ئۆتكۈزدى.

رەئىس جياڭ زېمىن 6-ئاينىڭ 27-كۈنى يەنە نورۋېگىيە پارلامېنت باشلىقى گىلوندار خانىم بىلەن كۆرۈشتى.

رەئىس جياڭ زېمىن 6-ئاينىڭ 28-كۈنى چۈشتىن كېيىن نورۋېگىيە پادىشاھى خارالد V نىڭ ھەمراھلىقىدا ئوسلونىڭ يېنىدىكى دېڭىز ساھىلىگە جايلاشقان داڭلىق پاراخوت سۆپىتىنى تەكشۈرۈش ۋە دەرىجىسىنى بېكىتىش ئاپپاراتى - نورۋېگىيە پاراخوت دەرىجىسى بېكىتىش ھەيئىتىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

جياڭ زېمىن نورۋېگىيەدىكى زىيارىتىنى ئاياغلاشتۇرۇپ رۇمىنىيەگە باردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بۇخارېست، 29-ئىيۇن تېلېگراممىسى. رۇمىنىيە زۇڭتۇڭى ران ئىلىيېسكونىڭ تەكلىپىگە بىنائەن جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن 6-ئاينىڭ 29-كۈنى چۈشتىن كېيىن مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن يەرگە كېلىپ، رۇمىنىيەدىكى ئۈچ كۈنلۈك دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىنى باشلىۋەتتى. جياڭ زېمىن ئايرودرومدا يازما سۆز قىلدى.

رەئىس جياڭ زېمىن شۇ كۈنى نورۋېگىيە پادىشاھلىقىدىكى ئۈچ كۈنلۈك زىيارىتىنى تولۇق ئاياغلاشتۇرغاندىن كېيىن، نورۋېگىيىنىڭ بېرگېن شەھرىدىن ئايروپىلان بىلەن بۇخارېستقا كەلگەندى. رۇمىنىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى مېرچانۇ قاتارلىق ھۆكۈمەت ئەمەلدارلىرى ئايرودرومغا چىقىپ رەئىس جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنى كۈتۈۋالدى. شۇ كۈنى كەچتە ئىلىيېسكو زۇڭتۇڭ زۇڭتۇڭ مەھكىمىسىدە تەنتەنىلىك مۇراسىم ئۆتكۈزۈپ، رەئىس جياڭ زېمىننىڭ زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى.

دوستانە زىيارەت

جۇڭگو، رۇمىنىيە باشلىقلىرى سەمىمىي ئۇچراشتى

رۇمىنىيە زۇڭتۇڭى زىياپەت ئۆتكۈزۈپ رەئىس جياڭ زېمىننى قارشى ئالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بۇخارېست، 29-ئىيۇن تېلېگراممىسى. ئەمدىلا رۇمىنىيەگە زىيارەتكە كەلگەن جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن رۇمىنىيە زۇڭتۇڭى ئىلىيېسكو بىلەن 6-ئاينىڭ 29-كۈنى كەچتە زۇڭتۇڭ مەھكىمىسىدە سەمىمىي، دوستانە ئۇچراشتى. ئىككى دۆلەت باشلىقلىرى ئورتاق كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان

29-ئىيۇن تېلېگراممىسى. رۇمىنىيە زۇڭتۇڭى ئىلىيېسكو 6-ئاينىڭ 29-كۈنى كەچتە زۇڭتۇڭ مەھكىمىسىدە زىياپەت ئۆتكۈزۈپ، جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىننىڭ رۇمىنىيەگە زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى. ئىككى دۆلەت باشلىقلىرى زىياپەتتە سۆز قىلىپ: رۇمىنىيە بىلەن جۇڭگونىڭ ۋە ئىككى مەملىكەت خەلقلىرىنىڭ مەڭگۈ ياخشى

لى پېڭ ۋيېتنام كومپارتىيىسىنىڭ 8- قۇرۇلتىيىغا قاتناشتى

ھەم دۇمېي بىلەن سەمىمىي كۆرۈشتى

ج ك پ مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەننىڭ زۇڭلىسى يولداش لى پېڭ 6-ئاينىڭ 27-كۈنى خېنېيدا ۋيېتنام كومپارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى دۇمېي بىلەن سەمىمىي كۆرۈشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

* * *

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خېنېي، 28-ئىيۇن تېلېگراممىسى. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ باشلىقى، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن چۈشتىن كېيىن ۋيېتنام كومپارتىيىسىنىڭ مەملىكەتلىك 8- قۇرۇلتىيىدا سۆز قىلىپ، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىگە ۋەكالىتەن ۋيېتنام كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ 8- قۇرۇلتىيىنى قىزغىن تەبرىكلىدى. ئۇ يەنە قۇرۇلتايغا جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ۋيېتنام كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ 8- قۇرۇلتىيىغا ئەۋەتكەن تەبرىك خېتىنى سۇندى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خېنېي، 27-ئىيۇن تېلېگراممىسى. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ۋەكىللەر ئۆمىكىنى باشلاپ ۋيېتنام كومپارتىيىسىنىڭ 8- قۇرۇلتىيىغا قاتناشقان جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن چۈشتىن كېيىن ۋيېتنام كومپارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئىشخانا

* *

قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىۋاتىدۇ. ھەر ئىككىسى تىنچ، مۇقىم بولغان خەلقئارا مۇھىتقا موھتاج. جۇڭگو-ۋيېتنامنىڭ دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش دۇنيا تىنچلىقى، رايون تىنچلىقى ۋە تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئورتاق مەنپەئىتىمىزگە ئۇيغۇن. جۇڭگو دۇنيادىكى بارلىق دۆلەتلەر، بولۇپمۇ ئەتراپىدىكى دۆلەتلەر بىلەن بولغان دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشنى خالايدۇ.

دۇمېي لى پېڭنىڭ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك ۋەكىللەر ئۆمىكىنى باشلاپ، ۋيېتنام كومپارتىيىسىنىڭ 8- قۇرۇلتىيىغا قاتناشقانلىقىغا چىن كۆڭلىدىن رەھمەت ئېيتتى. ئۇ مۇنداق دېدى: ۋيېتنام خەلقى ئۇزاق مۇددەتلىك ئىنقىلابىي كۈرەشتە جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ۋە جۇڭگو خەلقىنىڭ غايەت زور قوللىشىغا ۋە ياردىمىگە ئېرىشتى. ۋيېتنام پارتىيىسى ۋە خەلقى بۇنى مەڭگۈ ئۇنتۇمايدۇ. بۇ قېتىم يولداش لى پېڭنىڭ ۋەكىللەر ئۆمىكىنى باشلاپ ۋيېتنام كومپارتىيىسىنىڭ 8- قۇرۇلتىيىغا قاتناشقانلىقى ۋيېتنام- جۇڭگو پارتىيىلىرى مۇناسىۋىتىدىكى نامايەندە شۇنداقلا ۋيېتنام- جۇڭگو پارتىيىلىرى

ئۆچراشتى. ئىككى دۆلەت باشلىقلىرى ئورتاق كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مەسىلىلەرنى چوڭقۇر مۇزاكىرە قىلىشنى ئۈمىد قىلدى.

ئىككى دۆلەت باشلىقلىرى ئىلىيېسكو جياڭ زېمىننىڭ رۇمىنىيەدە زىيارەتتە بولغانلىقى مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن قارشى ئېلىش مۇراسىمىدىن كېيىن ئۇچراشتى. ئىلىيېسكو جياڭ زېمىننىڭ كۆپ يىل ئىلگىرى كېلىپ كەتكەن رۇمىنىيەگە زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قىزغىن قارشى ئالدى. ئۇ مۇنداق دېدى: «رۇمىنىيەدە يېقىنقى بىر قانچە يىلدا ناھايىتى كۆپ ئۆزگىرىش بولدى، بىراق رۇمىنىيە، جۇڭگو دوستلۇقى ئۆزگەرمىدى.» ئۇ جياڭ زېمىننىڭ پايتەختتىن باشقا جايلارغا بېرىپ كۆرۈپ بېقىشىنى ئۈمىد قىلدى.

جياڭ زېمىن ئىلىيېسكوغا لى پېڭ زۇڭلىنىڭ سالىمىنى يەتكۈزدى، ئىلىيېسكو بۇنىڭغا مىننەتدارلىقىنى بىلدۈردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بۇخارېست،

رۇمىنىيە بىلەن جۇڭگونىڭ ۋە ئىككى مەملىكەت خەلقلىرىنىڭ مەڭگۈ ياخشى دوست، ياخشى شېرىكلەردىن بولۇشىنى ئۈمىد قىلدى.

ئىلىيېسكو سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: ئىككى دۆلەت خەلقلىرىنىڭ يىراق كەلگۈسى مەنپەئىتى ۋە رۇمىنىيە بىلەن جۇڭگونىڭ بىر-بىرىگە ھۆرمەت قىلىش ئاساسىغا ئورنىتىلغان ئەنئەنىۋى دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى ئۈزلۈكسىز راۋاجلانماقتا. ئۇ مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: جۇڭگو خەلق جۇمھۇرىيىتى بىلەن بولغان مۇناسىۋەت رۇمىنىيەنىڭ دىپلوماتىيە سىياسىتىدە مۇھىم ئورۇننى ئىگىلەيدۇ. جياڭ زېمىننىڭ بۇ قېتىم رۇمىنىيەگە قىلغان زىيارىتى «رۇمىنىيە، جۇڭگو دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى تارىخىدا يېڭى سەھىپە ئاچىدۇ.»

جياڭ زېمىن سۆزىدە مۇنداق دېدى: «دۇنيا ۋەزىيىتىدە كۆپ ئۆزگىرىش بولغان بولسىمۇ، جۇڭگو، رۇمىنىيە دۆلەتلىرى ۋە خەلقلىرى باشتىن ‑ ئاخىر دوستانە ئۆتتى. ھەر خىل سىناقلاردىن ئۆتكەن جۇڭگو، رۇمىنىيە دوستلۇقى خەلقلىر-

** **

مىزنىڭ قىممەتلىك بايلىقى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئارىمىزدىكى ئەنئەنىۋى دوستلۇق يەنىمۇ مۇستەھكەملەندى ھەم يېڭى مەزمۇنلار قوشۇلدى، ئىككى دۆلەتنىڭ ھەرقايسى ساھەلەردىكى ھەمكارلىقى ئۈزلۈكسىز راۋاجلاندى.»

ئۇ مۇنداق دېدى: رۇمىنىيە ئوتتۇرا، شەرقىي ياۋروپادىكى مۇھىم دۆلەت بولۇپ، ئۇزاق تارىخقا ۋە پارلاق مەدەنىيەتكە ئىگە، رۇمىنىيە خەلقى ئەمگەكچان، باتۇر، ئەقىل- پاراسەتلىك خەلق. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان رۇمىنىيە دۆلىتىنىڭ ئەھۋالىغا ئاساسەن جەمئىيەتنى مۇقىملاشتۇرۇش، ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىپ كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرگە ئېرىشتى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: «بىز رۇمىنىيە خەلقىنىڭ قولغا كەلتۈرگەن مۇۋەپپەقىيەتلىرىدىن چىن قەلبىمىزدىن خۇشالمىز ھەم رۇمىنىيىنىڭ كۈنسايىن گۈللەپ ياشنىشى، راۋاجلىنىشى، خەلقئارا ئورنىنىڭ ئۈزلۈكسىز كۈچىيىشىگە چىن قەلبىمىزدىن تىلەكداشمىز.»

رەئىس جياڭ زېمىن 6-ئاينىڭ 30-كۈنى رۇمىنىيىنىڭ براسوۋ شەھىرىدە رۇمانكا ئاپتوموبىل زاۋۇتىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

رۇمىنىيە زۇڭتۇڭى ئىلىيېسكو 6-ئاينىڭ 29-كۈنى زۇڭتۇڭ مەھكىمىسى مەيدانىدا داغدۇغىلىق مۇراسىمغا رىياسەتچىلىك قىلىپ رەئىس جياڭ زېمىننىڭ رۇمىنىيەگە زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

پېڭ بۈگۈن چۈشتىن كېيىن ۋېيتنام كومپارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئىشخانا بىناسىدا ۋېيتنام كومپارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى دۇمېي بىلەن سەممىي كۆرۈشتى، ئىككى تەرەپ ئىككى پارتىيە، ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇش ۋە خەلقئارا ۋەزىيەت قاتارلىق مەسىلىلەر ئۈستىدە سەممىي، دوستانە پاراڭلاشتى.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: جۇڭگو- ۋېيتنام دۆلەتلىرىنىڭ ئىجتىمائىي تۈزۈمى ئوخشاش، ئۇنىڭ ئۈستىگە تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر، ھازىر ئۆز دۆلەتلىرىنىڭ ئەھۋالىغا ماس كېلىدىغان تەرەققىيات يولىدا مېڭىپ، سوتسىيالىزم يۆنىلىشىدە چىڭ تۇرۇپ، زېھنىي كۈچىنى مەركەزلەشتۈرۈپ، ئىقتىسادىي ۋېيتنام- جۇڭگو پارتىيىلىرى مۇناسىۋىتىدىكى نامايەندە شۇنداقلا ۋېيتنام- جۇڭگو پارتىيىلىرى مۇناسىۋىتىنىڭ يېڭى يۈكسەكلىككە كۆتۈرۈلگەنلىكىدىن دېرەك بېرىدۇ. ئۇ ۋېيتنام- جۇڭگو پارتىيىلىرى، دۆلەتلىرى ۋە خەلقلىرىنىڭ دوستلۇقىنىڭ ئەۋلادمۇئەۋلاد داۋاملىشىشى ۋە مەڭگۈ ياشنىشىنى چىن كۆڭلىدىن ئۈمىد قىلدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 28-ئىيۇن تېلېگراممىسى.جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى،گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى يولداش لى پېڭ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ۋەكىللەر ئۆمىكىنى باشلاپ ۋېيتنام كومپارتىيىسىنىڭ مەملىكەتلىك 8 - قۇرۇلتىيىغا قاتناشقاندىن كېيىن، بۈگۈن كەچتە بېيجىڭغا قايتىپ كەلدى.

خەلقئارا زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەكلەش كۈنى

خەلقئارا ماتېرىيال

6 - ئاينىڭ 26- كۈنى ب د ت بېكىتكەن «خەلقئارا زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەكلەش كۈنى»، بۇ يىل «ب د ت زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەكلەش ئون يىلى»نىڭ 6 - يىلى.

80 - يىللاردىن بۇيان زەھەرلىك چېكىملىك چېكىش پۈتۈن دۇنيادا كۈندىن - كۈنگە ئەۋج ئېلىپ كەتتى، زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىكمۇ كۈنسايىن ئېغىرلاشتى. بۇ كەسكىن ۋەزىيەت ئالدىدا، ب د ت 1987 - يىل 6 - ئاينىڭ 12 - كۈندىن 26 - كۈنىگىچە ۋىنادا 138 دۆلەتتىن 3000 دىن ئارتۇق ۋەكىل قاتناشقان ناركوز دورىلىرىنى قالايمىقان ئىشلىتىش ۋە قانۇنغا خىلاپ ھالدا يۆتكەپ سېتىشقا قارشى تۇرۇش بويىچە مىنىستىرلار دەرىجىلىك يىغىن ئۆتكۈزدى. دۇنيا ئەللىرىنىڭ زەھەرلىك چېكىملىك مەسىلىسىگە ئەھمىيەت بېرىشىنى قوزغاش، پۈتكۈل يەر شارىدىكى خەلقنى زەھەرلىك بۇيۇملارنىڭ زىيىنىغا بىرلىكتە تاقابىل تۇرۇشقا چاقىرىش ئۈچۈن، يىغىندا: «جېنىمىزنى قەدىرلەيلى، زەھەرلىك چېكىملىك چەكمەيلى» دېگەن شوئار ئوتتۇرىغا قويۇلدى. 1990 - يىل 2 - ئايدا نيۇ - يوركتا ئېچىلغان ب د ت نىڭ 17 - نۆۋەتلىك زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەكلەش بويىچە پەۋقۇلئاددە يىغىندا «سىياسىي خىتابنامە» ۋە «پۈتۈن يەر شارى ھەرىكەت پروگراممىسى»ماقۇللاندى ھەمدە مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرقى ئون يىلىنى (1991 - يىلدىن 2000- يىلغىچە) «خەلقئارا زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەكلەش ئون يىلى» قىلىپ بېكىتىلگەنلىكى تەنتەنىلىك جاكارلاندى. ھەرقايسى دۆلەتلەردىن زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەكلەش كۈرىشىنى دەرھال ئۇنۇملۇك، داۋاملىق قانات يايدۇرۇپ، «پۈتۈن يەر شارى ھەرىكەت پروگراممىسى»نىڭ يولغا قويۇلۇشىغا تۆرتكە بولۇش تەلەپ قىلىندى.

ئادەتتە ئېيتىلغان زەھەرلىك چېكىملىكلەر ئەپيۇن، مورفىن، خروئىن، كوكائىن، نەشە قاتارلىق 200 نەچچە خىل خەلقئارا ئەھدىنامىدە ئېنىق چەكلەنگەن ناركوز دورىلىرى ۋە ئېرۋا دورىلىرىنىڭ ئومۇمىي ئاتىلىشى بولۇپ، يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان ئامېرىكا قاتارلىق جايلاردا تارقالغان ھوشسىزلاندۇرۇش دورىلىرىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. دۇنيا بويىچە زەھەرلىك بۇيۇم ئېرىش كۆلىمى چوڭراق ئۈچ رايون بار، ئۇ بولسىمۇ بىرما، لائوس ۋە تايلاند چېگرىسىدىكى «ئالتۇن ئۈچ بۇرجەك»؛ پاكىستان، ئافغانىستان ۋە ئىران چېگرىسىدىكى «ئالتۇن ھىلال ئاي»؛ جەنۇبىي ئامېرىكا قىتئەسىدىكى بولىۋىيە، پېرو، كولۇمبىيە ئەتراپىدىكى ئاندىز رايونى ھەم ئوتتۇرا شەرقتىكى لىۋاننىڭ بىكا جىلغىسىدىن ئىبارەت. ئافغانىستاننىڭ ھىلال رايونى دۇنيا بويىچە ئەپيۇن ئەڭ كۆپ ئىشلەپ چىقىرىدىغان رايون بولۇپ، يىللىق ئىشلەپچىقىرىش مىقدارى تەخمىنەن 2000 توننىغا يېتىدۇ؛ ئامېرىكا دۇنيا بويىچە نەشە ئەڭ كۆپ ئىشلەپ چىقىرىدىغان دۆلەت.

زەھەرلىك چېكىملىك چېكىش، ئادەمنىڭ سالامەتلىكىنى ئېغىر دەرىجىدە نابۇت قىلىدۇ. زەھەرلىك چېكىملىكلەرنىڭ ئەۋج ئېلىشى ۋە زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەسچىلىكى مىللەتلەرنىڭ ساپاسىغا ئىنتايىن زور خەۋپ سېلىپ،جەمئىيەتنىڭ كۆپلىگەن بايلىقىنى زەھەرسىزلىك بىلەن يوقىتىپ، بىر قىسىم دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىنى ۋەيران قىلىدۇ ھەمدە ئۇنىڭغا ئەگىشىپ زوراۋانلىق، قاتىللىق، نومۇسنى سېتىشتەك رەزىل ھادىسىلەر پەيدا بولىدۇ، بىر قىسىم خەلقئارالاشقان زەھەرلىك چېكىملىك ساتقۇچى گۇرۇھلار يەنە ھەربىي قوشۇن، زامانىۋى ئەتكەسچىلىك قورالى ۋە پۇل يۇيۇش ئاپپاراتلىرىغا ئىگە، ئۇلار دائىم كۆپ پۇل بىلەن ھۆكۈمەت ۋە ئارمىيە - ساقچىلارنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارلىرىنى سېتىۋېلىپ، ھۆكۈمەتنىڭ تەدبىر بەلگىلىشىگە تەسىر كۆرسىتىدۇ، خەلقئارا تېررورچىلار تەشكىلاتلىرى ۋە قارا جەمئىيەتچىلەر بىلەن بىرلىشىپ، دۆلەت ئاتلاپ جىنايەت ئۆتكۈزىدۇ. زەھەرلىك چېكىملىك مەسىلىسى خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ تىنچلىقىغا ۋە مۇقىملىقىغا بىۋاستە خەۋپ يەتكۈزۈپ، ئىنسانلار جەمئىيىتىگە زور تەھدىت سېلىپ، دۇنيادا 1 - ئورۇندا تۇرىدىغان ئىجتىمائىي ئاپەتلەرنىڭ بىرىگە ئايلاندى.

خەلقئارا جەمئىيەت بىر مەيدان داغدۇغىلىق زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى تازىلاش جېڭى ئېلىپ بارماقتا. نۇرغۇن دۆلەت ۋە رايون ئېغىر قاتتىق بولغان زەھەرلىك چېكىملىكلەرگە قارشى تۇرۇش قانۇنىنى ئېلان قىلىش، مەخسۇس زەھەرلىك چېكىملىكلەرگە قارشى تۇرۇش ئاپپاراتى قۇرۇش، زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى تەكشۈرۈش كۈچىنى كېڭەيتىش، زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى تازىلاش ھەرىكىتىنى پىلانلىق قانات يايدۇرۇش، زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى قوراللىق كۈچلەر بىلەن تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىش ۋە زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى تازىلاش جەھەتتە خەلقئارالىق ھەمكارلىشىش قاتارلىق تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، زەھەرلىك چېكىملىكلەرنىڭ يامراپ كېتىشىنى تىزگىنلىدى.

دۆلىتىمىز زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چېكىش، سېتىش ۋە ئېرىشنى مەنئى قىلىش سىياسىتىنى يۈرگۈزۈپ كەلدى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى 1990 - يىل 12 - ئايدا «زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەكلەش توغرىسىدا قارار»نى ئېلان قىلغان ئالتە يىلدا زەھەرلىك چېكىملىكلەرگە قارشى تۇرۇش-كۈرىشىدە نەتىجە كۆرۈنەرلىك بولدى.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

1996 ـ يىل
ئىيۇل
3
چارشەنبە

شىنجاڭ گېزىتى

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۈتاش
نومۇرى: CN 65 — 0002 / Z
(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)
«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشىر قىلدى (بۇ سان ئالتە بەت)

新疆日报
（维文）

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى بىر تۈركۈم ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى ۋە پارتىيە خىزمىتى خادىمى

شەرەپ بىلەن مەملىكەتلىك ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى، مۇنەۋۋەر پارتىيە خىزمىتى خادىمى دېگەن نامغا ئېرىشتى

ئۆز خەۋىرىمىز. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەشكىلات بۆلۈمى 6 ـ ئاينىڭ 28 ـ كۈنى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇشتا ئەلا نەتىجە ياراتقان ۋە كەۋدىلىك تۆھپە قوشقان 500 ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى، 500 مۇنەۋۋەر پارتىيە خىزمىتى خادىمىنى تەقدىرلەشنى، ئۇلارغا «مەملىكەت بويىچە ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى» ۋە «مەملىكەت بويىچە مۇنەۋۋەر پارتىيە خىزمىتى خادىمى» دېگەن شەرەپلىك نام بېرىشنى قارار قىلدى. ئاپتونوم رايونىمىزدىن 12 ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى، 12 پارتىيە خىزمىتى خادىمى شەرەپ تاختىسىدىن ئورۇن ئالدى. ئۇلارنىڭ ئىسىملىكى تۆۋەندىكىچە:

مەملىكەت بويىچە ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى (12)

ئۈرۈمچى ناھىيىسى چىداۋان يېزىلىق پارتكومى

پىچان ناھىيىسى چىقتىم بازارلىق پارتكومى

كۇچا ناھىيىسى ياقا يېزىسى قاراكۆل 1 ـ كەنت پارتىيە ياچېيكىسى

لوپنۇر ناھىيىسى شىخپىك يېزىسى داشى كەنتى پارتىيە ياچېيكىسى

ئۇلۇغچات ناھىيىسى قىزىلئۆي يېزىسى كەڭشۇغەر كەنت پارتىيە ياچېيكىسى

شىنجاڭ «1 ـ ئاۋغۇست» پولات ـ تۆمۈر چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى 1 ـ پولات پروكاتلاش زاۋۇتى پارتكومى

ئىلى يۇڭ توقۇمىچىلىق زاۋۇتى ئېگىرىش شۆبە زاۋۇتى پارتىيە باش ياچېيكىسى

مايتاغ نېفىت ـ خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى نېفىت ئايرىش زاۋۇتىنىڭ سۇ بىلەن تەمىنلەش ـ چىقىرىش سېخى پارتىيە باش ياچېيكىسى

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق تېيتش مەھكىمىسى ئورگان پارتكومى

قۇمۇل ۋىلايەتلىك ئەمگەك ـ كادىرلار باشقارمىسى پارتىيە ياچېيكىسى

قوراللىق ساقچى قىسىم شىنجاڭ چېگرا مۇداپىئە باش ئەترىتى خونجىراپ چېگرا مۇداپىئە تەكشۈرۈش پونكىتى پارتكومى

شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش ـ قۇرۇلۇش بىڭتۇەنى يېزا ئىگىلىك 2 ـ شى 29 ـ تۇەننىڭ 16 ـ ليەن پارتىيە ياچېيكىسى

مەملىكەتلىك مۇنەۋۋەر پارتىيە خىزمىتى خادىمى (12 نەپەر)

يۈسۈپ ئەخمەت ئىلى ۋىلايەتلىك ئەمگەك ـ كادىرلار باشقارمىسى پارتگورۇپپىسىنىڭ شۇجىسى، مۇئاۋىن باشقارما باشلىقى

يۈشۈمبى (ئاپال) چۆچەك شەھەرلىك ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ شۇجىسى

لۇيۇمىن چىگىل ناھىيىلىك پارتكوم شۇجىسى

مادىنا كەنىنشباي (ئاپال) جىڭ ناھىيىسىگە بىۋاستە قاراشلىق ئورگانلار خىزمىتى كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى

لىۋۇبىنيەن سانجى شەھىرى ئاشلى قازاق مىللىي يېزىلىق پارتكومىنىڭ شۇجىسى

ھۆسىين يۈسۈپ يەكەن ناھىيىسى چارباغ يېزىلىق پارتكومىنىڭ شۇجىسى

ئەسقەر نەمتۇللا قاراقاش ناھىيىسى كاۋاك يېزىلىق پارتكومىنىڭ شۇجىسى

ساۋتىخۇەن ئۈرۈمچى نېفىت ـ خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى رېمونت قىلىش ـ قۇرۇلۇش شىركىتى پارتكومىنىڭ شۇجىسى

ۋاڭ كېيۇيىن شىنجاڭ داشۆسى ماتېماتىكا فاكۇلتېتى پارتىيە باش ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى

رېن شىنلەي شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ئىشلىرى نازارىتى ئورگان پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى

ۋاڭ جيەنجۈن جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئۈرۈمچى رەسەت پونكىتى پارتكومىنىڭ شۇجىسى

جاڭ ليەنيىن شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش ـ قۇرۇلۇش بىڭتۇەنى يېزا ئىگىلىك 1 ـ شى 3 ـ تۇەن پارتكومىنىڭ شۇجىسى، سىياسىي كومىسسارى.

كەڭ ئەنلىك سۇلياۋ يوپۇق يېپىش تېخنىكىسىدىن كېيىن يەنە بىر يېڭى تېخنىكا بارلىققا كەلدى

«چۈنەككە ئورۇق سېلىپ سۇلياۋ يوپۇق يېپىش» تېخنىكىسى بورتالا ئوبلاستىدا ئۈلگە كۆرسىتىلىپ مۇۋەپپەقىيەت قازاندى

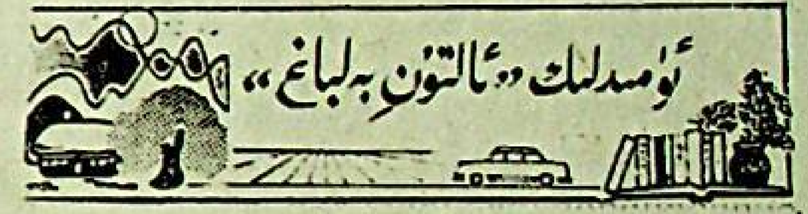

ئۆز مۇخبىرىمىز ئىسمايىل مۇھەممەت، مەۋلان سابىت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم خەۋەر قىلىدۇ: بورتالا ئوبلاستىنىڭ قىراۋسىز مەزگىلى قىسقا، ئەتىياز پەسلىدىكى تېمپېراتۇرىسى تۇراقسىز بولۇپ، ھەمىشە ئۇششۇك كۆپ چۈشۈش، يامغۇر كۆپ يېغىشتەك تەبىئىي ئاپەتلەر يۈز بېرىپ تۇرىدۇ. بۇ، كېۋەز، كۆممىقوناق، قىزىلچا ئىشلەپچىقىرىشىغا پايدىسىز بولۇپ، يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش، سۈپەتلىك ھوسۇل ئېلىشنى چەكلەپ كەلگەنىدى. دېھقانچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىدىكى بۇ قىيىن مەسىلىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، ئوبلاستلىق دېھقانچىلىق ئىدارىسى بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق دېھقانچىلىق نازارىتىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش باشقارمىسىدىكى پەن ـ تېخنىكا خادىملىرى كۆپ يىللىق ئەمەلىي تەجرىبىلىرىگە ئاساسەن، 1993 ـ يىلدىن باشلاپ «چۈنەككە ئورۇق سېلىپ سۇلياۋ يوپۇق يېپىش» يېڭى تېخنىكىسىنى سىناق قىلىشقا كىرىشتى.

«چۈنەككە ئورۇق سېلىپ سۇلياۋ يوپۇق يېپىش» تېخنىكىسى كېۋەز قاتارلىق زىرائەتلەرنى پەلەمپەيسىمان كىچىك چۈنەكلەرگە تېرىپ، سۇلياۋ يوپۇق ياپقاندىن كېيىن پەلەمپەيسىمان چۈنەكلەر ھاسىل قىلغان «كىچىك پارنىكلار»دا زىرائەت ئۆستۈرۈشنى كۆرسىتىدۇ. بۇنداق «كىچىك پارنىك»تا زىرائەت ئۆستۈرگەندە كۈن نۇرىدىن تولۇق پايدىلىنىپلا قالماي، مايسىلارنىڭ ئۆسۈشىنى تېزلەتكىلى، مايسىلارنىڭ پايدىسىز كىلىماتقا تاقابىل تۇرۇش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇپ كېۋەز، كۆممىقوناق، قىزىلچىنىڭ مۇددەتتىن بۇرۇن تېرىلىشىنى، ئورۇقنىڭ تېز ئۈنۈپ، مايسىلارنىڭ تەكشى ئۆسۈشىنى ئىشقا ئاشۇرغىلى بولىدۇ. بۇ دېھقانلارنى ئاشلىق، پاختا، قىزىلچا ھوسۇلىنى ئاشۇرۇش ۋە زىرائەت سۈپىتىنى ئۆستۈرۈپ، كىرىمنى كۆپەيتىشتە يېڭى تېخنىكا كاپالىتى بىلەن تەمىنلىدى.

بورتالا ئوبلاستلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يېقىندىن قوللىغان بۇ يېڭى تېخنىكا ئۈچ يىلدىن بۇيان سىناق قىلىنىپ، ئۈلگە كۆرسىتىش ئارقىلىق كېڭەيتىلىپ ياخشى ئۈنۈم بەردى. بۇلتۇردىن باشلاپ ئوبلاست بويىچە كېۋەز، كۆممىقوناق، قىزىلچىنىڭ بىرلىك ھوسۇلى باشقا ئۇسۇلدا سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىلغان كېۋەز، كۆممىقوناق، قىزىلچىنىڭ بىرلىك ھوسۇلىدىن 12.5 كىلوگرام، 354 كىلوگرام ۋە 1504 كىلوگرام يۇقىرى بولدى. ئوبلاست بويىچە سىناق قىلىنىپ كېڭەيتىلگەن يەر كۆلىمى دەسلەپكى 5000 مودىن 30 مىڭ موغا كۆپەيدى، كېڭەيتىلگەن دائىرە ئەسلىدىكى بەش يېزا ـ بازاردىن ھازىرقى ئۈچ ناھىيە (شەھەر)دىكى 17 يېزا ـ بازارغا كۆپەيدى. بۇ يېڭى تېخنىكىنى ئاپتونوم رايونىمىزدا كېڭەيتىش ئۈچۈن دېھقانچىلىق نازارىتى مۇناسىۋەتلىك مۇتەخەسسىسلەر ۋە ۋىلايەت، ئوبلاست رەھبەرلىرىنى بورتالا ئوبلاستىغا بېرىپ تەجرىبە ئۆگىنىشكە تەشكىللىدى. ئۇلار نەق مەيداننى كۆرگەندىن كېيىن شەرت ـ شارائىت پىشىپ يېتىلگەندە ئاپتونوم رايونىمىزدا سىناق قىلىپ كېڭەيتىش تەكلىپلىرىنى ئوتتۇرىغا قويۇشتى.

ئاپتونوم رايونغا بىۋاستە قاراشلىق ئورگانلاردىكى 600 دىن ئارتۇق ئاكتىپ پارتىيىگە كىرىش قەسىمى بەردى

ئۆز مۇخبىرىمىز نۇرىيە ئىمامنىياز، پراكتىكانت مۇخبىر ئابدۇۋەلى ھەسەن خەۋەر قىلىدۇ: جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ئاپتونوم رايونغا بىۋاستە قاراشلىق ئورگانلار خىزمەت كومىتېتى 7 ـ ئاينىڭ 1 ـ كۈنى ئۈرۈمچىدە داغدۇغىلىق قەسەم بېرىش مۇراسىمى

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا مۇھىم ئورۇن تۇتىدۇ. زىممىمىزدىكى ۋەزىپە ئىنتايىن ئېغىر ھەم شەرەپلىك. بىز چوقۇم ئىتتىپاق تۇرغۇزۇپ، بىر نىيەت ـ بىر مەقسەتتە جاپاغا

ۋاڭ لېچۈەن ئىككى كارخانا گۇرۇھىدا تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلغاندا، كارخانىنىڭ

ۋاڭ لېچۈەن ئىككى كارخانا گۇرۇھىدا تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلغاندا، كارخانىنىڭ تېخنىكا ئىسلاھاتى توغرىسىدىكى تەلەپلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى

كارخانىلار قەدەمنى تېز ئېلىپ، بازارنى بالدۇر ئىگىلىشى كېرەك

ئۆز خەۋىرىمىز. شىنجاڭ كومبايىن زاۋۇتى گۇرۇھى، شىنجاڭ «ئۆكتەبىر» تراكتور زاۋۇتى گۇرۇھى (شىركىتى) مەملىكەتلىك يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى ساھەسىدىكى ئىلغارلار قاتارىدىن ئورۇن ئالغان كارخانىلار، ھەر ئىككىلىسىنىڭ بازارلىق مەھسۇلاتلىرى بار، ھەر ئىككىسى كۆلىمىنى كېڭەيتىشتە ياخشى پۇرسەتكىمۇ ئىگە. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن 6-ئاينىڭ 20-كۈنىدىن 30-كۈنىگىچە بۇ ئىككى كارخانا گۇرۇھىدا تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلغاندا مۇنداق دېدى: تېخنىكا ئىسلاھاتىدا قەدەمنى تېز ئېلىپ، بازارنى بالدۇر ئىگىلەش كېرەك.

شىنجاڭ كومبايىن زاۋۇتى گۇرۇھى بۇ يىلنىڭ ئاخىرىغىچە تېخنىكا ئىسلاھاتى ئېلىپ بېرىش ئارقىلىق كىچىك تىپلىق كومبايىننىڭ يىللىق مىقدارىنى 3000 غا يەتكۈزۈشى مۇمكىن. لېكىن ھازىر ئىچكىرىدىكى بەزى زاۋۇتلار مۇشۇنداق كومبايىننى تەتقىق قىلىپ ياساشقا باشلىدى. نۆۋەتتە بازاردا مۇشۇنداق كومبايىندىن يىلىغا تەخمىنەن 5000 ئۆپچۆرىسىدە كەمچىل بولۇۋاتىدۇ. ئۆكتەبىر تراكتور زاۋۇتى گۇرۇھى (شىركىتى) ھەر خىل تراكتوردىن يىلىغا 30 مىڭنى ئىشلىيەلەيدۇ. ھازىر بۇ گۇرۇھ (شىركەت) ئاز مىقداردا ئىشلەپ چىقىرىۋاتقان 180 تىپلىق تراكتورنى دۆلەت ئىچىدىكى ئوخشاش خىلدىكى 17 زاۋۇتمۇ ئىشلىمەكتە.

ۋاڭ لېچۈەن بۇ ئىككى گۇرۇھنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلغاندا مۇنداق دېدى: ئەمەلىيەت ئىسپاتلىدىكى، بىرەر دۆلەت كارخانىسىنىڭ ئەھۋالىنىڭ ياخشى-يامان بولۇشى شۇ زاۋۇتنىڭ بىر ياكى بىر تۈركۈم بازارلىق مەھسۇلاتىنىڭ بولۇش- بولماسلىقىغا باغلىق. ئۇنىڭ ئۈستىگە مۇنداق مەھسۇلاتلار كۆپ ئىشلەپ چىقىرىلغان، تەننەرخى، باھاسى ئەرزان بولۇشى كېرەك، مۇشۇنداق بولغاندا، بازاردا رىقابەت كۈچىنى شەكىللەندۈرەلەيدۇ. شۇڭا مەيلى «شىنجاڭ ـ 2» تىپلىق كىچىك كومبايىن ياساشتا بولسۇن ياكى «180» تىپلىق چوڭ، ئوتتۇرا تىپتىكى تراكتور ياساشتا بولسۇن، قەدەمنى تېز- تېز ئېلىش دائىرىسىنى ئىمكان قەدەر تېزرەك كېڭەيتىپ، بازارنى بالدۇر ئىگىلەش كېرەك. بۇ خۇددى جەڭ قىلغانغا ئوخشايدۇ، كىم ۋاقىتتا ئۇتالىسا، بازارنى شۇ ئىگىلىشى مۇمكىن؛ كىم ۋاقىتنى كەتكۈزۈپ قويسا، شۇ بازارنى قولدىن بېرىپ قويۇشى مۇمكىن.

ئۈرۈمچى شەھەرلىك 20- باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ مۇدىرى، پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى نۇرگۈل سابىت (ئوڭدىن 1- كىشى) ئىلگىرى كۆپ قېتىم مەملىكەت ۋە ئاپتونوم رايون بويىچە مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى قاتارلىق شەرەپلىك ناملارغا ئېرىشكەنىدى. يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، ئۇ 1500 يۈەندىن ئارتۇق پۇل چىقىرىپ نامرات ئوقۇغۇچىلارغا ياردەم بېرىپ، ئوقۇشسىز قېلىش ئالدىدا تۇرغان بالىلارنى غەم - ئەندىشىدىن خالاس قىلدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

يىپەك يولى خەلقئارا مۇھاكىمە يىغىنىغا قاتناشقان ۋەكىللەر ئاپتونوم رايونىمىزغا تەكشۈرۈشكە كەلدى

ئۆز خەۋىرىمىز. دۆلەت ساياھەت ئىدارىسىنىڭ باشلىقى خې گۇاڭۋېي، دۇنيا ساياھەت تەشكىلاتى ئاسىيا-تىنچ ئوكيان رايونىنىڭ ۋەكىلى شەنشياچېڭفۇ باشچىلىقىدىكى «يىپەك يولى خەلقئارا مۇھاكىمە يىغىنى»غا قاتناشقان 86 كىشى 6-ئاينىڭ 26-كۈنى چۈشتىن بۇرۇن «شەرق تېز پويىزى»غا چۈشۈپ ئۈرۈمچى شەھىرىگە كەلدى.

ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى لى دۇڭخۇي پويىز ئىستانسىسىغا چىقىپ مېھمانلارنى كۈتۈۋالدى.

دۆلەت ساياھەت ئىدارىسى بىلەن دۇنيا ساياھەت تەشكىلاتى بىرلىكتە ئۆتكۈزگەن «يىپەك يولى خەلقئارا مۇھاكىمە يىغىنى» 6-ئاينىڭ 18-كۈنى شىئەندە ئېچىلىپ ئۈرۈمچىدە ئاخىرلاشتى. يىغىنغا قاتناشقانلار ئارىسىدا 15 دۆلەتنىڭ 36 ۋەكىلى، دۆلىتىمىزنىڭ ساياھەت سىستېمىسىدىكى 48 ۋەكىلدىن ئورتاق تەشكىل قىلىنغان شىنجاڭ ساياھەت نۇقتىلىرىنى تەكشۈرۈش قوشۇنى 6-ئاينىڭ 25-كۈنىدىن 27-كۈنىگىچە ئاپتونوم رايونىمىزدا مەنزىرىلىك جايلارنى كۆردى ۋە تەكشۈرۈش ئېلىپ باردى.

ۋەكىللەر 6-ئاينىڭ 25-كۈنى تۇرپانغا بېرىپ، كارىز، يارغۇل قەدىمكى شەھىرى، بۈيلۈق قاتارلىق جايلارنى ساياھەت قىلدى. ئۇلار يەنە ئۈرۈمچىنىڭ نەنسەن رايونىدىكى بەيياڭگۇ، فۇكاڭدىكى بوغدا كۆلىنىمۇ سەيلە قىلدى.

ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت 6-ئاينىڭ 26-كۈنى كەچتە ئۈرۈمچى ئىستىراھەت مېھمانخانىسىدا «يىپەك يولى خەلقئارا مۇھاكىمە يىغىنى»غا قاتناشقان، شىنجاڭغا تەكشۈرۈش ۋە ساياھەتكە كەلگەن جۇڭگولۇق ۋە چەت ئەللىك مېھمانلار شەرىپىگە زىياپەت بەردى.

ئېغىر ھەم شەرەپلىك. بىز چوقۇم ئىسەنچ تۇرغۇزۇپ، بىر نىيەت - بىر مەقسەتتە جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىپ، ئەمەلىي ئىشلەپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىق خىزمىتىدىكى ئاۋانگارتلىرىدىن بولۇشىمىز كېرەك.

چېن دېمىن يېڭى، كونا پارتىيە ئەزالىرىدىن سىياسىي، نەزەرىيىۋى ئۆگىنىش، خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، كەسىپتە پىششىق يارىتىش، جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىش، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇپ، پاك - دىيانەتلىك بولۇش قاتارلىق جەھەتلەردە نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئۈلگە بولۇشنى تەلەپ قىلدى.

يىغىن ئاخىرىدا يېڭى پارتىيە ئەزالىرى مۇنەۋۋەر فىلىم - «كۆك فەنسېن»نى كۆردى.

خىزمەت كومىتېتى 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى ئۈرۈمچىدە داغدۇغىلىق قەسەم بېرىش مۇراسىمى ئۆتكۈزدى. ئاپتونوم رايونغا بىۋاسىتە قاراشلىق ئورگانلاردىكى 600 دىن كۆپرەك ئاكتىپ شەرەپ بىلەن پارتىيىگە كىردى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇ شېڭتاۋ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى چېن دېمىن قەسەم بېرىش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

چېن دېمىن مۇراسىمدا سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرى ئىنتايىن مۇھىم تارىخىي باسقۇچقا قەدەم قويدى. كەلگۈسى بەش يىل، 15 يىل ئاپتونوم رايونىمىز ئۈچۈن ئاسان قولغا كەلمەيدىغان تارىخىي تەرەققىيات باسقۇچىدۇر. ئاپتونوم رايونغا بىۋاسىتە قاراشلىق ئورگانلار

ئاپتونوم رايونغا بىۋاسىتە قاراشلىق ئورگانلار ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى خىزمەت كومىتېتى ئىلغارلارنى تەقدىرلىدى

ئۆز خەۋىرىمىز. ئاپتونوم رايونغا بىۋاسىتە قاراشلىق ئورگانلار ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى خىزمەت كومىتېتى 6 - ئاينىڭ 28 - كۈنى ئۈرۈمچىدە تەقدىرلەش يىغىنى ئۆتكۈزدى.

ئاپتونوم رايونلۇق مالىيە نازارىتى، مۇپەتتىش نازارىتى قاتارلىق بەش ئورۇننىڭ ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى «نەمۇنىلىك ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئائىلىسى»، «شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى، مال باھا ئىدارىسى قاتارلىق 14 ئورۇننىڭ ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى «ئىلغار ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى تەشكىلاتى» بولۇپ باھالاندى. بۇنىڭدىن باشقا توققۇز ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى لاياقەتلىك «ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئائىلىسى»، 39 ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى مالىيە خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى. 52 مۇنەۋۋەر ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى كادىرى، ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى خىزمىتىنى قوللىغان 40 نەپەر مۇنەۋۋەر رەھبىرىي كادىر باھالاپ چىقىلدى.

پىچان ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىل كېۋەز تېرىلغۇسى ئاياغلاشقاندىن كېيىنلا پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، دېھقانلارنى ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىغا سەپەرۋەر قىلغانىدى. 6- ئاينىڭ باشلىرىغا قەدەر ناھىيە بويىچە 45 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى تاش ئۆستەڭ رېمونت قىلىندى، 35 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئۆستەڭ، 25 يۈرۈش تۇما، ئىككى سۇ سىڭمەس كۆل ياسىلىپ، سۇدىن پايدىلىنىش ئۈنۈمى كۆرۈنەرلىك يۇقىرى كۆتۈرۈلدى.

سۈرەتتە: دىغار يېزىسىدىكى دېھقانلار سۇ سىڭمەس كۆل قۇرۇلۇشىدا.

سېيىتنىياز سايىم فوتوسى

تۇدۇڭخابا رايونلۇق پوچتا ئىدارىسى تەبرىكلەش سوۋغىتىنى تېز يەتكۈزۈش كەسپىنى يولغا قويدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز زىبىبۇللا ئابلىز خەۋەر قىلىدۇ: خەلق تۇرمۇشىنىڭ ئېھتىياجىغا ئۇيغۇنلىشىش ئۈچۈن، ئۈرۈمچى شەھىرى تۇدۇڭخابا رايونلۇق پوچتا ئىدارىسى يېقىندا تەبرىك سوۋغىتىنى تېز، مەخسۇس يەتكۈزۈش كەسپىنى يولغا قويدى.

تەبرىكلەش سوۋغىتىنى تېز يەتكۈزۈش كەسپي پوچتا تارماقلىرىنىڭ سوۋغات ئەۋەتمەكچى بولغان كىشىلەرنىڭ ھاۋالىسى بىلەن ئالدىن بۇيرۇتۇلغان تەبرىكلەش سوۋغىتىنى پوچتىنىڭ تېز، مەخسۇس يەتكۈزۈش كەسپي ئارقىلىق سوۋغات قوبۇل قىلغۇچىغا تېز يەتكۈزۈپ بېرىدىغان يېڭى كەسپ ھېسابلىنىدۇ. بۇنىڭدا ئابونتلار بۇيرۇتقان گۈل، تورت، زىبۇ زىننەت بۇيۇملىرى، تەبرىك ئاتكرىتكىسى، باغاق، ئېلان قاتارلىقلار پوچتىنىڭ مەخسۇس خادىملىرى ۋە مەخسۇس پوچتا ئاپتوموبىلى ئارقىلىق بەلگىلەنگەن جايدىكى سوۋغات قوبۇل قىلغۇچىغا بەلگىلەنگەن ۋاقىتتا يەتكۈزۈپ بېرىلىدۇ. پوچتا خادىملىرى يەنە تەكلىپكە بىنائەن ئابونتلارنىڭ توي - تۆكۈن، لېنتا كېسىش مۇراسىملىرىغا بېرىپ، ئۇلار ئۈچۈن سۈرەتلىك مۇلازىمەت قىلىدۇ. بۇ كەسپ يولغا قويۇلغاندىن كېيىن ئاممىنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

كارخانىلاردا باشقىلارنىڭ ئالدىدا مېڭىش، باشقىلاردىن ئۈستۈن تۇرۇش روھى بولۇش لازىم

ئابدۇرېھىم قۇربان (شىنجاڭ «جۇڭخې» پاي چەكلىك شىركىتى پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى)

بۇندا 12 يىل زىيان تارتقان، تارتقان زىيىنى 12 مىليون يۈەندىن ئېشىپ كەتكەن ئۈرۈمچى ئاليۇمىن زاۋۇتى «جۇڭخې»پاي چەكلىك شىركىتى بولۇپ قۇرۇلغاندىن كېيىن بىراقلا قەددىنى رۇسلاپ، پايدا- باج جەھەتتە ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈم جەھەتتە ئاپتونوم رايون بويىچە ئالدىنقى ئورۇنغا ئۆتۈپ، مەملىكەت بويىچە ئەڭ كۈچلۈك 500 كارخانىنىڭ 47 - سى بولۇپ قالدى. بۇنداق غايەت زور ئۆزگىرىش قانداق ھاسىل قىلىندى؟ «جۇڭخې»پاي چەكلىك شىركىتىنىڭ تەجرىبىسى شۇكى، كارخانىلاردا باشقىلارنىڭ ئالدىدا مېڭىش، باشقىلاردىن ئۈستۈن تۇرۇش روھى بولۇشتىن ئىبارەت. 80 - يىللارنىڭ ئوتتۇرىلىرىدا ئۈرۈمچى ئاليۇمىن زاۋۇتىنىڭ تەدبىر بەلگىلىگۈچىلىرىدە باشقىلارنىڭ ئالدىدا مېڭىش، باشقىلاردىن ئۈستۈن تۇرۇشقا ئىنتىلىش ئېڭى بارلىققا كەلگەن. شۇڭا بىز 1981 - يىلىئالتە يىللىق تېخنىكا ئۆزگەرتىش ئىشىنى باشلىدۇق. تېخنىكا ئۆزگەرتكەندىن كېيىن ئۈرۈمچى ئاليۇمىن زاۋۇتىنىڭ ئەھۋالىدا تەلتۆكۈس ئۆزگىرىش بولدى، ھۈنەر - سەنئەت جەھەتتە دۆلىتىمىزنىڭ ئىلغار سەۋىيىسىگە يەتتى، يىللىق ئىشلەپچىقىرىلغان ئاليۇمىن 1500 توننىدىن 23 مىڭ توننىغا كۆپەيدى، زاۋۇت زىيانىنى تۈگىتىپ پايدا ئېلىشقا يۈزلەندى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا ئىچكى ئۆلكىلەردىكى قېرىنداش كارخانىلار شۇ مەزگىللەردە قىيىن ئەھۋالدا قېلىشقا باشلىدى. بۇ ئەھۋال ئۈرۈمچى ئاليۇمىن زاۋۇتى رەھبەرلىرىنىڭ كاللىسىدا: ئەگەر بىر قەدەم كېچىككەن بولساق بىزنىڭمۇ ئاقىۋىتىمىز تەس بولاتتىكەن، قارىغاندا كارخانا باشقۇرۇشمۇ جەڭ قىلغانغا ئوخشاشكەن، كىم بالدۇر، ئەتراپلىق، پۇختا تەييارلىق قىلسا شۇ غەلىبە قىلىدىكەن، دېگەن ئويىنى پەيدا قىلدى.

ئادەمنىڭ ئېڭى ئويغانسىلا، ئۇنىڭ ھەرىكەت جەھەتتىكى ئاكتىپلىقى زور دەرىجىدە ئۆسىدۇ. 1986- يىلى ئۈرۈمچى ئاليۇمىن زاۋۇتى تېخنىكا ئۆزگەرتىشتە نەتىجە يارىتىش بىلەن بىر چاغدا فوشۇن ئاليۇمىن زاۋۇتىدىن بىر ئالىي ئىنژېنېرنى تەكلىپ قىلىپ، ساپ ئاليۇمىن ئىشلەپچىقىرىش تۈرىنى يولغا قويدى. ئەينى ۋاقىتتا دۆلىتىمىزدە زور مىقداردا ساپ ئاليۇمىن ئىشلەپ چىقىرىدىغان كارخانا يوق ئىدى. ئىككى يىل ئۆتمەيلا ئۈرۈمچى ئاليۇمىن زاۋۇتى ئىشلەپ چىقارغان ساپ ئاليۇمىن ئېلىمىز بازارلىرىدىكى ساپ

كەتكەن غەيرەتنى سەل چاغلىغىلى بولمايدۇ.

«جۇڭخې»پاي چەكلىك شىركىتىنىڭ نۇرغۇن مەبلەغ چىقىرىشى بىلەن، بېيجىڭ پەن- تېخنىكا داشۆسىنىڭ يۇقىرى، ئوتتۇرا، تۆۋەن بېسىملىق ئېلېكترون ئاليۇمىن ياپراقچا تەتقىقاتى بۇلتۇر مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشتى. ھازىر بۇ مەھسۇلات تۈركۈملەپ ئىشلەپ چىقىرىلماقتا ۋە دۆلەت ئىچى- سىرتىدا بازار تاپماقتا.

بىز چەت ئەل كارخانىلىرىنىڭ بازار رىقابىتىدە قوللىنىۋاتقان «SWTO» قانۇنىيىتىنى ئۆز كارخانىمىزنىڭ ئەمەلىيىتى بىلەن بىرلەشتۈرگەچكە، تۈزۈلگەن قائىدە- تۈزۈم، يولغا قويۇلغان چارە - تەدبىر ئىشەنچلىك ۋە مۇكەممەل بولدى. «SWTO» - كارخانا باشقۇرۇش ستراتېگىيىسىدىكى «كۈچلۈك»، «ئاجىز»، «خېيىم - خەتەر»، «پۇرسەت»دېگەن سۆزلەرنىڭ ئىنگلىزچە قىسقارتىلمىسى بولۇپ، ئۇنىڭ مەنىسى كارخانىلار تەدبىر بەلگىلىگەندە، ھەم بازارلارنىڭ ئەمەلىي ئېھتىياجىنى كۆرۈش، ھەم بازارلارنىڭ تەرەققىيات يۈزلىنىشىنى ئالدىن مۆلچەرلەش، ئۆز كارخانىسىنىڭ مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئۈستۈنلۈكى ۋە ئاجىزلىقلىرىنى دەڭسەپ كۆرۈش، ئۇلارنى باشقا كارخانىلارنىڭ شۇ خىل مەھسۇلاتلىرى بىلەن سېلىشتۇرۇش ئارقىلىق رىقابەتتە ئۇتۇپ چىقىش- چىقالماسلىقتا، پۇرسەتنىڭ بار - يوقلۇقىغا ھۆكۈم قىلىش، دېگەنلىك.

شىركىتىمىز ئېلېكترون ئاليۇمىن ياپراقچىسى ئىشلەپچىقىرىشنى قارار قىلغاندا مۇنۇلارنى سەگەكلىك بىلەن كۆردى: ئېلېكترون ئاليۇمىن ياپراقچىسى ئىشلەپچىقىرىش دۇنيادا تېخى تەرەققىي قىلىش باسقۇچىدىلا تۇرىۋاتىدۇ، خەلقئارادا ئۇنىڭغا بولغان ئېھتىياج داۋاملىق ئېشىۋاتىدۇ، ئاز دېگەندە نەچچە ئون يىلغىچە يۇقىرى، ئوتتۇرا، تۆۋەن بېسىملىق ئېلېكترون ئاليۇمىن ياپراقچىسىنىڭ ئورنىنى باسىدىغان باشقا

يېڭى مەھسۇلاتنىڭ ئىشلەپ چىقىرىلىش ئېھتىمالى يوق. ئېلېكترون ئاليۇمىن ياپراقچىسى ئىشلەپ چىقىرىدىغان ساپ ئاليۇمىننى ئۆزىمىز ئىشلەپ چىقارغاچقا، خام ئەشيا جەھەتتە كاپالەتكە ئىگىمىز، بۇ بىز ئۈچۈن تېپىلغۇسىز پۇرسەت. شۇڭا شىركىتىمىز ئاليۇمىن ماتېرىياللىرى ئىشلەپچىقىرىشتىمۇ پۇرسەتنى قولدىن بەرمىدى. 38 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ، يىلىغا 5000توننا ئاليۇمىن پىششىقلاپ ئىشلەيدىغان زاۋۇت قۇرۇپ، ئاليۇمىندىن ھەر خىل مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپ چىقىرىپ، ئاليۇمىننىڭ قوشۇلما قىممىتىنى ئاشۇردى. مەھسۇلاتلىرىنىڭ تەسىرىنى مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىدىكى دۆلەتلەرگىچە كېڭەيتتى.

شىركىتىمىزنىڭ باشقىلاردىن ئۈستۈن تۇرۇشى بازار ئىگىلىكىنىڭ ئالاھىدىلىكىنى باشقىلاردىن بالدۇر ئىگىلىگەنلىكىدە ھەم بازار ئىگىلىكى قانۇنىيىتى بويىچە تەدبىر بەلگىلىگەنلىكىدە ۋە ئىگىلىك باشقۇرغانلىقىدا ئالاھىدە ئىپادىلىنىدۇ. شىنجاڭدىكى سانائەت كارخانىلىرى «پاي تۈزۈمى»نى يولغا قويۇشقا جۈرئەت قىلالمايۋاتقان شارائىتتا، بىز 1993- يىلىنىڭ باشلىرىدا جەمئىيەتتىن مەبلەغ توپلاش ئارقىلىق زاۋۇتنى پاي چەكلىك شىركەتكە ئۆزگەرتىشنى ئوتتۇرىغا قويدۇق. ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەستىقىنى ئالغاندىن كېيىن، بىر يىلدىن كۆپرەك ۋاقىت ئىچىدە مال - مۈلۈكنى ئېنىقلاش ۋە باھالاش، خادىملارنى بېكىتىش، قائىدە- تۈزۈملەرنى تۇرغۇزۇش قاتارلىق نۇرغۇن خىزمەتلەرنى ئىشلەپ، 1994 - يىلىنىڭ ئاخىرىدىن باشلاپ يېڭى تۈزۈلمە بويىچە ئىش قىلىپ، زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزدا پاي تۈزۈمىنى يولغا قويغان، پاي چېكىنى بازارغا سالغان تۇنجى شىركەت بولۇپ قالدۇق.

بىز بازار ئىگىلىكىنىڭ كۈچلۈك رىقابەت خاراكتېرى بولۇشتەك ئالاھىدىلىكىگە ئويغۇنلىشىش ئۈچۈن بىرىنچىدىن، ياخشى مەھسۇلات بولۇشنى، ئىككىنچىدىن، ياخشى مېخانىزم بولۇشنى ئىشقا

ئاشۇردۇق.

شىركىتىمىزدە 1800دىن ئارتۇق ئىشچى- خىزمەتچى بار، يىللىق ئىشلەپچىقىرىش مەھسۇلات قىممىتى 200 مىليون يۈەندىن ئاشىدۇ، يىللىق پايدا - بېجى نەچچە ئون مىليون يۈەنگە، خادىملارنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمدارلىقى 120 مىڭ يۈەنگە يېتىدۇ. ئۈنۈمى كۆرۈنەرلىك، ئەمەلىي كۈچى زور بولغان شىركىتىمىزنىڭ ئورگان خىزمەت شارائىتى ناچار، كادىرلار ھازىرمۇ يەنىلا 30يىل ئىلگىرى سېلىنغان كونا ئىشخانىلاردا ئولتۇرىدۇ. كادىرلار گەرچە ئۆزىنىڭ خىزمەت شارائىتىنى ياخشىلاشقا مەبلەغ سالمىغان بولسىمۇ، لېكىن ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشنى يۈكسەلدۈرۈش، تېخنىكا يېڭىلاش ۋە ئۆزگەرتىش، ئىشچىلارنىڭ تۇرالغۇ ئۆيى، پاراۋانلىق ئىشلىرى ۋە خىزمەت شارائىتىنى ياخشىلاشقا سالغان مەبلىغىنىڭ كۆپلۈكى كىشىنى قىزىقتۇرىدۇ. ئۇلار يېقىنقى بىر نەچچە يىلدا خېلى كۆپ بىنا سېلىپ 1000غا يېقىن ئائىلىنى يېڭى ئۆيلەردە ئولتۇرۇش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى. ئەگەر ئۇلار ئىشلەپچىقىرىشقا مەبلەغ سالمىغان بولسا، ئۇلارنىڭ ئۆز - ئۆزىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، باشقىلارنىڭ ئالدىدا مېڭىش ئېڭى بولمىغان بولسا، ئىشچىلارنىڭ تۇرمۇش ۋە خىزمەت شارائىتىنى ياخشىلاپ، ئاكتىپلىقىنى قوزغىمىغان بولسا، بۈگۈنكى جۇڭخې شىركىتى بولمايتتى.

ئۇنداقتا ئىلگىرىكى ئۈرۈمچى ئاليۇمىن زاۋۇتى بىلەن بۈگۈنكى شىنجاڭ «جۇڭخې»شىركىتى ئوتتۇرىسىدا قانداق ئوخشىماسلىقلار بار؟ 1984 - يىلى ئۈرۈمچى ئاليۇمىن زاۋۇتىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 8 مىليون 200 مىڭ يۈەن، پايدىسى 780 مىڭ يۈەن ئىدى؛ بۇلتۇر «جۇڭخې»شىركىتىنىڭ مەھسۇلات قىممىتى 200 مىليون يۈەندىن ئاشتى، پايدا - بېجى 60 مىليون يۈەنگە يەتتى. ئېلىمىزدىكى 20 مىڭ چوڭ، ئوتتۇرا سانائەت كارخانىسىنى ئۇنىۋېرسال سېلىشتۇرۇپ باھالىغاندا، شىنجاڭ «جۇڭخې»پاي چەكلىك شىركىتى پۈتۈن مەملىكەتتىكى 500 مۇنەۋۋەر كارخانا قاتارىغا كىردى. بۇ شىنجاڭ «جۇڭخې»پاي چەكلىك شىركىتىنىڭ باشقىلارنىڭ ئالدىدا مېڭىش، باشقىلاردىن ئۈستۈن تۇرۇش ئېڭىنىڭ يېتەكچىلىكىدە بازار ئىگىلىكى قانۇنىيىتى بويىچە تەدبىر بەلگىلىگەنلىكىنىڭ ۋە ئىگىلىك باشقۇرغانلىقىنىڭ نەتىجىسى.

جايلاردا كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش - ئاپەتنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا ئەھمىيەت بېرىلمەكتە

لوپ ناھىيىسىدە: ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش - ئاپەتنىڭ ئالدىنى ئېلىش، قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇش ئۈچۈن، ئىلگىرى قۇرۇلغان كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش قوماندانلىق شتابىنى تەرتىپكە سېلىپ، خادىملارنى تولۇقلىدى ھەمدە تەجرىبە - ساۋاقلارنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، يىل بېشىدىلا كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈشنىڭ ئۈنۈملۈك چارە- تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ، يېزا - بازارلارغىچە ئەمەلىيلەشتۈردى. مۇكاپاتلاش - جازالاش تۈزۈمىنى ئېنىق بېكىتىپ، ۋەزىپىنى تەقسىم قىلىپ، مەسئۇلىيەتنى كۈچەيتتى. بۇنىڭ بىلەن يېزا - بازارلار دېھقان، چارۋىچىلارنى ھەرىكەتكە كەلتۈرۈپ يورۇڭقاش دەرياسىنىڭ شەرقىي ساھىلىدىكى 17 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى قاشنى پۇختىلىدى. ناھىيىلىك سۇ - ئېلېكتر ئىدارىسى 15 نەپەر تېخنىكنى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرغاقچىلىققا تاقابىل تۇرۇشنىڭ 1 - سېپىگە ئەۋەتىپ، ئەمەلىي يېتەكچىلىك قىلدۇردى. ناھىيە ۋە يېزىلار يەرلىك مالىيىدە ئېغىر قىيىنچىلىق بولۇۋاتقان ئەھۋال ئاستىدىمۇ، بىر قىسىم مەبلەغ ئاجرىتىپ، كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈشتىكى نۇقتىلىق قۇرۇلۇشلارغا ئىشلەتتى. نەتىجىدە، بۇ يىل 6 - ئاينىڭ باشلىرىغىچە 24 كىلومېتىر كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش توسمىسى ياسىدى، 27 كىلومېتىر توسمىنى رېمونت قىلدى، 2596 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى ئېرىق - ئۆستەڭنى چېپىپ چوڭقۇرلاتتى.

ئوبۇلقاسىم مەتنىياز

ئاختام يېزىسىدا: پوسكام ناھىيىسىنىڭ ئاختام يېزىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، بۇ يىللىق ھۆل - يېغىن مىقدارىنىڭ كۆپلۈكىنى نەزەردە تۇتۇپ، ئاممىنى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈپ، ئاپەتنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا سەپەرۋەر قىلدى ھەمدە كادىر ۋە تېخنىك ئەۋەتىپ، تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، كەلكۈن ھۇجۇم قىلىش خەۋپى ئېغىر بولغان ئورۇنلارنى بېكىتىپ، پىلانلاپ مۇداپىئە كۆرۈش تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ چىقتى. 5 - ئاينىڭ 22 - كۈندىن 28 - كۈنىگىچە يېزا بويىچە 800دىن ئارتۇق ئەمگەكچى، 35تىن ئارتۇق چوڭ - كىچىك تراكتور ئاجرىتىپ، 110تال ياغاچ، 300مىڭ كۇب مېتىر قورام تاش قاتارلىقلارنى يۆتكەپ كېلىپ، يەكەن دەرياسىنىڭ ئاچچىقيار كەنتى 2 - مەھەللىسىدىكى 150 مېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى خەتەرلىك ئورۇنغا ئېگىزلىكى ئۈچ مېتىر، كەڭلىكى يەتتە مېتىر توسما ياساپ، 75 ئورۇنغا ياغاچ تاقاق ياسىدى. توسما ئالدىغا 27 تاش قاچىلانغان سىم تور قويۇپ، سۇنىڭ يۆنىلىشىنى ئۆزگەرتتى، يەنە 20 مىڭ كۇب مېتىر تاش تەييارلاپ توسما يېنىغا تەقلەپ قويدى.

تۇرسۇن راخمان

يار يېزىسىدا: تۇرپان شەھىرىنىڭ يار يېزىسى تارلاڭ تاش ئۆستىڭى ھەر يىلى 7 -، 8 - ئايلاردا كەلكۈننىڭ تەھدىتىگە ئۇچراپ تۇراتتى. بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن، ئۇلار مەخسۇس يەتتە كىشىلىك كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش- ئاپەتنىڭ ئالدىنى ئېلىش قوماندانلىق شتابى قۇرۇپ، 5 - ئاينىڭ 24 - كۈندىن 6 - ئاينىڭ 4 - كۈنىگىچە 635ئەمگەكچى، 26ماشىنا - تراكتور ئاجرىتىپ، 21 مىڭ 869 كۇب مېتىر شېغىل - تاش، 214 توننا سېمونت كەلتۈرۈپ ئۇزۇنلۇقى 655 مېتىر، كەڭلىكى بىر مېتىر، ئېگىزلىكى بەش مېتىر كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش توسمىسى ياسىدى.

تۇرسۇن ياقۇپ

قاراتال يېزىسىدا: ھەر يىلى كەلكۈن ئاپىتىنىڭ زىيىنىنى يەتكۈچە تارتىپ كېلىۋاتقان ئاقسۇ شەھىرىنىڭ قاراتال يېزىسى بۇ يىل ئارسال ۋاقىتتىن پايدىلىنىپ بارلىق دېھقانلارنى كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش - ئاپەتنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا سەپەرۋەر قىلىپ 5 - ئاينىڭ 20 - كۈنىگىچە يېزا بويىچە 1865 چوڭ - كىچىك ماشىنا - تراكتور (قېتىم)نى ئىشقا سېلىپ، 260 تال ياغاچ، 1 مىليون 675 مىڭ كىلوگرام شاخ - شۇمبا، 150 مىڭ دانە تاغار، 2500

ساۋەن ناھىيىسى يېزا يوللىرىنى راۋانلاشتۇرۇپ دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ بېيىشى ئۈچۈن داغدام يول ئېچىپ بەردى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ئىسمائىل** ...
يېزا - كەنتلەرنى مەبلەغ توپلاش ۋە

ئىشلەپ چىقىرىدىغان ... يوق ئىدى. ئىلگىرى يىل ئۆتمەيلا ئۇرۇمچى ئاليۇمىن زاۋۇتى ئىشلەپ چىقارغان ساپ ئاليۇمىن ئېلىمىز بازارلىرىدىكى ساپ ئاليۇمىننىڭ 85 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى.

زاۋۇت باشلىقى جاڭ يىڭچيەن ۋەكىللىكىدىكى تەدبىر بەلگىلىگۈچىلەر يۇقىرىدىكى نەتىجە بىلەن قانائەتلىنىپ قالمىدى. ساپ ئاليۇمىن ئىشلەپچىقىرىش تۈرى يولغا قويۇلۇپ ئۇزاق ئۆتمەيلا، نەزەر سىغىمچانلىقى يۇقىرى، يۇقىرى، ئوتتۇرا، تۆۋەن بېسىملىق ئېلېكترون ئالىيۇمىن ياپراقچىسى ئىشلەپچىقىرىشقا تىكىلدى. بۇ ئېلېكترون ئالىيۇمىن ياپراقچىسى يۇقىرى تېخنىكىلىق، قوشۇلما قىممىتى يۇقىرى مەھسۇلات بولۇپ، ئۇنى ھازىر دۇنيادا پەقەت ياپونىيە، گېرمانىيە، فرانسىيەلەردىكى تۆت شىركەتلا ئىشلەپ چىقىرالايدۇ. ئۇنى ئىشلەپچىقىرىش تېخنىكىسى دۇنيادا قاتتىق مونوپول قىلىنغان. لېكىن ئۈرۈمچى ئالىيۇمىن زاۋۇتى قىيىنلىق دەرىجىسى يۇقىرى بۇ تۈرگە دادىللىق بىلەن رىقابەت ئېلان قىلدى. بۇنىڭغا

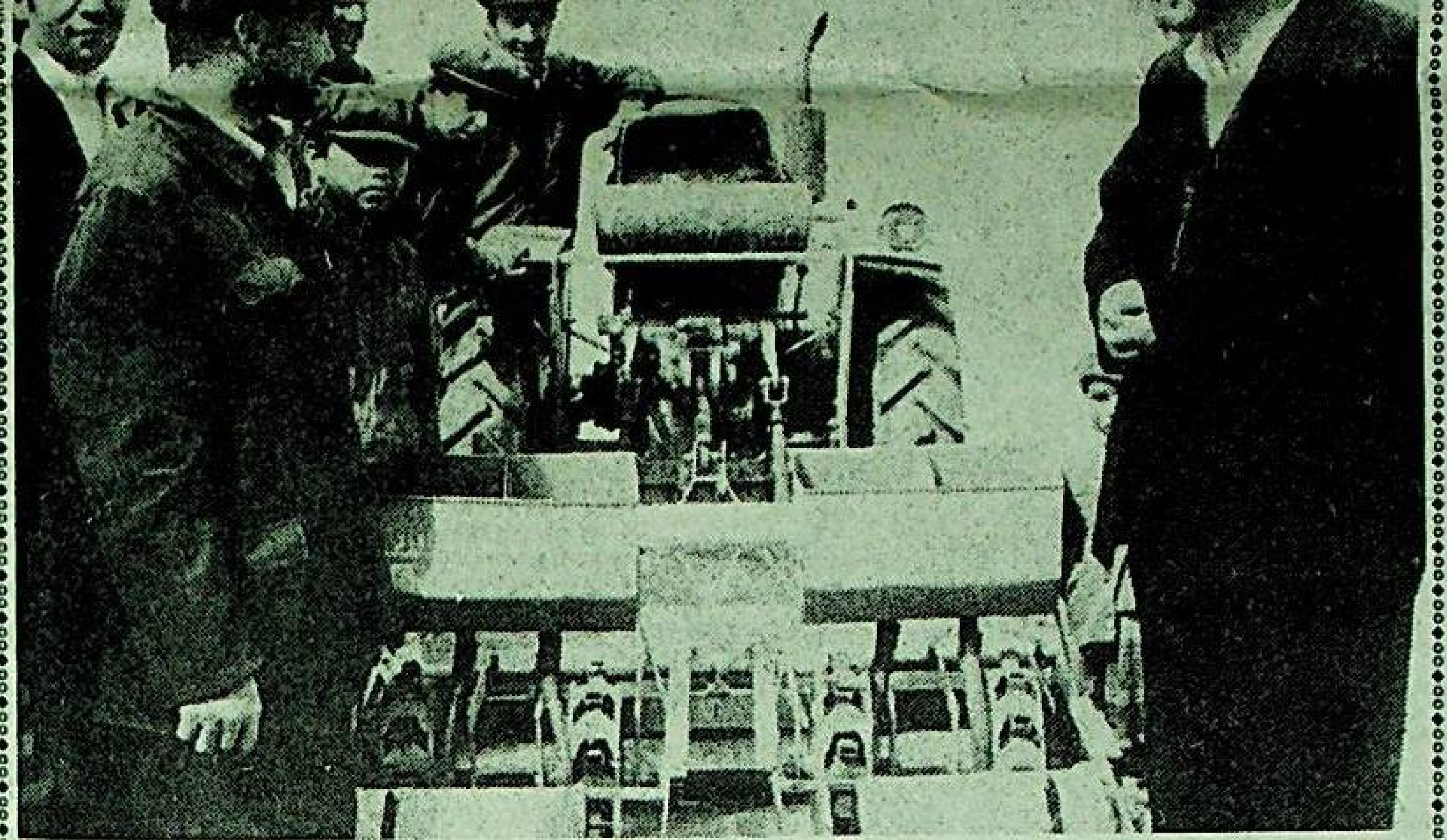

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاۋات ناھىيىسى كوللېكتىپ ۋە شەخسلەرنى تۈرلۈك يېزا ئىگىلىك ماشىنا- سايمانلىرىنى كۆپلەپ سېتىۋېلىشقا رىغبەتلەندۈرۈپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ماشىنىلىشىش قەدىمىنى تېزلەتتى. ھازىر بۇ ناھىيىدە چوڭ - كىچىك تراكتور ۋە ماشىنا - سايمانلار 5918 گە يېتىپ، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى بىلەن تېرىقچىلىق قىلىش نىسبىتى % 100كە يەتتى.

سۈرەتتە: ھاكىم مەتنىياز شاھىدىن ئاياغ يېزىسغا بېرىپ، دېھقانلاردىن ئەھۋال ئىگىلىمەكتە.

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئىبراھىم** فوتوسى

چاروۋىچىلارنىڭ بېيىشى ئۈچۈن داغدام يول ئېچىپ بەردى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ئىسمائىل مۇھەممەت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم، مەۋلان سابىت** خەۋەر قىلىدۇ: ساۋەن ناھىيىسى 1993- يىلىدىن ھازىرغىچە يېزا يولى قۇرۇلۇشىغا 33 مىليون 880 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، ناھىيە بازىرىدىن يېزىلارغا، يېزىلاردىن كەنتلەرگە بارىدىغان يوللارنى راۋانلاشتۇرۇپ، دېھقان، چاروۋىچىلارنىڭ بېيىشى ئۈچۈن داغدام يول ئېچىپ بەردى،

1987 - يىلى ناھىيىلىك قاتناش ئىدارىسى قۇرۇلغاندا، ناھىيە بويىچە 185 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى ناھىيە، يېزا يولىنىڭ 7.85 كىلومېتىرىغىلا ماي ياتقۇزۇلغان بولۇپ، قالغىنى ئاساسەن توپىلىق، ئوڭغۇل- دوڭغۇل ۋە تەبىئىي شەكىللىنىپ قالغان ناچار يوللار ئىدى. بۇنداق ئەھۋال ناھىيە ئىقتىسادىنىڭ يۈكسىلىشى ۋە دېھقان، چاروۋىچىلارنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنىڭ يۇقىرى كۆتۈرۈلۈشىگە ئېغىر دەرىجىدە پۇتلىكاشاڭ بولۇپ كەلگەنىدى. دېھقانلار تېرىغان قىزىلچا، كۆكتات قاتارلىق ئىقتىسادىي زىرائەتلەر ۋە كۆمۈر قاتارلىق قېزىلما بايلىقلارمۇ قاتناش قولايسىزلىقى تۈپەيلىدىن خېرىدارسىز تۇرۇپ قالاتتى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يۇقىرىقىدەك ئەھۋاللارنى تۈگىتىپ، ھەر مىللەت خەلقىگە بېيىش يولى ياساپ بېرىش ئۈچۈن، «مەبلەغ توپلاشنى ئاساس قىلىش، كەم پايدىلانسا شۇ يول ياساش ۋە مەبلەغ سېلىش» ستراتېگىيىسىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ھەر مىللەت خەلقنىڭ يول ياساش ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. 1993- يىلىدىن بۇيان بۇ ناھىيە ئاپتونوم رايون ۋە ۋىلايەتنىڭ ياردىمىنى قولغا كەلتۈرۈش، ناھىيە مالىيىسىدىن مەخسۇس خىراجەت ئاجرىتىش ۋە يولدىن پايدىلىنىدىغان

يېزا - كەنتلەرنى مەبلەغ توپلاش ۋە ئەمگەك كۈچى چىقىرىشقا سەپەرۋەر قىلىش، ناھىيە ئورگىنىدىكى ئىدارىلەرنى مەبلەغ، ئادەم كۈچى ئاجرىتىشقا چاقىرىق قىلىش قاتارلىق ئۇسۇللار ئارقىلىق، ناھىيىنىڭ يېزا يولى قۇرۇلۇشىغا جەمئىي 33 مىليون 880 مىڭ يۈەن مەبلەغ سالدى، بۇ ناھىيىلىك قاتناش ئىدارىسى قۇرۇلغان ئون يىلدا سېلىنغان ئومۇمىي مەبلەغنىڭ 97.3 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى، ئۈچ يىلدا ماي ياتقۇزۇلغان يېزا يولىنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 150 كىلومېتىردىن ئېشىپ، ئومۇمىي يېزا يولىنىڭ تەخمىنەن 80 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. بۇ ناھىيە يېزا بىلەن كەنتلەر ئوتتۇرىسىدىكى يوللارغا ماي ياتقۇزۇشقىمۇ ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. ھازىرغىچە تەخمىنەن % 30 كەنتكە ماي ياتقۇزۇلغان يول تۇتاشتۇرۇلدى. بۇ يىل ئەنجەخەي بازىرىنىڭ 2 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنغان 1.5 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى ۋە داچۈەن يېزىسىنىڭ 1 مىليون 40مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنغان 11.5 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى يېزا، كەنت تاشيولىدا رەسمىي ئىش باشلاندى.

يېزا يوللىرىنىڭ راۋانلىشىشغا ئەگىشىپ، بۇ ناھىيىدىكى دېھقان، چاروۋىچىلارنىڭ تۇرمۇشىدا زور ياخشىلىنىش بولدى. ساۋەن ناھىيە بازىرىدىن شىگوبى يېزىسىغا بارىدىغان يولغا ماي ياتقۇزۇلغاندىن كېيىنكى يىل، يەنى 1994 - يىلى بۇ يېزىدىكى دېھقانلار 8000مو قىزىلچا تېرىپ، 10 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ھەممىسىنى شىخەنزە شېكەر زاۋۇتىغا سېتىپ، 3 مىليون 600 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق كىرىم قىلدى، شۇ يىلى دېھقانلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن كىرىمى 1200 يۈەنگە يېتىپ، 1993 - يىلدىكىدىن بىر ھەسسىدىن كۆپرەك ئېشىپ، بىر يىلدىلا نامراتلىقتىن قۇتۇلدى. ئۆتكەن يىلى ناھىيە بويىچە دېھقانلارنىڭ كىشى بېشى كىرىمى 2003 يۈەنگە يېتىپ، 1993 - يىلدىكىدىن ئىككى ھەسسىدىن كۆپرەك ئېشىپ كەتتى.

ماشىنا - تراكتور (قېتىم)نى ئىشقا سېلىپ، 260 تال ياغاچ، 1 مىليون 675 مىڭ كىلوگرام شاخ - شۇمبا، 150 مىڭ دانە تاغار، 2500 كىلوگرام سىم قاتارلىقلارنى ئىشلىتىپ، كەلكۈن مۇداپىئە توسمىسى ياسىدى، سەككىز جايدىكى كونا توسمىنى رېمونت قىلىپ، كەلكۈن ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا پۇختا ئاساس ياراتتى.

ھاشىم ئىسمائىل

ئاقتۇ بازىرىدا: ئاقتۇ ناھىيىسىنىڭ ئاقتۇ بازىرىدىكى كادىرلار ۋە دېھقانلار ئەتىيازلىق تېرىلغۇ ئاخىرلاشقان ئارىسال ۋاقتتىن پايدىلىنىپ، بالدۇر ھەرىكەتكە كېلىپ كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش - ئاپەتنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا ئاتلاندى. 20 مىڭ 820 يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، 2256 ئەمگەكچى، 75 چوڭ - كىچىك تراكتور، 600 هارۋىنى ئىشقا سېلىپ، كەڭلىكى تۆت مېتىر، ئېگىزلىكى ئىككى مېتىر، ئۇزۇنلۇقى 1.5 كىلومېتىر كېلىدىغان كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش ئۆستىڭى ياساپ، كەلكۈندىن پايدىلىنىپ «ئاپەت» نى «ئامەت» كە ئايلاندۇرۇپ، ھەم ئاپەتنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا، ھەم كەلكۈن سۈيىدىن پايدىلىنىشقا پۇختا ئاساس ياراتتى.

ئوسمانجان زۇنۇن

چارباغ يېزىسىدىكى پىلىكارلار دۆلەتكە 27 مىڭ كىلوگرام پىلە غوزىسى سېتىپ بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن تاشتۆمۈر** خەۋەر قىلىدۇ: لوپ ناھىيىسىنىڭ چارباغ يېزىسىدىكى پىلىكارلار بۇ يىل پىلىدىن مول ھوسۇل ئالغاندىن كېيىن، دۆلەتكە بەس - بەستە پىلە غوزىسى سېتىپ بەرمەكتە.

يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ئىلگىرىكى كۆپ بېقىپ ئاز ھوسۇل ئېلىش، سۈپەت تۆۋەن بولۇشتەك ھالەتنى ئۆزگەرتىپ، باھار پىلە قۇرتى سانىنى مۇۋاپىق ئازايتىپ، ئاساسى ھۇجۇمنى بىرلىك ھوسۇلنى يۇقىرى كۆتۈرۈش، پىلە غوزىسىنىڭ سۈپەتلىك بولۇش نىسبىتىنى ئاشۇرۇشقا قارىتىپ، پىلچىلىككە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى. پىلە - ئۈجمىچىلىككە سېلىنىدىغان سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، پىلە قۇرتى بېقىش شارائىتىنى ياخشىلىدى. بار بولغان پىلە قۇرتى بېقىش ئۆي ۋە ئەسلىھەلىرىنى ياخشى باشقۇرۇپ، يۇقىرى ئۆلچەم بويىچە دېزىنفېكسىيە قىلىپ، پىلە قۇرتىدا كۆرۈلىدىغان كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئالدى. تېخنىكلار ئۈچاستكا، كەنتلەرنى ھۆددىگە ئېلىپ، دېھقانلارنىڭ ئىلمىي ئۇسۇلدا پىلە قۇرتى بېقىشىغا ئەمەلىي يېتەكچىلىك قىلدى. 6 - ئاي كىرىشى بىلەنلا يېزا بويىچە بېقىلغان 4400 قۇتا باھار پىلە قۇرتى ئارقا - ئارقىدىن تورغا كىردى. پىلىكارلار 6 - ئاينىڭ 12 - كۈنىگە قەدەر دۆلەتكە 27 مىڭ 470 كىلوگرام سۈپەتلىك پىلە غوزىسى سېتىپ بەردى. بۇنىڭ ئىچىدە ئالاھىدە دەرىجىلىك پىلە غوزىسى 13 مىڭ 750 كىلوگرامغا، 1 - دەرىجىلىك پىلە غوزىسى 5740 كىلوگرامغا يېتىپ، سېتىۋېلىنغان پىلە غوزىسىنىڭ % 55 ۋە 23 پىرسەنتىنى ئىگىلەپ، پىلە غوزىسىنىڭ سۈپەتلىك بولۇش نىسبىتى ئالدىنقى يىلدىكىدىن تۆت پىرسەنت يۇقىرى بولدى.

قاراقاش ناھىيىسىنىڭ جاھانباغ يېزىسى ئۆز جايىنىڭ ئۆردەك، غاز بېقىشقا ماس كېلىشتەك ئەۋزەللىكىنى جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن 450 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، ئۆردەك، غاز باققۇچى ئائىلىلەرنى رىغبەتلەندۈردى. بۇنىڭ بىلەن يېزا بويىچە بۇ كەسىپ بىلەن شۇغۇللانغۇچى ئائىلە 200 گە يەتتى.

سۈرەتتە: كاراسكال كەنتىدىكى دېھقان ئۆردەكلىرىگە دان بەرمەكتە.

ئابلىمىت مامۇت فوتوسى

4650 يۈەنلىك قوچقار ئىگىسىگە بىر يىل بولا بولماي 2200 يۈەن تېپىپ بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇرېھىم يۇنۇس** خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر كونىشەھەر ناھىيىسى زەمىن يېزا 9 - كەنت 5 - مەھەللىدىكى پېنسىيىگە چىققان مائارىپچى تۇردى ئۆمەرنىڭ يېزا بويىچە چارۋا مال بېقىشتا خېلى نامى بار. ئۇ بۇلتۇر مەكىت ناھىيىسىدىن 4650 يۈەنگە بىر قوچقار سېتىۋېلىپ 1500 يۈەنگە سېتىۋالغان ساغلىقىنى ئېلىندۇرغانىدى. ساغلىق بۇ يىل 4 - ئايدا بىر ئەركەك قوزا تۇغدى. بۇ قوزا بوز كۆك، ئۇزۇن پاچاق، سۆپرا قۇلاق، ئۇزۇن بەل، بېشى ئالاھىدە بولۇپ، ئىككى ئايلىق بولماي تۇرۇپلا كىشىنىڭ زوقىنى كەلتۈرگىدەك تېز يوغىنىدى. شۇڭا، يىراق- يېقىندىكىلەردىن قويغا ھەۋەسى بارلار بۇ پاقلاننى كۆرۈپلا سېتىۋالغۇسى كەلدى. لېكىن، تۇردى ئۆمەرنىڭ پاقلاننى ساتقۇسى يوق ئىدى. بۇ يېزىنىڭ 16 - كەنتىدىكى تۇردى ناسىر بۇ پاقلاننى «ئۇرۇقلۇق» قىلىۋالاي دەپ چىڭ تۇرۇۋالغاچقا، تۇردى ئۆمەر پاقلاننى كۆزى قىيمىغان ھالدا 2200 يۈەنگە سېتىپ بەردى. ھازىر بۇ پاقلانغا 3000 يۈەنگە سېتىۋالىدىغان خېرىدار چىقتى.

قاغىلىق ناھىيىسى قاغىلىق بازارلىق ھۆكۈمەت 3 - ئاھالە كومىتېتىدىكى دوپىچى پاتەم ھۈسەيىن دوپپا تىكىش بىلەن شۇغۇللىنىپ، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشتە ناھىيە بويىچە ئائىلىلەرنىڭ ئۈلگىسى بولدى. ئۇ 1988 - يىلى 1 - ئايدىن بۇ يىل 6 - ئاينىڭ ئوتتۇرىغىچە 8000 دىن ئارتۇق ھەر خىل نۇسخىدىكى دوپپا تىكىپ سېتىپ، ئومۇمىي كىرىمنى 83 مىڭ يۈەنگە، ساپ پايدىسىنى 46 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزدى.

سۈرەتتە: ئۇ قىزى بىلەن دوپپا تىكمەكتە.

ئابدۇللا قۇربان، ئابدۇللاجان قۇدرەت فوتوسى

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

ساۋەن ناھىيىسىنىڭ پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش ستراتېگىيىسى ئۈنۈم بېرىشكە باشلىدى

ئۈمىدلىك «ئالتۇن بەلباغ»

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئىسمائىل مۇھەممەت، مەۋلان سابىت، ئابدۇشۈكۈر ئابدۇكېرىم** خەۋەر قىلىدۇ: ساۋەن ناھىيىسىنىڭ ئىلغار پەن - تېخنىكىنى قوللىنىش ۋە كېڭەيتىش، ئەمگەكچىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش ستراتېگىيىسى ئۈنۈم بېرىشكە باشلىدى. ھازىر بۇ ناھىيىدە كادىرلار، تېخنىكلار ۋە دېھقانلار بىرلىشىپ يېزا ئىگىلىكىدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش ۋەزىيىتى شەكىللەندى. پەن - تېخنىكىنىڭ قۇدرىتى بىلەن قۇدرەت تاپقان دېھقانلار بۇ يىل ئەتىيازلىق تېرىلغۇ مەزگىلىدە 14 مىڭ توننىدىن كۆپرەك خىمىيىۋى ئوغۇت ئىشلىتىپ، بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن % 50 تىن كۆپرەك ئاشۇردى.

ساۋەن ناھىيىسى بۇلتۇر 3 - ئايدا پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ ناھىيىنى گۈللەندۈرۈش ستراتېگىيىسىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىغا تايىنىش بىلەن ئەمگەكچىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنىڭ ئىقتىسادنى گۈللەندۈرۈشتە ئوينايدىغان رولىنى تېخىمۇ ئايدىڭلاشتۇردى. ئۇلار تېخنىكا ھۆددىگەرلىكىنى يولغا قويۇپ، يېزا ئىگىلىك تېخنىكلىرى بىلەن ئىشلەپچىقارغۇچىلار ۋە بازار بىر - بىرىدىن ئايرىلىپ كېتىشتەك پايدىسىز ۋەزىيەتنى ئۆزگەرتتى، تېخنىكا ھۆددىگەرلىكى ئارقىلىق يېزا ئىگىلىك تېخنىكلىرى بىلەن ئىشلەپچىقارغۇچىلارنىڭ ئىقتىسادىي مەنپەئىتىنى توختام شەكلىدە بىرلەشتۈرۈپ، تېخنىكا جەھەتتىكى ئېھتىياج - تەمىنلەش زىددىيىتىنى ھەل قىلدى. بۇلتۇر بىكىتۇەن، شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك داشۆسى قاتارلىق ئورۇنلاردىن 58 تېخنىكنى تېخنىكا ھۆددىگەرلىكىگە تەكلىپ قىلغاندىن باشقا، ئۆز ناھىيىسى تەۋەسىدىكى 63 تېخنىكنى كەنتلەرگە تېخنىكا ھۆددىگەرلىكى ۋە تېخنىكا يېتەكچىلىكىگە ئەۋەتتى. يېزا - بازارلاردا پەن - تېخنىكىغا مەسئۇل مۇئاۋىن يېزا باشلىقى، مۇئاۋىن بازار باشلىقى، 249 كەنتتە پەن - تېخنىكىغا مەسئۇل مۇئاۋىن كەنت باشلىقىنى سەپلەپ، ئۈچ دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا تورىنى شەكىللەندۈردى، تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق بىلەن بېيىغان 13 دېھقاندىن تەشكىللەنگەن لېكتورلار ئۆمىكىنى سەييارە نۇتۇق سۆزلەشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ تۇجۇپىلەپ تېرىقچىلىق قىلىش، يەرگە كۆپلەپ مەبلەغ سېلىش ئاكتىپلىقىغا ئىلھام بەردى. ئۆتكەن يىلدىن بۇ يىل 2 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر % 90 تىن ئارتۇق دېھقان، چارۋىچىنى بىر قېتىم ئەمەلىي قوللىنىدىغان پەن - تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيىلىدى. يېزا ئىگىلىكىنى پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ گۈللەندۈرۈشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى بولغان «2482» قۇرۇلۇشى(ئىككى چوڭ تېخنىكا ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش، تۆت چوڭ تېخنىكا بويىچە ئۈلگە كۆرسىتىش، سەككىز چوڭ تېخنىكىنى كېڭەيتىش، ئىككى چوڭ پەن- تېخنىكىدا ئۈلگە كۆرستىش رايونى قۇرۇش)نى يولغا قويۇپ، ناھىيە بويىچە كېۋەزنىڭ 95 پىرسەنتىنى سۇلياۋ يوپۇق بىلەن تېرىدى، سورتلۇق ئۇرۇقلۇق كېڭەيتىلگەن كۆلەمنى 640 مىڭ موغا يەتكۈزدى، 140 مىڭ مويەردىكى شاخ - شۇمبىنى يەرگە قايتۇردى. 350 مىڭ مو يەردىكى ئوت - چۆپنى خىمىيىۋى ئۇسۇل بىلەن يوقاتتى، 320 مىڭ مو يەرگە ماشىنا ئارقىلىق چوڭقۇرلىتىپ ئوغۇت بەردى.

پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈش ستراتېگىيىسىنىڭ يولغا قويۇلۇشى بىلەن يېزىلار مول ھوسۇل شادلىقىغا چۆمدى. بۇلتۇر يېزا ئىگىلىكىدە تارىختىكى ئەڭ يۇقىرى سەۋىيە يارىتىلىپ، بۇغدايىنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 35 كىلوگرام، كۆممىقوناقنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 195 كىلوگرام، كېۋەزنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 17 كىلوگرام ئاشتى، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 827 يۈەن كۆپەيدى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ناھىيە، يېزا رەھبەرلىرى پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈشنى مەركىزىي خىزمەت سۈپىتىدە تۇتۇپ، يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسى سېلىنمىسىنى كۆپەيتىشنى كونكرېت مەزمۇن قىلىپ، ئۈچ خىل خىراجەت ئۈچۈن 200 مىڭ يۈەن ئاجراتتى. دېھقان، چارۋىچىلار 1 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ يىغىش قىلىپ ئېتىز - ئېرىق قۇرۇلۇشى ۋە ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلاشقا، 500 مىڭ يۈەننى پەن- تېخنىكىغا تايىنىپ يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈشكە ئىشلەتتى. يەنىسخەي بازىرى بازار ئېھتىياجىغا ئاساسەن تېرىقچىلىق قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، تېخنىكا تەدبىرلىرىنى ياخشىلاپ 250 مو سۇلياۋ كېمىردە قوغۇن - تاۋۇز تېرىدى، سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىلغان كۆممىقوناق كۆلىمىنى كۆپەيتتى.

*   **   *

مۇھەررىردىن: پەن - تېخنىكا بىلەن ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىشلەپچىقارغۇچىلار ئوتتۇرىسىدا بازار ئېھتىياجىغا ماس كېلىدىغان قويۇق ۋە مۇكەممەل مۇناسىۋەت ئورنىتىلىپ كېتەلمىگەچكە، بەزى جايلاردا تەتقىقات نەتىجىلىرى ئىشلىتىلمەي، كېڭەيتىلمەي تۇرۇپ قالىدىغان، دېھقانلار ئۆچۈرسىز قېلىپ ئېھتىياجلىق نەرسىگە ئىگە بولالمايدىغان ئەھۋال ساقلانماقتا. تېخنىكا بازىرى قۇرۇش – پەن - تېخنىكا تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، بۇنداق قاتمال ۋەزىيەتنى بۇزۇپ تاشلاشنىڭ ناھايىتى ئۈنۈملۈك ۋاستىسى. دېھقانلىرىمىز سىياسەت ئۆچۈرىغا، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى ئوبوروتى ئۆچۈرىغا، پەن - تېخنىكا ئۆچۈرىغا، بېيىش يولى ئۆچۈرىغا ۋە مەبلەغ سېلىش ئۆچۈرىغا بەكمۇ تەشنا بولۇۋاتقان بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا جايلارنىڭ ساۋەن ناھىيىسىنىڭ بۇ ھەقتىكى مۇۋەپپەقىيەتلىك نەتىجىسىدىن ئۈلگە ئېلىپ، يېتەكلەش ۋە مۇلازىملىقنى ئاساس قىلىپ، دېھقانلارغا تېخنىكا بازىرى ئېچىپ بېرىپ، يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكا نەتىجىلىرىنىڭ رېئال ئىشلەپچىقىرىش كۈچىگە ئايلىنىشىنى تېزلىتىش يولىدا ئەستايىدىل ئىزدىنىپ بېقىشىنى تەۋسىيە قىلىمىز.

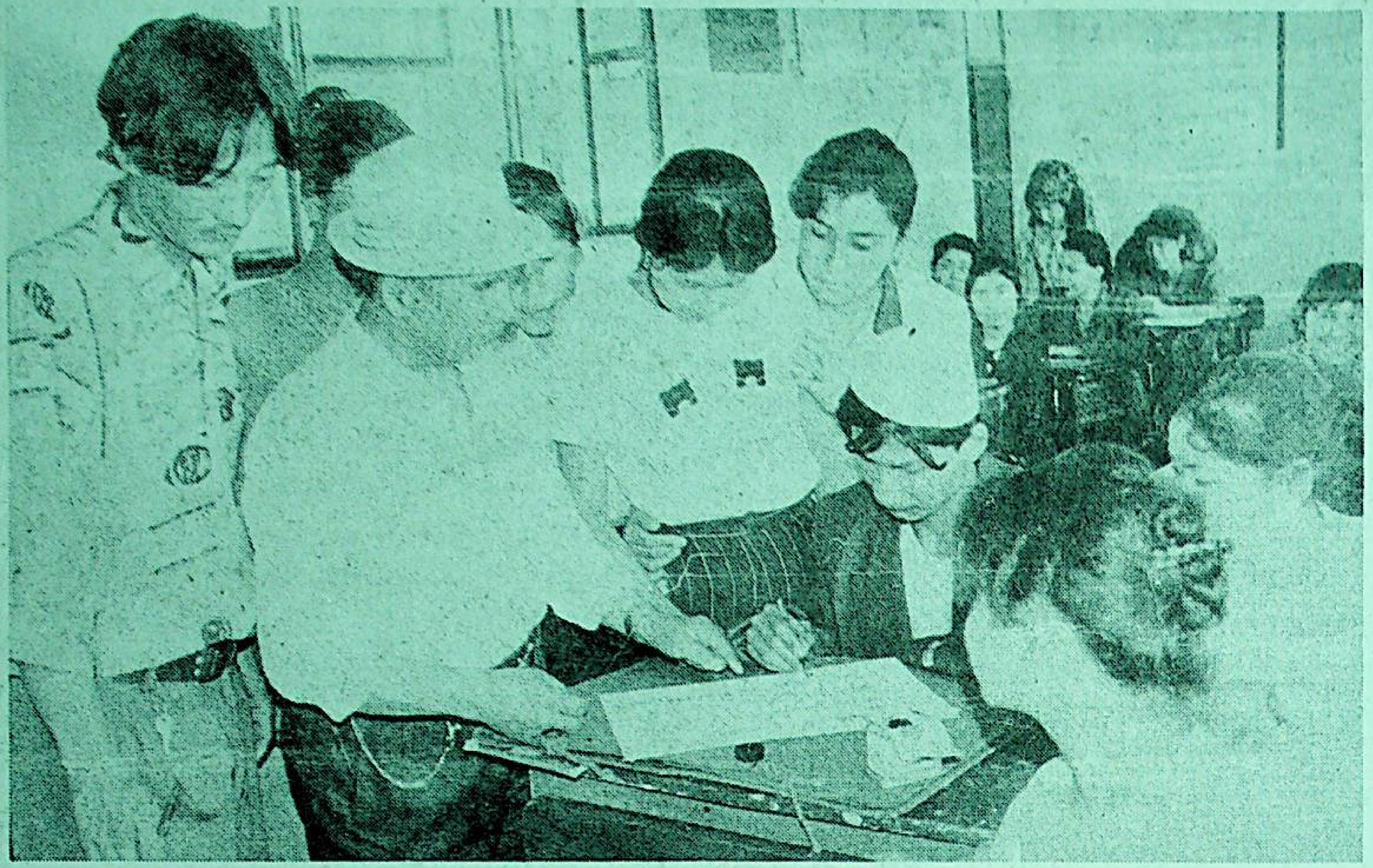

ئۈرۈمچى ئىجتىمائىي كەسپىي ئوتتۇرا تېخنىكۇمى ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلارغا بولغان سىياسىي- ئىدىيىۋى خىزمەتنى كۈچەيتىپ، سىنىپ ھەيئەتلىرى ۋە ئىتتىپاق ئەزالىرىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئۇلارغا دەرستە ئاجىز ئوقۇغۇچىلارنى يېتەكلەشنى ھۆددىگە بېرىپ كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرگە ئېرىشتى.

سۈرەتتە: گۈزەل سەنئەت كەسپىدىكى ئوقۇغۇچىلار ھۆسن خەت ئۆگەنمەكتە.   **ھېسامىدىن ھاجى فوتوسى**

ئاپتونوم رايونلۇق يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى يەر تەۋەلىكنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى

يەر ۋە تەرەققىيات

ئۆز مۇخبىرىمىز **نۇرىيە ئىمامنىياز**، پراكتىكانت مۇخبىر **ئابدۇۋاھىت نىياز** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان يەر تەۋەلىكنى باشقۇرۇش خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىپ، يەر تەۋەلىكنى باشقۇرۇش ئاساس قىلىنغان ئۇل كەسىپ خىزمەتلىرىنى ياخشى ئىشلەپ، يەر باشقۇرۇش فۇنكسىيىسىنى تولۇق جارى قىلدۇردى.

ئاپتونوم رايونلۇق يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى ئالاقىدار تارماقلارنىڭ قوللىشى بىلەن 25 مىليون يۈەن مەبلەغ سەرپ قىلىپ 10 يىلدا ئاپتونوم رايون بويىچە 87 ناھىيە (شەھەر)نىڭ يەرلىرىنى تەپسىلىي تەكشۈرۈش ۋەزىپىسىنى تاماملىدى. ۋىلايەت، ئوبلاست (شەھەر) دەرىجىلىك يەرلەرنى تەكشۈرۈش نەتىجىلىرىنى جەملەش ۋە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك يەرلەرنى تەكشۈرۈش نەتىجىلىرىنى جەملەپ خەزىنىگە تۇرۇش ۋەزىپىسىنى تاماملىدى. بۇلتۇر يەنە 75 ناھىيە (شەھەر)نىڭ يەر ئۆزگىرىشىنى تەكشۈرۈش ۋەزىپىسىنى ئاخىرلاشتۇردى. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى يەردىن پايدىلىنىش ۋە يەر تەۋەلىكى جەھەتتىكى ئەمەلىي ئەھۋالنى ئېنىقلاپ، يەرلەرنى تىزىملاش، گۇۋاھنامە تارقىتىش خىزمىتىنى تۈگەتتى. ھازىرغىچە دۆلەت ئىگىلىكىدىكى يەرنى ئىشلىتىش گۇۋاھنامىسىدىن 157 مىڭ پارچە، كوللېكتىپ يەرگە ئىگىدارچىلىق قىلىش گۇۋاھنامىسىدىن 5900 پارچە، كوللېكتىپ يېرىنى قۇرۇلۇشقا ئىشلىتىش گۇۋاھنامىسىدىن157 مىڭ پارچە تارقاتتى. جەمئىي 26 ناھىيە (شەھەر)دە شەھەر،

بىر يېتىم بالىنىڭ ھاياتىنى قۇتقۇزۇش يولىدا...

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن**

- بۇ 491.76 يۈەن مەكتىپىمىزدىكى ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئىئانە قىلغان پۇلى، - دېدى خوتەن شەھەرلىك 2 - باشلانغۇچ مەكتەپ مەسئۇلى بىر موچەنلىك، ئىككى موچەنلىك پۇللارنى يېتىم بالىلار پاراۋانلىق مەركىزىنىڭ كاسسىرىغا سۇنۇۋېتىپ.

ئۈچۈن پۇل ئىئانە قىلىشقا سەپەرۋەر قىلدى. 10 نەچچە كۈن ئىچىدە شورۋاغ يېزىسى، سودا- سانائەت بانكىسى، ئاشلىق ئىدارىسى، سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى، ئىككى ئوتتۇرا مەكتەپ، ئىككى باشلانغۇچ مەكتەپ قاتارلىق 20 دىن ئارتۇق ئورۇندىكى كادىر

63 تېخنىكنى كەنتلەرگە تېخنىكا ھۆددىگەرلىكى ۋە تېخنىكا يېتەكچىلىكىگە ئەۋەتتى. يېزا -

رېئال ئىشلەپچىقىرىش كۈچىگە ئايلىنىشىنى تېزلىتىش يولىدا ... قىلىمىز.

ئالىي مەكتەپلەردە نەزەرىيە دەرسى ئۆتۈشكە دائىر بىر قانچە مەسىلە توغرىسىدا

توختى ئەيسا

نەزەرىيە دەرسى ئالىي مەكتەپلەردىكى مۇھىم دەرسلەرنىڭ بىرى. بۇ دەرسنى ئوقۇتۇشنىڭ مەقسەت، ئوقۇتقۇچى-ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئىلمىي دۇنيا قاراش تىكلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ماركسىزملىق مەيدان، نۇقتىئىنەزەر ۋە ئۇسۇلدىن پايدىلىنىپ، مەسىلىلەرنى ئىلمىي يوسۇندا تەھلىل قىلىش ۋە ھەل قىلىشنى ئۆگىنىۋېلىشتىن ئىبارەت. شۇنىڭ بىلەن بىرگە ئوقۇتقۇچى-ئوقۇغۇچى ۋە ھەر دەرىجىلىك پارتىيىلىك، پارتىيىسىز كادىرلارنىڭ دۆلەت ئىچى، سىرتىدىكى سىياسىي ۋە ئىقتىسادىي ۋەزىيەتكە بولغان تونۇشىنى ئۆستۈرۈپ، ئۇلارنىڭ سىياسىي ساپاسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشتىن ئىبارەت.

كۆپ يىللاردىن بۇيان، ماركسىزملىق نەزەرىيىۋى دەرسلەرنىڭ ئوقۇتۇش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، ھەرقايسى ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتەپلىرى كۆپ تىرىشچانلىق كۆرسەتتى. بىراق ئۈنۈمى دېگەندەك ياخشى بولمىدى. مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ ستاتىستىكىسىغا قارىغاندا، ھەرقايسى ئالىي ۋە ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتەپلىرىدە ئوقۇغۇچىلارنىڭ ماركسىزملىق نەزەرىيىۋى دەرسلەرگە قاتنىشىش نىسبىتى 85%، دەرس ئاڭلاش نىسبىتى 50% ئەتراپىدا بولغان. ماركسىزملىق نەزەرىيىۋى دەرسلەر مەزمۇن جەھەتتىن ئاز ھەم ساز بولۇش، مۇھىم نۇقتىلار گەۋدىلىنىشى كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، نەزەرىيە بىلەن ئەمەلىيەتنى بىرلەشتۈرۈش پرىنسىپىنى يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا ئىزچىللاشتۇرۇش كېرەك.

ماركسىزملىق نەزەرىيىۋى دەرسلەردە نەزەرىيە بىلەن ئەمەلىيەتنى بىرلەشتۈرۈش مەزمۇنى ئىككى قەدەمگە بۆلۈنىدۇ. 1 - قەدەمدە ئەمەلىي مىساللار چۈشەندۈرۈلىدۇ. 2 - قەدەمدە نەزەرىيە ئارقىلىق ئەمەلىي مەسىلىلەر چۈشەندۈرۈلىدۇ. بۇ تۈردىكى ئەمەلىي مەسىلىلەر ھازىرقى زامان كىشىلىرى، بولۇپمۇ ئوقۇغۇچىلار سەزگۈرلۈك بىلەن دىققەت قىلىۋاتقان مەسىلە بولۇشى كېرەك. مۇشۇنداق بولغاندىلا ئاندىن ئوقۇغۇچىلارنىڭ ماركسىزملىق نەزەرىيىۋى دەرسلەرنى قىبىتىرقىنىپ ئۆگىنىپ، ئۆگەنگەن بىلىملىرىدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىش ئىقتىدارىنى ئىلگىرى سۈرگىلى بولىدۇ. ئوقۇغۇچىلارنىڭ نەزەرىيىۋى مەسىلىلەرنى ئەتراپلىق چۈشىنىشىدىكى مۇھىم ھالقا نەزەرىيە بىلەن ئەمەلىيەتنى ئۆزئارا بىرلەشتۈرۈشنىڭ نۇقتىسىنى توغرا تاللاشتىن ئىبارەت. بۇنىڭ ئۈچۈن تۆۋەندىكى بىر قانچە مەسىلىگە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك.

1. ماركسىزملىق نەزەرىيىۋى دەرس يېڭىلا جەمئىيەتتىكى قىزىق تېمىدىن دېرەك بېرىش كېرەك. ماركسىزملىق نەزەرىيىۋى سىستېمىنى چىقىش قىلىپ، ئۇنىڭ رېئال تۇرمۇشتىكى ئىنكاسىنى مۇلاھىزە قىلىپ، قايسىنىڭ ئوقۇغۇچىلارنىڭ قىزىق نۇقتىسى ئىكەنلىكىگە قارىشىمىز كېرەك ياكى رېئال مەسىلىنى چىقىش قىلىپ، ئۇ ئۆز تېگىگە ئالغان ئەمەلىيەت ۋە كىشىلىك تۇرمۇش قائىدىلىرىنى ئويلىنىپ كۆرۈشىمىز كېرەك. نەزەرىيەنى ئەمەلىيەتكە باغلاش نۇقتىلىرى ئىككى ياقلىمىلىق ئىنكاس بولۇشى كېرەك. 1) نەزەرىيىۋىلىكى كۈچلۈك بولۇپ، ماركسىزملىق نەزەرىيىۋى مەسىلىلەرنىڭ ئاساسىي خاھىشىنى گەۋدىلەندۈرۈپ بېرىشى كېرەك. 2) رېئاللىق تۈيغۇسى گەۋدىلىك بولۇشى، ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى ئارىسىدا مۇئەييەن تەسىرگە ئىگە بولۇشى كېرەك.

2. ئوقۇغۇچىلارغا ھەم چۈشىنىشلىك، ھەم غۇۋا بولغان مەسىلىلەر. ئوقۇتقۇچى ماركسىزملىق نەزەرىيىۋى دەرس ئۆتكەندە، ئوقۇغۇچىلارنىڭ قوبۇل قىلىش ئىقتىدارىنى ئالدىن ئويلىشى كېرەك. دەرس مەزمۇنى ئاددىي بولۇپ قالسا، ئوقۇغۇچىلار كونا گەپنى تەكرارلاۋېرىدىكەن دېگەندەك تۈيغۇغا ئىگە بولۇپ قالىدۇ. دەرس مەزمۇنى ئادەتتىن تاشقىرى مۇرەككەپ بولسا، ئوقۇغۇچىلار ئاسان ھەزىم قىلالمايدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن مەزمۇن تاللاشتا ئوقۇغۇچىلار ئاسان قوبۇل قىلالايدىغان، دەۋر تەرەققىياتىغا ئۇيغۇن كېلىدىغان مەسىلىلەرنى تاللاشقا ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. بۇنىڭ ئۈچۈن ئالدى بىلەن ئوقۇغۇچىلاردىن يادرولۇق مەسىلىلەرنى چىقىرىپ، ئۇلارنى ئۆزى تەھلىل قىلىشنى تەلەپ قىلىش، ئوقۇغۇچىلارنىڭ بۇ مەسىلىلەرنى يۈزەكى تونۇشتىن چوڭقۇرلۇققا قاراپ تەھلىل قىلىشىغا يېتەكچىلىك قىلىش كېرەك.

3. ھەم ئوقۇغۇچىلارنىڭ قىزىقىشىنى قوزغىيالايدىغان، ھەم ئاكتىپ يەكۈن چىقىرالايدىغان مەسىلىلەر. ھازىرقى زامان ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ئىدىيىسى جانلىق، ئۇچۇر ئىگىلەش ئىقتىدارى كۈچلۈك. لېكىن مەسىلىگە ئاددىي، بىر تەرەپلىمە قارايدۇ. شۇڭا ئوقۇتقۇچىلار ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆز كۆز قارىشىنى بايان قىلىشىغا ئىلھام بېرىش، ئوقۇغۇچىلارنى چىن دىلىدىن قايىل قىلىپ، ئۇلارغا ئوقۇتقۇچىنىڭ يېتەكچىلىكىنى خۇشاللىق بىلەن قوبۇل قىلدۇرۇش كېرەك.

قەشقەر ۋىلايەتلىك ئۇزۇن يوللۇق سىملىق تېلېگراف يوللاش شۆبە ئىدارىسى ئوپتىكىلىق كابېلنى ئاسراش ۋە قوغداش تەشۋىقاتىنى ياخشى ئىشلىمەكتە

سۈرەتلىك خەۋەر

قەشقەر ۋىلايەتلىك ئۇزۇن يوللۇق سىملىق تېلېگراف يوللاش شۆبە ئىدارىسى تۇرپاندىن خوتەنگىچە بولغان 1 - دەرىجىلىك ئوپتىكىلىق كابېل قۇرۇلۇشىنىڭ بىخەتەرلىكىنى قوغداش تەشۋىقات خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى.

بۇ شۆبە ئىدارە رەھبەرلىكى يۇقىرىنىڭ يوليورۇقىغا ئاساسەن، مەخسۇس تەشۋىقات گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، ئوپتىكىلىق كابېلنىڭ بىخەتەرلىكىنى قوغداش تەشۋىقاتىنى كۆچەيتتى. بۇ گۇرۇپپىدىكىلەر 4000 كىلومېتىردىن ئارتۇق يول يۈرۈپ، بىر ۋىلايەت، بىر ئوبلاست، ئىككى شەھەرگە قاراشلىق 500 دىن ئارتۇق ئورۇنغا بېرىپ، تېلېفون سىملىرىنى ئاسراش، ئوپتىكىلىق كابېلنى قوغداش بويىچە تەشۋىقات ئېلىپ باردى. 4150 پارچە تەشۋىقات ۋەرەقىسى تارقاتتى. ئاسراش ۋە قوغداش تەشۋىقاتى ياخشى ئىشلەنگەنلىكتىن، ئوپتىكىلىق كابېل قۇرۇلۇشىنىڭ بىخەتەرلىكى كاپالەتكە ئىگە قىلىندى.

سۈرەتتە: تەشۋىقات پائالىيىتىدىن كۆرۈنۈش.

تۇردى گۈللۈغ فوتوسى

مەسئۇلى بىر موچەنلىك، ئىككى موچەنلىك پۇللارنى يېتىم بالىلار پاراۋانلىق مەركىزىنىڭ كاسسىرىغا سۇنۇۋېتىپ:

- مانا بۇ 562.24 يۈەن پۇل ئوقۇتقۇچىلارنىڭ كۆڭلى.

- بۇ 1768.70 يۈەن پۇل شەھەرلىك 1-باشلانغۇچ مەكتەپتىكى خەنزۇ ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچىلارنىڭ يېتىم بالا مەمەت ئابدۇللانىڭ داۋالىنىشى ئۈچۈن ياردەم قىلغان پۇلى.

خوتەن شەھەرلىك يېتىم بالىلار پاراۋانلىق مەركىزىنىڭ كاسسىرىنىڭ ئۈستىلى بىر دەمدىلا ئىئانە قىلىنغان پۇللار بىلەن توشتى. بۇ ئىككى مەكتەپتىكى ئوقۇغۇچىلار ئاتا - ئانىلىرىنىڭ ئۆزلىرىگە قوشۇمچە يېمەكلىك ئېلىپ يېيىشكە بەرگەن پۇللىرىنى يىغىپ ساۋاقدىشىنىڭ داۋالىنىشىغا ئىئانە قىلغان پۇللار ئىدى. شۇ ئارىلىقتا خوتەن شەھەرلىك 3 - ئوتتۇرا مەكتەپ، شورۋاغ ئوتتۇرا مەكتەپ، شەھەرلىك سودا-سانائەت بانكىسى، تۆرلۈك ماللار شىركىتى، ئاشلىق ئىدارىسى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ ۋەكىللىرى بۇ يەرگە كېلىپ ئىئانە قىلغان پۇللىرىنى مەكتەپكە تاپشۇردى. شورۋاغ يېزىسى ماتاش تارقىتىلمىغان ئەھۋالدىمۇ يېزا 1000 يۈەن، ئىشچى- خىزمەتچىلەر 2500 يۈەن ئىئانە قىلدى.

«1 - ئىيۇن» بالىلار بايرىمى ھارپىسىدا مەن خوتەن شەھەرلىك يېتىم بالىلار پاراۋانلىق مەركىزىگە زىيارەتكە كېلىپ، يېتىم بالا مەمەت ئابدۇللانىڭ داۋالىنىشى ئۈچۈن پۇل ئىئانە قىلىش جەريانىنى بىلىشكە قىزىقتىم. شەھەرلىك يېتىم بالىلار پاراۋانلىق مەركىزىنىڭ مەسئۇلى گۈلئايىمخان ماگا بۇ ئىشنىڭ جەريانىنى سۆزلەپ بەردى.

مەمەت ئابدۇللا ئاتا - ئانىسىدىن كىچىكلا يېتىم قالغان بولۇپ، 1994 - يىلى شەھەرلىك يېتىم بالىلار پاراۋانلىق مەركىزىگە قوبۇل قىلىنغان. بۇ يىل 5 - ئاينىڭ 20 - كۈنى مەمەت ئابدۇللانىڭ پۈتۈن بەدىنى تۇيۇقسىز ئىششىپ كېتىپ، شەھەرلىك خەلق دوختۇرخانىسىنىڭ تاشقى كېسەللىكلەر بۆلۈمىگە قوبۇل قىلىنغانىدى. تەكشۈرۈش ئارقىلىق مەمەت ئابدۇللا بۆرەك كېسىلى تۈپەيلىدىن سۈيدۈكتىن زەھەرلىنىپ ئاقسىل كەملەپ قورساققا سۇ چۈشكەنلىكى ئېنىقلىنىدۇ. مەمەت ئابدۇللانىڭ كېسىلى ئېغىر بولغاچقا، ئۇنىڭ بىر كۈنلۈك دورا، ئوكۇل پۇلى 500 يۈەندىن ئاشاتتى. يېتىم بالىلار پاراۋانلىق مەركىزىنىڭ داۋالاش راسخوتى بولمىغانلىقتىن مەمەت ئابدۇللانى داۋالاشقا ئامالسىز قالغانىدى.

ئەھۋالدىن خەۋەر تاپقان خوتەن شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مەسئۇللىرى كادىرلار يىغىنىدا ئىدارە - جەمئىيەت، مەكتەپ ۋە ئاممىنى يېتىم بالا مەمەت ئابدۇللانىڭ كېسىلىنى داۋالىتىش

سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى، ئىككى ئوتتۇرا مەكتەپ، ئىككى باشلانغۇچ مەكتەپ قاتارلىق 20 دىن ئارتۇق ئورۇندىكى كادىر ۋە ئامما، ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچىلار ئىئانە قىلغان پۇل 17 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ، مەمەت ئابدۇللانىڭ داۋالىنىشتىكى قىيىنچىلىقى ھەل قىلىندى. خوتەن شەھەرلىك خەلق دوختۇرخانىسىدىكى دوختۇر، سېستىرالارمۇ يېتىم بالىنىڭ داۋالىنىشىغا ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلۈپ، پۇل يىغىش قىلىپ 874 يۈەن ئىئانە قىلدى، دوختۇرخانا يېتىم بالىنى داۋالاشقا مەخسۇس دوختۇر، سېستىرا ئورۇنلاشتۇردى. ياتاق، تاماق، داۋالاش ئىشلىرىدا ئېتىبار بېرىپ، كۆيۈنۈپ داۋالىدى.

ھازىر مەمەت ئابدۇللانىڭ سالامەتلىكى ئەسلىگە كېلىشكە باشلىدى.

كوللېكتىپ يېزىنى قۇرۇلۇشقا ئىشلىتىش گوۋاھنامىسىدىن 157 مىڭ پارچە تارقاتتى. جەمئىي 26 ناھىيە (شەھەر)دە شەھەر، بازارلاردىكى يەرنىڭ دەرىجىسىنى بېكىتىش، يەرنىڭ ئاساسىي باھاسىنى باھالاش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى. ئاپتونوم رايونلۇق مالىيە، مال-باھا تارماقلىرى بىلەن بىرلىكتە ئاپتونوم رايون شەھەر، بازارلىرىدىكى يەرلەرنىڭ ئاساسىي باھا لايىھەسىنى ئېلان قىلدى. مۇھىم شەھەر، قاتناش يوللىرى بويىدىكى ناھىيە (شەھەر)لەردە يەرنىڭ ئاساسىي باھاسى بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، يەر ئىشلىتىش تۈزۈمى ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش ئۈچۈن ئىلمىي ئاساس بىلەن تەمىنلىدى.

كۇچا ناھىيىسىدە ئاممىۋى خاراكتېرلىك تەنتەربىيە پائالىيەتلىرى كەڭ قانات يايدۇرۇلدى

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، كۇچا ناھىيىسىدىكى مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار ئاممىۋى خاراكتېرلىك تەنتەربىيە پائالىيەتلىرىنى كەڭ قانات يايدۇرۇپ، ناھىيىنىڭ «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈردى ھەم خەلق ئاممىسىنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى بېيىتتى.

كۇچا ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى تەنتەربىيە ئىشلىرىنىڭ ئىتتىپاقلىقنى كۈچەيتىش، دوستلۇقنى ئىلگىرى سۈرۈش، ساغلاملىقنى ئاشۇرۇپ، تۈرلۈك خىزمەتلەرنى ئىلگىرى سۈرۈشتىكى رولىغا بولغان چۈشەنچىسىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، تۈرلۈك شەكىلدىكى تەنتەربىيە پائالىيەتلىرىنى زور كۈچ بىلەن قانات يايدۇردى. تەشۋىقاتنى كۈچەيتىپ، ئاممىنى تەنتەربىيە پائالىيەتلىرى بىلەن شۇغۇللىنىشقا سەپەرۋەر قىلدى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيە ۋە يېزىلاردا دائىم تەنتەربىيە پائالىيەتلىرى بىلەن شۇغۇللىنىدىغانلار 35 مىڭ ئادەمدىن ئېشىپ كەتتى. ھەرقايسى ئوتتۇرا-باشلانغۇچ مەكتەپلەرمۇ ئوقۇغۇچىلارنى دۆلەتنىڭ تەنتەربىيە چېنىقىش ئۆلچىمى بويىچە تەربىيىلەپ، ھازىرغىچە 40 مىڭدىن ئارتۇق ئوقۇغۇچىنى دۆلەتنىڭ چېنىقىش ئۆلچىمىگە يەتكۈزدى. ناھىيىلىك 2 - ئوتتۇرا مەكتەپ 1993 - يىلى مەملىكەت بويىچە «مەكتەپ تەنتەربىيە نىزامى»نى ئىزچىللاشتۇرۇشتىكى مۇنەۋۋەر مەكتەپ» بولۇپ باھالاندى. ناھىيە، يېزىلارنىڭ ھەممىسىدە تەنتەربىيە تەشكىلىي ئاپپاراتلىرى قۇرۇلدى. مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار يەنە تۈرلۈك تەربىيىلەش كۇرسلىرى ئارقىلىق جەمئىيەت ئۈچۈن تەنتەربىيە يېتەكچىلىرىنى تەربىيىلەپ بەردى.

بۇ ناھىيە 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە، ناھىيە مالىيىسىدە قىيىنچىلىق بولۇۋاتقان ئەھۋال ئاستىدىمۇ تەنتەربىيە ئىشلىرىغا 700 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سالدى. يېقىندا يەنە جەنۇبىي شىنجاڭ بويىچە سۈپىتى ياخشى، ئەسلىھەلىرى تولۇق بولغان چىملىق تەنتەربىيە مەيدانى ياساپ، ۋىلايەت ۋە ناھىيە بويىچە ئۆتكۈزۈلىدىغان مۇسابىقىلەر ئۈچۈن ياخشى مەيدان شارائىتى ھازىرلاپ بەردى. ھەرقايسى مەكتەپلەرمۇ ئۆلچەملىك تەنتەربىيە مەيدانى بولۇشنى ئاساسىي جەھەتتىن ئىشقا ئاشۇردى.

رەھبەرلىكنىڭ كۆڭۈل بۆلۈشى، خەلق ئاممىسىنىڭ ئاكتىپ قاتنىشىشى نەتىجىسىدە بۇ ناھىيىنىڭ تەنتەربىيە ئىشلىرى جۇش ئۇرۇپ راۋاجلاندى. يېقىنقى بىر قانچە يىل ئىچىدە بۇ ناھىيىنىڭ تەنھەرىكەتچىلىرى ئاپتونوم رايون ۋە ۋىلايەت بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن تۈرلۈك مۇسابىقىلەردە 70 قېتىم چېمپىيونلۇققا، 65 قېتىم 2-لىككە، 42 قېتىم 3-لىككە ئېرىشتى. ھەرقايسى ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتەپلىرىنىڭ تەنتەربىيە كەسپى سىنىپلىرىغا ۋە كوماندىلىرىغا 18 تەنھەرىكەتچى يېتىشتۈرۈپ بەردى. ناھىيىنىڭ تەنتەربىيە ئىشلىرى كۈنسايىن راۋاجلانغانلىقتىن، بۇ ناھىيە بۇ يىل 3- ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى تەرىپىدىن «ئاپتونوم رايون بويىچە تەنتەربىيىدە ئىلغار ناھىيە» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى. نۆۋەتتە بۇ ناھىيە مەملىكەت بويىچە تەنتەربىيىدە ئىلغار ناھىيە بولۇش ئۈچۈن تىرىشماقتا.

ئەبەيدۇللا ماخمۇت

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يىغى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

لى گوئەن قاتارلىق 12 يولداشقا «مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى» دەپ نام بېرىش توغرىسىدا قارار

پارتىيە 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3-ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ يېتەكچىلىكىدە كومپارتىيە ئەزالىرى پارتىيىنىڭ توپ مەقسىتىنى ئىسىدە چىڭ تۇتۇپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە چىڭ تۇرۇپ، خەلق ئاممىسىغا يېتەكچىلىك قىلىپ، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش يولىدا قەيسەرلىك بىلەن ئىشلەپ، جاپالىق كۈرەش قىلىپ، ئاۋانگارتلىق، نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇردى، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا نەتىجە ۋە تۆھپە ياراتتى. بۇ جەرياندا زور بىر تۈركۈم مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى مەيدانغا كەلدى. ئۇلارنىڭ ئىش- پائالىيەتلىرىنى زور كۈچ بىلەن تەقدىرلەپ، ئۇلارنىڭ روھىنى ئەۋج ئالدۇرۇش، پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلارنى ئۇلارنى ئۈلگە قىلىپ، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ ئۇلۇغۋار ۋەزىپىسىنى ئومۇميۈزلۈك ئورۇنداش ئۈچۈن كۈرەش قىلىشقا سەپەرۋەر قىلىش مەقسىتىدە ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەشكىلات بۆلۈمى ئەلا نەتىجە ياراتقان ۋە گەۋدىلىك تۆھپە قوشقان بېيجىڭ ھەربىي رايونى گىشۈي قۇرۇلۇش تۈەنىنىڭ باشلىقى لى گوئەن، خۇبېي ئۆلكىسى ۋۇخەن شەھىرى ۋۇچاڭ رايونلۇق خەت-چەك ئەرزىيەت ئىشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ۋۇتيەنشياڭ، جېجياڭ ئۆلكىسىدىن شىزاڭغا بارغان كادىر، شىزاڭ ئاپتونوم رايونى چاڭدۇ رايونلۇق ھاۋارايى ئىستانسىسىنىڭ سابىق پارتكوم شۇجىسى، ئىستانسا باشلىقى چېن جىنشۈي، شاڭخەي شەھىرى پۇتو رايونى جۇڭشەن شىمالىي كوچىسى ئۆي باشقۇرۇش ئورنىنىڭ مانتيورى شۇخۇ، تەيۈەن پولات-تۆمۈر شىركىتىنىڭ داشقاللارنى بىر تەرەپ قىلىش مەسلىھەتچىسى لى شۇاڭلياڭ، خېنەن ئۆلكىسى شىنشاڭ ناھىيىسى چيلىيىڭ يېزىسى ليۇجۇاڭ كەنتى پارتكومىنىڭ شۇجىسى شى لەيخى، شەنشى ئۆلكىسى جىنبيەن ناھىيىسى دۇڭ كېڭ يېزىسى جېن جيېشا كەنتىدىكى دېھقان نيۇ يۈچېن، شىنجاڭ قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسى خانئېرىق بازىرى بوياقچىخىل كەنتى پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى مىجىت ئىلى، جۇڭگو قۇرۇلۇش ئاكادېمىيىسىنىڭ ئاكادېمىكى، جۇڭگو «لېكەي» پېليوگكا شىركىتى تېخنىكا كومىتېتىنىڭ ئەزاسى زۇجىڭ، شەندۇڭ ئۆلكىسى يىشۈي ناھىيىسى چۈەنجۇاڭ يېزىلىق باشلانغۇچ مەكتىپىنىڭ ئالاھىدە ئوقۇتقۇچىسى جاڭ زەيجۈن، خېيلۇڭجياڭ ئۆلكىسى دۇڭنىڭ ناھىيىسى ج خ ئىدارىسىنىڭ باشلىقى، پارتگورۇپپىسىنىڭ شۇجىسى ليۇپىڭ، فۇجيەن ئۆلكىسى چىڭ ليۇ ناھىيىسى دۆلەت باج ئىدارىسىنىڭ مەخسۇس باشقۇرغۇچىسى يۈەن تىڭيۈ قاتارلىق 12 يولداشقا «مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى» دەپ نام بېرىشنى قارار قىلدى.

لى گوئەن قاتارلىق 12 مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسىنىڭ ئىلغار ئىش- پائالىيەتلىرى ئۆز جايلىرىدا ۋە پۈتۈن مەملىكەتتە كۈچلۈك تەسىر قوزغىدى. كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ ۋە خەلق ئاممىسىنىڭ ھىمايىسىگە ۋە ھۆرمىتىگە ئېرىشتى. ئۇلارنىڭ ئىلغار ئىش- پائالىيەتلىرىنى بىر نۇقتىغا يىغقاندا، ئۇلار كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئۆلچىمى بويىچە ئۆزىگە قاتتىق تەلەپ قويۇشتا چىڭ تۇرغان، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە، جان-دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش مەقسىتىدە چىڭ تۇرغان، پارتىيە ۋە خەلقنىڭ مەنپەئىتىنى ھەممىدىن ئەلا بىلىپ، خەلق ئاممىسى بىلەن زىچ ئالاقە باغلاشتا چىڭ تۇرغان، جاپادا ئالدىدا تۇرۇپ، باش چۆكۈرۈپ جاپالىق ئىشلەپ، خالىس تۆھپە قوشقان. ئۇلار پارتىيىمىزدىكى نۇرغۇن مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ كۆزگە كۆرۈنگەن ۋەكىللىرى. ئۇلارنىڭ ئىش- پائالىيەتلىرى پارتىيىنىڭ ئېسىل ئەنئەنىسى بىلەن ئىستىلىنى تولۇق گەۋدىلەندۈردى. زامانىمىزدىكى جۇڭگو كوممۇنىستلىرىنىڭ ئالىيجاناب پەزىلىتى ۋە ئەخلاقىنى گەۋدىلەندۈردى، جۇڭگونىڭ ھازىرقى زامان روھىي قىياپىتىنى ئىپادىلىدى. ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ نەمۇنىلىك ھەرىكىتى بىلەن پارتىيىمىزگە شان-شەرەپ كەلتۈردى، پارتىيە ئىشلىرىغا شەرەپ كەلتۈردى. پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلار ئۇلاردىن ئۆگىنىشى كېرەك.

زامانىمىزدىكى جۇڭگو كوممۇنىستلىرى

پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنى يېپيېڭى قىياپەت بىلەن 21- ئەسىرگە ئېلىپ كىرىش، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ 2- قەدەمدىكى ستراتېگىيىلىك نىشانىدىكى ۋەزىپىلەرنى ئومۇميۈزلۈك ئورۇنداش، 3- قەدەملىك ستراتېگىيىلىك نىشانغا يېتىشكە چوڭ قەدەم بېسىشتەك تارىخىي ۋەزىپىنى ئۈستىگە ئالغان. ۋەزىپە ئېغىر، يول يىراق، ئەسىر ھالقىيدىغان بۇ ئۇلۇغۋار نىشانغا يېتىش — پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلارنىڭ تىرىشىپ خىزمەت قىلىشىغا، پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنى يېتەكلەپ ئورتاق كۈرەش قىلىشقا موھتاج. شۇڭا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەشكىلات بۆلۈمى تەقدىرلەنگەن بۇ 12 مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسىنىڭ غەيرەت ئۈستىگە غەيرەت قىلىپ، ئۈلگە كۆرسىتىش، تەسىرلەندۈرۈش رولىنى داۋاملىق جارى قىلدۇرۇپ، پۈتۈن پارتىيىنىڭ ئۈلگىسى بولۇشىنى، ئۆزىنىڭ نەمۇنىلىك ھەرىكىتى بىلەن تېخىمۇ كۆپلىگەن كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئىلغارلار قاتارىغا ئۆتۈشىگە تەسىر كۆرسىتىشى، تۈرتكە بولۇشىنى؛ بارلىق كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ بۇ 12 نەپەر مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسىنى ئۈلگە قىلىپ، پۈتۈن پارتىيىدە ئىلغارلاردىن ئۆگىنىش، ئىلغارلارغا يېتىشىۋېلىش، ئىلغارلاردىن ئۆتۈپ كېتىش دولقۇنىنى قوزغاپ، يەنىمۇ غەيرەتكە كېلىپ، روھنى ئۇرغۇتۇپ، ئىشەنچىسىنى چىڭىتىپ، ئاۋانگارتلىق، نەمۇنىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشىنى؛ يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە، پارتىيىنىڭ ئاساسىي نەزەرىيىسى، ئاساسىي لۇشيەنى ۋە ئاساسىي يېتەكچى فاڭجېنىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانغا يېتىش يولىدا تېگىشلىك تۆھپىسىنى قوشۇشىنى ئۈمىد قىلىدۇ.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تەشكىلات بۆلۈمى

1996-يىل 6-ئاينىڭ 28-كۈنى

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 30-ئىيۇن تېلېگراممىسى)

مەملىكەتتىكى ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى ۋە پارتىيە خىزمىتى خادىملىرىغا چىقىرىلغان تەشەببۇسنامە

مەملىكەتتىكى ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى ۋە پارتىيە خىزمىتى خادىملىرى:

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقى داغدۇغىلىق خاتىرىلىنىۋاتقان كۈنلەردە، مەملىكەتنىڭ ھەرقايسى سەپلىرىدىن، ھەر ساھە، ھەر كەسىپلەردىن كەلگەن 118 يولداش مەركىزىي كومىتېت تەشكىلات بۆلۈمى مەملىكەت بويىچە تەقدىرلىگەن 500 ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى ۋە 500 مۇنەۋۋەر پارتىيە خىزمىتى خادىمىغا ۋەكالىتەن بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلگەن مەملىكەتلىك ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى ۋە مۇنەۋۋەر پارتىيە خىزمىتى خادىملىرىنى تەقدىرلەش يىغىنىغا شەرەپ بىلەن قاتناشتۇق. بۇ قېتىمقى يىغىندا بىز يولداش جياڭ زېمىننىڭ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن سۆھبەت يىغىنىدا سۆزلىگەن «تىرىشىپ يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرايلى» دېگەن مۇھىم سۆزىنى ئۆگەندۇق، يولداش خۇ جىنتاۋنىڭ «پارتىيىنىڭ ئۈچ چوڭ ئىستىلىدا چىڭ تۇرايلى ۋە ئۇنى جارى قىلدۇرايلى» دېگەن تېمىدىكى مۇھىم سۆزىنى بىۋاستە ئاڭلىدۇق. تەجرىبە ۋە تەسىراتلارنى ئالماشتۇرۇپ، چوڭقۇر تەربىيىگە ئىگە بولدۇق ۋە ئىلھام ئالدۇق، ۋەزىيەتنى يەنىمۇ ئېنىق تونۇپ، ۋەزىپىلەرنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، خىزمەتنى ياخشى ئىشلەش ئىشەنچى تۇرغۇزدۇق. بىز ھازىر ئەسىر ئالمىشىدىغان ئۇلۇغ پەيتتە تۇرماقتىمىز، ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانغا يېتىشتەك تارىخىي ۋەزىپە زىممىمىزگە يۈكلەنگەن. ۋەزىپە ئېغىر، يول يىراق. ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانغا يېتىشنىڭ ئاچقۇچى- پارتىيىمىزنى ياخشى قۇرۇشتا. پارتىيىنى ياخشى قۇرۇش ئۈچۈن — ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى ھەقىقىي كۈچەيتىش، پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار قوشۇنىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش لازىم. بىز ۋەزىيەتنىڭ تەقەززاسىنى، ۋەزىپىنىڭ جاپالىق، زىممىمىزدىكى مەسئۇلىيەتنىڭ ئېغىرلىقىنى ھېس قىلماقتىمىز. شۇڭا بىز مەملىكەتتىكى ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىغا، پارتىيە خىزمىتى خادىملىرىغا مۇنۇلارنى تەشەببۇس قىلىمىز:

بىز - بۇ قېتىم تەقدىرلەنگەن ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى مەملىكەتتىكى ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى بىلەن بىرلىكتە پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىغا دائىر تۆت تۈرلۈك ئاساسىي فاڭجېنىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، پارتىيە نىزامنامىسىدە بەلگىلەنگەن پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنىڭ سەككىز تۈرلۈك ئاساسىي ۋەزىپىسىنى ئومۇميۈزلۈك ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام

ئاما بىلەن زىچ ئالاقە باغلاپ، ئاممىغا ھەقىقىي كۆڭۈل بۆلۈپ، ئاممىنى توغرا يېتەكلەپ، ئاممىۋى خىزمەتنى ياخشى ئىشلەپ، پارتىيىنىڭ فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى ئاممىنىڭ ئاڭلىق ھەرىكىتىگە ئايلاندۇرىمىز؛ 5) رەھبەرلىك بەنزىسىنىڭ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، دېموكراتىيە-مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمى ۋە پارتىيە ئىچىدىكى ھەر تۈرلۈك تۈزۈملەردە چىڭ تۇرۇپ، پارتىيە ئىستىلى ۋە پاكلىق قۇرۇلۇشىنى ياخشىلاپ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ۋە ئاممىنىڭ نازارىتىنى ئاڭلىق قوبۇل قىلىمىز.

بىز مەملىكەتتىكى پارتىيە خىزمىتى خادىملىرى بىلەن بىرلىكتە كومپارتىيە ئەزالىرى ئادا قىلىشقا تېگىشلىك سەككىز تۈرلۈك مەجبۇرىيەتنى نەمۇنىلىك ئادا قىلىپ، تىرىشىپ يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنى قۇرۇش تەلىپىنى ئەمەلدە كۆرسىتىپ، ئۆگىنىشكە، سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىپ، توغرا كەيپىياتنى جانلاندۇرىمىز. پارتىيىنىڭ ئۈچ چوڭ ئىستىلىدا چىڭ تۇرۇپ ھەم ئۇنى جارى قىلدۇرۇپ، ئاۋانگارتلىق، نەمۇنىلىك ۋە ئۈلگە كۆرسىتىش رولىمىزنى تولۇق جارى قىلدۇرىمىز. بۇ ئىشتا تۆۋەندىكىلەرنى قەتئىي ئورۇندايمىز: 1) ئەمەلىيەتكە زىچ باغلاپ، ماركسىزم-لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى، بولۇپمۇ دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى تىرىشىپ ئۆگىنىپ، ئۇنىڭ ئىلمىي سىستېمىسى، ئاساسىي پرىنسىپلىرىنى ۋە روھىي ماھىيىتىنى تىرىشىپ ئىگىلەپ، ماركسىزملىق مەيدان، نۇقتىئىنەزەر ۋە ئۇسۇلنى قوللىنىپ، ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشنى ئۆگىنىمىز. شۇنىڭ بىلەن بىللە، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىگە دائىر بىلىملەرنى، زامانىۋى پەن-تېخنىكا بىلىملىرىنى، تارىخ، قانۇن ۋە پارتىيە خىزمىتىگە ئالاقىدار ھەر خىل بىلىملەرنى تىرىشىپ ئۆگىنىپ، ئۆزىمىزنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرىمىز. 2) پارتىيە خىزمىتىنى قىزغىن سۆيۈپ، پارتىيە قۇرۇلۇشى كەسپىنى قېتىرقىنىپ تەتقىق قىلىپ، كەسپىنى قەدىرلەپ، بېرىلىپ ئىشلەپ، مەسئۇلىيىتىمىزنى تولۇق ئادا قىلىمىز. جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىپ، ئاڭلىق تۆھپە قوشۇپ، ئۆز خىزمىتىمىزنى تىرىشىپ ياخشى ئىشلەيمىز. 3) ئەمەلىيەتكە چوڭقۇر چۆكۈپ، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، خىزمەت ئىستىلى ۋە خىزمەت ئۇسۇلىنى ياخشىلاپ، خىزمەت ئۈنۈمىنى ئۆستۈرىمىز. راست گەپ قىلىپ، ئەمەلىي ئىشلەپ، غەيرەتكە كېلىپ، ئەمەلىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىمىز. 4) جان-دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش توپ مەقسىتىدە چىڭ تۇرۇپ، ئاما بىلەن زىچ ئالاقە باغلاپ، ئاممىدىن كەمتەرلىك بىلەن ئۆگىنىپ،

لى گوئەن

ۋۇتيەنشياڭ

چېن جىنشۈي

شۈخۇ

لى شۇاڭلياڭ

شى لەيخې

نيۇيۇچىن

مىجىت ئېلى

زو جىڭ

جاڭ زەيجۇن

ليۇپىڭ

يۈەن تىڭيۈ

تەشكىلاتلىرىنىڭ سەككىز تۈرلۈك ئاساسىي ۋەزىپىسىنى ئومۇميۈزلۈك ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنى ئاممىنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ ۋە يېتەكلەپ ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇش ئېلىپ بارالايدىغان مۇستەھكەم جەڭگىۋار قورغان قىلىپ قۇرۇپ چىقىمىز. بۇنىڭ ئۈچۈن بىز تۆۋەندىكىلەرنى قەتئىي ئورۇندايمىز. 1) پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىنى زىچ چۆرىدەپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى ئومۇميۈزلۈك كۈچەيتىپ، ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى خىزمىتىنىڭ ئەمەلىي ئۈنۈمىنى ئۆز ئورۇنلىرىمىزنىڭ تۈرلۈك خىزمەت ۋەزىپىلىرىنى ئورۇنداشتا گەۋدىلەندۈرىمىز. 2) «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش»، پارتىيە پارتىيىنى باشقۇرۇش، پارتىيىنى قاتتىق ئىدارە قىلىش فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ۋە ئىدىيىۋى-سىياسىي خىزمەتنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتىپ، پارتىيىنىڭ ئىچكى تۇرمۇشنى چىڭىتىپ، پارتىيە ئىنتىزامىنى قەتئىيلەشتۈرۈپ، پارتىيە ئەزالىرىغا بولغان تەربىيىنى، باشقۇرۇشنى ۋە نازارەتنى كۈچەيتىمىز. تەنقىد، ئۆز-ئۆزىنى تەنقىدنى پائال قانات يايدۇرۇپ، توغرا كەيپىياتنى ئەۋج ئالدۇرۇپ، ناتوغرا ئىستىللارغا قارشى تۇرۇپ، پارتىيە ئەزالىرى قوشۇنىنىڭ ئىلغارلىقىنى، ساپلىقىنى ۋە ئىچكى سىياسىي تۇرمۇشنىڭ قەتئىيلىكىنى ساقلايمىز. 3) ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەپ، يېڭى ئەھۋاللارنى ئىسلاھات روھى بىلەن تەتقىق قىلىپ، يېڭى مەسىلىلەرنى ھەل قىلىپ، قولغا كەلگەن مۇۋەپپەقىيەتلىك تەجرىبىلەرنى ماھىرلىق بىلەن يەكۈنلەپ، ئۇنىڭدىن ياخشى پايدىلىنىمىز، ۋەزىيەت تەرەققىياتى ۋە ئەھۋالنىڭ ئۆزگىرىشىگە قاراپ يېڭىلىق يارىتىپ، پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ ۋەزىيەتنىڭ تەرەققىياتىغا لايىقلىشىش ۋە ئۆز زىددىيەتلىرىنى ھەل قىلىش ئىقتىدارىنى ئاشۇرىمىز. 4) ئاممىۋى لۇشيەندە چىڭ تۇرۇپ، زىچ ئالاقە باغلاپ، ئاممىدىن كەمتەرلىك بىلەن ئۆگىنىپ، ئاممىنىڭ ھالىغا يېتىپ، ئاممىنىڭ مەنپەئىتىنى قوغداپ، ئامما بىلەن جاپادا ۋە ھالاۋەتتە بىللە بولىمىز، ئاممىنىڭ مەنپەئىتىگە زىيان يەتكۈزىدىغان ھەر خىل قىلمىشلارغا قارشى قەتئىي كۈرەش قىلىمىز. 5) تەنقىد ۋە ئۆز-ئۆزىنى تەنقىدنى ئاكتىپ قانات يايدۇرۇپ، پارتىيىنىڭ ۋە ئاممىنىڭ نازارىتىنى ئاڭلىق قوبۇل قىلىپ، پاك، ئىنتىزامچان بولۇپ، ئايىنىپ ئۆزگىرىپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، تۈرلۈك پاسسىپ، چىرىك ھادىسىلەرگە قەتئىي قارشى تۇرىمىز.

پائال ھەرىكەتكە كېلىپ، روھىمىزنى ئۇرغۇتۇپ، خىزمەتلەرنى پۇختا ئىشلەپ، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ ۋە پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىنىڭ يېتەكچىلىكىدە يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەتراپىغا زىچ ئۇيۇشۇپ، يولداش جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، بۇ قېتىمقى يىغىننىڭ تەلپى بويىچە پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرىنىڭ قۇرۇلۇشىنى ئومۇميۈزلۈك كۈچەيتىپ، تىرىشىپ يۇقىرى ساپالىق پارتىيەئەزالىرى، كادىرلار قوشۇنى قۇرۇپ، ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانغا يېتىش يولىدا يېڭى، تېخىمۇ زور نەتىجىلەرنى يارىتايلى!

مەملىكەتلىك ئىلغار ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى ۋە مۇنەۋۋەر پارتىيە خىزمىتى خادىملىرىنى تەقدىرلەش يىغىنىغا قاتناشقان بارلىق ۋەكىللەر.

1996-يىل 6-ئاينىڭ 30-كۈنى

* * * * * * * * * * *

ئېلان

ئۈرۈمچى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسىنىڭ تاشقى ئىشلار باشقارمىسىدىن بېرىلگەن 01476417 - نومۇرلۇق نۇرۇنسا تۇرسۇن نامىدىكى پاسپورت ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

چۆل-جەزىرىلەرنى كېسىپ ئۆتىدۇ، تيانشاننىڭ جەنۇبى بىلەن شىمالىنى بىر-بىرىگە باغلايدۇ

金城集团
JINCHENG GROUP

يېڭى تىپى

جىنچېڭ . لىڭمۇ

AX100

ھەيۋەت بىلەن

ئوتتۇرىغا چىقتى

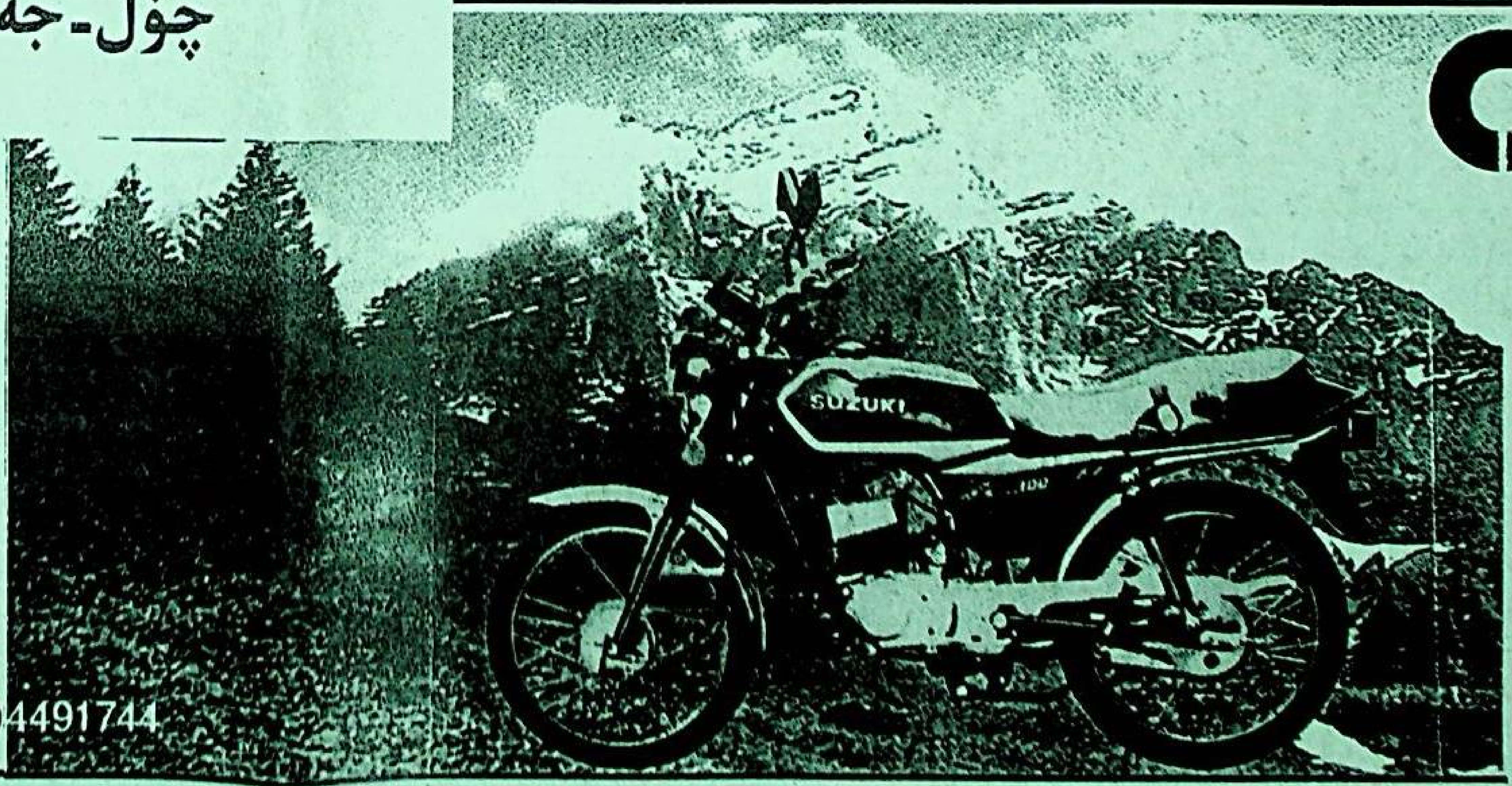

جۇڭگو بىلەن ياپونىيە بىرلىشىپ ياسىغان «جىنچېڭ . لىڭمۇ» ماركىلىق موتسىكلىتقا زامانىۋى پەن-تېخنىكا جەۋھىرى مۇجەسسەملەشتۈرۈلگەن، ھازىرقى زامان دۇنيا ئېقىمىغا ماسلاشقان، ئۇ بىر ئەۋلاد داڭلىق موتسىكلىت - «جىنچېڭ . لىڭمۇ - AX 100» تىپلىق موتسىكلىت ئۆزگىچە ئالاھىدىلىكى بىلەن ئۇن نەچچە يىل دەۋر سۈردى. ھازىر بىز شىنجاڭدىكى دوستلارغا «AX 100» تىپلىق يېڭى نۇسخىدىكى موتسىكلىتنى ئالاھىدە تونۇشتۇرىمىز. ۋاقتى كەلگەندە «جىنچېڭ» سىستېمىلىق ھەر خىل تىپتىكى موتسىكلىت شىنجاڭدىكى ھەرقايسى مەخسۇس تەسىس قىلىنغان سېتىش نۇقتىلىرىدا بىرلا ۋاقىتتا بازارغا سېلىنىدۇ.

شىنجاڭدا ئالاھىدە تەسىس قىلىنغان سېتىش ئورۇنلىرى:

- شىنجاڭ موتسىكلىت سېتىش شىركىتى
  ئادرېسى: ئۈرۈمچى «ياڭزىجياڭ» يولى 40-نومۇر
  تېلېفون نومۇرى: 5812314 5812313 (0991)
- كورلا موتسىكلىت تىجارىتى تېخنىكا مۇلازىملىق شىركىتى
  ئادرېسى: كورلا شەھىرى «ساپباغ» يولى
  تېلېفون نومۇرى: 2022194 (0996)
- شىنجاڭ ماشىنا - ئېلېكتر شىركىتىنىڭ موتسىكلىت شىركىتى
  ئادرېسى: ئۈرۈمچى «خېيلوڭجياڭ» يولى 21-نومۇر
  تېلېفون نومۇرى: 5855770 5855225 (0991)
- ئاقسۇ ۋىلايەتلىك ماددىي ئەشيا سودا مەركىزى
  ئادرېسى: ئاقسۇ شەھىرى «شەرقىي» چوڭ كوچا 48-نومۇر
  تېلېفون نومۇرى: 2126698 (0997)

«جىنچېڭ» موتسىكلىت گۇرۇھى تىجارەت چەكلىك شىركىتى

ئادرېسى: نەنجىڭ شەھىرى شەرقىي جۇڭشەن يولى 518-نومۇر

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلەيمىز

پارتىيە گېربى بۇ جايدا نۇر چاچماقتا

— مايتاغ نېفىت خىمىيە باش زاۋۇتى نېفىت ئايرىش زاۋۇتىنىڭ ئاسفالت سېخى پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ «قوش نۇر چاچتۇرۇش» پائالىيىتىدىن خاتىرىلەر

ئۆز مۇخبىرىمىز **لىيۇفېڭ**

5-ئاينىڭ 24-كۈنى مايتاغ نېفىت خىمىيە باش زاۋۇتى نېفىت ئايرىش زاۋۇتىنىڭ ئاسفالت سېخىغا كىرگىنىمدە، كۆز ئالدىمدىكى يېڭىلىقلار مېنى ھەيران قالدۇردى. ئىلگىرىكى يەرگە ئاسفالت يېيىلىپ تۇرىدىغان، ئۈسكۈنىلەر كىرلەشكىنىدىن ئەسلىنى كۆرگىلى بولمايدىغان ھالەت دېرىزىلەر پاكىز سۈرتۈلگەن، سېخ ئىچى يوپيورۇق، يەرلەر پاك- پاكىز ھالەتكە ئۆزگەرگەندى.

بۇ يېڭىلىقلارنى خاتىرىلەۋاتقىنىمدا، سېخ پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى يى خۇڭجۇن يېنىمغا كەلدى. ئۇنىڭ مەيدىسىدە پارتىيە ئەزالىق بەلگىسى ئېسىقلىق ئىدى. ئۇنىڭدا پارتىيە بەلگىسى، شۇ كىشىنىڭ سۈرىتى، ئىدارىسى ۋە ئىسىم فامىلىسى بار ئىدى. يى خۇڭجۇن كارتوچكىنى كۆرسىتىپ تۇرۇپ: «بۇ، پارتىيە ئەزالىرى ئىش ئورنىغا بەلگە ئېسىپ چىقىش، پارتىيە بەلگىسىنى كۆكرەكتە نۇر چاچتۇرۇش، ئوبرازىنى ئىش ئورنىدا نۇر چاچتۇرۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرغانلىقنىڭ نەتىجىسى» دېدى.

ئىلگىرى كىشىلەر ئاسفالت سېخىنى «3-دۇنيا» دەپ ئاتايتتى، ھەممىسى بۇ سېختا ئۇزاق ئىشلەشنى خالىمايتتى. ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ خىزمەت مەسئۇلىيەتچانلىقى كەمچىل بولۇپ، سېختا ئۇدا ئىككى يىل ھادىسە سادىر بولغاچقا، زاۋۇت بويىچە ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ تەنقىدلەنگەندى.

بۇ ئەھۋالغا قارىتا، ئېغىر يۈكنى زىممىسىگە ئالغان ياچېيكا ئەزالىرى مەسىلىنىڭ سەۋەبىنى ئىزدىدى. بۇ سېختا 86 ئىشچى- خىزمەتچى، 16 پارتىيە ئەزاسى بار ئىدى. پارتىيىلىك كادىرلار باشقۇرۇشتا دادىل بولمىغاچقا، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاۋانگارتلىق، ئەمۈنىلىك رولى ياخشى جارى قىلدۇرۇلماي، خىزمەتلەر ئارقىدا قالدى. شۇنىڭ بىلەن، سېخ پارتىيە ياچېيكىسى پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش، ئاڭلىقلىقىنى ئاشۇرۇش، «شەخسىي ئوبراز» بىلەن «كوللېكتىپ ئوبرازى»نى ياخشىلاشنى پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلىپ تۇتتى. بۇلتۇر يىل بېشىدا ئۇلار سېختا پارتىيە ئەزالىرى ئىش ئورنىغا

ھەر ۋاقىت ئەسلىتىپ تۇرىدۇ. ئوبرازىمىز ۋە ئىش -ھەرىكىتىمىز ئاممىنىڭ نازارىتى ئاستىدا بولىدۇ. بۇ پائالىيەت پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئەمۈنىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇشىمىزغا ھەر ۋاقىت تۈرتكە بولىدۇ».

بۇ پائالىيەتكە سېختىكى ئىشچى- خىزمەتچىلەرمۇ ئەھمىيەت بېرىدىغان بولدى. ئىشچىلار: «سېخىمىزدا ئۆزگىرىش بولامدۇ، يوق، ئەمدىكى ئىش پارتىيە ياچېيكىسىغا باغلىق بولۇپ قالدى» دېيىشتى. پارتىيە ياچېيكىسى پارتىيە تەشكىلى، مەمۇرىيەت، ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى، ئىتتىپاق كومىتېتى ۋە ئاممىدىن بىر گۇرۇپپا تەشكىللەپ، پارتىيە ئەزالىق كارتوچكىسىنى تاقاپ ئىش ئورنىغا چىقىش ئىشىنى نازارەت قىلدى. ھەر ئايدا پارتىيە ئەزالىرىنىڭ «كارتوچكا تاقاپ ئىش ئورنىغا چىقىش» تۈزۈمىنى ئىجرا قىلىش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ، ئومۇمىي جەھەتتىن مىقدارلاشتۇرۇپ نومۇر قويۇپ، باھالاش نەتىجىسىنى ئىشچى- خىزمەتچىلەر يىغىنىدا ئېلان قىلدى، ھەر پەسىلدە «پارتىيە بەلگىسىنى نۇر چاچتۇرغان بىر پارتىيە ئەزاسى»نى مۇكاپاتلىدى.

كارتوچكا تاقاپ ئىش ئورنىغا چىقىش پائالىيىتى يولغا قويۇلغاندىن كېيىن، پارتىيە ئەزالىرىدا بېسىم ۋە چەكلىمە تۇيغۇسى پەيدا بولدى. پارتىيە ياچېيكىسى پارتىيە ئەزالىرىنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇشتا ئىشنى پاسكىنا، قالايمىقان، ناچار مۇھىتنى ئۆزگەرتىشتىن باشلىدى. بۇ سېختىكى بىر قانچە ئۈسكۈنىدىن 1988-يىلى ئىشلىتىلىشكە باشلىغاندىن تارتىپ تا ھازىرغىچە توختىماي ماي ئېقىپ تۇراتتى. پارتىيە ئەزالىرى تەشكىللىنىپ ئىشتىن سىرتقى ۋاقىتتا ئۈسكۈنىلەردىكى كاشىلىلارنى تۈگەتتى، بۇ ئىشتىن كېيىن ئىشچىلار پارتىيە ئەزالىرىغا باشقىچە قارايدىغان بولدى.

بۇلتۇر 4-ئاينىڭ بېشىدا سېختىكى ئاسفالت قويۇش مەيدانىنى يۆتكەشكە توغرا كەلدى. بۇ خىزمەتنىڭ تېز - ئاستا بولۇشى 2 - يۈرۈش

قىزىپ كەتكەنلىكىنى بايقاپ، كەسكىن تەدبىر قوللىنىپ، ئۈسكۈنىنىڭ كۆيۈپ، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ توختاپ قېلىشىدەك ھادىسىنىڭ ئالدىنى ئالدى. سېختىكى بارلىق ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئۇنىڭ بۇ تۆھپىسىنى مۇئەييەنلەشتۈرۈپ، ئۇنى پارتىيە ئەزاسى بەلگىسىنى كۆكرىكىدە نۇر چاچتۇرغان، پارتىيە ئوبرازىنى ئىش ئورنىدا نۇر چاچتۇرغان پارتىيە ئەزاسى، دەپ باھالىدى. ھۇنەر- سەنئەت 1- بەندىكى ئەخمەت خىزمەتكە قاتناشقىنىغا ئۈچ يىلدىن ئاشقان بولسىمۇ، ئىشنىڭ ھۆددىسىدىن دېگەندەك چىقالمىغاچقا، مۇكاپات ئالالماي كەلگەندى. مۇئاۋىن گۇرۇپپا باشلىقى، پارتىيە ئەزاسى چېن دۇڭشېڭ ئۇنىڭ بىلەن دوست بولۇپ، ئىشقا كەلگەندە ئۇنىڭغا تېخنىكا ئۆگەتسە، ئىشتىن چۈشكەندە ئۇنىڭ بىلەن سىرداشتى. ئۇنىڭ سەممىي ياردىمىدە ئەخمەت كەمچىلىكىنى تۈزىتىپ، خىزمەتتە ئاكتىپ، تەشەببۇسكار بولدى، ئۇ يېرىم يىلغا يەتمىگەن ۋاقىت ئىچىدە مۇستەقىل مەشغۇلات قىلالايدىغان بولدى. ئۇ تۇنجى قېتىملىق مۇكاپات پۇلىنى ئانىسىغا بەرگەندە، ئانىسى ھاياجانلانغىنىدىن كۆز يېشى قىلدى. پارتىيە ئەزاسى لى يۈيشيا بىر نەچچە يىلدىن بۇيان بىر جۈپ قارىغۇچىسى يوق بوۋاي- مومايغا قاراپ كەلگەندى. بۇ يىل باھاردا بۇلارنى كېسەل كۆرسەتكىلى دوختۇرخانىغا ئاپارغاندىلا كىشىلەر ئاندىن بۇ ئىشنى بىلدى.

كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئەمۈنىلىك رولىنىڭ تەسىرىدە ئىشچى- خىزمەتچىلەر كومپارتىيە ئەزاسى بولۇش شەرەپلىك ئىكەن، دېگەن ھېسسىياتقا كەلدى، ئۇلار ئۆزلىرىگە قاتتىق تەلەپ قويۇپ، پارتىيە تەشكىلىگە يېقىنلاشتى. بۇلتۇر ئېتىلىپ قۇرۇلۇشقا ئىمۇلسىيىلەشكەن ئاسفالت ئىشلەپ چىقارماقچى بولۇپ زاۋۇت ئاسفالت ئۈسكۈنىسىنى ئۆزگەرتىشنى قارار قىلدى. تېخنىك بى ۋېي ۋەزىپىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، قىسقا ۋاقىت ئىچىدىلا لايىھىنى تۈزۈپ چىقتى. ئۇنىڭ قوماندانلىقىدا ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشى ئىككى ئايدىلا تاماملاندى، ئۇ، 7-ئاينىڭ 1-كۈنىدىن بۇرۇن پارتىيە ياچېيكىسىغا پارتىيىگە كىرىش ئىلتىماسى سۇندى. ئىتتىپاق ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى خەي تاۋ ئىتتىپاق ئەزالىرىنى باشلاپ پارتىيە ياچېيكىسىغا يېقىندىن ماسلىشىپ، ئىش ئورنىدا چېنىقىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. نەتىجىدە، ياشلارنىڭ تېخنىكىسى تېز ئۆستى. «مەدەنىيەتلىك ناسوسخانا قۇرۇش» پائالىيىتىدە ئۇ ياش زەربىدارلار ئەترىتىنى باشلاپ جاپاغا چىداپ ئىشلىدى. بۇلتۇر ئاسفالت سېخى ئىتتىپاق ياچېيكىسى شەھەر، ئىدارە بويىچە مۇنەۋۋەر ئىتتىپاق ياچېيكىسى بولدى، خەي تاۋمۇ مۇنەۋۋەر ئىتتىپاق كادىرى بولۇپ باھالىنىپ، پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ ئۇقتىلىق تەربىيىلەش ئوبيېكتى بولۇپ قالدى. بۇ پائالىيەت قانات يايدۇرۇلغاندىن بۇيان، سېخ بويىچە 29 ئادەم پارتىيە تەشكىلىگە ئىلتىماس سۇندى.

كومپارتىيە ئەزالىق سالاھىيىتىنى ئۇنتۇپ قالمايلى

ئوبزور

مايتاغ نېفىت خىمىيە باش زاۋۇتى نېفىت ئايرىش زاۋۇتىنىڭ ئاسفالت سېخى پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ كومپارتىيە ئەزالىرى ئىچىدە كارتوچكا ئېسىپ ئىشقا چىقىش، پارتىيە گېربىنى كۆكرەكتە نۇر چاچتۇرۇش، ئوبرازىنى ئىش ئورنىدا نۇر چاچتۇرۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئىش- ھەرىكىتىنى ئاممىنىڭ نازارىتى ئاستىغا قويغان. بۇنىڭ بىلەن، كومپارتىيە ئەزالىرى ئۆزلىرىنىڭ ئەمۈنە، ئاۋانگارت ئىكەنلىكىنى، ئۆزىنىڭ ئىش- ھەرىكىتىنىڭ پارتىيىنىڭ ئوبرازىغا ۋەكىللىك قىلىدىغانلىقىنى دائىم ئېسىگە ئېلىپ، ئۇلاردا خىزمەتنى ياخشى ئىشلىمىسە، ياخشى باشلامچى بولالمىسا، كومپارتىيە ئەزاسى دېگەن شەرەپلىك نامغا مۇناسىپ كېلەلمەيمىز، دەيدىغان بېسىم ۋە چەكلىمە تۇيغۇسى پەيدا بولغان.

«قوش نۇر چاچتۇرۇش» پائالىيىتىنىڭ قانات يايدۇرۇلۇشى نەتىجىسىدە، ئىلگىرى ئىش ئورنىدا نۇر چېچىپ تۇرغان كومپارتىيە ئەزالىرى ئىش ئورنىدا داۋاملىق نۇر چېچىپ تۇرىدىغان، بىر مەزگىل نۇرىنى يوقاتقان كومپارتىيە ئەزالىرى قايتا نۇر چاچىدىغان بولغان. بۇنىڭ بىلەن، ئامما كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ قېشىدا ئىكەنلىكىنى ھېس قىلىپ، پارتىيە تەشكىلىگە، كومپارتىيە ئەزالىرىغا تېخىمۇ ئىشىنىدىغان بولغان. ئۇلار ھەرقانداق جايدا، ھەرقانداق ۋاقىتتا كومپارتىيە ئەزالىرىنى ئۈلگە قىلىپ، ئۇلاردىن ئۆگىنىپلا قالماي، يەنە كومپارتىيە ئەزالىرى بىلەن دوستلىشىپ، پارتىيە ياچېيكىسىنى ئۆزىنىڭ ئۆيى دەپ بىلىدىغان، قانداق كىيىم بولسا كومپارتىيە ئەزالىرىغا دەيدىغان، قانداق

ئېلىمىزدە كومپارتىيە ئەزالىرى 57 مىليوندىن ئاشتى

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغان 75 يىلدىن بۇيان، پارتىيە قوشۇنى ئۈزلۈكسىز زورايدى. بۇلتۇر مەملىكەت بويىچە 2 مىليون 190 مىڭدىن كۆپ كىشى پارتىيىگە كىردى. ھازىر ئېلىمىز كومپارتىيە ئەزالىرى 57 مىليوندىن، پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى 3 مىليون 450 مىڭدىن ئاشتى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە تەشكىلات تارماقلىرى ج ك پ 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 4-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ تەلىپىگە ماسلىشىپ، مۇنەۋۋەر ئىشچىلار، دېھقانلار، زىيالىيلار ۋە باشقا ئەمگەكچىلەرنى پارتىيىگە قوبۇل قىلىشقا ئەھمىيەت بەردى. بۇلتۇر پارتىيىگە قوبۇل قىلىنغانلار ئىچىدە كارخانا، يېزىلاردىكى ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1- سېپىدە ئىشلەۋاتقان ئىشچى- دېھقانلار 1 مىليون 70 مىڭدىن كۆپ بولۇپ، يېڭىدىن قوبۇل قىلىنغان پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاز كەم يېرىمىنى ئىگىلىدى. 35 ياشتىن تۆۋەنلەر 1 مىليون 560 مىڭدىن، تولۇق ئوتتۇرىدىن يۇقىرى مەدەنىيەت سەۋىيىسىگە ئىگىلەر 1 مىليون 550 مىڭدىن كۆپرەك بولۇپ، يېڭىدىن قوبۇل قىلىنغان پارتىيە ئەزالىرىنىڭ % 70 تىن كۆپرەكىنى ئىگىلىدى. يېڭى پارتىيە ئەزالىرى ئىچىدە ئاياللار 450 مىڭ، ئاز سانلىق مىللەت كىشىلىرى 160 نەچچە مىڭ بولۇپ، ئىلگىرىكى يىللاردىكىدىن كۆپ بولدى.

بۇلتۇر مەركىزىي كومىتېت تەشكىلات بۆلۈمى «ياشلاردىن پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش توغرىسىدا پىكىر» تارقىتىپ، جايلارنىڭ ياشلاردىن پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈردى. جايلار يەنە يېزىلاردىكى ئاجىز، چېچىلاڭغۇ ۋە پالەچ ھالەتتىكى پارتىيە ياچېيكىلىرىنى تەرتىپكە سېلىشقا بىرلەشتۈرۈپ، يېزىلاردا پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى كۈچەيتتى. ھازىر مەملىكەت بويىچە 35 ياشتىن تۆۋەن ياش پارتىيە ئەزالىرى ئالدىنقى يىلدىكىدىن 700 مىڭغا يېقىن كۆپەيدى، بۇنىڭ ئىچىدە يېزىلاردىكى 35 ياشتىن تۆۋەن پارتىيە ئەزالىرى 5 مىليونغا يېقىن بولۇپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 280 مىڭدىن كۆپرەك كۆپەيدى.

مەركىزىي كومىتېت تەشكىلات بۆلۈمى پارتىيىنىڭ تەشكىلىي قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش ئۈچۈن مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: بۇنىڭدىن كېيىن ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىش خىزمىتىدە پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىش خىزمىتىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى ۋە فاڭجېنىدا داۋاملىق چىڭ تۇرۇپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش چوڭقۇرلىشىۋاتقان ۋە سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى بەرپا قىلىنىۋاتقان شارائىتتىكى يېڭى ئەھۋال، يېڭى مەسىلىلەرنى تەتقىق قىلىشنى كۈچەيتىپ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئۆلچىمىدە چىڭ تۇرۇپ، پارتىيىگە كىرىش رەسمىيەتلىرىنى چىڭىتىپ، يېڭى پارتىيە ئەزالىرىنىڭ سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

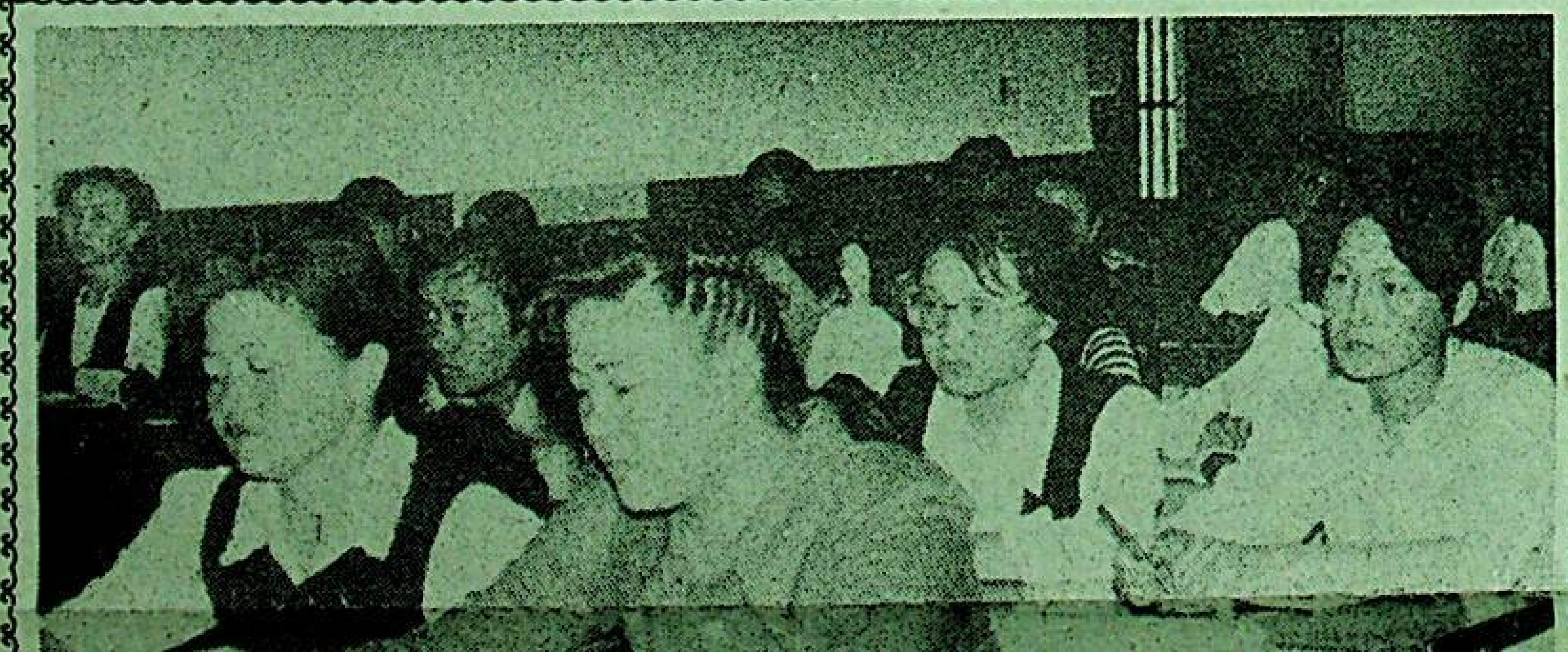

ئىشلەشنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلىپ تۇتتى. بۇلتۇر يىل بېشىدا ئۇلار سېختا پارتىيە ئەزالىرى ئىش ئورنىغا كارتوچكا ئېسىپ چىقىشنى يولغا قويۇپ، «پارتىيە ئىزنىكنى كۆكرەكتە نۇر چاچتۇرۇش، ئوبرازىنى ئىش ئورنىدا نۇر چاچتۇرۇش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى، شۇنداقلا پائالىيەتنىڭ مەزمۇنىنى كونكرېتلاشتۇرۇپ، پارتىيە ئەزالىرىدىن جاپالىق جايدا ئىشلەشنى، قىيىن ئىشنى قىلىشنى، جىددىي ۋەزىپىنى ئورۇنداشنى؛ شۇنىڭدەك پارتىيە ئەزالىرى ئارىسىدا ئىنتىزامغا خىلاپ ئىشلار سادىر بولماسلىق، ھادىسە يۈز بەرمەسلىك، قائىدىگە خىلاپ ئىشلار كۆرۈلمەسلىك؛ مەھسۇلاتلارنىڭ ئىقتىدارى، تېخنىكىلىق كۆرسەتكۈچى، ئۈسكۈنىلەرنىڭ قۇرۇلمىسى، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ مەسئۇلىيىتى، خىزمەتداشلىرىنىڭ ئىدىيىۋى ئەھۋالىنى ئېنىق بىلىشنى تەلەپ قىلدى.

ھەممە ئىشنىڭ باشلىنىشى قىيىن. بۇ پائالىيەت باشلىنىشى بىلەنلا بەزىلەر ئۇنى شەكىلۋازلىق دېسە، بەزىلەر نام چىقىرىش، دەپ قارىدى. شۇنىڭ بىلەن پارتىيە ياچېيكىسى پارتىيە ئەزالىرىنى «پارتىيە ئەزالىق بەلگىسىنى ئېسىپ ئىش ئورنىغا چىقىپ ئاممىنىڭ نازارىتىنى قوبۇل قىلالامسىز؟» دېگەن تېمىدىكى مۇھاكىمىگە ئۇيۇشتۇردى. يىغىندا پېشقەدەم كومپارتىيە ئەزاسى ۋاڭ شىنچۈن مۇنداق دېدى: «پارتىيە ئەزالىق بەلگىسىنى ئېسىۋالغاندا، ئۇ بىزگە پارتىيە ئەزالىق سالاھىيىتىمىزنى قويۇش مەيدانىنى يۈكسەكلىككە توغرا كەلدى. بۇ خىزمەتنىڭ تېز - ئاستا بولۇشى 2 - يۈرۈش كېتون. بېنزول قۇرۇلۇشىغا بىۋاستە تەسىر كۆرسەتتى. پارتىيە ياچېيكىسى سېختىكى ئىشچى- خىزمەتچىلەرنى سەپەرۋەر قىلىپ، ئالتە پارتىيە ئەزاسىنى قۇرۇلۇشقا مەسئۇل قىلىپ، ياچېيكا شۇجىسى يى خۇگجۇننىڭ باشچىلىقىدا ئىش باشلىدى.

200 نەچچە مېتر ئۇزۇنلۇقتىكى كونا تۇرۇبا يولىغا ئاسفالت توشۇپ كەتكەن بولۇپ، ئۇنى كېسىپ كەپشەرلەش خەتەرلىك ئىدى، بۇ چاغدا يى خۇگجۇن كەپشەرلەش ئۈسكۈنىسىنى قولىغا ئېلىپ باشلامچى بولۇپ ئىشلىدى. پارتىيە ئەزالىرىنىڭ باشلامچىلىقىدا ئىشچى- خىزمەتچىلەر مۈرىنى مۈرىگە تىرەپ ئىشلەپ، ئۈچ كۈندىلا مەيدانىنى كۆچۈرۈش، ئۈسكۈنىلەرنى قۇراشتۇرۇش ۋەزىپىسىنى تاماملىدى.

پارتىيە گىرىبىنى كۆكرەكتە نۇر چاچتۇرۇش پائالىيىتى پارتىيە ئەزالىرىغا ھەر ۋاقىت ئۆزىنىڭ سالاھىيىتىنى ئەسلىتىپ تۇردى، پارتىيە گىرىبىنىڭ ئوبرازىنى ئىش ئورنىدا نۇر چاچتۇرۇش پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاڭلىق ئىش- ھەرىكىتىگە ئايلاندى. كومپارتىيە ئەزاسى، قازاق ئايال ئىشچى ئالىبا بىر قېتىملىق تەكشۈرۈشتە 7-نومۇرلۇق گېنېراتورنىڭ ۋاقتىدا كومپارتىيە ئەزالىرىنى ئۈلگە قىلىپ، ئۇلاردىن ئۆگىنىپلا قالماي، يەنە كومپارتىيە ئەزالىرى بىلەن دوستلىشىپ، پارتىيە ياچېيكىسىنى ئۆزىنىڭ ئۆيى دەپ بىلىدىغان، قانداق گېپى بولسا كومپارتىيە ئەزالىرىغا دەيدىغان، قانداق قىيىنچىلىقى بولسا، پارتىيە ياچېيكىسىنى ئىزدەيدىغان بولغان. بۇ جايغا پارتىيە ئاما بىلەن زىچ مۇناسىۋەت ئورنىتىشتەك شەرەپلىك ئەنئەنە قايتىپ كەلگەن. بۇ جايدا پارتىيە ياچېيكىسى غايەت زور ماگنىتقا ئوخشاش كومپارتىيە ئەزالىرى ۋە ئاممىنى جەلپ قىلغان، ئىتتىپاقلاشتۇرغان. بۇنداق ئۇيۇشۇشچانلىق تەڭداشسىز ھەرىكەتلەندۈرگۈچى كۈچ ھاسىل قىلىپ، بارلىق خىزمەتنى ئىلگىرى سۈرگەن.

ئاسفالت سېخىنىڭ پارتىيە ياچېيكىسى كومپارتىيە ئەزالىرى كارتوچكا ئېسىپ ئىش ئورنىغا چىقىش ۋە «قوش نۇر چاچتۇرۇش» پائالىيىتىنى ياخشى قانات يايدۇرۇپتۇ. ئۇ ھەر بىر كومپارتىيە ئەزاسىنى يېڭى تارىخىي دەۋردە پارتىيىگە كىرگەندە بەرگەن قەسىمگە ئەمەل قىلىپ، زىممىسىدىكى مەسئۇلىيىتى ۋە بۇرچىنى ئادا قىلىشقا تۈرتكە بولىدۇ. ئۇ كومپارتىيە ئەزالىرىنى ئاممىغا كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ خىسلىتىنى نامايان قىلىشقا ئۈندەيدۇ. ئۇ كومپارتىيە ئەزاسىدىن ئىبارەت بۇ قىزىل بايراقنىڭ مەڭگۈ كىشىلەرنىڭ قەلبىدە جەۋلان قىلىشىغا مەدەت بېرىدۇ.

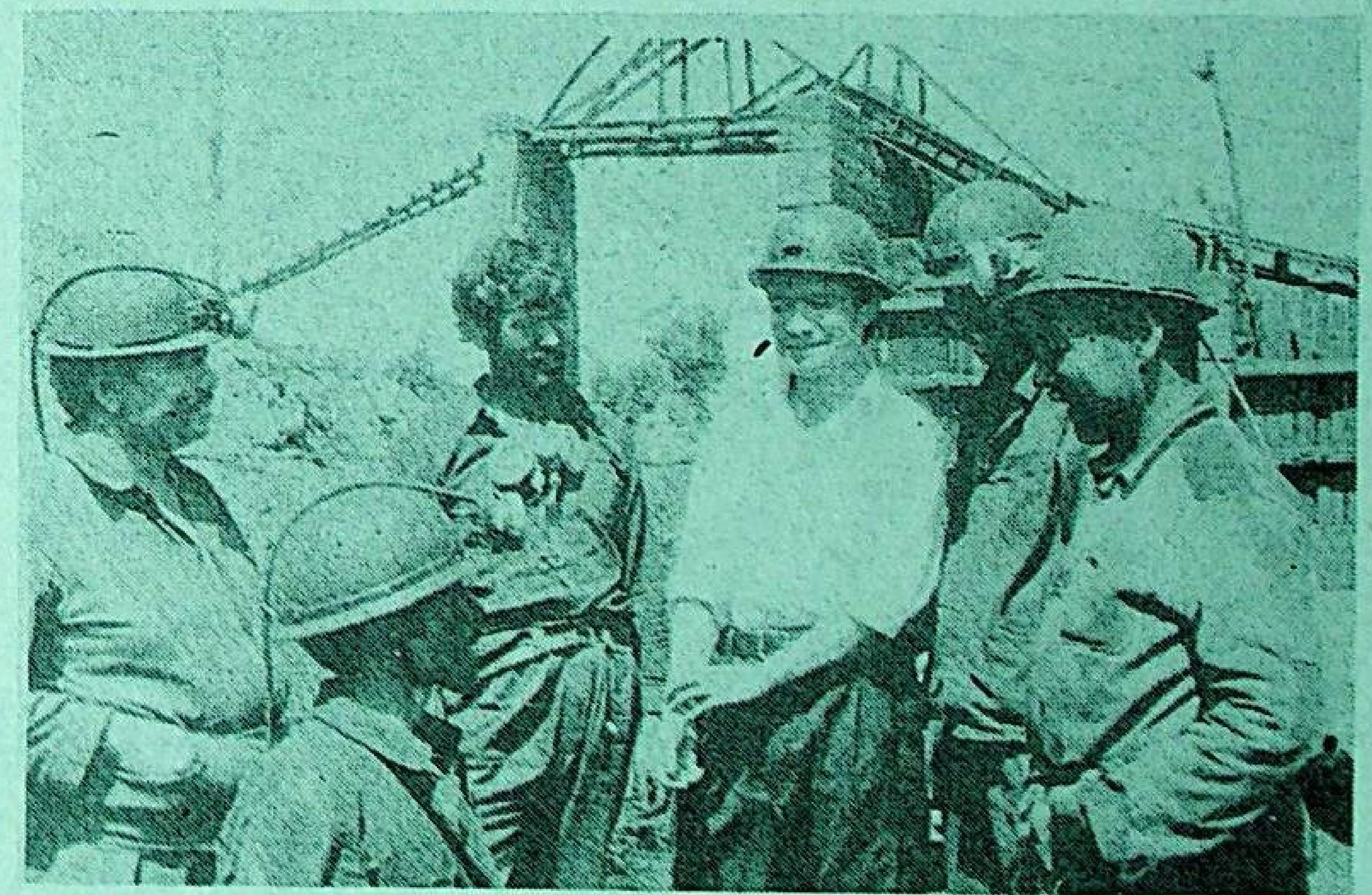

باي ناھىيىسىنىڭ بۇلۇڭ كۆمۈر كېنىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، كومپارتىيە ئەزاسى ئابلاجان يېقىنقى ئۈچ يىلدىن بۇيان بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشنى چىڭ تۇتۇپ، مەھسۇلاتنىڭ سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىش بىلەن بىللە، بازار ئۇچۇرىغا ئەھمىيەت بېرىپ، شىنجاڭ «تۆكتەمىر» تراكتور زاۋۇتى، ئىلى پولات، تۆمۈر شىركىتى ۋە خېجىڭ پولات-تۆمۈر زاۋۇتى بىلەن يىلىغا 60 مىڭ تونىنا ئۈگۈلۈق كۆمۈر سېتىپ بېرىش- سېتىۋېلىشنى توختاملىشىپ، كانغا زور ئىقتىسادىي پايدا يەتكۈزدى. كان ھازىر 1 مىليون 900 مىڭ يۈەن مۇقىم مۈلۈككە، 150 مىڭ يۈەن ئايلانما مەبلەغكە ئىگە، يىللىق باج-پايدىسى 20 مىڭ يۈەنگە يەتكەن كارخانىغا ئايلاندى.

سۈرەتتە: ئابلاجان (ئوڭدىن 3-كىشى) قۇدۇق باشلىقلىرىغا بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشنى تەكىتلىمەكتە.

ئەركىن ئابدۇرېھىم فوتوسى

ئىلى يۇڭ توقۇمىچىلىق زاۋۇتى پارتكومى پارتىيە خىزمىتىنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا يۈزلەندۈرۈپ، جەڭگىۋار قورغانلىق رولىنى جارى قىلدۇردى

ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار پارتىيە كومىتېتى - ئىلى يۇڭ توقۇمىچىلىق زاۋۇتى پارتكومى. پارتىيە خىزمىتىنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا يۈزلەندۈرۈپ، ئۆزىنىڭ جەڭگىۋار قورغانلىق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇردى.

يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان بۇ زاۋۇت پارتكومى پارتىيە قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرۇشنى يولغا قويۇپ، «ئىقتىسادنى چۆرىدىگەن ھالدا پارتىيە قۇرۇلۇشىنى تۇتۇش، پارتىيە قۇرۇلۇشى ئارقىلىق ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى ئىلگىرى سۈرۈش»تىن ئىبارەت يېتەكچى ئىدىيىنى پارتكومنىڭ بارلىق خىزمەتلىرىدە ئەمەلىيلەشتۈردى.

زاۋۇت پارتكومى زاۋۇتتا «پارتىيە ئەزالىرى مەسئۇلىيەت رايونى» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، پارتىيە كومىتېتىنىڭ جەڭگىۋار قورغانلىق رولىنى، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇردى. بۇلتۇر بۇ زاۋۇتنىڭ ئىشلەپچىقىرىشىدا زور زىيان كۆرۈلۈپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىدىيىسىدە داۋالغۇش بولغاندا، زاۋۇت پارتكومى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا «ۋەزىيەت ۋە ۋەزىپە تەربىيىسى» ئېلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ ئىدىيىسىنى تۇراقلاشتۇردى ھەمدە زاۋۇت گېزىتى چىقىرىش، نۇتۇق سۆزلەش، سىملىق رادىئو قاتارلىق تەشۋىقات شەكىللىرىدىن پايدىلىنىپ، كارخانا روھى ۋە پېشقەدەم ئەمگەك نەمۇنىچىلىرىنىڭ ئىش- پائالىيەتلىرىنى سۆزلەپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ ئىگىلىك تىكلەش روھىنى ئۇرغۇتتى. بەزى نۇقتىلىق سېخلاردا خام ئەشيا جىددىيچىلىكى بولغاندا زاۋۇت پارتكومى بۆلۈم، ئىشخانىلاردىكى پارتىيە ئەزالىرى ۋە كادىرلارنى خالىسانە ئەمگەككە تەشكىللەپ 15 توننىدىن ئارتۇق پاسكىنا يۇڭنى تازىلاپ كارخانا ئۈچۈن 13 مىڭ يۈەنگە يېقىن چىقىمنى تېجەپ قالدى. بۇلتۇر زاۋۇت مەبلەغ يېتىشمەسلىك سەۋەبىدىن خام ئەشيا سېتىۋالالماي قالغاندا، زاۋۇت پارتكومى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى ئېشىنچا پۇللىرىنى زاۋۇتنىڭ خام ئەشيا سېتىۋېلىپ قىيىن ئۆتكەلدىن ئۆتۈۋېلىشى ئۈچۈن ۋاقىتلىق بېرىپ تۇرۇشقا سەپەرۋەر قىلىپ، 400 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ يىغىپ بەردى. بۇ زاۋۇتتىكى 500 دىن كۆپ پارتىيە ئەزاسى بۇلتۇر ۋە بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدا زاۋۇت پارتكومىنىڭ يېتەكچىلىكىدە ئاپەت يۈز بەرگەن رايونلار ۋە قىيىنچىلىقى بار ئىشچى- خىزمەتچىلەر ئۈچۈن 10 مىڭ يۈەندىن كۆپ پۇل ۋە كىيىم-كېچەك ئىئانە قىلدى.

بۇ زاۋۇت پارتكومى پارتىيىنىڭ تەشكىلىي قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە ئىنچىكە ئەھمىيەت بېرىپ، ھەپتىدە بىر قېتىم پارتىيە تۇرمۇشى يىغىنى ئۆتكۈزۈش، يېرىم يىلدا بىر قېتىم پارتىيە ياچېيكا يىغىنى، يىلدا بىر قېتىم دېموكراتىك تۇرمۇش يىغىنى تۈزۈمىنى دائىملاشتۇردى. ئىشتىن سىرتقى پارتىيە مەكتىپىنىڭ رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرۇپ، قەرەللىك ھالدا پارتىيە دەرسى ئۆتۈش، سىنئالغۇ فىلىمى ئارقىلىق پارتىيە ئەزالىرىنىڭ پارتىيىۋىلىك ئېڭىنى كۈچەيتىپ، پارتىيە قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ مۇستەھكەملىدى. بۇنىڭ بىلەن، زاۋۇت بويىچە ھەممىلا ئادەم كەسپىنى سۆيىدىغان، كارخانا ئۈچۈن جان كۆيدۈرىدىغان ياخشى ۋەزىيەت شەكىللىنىپ، ئىشلەپچىقىرىش زور دەرىجىدە ئىلگىرى سۈرۈلدى. زاۋۇتنىڭ ئالدىنقى يېرىم يىللىق تۈرلۈك ئىقتىسادىي كۆرسەتكۈچلىرىنىڭ ئېشىش نىسبىتى بۇلتۇرنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن بىر ھەسسىدىن كۆپرەك ئاشتى. بۇ زاۋۇت ۋە زاۋۇت پارتكومى 1993-يىلىدىن 1995-يىلىغىچە ئاپتونوم رايون ۋە ئىلى ئوبلاستى بويىچە «ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ئورۇن»، «ئىلغار پارتىيە كومىتېتى» ۋە «پارتىيە ئەزالىرىنى ئېلېكترونلۇق ئوقۇتۇش بويىچە ئىلغار ئورۇن» دېگەن شەرەپلىك ناملارغا ئېرىشتى.

تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان

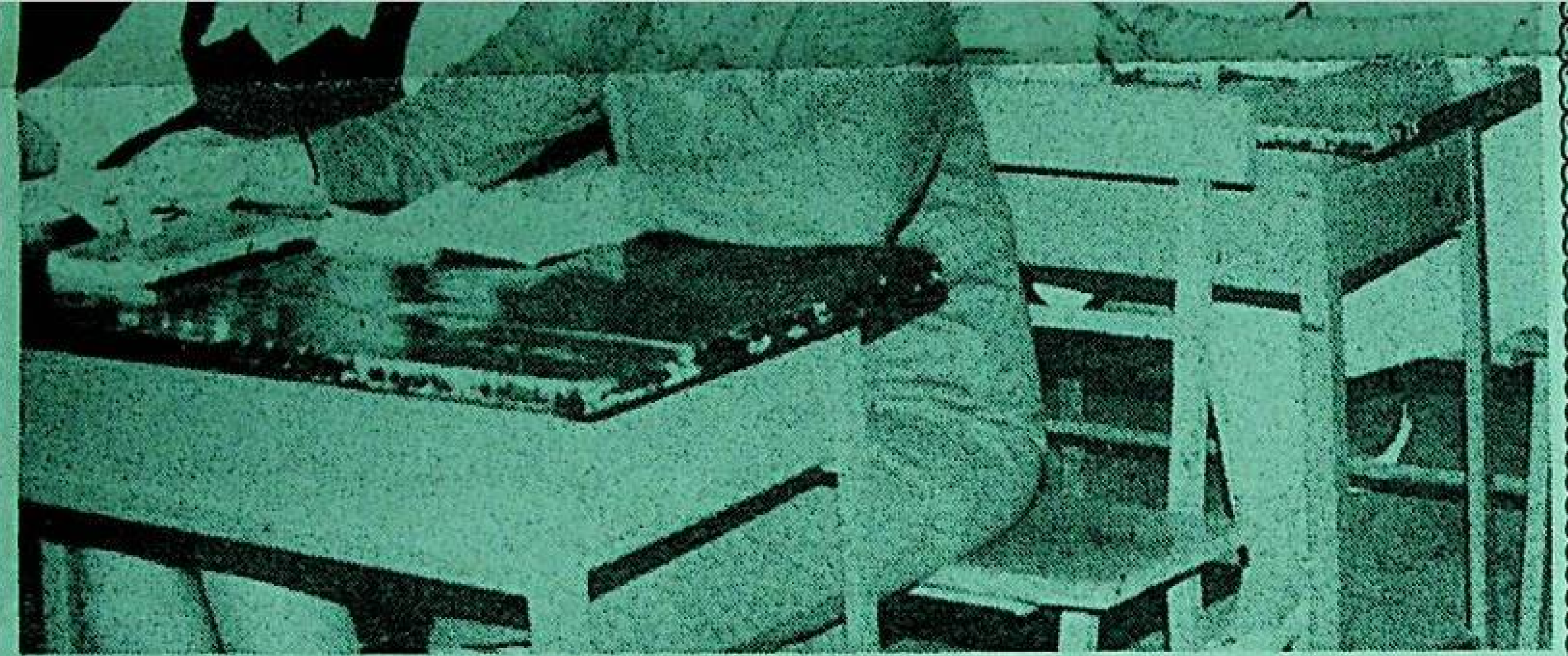

ئىلى يۇڭ توقۇمىچىلىق زاۋۇتى پارتكومى پارتىيىگە كىرىشنى ئىلتىماس قىلغان ئاكتىپلارنى ئاۋۋال تەربىيىلەش، شەرتى توشقانلارنى قوبۇل قىلىش پرىنسىپىغا ئاساسەن، ئىشتىن سىرت تەربىيىلەش مەكتىپى ئېچىپ، پارتىيىگە كىرىشنى ئىزچىل تەلەپ قىلغان ئاكتىپلارنى نۆۋەت بىلەن تەربىيىلىدى.

سۈرەتتە: تەربىيىلەشكە قاتناشقان ئاكتىپلار پارتىيە نىزامنامىسىنى ئۆگەنمەكتە.

تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

جايلاردا پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىش خىزمىتى ياخشى ئىشلەنمەكتە

لوپ ناھىيىلىك ئورگان پارتكومى پارتىيىنىڭ تەشكىلىي قۇرۇلۇشى، تۈزۈم قۇرۇلۇشى ۋە ئىستىل قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇش بىلەن بىللە، پارتىيىگە يېڭىدىن ئەزا قوبۇل قىلىش خىزمىتىگە ئەھمىيەت بەردى.

لوپ ناھىيىلىك ئورگان پارتكومى بۇلتۇر ياچېيكىلارنى تەرتىپكە سېلىش داۋامىدا پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىشنى چىڭ تۇتتى. ئۇلار پارتىيىگە كىرىشكە ئىلتىماس يازغان ئاكتىپلارنى قاراتمىلىقى بولغان ھالدا نۇقتىلىق تەربىيىلەپ، كۆزىتىش، سىناش، ئەمەلىي ئىپادىسى ۋە تۆھپىسىنى ئاساس قىلىش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، بىرىنىڭ شەرتى توشسا، بىرىنى قوبۇل قىلىشتا چىڭ تۇردى. نەتىجىدە، بۇ يىل ناھىيىگە بىۋاستە قاراشلىق ئىدارە - ئورگانلاردىن 71 ئاكتىپنى كاندىدات پارتىيە ئەزالىقىغا قوبۇل قىلىپ، ئۇلاردىن 49 كىشىنى رەسمىيلەشتۈردى.

نۇرمۇھەممەت مەخمۇت

يەكەن ناھىيىسىنىڭ ئېلىشقۇ بازارلىق پارتكومى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان پارتىيىگە ئەزا قوبۇل قىلىشتا ئۆتكەلنى چىڭ ئىگىلەپ، پارتىيىگە كىرىش ئوبيېكتلىرىنى تاللاش، تەربىيىلەشنى چىڭ تۇتۇپ، ئۇلارنىڭ كاندىدات مەزگىلىدىكى تەربىيىلىنىشىنى كۈچەيتتى. بۇ بازارلىق پارتكوم ئۈچ يىلدىن بۇيان يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1 - سېپىدە ئىزچىل ئىشلەپ كۆرۈنەرلىك نەتىجە ياراتقان ۋە مائارىپ، سەھىيە قاتارلىق ساھەلەردە ئىشلەپ گەۋدىلىك تۆھپە قوشقان ياش ۋە ئوتتۇرا ياش دېھقانلار، زىيالىيلار، پەن- تېخنىكا خادىملىرىدىن بولۇپ 115 كىشىنى پارتىيىگە قوبۇل قىلدى.

ئىبراھىم ئەيسا

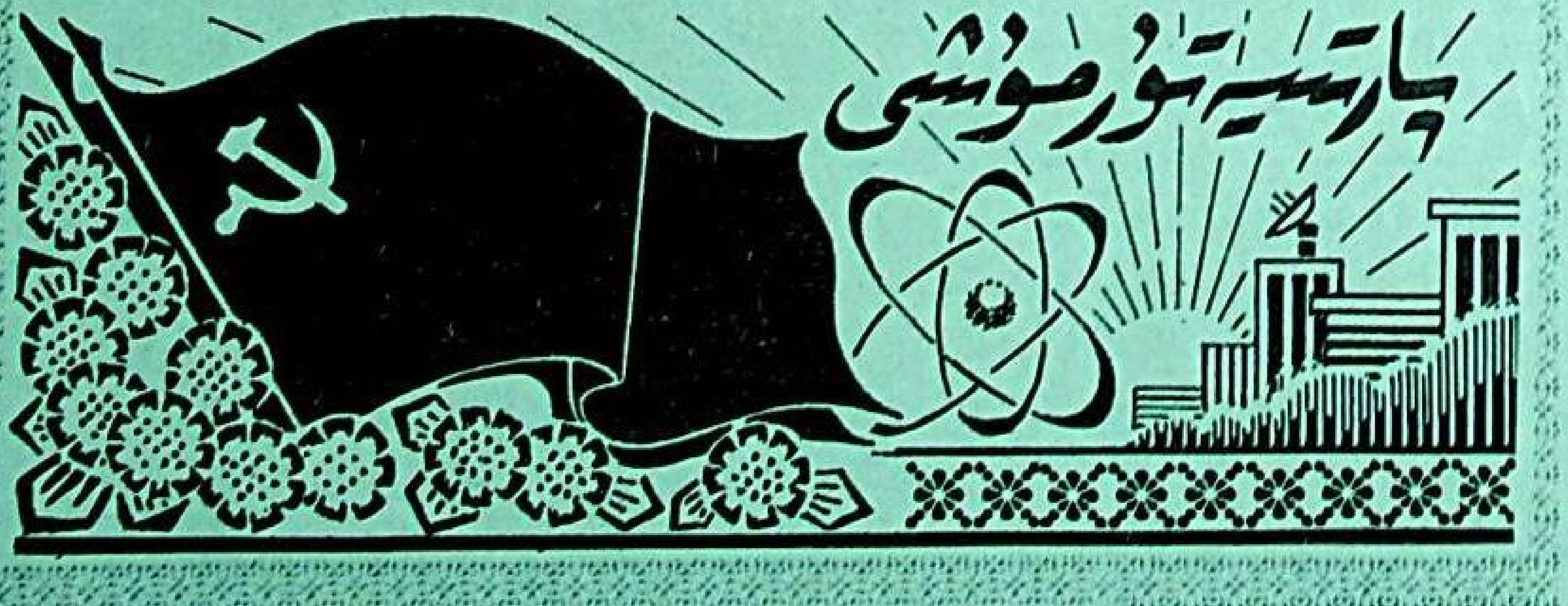

تامغىنى تۇردى قادىر نازىرى ئىشلىگەن

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

رەئىس جياڭ زېمىن رۇمىنىيىدە داۋاملىق زىيارەتتە بولدى

دۆلىتىمىزنىڭ رۇمىنىيىدىكى ئەلچىخانىسىدىكى خادىملارنى يوقلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، براسوۋ، 30 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن 6 - ئاينىڭ 30 - كۈنى رۇمىنىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى مېرشكانوۋنىڭ ھەمراھلىقىدا ئاپتوموبىل بىلەن رۇمىنىيىنىڭ پايتەختى بۇخارېستتىن 170 كىلومېتىر يىراقلىقتىكى مۇھىم سانائەت بازىسى براسوۋغا بېرىپ ئېكسكۇرسىيە، زىيارەتتە بولدى.

رەئىس جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى براسوۋغا كەلگەندە، براسوۋ ناھىيىسىنىڭ ھاكىمى پوپا قاتارلىق يەرلىك ھۆكۈمەت ئەمەلدارلىرى ۋە شۇ جايدىكى ئامىمىنىڭ قىزغىن قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى. ئامما خۇشال - خۇرام ئۇسسۇل ئويناپ جۇڭگولۇق ئەزىز مېھمانلارغا دوستلۇقىنى ئىزھار قىلدى. رەئىس جياڭ زېمىن كۆپ قېتىم ئاپتوموبىلدىن چۈشۈپ قارشى ئالغۇچى ئامما بىلەن يۈز كۆرۈشتى.

براسوۋ شەھىرى رۇمىنىيىنىڭ ئوتتۇرا قىسمىدىكى كارپات تاغلىق رايونىغا جايلاشقان. بۇ يەرگە تراكتور، يۈك ئاپتوموبىلى، ماشىنىسازلىق، ئىچىدىن يانىدىغان دۋىگاتېل، ئوق قازان، سولياۋ، بوياقچىلىق قاتارلىق كارخانىلار مەركەزلەشكەن. 70 - يىللارنىڭ باشلىرىدا جياڭ زېمىن رۇمىنىيىدە ئىشلىگەندە براسوۋغا كۆپ قېتىم بارغانىدى. بۈگۈنكى كۈندە ئۇ بۇ يەرگە يەنە كەلگەندە ئىنتايىن خۇشال بولدى.

رەئىس جياڭ زېمىن براسوۋ شەھىرىدىكى رۇمانكا ئاپتوموبىل زاۋۇتىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى. جياڭ زېمىن بۇ زاۋۇتنىڭ يېڭى مەھسۇلاتلىرىنى ئەستايىدىل كۆردى، ئىشلەپچىقىرىش ۋە تېخنىكا ئۆزگەرتىش ئەھۋالىنى تەپسىلىي سورىدى.

ئېكسكۇرسىيىدە رەئىس جياڭ زېمىن ئەينى ۋاقىتتا بىللە ئىشلىگەن ئىككى قەدىناس دوستى بىلەن ئۇچراشتى، بىرى ئاروجىپ زاۋۇتنىڭ سابىق باشلىقى كىفۇ، يەنە بىرى ئەينى يىللاردىكى خەنزۇ تىلى تەرجىمانى دالۇبەنچۇ ئىدى. جياڭ زېمىن ئۇلارنى بىر قاراپلا تونۇۋالدى ھەم ئۇلار بىلەن قىزغىن قۇچاقلاشتى، سەممىي پاراڭلاشتى، جياڭ زېمىن ئىككى دوستى بىلەن بىرلىكتە ئەينى يىللاردىكى ئەھۋاللارنى ئەسلىدى. ئۇلارنىڭ ھازىرقى خىزمەت ۋە تۇرمۇش ئەھۋالىنى سورىدى. كىفۇ بىلەن دالۇبەنچۇ رەئىس جياڭ زېمىننىڭ 20 يىلدىن كېيىنمۇ ئەينى يىللاردىكى قەدىناس دوستلىرىنى ئۇنتۇپ قالمىغانلىقىدىن ھاياجانلىنىپ كەتتى. ئۇلار مۇنداق دېدى: رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن رۇمىنىيىلىك دوستلار ئوتتۇرىسىدىكى دوستلۇق رۇمىنىيە، جۇڭگو خەلقلىرىنىڭ چوڭقۇر دوستلۇقىنى گەۋدىلەندۈرىدۇ.

شۇ كۈنى كەچتە رەئىس جياڭ زېمىن جۇڭگونىڭ رۇمىنىيىدىكى باش ئەلچىخانىسىغا بېرىپ ئەلچىخانىدىكى بارلىق خىزمەتچى خادىملارنى يوقلىدى ھەم جۇڭگونىڭ رۇمىنىيىدە تۇرۇشلۇق ئورگانلىرىنىڭ ۋەكىللىرى، رۇمىنىيىدە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلار ھەم جۇڭگولۇق سودىگەرلەر ۋەكىللىرى بىلەن كۆرۈشتى.

رەئىس جياڭ زېمىن كۆپچىلىك بىلەن سۈرەتكە چۈشكەندىن كېيىن سۆز قىلدى، ئۇ ئالدى بىلەن كۆپچىلىكتىن ھال سورىدى ھەم دۆلىتىمىزنىڭ ۋەزىيىتىنى تونۇشتۇردى. ئۇ كۆپچىلىكنى ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى جارى قىلدۇرۇشقا، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ئىپتىخارلىق تۇيغۇسىنى ئاشۇرۇشقا رىغبەتلەندۈردى. ئۇ كۆپچىلىكتىن جۇڭگو بىلەن رۇمىنىيىنىڭ دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇشنى ئۈمىد قىلدى.

* * * * * * * * * *

دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى بۇخارېست شەھىرىدىكى دۆلەت مېھمانخانىسىدا رۇمىنىيىنىڭ زوگلىسى ۋوكروپۇ بىلەن كۆرۈشتى.

باش شۇجى جياڭ زېمىن تېلېگراممىا ئەۋەتىپ، دۇمېينىڭ ۋيېتنام كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىلىقىغا سايلانغانلىقىنى تەبرىكلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خېنيى، 1 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن تېلېگراممىا ئەۋەتىپ، دۇمېينىڭ ۋيېتنام كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىلىقىغا سايلانغانلىقىنى تەبرىكلىدى. تەبرىك تېلېگراممىسىنىڭ تولۇق تېكىستى تۆۋەندىكىچە:

خېنيى، ۋيېتنام كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىدىكى ھۆرمەتلىك يولداش دۇمېيغا:

سىزنىڭ ۋيېتنام كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىلىقىغا سايلانغانلىقىڭىزدىن خۇشاللىق بىلەن خەۋەر تاپتىم، مەن جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىغا ۋەكالىتەن ھەم شەخسەن ئۆز نامىمدىن قىزغىن تەبرىكلەيمەن.

ۋيېتنام كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ 7 - قۇرۇلتىيىدىن بۇيان، بىز ۋيېتنامنىڭ ئومۇميۈزلۈك ئىسلاھات ئېلىپ بارغانلىقى ۋە سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ جۇش ئۇرۇپ راۋاجلانغانلىقىنى خۇشاللىق بىلەن كۆردۇق، جۇڭگو بىلەن ۋيېتنامنىڭ دوستلۇق مۇناسىۋىتى ئىككى تەرەپنىڭ ئورتاق تىرىشچانلىقىدا يەنىمۇ مۇستەھكەملەندى ۋە كۈچەيدى، يېڭى تەرەققىيات باسقۇچىغا كىردى.

سىزنىڭ ئالىيجاناب ھەم مەسئۇلىيىتى زور بولغان رەھبەرلىك مەسئۇلىيىتىڭىزنى ئادا قىلىشتا يېڭى مۇۋەپپەقىيەتلەرنى قولغا كەلتۈرۈشىڭىزگە چىن قەلبىمىزدىن تىلەكداشمەن!

بىز ۋيېتنامنىڭ سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ جەزمەن ئۈزلۈكسىز راۋاجلىنىدىغانلىقىغا، جۇڭگو، ۋيېتنام پارتىيىلىرى، ئىككى دۆلەت ۋە ئىككى دۆلەت خەلقلىرىنىڭ ئەنئەنىۋى دوستلۇقىنىڭ جەزمەن ئۈزلۈكسىز مۇستەھكەملىنىشى ۋە كۈچىيىشىگە چوڭقۇر ئىشىنىمىز!

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى جياڭ زېمىن

1996 - يىل 1 - ئىيۇل، بېيجىڭ

جۇڭگو ۋەكىلى خەلقئارا ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، زەھەرلىك بۇيۇملارنىڭ زىيىنىنى تۈگىتىشنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت خەۋىرى. جۇڭگو ۋەكىلى ۋاڭ شۆشيەن 6 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ب د ت نىڭ ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىيات مۇدىرىيىتى ماھىيەتلىك يىغىنىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىكلەر يىغىنىدا مۇنداق دېدى: خەلقئارا جەمئىيەت بۈگۈنكى كۈندە زەھەرلىك بۇيۇملار يامراپ كېتىشتەك ئېغىر ئەھۋالغا دۇچ كەلمەكتە، شۇڭا خەلقئارا ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، بۇ ئىجتىمائىي ئاپەتنى تۈگىتىشكە توغرا كەلمەكتە.

ئۇ مۇنداق دېدى: زەھەرلىك بۇيۇم جىنايى ھەرىكەتلىرى ئەنئەنىۋى قانۇنسىز تېرىش، ئىشلەپچىقىرىش، سېتىش، توشۇش ۋە پارچە سېتىشتىن زەھەرلىك بۇيۇملارنى ئەتكەس قىلىش، پۇل يۇيۇش ۋە چىرىكلىشىش قاتارلىق ساھەلەرگە كېڭەيدى. زەھەرلىك بۇيۇملارنى سېتىشقا ئالاقىدار زوراۋانلىق ۋە باشقا جىنايى ھەرىكەتلەرمۇ زور دەرىجىدە كۈچىيىپ كەتتى، زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چېكىش تۈپەيلىدىن كېسەللىك يۇقتۇرۇۋالىدىغانلار ئۈزلۈكسىز كۆپەيدى.

ۋاڭ شۆشيەن خەلقئارادىكى زەھەرلىك بۇيۇملارنى چەكلەش بويىچە ھەمكارلىقنى كۈچەيتىش ئۈچۈن ئۈچ تەكلىپ بەردى. 1. زەھەرلىك بۇيۇملار ئاپىتىگە قارشى كۈرەش قىلىش ئىشلەپ چىقارغۇچى دۆلەت، ئىستېمال قىلغۇچى دۆلەت ۋە چېگرىسىدىن ئۆتىدىغان دۆلەتلەرنىڭ ئورتاق مەسئۇلىيىتى بولۇپ، دۆلەتلەر، رايونلار ۋە خەلقئارانىڭ بىرلىكتە تىرىشىشىغا توغرا كېلىدۇ، ئۇنىڭ ئىچىدە دۆلەتنىڭ تىرىشىشى ئاساسىي ئورۇندا تۇرىدۇ. 2. تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر زەھەرلىك بۇيۇملارنى چەكلەش كۈرىشىدە تېخىمۇ زور قىيىنچىلىقلارغا دۇچ كەلمەكتە، شۇڭا خەلقئارا ھەمكارلىقتىن تېخىمۇ كۆپ مالىيە كۈچى ۋە تېخنىكا ياردىمىگە ئىگە بولۇشى كېرەك. 3. ھەرقايسى ئەللەرنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقى ۋە زېمىن پۈتۈنلۈكىگە قاتتىق ھۆرمەت قىلىش كېرەك، زەھەرلىك بۇيۇملارنى چەكلەشتىكى ھەمكارلىقنى باھانە قىلىپ باشقا ئەللەرنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلىشىشقا بولمايدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو زەھەرلىك بۇيۇملارنى چەكلەش خىزمىتىنى ياخشىلاش ۋە كۈچەيتىش ئۈچۈن زەھەرلىك بۇيۇملارنى چەكلەش ساھەسىدىكى خەلقئارا ھەمكارلىققا بۇرۇنقىدەكلا ئەھمىيەت بېرىدۇ ۋە ئۇنى كۈچەيتىدۇ، 1998 - يىلى «زەھەرلىك بۇيۇملارنى چەكلەش ئەھدىنامىسى» نىڭ ئون يىللىقى پەيتىدە ب د ت نىڭ ئالاھىدە يىغىنىنى چاقىرىپ، ئون يىلدىن بۇيانقى يەرشارىدىكى زەھەرلىك بۇيۇملارغا قارشى كۈرەش ۋەزىيىتىنى قاراپ چىقىشنى قوللايدۇ.

دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ باياناتچىسى ئامېرىكا ئاۋام پالاتاسىنىڭ جۇڭگو توغرىسىدىكى قارار لايىھىسىگە باھا بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 28 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. دىپلوماتىيە

بۇ باياناتچى يەنە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئاۋام پالاتاسى ئەزاسى كوكس ئوتتۇرىغا

ئامېرىكىنىڭ ئۈچ قوشما ئاخباراتىدا بەلگىلەنگەن ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىگە يېتەكچىلىك

رۇمىنىيىنىڭ زۇڭلىسى ۋوكروئيۇ بىلەن كۆرۈشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

رەئىس جياڭ زېمىن رۇمىنىيە زۇڭلىسى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بۇخارېست، 1 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. رۇمىنىيىدە زىيارەتتە بولۇۋاتقان جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن مۇشۇ ئاينىڭ 1 - كۈنى مۇنداق دېدى: جۇڭگو، رۇمىنىيە نۆۋەتتە ھەرقايسىسى ئۆزىگە خاس بازار ئىگىلىكى بەرپا قىلىۋاتىدۇ، جۇڭگو يېڭى ۋەزىيەتكە ئاساسەن، ئىككى تەرەپ ھەمكارلىقىنىڭ يېڭى شەكلى، يېڭى ساھەسى ئۈستىدە ئۈزلۈكسىز ئىزدىنىشنى خالايدۇ.

جياڭ زېمىن ئۆزى چۈشكەن كۆل بويى دۆلەت مېھمانخانىسىدا رۇمىنىيە زۇڭلىسى نىكولاي ۋوكروئيۇ بىلەن كۆرۈشكەندە بۇ سۆزنى قىلدى. ئۇ مۇنداق كۆرسەتتى: جۇڭگو رۇمىنىيە بىلەن ئىقتىساد، سودا مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىدۇ، ئىككى دۆلەت شىركەتلىرى، كارخانىلىرى، يەرلىك ئورۇنلىرىنىڭ كۆپرەك ئۇچرىشىپ تۇرۇشى ھەم ھەر خىل شەكىلدىكى ھەمكارلىشىشنى قوللايدۇ، ئۆزئارا مەبلەغ سېلىشقا، شېرىكلىشىپ كارخانا قۇرۇشقا ئىلھام بېرىدۇ.

ۋوكروئيۇ مۇنداق دېدى: رۇمىنىيە بىلەن جۇڭگونىڭ مۇناسىۋىتى ئىنتايىن ياخشى، خەلقئارا ۋەزىيەتتە قانداق ئۆزگىرىشلەرنىڭ بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، رۇمىنىيە، جۇڭگو دوستلۇقى ۋە ھەمكارلىقى ئۆزگەرمەيدۇ. ئۇ رەئىس جياڭ زېمىننىڭ بۇ قېتىمقى زىيارىتى جەزمەن ئىككى دۆلەتنىڭ دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرىدۇ، دەپ ھېسابلىدى.

رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن ۋوكروئيۇ زۇڭلى ئۆز دۆلەتلىرىنىڭ ئىچكى ئىقتىسادىي ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىيات ئەھۋالىنى تونۇشتۇردى، ئىككى دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش جەريانىدا ئەھۋال ئالماشتۇرۇپ تۇرۇشى، بىر - بىرىدىن ئۆگىنىشى پايدىلىق، دەپ قاردى.

دوستانە زىيارەت

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 28 - ئىيۇن تېلېگراممىسى. دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ باياناتچىسى سۇي تيەنكەي بۈگۈن ئامېرىكا ئاۋام پاتالاسىنىڭ جۇڭگو توغرىسىدىكى قارار لايىھىسىگە باھا بەرگەندە: ئامېرىكا دۆلەت مەجلىسىنىڭ ئەزالىرى قىيىنچىلىق ۋە توسالغۇ پەيدا قىلماي، جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنى ياخشىلاش ۋە راۋاجلاندۇرۇشتا ئىجابىي رول ئوينىشى كېرەك، دەپ كۆرسەتتى.

باياناتچى مۇنداق دېدى: ئامېرىكا ئاۋام پالاتاسى 286 ئاۋازنىڭ قارشى تۇرۇشى، 141 ئاۋازنىڭ قوشۇلۇشى بىلەن ئاۋام پاتالاسىنىڭ ئەزاسى رولباك ئوتتۇرىغا قويغان جۇڭگوغا سودىدا ئېتىبار بېرىشنى ئەمەلدىن قالدۇرۇش توغرىسىدىكى قارار لايىھىسنى رەت قىلدى. بىزنىڭچە، بۇ ئاقىلانە ھەرىكەت. بۇ ئاۋاز بېرىش نەتىجىسى ئامېرىكىدا ئاز ساندىكى كىشىلەرنىڭ جۇڭگوغا سودىدا ئېتىبار بېرىشنى بىكار قىلىشقا ئۇرۇنغانلىقىنىڭ تارىخىي ئېقىمغا ۋە جۇڭگو - ئامېرىكا خەلقلىرىنىڭ تۈپ مەنپەئىتىگە خىلاپ ئىكەنلىكىنى، كىشىلەر كۆڭلىگە ياقمايدىغانلىقىنى كۆرسەتتى. ئۇ مۇنداق دېدى: «بىز ئامېرىكا ھۆكۈمىتىدىن جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنى كۆزدە تۇتۇپ، جۇڭگوغا سودىدا ئېتىبار بېرىشنى ھەر يىلى قاراپ چىقىشتەك كەمستىش خاراكتېرلىك ئۇسۇلنى بالدۇرراق بىكار قىلىشنى تەلەپ قىلىمىز»

بۇ باياناتچى يەنە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئاۋام پالاتاسى ئەزاسى كوكس ئوتتۇرىغا قويغان، ئامېرىكا ئاۋام پاتالاسى ماقۇللىغان قارار لايىھىسى بىر قاتار مەسىلىدە جۇڭگونى ئاساسسىز ئەيىبلەپ، جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشىغا قوپاللىق بىلەن ئارىلاشتى. جۇڭگو تەرەپ بۇنىڭدىن قاتتىق نارازى ۋە ئۇنىڭغا قەتئىي قارشى تۇرىدۇ. بىز ئامېرىكا دۆلەت مەجلىسى ئەزالىرىدىن خەلقئارا مۇناسىۋەت نىزامىغا ۋە جۇڭگو - ئامېرىكىنىڭ ئۈچ قوشما ئاخباراتىدا بەلگىلەنگەن ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىگە يېتەكچىلىك قىلىدىغان پرىنسىپلارغا، بولۇپمۇ ئۆزئارا ھۆرمەت قىلىش ۋە ئىچكى ئىشقا ئارىلاشماسلىق پرىنسىپىغا ئەمەل قىلىشنى تەلەپ قىلىمىز. ئۇ مۇنداق دېدى: «ئامېرىكا دۆلەت مەجلىسى ئەزالىرى قىيىنچىلىق ۋە توسالغۇ پەيدا قىلماي، بەلكى جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنى ياخشىلاش ۋە راۋاجلاندۇرۇشتا ئىجابىي رول ئوينىشى كېرەك.

ۋيېتنام كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ 8 - قۇرۇلتىيى يېپىلدى دۇمېي ۋيېتنام كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىلىقىغا يەنە سايلاندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خېنېي، 1 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. تۆت كۈن داۋام قىلغان ۋيېتنام كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ مەملىكەتلىك 8 - قۇرۇلتىيى بۈگۈن چۈشتىن كېيىن خېنېيدا تولۇق ئاياغلاشتى.

ج ك پ ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ مۇۋەققەت باشلىقى، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسىنىڭ كاندىدات ئەزاسى، شۇجېجۇڭنىڭ شۇجىسى ۋېن جياباۋ تەكلىپكە بىنائەن قۇرۇلتاينىڭ يېپىلىش مۇراسىمىغا قاتناشتى ھەم رەئىس سەھنىسىنىڭ ئالدىدىن ئورۇن ئالدى. باشقا ئەللەرنىڭ پارتىيە ۋەكىللەر ئۆمەكلىرى ۋە ھەرقايسى ئەللەرنىڭ خېنېيدا تۇرۇشلۇق دىپلوماتىيە ئەلچىلىرىمۇ تەكلىپكە بىنائەن قۇرۇلتاينىڭ يېپىلىش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

يېپىلىش مۇراسىمىدا تۈزىتىش كىرگۈزۈپ تولۇقلانغان ۋيېتنام كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ نىزامنامىسى بىلەن 8- قۇرۇلتاينىڭ قارارلىرى بىردەك ماقۇللاندى. قۇرۇلتايدا ۋيېتنام كوممۇنىستىك پارتىيىسى 8 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى ۋە سىياسىي بيۇروسىدىكىلەرنىڭ ئىسىملىكى ئېلان قىلىندى. دۇمېي ۋيېتنام كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىلىقىغا يەنە سايلاندى.

ۋېن جياباۋ ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى جياڭ زېمىننىڭ باش شۇجى دۇمېيغا ئەۋەتكەن تەبرىك تېلېگراممىسىنى تاپشۇرۇپ بەردى. ئۇ باش شۇجى دۇمېينى قىزغىن تەبرىكلىدى.

باش شۇجى دۇمېي قۇرۇلتايدا يېپىلىش نۇتقى سۆزلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ۋيېتنام كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ 8- قۇرۇلتىيى داۋاملىق ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش قۇرۇلتىيى بولدى. 8 - قۇرۇلتاي تولۇق مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشتى. بۇ ۋيېتنامدىكى پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن خەلق، پۈتۈن ئارمىيە ئۈچۈن غايەت زور خۇشاللىق ۋە ئىلھام. قۇرۇلتاينىڭ نەتىجىسى ۋيېتنام مىللەتلىرىنىڭ تەقدىرى ۋە دۆلەتنىڭ ئىستىقبالىنى بەلگىلەش ئەھمىيىتىگە ئىگە.

دۇمېي ۋيېتنامدىكى پارتىيە، خەلق ۋە ئارمىيىنى ئىتتىپاقلىقنى كۈچەيتىپ، بىر نىيەتتە بولۇپ، 8 - قۇرۇلتايدا ئوتتۇرىغا قويۇلغان نىشاننى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىپ كۈرەش قىلىشقا چاقىردى.

كەچتە ۋيېتنام كوممۇنىستىك پارتىيىسى 8 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى زىياپەت ئۆتكۈزۈپ، ۋيېتنام كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ 8 - قۇرۇلتىيىغا قاتناشقان چەت ئەل پارتىيىلىرى ۋەكىللەر ئۆمەكلىرىنى كۈتۈۋالدى.

«دەرىجىدىن تاشقىرى پەن - تېخنىكا پاراخوتى» دەپ ئاتالغان يۇقىرى سۈرئەتلىك يۈك پاراخوتى 6 - ئاينىڭ 21 - كۈنى دۇڭجىڭدا سىناق تەرىقىسىدە ماڭغۇزۇلدى. بۇ يۈك پاراخوتىنى ياپونىيىدىكى يەتتە ئاساسلىق سۇ ترانسپورتى شىركىتى بىرلىكتە مەبلەغ سېلىپ تەتقىق قىلىپ ياساپ چىققان.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

چاۋشيەن ئەمگەك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتى تېلېگرامما ئەۋەتىپ، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى تەبرىكلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 1 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. چاۋشيەن ئەمگەك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئاينىڭ 30 - كۈنى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىغا تېلېگرامما ئەۋەتىپ، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى قىزغىن تەبرىكلىدى. تەبرىك تېلېگراممىسىدا مۇنداق دېيىلدى: جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ قۇرۇلغىنىغا 75 يىل بولغان بۈگۈن چاۋشيەن ئەمگەك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتى ۋە پارتىيەنىڭ بارلىق ئەزالىرىنى ئەڭ قىزغىن تەبرىكلەيدۇ.

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ قۇرۇلۇشى جۇڭگو خەلق ئىنقىلابى كۈرىشىنىڭ يېڭى ئەسىرىنى ئاچقان زور تارىخىي ۋەقە.

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغان 75 يىلدىن بۇيان ئىنقىلاب تۇغىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، جاھانگىرلىككە، فېئوداللىزمغا، بيۇروكرات كاپىتالىزمغا قارشى ئۇزاق مۇددەت جاپالىق كۈرەش قىلدى، يېڭى دېموكراتىك ئىنقىلابنىڭ غەلىبىسىنى قولغا كەلتۈردى ھەم ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىشتەك ئىنقىلابىي روھ بىلەن بارلىق جاپا - مۇشەققەت، قىيىنچىلىقلار ئۈستىدىن غەلىبە قىلىپ، جۇڭگونى گۈللەپ ياشنىغان سوتسىيالىستىك يېڭى جۇڭگوغا ئايلاندۇردى.

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى شەرەپلىك ئىنقىلابىي ئەنئەنىگە، قىممەتلىك كۈرەش تەجرىبىسىگە ئىگە ۋە مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشكەن ئىنقىلابىي سىياسىي پارتىيىگە ئايلاندى.

بۈگۈنكى كۈندە قېرىنداش جۇڭگو خەلقى يولداش جياڭ زېمىن باشچىلىقىدىكى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ توغرا رەھبەرلىكىدە بىردەك ئىتتىپاقلىشىپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇلۇشتا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە بولغان خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلانى ۋە 2010 - يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ھەم «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» پرىنسىپى بويىچە دۆلەتنى بىرلىككە كەلتۈرۈش ئۈچۈن تىرىشىپ كۈرەش قىلماقتا.

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ قولغا كەلتۈرگەن مۇۋەپپەقىيەتلىرى دۇنيا ئىنقىلابىي خەلقلىرىنىڭ ئۆزىگە خوجا بولۇش، ئالغا بېسىش ۋە سوتسىيالىزمنى قولغا كەلتۈرۈش يولىدىكى ئورتاق ئىشلىرى ئۈچۈن غايەت زور تۆھپە قوشتى.

چاۋشيەن ئەمگەك پارتىيىسى ۋە چاۋشيەن خەلقى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ۋە جۇڭگو خەلقىنىڭ سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشتا قولغا كەلتۈرگەن مۇۋەپپەقىيەتلىرىدىن چىن قەلبىدىن خۇشال بولغانلىقى ھەم بۇنىڭدىن كېيىن تېخىمۇ زور مۇۋەپپەقىيەتلەرنى قولغا كەلتۈرۈشىگە چىن قەلبىدىن تىلەكداشلىق بىلدۈردى.

بىز چاۋشيەن، جۇڭگو پارتىيىلىرى ۋە خەلقلىرىنىڭ قېرىنداشلارچە دوستلۇق، ئىتتىپاقلىقىنىڭ بۇرۇنقىدەكلا ئۈزۈلۈكسىز مۇستەھكەملىنىدىغان ۋە راۋاجلىنىدىغانلىقىغا ئىشىنىمىز.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

شىنجاڭ گېزىتى

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۈتاش

نومۇرى: CN 65 — 0002 / Z

(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

新疆日报

（维文）

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان ئالتە بەت)

1996 - يىل

ئىيۇل

4

پەيشەنبە

چارۋىچىلىقتا ئېغىر ئاپەت بولغان يىلدىمۇ مول ھوسۇلدىن ئۈمىد بار

ئاپتونوم رايون بويىچە ئەي بولغان تۆل 16 مىليون تۇياقتىن ئېشىپ بولتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن % 5.1 ئاشتى

چارۋىچىلىق سېپىدىن خۇش خەۋەر

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت نىياز** خەۋەر قىلىدۇ: ئۇن نەچچە يىل مابەينىدە ئاز كۆرۈلىدىغان بوران - چاپقۇن ۋە مۆلدۈر، كەلكۈن ئاپىتىدىن كېيىن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ چارۋىچىلىقى بىر مول ھوسۇل يىلىنى كۈتۈۋالدى. 6 - ئاينىڭ 10 - كۈنىگىچە ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئەي بولغان تۆللەرنىڭ سانى 16 مىليون 346 مىڭ 8 تۇياققا يېتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن % 5.1 ئېشىپ، تارىختا يۇقىرى سەۋىيە يارىتىلدى.

تۇرلۇك تەبىئىي ئاپەتلەر يۈز بەرگەندە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت تارماقلىرى ۋە چارۋىچىلىق تارماقلىرى ئاساسىي قاتلامغا كۆپ قېتىم خىزمەت گۇرۇپپىسى ئەۋەتىپ، چارۋىچىلىق رايونلىرىغا چوڭقۇر چۆكۈپ، چارۋىچىلارنى ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ ئۆزىنى قۇتقۇزۇشقا تەشكىللىدى ھەم ئادەم كۈچى، ماددىي كۈچ ۋە مالىيە كۈچى ئاجرىتىپ ئاپەت يۈز بەرگەن رايونلارغا ياردەم بېرىپ، ئاپەتنىڭ زىيىنىنى ئەڭ تۆۋەن دەرىجىگە چۈشۈردى. تولۇقسىز مەلۇماتلارغا قارىغاندا، بولتۇر قىشتىن بۇ يىل ئەتىيازغىچە ئاپتونوم رايون بويىچە ئاپەت يۈز بەرگەن رايونلاردا ئالدىنقى سەپكە بېرىپ چارۋىچىلارنىڭ ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ، خەتەردىن قۇتقۇزۇش خىزمىتىگە ياردەم بەرگەن كادىرلار 16 مىڭ ئادەم (قېتىم)غا يەتكەن، 13 مىڭ قېتىمدىن كۆپرەك ماشىنا ۋە تۇرلۇك ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش ماددىي ئەشيالىرى ئاپەت يۈز بەرگەن جايلارغا ۋاقتىدا يەتكۈزۈلگەن. ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ چارۋا ماللارنى قوغداشقا سېلىنغان مەبلەغ 250 مىليون يۈەندىن ئاشقان. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئاشلىق تارماقلىرى چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇشىغا ياردەم بېرىش ئۈچۈن، ئۆزلىرىنىڭ قىيىنچىلىقلىرىنى يېڭىپ، چارۋىچىلىق رايونلىرىنى 44 مىليون 500 مىڭ كىلوگرام مۇقىم باھالىق يەم - خەشەك بىلەن تەمىنلىگەن.

كۆپ تەرەپلىمە تىرىشچانلىق كۆرسىتىش نەتىجىسىدە ئاپتونوم رايون بويىچە چارۋا ماللارنى قىشتىن ئۆتكۈزىدىغان زاپاس ئوت - چۆپ 7 مىليارد 500 مىليون كىلوگرامغا، يەم - خەشەك 420 مىليون كىلوگرامغا يېتىپ، ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ھەر بىر چارۋىغا 200 كىلوگرامدىن ئېشىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ چارۋىچىلىق ئىشلىرى ئېغىر ئاپەتكە ئۇچرىغان يىلدىمۇ چارۋىچىلىق پۇختا قەدەم بىلەن راۋاجلاندى، ھازىرغا قەدەر گۆش مىقدارى 130 مىڭ توننىغا يېقىنلىشىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىگە قارىغاندا 20 مىڭ توننا ئاشتى.

ساۋۇن ناھىيىسى چارۋىچىلارنىڭ ياز پەسلىدە كۆكلەمگە توپلىنىش ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن، بۇ يىل يازدا پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش بويىچە يازلىق پائالىيەت ئېلىپ بېرىشنى قارار قىلغاندى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى

«رەھبىرىي كادىرلارنىڭ سىياسىيغا چوڭقۇر ئەھمىيەت بېرىشى» بويىچە ئۆگىنىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش چىقاردى

ئۆز خەۋىرىمىز. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى 7 - ئاينىڭ 2 - كۈنى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى جايلار، ئىدارىلەرنىڭ تەشۋىقات تارماقلىرىغا ئۇقتۇرۇش چىقاردى. «ئۇقتۇرۇش»تا مۇنداق دېيىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، بۇ يىلنىڭ كېيىنكى يېرىمىدا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ناھىيە (باشقارما)دىن يۇقىرى دەرىجىلىك كادىرلار ئارىسىدا «رەھبىرىي كادىرلارنىڭ سىياسىيغا چوڭقۇر ئەھمىيەت بېرىشى» بويىچە ئۆگىنىش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلىدۇ. بۇ «ئىلمىي نەزەرىيە ئارقىلىق كىشىنى قوراللاندۇرۇش»نىڭ مۇھىم مەزمۇنى، دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىشنىڭ داۋامى ۋە چوڭقۇرلىشىشى، مەركىزىي كومىتېتنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى مۇھىم يوليورۇقىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشنىڭ داۋامى ۋە چوڭقۇرلىشىشى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى ئۇقتۇرۇش چىقىرىش بىلەن بىللە «رەھبىرىي كادىرلارنىڭ سىياسىيغا چوڭقۇر ئەھمىيەت بېرىشى» بويىچە ئۆگىنىش پىلانى»نى تارقىتىپ، جايلاردىن بۇ پائالىيەتنى پىلان بويىچە ئەستايىدىل ئورۇنلاشتۇرۇشنى ۋە يولغا قويۇشنى تەلەپ قىلدى.

خىمىيە سانائىتى زاۋۇتلىرىدىن چىققان كېرەكسىز ماي ئېتىز، ئوتلاقلارنى بۇلغىۋاتىدۇ

خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرى تېرىلغۇ يەرنى ھەقىقىي قوغداشنى مۇراجىئەت قىلدى

ئۆز خەۋىرىمىز. 131 - تۇەن - مەيداندىكى بىر نەچچە زېمىكەشتە مايتاغ نېفت ئايرىش زاۋۇتىدىن چىققان كېرەكسىز ماي يىل بويى ئېقىپ تۇرىدۇ، پاسكىنا مايدىن چىققان كۆچلۈك سېسىق پۇراق ھاۋانى بۇلغاپلا قالماستىن، ماي ئەتراپتىكى ئېتىز، ئوتلاقلارنى ئېغىر دەرىجىدە بۇلغىماقتا، بىر قىسىم ئېتىزلار كاردىن چىقتى، نۇرغۇن يەردىكى ئوت - چۆپ قۇرۇپ كەتتى. بۇ، 6 - ئاينىڭ 12 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى تەكشۈرۈش ئۆمىكىنىڭ بېزا ئىگىلىك 7 - شى 131 - تۇەن - مەيداندا «دېھقانچىلىق قانۇنى»، «يايلاق قانۇنى»، «يەر قانۇنى» قاتارلىق قانۇن - نىزاملارنىڭ ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالىنى تەكشۈرگەندە كۆرگەن ئەھۋال. خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرى بۇنىڭغا ناھايىتى كۆڭۈل بۆلدى.

تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقى، خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى شىرىپ ئىمىن بۇ ئەھۋالنى كۆرگەندىن كېيىن: «ناھايىتى ئېغىر دەرىجىدە بۇلغىنىپتۇ، يەرلەر زور دەرىجىدە زىيانغا ئۇچراپتۇ» دەپ ئۆتكۈندى.

131 - تۇەن - مەيداننىڭ مۇئاۋىن باشلىقى دۇ ۋەنلى خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرىگە مۇنداق دېدى: «3 - لىيەندە ھازىر 280 مو تېرىلغۇ يەر كېرەكسىز ماينىڭ بۇلغىنىشىغا ئۇچراپ، ئۇ يەرگە ھېچنېمە تېرىيالمىدۇق، چارۋىچىلىق لىيەندە 120 مو يەر، 5 - لىيەندە 80 مو تېرىلغۇ يەر مۇشۇنداق ئەھۋال تۇپەيلىدىن كاردىن چىقتى؛ تۇەن بويىچە بۇلغانغان ئوتلاق 4000 مودىن ئاشىدۇ، ئېرىق - ئۆستەڭ 11 كىلومېتىرغا يېتىدۇ. 300 نەچچە تۇياق قوزا كېرەكسىز ماي بۇلغىغان ئوت - چۆپنى يېگەنلىكى ۋە سۇنى ئىچكەنلىكى ئۈچۈن ئۆلۈپ كەتتى، ھازىر بەزىلەر زېمىكەشتىن كېرەكسىز ماي سۈزمەكتە، مۇشۇنداق ئۇقتىدىن تۆتى بار، بۇ يەردىن 700 توننىدىن ئارتۇق ماي سۈزۈۋالغىلى بولۇشى مۇمكىن».

خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرى بۇنىڭغا ناھايىتى كۆڭۈل بۆلدى ۋە بۇ ئىشنى قاتتىق بىر تەرەپ قىلىش لازىملىقىنى كۆرسەتتى.

ئاپتونوم رايونلۇق چېگرا سودىسى خىزمىتى يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى

قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، چېگرا سودىسىنى راۋاجلاندۇرۇش لازىم

ئۆز خەۋىرىمىز. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ چېگرا سودىسى ئېكسپورتى بۇ يىل 5 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 49 مىليون 830 مىڭ دوللارغا يېتىپ، يىللىق ۋەزىپىنىڭ 16.89 پىرسەنتى ئورۇندىلىپ، بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن % 41.65 تۆۋەنلەپ كەتتى. مۇشۇنداق ۋەزىيەتتە، 6 - ئاينىڭ 30 - كۈنى ئاخىرلاشقان ئاپتونوم رايونلۇق چېگرا سودىسى خىزمىتى يىغىنىدا مۇنۇلار ئوتتۇرىغا قويۇلدى: چېگرا سودىسى كارخانىلىرى كونا تۈزۈلمىدە ئادەتلىنىپ قالغان «ئولتۇرۇپ پوتۇشۇش، كۆتۈپ تۇرۇش، تاپىنىۋېلىش» ئىدىيىسىنى تۈگىتىپ، قاراشنى ئۆزگەرتىپ، ماھارەت ئىگىلەپ، خېيىم - خەتەرنى يېڭىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈپ، بازار ئىگىلىكى داۋامىدا چېگرا سودىسىنى تېز راۋاجلاندۇرۇشى كېرەك.

يىغىن قاتناشچىلىرى مۇنۇلارنى ئوتتۇرىغا قويدى: چېگرا سودىسى بىلەن تەرەپ بازىرىنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، ئىلگىرىكىدەك خام ئەشيا ئىمپورت قىلىپ، يېنىك سانائەت، كۈندىلىك تۇرمۇش بۇيۇملىرى، يېمەكلىك ئېكسپورت قىلىشتەك كونا ئۇسۇلنى ئۆزگەرتىشى، سودا يوللىرىنى كېڭەيتىپ، چېگرا بويىدىكى دۆلەتلەر بىلەن بولغان ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىقىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇشى كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، بازارلارنى كۆپ مەنبەلەشتۈرۈش ۋە سۈپەتكە تايىنىپ غەلىبە قىلىش ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇشى كېرەك. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ

«تۈنىخى» ياي چېكى 7 - ئاينىڭ 4 - كۈنىدىن باشلاپ تارقىتىلىدۇ

ئۆز خەۋىرىمىز. مۇخبىرىنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ

ھېسابلىنىدۇ.

ساۋەن ناھىيىسى چارۋىچىلارنىڭ ياز پەسلىدە كۆكلەمگە توپلىنىش ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن، بۇ يىل يازدا پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش بويىچە يازلىق پائالىيەت ئېلىپ بېرىشنى قارار قىلغانىدى.

سۈرەتتە: نيۇ جۇەنزى فېرمىسىدىكى قازاق چارۋىچىلار دەرس ئاڭلىماقتا. شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئۆز خەۋىرىمىز. مۇخبىرنىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 2- كۈنى ئۆتكۈزۈلگەن «تۇنخې» پاي چېكىنى تارقىتىش بويىچە مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدىن ئىگىلىشىچە، شىنجاڭ «تۇنخې» ھەسسىدارلىق چەكلىك شىركىتى مۇشۇ ئاينىڭ 4- كۈنىدىن باشلاپ جەمئىيەتكە ئاشكارا پاي تارقىتىدىكەن. بۇ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ كارخانىسى تۇنجى قېتىم تارقىتىدىغان پاي ھېسابلىنىدۇ.

بۇ قېتىم 17 مىليون 500 مىڭ پاي جەمئىيەتكە ئاشكارا تارقىتىلىدۇ. «پۇلنى ئالدىن تاپشۇرۇش، نىسبەت بويىچە تەقسىم قىلىپ سېتىش، ئاشقان پۇلنى قايتۇرۇش» چارىسى قوللىنىلىدۇ. توپلانغان پاي مەبلىغى «تۇنخې» 200 مىڭ تونىلىق چىداملىقى يۇقىرى سېمونت تۈرى قۇرۇلۇشىغا ئىشلىتىلىدۇ.

يىغىن قاتناشچىلىرى مۇنۇلارنى ئوتتۇرىغا قويدى : چېگرا سودىسى بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان كارخانىلار كۆز قارىشىنى ئۆزگەرتىشى، بازار ئۆزگىرىشىگە ماسلىشىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈشى، مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسى ۋە چېگرا بويىدىكى دۆلەتلەرنىڭ ئىقتىساد - سودا سىياسەتلىرىنى ئەستايىدىل تەتقىق قىلىشى، ئاپتونوم رايون چېگرا سودىسى سىياسىتىنى نىشانلىق تەڭشەپ تۇرۇشى كېرەك. كارخانىلار قارشى تايىنىپ غەلىبە قىلىش ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇشى كېرەك. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ چېگرا سودىسى بازارلىرى تار دائىرىدە بولۇۋاتىدۇ، ئاساسەن ئوتتۇرا ئاسىيادىكى ئۈچ دۆلەتكە مەركەزلىشىپ قالدى، شۇڭا قازاقىستان، ئۆزبېكىستان، قىرغىزىستان بىلەن بولغان ئەنئەنىۋى چېگرا سودىسى بازارنى داۋاملىق مۇستەھكەملەش ۋە كېڭەيتىش، بۇ بازارلارغا يېڭى، سۈپەتلىك تاۋارلارنى سېلىش،

(ئاخىرى 5 - بەتتە)

ئۈرۈمچى شەھەرلىك پوچتا ئىدارىسى بۇلتۇر يىل ئاخىرىدا 12 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، بېلگىيىدىن كىرگۈزگەن خەت - چەكنى ئاپتوماتىك ئايرىش ماشىنىسى بۇ يىل 5-ئاينىڭ ئاخىرىدا سىناق تەرىقىسىدە ئىشقا كىرىشتۈرۈلگەنىدى. بۇ ماشىنا بىلەن سائەتتە 35 مىڭ پارچە خەتنى ئايرىپ، ئىش ئۈنۈمىنى %96 كە يەتكۈزۈپ، ئىشچىلارنىڭ ئەمگەك سىجىللىقىنى يېنىكلەتكىلى بولىدۇ.

سۈرەتتە: ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى غوپۇر ئابدۇللا ئاپتونوم رايونلۇق، شەھەرلىك پوچتا-تېلېگراف ئىدارىلىرى مەسئۇللىرىنىڭ ھەمراھلىقىدا ئاپتوماتىك خەت ئايرىش ماشىنىسىنى كۆزدىن كۆچۈردى.

زىبىبۇللا ئابلىز خەۋىرى ۋە فوتوسى

لى دۇڭخۇي تاجىكىستانلىق مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى

ئۆز خەۋىرىمىز. ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى لى دۇڭخۇي 7 - ئاينىڭ 2- كۈنى كەچتە «يەنئەن» مېھمانخانىسىدا ئوبلاست باشلىقى نىياز مامادوۋ باشچىلىقىدىكى تاجىكىستان جۇمھۇرىيىتى بەدەخشان ئوبلاستى ۋەكىللەر ئۆمىكىدىكىلەر بىلەن كۆرۈشتى ۋە ئۇلار شەرىپىگە زىياپەت بەردى.

نىيازمامادوۋ ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، 6 - ئاينىڭ 27 - كۈنى دوستانە زىيارەتتە بولۇش ئۈچۈن ئاپتونوم رايونىمىزغا كەلگەنىدى.

كۆرۈشۈشتە لى دۇڭخۇي مېھمانلارنىڭ زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: شىنجاڭ بىلەن تاجىكىستان جۇمھۇرىيىتىنىڭ بەدەخشان ئوبلاستى تاغ - دەريالىرى تۇتاش قوشنىلار، ئىككى تەرەپنىڭ ھەمكارلىششى جەھەتتىكى يوشۇرۇن كۈچى ناھايىتى زور، ئىككى تەرەپنىڭ ئىقتىساد- سودا، تېخنىكا جەھەتتىكى ھەمكارلىقىنىڭ يەنىمۇ كۈچەيتىلىشىنى ئۈمىد قىلىمەن.

يار يېزىسى مەبلەغ سېلىش مۇھىتى ياخشى 300 يېزا قاتارىغا ئۆتتى

تۇرپان شەھىرىدىكى مەھسۇلات قىممىتى 100 مىليون يۈەندىن ئاشقان يار يېزىسى «جۇڭگو تۇنجى نۆۋەتلىك يېزا - بازارلىرىدىكى مەبلەغ سېلىش مۇھىتى ياخشى 300 يېزا»نى باھالاش پائالىيىتىدە ئالدىنقى قاتاردىن ئورۇن ئالدى. بۇ قېتىمقى پائالىيەتنى دۆلەتلىك تۈزۈلمە ئىسلاھاتى كومىتېتى، پەن - تېخنىكا كومىتېتى، خەلق ئىشلار مىنىستىرلىكى، يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى ۋە «دېھقانلار گېزىتى» ئىدارىسى بىرلىكتە ئۇيۇشتۇرغانىدى.

جاڭ جيېشېڭ

خوتەن ۋىلايىتىدىكى ناھىيىلەر سۇنى ياخشىلاش خىزمىتىنى چوڭ ئىش سۈپىتىدە چىڭ تۇتماقتا.

سۈرەتتە: قاراقاش ناھىيىلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى خۇاڭ گوسۇي (سولدىن 2 - كىشى) بىلەن سۇنى ياخشىلاش خىزمىتىگە مەسئۇل مۇئاۋىن شۇجى جاڭ شيۇچېڭ (ئوتتۇرىدا) 6 - ئاينىڭ بېشىدا يېزىلاردا تۇرۇبا ياتقۇزۇش خىزمىتىنىڭ ئىلگىرىلەش ئەھۋالىنى تەكشۈردى.

ئۆز مۇخبىرىمىز جاۋ جۈلەن فوتوسى

مەكتەپلەر مول مەزمۇنلۇق پائالىيەتلەرنى ئۆتكۈزۈپ، پارتىيە قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى تەبرىكلىدى

ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپى مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزالىرىنى تەقدىرلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابدۇرېشىت ئابدۇللا خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپى 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى تەبرىكلەش يۈزىسىدىن داغدۇغىلىق يىغىن ئۆتكۈزۈپ، پارتىيىنىڭ ئىدىيىۋى قۇرۇلۇشى، ئىستىل قۇرۇلۇشى ۋە تەشكىلىي قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش خىزمىتىنى ئىزچىللاشتۇرۇشتا نەتىجىسى كۆرۈنەرلىك بولغان 37 پارتىيە ئەزاسىنى تەقدىرلىدى ۋە ئۇلارغا مۇكاپات بۇيۇمى تارقىتىپ بەردى.

شىنجاڭ سەنئەت شۆبىۋەنى «1 - ئىيۇل»نى تەبرىكلەش يۈزىسىدىن خور مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى

پراكتىكانت مۇخبىر ئابدۇۋەلى ھەسەن خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ سەنئەت شۆبىۋەنى ئىتتىپاق كومىتېتى بىلەن ئوقۇغۇچىلار ئۇيۇشمىسى 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى كەچتە پارتىيە قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى تەبرىكلەش يۈزىسىدىن خور مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى.

ئۈرۈمچى ئىجتىمائىي - كەسپىي ئوتتۇرا تېخنىكومى ھەر خىل پائالىيەتلەرنى ئۆتكۈزۈپ، پارتىيە قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى تەبرىكلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز تۇردى قادىر نازىرى خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى شەھەرلىك ئىجتىمائىي- كەسپىي ئوتتۇرا تېخنىكومى پارتىيە قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى تەبرىكلەش يۈزىسىدىن 6 - ئاينىڭ 29 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن مەكتەپ زالىدا قەسەم بېرىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈپ، يەتتە ئوقۇغۇچىنى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىگە، 21 ئوقۇغۇچىنى كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقىغا قوبۇل قىلدى.

شۇ كۈنى چۈشتىن كېيىن مەكتەپتىكى پارتىيە، ئىتتىپاق ئەزالىرى، پارتىيىگە، ئىتتىپاققا كىرىشنى ئىلتىماس قىلغان ئاكتىپلار، ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلار، ئىشچى - خىزمەتچىلەر مەكتەپ پارتىيە ياچېيكىسى، ئىتتىپاق كومىتېتىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە مەكتەپ مەيدانى، ئوقۇتۇش بىناسى، ياتاقلارنى پاكىز تازىلىدى، گۈل - گىياھ، دەل - دەرەخلەرنى سۇغاردى. ئەمگەك داۋامىدا پارتىيە، ئىتتىپاق ئەزالىرى ئىشنىڭ ئېغىرىنى تاللىشىپ قىلىپ، ئۆزلىرىنىڭ كوممۇنىستىك روھىنى نامايان قىلدى.

تۇرپان ۋىلايەتلىك خەلق دوختۇرخانىسى «ئاق خالاتلىق پەرىشتىلەر»نىڭ ئوبرازىنى قايتا تىكلىدى

ئۆز خەۋىرىمىز. تۇرپان ۋىلايەتلىك خەلق دوختۇرخانىسى ساھەلەردىكى ناتوغرا ئىستىلنى تۈزىتىشتە ئاممىنىڭ ئىنكاسى كۈچلۈك بولغان، «ئاق خالاتلىق پەرىشتىلەر»نىڭ ئوبرازىغا نۇقسان يەتكۈزۈۋاتقان پارا، شېرىنكانە ئېلىش، مېھمان بولۇش قىلمىشلىرىغا قارشى تۇرۇپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلدى.

دوختۇرخانا «كېسەللەرنى ئۇلۇغلاش، داۋالاشتا پاك - دىيانەتلىك بولۇش، ئۇلۇغ ئامال، ئاغرىققا سەۋەب قىلىپ، خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش»شوئارىنى ئوتتۇرىغا قويدى، «ئەگەر مەن كېسەل بولسام» دېگەن چوڭ مۇھاكىمىنى قانات يايدۇردى، ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش بويىچە نىشان مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالىدى بۇ دوختۇرخانا يەنە ئاما ئارىسىدىن 21 خالىس نازارەتچى تەكلىپ قىلدى، پارا، شېرىنكانە ئالغان ۋە مېھماندارچىلىققا قاتناشقانلاردىن ھەسسىلەپ جەرىمانە ئالدى. بۇنىڭ بىلەن ناتوغرا ئىستىل تۈزىتىلىپ، توغرا ئىستىل ئەۋج ئالدى.

مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ جىنايى ئىشلار دەۋا قانۇنى»غا ئۆزگەرتىش كىرگۈزۈش توغرىسىدىكى قارارى

(1996 - يىل 3 - ئاينىڭ 17 - كۈنى 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 4 - يىغىندا ماقۇللاندى)

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى رەئىسىنىڭ پەرمانى 64 - نومۇرلۇق

«مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ جىنايى ئىشلار دەۋا قانۇنى»غا ئۆزگەرتىش كىرگۈزۈش توغرىسىدىكى قارارى» 1996 - يىل 3 - ئاينىڭ 17 - كۈنى جۇڭخۇاخەلق جۇمھۇرىيىتى 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 4 - يىغىنىدا ماقۇللىنىپ ئېلان قىلىندى، 1997 - يىل 1 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ يولغا قويۇلسۇن.

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى **جياڭ زېمىن**

1996 - يىل 3 - ئاينىڭ 17 - كۈنى

8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى 4 - يىغىنى «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ جىنايى ئىشلار دەۋا قانۇنىنىڭ تۈزىتىلمىسى (لايىھە)»نى قاراپ چىقىپ، «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ جىنايى ئىشلار دەۋا قانۇنى»غا تۆۋەندىكىدەك ئۆزگەرتىش كىرگۈزۈشنى قارار قىلدى:

1. بىرىنچى قىسىمدىكى بىرىنچى بابنىڭ تېمىسى «ۋەزىپە ۋە ئومۇمىي پرىنسىپ» دەپ ئۆزگەرتىلدى.

2. 1 - ماددىسى مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «بۇ قانۇن جىنايى ئىشلار دەۋا قانۇنىنىڭ توغرا يولغا قويۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش، جىنايەت ئۆتكۈزگەنلەرنى جازالاش، خەلقنى قوغداش، دۆلەت بىخەتەرلىكى ۋە جامائەت بىخەتەرلىكىنى كاپالەتلەندۈرۈش، سوتسىيالىستىك جەمئىيەت تەرتىپىنى ساقلاش مەقسىتىدە، ئاساسىي قانۇنغا بىنائەن تۈزۈپ چىقىلدى.»

3. 2 - ماددىسى مۇنداق ئۆزگەرتىلدى:«جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى جىنايى ئىشلار دەۋا قانۇنىنىڭ ۋەزىپىسى - جىنايەت پاكىتلىرىنىڭ توغرا، ۋاقتىدا ئېنىقلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلىش، قانۇننى توغرا تەتبىقلاش، جىنايەتچىلەرنى جازالاش، جىنايىتى يوقلارنىڭ جىنايى جاۋابكارلىققا تارتىلماسلىقىنى كاپالەتلەندۈرۈش، پۇقرالارغا قانۇنغا ئاڭلىق رىئايە قىلىش، جىنايى قىلمىشلارغا قارشى پائال كۈرەش قىلىش توغرىسىدا تەربىيە بېرىش، بۇنىڭ بىلەن سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىقنى قوغداش، پۇقرالارنىڭ جىسمانىي ھوقۇقى، مال - مۈلۈك ھوقۇقى، دېموكراتىيە ھوقۇقى ۋە باشقا ھوقۇقلىرىنى قوغداش، سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىنى كاپالەتلەندۈرۈش.»

4. 3 - ماددىسىنىڭ 1 - تارمىقى مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «جىنايى ئىشلار دېلولىرىدا تەھقىقلەش، تۇختىتىپ قويۇش، قولغا ئېلىشنى ئىجرا قىلىش، تەييارلىق سوراق ئىشلىرىغا جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى مەسئۇل

جىنايىتى، شۇنىڭدەك پۇقرالارنىڭ دېموكراتىيە ھوقۇقىغا دەخلى - تەرۇز قىلىش جىنايىتىنى خەلق تەپتىش مەھكىمىسى دېلو ئېچىپ تەھقىقلەيدۇ، دۆلەت ئورگىنى خادىملىرى ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ سادىر قىلغان باشقا چوڭ - چوڭ جىنايەت دېلولىرىنى خەلق تەپتىش مەھكىمىسى بىۋاستە قوبۇل قىلىشقا توغرا كەلسە، ئۆلكە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ قارارى بىلەن خەلق تەپتىش مەھكىمىسى دېلو ئېچىپ تەھقىقلىسە بولىدۇ.

بىۋاستە دەۋا قىلىنغان دېلولارنى خەلق سوت مەھكىمىسى بىۋاستە قوبۇل قىلىدۇ.»

11. 15 - ماددا 20 - ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «ا- سوت جىنايى ئىشلار دېلولىرىدىن تۆۋەندىكىلەر ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىلىرىنىڭ باشقۇرۇش تەۋەلىكىدە بولىدۇ:

(1) ئەكسىلئىنقىلابىي دېلولار، دۆلەت خەۋپسىزلىكىگە خەۋپ يەتكۈزىدىغان دېلولار؛

(2) مۇددەتسىز قاماق جازاسى ۋە ئۆلۈم جازاسى ھۆكۈم قىلىنىش ئېھتىمالى بولغان ئادەتتىكى جىنايى ئىشلار دېلولىرى؛

(3) جىنايەت ئۆتكۈزگەن چەت ئەللىكلەرنىڭ جىنايى ئىشلار دېلولىرى».

12. 18 - ماددا 23 - ماددا قىلىنىپ، ئۇنىڭدىكى «ئۆزلىرىنىڭ باشقۇرۇش تەۋەلىكىدىكى 1-سوتتا قارىلىدىغان جىنايى ئىشلار دېلولىرىنى تۆۋەن دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىلىرىنىڭ سوت قىلىشىغا تاپشۇرسىمۇ بولىدۇ» دېگەن بەلگىلىمە چىقىرىۋېتىلدى.

13. 23 - ماددىنىڭ ئاخىرىغا بىر ماددا قوشۇلۇپ 29 - ماددا قىلىندى: «سوتچى خادىملار، تەپتىش خادىملىرى ۋە تەھقىقلىگۈچى خادىملارنىڭ دەۋالاشقۇچىلار ۋە ئۇلار ھاۋالە قىلغان كىشىلەرنىڭ مېھماندارچىلىقىنى ۋە سوۋغىتىنى قوبۇل قىلىشىغا يول قويۇلمايدۇ، دەۋالاشقۇچىلار ۋە ئۇلار ھاۋالە قىلغان كىشىلەر بىلەن بەلگىلىمىگە خىلاپ ھالدا كۆرۈشۈشكە يول قويۇلمايدۇ.

سوتچى خادىملار، تەپتىش خادىملىرى ۋە تەھقىقلىگۈچى خادىملاردىن ئالدىنقى تارماقتىكى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلغانلىرى قانۇن بويىچە قانۇنىي جاۋابكارلىققا تارتىلىدۇ، دەۋالاشقۇچىلار ۋە دەۋالاشقۇچىلارنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىسى ئۇلارنىڭ چەتنەپ تۇرۇشىنى تەلەپ قىلىشقا ھوقۇقلۇق.»

14. 24 - ماددا 30 - ماددا قىلىنىپ، ئۇنىڭ 3 - تارمىقى مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «چەتنەپ تۇرۇش توغرىسىدىكى ئىلتىماسنى رەت قىلىش قارارىنى بىر قېتىم قايتا قاراپ چىقىشنى دەۋالاشقۇچىلار ۋە ئۇلارنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىلىرى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ.»

15. بىرىنچى قىسىمدىكى تۆتىنچى بابنىڭ ماۋزۇسى «ئاقلاش ۋە

كۆرسە، قىسقىچە كۆچۈرۈۋالسا، تەقلىد قىلىپ باستۇرۇۋالسا بولىدۇ، قاماقتىكى جىنايەت گۇماندارى بىلەن كۆرۈشسە ۋە خەت - ئالاقە قىلىشسىمۇ بولىدۇ.»

«ئاقلىغۇچى ئادۋوكات خەلق سوت مەھكىمىسى دېلونى قوبۇل قىلغان كۈندىن باشلاپ، شۇ دېلودا ئەيىبلەنگەن جىنايەت پاكىتلىرى ھەققىدىكى ماتېرىياللارنى كۆرسە، قىسقىچە كۆچۈرۈۋالسا ۋە تەقلىد قىلىپ باستۇرۇۋالسا بولىدۇ، قاماقتىكى جاۋابكار بىلەن كۆرۈشسە ۋە خەت - ئالاقە قىلىشسا بولىدۇ، باشقا ئاقلىغۇچىلارمۇ خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ رۇخستى بىلەن يۇقىرىقى ماتېرىياللارنى كۆرسە، قىسقىچە كۆچۈرۈۋالسا ۋە تەقلىد قىلىپ باستۇرۇۋالسا بولىدۇ، قاماقتىكى جاۋابكار بىلەن كۆرۈشسە ۋە خەت - ئالاقە قىلىشسىمۇ بولىدۇ.»

20. 29 - ماددىنىڭ ئاخىرىغا ئىككى ماددا قوشۇلۇپ، 37 -، 38 - ماددا قىلىندى: 1) «37 - ماددا ئاقلىغۇچى ئادۋوكات گۇۋاھچى ياكى باشقا مۇناسىۋەتلىك ئورۇن ۋە شەخسلەرنىڭ رازىلىقىنى ئېلىپ، ئۇلاردىن شۇ دېلوغا دائىر ماتېرىياللارنى توپلىسا بولىدۇ، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى، خەلق سوت مەھكىمىسىگە دەلىل - ئىسپات توپلاش، ئېلىشنى ئىلتىماس قىلسا ياكى خەلق سوت مەھكىمىسىگە گۇۋاھچىغا سوتقا قاتنىشىپ گۇۋاھلىق بېرىش ھەققىدە ئۇقتۇرۇش قىلىشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ.

ئاقلىغۇچى ئادۋوكات خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ياكى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ رۇخستىنى ھەمدە زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى ياكى زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى كۆرسەتكەن گۇۋاھچىنىڭ رازىلىقىنى ئېلىپ، ئۇلاردىن شۇ دېلوغا ئالاقىدار ماتېرىياللارنى توپلىسا بولىدۇ.»

2) «38 - ماددا ئاقلىغۇچى ئادۋوكات ۋە باشقا ئاقلىغۇچىلار جىنايەت گۇماندارى، جاۋابكارنىڭ دەلىل - ئىسپاتلارنى يوشۇرۇشىغا، يوقىتىۋېتىشىگە، ياسىۋېلىشىغا ياكى تىل بىرىكتۈرۈۋېلىشىغا ياردەم بەرسە، گۇۋاھچىغا تەھدىت سالسا، ئۇنى ئازدۇرۇپ گۇۋاھلىق سۆزىنى ئۆزگەرتكۈزسە ياكى يالغان گۇۋاھلىق بەرگۈزسە، شۇنىڭدەك ئەدلىيە ئورگانلىرىنىڭ دەۋا پائالىيىتىگە دەخلى يەتكۈزىدىغان باشقا ھەرىكەتلەردە بولسا بولمايدۇ.

ئالدىنقى تارماقتىكى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلغانلار قانۇن بويىچە قانۇنىي جاۋابكارلىققا تارتىلىدۇ.»

21. 30 - ماددىنىڭ كەينىگە ئىككى ماددا قوشۇلۇپ، 40-، 41- ماددا قىلىندى:

1) «40 - ماددا ئەيىبلەنگەن دېلودىكى زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى ۋە ئۇنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىسى ياكى يېقىن تۇغقانلىرى، قوشۇمچە ھەق تەلەپ دەۋاسىدىكى دەۋالاشقۇچىلار ۋە ئۇلارنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىلىرى دېلو تەكشۈرۈلۈپ ئەيىبلەشكە يوللانغان كۈندىن

ھۆكۈم قىلىنىش ياكى قوشۇمچە جازا ئايرىم تەتبىق قىلىنىش ئېھتىمالى بولغانلار؛

(2) مۇددەتلىك قاماق جازاسىدىن يۇقىرى جىنايى جازا ھۆكۈم قىلىنىش ئېھتىمالى بولۇپ، بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىلسە، تۇرار جايى نازارەت ئاستىغا ئېلىنسا جەمئىيەتكە خەۋپ يەتكۈزمەيدىغانلار.

بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىش ۋە تۇرار جايىنى نازارەت ئاستىغا ئېلىشنى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ئىجرا قىلىدۇ.»

2) «52 - ماددا قاماپ تۇرۇلغان جىنايەت گۇماندارى، جاۋابكار ۋە ئۇلارنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىلىرى، يېقىن تۇغقانلىرى بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىشنى ئىلتىماس قىلىشقا ھوقۇقلۇق.»

3) «53 - ماددا خەلق سوت مەھكىمىسى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ۋە جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى جىنايەت گۇماندارى، جاۋابكارنى بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىشنى قارار قىلىشتا، جىنايەت گۇماندارى، جاۋابكارنى كېپىل كۆرسىتىشكە ياكى كېپىللىك پۇلى تاپشۇرۇشقا بۇيرۇشى كېرەك.»

4) «54 - ماددا كېپىل تۆۋەندىكى شەرتلەرگە ئۇيغۇن بولۇشى كېرەك:

(1) شۇ دېلوغا چېتىلمىغان بولۇش؛

(2) كېپىللىك مەجبۇرىيىتىنى ئادا قىلالايدىغان بولۇش؛

(3) سىياسىي ھوقۇقى بولۇش، جىسمانىي ئەركىنلىكى چەكلەنمىگەن بولۇش؛

(4) مۇقىم تۇرار جايى ۋە كىرىمى بولۇش.»

5) «55 - ماددا كېپىل تۆۋەندىكى مەجبۇرىيەتلەرنى ئادا قىلىشى كېرەك:

(1) كېپىللىك قىلىنغۇچىنىڭ مۇشۇ قانۇننىڭ 56 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمىلەرگە رىئايە قىلىشىغا نازارەتچىلىك قىلىشى؛

(2) كېپىللىك قىلىنغۇچىنىڭ مۇشۇ قانۇننىڭ 56 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمىلەرگە خىلاپ قىلمىش سادىر قىلىش ئېھتىمالى بارلىقىنى ياكى سادىر قىلغانلىقىنى سەزگەندە، ئىجرا قىلغۇچى ئورگانغا ۋاقتىدا مەلۇم قىلىشى كېرەك.

كېپىللەردىن كېپىللىك قىلىنغۇچىنىڭ مۇشۇ قانۇننىڭ 56 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمىگە خىلاپ قىلمىشنى ۋاقتىدا مەلۇم قىلمىغانلىرىغا مەمۇرىي جەرىمانە قويۇلىدۇ، جىنايەت شەكىللەندۈرگەنلىرىنىڭ جىنايى جاۋابكارلىقى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرۈلىدۇ.»

6) «56 - ماددا بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىلگەن جىنايەت گۇماندارى، جاۋابكار تۆۋەندىكى بەلگىلىمىلەرگە رىئايە قىلىشى كېرەك:

قىلىش، تەييارلىق سوراق ئىشلىرىغا جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى مەسئۇل بولىدۇ، تەپتىش قىلىنىدىغان، قولغا ئېلىش تەستىقلىنىدىغان، تەپتىش ئورگىنى بىۋاستە قوبۇل قىلغان دېلولارنى تەھقىقلەش، ئەيىبلەش ئىشلىرىغا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى مەسئۇل بولىدۇ. سوت قىلىشقا خەلق سوت مەھكىمىسى مەسئۇل بولىدۇ، قانۇندا ئالاھىدە بەلگىلەنگەنلىرىنى ھېسابقا ئالمىغاندا، باشقا ھەر قانداق ئورگان، تەشكىلات ۋە شەخسنىڭ بۇ ھوقۇقلارنى يۈرگۈزۈش ھوقۇقى يوق.»

5. 3 ـ ماددىسىنىڭ ئاخىرىغا ئىككى ماددا قوشۇلۇپ، 4 ـ ۋە 5 ـ ماددا قىلىندى:

1) «4 ـ ماددا دۆلەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى دۆلەتنىڭ خەۋپسىزلىكىگە خەۋپ يەتكۈزىدىغان جىنايى ئىشلار دېلولىرىنى قانۇندىكى بەلگىلىمە بويىچە بېجىرىشتە، جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىغا ئوخشاش ھوقۇق يۈرگۈزىدۇ.»

2) «5 ـ ماددا خەلق سوت مەھكىمىسى سوت قىلىش ھوقۇقىنى قانۇندىكى بەلگىلىمە بويىچە مۇستەقىل يۈرگۈزىدۇ، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى تەپتىشلىك ھوقۇقىنى قانۇندىكى بەلگىلىمە بويىچە مۇستەقىل يۈرگۈزىدۇ، مەمۇرىي ئورگان، ئىجتىمائىي تەشكىلات ۋە شەخسلەرنى ئارىلاشتۇرمايدۇ.»

6. 5 ـ ماددىسىنىڭ ئاخىرىغا بىر ماددا قوشۇلۇپ 8 ـ ماددا قىلىندى: «خەلق تەپتىش مەھكىمىسى جىنايى ئىشلار دەۋاسىدا قانۇن بويىچە قانۇن نازارەتچىلىكى يۈرگۈزىدۇ.»

7. 8 ـ ماددىسىنىڭ ئاخىرىغا بىر ماددا قوشۇلۇپ 12 ـ ماددا قىلىندى: «خەلق سوت مەھكىمىسى قانۇن بويىچە ھۆكۈم قىلماي تۇرۇپ، ھەر قانداق ئادەمنى جىنايىتى بار دەپ بېكىتىشكە يول قويۇلمايدۇ.»

8. 11 ـ ماددىسى 15 ـ ماددىغا ئۆزگەرتىلىپ، ئۇنىڭدىكى «تۆۋەندىكى ئەھۋاللارنىڭ بىرىگە توغرا كەلسە، جىنايى جاۋابكارلىق سۈرۈشتۈرۈلمەيدۇ، سۈرۈشتۈرۈلگەنلىرىنىڭ ئەنزىسى بىكار قىلىنىدۇ ياكى ئەيىبلەنمەيدۇ ۋە ياكى گۇناھسىز دەپ جاكارلىنىدۇ» دېگەن بەلگىلىمە مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «تۆۋەندىكى ئەھۋاللارنىڭ بىرى كۆرۈلسە جىنايى جاۋابكارلىق سۈرۈشتۈرۈلمەيدۇ، سۈرۈشتۈرۈلگەنلىرىنىڭ دېلوسى بىكار قىلىنىدۇ ياكى ئەيىبلەنمەيدۇ ياكى سوت قىلىش ئاخىرلاشتۇرۇلىدۇ ۋە ياكى جىنايەتسىز دەپ جاكارلىنىدۇ.»

6 ـ تارماقچىسى مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «(6) باشقا قانۇنلاردا جىنايى جاۋابكارلىقنى سۈرۈشتۈرۈش كەچۈرۈم قىلىنىدۇ، دەپ بەلگىلەنگەن بولسا.»

9. 12 ـ ماددىسىنىڭ ئاخىرىغا بىر ماددا قوشۇلۇپ، 17 ـ ماددا قىلىندى: «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى تۈزگەن ياكى قاتناشقان خەلقئارا شەرتنامىلەرگە ياكى ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش پرىنسىپىغا بىنائەن ئېلىمىزنىڭ ئەدلىيە ئورگانلىرى بىلەن چەت ئەل ئەدلىيە ئورگانلىرى جىنايى ئىشلار بويىچە ئەدلىيە ھەمكارلىقى ئىلتىماسى قىلىشسا بولىدۇ.»

10. 13 ـ ماددا 18 ـ ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «جىنايى ئىشلار دېلولىرىنى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى تەھقىقلەيدۇ، قانۇندا ئايرىم بەلگىلەنگەنلىرى بۇنىڭ سىرتىدا.

خىيانەتچىلىك، پارىخورلۇق جىنايىتى، دۆلەت خادىملىرىنىڭ مەسئۇلىيەتسىزلىك جىنايىتى، دۆلەت ئورگىنى خادىملىرىدىن خىزمەت ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ، قانۇنسىز سولىغان، قىيناپ سوراق قىلىپ، قىستاپ ئىقرار قىلدۇرغان، ئۆچ ئېلىپ زىيانكەشلىك قىلغان، قانۇنسىز ئاختۇرغانلىرىنىڭ پۇقرالارنىڭ جىسمانىي ھوقۇقىغا دەخلى ـ تەرۇز قىلىش

15. بىرىنچى قىسمىدىكى تۆتىنچى بابنىڭ ماۋزۇسى «ئاقلاش ۋە ۋەكالەتچىلىك» دەپ ئۆزگەرتىلدى.

16. 26 ـ ماددا 32 ـ ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «جىنايەت گۇماندارى، جاۋابكار ئاقلىنىش ھوقۇقىنى ئۆزى يۈرگۈزۈشتىن تاشقىرى، بىر ـ ئىككى ئادەمنى ئاقلىغۇچىلىققا ھاۋالە قىلسىمۇ بولىدۇ. تۆۋەندىكى كىشىلەر ئاقلىغۇچىلىققا ھاۋالە قىلىنسا بولىدۇ:

(1) ئادۋوكات؛

(2) خەلق تەشكىلاتلىرى ياكى جىنايەت گۇماندارى، جاۋابكار ئىشلەيدىغان ئورۇن كۆرسەتكەن كىشى؛

(3) جىنايەت گۇماندارى، جاۋابكارنىڭ ۋەسىيسى، تۇغقىنى ۋە دوستى.

جىنايى جازا ئىجرا قىلىنىۋاتقان ياكى قانۇن بويىچە جىسمانىي ئەركىنلىكتىن مەھرۇم قىلىنغانلار ۋە جىسمانىي ئەركىنلىكى چەكلەنگەنلەر ئاقلىغۇچى بولسا بولمايدۇ.»

17. 26 ـ ماددىنىڭ ئاخىرىغا بىر ماددا قوشۇلۇپ 33 ـ ماددا قىلىندى: «ئەيىبلەنگەن دېلو تەكشۈرۈلۈپ ئەيىبلەشكە يوللانغان كۈندىن باشلاپ، جىنايەت گۇماندارى ئۆزىنى ئاقلاشنى ئاقلىغۇچىغا ھاۋالە قىلىشقا ھوقۇقلۇق، بىۋاستە دەۋا قىلىنغان دېلودىكى جاۋابكار ئۆزىنى ئاقلاشنى ئاقلىغۇچىغا ھەر قانداق ۋاقىتتا ھاۋالە قىلىشقا ھوقۇقلۇق.

خەلق تەپتىش مەھكىمىسى تەكشۈرۈپ ئەيىبلەشكە يوللانغان دېلو ماتېرىياللىرىنى تاپشۇرۇۋالغان كۈندىن باشلاپ ئۈچ كۈنگىچە جىنايەت گۇماندارىغا ئۆزىنى ئاقلاشنى ئاقلىغۇچىغا ھاۋالە قىلىشقا ھوقۇقلۇق ئىكەنلىكىنى ئۇقتۇرۇپ قويۇشى لازىم. خەلق سوت مەھكىمىسى بىۋاستە دەۋا قىلىنغان دېلونى قوبۇل قىلغان كۈندىن باشلاپ ئۈچ كۈنگىچە جاۋابكارغا ئۆزىنى ئاقلاشنى ئاقلىغۇچىغا ھاۋالە قىلىشقا ھوقۇقلۇق ئىكەنلىكىنى ئۇقتۇرۇپ قويۇشى لازىم.»

18. 27 ـ ماددا 34 ـ ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «ئەيىبلىگۈچى سوتقا قاتنىشىپ ئەيىبلىگەن دېلودا جاۋابكار ئىقتىسادىي قىيىنچىلىق ياكى باشقا سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن ئۆزىنى ئاقلاشنى ئاقلىغۇچىغا ھاۋالە قىلمىغان بولسا، خەلق سوت مەھكىمىسى قانۇن ياردىمى مەجبۇرىيىتىنى ئۈستىگە ئالغان ئادۋوكاتنى ئاقلىغۇچىلىققا بېكىتسە بولىدۇ.»

«جاۋابكار ئەما، گاس، گاچا بولغانلىقتىن ياكى قۇرامىغا يەتمىگەنلىكتىن، ئۆزىنى ئاقلاشنى ئاقلىغۇچىغا ھاۋالە قىلمىغان بولسا، خەلق سوت مەھكىمىسى قانۇن ياردىمى مەجبۇرىيىتىنى ئۈستىگە ئالغان ئادۋوكاتنى ئاقلىغۇچىلىققا بېكىتىشى كېرەك.

جاۋابكار ئۆلۈم جازاسى ھۆكۈم قىلىنىش ئېھتىمالى بولغانلىقتىن، ئۆزىنى ئاقلاشنى ئاقلىغۇچىغا ھاۋالە قىلمىغان بولسا، خەلق سوت مەھكىمىسى قانۇن ياردىمى مەجبۇرىيىتىنى ئۈستىگە ئالغان ئادۋوكاتنى ئاقلىغۇچىلىققا بېكىتىشى لازىم.»

19. 29 ـ ماددا 36 ـ ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «ئاقلىغۇچى ئادۋوكات خەلق تەپتىش مەھكىمىسى دېلونى تەكشۈرۈپ ئەيىبلىگەن كۈندىن باشلاپ، شۇ دېلونىڭ دەۋا ھۆججەتلىرى، تېخنىكىلىق باھالاش ماتېرىياللىرىنى كۆرسە، قىسقىچە كۆچۈرۈۋالسا ۋە تەقلىد قىلىپ باستۇرۇۋالسا بولىدۇ، قاماقتىكى جىنايەت گۇماندارى بىلەن كۆرۈشسە ۋە خەت ـ ئالاقە قىلىشسا بولىدۇ، باشقا ئاقلىغۇچىلارمۇ خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ رۇخسىتى بىلەن يۇقىرىقى ماتېرىياللارنى

ھەق تەلەپ دەۋاسىدىكى دەۋالاشقۇچىلار ۋە ئۇلارنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىلىرى دېلو تەكشۈرۈلۈپ ئەيىبلەشكە يوللانغان كۈندىن باشلاپ، ئۆز دەۋاسىنى دەۋا ۋەكالەتچىسىگە ھاۋالە قىلىشقا ھوقۇقلۇق. بىۋاستە دەۋا قىلىنغان دېلودىكى دەۋا قىلغۇچى ۋە ئۇنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىسى، قوشۇمچە ھەق تەلەپ دەۋاسىدىكى دەۋالاشقۇچى ۋە ئۇنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىسى ئۆز دەۋاسىنى دەۋا ۋەكالەتچىسىگە ھەر قانداق ۋاقىتتا ھاۋالە قىلىشقا ھوقۇقلۇق.»

«خەلق تەپتىش مەھكىمىسى تەكشۈرۈپ ئەيىبلەشكە يوللانغان دېلو ماتېرىياللىرىنى تاپشۇرۇۋالغان كۈندىن باشلاپ ئۈچ كۈنگىچە زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى ۋە ئۇنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىسىنىڭ ياكى يېقىن تۇغقانلىرىنىڭ، قوشۇمچە ھەق تەلەپ دەۋاسىدىكى دەۋالاشقۇچى ۋە ئۇنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىسىنىڭ ئۆز دەۋاسىنى دەۋا ۋەكالەتچىسىگە ھاۋالە قىلىشقا ھوقۇقلۇق ئىكەنلىكىنى ئۇقتۇرۇپ قويۇشى كېرەك. خەلق سوت مەھكىمىسى بىۋاستە دەۋا قىلىنغان دېلو قوبۇل قىلىنغان كۈندىن باشلاپ ئۈچ كۈنگىچە بىۋاستە دەۋا قىلغۇچىنىڭ ۋە ئۇنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىسى، قوشۇمچە ھەق تەلەپ دەۋاسىدىكى دەۋالاشقۇچى ۋە ئۇنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىسىگە ئۆز دەۋاسىنى دەۋا ۋەكالەتچىسىگە ھاۋالە قىلىشقا ھوقۇقلۇق ئىكەنلىكىنى ئۇقتۇرۇپ قويۇشى كېرەك.»

2) «41 ـ ماددا دەۋا ۋەكالەتچىسى دەۋانى مۇشۇ قانۇننىڭ 32 ـ ماددىسىدىكى بەلگىلىمىلەردىن پايدىلىنىپ ھاۋالە قىلىدۇ.»

22. 31 ـ ماددا 42 ـ ماددا قىلىنىپ، 2 ـ تارمىقىغا بىر تارماقچە قوشۇلۇپ 7 ـ تارماقچە قىلىندى: «(7) ئۈن ـ سىن ماتېرىياللىرى.»

23. 34 ـ ماددا 45 ـ ماددا قىلىنىپ، ئۇنىڭ 1 ـ تارمىقى مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «خەلق سوت مەھكىمىسى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ۋە جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ئالاقىدار ئورۇن ۋە شەخسلەردىن دەلىل ـ ئىسپات توپلاشقا ۋە ئېلىشقا ھوقۇقلۇق، ئالاقىدار ئورۇن ۋە شەخسلەر دەلىل ـ ئىسپاتنى ئەينەن يەتكۈزۈپ بېرىشى كېرەك.»

2 ـ تارمىقى: «دۆلەت مەخپىيەتلىكىگە تاقىلىدىغان دەلىل ـ ئىسپاتلارنىڭ مەخپىيەتلىكىنى ساقلاش لازىم» دەپ ئۆزگەرتىلدى.

24. 37 ـ ماددىنىڭ كەينىگە بىر ماددا قوشۇلۇپ، 49 ـ ماددا قىلىندى: «خەلق سوت مەھكىمىسى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى، جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى گۇۋاھچىنىڭ ۋە ئۇنىڭ يېقىن تۇغقانلىرىنىڭ بىخەتەرلىكىنى كاپالەتلەندۈرۈشى لازىم.

گۇۋاھچىنى ۋە ئۇنىڭ يېقىن تۇغقانلىرىنى تەھدىت سېلىپ، ھاقارەتلەپ، ئۇرۇپ ياكى زەربە بېرىپ، ئۆچ ئېلىپ جىنايەت شەكىللەندۈرگەنلەرنىڭ جىنايى جاۋابكارلىقى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرۈلىدۇ؛ قىلمىشى جىنايى جازا بېرىشكە توشمىغانلارغا قانۇن بويىچە ئامانلىقنى باشقۇرۇش يۈزىسىدىن جازا بېرىلىدۇ.»

25. 38 ـ ماددا 50 ـ ماددا قىلىنىپ 2 ـ، 3 ـ تارماقلىرى چىقىرىۋېتىلدى.

26. 38 ـ ماددىنىڭ كەينىگە سەككىز ماددا قوشۇلۇپ، 51 ـ، 52 ـ، 53 ـ، 54 ـ، 55 ـ، 56 ـ، 57 ـ ۋە 58 ـ ماددا قىلىندى:

1) «51 ـ ماددا خەلق سوت مەھكىمىسى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ۋە جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى تۆۋەندىكى ئەھۋاللاردىن بىرى كۆرۈلگەن جىنايەت گۇماندارى ۋە جاۋابكارنى بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بەرسە ياكى ئۇنىڭ تۇرار جايىنى نازارەت ئاستىغا ئالسا بولىدۇ:

(1) رېجىم جازاسى، تۇتۇپ تۇرۇپ ئەمگەككە سېلىش جازاسى

گۇماندارى، جاۋابكار تۆۋەندىكى بەلگىلىمىلەرگە رىئايە قىلىشى كېرەك:

(1) ئۆزى تۇرۇشلۇق شەھەر، ناھىيەدىن ئىجرا قىلغۇچى ئورگاننىڭ تەستىقىسىز ئايرىلماسلىق؛

(2) چاقىرتىلغاندا ۋاقتىدا ھازىر بولۇش؛

(3) گۇۋاھچىلارنىڭ گۇۋاھلىق بېرىشىگە ھەر قانداق شەكىل بىلەن كاشىلا قىلماسلىق؛

(4) دەلىل ـ ئىسپاتلارنى يوقىتىۋەتمەسلىك، ئويدۇرۇپ چىقارماسلىق ياكى تىل بىرىكتۈرۈۋالماسلىق.

بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىلگەن جىنايەت گۇماندارى ۋە جاۋابكارلاردىن ئالدىنقى تارماقتىكى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلغانلىرىنىڭ تاپشۇرغان كاپالەت پۇلى بولسا، كاپالەت پۇلى مۇسادىرە قىلىنىدۇ ھەمدە ئەھۋال پەرقلەندۈرۈلۈپ، تۆۋانامە يېزىشقا، يېڭىباشتىن كاپالەت پۇلى تاپشۇرۇشقا، كېپىل كۆرسىتىشكە بۇيرۇلىدۇ ياكى تۇرار جايى نازارەت ئاستىغا ئېلىنىدۇ، قولغا ئېلىنىدۇ. جىنايەت گۇماندارى ۋە جاۋابكارلاردىن بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىلگەن مەزگىلدە ئالدىنقى تارماقتىكى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلمىغانلىرىنىڭ كاپالەت پۇلى بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىش سۈرۈكى توشقاندىن كېيىن قايتۇرۇپ بېرىلىدۇ.»

7) «57 ـ ماددا تۇرار جايى نازارەت ئاستىغا ئېلىنغان جىنايەت گۇماندارى ۋە جاۋابكارلار تۆۋەندىكى بەلگىلىمىگە رىئايە قىلىشى كېرەك:

(1) ئىجرا قىلغۇچى ئورگاننىڭ تەستىقىسىز تۇرار جايىدىن ئايرىلماسلىق، مۇقىم تۇرار جايى بولمىغانلىرى كۆرسىتىپ بېرىلگەن تۇرار جايىدىن تەستىقىسىز ئايرىلماسلىق؛

(2) ئىجرا قىلغۇچى ئورگاننىڭ تەستىقىسىز باشقىلار بىلەن كۆرۈشمەسلىك؛

(3) چاقىرتىلغاندا ۋاقتىدا ھازىر بولۇش؛

(4) گۇۋاھچىنىڭ گۇۋاھلىق بېرىشىگە ھەر قانداق شەكىل بىلەن كاشىلا قىلماسلىق؛

(5) دەلىل ـ ئىسپاتلارنى يوقىتىۋەتمەسلىك، ئويدۇرماسلىق ياكى تىل بىرىكتۈرۈۋالماسلىق.

تۇرار جايى نازارەت ئاستىغا ئېلىنغان جىنايەت گۇماندارى ۋە جاۋابكارلاردىن ئالدىنقى تارماقتىكى بەلگىلىمىگە خىلاپ قىلمىشى ئېغىر بولغانلىرى قولغا ئېلىنىدۇ.»

8) «58 ـ ماددا خەلق سوت مەھكىمىسى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ۋە جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىنىڭ جىنايەت گۇماندارى، جاۋابكارنى بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىش سۈرۈكى ئۇزاق بولغاندا 12 ئايدىن ئېشىپ كەتمەسلىكى، تۇرار جايىنى نازارەت ئاستىغا ئېلىش سۈرۈكى ئۇزاق بولغاندا ئالتە ئايدىن ئېشىپ كەتمەسلىكى لازىم.

بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىلگەن، تۇرار جايى نازارەت ئاستىغا ئېلىنغان مەزگىلدە، دېلونى تەھقىقلەش، ئەيىبلەش ۋە سوت قىلىشنى ئۈزۈپ قويۇشقا بولمايدۇ، جىنايى جاۋابكارلىقنى سۈرۈشتۈرۈشكە تېگىشلىك ئەمەسلىكى سېزىلسە ياكى بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىش، تۇرار جايىنى نازارەت ئاستىغا ئېلىش سۈرۈكى توشسا، بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىش، تۇرار جايىنى نازارەت ئاستىغا ئېلىشنى ۋاقتىدا بىكار قىلىش كېرەك، بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىش، تۇرار جايىنى نازارەت ئاستىغا ئېلىش بىكار قىلىنغاندا، بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە ئېلىنغانلار، تۇرار جايى نازارەت ئاستىغا ئېلىنغانلارغا ۋە ئالاقىدار ئورۇنلارغا ۋاقتىدا ئۇقتۇرۇش لازىم.»

(ئاخىرى 3 ـ بەتتە)

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

(بېشى 2 - بەتتە)

27. 40 - ماددا 60 - ماددا قىلىنىپ، ئۇنىڭ 1 - تارمىقىدىكى «ئاساسىي جىنايەت پاكىتلىرى تەكشۈرۈپ ئېنىقلانغان» دېگەن بەلگىلىمە «جىنايەت پاكىتلىرىنى ئىسپاتلايدىغان دەلىل - ئىسپات تېپىلغان» دەپ ئۆزگەرتىلدى.

28. 41 - ماددا 61 - ماددا قىلىنىپ، ئۇنىڭدىكى «قولغا ئېلىشقا تېگىشلىك جىنايەت ئۆتكۈزگەن نەق جىنايەتچى» دېگەن بەلگىلىمە «نەق جىنايەتچىلەر» دەپ ئۆزگەرتىلدى.

6 - تارماقچە ئىككى تارماقچىگە ئۆزگەرتىلىپ، 6-، 7 - تارماقچە قىلىندى ۋە مۇنداق ئۆزگەرتىلدى:

«(6) ھەقىقىي ئىسىم فامىلىسى ۋە تۇرار جايىنى ئېيتمىغانلىقتىن كىملىكى ئېنىق بولمىغانلار؛

(7) ئېقىپ يۈرۈپ دېلو تۇغدۇرغانلىقى، كۆپ قېتىم دېلو تۇغدۇرغانلىقى ۋە شېرىكلىشىپ دېلو تۇغدۇرغانلىقىدىن قاتتىق گۇمان قىلىنغانلار.»

ئەسلىدىكى 7- تارماقچە 8- تارماقچىگە ئۆزگەرتىلدى.

29. 41 - ماددىنىڭ كەينىگە بىر ماددا قوشۇلۇپ 62 - ماددا قىلىندى: «جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى باشقا جايغا بېرىپ توختىتىپ قويۇش، قولغا ئېلىش ۋەزىپىسىنى ئىجرا قىلىشتا،توختىتىپ قويۇلغۇچى، قولغا ئېلىنغۇچى تۇرۇشلۇق جايدىكى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىغا ئۇقتۇرۇش قىلىشى، توختىتىپ قويۇلغۇچى، قولغا ئېلىنغۇچى تۇرۇشلۇق جايدىكى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ماسلىششى كېرەك.»

30. 47 - ماددا 68 - ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «خەلق تەپتىش مەھكىمىسى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى قولغا ئېلىشنى تەستىقلاپ بېرىشكە يوللىغان دېلونى تەكشۈرگەندىن كېيىن، قولغا ئېلىشنى تەستىقلاش ياكى تەستىقلىماسلىق توغرىسىدا ئەھۋالغا قاراپ قارار چىقىرىشى كېرەك. قولغا ئېلىش تەستىقلانغان قارارنى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى دەرھال ئىجرا قىلىشى ھەمدە ئۇنىڭ ئىجراسىنى خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە ۋاقتىدا ئۇقتۇرۇشى كېرەك. قولغا ئېلىش تەستىقلانمىغانلىرىدا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى سەۋەبىنى چۈشەندۈرۈشى؛ قوشۇمچە تەھقىقلەشكە تېگىشلىكلىرىنى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىغا تەڭلا ئۇقتۇرۇشى كېرەك.»

31. 48 - ماددا 69 - ماددا قىلىنىپ، ئۇنىڭ 1 - تارمىقى ئۈچ تارماق قىلىپ ئۆزگەرتىلىپ، 1-، 2 -، 3 - تارماق قىلىندى: «جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى توختىتىپ قويۇلغۇچىنى قولغا ئېلىشقا تېگىشلىك دەپ قارىسا، توختىتىپ قويغاندىن كېيىنكى ئۈچ كۈن ئىچىدە خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە تەستىقلىتىشى كېرەك. ئالاھىدە ئەھۋالدا تەستىقلىتىش ۋاقتى بىرنەچچە كۈن ئۇزارتىلسا بولىدۇ.»

«ئېقىپ يۈرۈپ دېلو تۇغدۇرغانلىقى، كۆپ قېتىم دېلو تۇغدۇرغانلىقى ۋە توپلىشىپ دېلو تۇغدۇرغانلىقىدىن قاتتىق گۇمان قىلىنغانلارنى قولغا ئېلىشنى تەستىقلىتىش ۋاقتى 30 كۈنگىچە ئۇزارتىلسا بولىدۇ.»

«خەلق تەپتىش مەھكىمىسى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىنىڭ قولغا ئېلىشنى تەستىقلاپ بېرىش ھەققىدىكى تەكلىپنامىسىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، قولغا ئېلىشنى تەستىقلاش ياكى تەستىقلىماسلىق توغرىسىدا يەتتە كۈن ئىچىدە قارار چىقىرىشى كېرەك. خەلق تەپتىش مەھكىمىسى قولغا ئېلىشنى تەستىقلىمىغانلارنى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ئۇقتۇرۇشنى

ئەسلىدىكى 5- تارماقچە 6- تارماقچىغا ئۆزگەرتىلدى.

34. خەلق سوت مەھكىمىسىگە ئەيىبلەشتىن ئىلگىرى، بۇرۇنقى «جاۋابكار» دېگەن سۆز «جىنايەت گۇماندارى» دەپ ئۆزگەرتىلدى.

ئىككىنچى قىسىم بىرىنچى بابىنىڭ «دېلو ئېچىش» دېگەن تارمىقى ئىچىدىكى «پاش قىلىش» دېگەن سۆز «پاش قىلىش، مەلۇم قىلىش» دەپ ئۆزگەرتىلدى.

35. 59 - ماددىنىڭ ئالدىغا بىر ماددا قوشۇلۇپ 83 - ماددا قىلىندى: «جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ياكى خەلق تەپتىش مەھكىمىسى جىنايەت پاكىتلىرىنى ياكى جىنايەت گۇماندارىنى سەزسە، باشقۇرۇش تەۋەلىكى بويىچە دېلو ئېچىپ تەھقىقلىشى كېرەك.»

36. 59 - ماددا 84 - ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «جىنايەت پاكىتلىرىنى ياكى جىنايەت گۇماندارلىرىنى سەزگەن ھەر قانداق ئورۇن ۋە شەخسنىڭ جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىغا، خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە ياكى خەلق سوت مەھكىمىسىگە مەلۇم قىلىش ياكى پاش قىلىش ھوقۇقىمۇ، مەجبۇرىيىتىمۇ بار.»

«زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى ئۆزىنىڭ جىسمانىي ھوقۇقى ۋە مال-مۈلۈك ھوقۇقىغا دەخلى - تەرۇز يەتكۈزگەن جىنايەت پاكىتلىرىنى ياكى جىنايەت گۇماندارلىرىنى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىغا، خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە ياكى خەلق سوت مەھكىمىسىگە مەلۇم قىلىش ياكى شىكايەت قىلىشقا ھوقۇقلۇق.»

«جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ياكى خەلق سوت مەھكىمىسى مەلۇم قىلىنغان دېلو، شىكايەت قىلىنغان ۋە پاش قىلىنغان ئىشلارنى قوبۇل قىلىشى لازىم. ئۆزىنىڭ باشقۇرۇش تەۋەلىكىدە بولمىغانلىرىنى مەسئۇل ئورگانلارنىڭ بىر تەرەپ قىلىشىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىشى ھەمدە دېلو مەلۇم قىلغۇچىغا، شىكايەت قىلغۇچىغا ۋە پاش قىلغۇچىغا ئۇقتۇرۇش قىلىشى لازىم؛ ئۆزىنىڭ باشقۇرۇش تەۋەلىكىدە بولمىسىمۇ جىددىي تەدبىر قوللىنىش زۆرۈر بولغانلىرىدا ئالدى بىلەن جىددىي تەدبىر قوللىنىپ، ئاندىن مەسئۇل ئورگانغا ئۆتكۈزۈپ بېرىشى لازىم.»

«جىنايەت ئۆتكۈزگەنلەردىن جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىغا، خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە ياكى خەلق سوت مەھكىمىسىگە ئۆزىنى مەلۇم قىلغانلارغا 3 - تارماقتىكى بەلگىلىمە تەتبىقلىنىدۇ.»

37. 60 - ماددا 85 - ماددا قىلىنىپ، ئۇنىڭ 3 - تارمىقى مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ياكى خەلق سوت مەھكىمىسى دېلو مەلۇم قىلغۇچى، شىكايەت قىلغۇچى، پاش قىلغۇچىنىڭ ۋە ئۇلارنىڭ يېقىن تۇغقانلىرىنىڭ بىخەتەرلىكىنى كاپالەتلەندۈرۈشى لازىم. دېلو مەلۇم قىلغۇچى، شىكايەت قىلغۇچى ۋە پاش قىلغۇچى ئۆزىنىڭ ئىسىم فامىلىسىنى ۋە دېلو مەلۇم قىلىش، شىكايەت قىلىش، پاش قىلىش ھەرىكىتىنى ئاشكارىلاشنى خالىمىسا، ئۇلار ئۈچۈن مەخپىيەتلىكىنى ساقلاش لازىم.»

38. 61 - ماددىنىڭ ئاخىرىغا ئىككى ماددا قوشۇلۇپ 87 -، 88- ماددا قىلىندى:

1) «87 - ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىنى دېلو ئېچىپ تەھقىقلەشكە تېگىشلىك بولسىمۇ دېلو ئېچىپ تەھقىقلىمىدى، دەپ ھېسابلىسا ياكى زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىلار

قىلسا بولىدۇ، دۆلەت مەخپىيىتىگە تاقىلىدىغان دېلولاردا جىنايەت گۇماندارىنىڭ ئادۋوكات تەكلىپ قىلىشىنى تەھقىقلىگۈچى ئورگان تەستىقلىشى كېرەك.

ھاۋالە قىلىنغان ئادۋوكات تەھقىقلىگۈچى ئورگاندىن جىنايەت گۇماندارى چېتىلىپ قالغان جىنايەتنى بىلىشكە ھوقۇقلۇق، ئۇ قاماقتىكى جىنايەت گۇماندارى بىلەن كۆرۈشسە، ئۇنىڭدىن دېلوغا دائىر ئەھۋالنى ئۇقسا بولىدۇ، ئادۋوكات قاماقتىكى جىنايەت گۇماندارى بىلەن كۆرۈشۈشتە، تەھقىقلىگۈچى ئورگان دېلو ئەھۋالغا ۋە ئېھتىياجغا قاراپ تۆپىدە تۇرۇشقا ئادەم بەلگىلىسە بولىدۇ، دۆلەت مەخپىيىتىگە تاقىلىدىغان دېلولاردا ئادۋوكات قاماقتىكى جىنايەت گۇماندارى بىلەن كۆرۈشۈشتە تەھقىقلىگۈچى ئورگانغا تەستىقلىتىشى لازىم.»

42. 68 - ماددا 98 - ماددا قىلىنىپ، بىر تارماق قوشۇلۇپ 2- تارماق قىلىندى: «يېشى 18 گە توشمىغان گۇۋاھچىدىن گەپ سوراشتا، ئۇنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىسىگە تۆپىدە تۇرۇش ئۇقتۇرۇلسا بولىدۇ.»

43. 73 - ماددا 103 - ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «تەھقىقلىگۈچى خادىملار ئېنىقلاش، تەكشۈرۈش ۋەزىپىسىنى ئىجرا قىلغاندا خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ ياكى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىنىڭ ئىسپاتنى ئېلىپ بېرىشى شەرت.»

44. 80 - ماددا 110 - ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «ھەر قانداق ئورۇن ۋە شەخسنىڭ خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ ۋە جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، جىنايەت گۇماندارىنىڭ جىنايەتلىك ياكى جىنايەتسىز ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلايدىغان ماددىي ئىسپات، يازما ئىسپات ۋە ئۈن - سىن ماتېرىياللىرىنى تاپشۇرۇپ بېرىش مەجبۇرىيىتى بار.»

45. 86 - ماددىنىڭ ئاخىرىغا بىر ماددا قوشۇلۇپ 117 - ماددا قىلىندى: «خەلق تەپتىش مەھكىمىسى، جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى جىنايەت تەھقىقلەش ئېھتىياجىغا ئاساسەن، جىنايەت گۇماندارىنىڭ ئامانەت پۇلى، پېرېۋوت پۇلىنى بەلگىلىمە بويىچە سۈرۈشتۈرسە، توڭلىتىۋەتسە بولىدۇ.

جىنايەت گۇماندارىنىڭ توڭلىتىۋېتىلگەن ئامانەت پۇلى، پېرېۋوت پۇلىنى تەكرار توڭلىتىۋېتىشكە بولمايدۇ.»

46. 87 - ماددا 118 - ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «تۇتۇپ قېلىنغان نەرسە، ھۆججەت، پوچتا يوللانمىسى، تېلېگراممىا ياكى توڭلىتىۋېتىلگەن ئامانەت پۇل، پېرېۋوت پۇلى تەكشۈرۈش نەتىجىسىدە دېلو بىلەن ھەقىقەتەن مۇناسىۋەتسىز بولۇپ چىقسا، تۇتۇپ قېلىش ۋە توڭلىتىشنى ئۈچ كۈن ئىچىدە بىكار قىلىپ، ئەسلى ئىگىسىگە ياكى ئەسلى پوچتا - تېلېگراف ئورگىنىغا قايتۇرۇپ بېرىش كېرەك.»

47. 89 - ماددا 120 - ماددىغا ئۆزگەرتىلىپ، ئىككى تارماق قوشۇلۇپ، 2 - ۋە 3 - تارماق قىلىندى:

«تىببىي باھالاشتا تالاش - تارتىش بولۇپ قېلىپ، قايتا باھالاشقا توغرا كەلگەن جىسمانىي زەخملەنگەنلەرنى ياكى تىببىي باھالىنىدىغان روھىي كېسەللەرنى ئۆلكە دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتى بېكىتكەن دوختۇرخانا باھالايدۇ. باھالىغۇچى باھالاپ بولغاندىن كېيىن باھالاش خۇلاسىسى يېزىپ چىقىشى ۋە ئىمزا قويۇشى، دوختۇرخانا تامغا بېسىشى

بويىچە شۇ جىنايىتى سېزىلگەن كۈندىن باشلاپ قايتا ھېسابلىنىدۇ.

ھەقىقىي ئىسىم فامىلىسى، تۇرار جايىنى دەپ بەرمىگەنلىكتىن، كىملىكى ئېنىق بولمىغان جىنايەت گۇماندارلىرىنىڭ تەھقىقلەش يۈزىسىدىن قاماپ تۇرۇش سۈرۈكى ئۇلارنىڭ كىملىكى ئېنىقلانغان كۈندىن باشلاپ ھېسابلىنىدۇ، لېكىن ئۇلارنىڭ جىنايى قىلمىشىنى تەھقىقلەپ، دەلىل - ئىسپات ئېلىشنى توختىتىشقا بولمايدۇ، جىنايەت پاكىتى ئېنىق، دەلىل - ئىسپاتى ئىشەنچلىك ۋە تولۇق بولغانلىرى ئۆزى مەلۇم قىلغان ئىسىم فامىلىسى بويىچە خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ تەكشۈرۈپ ئەيىبلىشىگە ئۆتكۈزۈپ بېرىلسىمۇ بولىدۇ.»

52. 93 -ماددا 129 - ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى تەھقىقلەپ ئاياغلاشتۇرغان دېلولاردا جىنايەت پاكىتى ئېنىق، دەلىل-ئىسپاتى ئىشەنچلىك ۋە تولۇق بولۇشى ھەمدە ئەيىبلەش پىكىرنامىسى يېزىپ، دېلو ماتېرىياللىرى ۋە دەلىل-ئىسپاتلار بىلەن بىرگە تەڭ دەرىجىلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ تەكشۈرۈپ قارار قىلىشىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىلىشى لازىم.»

53. ئىككىنچى قىسىمدىكى ئىككىنچى باب 9-پاراگرافنىڭ كەينىگە بىر پاراگراف قوشۇلۇپ، 10-پاراگراف قىلىندى:

«10-پاراگراف خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ بىۋاستە قوبۇل قىلغان دېلولارنى تەھقىقلىشى»

1) «131-ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ بىۋاستە قوبۇل قىلغان دېلولارنى تەھقىقلىشىدە مۇشۇ بابتىكى بەلگىلىمىلەر تەتبىقلىنىدۇ.»

2) «132-ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى بىۋاستە قوبۇل قىلغان دېلولاردا مۇشۇ قانۇننىڭ 60-ماددىسىدا، 61-ماددىسىنىڭ 4-، 5-تارماقچىسىدا بەلگىلەنگەن ئەھۋال بولۇپ، جىنايەت گۇماندارىنى قولغا ئېلىشقا، توختىتىپ قويۇشقا توغرا كەلسە، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى قارار قىلىدۇ، جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ئىجرا قىلىدۇ.»

3) «133-ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى بىۋاستە قوبۇل قىلغان دېلودىكى توختىتىپ قويۇلغۇچىنى توختىتىپ قويۇلغاندىن كېيىنكى 24 سائەت ئىچىدە سوراق قىلىشى كېرەك. توختىتىپ قويۇشقا تېگىشلىك ئەمەسلىكى مەلۇم بولغانلارنى قويۇپ بېرىش گۇۋاھنامىسى بېرىپ، دەرھال قويۇپ بېرىشى شەرت. قولغا ئېلىشقا تېگىشلىك بولسىمۇ، دەلىل-ئىسپاتلىرى تولۇق بولمىغانلىرىنى بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بەرسە ياكى تۇرار جايىنى نازارەت ئاستىغا ئالسا بولىدۇ.»

4) «134-ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى بىۋاستە قوبۇل قىلغان دېلودىكى توختىتىپ قويۇلغۇچىنى قولغا ئېلىشقا تېگىشلىك دەپ ھېسابلىسا، ئون كۈن ئىچىدە قارار چىقىرىشى كېرەك. پەۋقۇلئاددە ئەھۋالدا قولغا ئېلىشنى قارار قىلىش ۋاقتى بىر كۈندىن تۆت كۈنگىچە ئۇزارتىلسا بولىدۇ. قولغا ئېلىشقا تېگىشلىك بولمىغانلىرىنى دەرھال قويۇپ بېرىشى كېرەك؛ داۋاملىق تەھقىقلەشكە تېگىشلىك بولغانلار ھەمدە بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىش، تۇرار جايىنى نازارەت ئاستىغا ئېلىش شەرتىگە توشىدىغانلارنى قانۇن بويىچە بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىشى ياكى تۇرار جايىنى نازارەت ئاستىغا ئېلىشى كېرەك.»

5) «135-ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى تەھقىقلەپ ئاياغلاشتۇرغان دېلو ئۈستىدە ئەيىبلەش-ئەيىبلىمەسلىك ياكى دېلونى بىكار قىلىش قارارى

كېيىن، قولغا ئېلىشنى تەستىقلاش ياكى تەستىقلىماسلىق توغرىسىدا يەتتە كۈن ئىچىدە قارار چىقىرىشى كېرەك. خەلق تەپتىش مەھكىمىسى قولغا ئېلىشنى تەستىقلىمىغانلارنى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ئۇقتۇرۇشنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن دەرھال قويۇپ بېرىشى ھەمدە ئۇنىڭ ئىجراسىنى خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە ۋاقتىدا ئۇقتۇرۇشى كېرەك. داۋاملىق تەھقىقلەشكە تېگىشلىكلىرىنى ھەمدە بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىش، تۇرار جايىنى نازارەت ئاستىغا ئېلىش شەرتىگە توشىدىغانلىرىنى قانۇن بويىچە بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىشى ياكى تۇرار جايىنى نازارەت ئاستىغائېلىشى لازىم.»

32. 51 ـ ماددىنىڭ ئاخىرىغا ئۈچ ماددا قوشۇلۇپ 73 ـ، 74 ـ ۋە 75 ـ ماددا قىلىندى:

1) «73 ـ ماددا خەلق سوت مەھكىمىسى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ۋە جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى جىنايەت گۇماندارى ۋە جاۋابكارغا قوللانغان مەجبۇرلاش تەدبىرلىرىنىڭ مۇۋاپىق بولمىغانلىقىنى سەزسە، تەدبىرنى ۋاقتىدا ئەمەلدىن قالدۇرۇشى ياكى ئۆزگەرتىشى كېرەك. جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى قولغا ئېلىنغۇچىنى قويۇپ بېرىشتە ياكى قولغا ئېلىش تەدبىرىنى ئۆزگەرتىشتە ئۇنى ئەسلى تەستىقلىغان خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە ئۇقتۇرۇشى كېرەك.»

2) «74 ـ ماددا جىنايەت گۇماندارلىرى، جاۋابكارلاردىن قاماپ تۇرۇلغانلىرىنىڭ دېلوسىنى مۇشۇ قانۇندا بەلگىلەنگەن تەھقىقلەش يۈزىسىدىن قاماپ تۇرۇش، تەكشۈرۈپ ئەيىبلەش، 1 ـ،2 ـ سوت سورۇكى ئىچىدە ئاياغلاشتۇرغىلى بولماي، داۋاملىق تەكشۈرۈشكە، سوت قىلىشقا توغرا كەلسە، جىنايەت گۇماندارى، جاۋابكار بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىلسە ياكى تۇرار جايى نازارەت ئاستىغا ئېلىنسا بولىدۇ.»

3) «75 ـ ماددا جىنايەت گۇماندارلىرى، جاۋابكارلار ۋە ئۇلارنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىلىرى، يېقىن تۇغقانلىرى ياكى جىنايەت گۇماندارى، جاۋابكار ھاۋالە قىلغان ئادۋوكاتلار ۋە باشقا ئاقلىغۇچىلار خەلق سوت مەھكىمىسى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ياكى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى قوللانغان مەجبۇرلاش تەدبىرى قانۇندىكى سورۇكتىن ئېشىپ كەتكەندە، مەجبۇرلاش تەدبىرىنى بىكار قىلىشنى تەلەپ قىلىشقا ھوقۇقلۇق، خەلق سوت مەھكىمىسى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ياكى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى قوللانغان مەجبۇرلاش تەدبىرى قانۇندىكى سورۇكتىن ئېشىپ كەتكەن جىنايەت گۇماندارلىرى، جاۋابكارلارنى قويۇپ بېرىشى، بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىش، تۇرار جايىنى نازارەت ئاستىغا ئېلىش تەدبىرىنى بىكار قىلىشى ياكى مەجبۇرلاش تەدبىرىنى قانۇن بويىچە ئۆزگەرتىشى كېرەك.»

33. 58 ـ ماددا 82 ـ ماددا قىلىنىپ، ئۇنىڭ 2 ـ تارماقچىسى مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «(2) ‹دەۋالاشقۇچىلار› زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى، بىۋاستە دەۋا قىلغۇچى جىنايەت گۇماندارى، جاۋابكار، قوشۇمچە ھەق تەلەپ دەۋاسىدىكى دەۋاگەر بىلەن جاۋابكارنى كۆرسىتىدۇ؛»

4 ـ تارماقچىسى مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «‹دەۋا ئىشتىراكچىلىرى› دەۋالاشقۇچى، قانۇنىي ۋەكالەتچى، دەۋا ۋەكالەتچىسى، ئاقلىغۇچى، گۇۋاھچى، باھالىغۇچى ۋە تەرجىمانني كۆرسىتىدۇ؛»

بىر تارماقچە قوشۇلۇپ 5 ـ تارماقچە قىلىندى: «(5) ‹دەۋا ۋەكالەتچىسى› ئەيىبلەنگەن دېلودىكى زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى ۋە ئۇنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىسىنىڭ ياكى يېقىن تۇغقىنىنىڭ بىۋاستە دەۋا قىلىنغان دېلودىكى دەۋا قىلغۇچى ۋە ئۇنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىسىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن دەۋاغا ۋاكالىتەن قاتناشقۇچىنى ھەمدە قوشۇمچە ھەق تەلەپ دەۋاسىدىكى دەۋالاشقۇچىلار ۋە ئۇلارنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىسىنىڭ ھاۋالىسى بىلەن دەۋاغا ۋەكالىتەن قاتناشقۇچىنى كۆرسىتىدۇ.»

1) «87 ـ ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىنى دېلو ئېچىپ تەھقىقلەشكە تېگىشلىك بولسىمۇ دېلو ئېچىپ تەھقىقلىمىدى، دەپ ھېسابلىسا ياكى زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىلار جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىنى دېلو ئېچىپ تەھقىقلەشكە تېگىشلىك بولسىمۇ دېلو ئېچىپ تەھقىقلىمىدى، دەپ ھېسابلاپ خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە مەلۇم قىلسا، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىدىن دېلو ئاچماسلىق سەۋەبىنى چۈشەندۈرۈشنى تەلەپ قىلىشى كېرەك، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىنىڭ دېلو ئاچماسلىق سەۋەبىنى پۈت تىرەپ تۇرالمايدۇ دەپ ھېسابلىسا، جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىغا دېلو ئېچىش ھەققىدە ئۇقتۇرۇش قىلىشى، جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ئۇقتۇرۇشنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن دېلو ئېچىشى كېرەك.»

2) «88 ـ ماددا بىۋاستە دەۋا قىلىنىدىغان دېلولاردا زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسىگە بىۋاستە دەۋا قىلىشقا ھوقۇقلۇق، زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى ئۆلۈپ كەتكەن ياكى ھەرىكەت ئىقتىدارىدىن قالغان بولسا، زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىسى، يېقىن تۇغقانلىرى خەلق سوت مەھكىمىسىگە دەۋا قىلىشقا ھوقۇقلۇق، خەلق سوت مەھكىمىسى ئۇنى قانۇن بويىچە قوبۇل قىلىشى كېرەك.»

39. ئىككىنچى قىسىمدىكى ئىككىنچى بابقا بىر پاراگراف قوشۇلۇپ 1 ـ پاراگراف قىلىندى:

«1 ـ پاراگراف ئادەتتىكى بەلگىلىمە»

«89 ـ ماددا جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ئېچىلغان جىنايى ئىشلار دېلوسىنى تەھقىقلەپ جىنايەت گۇماندارىنىڭ جىنايەتلىك ياكى جىنايەتسىز ئىكەنلىكىنى، جىنايىتىنىڭ يېنىك ياكى ئېغىر ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلايدىغان دەلىل ـ ئىسپات ماتېرىياللىرىنى توپلىشى ۋە ئېلىشى لازىم. نەق جىنايەتچىلەر ياكى بەك گۇمانلىقلارنى قانۇن بويىچە ئالدىن توختىتىپ قويسا بولىدۇ، قولغا ئېلىش شەرتىگە توشىدىغان جىنايەت گۇماندارىنى قانۇن بويىچە قولغا ئېلىش لازىم.»

«90 ـ ماددا جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى تەھقىقلەش ئارقىلىق جىنايەت پاكىتىنى ئىسپاتلايدىغان دەلىل ـ ئىسپات تېپىلغانلارنى تەييارلىق سوراق قىلىشى؛ توپلانغان، ئېلىنغان دەلىل ـ ئىسپات ماتېرىياللىرىنى ئېنىقلىشى لازىم.»

40. 63 ـ ماددا 92 ـ ماددىغا ئۆزگەرتىلدى: «قولغا ئېلىشقا، توختىتىپ قويۇشقا تېگىشلىك بولمىغان جىنايەت گۇماندارىدىن ئۇ تۇرۇشلۇق شەھەر، ناھىيىدىكى بەلگىلەنگەن ئورۇنغا چاقىرتىپ كېلىنىپ ياكى ئۇنىڭ تۇرار جايىغا بېرىپ سوئال سورالسا بولىدۇ، لېكىن خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ ياكى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىنىڭ ئىسپاتى كۆرسىتىلىشى لازىم.

چاقىرتىش، مەجبۇرىي چاقىرتىشنىڭ داۋاملىشىش ۋاقتىنى ئۇزاق بولغاندا 12 سائەتتىن ئاشۇرۇۋېتىشكە بولمايدۇ، جىنايەت گۇماندارىنى ئارقا ـ ئارقىدىن چاقىرتىش، مەجبۇرىي چاقىرتىش يولى بىلەن شەكلىنى ئۆزگەرتىپ نەزەربەنت قىلىشقا يول قويۇلمايدۇ.»

41. 66 ـ ماددىنىڭ ئاخىرىغا بىر ماددا قوشۇلۇپ 96 ـ ماددا قىلىندى: «جىنايەت گۇماندارى تەھقىقلىگۈچى ئورگان تەرىپىدىن تۇنجى قېتىم سوئال سورالغاندىن كېيىن ياكى مەجبۇرلاش تەدبىرى قوللىنىلغان كۈندىن باشلاپ، ئۆزىگە قانۇن جەھەتتىن مەسلىھەت بېرىشكە، ئۆزىنىڭ ئورنىدا ئەرز قىلىش ۋە شىكايەت قىلىشقا ئادۋوكات تەكلىپ قىلسا بولىدۇ، جىنايەت گۇماندارى قولغا ئېلىنغان بولسا، تەكلىپ قىلىنغان ئادۋوكات ئۇنى بىر تەرەپ قىلىنغىچە كېپىلگە بېرىشنى ئىلتىماس

روھىي كېسەللەرنى ئۆلكە دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتى بېكىتكەن دوختۇرخانا باھالايدۇ، باھالىغۇچى باھالاپ بولغاندىن كېيىن باھالاش خۇلاسىسى يېزىپ چىقىشى ۋە ئىمزا قويۇشى، دوختۇرخانا تامغا بېسىشى كېرەك.»

«باھالىغۇچىلاردىن قەستەن يالغان باھالىغانلىرى قانۇن جاۋابكارلىقىنى ئۈستىگە ئېلىشى كېرەك.»

48. 90 ـ ماددا 121 ـ ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «تەھقىقلىگۈچى ئورگان دەلىل ـ ئىسپات قىلىنىدىغان باھالاش خۇلاسىسىنى جىنايەت گۇماندارى، زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىغا ئۇقتۇرۇشى لازىم. جىنايەت گۇماندارى، زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى ئىلتىماس قىلسا،تولۇقلاپ باھالاشقا ياكى قايتا باھالاشقا بولىدۇ.»

49. 90 ـ ماددىنىڭ كەينىگە بىر ماددا قوشۇلۇپ 122 ـ ماددا قىلىندى: «جىنايەت گۇماندارىنىڭ روھىي كېسىلىنى باھالاشقا كەتكەن ۋاقىت دېلو بېجىرىش سورۇكىگە كىرگۈزۈلۈپ ھېسابلانمايدۇ.»

50. 92 ـ ماددا ئىككى ماددىغا ئۆزگەرتىلىپ، 124 ـ ۋە 125 ـ ماددا قىلىندى:

1) «124 ـ ماددا جىنايەت گۇماندارى قولغا ئېلىنغاندىن كېيىن، تەھقىقلەش يۈزىسىدىن قاماپ تۇرۇش سورۇكىنى ئىككى ئايدىن ئاشۇرۇۋېتىشكە بولمايدۇ. ئەھۋالى مۇرەككەپ بولغان، سورۇك ئىچىدە ئاياغلاشتۇرغىلى بولمايدىغان دېلولارنى تەھقىقلەش سورۇكىنى بىر دەرىجە يۇقىرى خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ تەستىقىنى ئېلىپ بىر ئاي ئۇزارتىشقا بولىدۇ.»

2) «125 ـ ماددا پەۋقۇلئاددە سەۋەب تۈپەيلىدىن، خېلى ئۇزاققىچە سوت قىلىشقا تاپشۇرغىلى بولمايدىغان ئىنتايىن چوڭ ۋە مۇرەككەپ دېلولارنى قاراپ چىقىش سورۇكىنى ئالىي خەلق تەپتىش مەھكىمىسى مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىغا تەستىقلىتىپ ئۇزارتىدۇ.»

51. 93 ـ ماددىنىڭ ئالدىغا ئۈچ ماددا قوشۇلۇپ 126 ـ، 127 ـ ۋە 128 ـ ماددا قىلىندى:

1) «126 ـ ماددا تۆۋەندىكى دېلولاردىن مۇشۇ قانۇننىڭ 124 ـ ماددىسىدا بەلگىلەنگەن سورۇك ئىچىدە ئاياغلاشتۇرغىلى بولمىغانلىرىنىڭ تەھقىقلەش سورۇكىنى ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق ۋە بىۋاستە قاراشلىق شەھەرلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ تەستىقى ياكى قارارى بىلەن ئىككى ئاي ئۇزارتىشقا بولىدۇ:

(1) قاتناش ئىنتايىن قولايسىز چەت ـ ياقا جايلاردا يۈز بەرگەن چوڭ ۋە مۇرەككەپ دېلولار؛

(2) چوڭ جىنايەتچىلەر گۇرۇھى دېلولىرى؛

(3) ئېقىپ يۈرۈپ تۇغدۇرغان چوڭ ۋە مۇرەككەپ دېلولار؛

(4) چېتىلىش دائىرىسى كەڭ، دەلىل ـ ئىسپات ئېلىش قىيىن بولغان چوڭ ۋە مۇرەككەپ دېلولار.

2) «127 ـ ماددا جىنايەت گۇماندارلىرىدىن ئون يىللىق قاماق جازاسىدىن يۇقىرى جازا ھۆكۈم قىلىنىش ئېھتىمالى بولغان، مۇشۇ قانۇننىڭ 126 ـ ماددىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە ئۇزارتىلغان سورۇك ئىچىدىمۇ تەھقىقلەشنى ئاياغلاشتۇرۇشقا بولمىغانلىرىنى ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق، بىۋاستە قاراشلىق شەھەرلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ تەستىقى ياكى قارارى بىلەن يەنە ئىككى ئاي ئۇزارتىشقا بولىدۇ.»

3) «128 ـ ماددا تەھقىقلەش جەريانىدا باشقا مۇھىم جىنايىتى بارلىقى سېزىلگەن جىنايەت گۇماندارلىرىدىن تەھقىقلىنىدىغانلىرىنىڭ قاماپ تۇرۇلۇش سورۇكى مۇشۇ قانۇننىڭ 124 ـ ماددىسىدىكى بەلگىلىمە

تۇرار جايىنى نازارەت ئاستىغا ئېلىشى كېرەك.»

5) «135 ـ ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى تەھقىقلەپ ئاياغلاشتۇرغان دېلو ئۈستىدە ئەيىبلەش ـ ئەيىبلىمەسلىك ياكى دېلونى بىكار قىلىش قارارى چىقىرىدۇ.»

54. 95 ـ ماددا 136 ـ ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «ئەيىبلەشكە تېگىشلىك دېلولارنىڭ ھەممىسىدە خەلق تەپتىش مەھكىمىسى تەكشۈرۈپ قارار چىقىرىدۇ.»

55. 97 ـ ماددا 138 ـ ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «خەلق تەپتىش مەھكىمىسى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ئەيىبلەشكە ئۆتكۈزۈپ بەرگەن دېلولار ئۈستىدە بىر ئاي ئىچىدە قارار چىقىرىپ بولۇشى كېرەك، چوڭ ۋە مۇرەككەپ دېلولارنىڭكىنى يېرىم ئاي ئۇزارتىشقا بولىدۇ.

خەلق تەپتىش مەھكىمىسى تەكشۈرۈپ ئەيىبلىگەن دېلونىڭ باشقۇرۇش تەۋەلىكى ئۆزگەرگەن بولسا، تەۋەلىكى ئۆزگەرگەندىن كېيىنكى تەكشۈرۈپ ئەيىبلەش سورۇكى خەلق تەپتىش مەھكىمىسى دېلونى تاپشۇرۇۋالغان كۈندىن باشلاپ ھېسابلىنىدۇ.»

56. 98 ـ ماددا 139 ـ ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «خەلق تەپتىش مەھكىمىسى دېلونى تەكشۈرگەندە، جىنايەت گۇماندارىدىن سوئال سورىشى، زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى، جىنايەت گۇماندارى ۋە زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى ھاۋالە قىلغان كىشىنىڭ پىكرىنى ئاڭلىشى لازىم.»

57. 99 ـ ماددا 140 ـ ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «خەلق تەپتىش مەھكىمىسى دېلو تەكشۈرگەندە، جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىدىن سوتتا كېرەكلىك دەلىل ـ ئىسپات ماتېرىياللىرىنى بېرىشنى تەلەپ قىلسا بولىدۇ.

خەلق تەپتىش مەھكىمىسى تەكشۈرگەن دېلولاردىن تولۇقلاپ تەھقىقلەشكە توغرا كەلگەنلىرىنى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىنىڭ تولۇقلاپ تەھقىقلىشىگە قايتۇرسىمۇ، ئۆزى تەھقىقلىسىمۇ بولىدۇ.

تولۇقلاپ تەھقىقلىنىدىغان دېلونى تولۇقلاپ تەھقىقلەش بىر ئاي ئىچىدە تۈگىتىلىشى كېرەك. تولۇقلاپ تەھقىقلەش ئىككى قېتىم بىلەنلا چەكلىنىدۇ. دېلو تولۇقلاپ تەھقىقلىنىپ خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە ئۆتكۈزۈپ بېرىلگەندىن كېيىن، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى تەكشۈرۈپ ئەيىبلەش سورۇكىنى قايتا ھېسابلايدۇ.

تولۇقلاپ تەھقىقلەنگەن دېلولاردىن خەلق تەپتىش مەھكىمىسي يەنىلا دەلىل ـ ئىسپاتى تولۇق ئەمەس، ئەيىبلەش شەرتىگە توشمايدۇ دەپ ھېسابلىغىنى ئۈستىدە ئەيىبلىمەسلىك قارارى چىقارسا بولىدۇ.»

58. 101 ـ ماددا 142 ـ ماددا قىلىنىپ، مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «خەلق تەپتىش مەھكىمىسى جىنايەت گۇماندارلىرىدىن مۇشۇ قانۇننىڭ 15 ـ ماددىسىدا بەلگىلەنگەن ئەھۋالنىڭ بىرى بارلىرى ئۈستىدە ئەيىبلىمەسلىك قارارى چىقىرىشى لازىم.

خەلق تەپتىش مەھكىمىسى جىنايى قىلمىشى يېنىك بولۇپ، جىنايى ئىشلار قانۇندىكى بەلگىلىمە بويىچە جىنايى جازا ھۆكۈم قىلىش زۆرۈر بولمىغانلار ياكى جىنايى جازا كەچۈرۈم قىلىنىدىغانلار ئۈستىدە ئەيىبلىمەسلىك قارارى چىقارسا بولىدۇ.

خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ئەيىبلىمەسلىك قارارى چىقارغان دېلودا تەھقىقلەش جەريانىدا تۇتۇپ قېلىنغان، توڭلىتىلغان پۇل ـ ماللارنى تۇتۇپ قېلىش، توڭلىتىشنىمۇ بىكار قىلىشى لازىم. ئەيىبلىمەيدىغانلاردىن مەمۇرىي جازا بېرىش، مەمۇرىي چارە كۆرۈش ياكى قانۇنغا خىلاپ تاپاۋىتىنى مۇسادىرە قىلىش زۆرۈر بولغانلىرىنى خەلق تەپتىش مەھكىمىسى تەپتىشلىك پىكرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ئالاقىدار مەسئۇل ئورگاننىڭ بىر تەرەپ قىلىشىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىشى لازىم. ئالاقىدار مەسئۇل ئورگان بىر تەرەپ قىلىش نەتىجىسىنى خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە ۋاقتىدا ئۇقتۇرۇشى لازىم.»

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ جىنايى ئىشلار دەۋا قانۇنى»غا ئۆزگەرتىش كىرگۈزۈش توغرىسىدىكى قارارى

(بېشى 3 - بەتتە)

59. 102 ـ مادددا ئۈچ ماددىغا ئۆزگەرتىلىپ، 143 ـ، 144 ـ ۋە 145 ـ ماددا قىلىندى:

1) «143 ـ ماددا ئەيىبلىمەسلىك قارارىنى ئۇچۇق ئېلان قىلىش ھەمدە ئەيىبلىمەسلىك قارارنامىسىنى ئەيىبلەنگۈچىگە ۋە ئۇ تۇرۇشلۇق ئورۇنغا يەتكۈزۈپ بېرىش لازىم. ئەيىبلەنگۈچى قاماقتا بولسا دەرھال قويۇپ بېرىش لازىم».

2) «144 ـ ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ئەيىبلەشكە ئۆتكۈزۈپ بەرگەن دېلو ئۈستىدە ئەيىبلىمەسلىك قارارى چىقارسا، ئەيىبلىمەسلىك قارارنامىسىنى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىغا يەتكۈزۈپ بېرىشى لازىم. جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ئەيىبلىمەسلىك قارارىدا خاتالىق بار دەپ ھېسابلىسا، قايتا قاراپ چىقىشنى تەلەپ قىلسا بولىدۇ، پىكرى قوبۇل قىلىنمىسا، بىر دەرىجە يۇقىرى خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە قايتا تەكشۈرۈشكە سۇنسا بولىدۇ».

3) «145 ـ ماددا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى بار دېلو ئۈستىدە ئەيىبلىمەسلىك قارارنامىسى چىقارغاندا، ئەيىبلىمەسلىك قارارنامىسىنى زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىغا يەتكۈزۈپ بېرىشى لازىم. زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى قايىل بولمىسا، قارارنامىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن يەتتە كۈن ئىچىدە بىر دەرىجە يۇقىرى خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە ئەرز سۇنۇپ، ئەيىبلەشنى تەلەپ قىلسا بولىدۇ. خەلق تەپتىش مەھكىمىسى قايتا تەكشۈرۈش قارارىنى زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىغا ئۇقتۇرۇپ قويۇشى كېرەك. خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ئەيىبلىمەسلىك قارارىنى كۈچكە ئىگە قىلسا، زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسىگە دەۋا قىلسا بولىدۇ. زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى ئەرز سۇنماي، خەلق سوت مەھكىمىسىگە بىۋاستە دەۋا قىلسىمۇ بولىدۇ. خەلق سوت مەھكىمىسى دېلونى قوبۇل قىلغاندىن كېيىن، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى مۇناسىۋەتلىك دېلو ماتېرىياللىرىنى خەلق سوت مەھكىمىسىگە ئۆتكۈزۈپ بېرىشى كېرەك.»

60. 103 ـ ماددا 146 ـ ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ مۇشۇ قانۇننىڭ 142 ـ ماددىسىنىڭ 2 ـ تارمىقىدىكى بەلگىلىمە بويىچە چىقارغان ئەيىبلىمەسلىك قارارىغا ئەيىبلەنگۈچى قايىل بولمىسا، قارارنامىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن يەتتە كۈن ئىچىدە خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە ئەرز سۇنسا بولىدۇ. خەلق تەپتىش مەھكىمىسى قايتا تەكشۈرۈش ھەققىدە قارار چىقىرىپ، ئەيىبلەنگۈچىگە ئۇقتۇرۇشى، جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنىغىمۇ ئەۋەتىپ بېرىشى كېرەك.»

61. 104 ـ ماددا چىقىرىۋېتىلدى.

62. 105 ـ ماددا 147 ـ ماددا قىلىنىپ، ئۇنىڭ 1 ـ تارمىقى مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «ئاساسىي قاتلام خەلق سوت مەھكىمىسى ۋە ئوتتۇرا

ئۆزگەرتىلدى: «خەلق سوت مەھكىمىسى ئەيىبلەنگەن دېلونى سوت قىلغاندا، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى سوتقا ئادەم قاتناشتۇرۇپ، ئەيىبلەشنى قوللىشى كېرەك، ئەمما مۇشۇ قانۇننىڭ 175 ـ ماددىسىدىكى بەلگىلىمىگە بىنائەن ئاددىي تەرتىپ قوللىنىلغانلىرىدا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى سوتقا ئادەم قاتناشتۇرمىسىمۇ بولىدۇ.»

2 ـ تارمىقى چىقىرىۋېتىلدى.

70. 114 ـ ماددا 155 ـ ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «ئەيىبلىگۈچى سوتتا ئەيىبنامىنى ئوقۇپ ئۆتكەندىن كېيىن، جاۋابكار، زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى ئەيىبنامىدە ئەيىبلەنگەن جىنايەت ئۈستىدە پىكىر بايان قىلسا بولىدۇ، ئەيىبلىگۈچى جاۋابكاردىن سوئال سورىسا بولىدۇ.

زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى، قوشۇمچە ھەق تەلەپ دەۋاسىدىكى دەۋاگەر، ئاقلىغۇچى ۋە دەۋا ۋەكالەتچىسى باش سوتچىنىڭ رۇخسىتىنى ئېلىپ، جاۋابكارغا سوئال قويسا بولىدۇ.»

71. 115 ـ ماددا 156 ـ ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «گۇۋاھچى گۇۋاھلىقتىن ئۆتىدىغان چاغدا، سوتچى خادىملار ئۇنىڭغا راست گەپ قىلىش كېرەكلىكىنى، قەستەن يالغان گۇۋاھلىق بەرسە ياكى جىنايەت دەلىللىرىنى يوشۇرسا، قانۇن جاۋابكارلىقىغا تارتىلىدىغانلىقىنى ئۇقتۇرۇپ قويۇشى كېرەك. ئەيىبلىگۈچى، دەۋالاشقۇچى ۋە ئاقلىغۇچى، دەۋا ۋەكالەتچىسى باش سوتچىنىڭ رۇخسىتىنى ئېلىپ گۇۋاھچىدىن ۋە باھالىغۇچىدىن سوئال سورىسا بولىدۇ. باش سوتچى سوئالنىڭ مەزمۇنىنى دېلوغا مۇناسىۋەتسىز دەپ ھېسابلىسا، سوئال سوراشنى توسۇشى كېرەك. سوتچى خادىملار گۇۋاھچى ۋە باھالىغۇچىدىن سوئال سورىسا بولىدۇ.»

72. 116 ـ ماددا 157 ـ ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «ئەيىبلىگۈچى، ئاقلىغۇچى سوتتا ماددىي ئىسپاتلارنى كۆرسىتىپ دەۋالاشقۇچىلارغا تونۇتۇشى كېرەك، سوتقا كەلمىگەن گۇۋاھچىلارنىڭ گۇۋاھلىق سۆزىنىڭ خاتىرىسى، باھالىغۇچىنىڭ باھالاش خۇلاسىسى، ئېنىقلاش خاتىرىسىنى ۋە دەلىل-ئىسپات بولىدىغان باشقا ماتېرىياللارنى سوتتا ئوقۇپ ئۆتۈشى لازىم، سوتچى خادىملار ئەيىبلىگۈچى، دەۋالاشقۇچى ۋە ئاقلىغۇچى، دەۋا ۋەكالەتچىسىنىڭ پىكرىنى ئېلىشى كېرەك.»

73. 116 ـ ماددىنىڭ كەينىگە بىر ماددا قوشۇلۇپ 158 ـ ماددا قىلىندى: «سوتتا سوت قىلىش جەريانىدا، كېڭەشمە سوت دەلىل-ئىسپاتلاردىن گۇمان قىلسا، سوتنى توختىتىپ تۇرۇشنى ئېلان قىلىپ، دەلىل-ئىسپاتلارنى تەكشۈرۈپ ئەمەلىيلەشتۈرسە بولىدۇ.

خەلق سوت مەھكىمىسى دەلىل-ئىسپاتلارنى تەكشۈرۈپ ئەمەلىيلەشتۈرۈشتە، ئېنىقلىسا، تەكشۈرسە، تۇتۇپ قالسا، باھالىسا، سۈرۈشتۈرسە ۋە توڭلىتىپ قويسا بولىدۇ.»

74. 118 ـ ماددا 160 ـ ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «ئەيىبلىگۈچى، دەۋالاشقۇچى بىلەن ئاقلىغۇچى، دەۋا ۋەكالەتچىسى باش سوتچىنىڭ رۇخسىتىنى ئېلىپ، دەلىل-ئىسپات ۋە دېلو ئەھۋالى ئۈستىدە

باشقۇرۇش تەۋەلىكى ئۆزگەرتىلگەندىن كېيىنكى سوت قىلىنىش سۈرۈكى خەلق سوت مەھكىمىسى دېلونى تاپشۇرۇۋالغان كۈندىن باشلاپ ھېسابلىنىدۇ.

خەلق تەپتىش مەھكىمىسى تولۇقلاپ تەھقىقلەيدىغان دېلولار تولۇقلاپ تەھقىقلىنىپ خەلق سوت مەھكىمىسىگە ئۆتكۈزۈپ بېرىلگەندىن كېيىن، سوت قىلىش سۈرۈكىنى خەلق سوت مەھكىمىسى يېڭىباشتىن ھېسابلايدۇ.»

80. 125 ـ ماددىنىڭ كەينىگە بىر ماددا قوشۇلۇپ 169 ـ ماددا قىلىندى: «خەلق تەپتىش مەھكىمىسى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ دېلونى سوت قىلىشتا قانۇندا بەلگىلەنگەن دەۋا تەرتىپىگە خىلاپلىق قىلغانلىقىنى بايقىسا، خەلق سوت مەھكىمىسىگە تۈزىتىش ھەققىدە پىكىر بېرىشكە ھوقۇقلۇق.»

81. 126 ـ ماددىنىڭ ئالدىغا بىر ماددا قوشۇلۇپ 170 ـ ماددا قىلىندى: «بىۋاستە دەۋا دېلولىرى تۆۋەندىكى دېلولارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ:

(1) دەۋا قىلغاندىلا سورىلىدىغان دېلولار؛

(2) زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى دەلىل-ئىسپات كۆرسىتىپ ئىسپاتلىغان يېنىك جىنايى ئىشلار دېلولىرى؛

(3) زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى ئۆزىنىڭ جىسمانىي ھوقۇقى ۋە مال-مۈلۈك ھوقۇقىغا دەخلى-تەرۇز قىلغان جاۋابكارنىڭ جىنايى جاۋابكارلىقىنى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرۈشكە تېگىشلىك ئىكەنلىكىنى دەلىل - ئىسپات كۆرسىتىپ ئىسپاتلىغان، ئەمما جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ياكى خەلق تەپتىش مەھكىمىسى جىنايى جاۋابكارلىقىنى سۈرۈشتۈرمىگەن جاۋابكارلارنىڭ دېلولىرى.»

82. 126 ـ ماددىنىڭ ئالدىغا بىر ماددا قوشۇلۇپ 171 ـ ماددا قىلىندى: «خەلق سوت مەھكىمىسى بىۋاستە دەۋا دېلولىرىنى تەكشۈرگەندىن كېيىن، تۆۋەندىكى ئەھۋاللارغا ئاساسەن بىر تەرەپ قىلىدۇ:

(1) جىنايەت پاكىتلىرى ئېنىق، دەلىل - ئىسپاتلىرى تولۇق دېلولارنى سوت ئېچىپ سوت قىلىدۇ؛

(2) بىۋاستە دەۋا دېلولىرىدىن جىنايەت پاكىتلىرى كەمچىل بولغانلىرى ئۈستىدە، بىۋاستە دەۋا قىلغۇچى تولۇقلاپ دەلىل-ئىسپات كۆرسىتەلمىسە، بىۋاستە دەۋا قىلغۇچىنى دەۋادىن كېچىشكە كۆندۈرىدۇ ياكى كېسىم بىلەن رەت قىلىدۇ.

بىۋاستە دەۋا قىلغۇچىلاردىن قانۇن بويىچە ئىككى قېتىم چاقىرتىلغاندا ئورۇنسىز سەۋەب كۆرسىتىپ سوتقا كەلمىگەنلىرى ياكى سوتنىڭ رۇخسىتىسىز ئارىلىقتا سوتتىن چىقىپ كەتكەنلىرىنى دەۋادىن كەچكەنلەر قاتارىدا بىر تەرەپ قىلىدۇ.

سوتتا سوت قىلىش جەريانىدا، سوتچى خادىملار دەلىل-ئىسپاتتىن گۇمان قىلىپ، تەكشۈرۈپ ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى زۆرۈر تاپسا، مۇشۇ قانۇننىڭ 158 ـ ماددىسىدىكى بەلگىلىمىنى تەتبىقلايدۇ.»

ۋەكالەتچىسىدىن يەرلىك ھەر دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىلىرىنىڭ 1 - سوت ھۆكۈمى ۋە كېسىمىگە قايىل بولمىغانلىرى بىر دەرىجە يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىگە يازما ياكى ئاغزاكى نارازىلىق ئەرزى بېرىشكە ھوقۇقلۇق، جاۋابكارنىڭ ئاقلىغۇچىسى ۋە يېقىن تۇغقانلىرى جاۋابكارنىڭ ماقۇللۇقىنى ئېلىپ نارازىلىق ئەرزى بەرسە بولىدۇ.»

86. 130 ـ ماددىنىڭ كەينىگە بىر ماددا قوشۇلۇپ 182 ـ ماددا قىلىندى: «زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىلار ۋە ئۇلارنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىلىرىدىن يەرلىك ھەر دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىلىرىنىڭ 1 - سوت ھۆكۈمىگە قايىل بولمىغانلىرى ھۆكۈمنامىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن بەش كۈن ئىچىدە خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ ئېتىراز بىلدۈرۈشىنى ئۆتۈنۈش قىلىشقا ھوقۇقلۇق. خەلق تەپتىش مەھكىمىسى زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىلار ۋە ئۇلارنىڭ قانۇنىي ۋەكالەتچىلىرىنىڭ ئۆتۈنۈشىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن بەش كۈن ئىچىدە ئېتىراز بىلدۈرۈش-بىلدۈرمەسلىك ھەققىدە قارار چىقىرىشى ھەمدە ئۆتۈنۈش قىلغۇچىغا جاۋاب بېرىشى لازىم.»

87. 132 ـ ماددا 184 ـ ماددىغا ئۆزگەرتىلىپ، 1 ـ، 2 ـ تارمىقىدىكى «دەۋالاشقۇچىلار»غا دائىر بەلگىلىمىلەر «جاۋابكار، بىۋاستە دەۋا قىلغۇچى، قوشۇمچە ھەق تەلەپ دەۋاسىدىكى دەۋاگەر ۋە جاۋابكار» دەپ ئۆزگەرتىلدى.

88. 134 ـ ماددىنىڭ كەينىگە بىر ماددا قوشۇلۇپ 187 ـ ماددا قىلىندى: «2 - سوت قىلغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسى نارازىلىق ئەرزى بېرىلگەن دېلونى كېڭەشمە سوت ئۇيۇشتۇرۇپ، سوت ئېچىپ سوت قىلىشى لازىم. كېڭەشمە سوت دېلو كۆرۈش، جاۋابكاردىن سوئال سوراش، باشقا دەۋالاشقۇچىلار، ئاقلىغۇچىلار ۋە دەۋا ۋەكالەتچىلىرىنىڭ پىكرىنى ئاڭلاش ئارقىلىق، پاكىتى ئېنىق دەپ ھېسابلىغانلىرىنى سوت ئاچماي سوت قىلسىمۇ بولىدۇ. خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ئېتىراز بىلدۈرگەن دېلونى 2 - سوت قىلغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسى سوت ئېچىپ سوت قىلىشى لازىم.

2 - سوت قىلغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسى نارازىلىق ۋە ئېتىراز دېلوسىنى شۇ دېلو يۈز بەرگەن جايغا ياكى ئەسلى سوت قىلغان خەلق سوت مەھكىمىسى تۇرۇشلۇق جايغا بېرىپ سوت ئېچىپ سوت قىلسا بولىدۇ.»

89. 135 ـ ماددا 188 ـ ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ئېتىراز بىلدۈرگەن دېلودا ياكى 2 - سوت قىلغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسى سوت ئېچىپ سوت قىلىدىغان، ئەيىبلەنگەن دېلودا تەڭ دەرىجىلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسى سوتقا ئادەم قاتناشتۇرۇشى لازىم. 2 - سوت قىلغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسى سوت ئېچىشتىن ئون كۈن ئىلگىرى خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە دېلونى كۆرۈپ چىقىشنى ئۇقتۇرۇشى شەرت.»

62. 105_ماددا 147_ماددا قىلىنىپ، ئۇنىڭ 1_تارمىقى مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «ئاساسىي قاتلام خەلق سوت مەھكىمىسى ۋە ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى 1 ـ سوت دېلوسىنى ئۈچ سوتچىدىن ياكى سوتچى ۋە خەلق زاسىداتېلى بولۇپ ئۈچ كىشىدىن كېڭەشمە سوت ئۇيۇشتۇرۇپ سوت قىلىشى لازىم، لېكىن ئاساسىي قاتلام خەلق سوت مەھكىمىسى ئاددىي تەرتىپنى قوللىنىدىغان دېلونى بىرلا سوتچى ئۆز ئالدىغا سوت قىلسا بولىدۇ.»

2_تارمىقى مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى ۋە ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى 1 ـ سوت دېلوسىنى ئۈچتىن يەتتىگىچە گىچە سوتچى ياكى ئۈچتىن يەتتىگىچە سوتچى ۋە خەلق زاسىداتېلىدىن كېڭەشمە سوت ئۇيۇشتۇرۇپ سوت قىلىشى لازىم.

بىر تارماق قوشۇلۇپ 5_تارماق قىلىندى: «كېڭەشمە سوت ئەزالىرىنىڭ سانى تاق بولۇشى كېرەك.»

63. 106_ماددا 148_ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «كېڭەشمە سوتتا باھالىغاندا پىكىر ئىختىلاپى تۇغۇلۇپ قالسا، كۆپ سانلىقنىڭ پىكرى بويىچە قارار چىقىرىش لازىم، ئەمما ئاز سانلىقنىڭ پىكرى خاتىرىگە يېزىپ قويۇلۇشى كېرەك. باھالاش خاتىرىسىگە كېڭەشمە سوت ئەزالىرى ئىمزا قويىدۇ.»

64. 107_ماددا 149_ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «كېڭەشمە سوت سوت ئاچقان ھەمدە باھالىغاندىن كېيىن ھۆكۈم چىقىرىشى كېرەك، كېڭەشمە سوت چىگىش، مۇرەككەپ ۋە چوڭ دېلولار ئۈستىدە قارار چىقىرىش قىيىن دەپ ھېسابلىسا، كېڭەشمە سوت مەھكىمە باشلىقىنىڭ قارارى بىلەن سوت ھەيئىتىنىڭ مۇزاكىرە قىلىپ قارار قىلىشىغا سۇنىدۇ. سوت ھەيئىتىنىڭ قارارىنى كېڭەشمە سوت ئىجرا قىلىشى كېرەك.»

65. 108_ماددا 150_ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «خەلق سوت مەھكىمىسى ئەيىبلەنگەن دېلولارنى تەكشۈرگەندىن كېيىن، ئەيىبنامىدە جىنايەت پاكىتلىرى ئېنىق ئەيىبلەنگەن ھەمدە دەلىل_ئىسپاتلار مۇندەرىجىسى، گۇۋاھچىلار ئىسمىلىكى ۋە ئاساسىي دەلىل_ئىسپاتلارنىڭ كۆپەيتىلگەن نۇسخىسى ياكى سۈرىتى يوللانغانلىرىنى سوت ئېچىپ سوت قىلىش توغرىسىدا قارار چىقىرىشى لازىم.»

66. 109_ماددا چىقىرىۋېتىلدى.

67. 110_ماددا 151_ماددا قىلىنىپ، ئۇنىڭ 2_تارماقچىسى مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «(2) خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ ئەيىبنامىسىنىڭ كۆچۈرمىسىنى كېچىككەندە سوت ئېچىشتىن ئون كۈن ئىلگىرى جاۋابكارغا يەتكۈزۈش؛ ئاقلىغۇچى تاپمىغان جاۋابكارلارغا ئاقلىغۇچى تاپسا بولىدىغانلىقىنى ئۇقتۇرۇپ قويۇش ياكى زۆرۈر تېپىلغاندا، قانۇن ياردىمى مەجبۇرىيىتىنى ئۈستىگە ئالغان ئادۋوكاتنى ئاقلىغۇچىلىققا بەلگىلەپ بېرىش؛»

5_ تارماقچىسى مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «(5) ئوچۇق سوت قىلىنىدىغان دېلولاردا سوت ئېچىشتىن ئۈچ كۈن ئىلگىرى دېلو مەزمۇنى، جاۋابكارنىڭ ئىسىم فامىلىسى، سوت ئېچىش ۋاقتى ۋە ئورنىنى ئالدىن ئېلان قىلىش؛»

68. 111_ماددا 152_ماددا قىلىنىپ، ئۇنىڭ 1_تارمىقى مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «خەلق سوت مەھكىمىسى 1 ـ سوت دېلوسىنى ئوچۇق سوت قىلىش لازىم. ئەمما دۆلەتنىڭ مەخپىيىتىگە ياكى شەخسنىڭ نومۇسىغا تاقىلىدىغان دېلو ئوچۇق سوت قىلىنمايدۇ.»

69. 112_ ماددا 153_ ماددا قىلىنىپ، 1_ تارمىقى مۇنداق

«ئەيىبلىگۈچى، دەۋالاشقۇچى بىلەن ئاقلىغۇچى، دەۋا ۋەكالەتچىسى بىلەن سوتچىنىڭ رۇخسىتىنى ئېلىپ، دەلىل_ئىسپات ۋە دېلو ئەھۋالى ئۈستىدە پىكىر بايان قىلسا ھەم مۇنازىرىلەشسە بولىدۇ. باش سوتچى مۇنازىرىنىڭ ئاياغلاشقانلىقىنى ئېلان قىلغاندىن كېيىن، جاۋابكار ئاخىرقى پىكرىنى بايان قىلىشقا ھوقۇقلۇق.»

75. 119_ماددا 161_ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «سوتتا سوت قىلىش جەريانىدا، دەۋا ئىشتىراكچىلىرى ياكى سىرتتىن قاتنىشىپ ئاڭلىغۇچىلاردىن سوت تەرتىپىگە خىلاپلىق قىلغانلىرىنى باش سوتچى ئاگاھلاندۇرۇپ توسۇشى كېرەك. گەپ ئاڭلىمىغانلار سوتتىن قوغلاپ چىقىرىۋېتىلسە بولىدۇ؛ قىلمىشى ئېغىر بولغانلارغا 1000 يۈەندىن تۆۋەن مەمۇرىي جەرىمانە قويۇلىدۇ ياكى 15 كۈندىن تۆۋەن توختىتىپ قويۇش جازاسى بېرىلىدۇ. مەمۇرىي جەرىمانە قويۇش، توختىتىپ قويۇشنى مەھكىمە باشلىقىغا تەستىقلىتىش شەرت. جازالانغۇچىلاردىن مەمۇرىي جەرىمانە قويۇش، توختىتىپ قويۇش قارارىغا قايىل بولمىغانلىرى بىر دەرىجە يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىگە قايتا قاراپ چىقىشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ. قايتا قاراپ چىقىش مەزگىلىدە ئىجرا توختىتىلمايدۇ.

سوتتا توپىلىشىپ جېدەل چىقارغان، سوتقا بېسىپ كىرگەن ياكى ئەدلىيە خادىملىرىغا ياكى دەۋا ئىشتىراكچىلىرىغا ھاقارەت قىلغان، بوھتان چاپلىغان، تەھدىت سالغان، ئۇلارنى ئۇرغانلاردىن سوت تەرتىپىنى ئېغىر دەرىجىدە قالايمىقانلاشتۇرۇپ جىنايەت شەكىللەندۈرگەنلىرى قانۇن بويىچە جىنايى جاۋابكارلىققا تارتىلىدۇ.»

76. 120_ماددا 162_ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «جاۋابكار ئاخىرقى پىكرىنى بايان قىلىپ بولغاندىن كېيىن، باش سوتچى سوتنىڭ توختىتىپ تۇرۇلىدىغانلىقىنى ئېلان قىلىدۇ، كېڭەشمە سوت باھالاپ ئېنىقلانغان پاكىت، دەلىل_ئىسپاتلارغا ۋە قانۇندىكى مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن، تۆۋەندىكىدەك ھۆكۈم چىقىرىدۇ:

(1) دېلو پاكىتى ئېنىق، دەلىل_ئىسپاتى راست ۋە تولۇق بولۇپ، جاۋابكارنىڭ جىنايىتى بارلىقى قانۇن بويىچە مۇقىملاشتۇرۇلسا، جىنايىتى بار دەپ ھۆكۈم چىقىرىدۇ؛

(2) جاۋابكارنىڭ جىنايىتى يوقلۇقى قانۇن بويىچە مۇقىملاشتۇرۇلسا، جىنايەتسىز دەپ ھۆكۈم چىقىرىدۇ؛

(3) دەلىل_ئىسپات تولۇق بولمىسا، جاۋابكارنىڭ جىنايىتى بارلىقىنى مۇقىملاشتۇرغىلى بولمىسا، دەلىل_ئىسپات تولۇق ئەمەس، ئەيىبلەنگەن جىنايەتكە توشمايدۇ، جىنايەتسىز دەپ ھۆكۈم چىقىرىدۇ.»

77. 123_ماددا 165_ماددا قىلىنىپ، ئۇنىڭ 3_تارماقچىسى چىقىرىۋېتىلدى، ئەسلىدىكى 4_تارماقچىسى 3_تارماقچىغا ئۆزگەرتىلدى.

78. 123_ماددىنىڭ كەينىگە بىر ماددا قوشۇلۇپ 166_ماددا قىلىندى: «مۇشۇ قانۇننىڭ 165_ماددىسىنىڭ 2_تارماقچىسىدىكى بەلگىلىمىگە بىنائەن، سوت قىلىش ۋاقتى ئۇزارتىلغان دېلولارنى خەلق تەپتىش مەھكىمىسى بىر ئاي ئىچىدە تولۇقلاپ تەھقىقلەپ بولۇشى كېرەك.»

79. 125_ماددا 168_ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «خەلق سوت مەھكىمىسى ئەيىبلەنگەن دېلونى سوت قىلغاندا، ئۇنىڭ ھۆكۈمىنى شۇ دېلو قوبۇل قىلىنغاندىن كېيىنكى بىر ئاي ئىچىدە ئېلان قىلىشى، كېچىككەندە بىر يېرىم ئايدىن ئاشۇرۇۋەتمەسلىكى كېرەك. مۇشۇ قانۇننىڭ 126_ماددىسىدا بەلگىلەنگەن ئەھۋاللارنىڭ بىرى كۆرۈلسە، ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق، بىۋاستە قاراشلىق شەھەرلىك يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ تەستىقى ياكى قارارى بىلەن يەنە بىر ئاي ئۇزارتسا بولىدۇ.

خەلق سوت مەھكىمىسى باشقۇرۇش تەۋەلىكىنى ئۆزگەرتكەن دېلونىڭ

گۇمان قىلىپ، ئەنسىرەپ ئەمەلىيەتسىزلىكنى زورلاپ تاپسا، مۇشۇ قانۇننىڭ 158_ماددىسىدىكى بەلگىلىمىنى تەتبىقلايدۇ.»

83. 127_ماددا 172_ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «خەلق سوت مەھكىمىسى بىۋاستە دەۋا دېلولىرىنى مۇرەسسە قىلسا بولىدۇ؛ بىۋاستە دەۋا قىلغۇچى ھۆكۈم ئېلان قىلىنىشتىن ئىلگىرى جاۋابكار بىلەن ئۆزى كېلىشىۋالسىمۇ ياكى دەۋادىن كەچسىمۇ بولىدۇ. مۇشۇ قانۇننىڭ 170_ماددىسىنىڭ 3_تارماقچىسىدا بەلگىلەنگەن دېلولار مۇرەسسە قىلىنمايدۇ.»

84. ئۈچىنچى قىسىمدىكى بىرىنچى باب 2_پاراگرافنىڭ كەينىگە بىر پاراگراف قوشۇلۇپ 3_پاراگراف قىلىندى:

«3_پاراگراف ئاددىي تەرتىپ»

«174_ماددا خەلق سوت مەھكىمىسى تۆۋەندىكى دېلولاردا ئاددىي تەرتىپنى قوللانسا، ئۇنى بىرلا سوتچى سوت قىلسا بولىدۇ:

(1) قانۇن بويىچە ئۈچ يىلدىن تۆۋەن مۇددەتلىك قاماق جازاسى، تۇتۇپ تۇرۇپ ئەمگەككە سېلىش جازاسى، رېجىمغا ئېلىش جازاسى ھۆكۈم قىلىنىش، جەرىمانە قويۇش جازاسى ئايرىم ھۆكۈم قىلىنىش ئېھتىمالى بولغان، ئەيىبلەنگەن دېلولاردىن پاكىتى ئېنىق، دەلىل_ئىسپاتى تولۇق بولغان، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ئاددىي تەرتىپنى قوللىنىشنى تەكلىپ قىلغان ياكى ماقۇل كۆرگەن دېلو؛

(2) دەۋا قىلغاندىلا سورىلىدىغان دېلو؛

(3) زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى دەۋا قىلغان، دەلىل_ئىسپات كۆرسىتىپ ئىسپاتلىغان يېنىك جىنايى ئىشلار دېلوسى.»

«175_ماددا ئەيىبلەنگەن دېلو ئاددىي تەرتىپ بويىچە سوت قىلىنغاندا خەلق تەپتىش مەھكىمىسى سوتقا قاتنىششقا ئادەم ئەۋەتمىسىمۇ بولىدۇ. جاۋابكار ئەيىبنامىدە ئەيىبلەنگەن جىنايەت ئۈستىدە پىكرىنى بايان قىلسا ۋە ئۆزىنى ئاقلىسا بولىدۇ. خەلق تەپتىش مەھكىمىسى قاتنىششقا ئادەم ئەۋەتكەن سوتتا، جاۋابكار ۋە ئۇنىڭ ئاقلىغۇچىسى سوتچى خادىملارنىڭ رۇخسىتىنى ئېلىپ، ئەيىبلىگۈچى بىلەن مۇنازىرىلەشسە بولىدۇ.»

«176_ماددا بىۋاستە دەۋا دېلوسى ئاددىي تەرتىپ بويىچە سوت قىلىنغاندا، دەۋانامە ئوقۇپ ئۆتۈلگەندىن كېيىن، جاۋابكار ۋە ئۇنىڭ ئاقلىغۇچىسى سوتچى خادىملارنىڭ رۇخسىتىنى ئېلىپ، بىۋاستە دەۋا قىلغۇچى ۋە ئۇنىڭ دەۋا ۋەكالەتچىسى بىلەن مۇنازىرىلەشسە بولىدۇ.»

«177_ماددا ئاددىي تەرتىپ بويىچە سوت قىلىنىدىغان دېلو مۇشۇ بابنىڭ 1_پاراگرافىدىكى جاۋابكاردىن سوئال سوراش، گۇۋاھچىدىن ۋە باھالىغۇچىدىن گەپ سوراش، دەلىل_ئىسپات كۆرسىتىش، سوتتا مۇنازىرىلىشىش تەرتىپى توغرىسىدىكى بەلگىلىمىلەرنىڭ چەكلىمىسىگە ئۇچرىمايدۇ. لېكىن ھۆكۈم ئېلان قىلىنىشتىن ئىلگىرى جاۋابكارنىڭ ئاخىرقى پىكرىنى ئاڭلاش كېرەك.»

«178_ماددا خەلق سوت مەھكىمىسى ئاددىي تەرتىپ بويىچە سوت قىلىنىدىغان دېلونى قوبۇل قىلغاندىن كېيىن 20 كۈن ئىچىدە سوت قىلىپ ئاياغلاشتۇرۇشى لازىم.»

«179_ماددا خەلق سوت مەھكىمىسى سوت قىلىش جەريانىدا ئاددىي تەرتىپ بويىچە سوت قىلسا مۇۋاپىق بولمايدىغانلىقىنى سەزگەن دېلونى مۇشۇ بابنىڭ 1_پاراگرافى ياكى 2_پاراگرافىدىكى بەلگىلىمە بويىچە قايتا سوت قىلىشى لازىم.»

85. 129_ماددا 180_ماددىغا ئۆزگەرتىلىپ، ئۇنىڭ 1_تارمىقى مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «جاۋابكار، بىۋاستە دەۋا قىلغۇچى ۋە ئۇنىڭ قانۇنىي

سوت ئېچىلىشتىن ئون كۈن ئىلگىرى خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە ئېۋەتىپ كۆرۈپ چىقىشنى ئۇقتۇرۇشى شەرت.»

90. 138_ماددا 191_ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «2 ـ سوت قىلغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسى 1 ـ سوت قىلغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ سوت قىلىشىدا قانۇندا بەلگىلەنگەن دەۋا تەرتىپىگە خىلاپ تۆۋەندىكى ئەھۋاللارنىڭ بىرى بارلىقىنى سەزسە، ئەسلى ھۆكۈمنى كېسىم ئارقىلىق كۈچتىن قالدۇرۇپ، دېلونى ئەسلى سوت قىلغان خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ قايتا سوت قىلىشىغا قايتۇرۇشى لازىم:

(1) مۇشۇ قانۇندىكى ئوچۇق سوت قىلىشقا دائىر بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىنغان بولسا؛

(2) چەتلەپ تۇرۇش تۈزۈمىگە خىلاپلىق قىلىنغان بولسا؛

(3) دەۋالاشقۇچىلار قانۇندا بەلگىلەنگەن دەۋا ھوقۇقىدىن مەھرۇم قىلىنغانلىقتىن ياكى ئۇلارنىڭ بۇ ھوقۇقى چەكلەنگەنلىكتىن، ئادىل سوت قىلىشقا تەسىر يېتىش ئېھتىمالى بولسا؛

(4) سوت تەشكىلاتىنىڭ ئۇيۇشتۇرۇلۇشى قانۇنغا ئۇيغۇن بولمىسا؛

(5) قانۇندا بەلگىلەنگەن دەۋا تەرتىپىگە خىلاپ باشقا ئەھۋاللار بولغانلىقتىن، ئادىل سوت قىلىشقا تەسىر يېتىش ئېھتىمالى بولسا.»

91. 139_ماددا 192_ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «ئەسلى سوت قىلغان خەلق سوت مەھكىمىسى قايتا سوت قىلىشقا قايتۇرۇلغان دېلونى باشقىدىن كېڭەشمە سوت ئۇيۇشتۇرۇپ، 1 ـ سوت تەرتىپى بويىچە سوت قىلىشى لازىم. قايتا سوت قىلغاندىن كېيىن چىقىرىلغان ھۆكۈم ئۈستىدە مۇشۇ قانۇننىڭ 180_، 181_ ۋە 182_ماددىلىرىدىكى بەلگىلىمىلەرگە بىنائەن نارازىلىق ئەرزى بېرىشكە ۋە ئېتىراز بىلدۈرۈشكە بولىدۇ.»

92. 140_ماددىنىڭ كەينىگە بىر ماددا قوشۇلۇپ 194_ماددا قىلىندى: «2 ـ سوت قىلغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسى ئەسلى سوت قىلغان خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ قايتا سوت قىلىشىغا قايتۇرغان دېلونىڭ سوت قىلىنىش سۈرۈكىنى ئەسلى سوت قىلغان خەلق سوت مەھكىمىسى قايتۇرۇلغان دېلونى تاپشۇرۇۋالغان كۈندىن باشلاپ يېڭىباشتىن ھېسابلايدۇ.»

93. 142_ماددا 196_ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «2 ـ سوت قىلغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسى نارازىلىق ۋە ئېتىراز دېلوسىنى قوبۇل قىلغاندىن كېيىن، بىر ئاي ئىچىدە سوت قىلىپ ئاياغلاشتۇرۇشى، كېچىككەندە بىر يېرىم ئايدىن ئاشۇرۇۋەتمەسلىكى كېرەك. مۇشۇ قانۇننىڭ 126_ماددىسىدا بەلگىلەنگەن ئەھۋاللاردىن بىرى كۆرۈلسە، ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق، بىۋاستە قاراشلىق شەھەرلىك يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ تەستىقى ياكى قارارى بىلەن يەنە بىر ئاي ئۇزارتىشقا بولىدۇ، ئەمما ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى قوبۇل قىلغان نارازىلىق ۋە ئېتىراز دېلولىرىنىڭكىنى ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى قارار قىلىدۇ.»

94. 143_ماددىنىڭ كەينىگە بىر ماددا قوشۇلۇپ 198_ماددا قىلىندى: «جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى، خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ۋە خەلق سوت مەھكىمىسى جىنايەت گۇماندارى، جاۋابكارنىڭ تۇتۇپ قېلىنغان ۋە توڭلىتىلغان پۇل_ماللىرىنى ۋە ئۇنىڭ ئۆسۈمىنى كېيىن تەكشۈرۈش ئۈچۈن ئوبدان ساقلىشى لازىم. ھەر قانداق ئورۇن ۋە شەخسنىڭ ئىشلىتىۋېلىشىغا ياكى ئۆز ئالدىغا بىرى_بىرى قىلىۋېتىشكە يول قويۇلمايدۇ. زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىنىڭ قانۇنىي مال_مۈلكى ۋاقتىدا قايتۇرۇپ بېرىلىشى لازىم. چەكلەنگەن بۇيۇملار ياكى ئۇزاققىچە ساقلىغىلى بولمايدىغان بۇيۇملارنى دۆلەتنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىلىرى بويىچە بىر تەرەپ قىلىش كېرەك.

(ئاخىرى 5 ـ بەتتە)

(ئاخىرى 5 ـ بەتتە)

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

(بېشى 4 - بەتتە)

دەلىل-ئىسپات قىلىپ ئىشلىتىلىدىغان نەرسىلەرنى دېلوغا قوشۇپ ئۆتكۈزۈپ بېرىش لازىم، ئۆتكۈزۈپ بەرگىلى بولمايدىغانلىرىنىڭ تىزىملىكى ۋە سۈرىتىنى ياكى ئىسپات بولىدىغان باشقا ھۆججەتلەرنى دېلوغا قوشۇپ ئۆتكۈزۈپ بېرىش كېرەك.

خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ ھۆكۈمى كۈچكە ئىگە بولغاندىن كېيىن، تۇتۇپ قېلىنغان، توڭلىتىلغان ژاڭ پۇل، ژاڭ مال ھەم ئۇنىڭ ئۆسۈمىنىڭ قانۇن بويىچە زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچىغا قايتۇرۇلغاندىن باشقىلىرى بىردەك مۇسادىرە قىلىنىپ، دۆلەت خەزىنىسىگە تاپشۇرۇلىدۇ.

تۇتۇپ قېلىنغان، توڭلىتىلغان ژاڭ پۇل، ژاڭ مال ۋە ئۇنىڭ ئۆسۈمىنى خىيانەت قىلغان، ئىشلىتىۋالغان ياكى ئاستىرتتىن نېرى-بېرى قىلىۋەتكەن ئەدلىيە خادىملىرىنىڭ جىنايى جاۋابكارلىقى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرۈلىدۇ؛ جىنايەت شەكىللەندۈرمىگەنلەرگە چارە كۆرۈلىدۇ.»

95. 148-ماددا 203-ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «دەۋالاشقۇچىلار ۋە ئۇلارنىڭ قانۇني ۋەكالەتچىلىرى، يېقىن تۇغقانلىرى قانۇن كۈچكە ئىگە بولغان ھۆكۈم ۋە كېسىم ئۈستىدە خەلق سوت مەھكىمىسىگە ياكى خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە ئەرز قىلسا بولىدۇ، لېكىن ھۆكۈم ۋە كېسىمنىڭ ئىجراسىنى توختىتىپ قويۇشقا بولمايدۇ.»

96. 148-ماددىنىڭ كەينىگە بىر ماددا قوشۇلۇپ 204-ماددا قىلىندى: «دەۋالاشقۇچىلار ۋە ئۇلارنىڭ قانۇني ۋەكالەتچىلىرى، يېقىن تۇغقانلىرىنىڭ ئەرزى تۆۋەندىكى ئەھۋاللارنىڭ بىرىگە ئۇيغۇن كەلسە، خەلق سوت مەھكىمىسى قايتا سوت قىلىشى كېرەك:

(1) ئەسلى ھۆكۈم ۋە كېسىمدە بېكىتىلگەن پاكىتلاردا ھەقىقەتەن خاتالىق بارلىقىنى ئىسپاتلىيالايدىغان يېڭى دەلىل - ئىسپات تېپىلسا؛

(2) جىنايەت بېكىتىش ۋە جازا ئۆلچەشتە ئاساسلانغان دەلىل-ئىسپاتلار راست بولمىسا، تولۇق بولمىسا ياكى دېلو پاكىتلىرىنى ئىسپاتلايدىغان ئاساسي دەلىل - ئىسپاتلار بىر-بىرىگە زىت بولسا؛

(3) ئەسلى ھۆكۈم ۋە كېسىمدە قانۇننىڭ تەتبىقلىنىشىدا ھەقىقەتەن خاتالىق بولسا؛

(4) سوتچى خادىملار شۇ دېلونى سوت قىلىشتا خىيانەت قىلىپ، پارا ئېلىپ، نەپسانىيەتچىلىك قىلىپ، قانۇننى بۇزۇپ ھۆكۈم، كېسىم چىقارغان بولسا.»

97. 149-ماددا 205-ماددا قىلىنىپ، ئۇنىڭ 3-تارمىقى مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «ئالىي خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ھەر دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىلىرىنىڭ قانۇن كۈچكە ئىگە بولغان ھۆكۈم ۋە كېسىمدە، يۇقىرى دەرىجىلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسى تۆۋەن دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ قانۇن كۈچكە ئىگە بولغان ھۆكۈم ۋە كېسىمدە ھەقىقەتەن خاتالىق بارلىقىنى سەزسە، سوت نازارەتچىلىكى تەرتىپى بويىچە تەڭ دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىسىگە ئېتىراز بىلدۈرۈشكە ھوقۇقلۇق.»

بىر تارماق قوشۇلۇپ 4-تارماق قىلىندى: «خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ئېتىراز بىلدۈرگەن دېلونى ئېتىرازنى قوبۇل قىلغۇچى خەلق سوت مەھكىمىسى كېڭەشمە سوت ئۇيۇشتۇرۇپ قايتا سوت قىلىشى لازىم، ئەسلى ھۆكۈمدە پاكىت ئېنىق بولمىغان ياكى دەلىل-ئىسپات تولۇق بولمىغان بولسا، تۆۋەن دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىسىنى قايتا سوت قىلىشقا بۇيرۇسا بولىدۇ.»

سۈرۈكنى ئۆزارتىشقا توغرا كەلگەنلىرىنى ئالتە ئايدىن ئاشۇرۇۋېتىشكە بولمايدۇ.

ئېتىرازنى تاپشۇرۇۋالغان خەلق سوت مەھكىمىسى ئېتىراز بىلدۈرۈلگەن دېلونى سوت نازارەتچىلىكى تەرتىپى بويىچە سوت قىلىشتا، سوت قىلىش سۈرۈكىگە ئالدىنقى تارماقتىكى بەلگىلىمىنى تەتبىقلايدۇ؛ تۆۋەن دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ قايتا سوت قىلىشىغا بۇيرۇپ بېرىشكە توغرا كەلسە، ئېتىرازنى تاپشۇرۇۋالغان كۈندىن باشلاپ بىر ئاي ئىچىدە قارار چىقىرىش لازىم. تۆۋەن دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ دېلونى سوت قىلىش سۈرۈكىگە ئالدىنقى تارماقتىكى بەلگىلىمە تەتبىقلىنىدۇ.»

99. 153-ماددا 210-ماددا قىلىنىپ، ئۇنىڭ 2-تارمىقى مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «ئۆلۈم جازاسى بېرىپ ئىككى يىل كېچىكتۈرۈپ ئىجرا قىلىش ھۆكۈم قىلىنغان جىنايەتچىلەر ئۆلۈم جازاسى كېچىكتۈرۈپ ئىجرا قىلىنىۋاتقان مەزگىلدە قەستەن جىنايەت ئۆتكۈزمىگەن بولسا، ئۆلۈم جازاسىنى كېچىكتۈرۈپ ئىجرا قىلىش مۇددىتى توشقاندا، جازا ئىجرا قىلغۇچى ئورگان ئۇنىڭ جازاسىنى يېنىكلىتىش توغرىسىدا يازما پىكرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ كېسىم قىلىشىغا سۇنۇشى كېرەك؛ قەستەن جىنايەت ئۆتكۈزگەن بولسا، تەكشۈرۈشتە راستلىقى ئىسپاتلانسا، يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى ئۆلۈم جازاسىنى ئىجرا قىلىشنى ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسىگە تەستىقلىتىشى لازىم.»

100. 154-ماددا 211-ماددا قىلىنىپ، ئۇنىڭ 1-تارمىقىغا بىر تارماقچە قوشۇپ 2-تارماقچە قىلىندى: «(2) ئىجرا قىلىشتىن ئىلگىرى جىنايەتچى چوڭ جىنايەت پاكىتىنى پاش قىلغانلىقى ياكى باشقا چوڭ خىزمەت كۆرسەتكەنلىكى ئۈچۈن ھۆكۈمنى ئۆزگەرتىش ئېھتىمالى تۇغۇلسا؛»

ئەسلىدىكى 2-تارماقچە 3-تارماقچىغا ئۆزگەرتىلدى.

2-تارماق مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «ئالدىنقى تارماقنىڭ (1) ۋە (2) تارماقچىسىدىكى ئىجرا قىلىشنى توختىتىشقا سەۋەب بولغان ئەھۋاللار تۈگىگەندىن كېيىن، ئۆلۈم جازاسىنى ئىجرا قىلىش بۇيرۇقىنى ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى باشلىقى قايتا ئىمزا قويۇپ چۈشۈرگەندىن كېيىن ئاندىن ئىجرا قىلىش شەرت؛ ئالدىنقى تارماقنىڭ (3) تارماقچىسىدىكى سەۋەب بىلەن ئىجرا توختىتىلغان بولسا، ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ قانۇن بويىچە ھۆكۈمنى ئۆزگەرتىشى ئۈچۈن مەلۇم قىلىش لازىم.»

101. 155-ماددا 212-ماددا قىلىنىپ، ئىككى تارماق قوشۇلۇپ 2-، 3-تارماق قىلىندى:

«ئۆلۈم جازاسى ئېتىش ياكى ئوكۇل سېلىش قاتارلىق ئۇسۇللار بىلەن ئىجرا قىلىنىدۇ.»

«ئۆلۈم جازاسى جازا مەيدانىدا ياكى بەلگىلەنگەن قاماق ئورنىدا ئىجرا قىلىنسا بولىدۇ.»

ئەسلىدىكى 2-، 3-، 4-، 5-تارماقلىرى 4-، 5-، 6-ۋە 7-تارماققا ئۆزگەرتىلدى.

102. 156-ماددا 213-ماددا قىلىنىپ مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «جىنايەتچىنىڭ جازاسىنى ئىجرا قىلىشقا تاپشۇرغاندا، ئىجرا قىلىشقا تاپشۇرغان خەلق سوت مەھكىمىسى ئالاقىدار قانۇن ھۆججەتلىرىنى

جىنايەتچىلەرنى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى جازاسىنى ئىجرا قىلىش ئۈچۈن قانۇن بويىچە تۈرمىگە تاپشۇرۇپ بېرىدۇ. مۇددەتلىك قاماق جازاسى ھۆكۈم قىلىنغان جىنايەتچىلەردىن جازاسىنى ئىجرا قىلىشقا تاپشۇرۇشتىن بۇرۇن قېپقالغان جازا مۇددىتى بىر يىلغا يەتمىگەنلەرنىڭ جازاسىنى سولاقخانا ۋەكالەتەن ئىجرا قىلىدۇ. تۇتۇپ تۇرۇپ ئەمگەككە سېلىش جازاسى ھۆكۈم قىلىنغان جىنايەتچىنىڭ جازاسىنى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ئىجرا قىلىدۇ.»

«قۇرامىغا يەتمىگەن جىنايەتچىلەرنىڭ جازاسى قۇرامىغا يەتمىگەن جىنايەتچىلەرنى باشقۇرۇش-تەربىيىلەش ئورنىدا ئىجرا قىلىنىدۇ.»

«ئىجرا قىلغۇچى ئورگان جىنايەتچىنى ۋاقتىدا قاماققا ئېلىشى ھەمدە جىنايەتچىنىڭ ئائىلە تەۋەلىرىگە ئۇقتۇرۇش قىلىشى لازىم.»

«مۇددەتلىك قاماق جازاسى، تۇتۇپ تۇرۇپ ئەمگەككە سېلىش جازاسى ھۆكۈم قىلىنغان جىنايەتچىلەردىن جازا مۇددىتى توشقانلىرىغا ئىجرا قىلغۇچى ئورگان قويۇپ بېرىش گۇۋاھنامىسى بېرىشى كېرەك.»

103. 157-ماددا 214-ماددا قىلىنىپ، مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «مۇددەتلىك قاماق جازاسى ياكى تۇتۇپ تۇرۇپ ئەمگەككە سېلىش جازاسى ھۆكۈم قىلىنغان جىنايەتچىلەردىن تۆۋەندىكى ئەھۋاللارنىڭ بىرى بولغانلىرىنىڭ جازاسى ۋاقىتىنچە تۈرمە سىرتىدا ئىجرا قىلىنسا بولىدۇ:

(1) ئېغىر كېسەل بولغانلىقتىن داۋالىنىش ئۈچۈن كېپىلگە بېرىشكە توغرا كەلگەنلەر؛

(2) ھامىلدار ياكى بالىسىنى ئېمىتىۋاتقان ئاياللار.

داۋالىنىش ئۈچۈن كېپىلگە بېرىلسە جەمئىيەتكە خەۋپ يەتكۈزۈش ئېھتىمالى بولغان جىنايەتچىلەرنى ياكى ئۆزىنى ياردار، مېيىپ قىلىۋالغان جىنايەتچىلەرنى داۋالىنىش ئۈچۈن كېپىلگە بېرىشكە بولمايدۇ.

جىنايەتچىلەردىن ھەقىقەتەن ئېغىر كېسەلى بولۇپ داۋالىنىش ئۈچۈن كېپىلگە بېرىش زۆرۈر بولغانلىرىنى ئۆلكە دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتى بەلگىلىگەن دوختۇرخانىدىن ئىسپات ئېلىپ، قانۇندا بەلگىلەنگەن تەرتىپ بويىچە تەستىقلىتىش شەرت. داۋالىنىش ئۈچۈن كېپىلگە بېرىلگەن جىنايەتچىلەردىن داۋالىنىش ئۈچۈن كېپىلگە بېرىش شەرتىگە ئۇيغۇن ئەمەسلىكى ياكى داۋالىنىش ئۈچۈن كېپىلگە بېرىش بەلگىلىمىلىرىگە ئېغىر دەرىجىدە خىلاپلىق قىلغانلىقى سېزىلگەنلىرىنى تۈرمىگە ۋاقتىدا قايتۇرۇپ كېلىش كېرەك.

مۇددەتلىك قاماق جازاسى، تۇتۇپ تۇرۇپ ئەمگەككە سېلىش جازاسى ھۆكۈم قىلىنغان، ھاجىتىدىن چىقالمايدىغان، جازاسى ۋاقىتىنچە تۈرمە سىرتىدا ئىجرا قىلىنسا جەمئىيەتكە خەۋپ يەتكۈزمەيدىغان جىنايەتچىلەرنىڭ جازاسى ۋاقىتىنچە تۈرمە سىرتىدا ئىجرا قىلىنسا بولىدۇ.

جازاسى ۋاقىتىنچە تۈرمە سىرتىدا ئىجرا قىلىنىدىغان جىنايەتچىنىڭ جازاسىنى شۇ جىنايەتچى ئولتۇرۇشلۇق جايدىكى جامائەت خەۋپسىزلىكى ئورگىنى ئىجرا قىلىدۇ، ئىجرا قىلغۇچى ئورگان ئۇنى قاتتىق باشقۇرۇشى ۋە نازارەت قىلىشى، ئاساسي قاتلام تەشكىلاتى ياكى جىنايەتچى بۇرۇن تۇرۇشلۇق ئورۇن نازارەت قىلىشقا ياردەملىشىشى لازىم.»

104. 157-ماددىنىڭ كەينىگە ئىككى ماددا قوشۇلۇپ 215-ۋە 216-ماددا قىلىندى:

1) «215-ماددا جازانى ۋاقىتىنچە تۈرمە سىرتىدا ئىجرا قىلىشنى

جازانى ۋاقىتىنچە تۈرمە سىرتىدا ئىجرا قىلىشنى تەستىقلىغان ئورگانغا تاپشۇرۇشى، جازانى ۋاقىتىنچە تۈرمە سىرتىدا ئىجرا قىلىشنى تەستىقلىغان ئورگان خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ يازما پىكرىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن ئاشۇ قارارنى دەرھال قايتا تەكشۈرۈشى كېرەك.»

2) «216-ماددا جازانى ۋاقىتىنچە تۈرمە سىرتىدا ئىجرا قىلىشقا تېگىشلىك ئەھۋاللار تۈگىگەندىن كېيىن، جازا مۇددىتى توشمىغان جىنايەتچىلەرنى ۋاقتىدا تۈرمىگە قايتۇرۇپ كېلىش كېرەك.»

«جىنايەتچى جازانى ۋاقىتىنچە تۈرمە سىرتىدا ئىجرا قىلىۋاتقان مەزگىلدە ئۆلۈپ قالسا، تۈرمىگە ۋاقتىدا ئۇقتۇرۇش قىلىش كېرەك.»

105. 162-ماددا 221-ماددا قىلىنىپ، ئۇنىڭ 1-تارمىقى مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «جىنايەتچىلەردىن جازا مۇددىتى ئىچىدە يەنە جىنايەت ئۆتكۈزگەنلىرى ياكى ھۆكۈم چىقىرىلغان چاغدا سېزىلمىگەن جىنايەتلىرى سېزىلگەنلىرىنى ئىجرا قىلغۇچى ئورگان خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ بىر تەرەپ قىلىشىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىدۇ.»

106. 162-ماددىنىڭ كەينىگە بىر ماددا قوشۇپ 222-ماددا قىلىندى: «خەلق تەپتىش مەھكىمىسى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ جازا كېمەيتىش، شەرتلىك قويۇپ بېرىش توغرىسىدىكى كېسىمنى مۇۋاپىق ئەمەس دەپ ھېسابلىسا، كېسىمنامىنىڭ كۆچۈرمىسىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن 20 كۈن ئىچىدە خەلق سوت مەھكىمىسىگە تۈزىتىش توغرىسىدىكى يازما پىكرىنى بېرىشى كېرەك. خەلق سوت مەھكىمىسى تۈزىتىش توغرىسىدىكى پىكرىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن بىر ئاي ئىچىدە قايتا كېڭەشمە سوت ئۇيۇشتۇرۇپ سوت قىلىپ، ئاخىرقى كېسىمنى چىقىرىشى لازىم.»

107. 163-ماددا 223-ماددا قىلىنىپ، مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «تۈرمە ۋە باشقا ئىجرا قىلغۇچى ئورگان جىنايى جازانى ئىجرا قىلىش جەريانىدا، ھۆكۈمدە خاتالىق بار دەپ ھېسابلىسا ياكى جىنايەتچى ئەرز قىلسا، ئۇنى خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ ياكى ئەسلى ھۆكۈم قىلغان خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ بىر تەرەپ قىلىشىغا يوللاپ بېرىشى لازىم.»

108. 164-ماددا 224-ماددا قىلىنىپ، مۇنداق ئۆزگەرتىلدى: «خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ئىجرا قىلغۇچى ئورگاننىڭ جىنايى جازانى ئىجرا قىلىش ئىشلىرىنىڭ قانۇنغا ئۇيغۇن بولغان-بولمىغانلىقىنى نازارەت قىلىدۇ. قانۇنغا خىلاپ ئەھۋاللارنى سەزسە، ئىجرا قىلغۇچى ئورگاننىڭ تۈزىتىشىنى ئۇقتۇرۇشى لازىم.»

109. تۆتىنچى قىسمىنىڭ كەينىگە قوشۇمچە پرىنسىپ قوشۇلدى:

«قوشۇمچە پرىنسىپ»

«226-ماددا ئارمىيىنىڭ قوغداش تارمىقى ئارمىيە ئىچىدە يۈز بەرگەن جىنايى ئىشلار دېلولىرىنى تەھقىقلەش ھوقۇقىنى يۈرگۈزىدۇ.»

«جىنايەتچىنىڭ تۈرمىدىكى جىنايەت دېلوسىنى تۈرمە تەھقىقلەيدۇ.»

«ئارمىيىنىڭ قوغداش تارمىقى ۋە تۈرمىنىڭ جىنايى ئىشلار دېلوسىنى بېجىرىشكە مۇشۇ قانۇندىكى ئالاقىدار بەلگىلىمىلەر تەتبىقلىنىدۇ.»

110. بۇ قارار 1997-يىل 1-ئاينىڭ 1-كۈنىدىن باشلاپ يولغا قويۇلىدۇ. «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ قولغا ئېلىش، توختىتىپ قويۇش نىزامى»، «مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ جەمئىيەت ئامانلىقىغا ئېغىر خەۋپ يەتكۈزگەن جىنايەتچىلەرنى تېز

بولسا، ئۇ ئۆزىنى دەرىجىلىك خەلق سوت مەھكىمىسىنى قايتا سوت قىلىشقا بۇيرۇسا بولىدۇ.»

98. 150-ماددىنىڭ كەينىگە بىر ماددا قوشۇلۇپ 207-ماددا قىلىندى:

«خەلق سوت مەھكىمىسى سوت نازارەتچىلىكى تەرتىپى بويىچە قايتا سوت قىلىنىدىغان دېلونى ئالدۇرۇپ سوت قىلىش ۋە يېڭىباشتىن سوت قىلىش قارار قىلىنغان كۈندىن باشلاپ ئۈچ ئاي ئىچىدە ئاياغلاشتۇرۇشى كېرەك،

«جىنايەتچىنىڭ جازاسىنى ئىجرا قىلىشقا تاپشۇرغاندا، ئىجرا قىلىشقا تاپشۇرغان خەلق سوت مەھكىمىسى ئالاقىدار قانۇن ھۆججەتلىرىنى تۈرمىگە ياكى باشقا ئىجرا قىلغۇچى ئورگانغا يەتكۈزۈپ بېرىشى كېرەك.»

«ئۆلۈم جازاسى بېرىپ ئىككى يىل كېچىكتۈرۈپ ئىجرا قىلىش، مۇددەتسىز قاماق جازاسى، مۇددەتلىك قاماق جازاسى ھۆكۈم قىلىنغان

216-ماددا قىلىندى:

1) «215-ماددا جازانى ۋاقتىنچە تۈرمە سىرتىدا ئىجرا قىلىشنى تەستىقلىغان ئورگان تەستىقلاش قارارىنى خەلق تەپتىش مەھكىمىسىگە ئەۋەتىپ بېرىشى كېرەك. خەلق تەپتىش مەھكىمىسى جازانى ۋاقتىنچە تۈرمە سىرتىدا ئىجرا قىلىش مۇۋاپىق ئەمەس دەپ ھېسابلىسا، ئۇقتۇرۇشنى تاپشۇرۇۋالغان كۈندىن باشلاپ بىر ئايغىچە يازما پىكرىنى

قويۇش نىزامى»، «مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ جەمئىيەت ئامانلىقىغا ئېغىر خەۋپ يەتكۈزگەن جىنايەتچىلەرنى تېز سوت قىلىش تەرتىپى توغرىسىدىكى قارارى»، «مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ جىنايى ئىشلار ئەنزىلىرىنى بېجىرىش سۈرۈكى توغرىسىدىكى تولۇقلىما بەلگىلىمىسى» شۇنىڭ بىلەن تەڭ ئەمەلدىن قالدۇ.

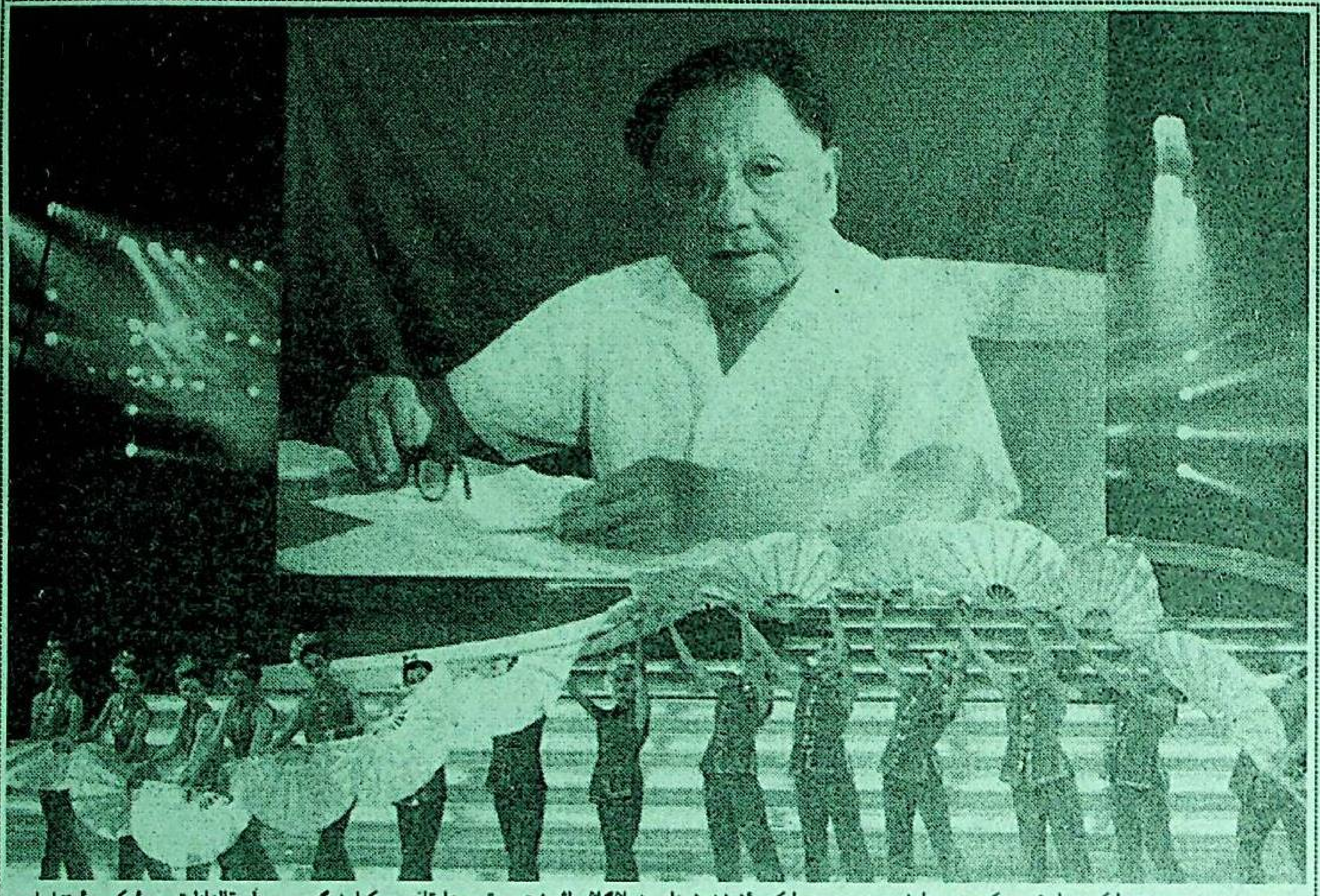

مەدەنىيەت مىنىستىرلىكى، رادىئو - كىنو - تېلېۋىزىيە مىنىستىرلىكى ئۇيۇشتۇرغان شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىگە بىر يىل قالغانلىقىنى ئەكس ئەتتۈرۈپ بېرىدىغان چوڭ تىپتىكى ئەدەبىيات - سەنئەت كېچىلىكى 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى.

سۈرەتتە: ئارتىسلار ئۇسسۇل ئارقىلىق يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈمنى يولغا قويۇش زور ھەل قىلغۇچ تەدبىرىنى مەدھىيىلىمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

«ئۇلۇغۋار مۇساپە» ناملىق 10 مىڭ كىشىلىك ھەيۋەتلىك ئەدەبىيات - سەنئەت كېچىلىكى ئۆتكۈزۈلدى

ئويۇننى لى پېڭ، چياۋشى، لى رۇيخۇەن، جۇرۇڭجى، ليۇ خۇاچىڭ، خۇجىنتاۋ، رۇڭ يىرېن قاتارلىق كىشىلەر كۆردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلەش يۈزىسىدىن 6 - ئاينىڭ 28 - كۈنى «خەلق» سارىيىدا «ئۇلۇغۋار مۇساپە» ناملىق ئەدەبىيات- سەنئەت كېچىلىكى ئۆتكۈزۈلدى. ئەدەبىيات- سەنئەت كېچىلىكىگە لى پېڭ، چياۋشى، لى رۇيخۇەن، جۇ رۇڭجى، ليۇ خۇاچىڭ، خۇ جىنتاۋ، رۇڭ يىرېن قاتارلىق پارتىيە ۋە دۆلەت رەھبەرلىرى قاتناشتى.

ئەدەبىيات - سەنئەت كېچىلىكىگە يەنە پېشقەدەم قىزىل ئارمىيە جەڭچىلىرى، پېشقەدەم پارتىيە ئەزالىرى، جاسارىتى ئۇرغۇپ تۇرغان ياش كادىرلار، جەڭچىلەر، ھەرقايسى سەپلەردىن كەلگەن مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزالىرى ۋەكىللىرى، چىرايلىق مىللىيچە كىينگەن ھەر مىللەت ئاممىۋە ئوماق، سەبىي پىئونېرلار قاتناشتى. بۈگۈنكى ئەدەبىيات - سەنئەت كېچىلىكىدە جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ماۋزېدۇڭ، دېڭ شياۋپىڭ، جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى ئۈچ ئەۋلاد مەركىزىي كومىتېت رەھبەرلىك كوللېكتىپىنىڭ رەھبەرلىكىدە بېسىپ ئۆتكەن 75 يىللىق شانلىق مۇساپىسى، جۇڭگو خەلقىنىڭ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىدە يېڭى دېموكراتىك ئىنقىلاب، سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش، جۇڭگوچە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىدا قولغا كەلتۈرگەن غايەت زور مۇۋەپپەقىيەتلىرى نامايان قىلىندى. پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلق يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە ئىتتىپاقلىشىپ، كۈرەش قىلىپ، دولقۇنلار يېرىپ ئىلگىرىلەپ، ئېلىمىز تارىخىدا مىسلى كۆرۈلمىگەن باھارنى كۈتۈۋېلىشقا رىغبەتلەندۈرۈلدى.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى ئىشخانىسى، مەركىزىي كومىتېت تەشكىلات بۆلۈمى، مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى، مەدەنىيەت مىنىستىرلىكى، رادىئو - كىنو - تېلېۋىزىيە مىنىستىرلىكى، ئازادلىق ئارمىيە باش سىياسىي بۆلۈمى قاتارلىق ئورۇنلار بىرلىشىپ ئۆتكۈزگەن بۇ ئەدەبىيات - سەنئەت كېچىلىكىنىڭ دائىرىسى ناھايىتى چوڭ، كۆرۈنۈشى تولىمۇ ھەيۋەتلىك بولۇپ، كىشىلەرنى جاسارەت بىلەن ئىلگىرىلەشكە ئۈندەيدۇ.

8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى 20 - سانلىق يىغىن ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. 8- نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 20 - سانلىق يىغىنى 6 - ئاينىڭ 28- كۈنى «خەلق» سارىيىدا ئۆتكۈزۈلۈشكە باشلىدى. «ياشانغانلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى كاپالەتلەندۈرۈش قانۇنى»نىڭ لايىھىسى، «قىزىلما بايلىقلار قانۇنى»نىڭ تۈزىتىلگەن لايىھىسى ۋە «كۆمۈر قانۇنى»نىڭ لايىھىسى تۈنجى قېتىم بۇ قېتىمقى يىغىننىڭ قاراپ چىقىشىغا سۇنۇلدى.

چياۋشى ۋېيىۋەنجاڭ بۈگۈن چۈشتىن ئىلگىرى ئۆتكۈزۈلگەن ئومۇمىي يىغىنغا رىياسەتچىلىك قىلدى.

مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى ئىچكى ئىشلار، ئەدلىيە كومىتېتىنىڭ تاپشۇرۇقى بويىچە بۇ كومىتېتنىڭ مۇدىرى مېڭ ليەنكۇن يىغىندا «ياشانغانلارنىڭ ھوقۇق- مەنپەئىتىنى كاپالەتلەندۈرۈش قانۇنى»نىڭ لايىھىسى توغرىسىدا ئىزاھات بەردى؛ گوۋۇيۈەننىڭ تاپشۇرۇقى بويىچە گېئولوگىيە- قىزىلما بايلىقلار مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى سۇڭ رۈيشياڭ، كۆمۈر سانائىتى مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى ۋاڭ سېنخاۋ «قىزىلما بايلىقلار قانۇنى»نىڭ تۈزىتىلگەن لايىھىسى ۋە «كۆمۈر قانۇنى»نىڭ لايىھىسى توغرىسىدا ئىزاھات بەردى.

يىغىن يەنە مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى قانۇن كومىتېتىنىڭ مۇدىرى شۆجۇ، مۇئاۋىن مۇدىرلىرى لى يىناڭ، ۋاڭ شۇۋېن، سەي چېڭگۇەنلەرنىڭ تۆت قانۇن لايىھىسىنى قاراپ چىقىش نەتىجىسى توغرىسىدىكى دوكلاتىنى ئاڭلاپ ئۆتتى. بۇ تۆت قانۇن لايىھىسى: «ئېنېرگىيە تېجەش قانۇنى»نىڭ لايىھىسى، «كىم ئارتۇق سودىسى قانۇنى»نىڭ لايىھىسى، «ئارخىپ قانۇنى»نىڭ تۈزىتىلگەن لايىھىسى ۋە «قورال - ياراغ باشقۇرۇش قانۇنى»نىڭ لايىھىسى مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى قانۇن كومىتېتى مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: بۇ تۆت قانۇن لايىھىسى كۆپ قېتىم قاراپ چىقىلدى ھەم ئۇنىڭغا تۈزىتىش كىرگۈزۈلدى. ھازىر ئاساسىي جەھەتتىن يولغا قويۇشقا بولىدىكەن. بۇ قېتىمقى يىغىننىڭ ماقۇللىشىنى تەكلىپ قىلىمىز.

(بېشى 1 - بەتتە)

باشقىلارنىڭكىدىن ئېشىپ چۈشىدىغان يېڭى تاۋارلارنى سېلىش يولىغا مېڭىشى كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئوتتۇرا ئاسىيا، غەربىي ئاسىيا، جەنۇبىي ئاسىيا، شەرقىي ياۋروپا دۆلەتلىرى ۋە روسىيىگە تەسىر كۆرسىتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ چېگرا سودىسى ئېكسپورت زاپىسىنى كۆپەيتىش كېرەك. سۈپەتكە تايىنىپ غەلىبە قىلىشتا چىڭ تۇرۇش، ئېكسپورت تاۋارلىرىدا قايتۇرۇشنى، ئالماشتۇرۇپ بېرىشنى، سېتىشتىن كېيىنكى مۇلازىمىتىنى ھۆددە ئېلىش تۈزۈمىنى يولغا قويۇش كېرەك، بۇنىڭدىن كېيىن ئومۇمەن سۈپىتى ناچار تاۋارلار تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىپ، يامان تەسىر پەيدا قىلغان كارخانىلار سېزىلسە، ئۇلارنىڭ چېگرا سودىسى كەسپىنى قەتئىي توختىتىش كېرەك.

يەنە ئېكسپورت تاۋارلىرى قۇرۇلمىسىنى تەڭشەشكە ئەھمىيەت بېرىپ، ئېكسپورت قىلىنىدىغان مال مەنبەسىنى ئەمەللىيلەشتۈرۈش كېرەك. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئېكسپورت تاۋارلىرى ئىچىدە دەسلەپكى قەدەمدىكى دېھقانچىلىق، قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرى، يېنىك سانائەت، يېمەكلىك سانائىتى مەھسۇلاتلىرى، ئىنچىكە پىششىقلاپ ئىشلەنگەن، يۇقىرى قوشۇمچە قىممەت- يۇقىرى تېخنىكا تەركىبىگە ئىگە تاۋارلار كەم بولۇۋاتىدۇ، ئېكسپورت زاپاس كۈچى دېگەندەك تولۇق ئەمەس. بۇنىڭدىن كېيىن نېفىت، تەبىئىي گاز، نېفىت - خىمىيە سانائىتى مەھسۇلاتلىرى ئېكسپورتىنى پائال راۋاجلاندۇرۇش، بولكۇپمۇ ماشىنىسازلىق، ئېلېكتر مەھسۇلاتلىرى ۋە ئېلېكترون مەھسۇلاتلىرى ئېكسپورتىنى كۆپەيتىپ، چېگرا سودىسىدا داڭلىق مەھسۇلاتلارنى ئېكسپورت قىلىشقا ۋە داڭلىق مەھسۇلاتلارغا ئەھمىيەت بېرىش كېرەك.

يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ئەسقەت كەرىمباي، ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى لى دۇڭخۇي تاشقى سودا كارخانىلىرىنىڭ ئىدىيىنى يەنىمۇ ئازاد قىلىپ، پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، پەيتنى تۇتۇپ ئىلگىرىلەپ، قەدەمنى چوڭ ئېلىپ، چېگرا سودىدا چوڭ- چوڭ ئىشلارنى قىلىشنى ئۈمىد قىلدى.

* * * * *

ئېلان

ئۈرۈمچى شەھەر دۆڭسەن رايون نېفىت- خىمىيە باش زاۋۇتى پەيچۇسوسىدىن بېرىلگەن رابىيەم رېشىت نامىدىكى نوپۇس دەپتەر ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

ئۈرۈمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ئوچۇق بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ. كېچىسى ئازراق ئۆتكۈنچى يامغۇر ياغىدۇ. تېمپېراتۇرا 27℃−19℃ بولىدۇ. تۆت بال شىمال چىقىدۇ.

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

رەئىس جياڭ زېمىن رۇمىنىيەدىكى سەپىرىنى ئاياغلاشتۇرۇپ، ئۆزبېكىستانغا زىيارەتكە باردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بۇخارېست، 2 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن رۇمىنىيەدىكى زىيارىتىنى تولۇق ئاياغلاشتۇرۇپ، بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن بۇخارېستتىن ئۆزبېكىستاننىڭ پايتەختى تاشكەنتكە يولغا چىقتى.

رۇمىنىيە زۇڭتۇڭى ئىلىيېسكو ئايرودرومغا چىقىپ رەئىس جياڭ زېمىننى ئۇزىتىپ قويدى. ئايرودرومدا داغدۇغىلىق ئۇزىتىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلدى. رەئىس جياڭ زېمىن ئىلىيېسكو زۇڭتۇڭنىڭ ھەمراھلىقىدا، ھۆرمەت قاراۋۇللىرىنى كۆزدىن كەچۈردى. رۇمىنىيىلىك ئۆسمۈر - باللار رەئىس جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى ۋاڭ يېپىڭغا گۈل تۇتتى. ئايروپىلان شوتىسى يېنىدا رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن ئىلىيېسكو زۇڭتۇڭ قىزغىن قۇچاقلىشىپ، سەممىي خوشلاشتى.

رۇمىنىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى مېرىشكانوۋ قاتارلىق ھۆكۈمەت ئەمەلدارلىرى، جۇڭگونىڭ رۇمىنىيەدە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى لوچيۇتيەن، ئەلچىخانىدىكى باشقا دىپلوماتىيە ئەمەلدارلىرىمۇ ئايرودرومغا چىقىپ ئۇزىتىپ قويدى.

مەخسۇس ئايروپىلان رۇمىنىيەدىن ئۇچقاندا، رەئىس جياڭ زېمىن ئىلىيېسكو زۇڭتۇڭغا مىننەتدارلىق تېلېگراممىسى ئەۋەتىپ، جۇڭگو بىلەن رۇمىنىيىنىڭ ئەنئەنىۋى دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ جەزمەن ئۇزاق مۇددەت، مۇقىم، ئومۇميۈزلۈك راۋاجلىنىدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تاشكەنت، 2 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن مۇشۇ ئاينىڭ 2 - كۈنى چۈشتىن كېيىن مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن تاشكەنتكە كېلىپ، ئۆزبېكىستان جۇمھۇرىيىتىدىكى دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىنى باشلىدى. جياڭ زېمىن ئايرودرومدا يازما سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى زىيارەتنىڭ جۇڭگو، ئۆزبېكىستان خەلقلىرىنىڭ بىر - بىرىنى چۈشىنىشىنى ۋە دوستلۇقىنى يەنىمۇ ئىلگىرى سۈرۈپ، ئىككى دۆلەتنىڭ ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىپ، ئىككى دۆلەتنىڭ دوستلۇق مۇناسىۋىتىنىڭ يەنە يېڭى سەۋىيىگە يېتىشكە تۈرتكە بولۇشىنى ئۈمىد قىلىمەن.

بۇ رەئىس جياڭ زېمىننىڭ بۇ ئوتتۇرا ئاسىيا دۆلىتىدە تۇنجى قېتىم زىيارەتتە بولۇشى. جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: جۇڭگو، ئۆزبېكىستان يېقىن دوست قوشنىلار، ئىككى دۆلەت خەلقلىرىنىڭ ئەنئەنىۋى دوستلۇقى ئۇزۇندىن بۇيان داۋاملىشىپ كەلمەكتە. يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان جۇڭگو، ئۆزبېكىستان مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىيات مۇساپىسىنى ئەسلىگەندە، ئىككى دۆلەتنىڭ ھەر ساھەدىكى ھەمكارلىقىدا قولغا كەلتۈرۈلگەن ئىجابىي نەتىجىلەردىن مەمنۇن بولىمىز.

ئۆزبېكىستان ئالىي كېڭىشىنىڭ رەئىسى (پارلامېنت باشلىقى) خەلىلوۋ، دىپلوماتىيە مىنىستىرى كامىلوۋ قاتارلىق ئەمەلدارلار ئايرودرومغا چىقىپ، رەئىس جياڭ زېمىن ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنى كۈتۈۋالدى.

شۇ كۈنى كەچتە ئۆزبېكىستان زۇڭتۇڭى كەرىموۋ دۆرمىن دۆلەت مېھمانخانىسى مەيدانىدا داغدۇغىلىق مۇراسىم ئۆتكۈزۈپ، رەئىس جياڭ زېمىننىڭ زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قىزغىن قارشى ئالدى. ئىككى دۆلەت باشلىقلىرى سەممىي قول ئېلىشىپ كۆرۈشتى، ھال - ئەھۋال سوراشتى. ھەربىي ئوركېستىر جۇڭگو، ئۆزبېكىستان دۆلەت شېئىرلىرىنى ئورۇندىدى. رەئىس جياڭ زېمىن كەرىموۋ زۇڭتۇڭنىڭ ھەمراھلىقىدا، ھۆرمەت قاراۋۇللىرىنى كۆزدىن كەچۈردى.

ئۆزبېكىستان رەئىس جياڭ زېمىننىڭ بۇ قېتىم ياۋروپا، ئاسىيادىكى ئالتە دۆلەتكە قىلىدىغان سەپىرىنىڭ 4 - بېكىتى. ئۇ يەنە قىرغىزىستان بىلەن قازاقىستاندا زىيارەتتە بولىدۇ.

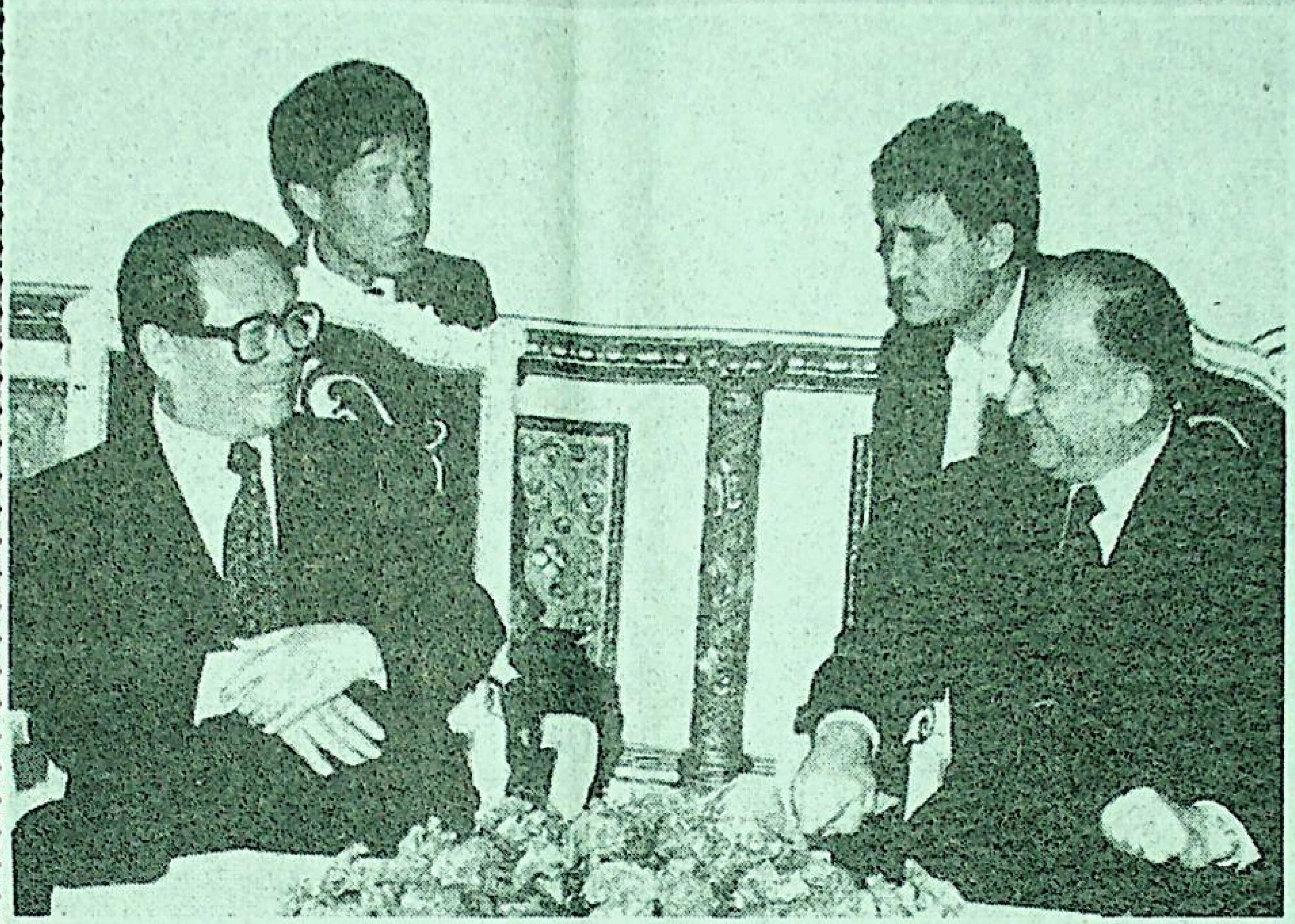

جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن 7 - ئاينىڭ 1 - كۈنى بۇخارېست شەھىرىدىكى زۇڭتۇڭ مەھكىمىسىدە رۇمىنىيە زۇڭتۇڭى ئىلىيېسكو بىلەن سۆھبەتلەشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

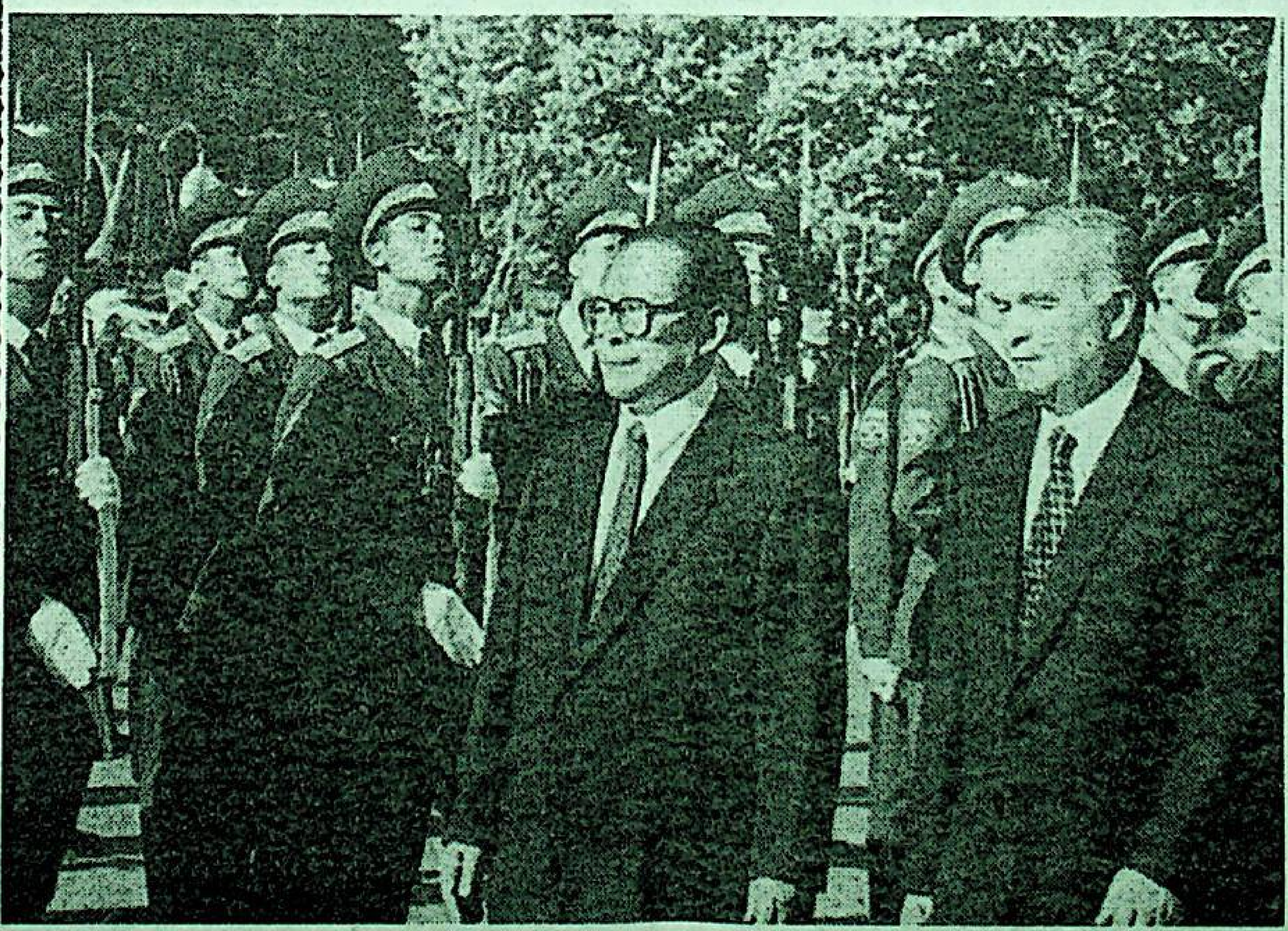

رەئىس جياڭ زېمىن زۇڭتۇڭ كەرىموۋنىڭ ھەمراھلىقىدا، ھۆرمەت قاراۋۇللىرىنى كۆزدىن كەچۈردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جۇڭگو بىلەن رۇمىنىيە قوشما بايانات ئىمزالىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى. بۇخارېست، 1 - ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن بىلەن رۇمىنىيە زۇڭتۇڭى ئىلىيېسكو بۈگۈن چۈشتىن كېيىن رۇمىنىيە زۇڭتۇڭ مەھكىمىسىدە «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى بىلەن رۇمىنىيىنىڭ قوشما باياناتى» نى ئىمزالىدى.

بۇ بايانات ئىككى دۆلەت باشلىقلىرى سۆھبەتلەشكەندىن كېيىن ئىمزالاندى. باياناتتا مۇنداق دېيىلدى: دۆلەتنىڭ مۇستەقىللىكى، ئىگىلىك ھوقۇقى ۋە زېمىن پۈتۈنلۈكىگە ئۆز ئارا ھۆرمەت قىلىش، بىر - بىرىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىق، باراۋەر بولۇش، ئۆز ئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ھەم باشقا ئومۇم ئېتىراپ قىلغان خەلقئارا مۇناسىۋەت مىزانلىرى ئىككى تەرەپ مۇناسىۋىتىنى ھەم باشقا دۆلەتلەر بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ ئاساسى.

قوشما باياناتتا مۇنداق دېيىلدى: يېڭى خەلقئارا ۋەزىيەتتە، ئىككى دۆلەتنىڭ ۋە ئىككى دۆلەت خەلقلىرىنىڭ ھەر ساھەدىكى دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇش ئىككى تەرەپنىڭ ئورتاق سىياسىي ئارزۇسى. ئىككى تەرەپلىك ھەمكارلىقنى ئۇزاق مۇددەت، مۇقىم، ئومۇميۈزلۈك مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇش ئىككى دۆلەت خەلقلىرىنىڭ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن، دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە تەرەققىياتى ئۈچۈنمۇ پايدىلىق. ئىككى تەرەپ ھەرقايسى ئەل خەلقلىرىنىڭ ئۆز تەقدىرىنى ئۆزى بەلگىلەش، ئۆز دۆلىتىنىڭ كونكرېت ئەھۋالىغا قاراپ سىياسىي، ئىقتىسادىي تۈزۈمنى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات يولىنى تاللىۋېلىشتىن ئىبارەت مەھرۇم قىلىنىشقا بولمايدىغان ھوقۇقىغا ھۆرمەت قىلىشنى تەشەببۇس قىلىدۇ.

باياناتتا مۇنۇلار بىلدۈرۈلدى: ئىككى تەرەپ ئىككى تەرەپلىك ھەمكارلىقنى ئىلگىرى سۈرۈش ھەم ئىككى دۆلەتنىڭ خەلقئارا مەسىلىلەردىكى مەيدانىنى ماسلاشتۇرۇش ئۈچۈن، سىياسىي جەھەتتە سۆزلىشىشنى، جۈملىدىن يۇقىرى قاتلامدىكىلەرنىڭ سۆزلىشىشىنى كۈچەيتىش ۋە كېڭەيتىشكە، ئىككى دۆلەت ھۆكۈمەتلىرى، پارلامېنتلىرى ۋە خەلق تەشكىلاتلىرى، ئورگانلار، يەرلىك تارماقلار ۋەكىللىرىنىڭ ئۇچرىشىشىنى قوللاشقا قوشۇلدى.

ئىككى دۆلەتنىڭ ئالاقىدار ساھەلىرىنىڭ ۋەكىللىرى بۈگۈن رۇمىنىيە زۇڭتۇڭ مەھكىمىسىدە «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى ھۆكۈمىتىنىڭ رۇمىنىيە ھۆكۈمىتىگە تۆلەم بېرىش توغرىسىدىكى ئالماشتۇرۇلىدىغان ھۆججەت»، «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى ھۆكۈمىتى بىلەن رۇمىنىيە ھۆكۈمىتىنىڭ پەن - تېخنىكا ھەمكارلىق كېلىشىمى» ۋە «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى بىلەن رۇمىنىيىنىڭ ئۆتكۈزۈپ بېرىش شەرتنامىسى» نى ئىمزالىدى. ئىمزا قويۇش مۇراسىمىغا رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن ئىلىيېسكو زۇڭتۇڭ قاتناشتى.

ئىككى دۆلەتنىڭ قوشما باياناتى ۋە يۇقىرىدىكى ئۈچ ھۆججەتنى ئىمزالاش مۇراسىمىدىن كېيىن، ئىككى دۆلەت باشلىقلىرى شۇ مەيداندا مۇخبىرلارغا قىسقا سۆز قىلدى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: «بىز ئىككى تەرەپ بايا ئىككى دۆلەت قوشما باياناتى، ئىككى دۆلەت ھۆكۈمەتلىرىنىڭ پەن - تېخنىكا ھەمكارلىق كېلىشىمى قاتارلىق ھەمكارلىق ھۆججەتلىرىنى ئىمزالىدۇق. بۇ ھۆججەتلەر ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن يېڭى ئاساس سالدى. مەن بۇ قېتىمقى زىيارەت نەتىجىسىدىن ئىنتايىن مەمنۇن بولدۇم»

ئىلىيېسكو مۇنداق دېدى: «ئىككى تەرەپ ئىمزالىغان قوشما بايانات مۇھىم سىياسىي ھۆججەت، بۇ ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ يېڭى سەۋىيىگە يەتكەنلىكىدىن دېرەك بېرىدۇ.»

پەلەستىن ئەمەلدارى پەلەستىن، ئىسرائىلىيە رەھبەرلىرىنىڭ تېزدىن ئۇچرىشىشىنى

زۇڭتۇڭنىڭ ھەمراھلىقىدا، ھۆرمەت قاراۋۇلىنى كۆزدىن كۆچۈردى.
ئۆزبېكىستان رەئىس جىياڭ زېمىننىڭ بۇ قېتىم ياۋروپا، ئاسىيادىكى ئالتە دۆلەتكە قىلىدىغان سەپىرىنىڭ 4 ـ بېكىتى. ئۇ يەنە قىرغىزىستان بىلەن قازاقىستاندا زىيارەتتە بولىدۇ.

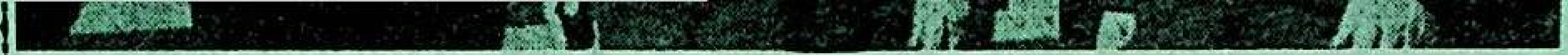

رەئىس جىياڭ زېمىن زۇڭتۇڭ كەرىموۋنىڭ ھەمراھلىقىدا، ھۆرمەت قاراۋۇلىنى كۆزدىن كۆچۈردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

غەربىي ئافرىقا دۆلەتلىرى ئىقتىسادىي ئورتاق گەۋدىسى يىغىنى ئافرىقىنىڭ زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەكلەش ستراتېگىيىسىنى ماقۇللىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئابىجان، 30-ئىيۇن تېلېگراممىسى. غەربىي ئافرىقا دۆلەتلىرى ئىقتىسادىي ئورتاق گەۋدىسىگە ئەزا 16 دۆلەتنىڭ 50 تىن ئارتۇق مۇتەخەسسىسى يېقىندا كوتدىۋانىڭ گرانت باسسام شەھىرىدە زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەكلەش يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، «ئافرىقىنىڭ زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەكلەش ستراتېگىيىسى»نى ماقۇللىدى.

ب د ت خەلقئارا ناركوز بۇيۇملىرىنى باشقۇرۇش ئىدارىسى چاقىرغان بۇ قېتىمقى بەش كۈنلۈك رايون يىغىنى يېقىندا يېپىلدى. يىغىندا ماقۇللانغان بۇ ستراتېگىيە مىنىستىر دەرىجىلىك زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەكلەش كومىتېتى قۇرۇش، قانۇن چىقىرىش ئورگانلىرىنىڭ ھەمكارلىقىنى ماسلاشتۇرۇش، ئادەم كۈچى بايلىقىنى ئېچىش ۋە زەھەرلىك چېكىملىكلەرگە قارشى تۇرۇشقا يېتەكچىلىك قىلىش پىلانلىرىنى تۈزۈپ چىقىشنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

ب د ت خەلقئارا ناركوز دورىلىرىنى باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ تېخنىكا مەسلىھەتچىسى مۇۋېر ئەپەندى بۇ ئىدارە ئېلان قىلغان ئەڭ يېڭى سانلىق مەلۇماتلارنى نەقىل كەلتۈرۈپ مۇنداق دېدى: دۇنيا بويىچە زەھەرلىك چېكىملىك چەككۈچىلەرنىڭ سانى 40 مىليوندىن ئاشىدۇ. يەر شارىدا زەھەرلىك چېكىملىكلەرنىڭ يىللىق سودا سوممىسى تەخمىنەن 500 مىليارد دوللارغا يېتىپ، زەھەرلىك چېكىملىك سودىسى بىر قىسىم دۆلەتلەرنىڭ ئىقتىسادىنىڭ مەنبەسى بولۇپ قالدى.

مۇۋېر مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: غەربىي ئافرىقىدا زەھەرلىك چېكىملىك سېتىش بەكمۇ ئېغىر بولماقتا، ھىندىستاندا ئىشلەنگەن نەشە، خروئىن، كوكائىن قاتارلىق زەھەرلىك چېكىملىكلەر بۇ رايوندا يامراپ كەتتى.

ئافرىقا مۇساپىرلىرىغا ياردەم بېرىش يىغىنى ئابىجاندا ئېچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئابىجان، 1-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ب د ت ئورگىنى ئۇيۇشتۇرغان لىبېرىيە بىلەن سېررالېئونې قاتارلىق غەربىي ئافرىقا دۆلەتلىرىدىكى مۇساپىرلارغا ياردەم بېرىش يىغىنى بۈگۈن بۇ يەردە ئېچىلدى.

بۇ قېتىمقى بەش كۈنلۈك يىغىندا دۇنيا ئاشلىق-پىلان مەھكىمىسى، ب د ت مۇساپىرلار ئىشلىرى بويىچە يۇقىرى دەرىجىلىك ۋالىيلار ئىش بېجىرىش باشقارمىسى ھەم بىر مۇنچە ھۆكۈمەت قارىمىقىدا بولمىغان تەشكىلاتلارنىڭ ۋەكىللىرى غەربىي ئافرىقا مۇساپىرلىرىغا يېمەكلىك ياردەم بېرىش قاتارلىق ئالاقىدار مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلىدۇ.

دۇنيا ئاشلىق- پىلان مەھكىمىسى بىلەن ب د ت مۇساپىرلار ئىشلىرى بويىچە يۇقىرى دەرىجىلىك ۋالىيلار ئىش بېجىرىش باشقارمىسىدىكى ئەمەلدار مۇنداق دېدى: لىبېرىيىلىك 800 مىڭدىن ئارتۇق كىشى ئۇرۇش قالايمىقانچىلىقىدىن ئۆزىنى تارتىپ گۋىنىيە ۋە پىل چىشى قاتارلىق قوشنا ئەللەرگە قېچىپ كەتتى، دۆلەت ئىچىدە يەنە 1 مىليوندىن ئارتۇق كىشى ئۆي- ماكانسىز قالدى، بۇ دۆلەت يېقىنقى مەزگىل ئىچىدە تىنچلىقنى ۋە مۇقىملىقنى ئەسلىگە كەلتۈرەلمەيدۇ.

قارشىلىشىش ۋاقىتىنچە پەسەيدى، جازالاش داۋاملاشماقتا

ئومۇمىي بايان

ئىراق 11 كۈن سودىلاشقاندىن كېيىن، 6 ـ ئاينىڭ 22 ـ كۈنى ب د ت نىڭ قورال تەكشۈرگۈچى خادىملىرىنىڭ ئىراقنىڭ نازۇك ھەربىي ئىشلار ئورۇنلىرىغا بېرىپ تەكشۈرۈشىگە شەرتسىز يول قويۇشقا ئاخىرى قوشۇلدى. ئىراقنىڭ پوزىتسىيىسىدىكى بۇ ئۆزگىرىش ئىراق بىلەن ب د ت مۇناسىۋىتىدىكى جىددىيلىكنى پەسەيتىشكە، «نېفىتكە يېمەكلىك تېگىشىش» چۈشىنىش ئەسلەتمىسىنىڭ يولغا قويۇلۇشىنى تېزلىتىشكە پايدىلىق بولسىمۇ، ئەمما ب د ت نىڭ ئىراققا قاراتقان جازالىشىنى ئومۇمىيۈزلۈك بىكار قىلىشقا يەنە ۋاقىت كېتىدۇ.

ئىراق 6 ـ ئاينىڭ 11 ـ، 12 ـ كۈنلىرى ب د ت قورال تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىنىڭ خىزمىتىگە توسقۇنلۇق قىلغاندىن كېيىن، ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشى 6 ـ ئاينىڭ 12 ـ كۈنى قارار لايىھىسى ماقۇللاپ، ئىراقتىن قورال تەكشۈرگۈچى خادىملارنىڭ تەكشۈرۈشىگە شەرتسىز يول قويۇشنى تەلەپ قىلدى؛ ئىراققا قاتتىق پوزىتسىيە تۇتۇپ كەلگەن ئامېرىكىمۇ ھەربىي ۋاستىلەرنى ئىشقا سېلىپ ئارىلىشىش توغرىسىدا تەھدىت سالدى. ئىراق قارشىلىشىۋېرىدىغان بولسا ئۆزىنىڭ ب د ت بىلەن نېفىت كېلىشىمى ئىمزالىغانلىقى تۈپەيلىدىن ئاز- تولا ياخشىلانغان مۇناسىۋەتنىڭ يامانلىشىپ كېتىدىغانلىقىنى، ئىراقنىڭ كۆپ يىلدىن بۇيان جازانى بىكار قىلىش يولىدا كۆرسەتكەن تىرىشچانلىقلىرىنىڭمۇ بىكار بولىدىغانلىقىنى تونۇپ يەتتى. شۇڭا ئىراق مۇرەسسەلىشىپ، خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ قارارىنى قوبۇل قىلىشقا مەجبۇر بولدى.

ۋەھالەنكى، باغدادتىكى سىياسىي تەھلىلچىلەر مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئالاھىدە كومىتېت ئىراقنىڭ ب د ت ئىشلەپچىقىرىشنى مەنئى قىلغان كەڭ كۆلەملىك قىرغۇچى قوراللارنى تامامەن يوقاتقانلىقىنى ئېتىراپ قىلغان تەقدىردىمۇ، ئىراقنىڭ كۇۋەيتكە تاجاۋۇز قىلغان چاغدا بۇلاپ كەتكەن مال ـ مۈلۈكنى، يوقاپ كەتكەن كۇۋەيتلىكلەرنى قايتۇرۇپ بېرىش ۋە ئۇرۇش چىقىمىنى تۆلەش قاتارلىق مەسىلىلەردىمۇ ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنى رازى قىلىشقا توغرا كېلىدۇ. بۇ مەسىلىلەر قوراللارنى يوقىتىش مەسىلىسىدىنمۇ قىيىن، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئەمەلىي بىر تەرەپ قىلىشتا ئەمەل قىلىدىغان مۇئەييەن ئۆلچەممۇ يوق. شۇڭا ئىراقنىڭ جازانى بىكار قىلىش مەقسىتىگە يېتىشى ئۈچۈن يەنىلا زور تىرىشچانلىق كۆرسىتىشكە توغرا كېلىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

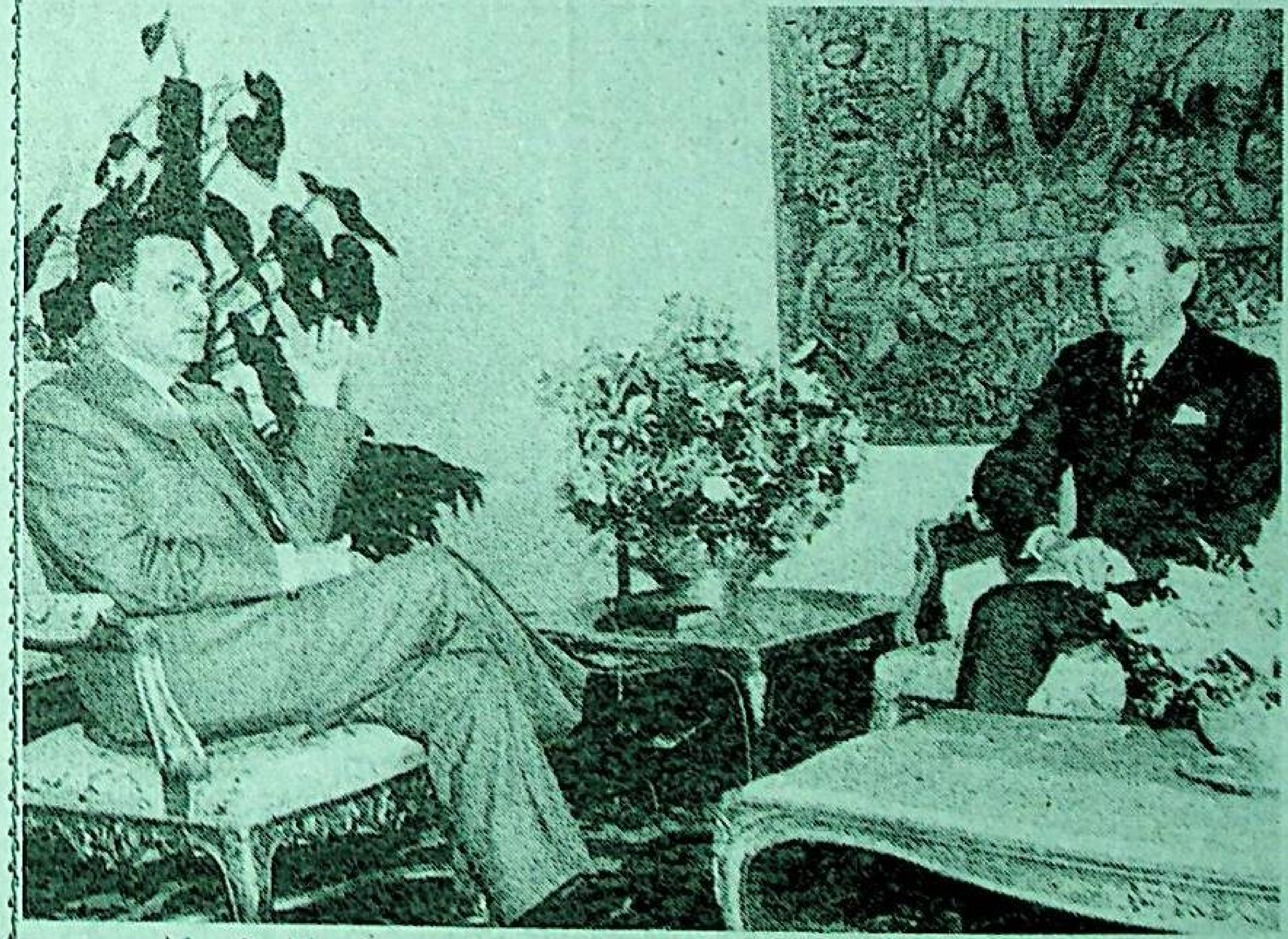

مىسر زۇڭتۇڭى مۇبارەك (سولدا) 6-ئاينىڭ 26-كۈنى قاھىرەدە ئامېرىكا دۆلەت كاتىپى كرىستوف بىلەن كۆرۈشتى. كرىستوف ئەمدىلا ئىسرائىلىيىدىكى زىيارىتىنى ئاياغلاشتۇرۇپ بۇ يەرگە كەلگەندى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

پەلەستىن ئەمەلدارى پەلەستىن، ئىسرائىلىيە رەھبەرلىرىنىڭ تېزدىن ئۇچرىشىشىنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 29-ئىيۇن تېلېگراممىسى. پەلەستىننىڭ ئەرەب ئىتتىپاقىدا تۇرۇشلۇق ۋەكىلى سابىخ بۈگۈن مۇنداق دېدى: پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورگىنى (ئاپتونوم ھۆكۈمىتى)نىڭ رەئىسى ئەراپات بىلەن ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانىياخۇنىڭ دەرھال جىددىي ئۇچرىشىشى ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتى ئۈچۈن ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

پەلەستىنلىك بۇ ئەمەلدار مىسر ئوتتۇرا شەرق ئاخبارات ئاگېنتلىقىغا سۆھبەت بايان قىلىپ مۇنداق دېدى: مۇنداق ئۇچرىشىشنى كەينىگە سۈرۈش ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتىغا توسقۇنلۇق قىلىدۇ. ھەرقايسى تەرەپلەر ئۈچۈن پايدىسىز. ئۇ مۇنداق كۆرسەتتى: ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ 242 ـ ۋە 338ـ نومۇرلۇق قارارلىرى ھەم «يەر بەدىلىگە تىنچلىق ئېرىشىش» پرىنسىپى ئاساسىدا، مۇشۇ رايوننىڭ مۇقىملىقى ۋە بەختەرلىكىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش پەلەستىن مىللىي ھوقۇقلۇق ئورگىنى تىرىشىۋاتقان نىشان.

سابىخ مۇنداق دېدى: پەلەستىن- ئىسرائىلىيە كېلىشىمىنى پەلەستىن مەلۇم پارتىيە ياكى شەخس بىلەن ئەمەس، بەلكى خەلقئارا مىزانىغا ئاساسەن ئىسرائىلىيە بىلەن ئىمزالىغان. ئۇ مۇنداق كۆرسەتتى: تىنچلىقنى ئىككى تەرەپنىڭ ھوقۇقىغا تەڭ ھۆرمەت قىلىش، ئىككى تەرەپ ئىمزالىغان ھەر خىل قارارلارغا ھۆرمەت قىلىش ئارقىلىقلا ئەمەلگە ئاشۇرغىلى بولىدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: پەلەستىن تەرەپ ئۆزىنىڭ ۋەدىسىگە تامامەن ئەمەل قىلدى، ئىسرائىلىيە تەرەپمۇ ئۆزى ئىمزالىغان كېلىشىم بويىچە ئىش قىلىشى كېرەك.

ئىسرائىلىيە قوشۇنلىرى پەلەستىن پارتىزانلىرى بازىسىغا ھاۋادىن ھۇجۇم قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيرۇت، 2-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە قوشۇنلىرى بۈگۈن لىۋاننىڭ شەرقىدىكى «پاتاخ قوزغىلاڭچىلىرى» دەپ ئاتالغان پەلەستىن پارتىزانلىرىنىڭ بازىسىغا ھاۋادىن ھۇجۇم قىلدى. ئىسرائىلىيە رادىئوسى بۇ قېتىمقى ھاۋا ھۇجۇمىنى ئەرەب قوراللىق ئۇنسۇرلىرىنىڭ 6-ئاينىڭ 26-كۈنى ئىشۇردان دەرياسىنىڭ غەربىدە ئىسرائىلىيىلىك ئۈچ ئەسكەرنى ئېتىپ ئۆلتۈرگەنلىكىدىن ئۆچ ئالغانلىق، دېدى.

لىۋان ساقچى تەرەپ ئەرباب مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيىنىڭ ئىككى كۈرەشچى ئايروپىلانى گرىنۋىچ ۋاقتى سائەت يەتتىدىن 30 مىنۇت ئۆتكەندە بۇ بازىغا ھاۋادىن يەرگە قويۇپ بېرىلىدىغان يەتتە باشقۇرۇلىدىغان بومبا ئاتتى، بىراق ئۆلۈم، يېتىم ئىشلىرى كۆرۈلمىدى. شۇنىڭدىن كېيىن ئىسرائىلىيە قوشۇنلىرى بۇ بازا ئەتراپىنى توپقا تۇتتى. يېقىن ئەتراپىنى ساقلاۋاتقان سۈرىيە بىلەن لىۋان ھاۋا مۇداپىئە قىسىملىرى قايتۇرما زەربە بەردى.

بۇ ئىسرائىلىيە بىلەن لىۋان 4-ئاينىڭ 27-كۈنى لىۋاننىڭ جەنۇبىي قىسمىدا ئۇرۇش توختاتقاندىن بۇيان، ئىسرائىلىيىنىڭ لىۋاننىڭ شەرقىي قىسمىدىكى نىشانلارغا قىلغان 2-قېتىملىق ھۇجۇمى.

ئوتتۇرا شەرق ۋەزىيىتى

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 ـ نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش نومۇرى: CN 65 — 0002 /Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 5 - كۈنى (جۈمە) (بۇ سان ئالتە بەت)

دىڭ دېفۇنىڭ ئىش - پائالىيەتلىرى تىيانشاننىڭ جەنۇبى ۋە شىمالىغا تارقالدى

ئۆز خەۋىرىمىز. دىڭ دېفۇنىڭ ئۈلگىلىك ئىش - پائالىيەتلىرىدىن دوكلات بېرىش ئۆمىكىدىكىلەر يېقىنقى كۈنلەردىن بۇيان ئۈرۈمچى، خېجىڭ، كورلا قاتارلىق جايلاردا سەككىز مەيدان سەييارە دوكلات بەردى، 10 مىڭدىن ئارتۇق كىشى بۇ دوكلاتنى ئاڭلىدى. يولداش دىڭ دېفۇدىن ئۆگىنىش دولقۇنى تىيانشاننىڭ جەنۇبى ۋە شىمالىدا تېز كۆتۈرۈلمەكتە.

ھەربىي رايوننىڭ شى - تۈەن دەرىجىلىك كادىرلار كۇرسىدا ئوقۇۋاتقان كۇرسانتلار دىڭ دېفۇنىڭ ئۈلگىلىك ئىش - پائالىيەتلىرىدىن بېرىلگەن دوكلاتنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، رەھبىرىي كادىرلارنىڭ سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش مەسىلىسىنى دەۋر قىلغان ھالدا قىزغىن مۇزاكىرە قىلدى، ئۇلار دىڭ دېفۇدىن ئۆگىنىپ، پرىنسىپ ۋە پارتىيىۋىلىكتە چىڭ تۇرۇپ، توغرا كەيپىيات يارىتىپ، تۆھپە قوشۇشنى تەكىتلەپ، پارتىيىنى خاتىرجەم قىلىدىغان دىڭ دېفۇچە ياخشى كادىرلاردىن بولىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

مەلۇم ئاپتوموبىل تۈەنىنىڭ كوماندىر - جەڭچىلىرى ئۆزلىرىنى دىڭ دېفۇ بىلەن سېلىشتۇرۇش ۋە ئۆز ئەمەلىيىتىگە قاراش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى، 5 - ئاينىڭ ئوتتۇرىدا ئېگىزلىكتە ترانسپورت ۋەزىپىسىنى ئىجرا قىلىۋاتقان 40 تىن ئارتۇق ئاپتوموبىل دېڭىز يۈزىدىن 4 مىڭ نەچچە مېتىر ئېگىز بولغان قىزىلىيۇلغۇن دېگەن يەردە بىر مېتىر چوڭقۇرلۇقتىكى پاتقاققا پېتىپ قالغاندا، 20دىن ئارتۇق كومپارتىيە ئەزاسى مۇزدەك سوغۇق سۇغا چۈشۈپ بەش سائەت ھەپىلىشىپ ئاپتوموبىللارنى پاتقاقتىن چىقىرىپ، ماددىي ئەشيانى قوغداپ قالدى.

ئىشەنچنى چىڭىتىپ، رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھات ۋە تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلىتەيلى

جياڭ زېمىن

(1996 - يىل 5 - ئاينىڭ 4 - كۈنى)

مەن 4 - ئاينىڭ 27 - كۈنىدىن بۇيان نۇرغۇن كارخانىنى كۆزدىن كەچۈردۈم، سۆھبەت يىغىنى ئاچتىم. ئىككى كۈندىن بۇيان سىچۈەن، خېبېي، لياۋنىڭ، شەندۇڭ ۋە شاڭخەيدىكى بىر نەچچە كارخانىنىڭ مەسئۇلى ئۆز كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش ئەھۋالىنى تونۇشتۇردى، شاڭخەي، جياڭسۇ، جېجياڭ، شەندۇڭ قاتارلىق ئۆلكە، شەھەرلەرنىڭ رەھبەرلىرى دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىيات ئەھۋالىنى دوكلات قىلدى. ئومۇمەن، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھات ۋە تەرەققىياتىدا يېڭى ئىلگىرىلەش بولدى، ۋەزىيەت ياخشى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، دۆلەت كارخانىلىرىدا نۇرغۇن مەسىلە ۋە قىيىنچىلىقلارمۇ مەۋجۇت، كارخانا ئىسلاھاتى سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش تەلىپىگە ئۇيغۇنلىشالماسلىق زىددىيىتى ھېلىھەم ناھايىتى گەۋدىلىك بولماقتا. ۋەزىيەتنى توغرا تەھلىل قىلىپ، دۆلەت كارخانىلىرىنى ياخشىلاش ئىشەنچىسىنى چىڭىتىپ، رەھبەرلىكنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھات ۋە تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلىتىش لازىم.

تۆۋەندە مەن مۇنداق بىر نەچچە پىكىرىمنى ئوتتۇرىغا قويۇپ ئۆتىمەن:

1. دۆلەت كارخانىلىرى ئېلىمىزنىڭ ئىسلاھات ۋە تەرەققىياتىغا زور تۆھپە قوشتى

دۆلىتىمىز قۇرۇلغاندىن بۇيان دۆلەت ئىلكىدىكى ئىقتىساد ئېلىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىكىدە يېتەكچى ئورۇندا تۇرۇپ كەلدى. دۆلەت كارخانىلىرى خەلق ئىگىلىكىنىڭ تۈۋرۈكى بولۇپ، سوتسىيالىزم تۈزۈمىنى مۇستەھكەملەش، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش، ئىقتىسادىي تەرەققىيات ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئېلىپ بېرىشتا مۇھىم رول ئوينىدى. پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرىغا ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا زور تۆھپە قوشتى، خەلق ئىگىلىكىنىڭ داۋاملىق، تېز، ساغلام راۋاجلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلدى. دۆلەت ئىلكىدىكى ئىقتىساد ئۈزلۈكسىز زورايدى، دۆلەت ئىلكىدىكى مال - مۈلۈك زور ھەجىمدە كۆپەيدى، ئىقتىسادنىڭ ئومۇمىي سەۋىيىسى ۋە ئۈنۈمپىرسال ئۈنۈمى زور دەرىجىدە ئۆستى، ئومۇمىي ئەمەلىي كۈچى يەنىمۇ كۈچەيدى. دۆلەت كارخانىلىرى خەلق ئىگىلىكىنى تىزگىنلەيدىغان جان تومۇر بولۇپ، پۈتكۈل ئىقتىسادىي تەرەققىياتتا يېتەكچى رول ئوينىماقتا، دۆلەت مالىيە كىرىمىنىڭ ئاساسلىق مەنبەسى بولۇپ كەلمەكتە.

دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتى. بولۇپمۇ يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان جايلار، تارماقلار دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىياتىنى پائال ئىلگىرى سۈردى، زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىنى بەرپا قىلىش سىنىقى ئومۇميۈزلۈك قانات يايدى، سىناق مەزمۇنى ۋە دائىرىسى پەيدىنپەي كېڭەيدى ھەم دەسلەپكى قەدەمدە ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى، ئىسلاھات داۋامىدىكى مۇھىم، قىيىن نۇقتىلار ئاساسىي جەھەتتىن ئايدىڭلاشتۇرۇلدى ۋە مۇناسىپ تەدبىرلەر قوللىنىلىپ، كارخانىلارنىڭ مال - مۈلۈك، قەرز قۇرۇلمىسى تەڭشەلدى. قوشۇۋېتىش، ۋەيران بولۇشنى يولغا قويۇش كارخانىلارنىڭ ئىجتىمائىي سېلىقىنى يېنىكلىتىش، ئارتۇق خادىملارنى يۆتكەش قاتارلىق جەھەتتە پايدىلىق ئىزدىنىش ئېلىپ بېرىلدى. دۆلەت ئىلكىدىكى ئىقتىسادنىڭ قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش ۋە دۆلەت كارخانىلىرىنى ستراتېگىيىلىك ئۆزگەرتىپ تەشكىللەشتە ئىلگىرىلەش بولدى. دۆلەت ئىلكىدىكى ئىقتىسادنى ئومۇمىي جەھەتتىن جانلاندۇرۇش تەلىپى بويىچە كەسىپ قۇرۇلمىسىنى ياخشىلاش، ئىقتىسادنىڭ يېڭى ئېشىش نۇقتىلىرىنى يېتىلدۈرۈش ئارقىلىق دۆلەت ئىلكىدىكى ئىقتىسادنىڭ يېڭى ئۈستۈنلۈكى شەكىللەندۈرۈلدى. ھاياتىي كۈچكە ۋە ئەمەلىي كۈچكە ئىگە چوڭ كارخانىلار ۋە كارخانا گۇرۇھلىرى مەيدانغا كەلدى، ئۇلار ئىچكى - تاشقى بازار رىقابىتى داۋامىدا تەرەققىي قىلدى ۋە زورايدى.

بىز دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىرى ۋە تۆھپىلىرىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈرۈش بىلەن بىللە، ساقلانغان مەسىلىلەر ۋە قىيىنچىلىقلارنىمۇ كۆرۈشىمىز كېرەك. خېلى بىر قىسىم دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ مېخانىزمى جانلىق ئەمەس، ئۈنۈمى تۆۋەن، سېلىقى ھەددىدىن زىيادە ئېغىر، ئۇلارنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇشى قىيىنچىلىققا ئۇچرىدى، زىيان تارتىش ئەھۋالى داۋاملىق ئېغىرلىشىۋاتىدۇ. دۆلەت كارخانىلىرىدا ساقلىنىۋاتقان بۇ قىيىنچىلىق ۋە مەسىلىلەر سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنىڭ بەرپا قىلىنىشىغا، خەلق ئىگىلىكىنىڭ راۋاجلىنىشىغا، ئىجتىمائىي مۇقىملىققا، خەلقنىڭ تۇرمۇشىغا بىۋاستە تەسىر كۆرسەتمەكتە. شۇڭا ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىرىمىز بۇ مەسىلىلەرگە يۇقىرى دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك. تۈپ ئاساسىدىن ئېيتقاندا، بۇ مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشتا دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھات قەدىمىنى تېزلىتىش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ بازار رىقابىتىگە قاتنىشىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، كارخانىلارنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرىدىغان مۇناسىپ تەدبىرلەرنى، جۈملىدىن پەن - تېخنىكا تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش، كۆلەم ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش، تەكرار قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىشتىن ساقلىنىش قاتارلىق تەدبىرلەرنى يەنىمۇ ئىلگىرىلەپ قوللىنىش كېرەك.

ھازىر دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتى ئىنتايىن ئاچقۇچلۇق پەيتتە تۇرۇۋاتىدۇ. جايلار، تارماقلار ۋەزىپىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، خىزمەتنى پۇختا ئىشلەپ، زامانىۋى كارخانا تۈزۈمى بەرپا قىلىشنى نىشان قىلىپ، كارخانىلارنىڭ ئىسلاھات قەدىمىنى تېزلىتىشى، كارخانىلارنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىشى، ئىقتىسادنى يۇكسەلدۈرۈشنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى دۆلەت ئىلكىدىكى مال - مۈلۈكنى تەڭشەش، ئۆزگەرتىپ تەشكىللەش ۋە ياخشى تەقسىملەشكە يۆتكەپ، ھازىر بار كارخانىلارنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشى، پەن - تېخنىكىنى ئىقتىسادنىڭ ئېشىشىغا تۈرتكە بولىدىغان ئاساسىي ئامىل قىلىپ، كارخانىلارنىڭ پەن - تېخنىكا جەھەتتە يېڭىلىق يارىتىش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇشى، ئىشلەپچىقىرىش، تىجارەتكە مەبلەغ سېلىش سۈيىيېكتىنى كارخانىلارغا يۆتكەپ، كارخانىلارنىڭ ئۈنۈم قوغلىشىش، مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئېلىش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇشى كېرەك. شۇنى سەگەكلىك بىلەن كۆرۈشىمىز كېرەككى، دۆلەت كارخانىلىرىنى ياخشىلاش ئىككى تۈپ ئۆزگىرىشنى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ ئاساسى. ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتى ۋە ئىقتىسادنى يۇكسەلدۈرۈش ئۇسۇلىنىڭ ئۆزگىرىشى كارخانىلارغا تاقىلىدۇ. دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھات ۋە تەرەققىيات مەسىلىسىنى ئەستايىدىل ياخشى ھەل قىلغاندىلا، ئىككى تۈپ ئۆزگىرىشنى ھەقىقىي ئەمەلىيلەشتۈرگىلى، 9 - بەش يىللىق پىلاننى ئورۇندىغىلى ۋە 2010 - يىلغىچە بولغان كۆرەش نىشانىغا يەتكىلى بولىدۇ.

ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى ۋە دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ مەسئۇللىرى كارخانا ئىسلاھاتىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش ئىشەنچىسىنى چوقۇم چىڭىتىشى كېرەك. قىيىنچىلىقلار ناھايىتى كۆپ، ۋەزىپە ئېغىر بولسىمۇ، بىز دۆلەت كارخانىلىرىنى ئىسلاھ قىلىش جەھەتتە ئون نەچچە يىللىق ئەمەلىي تەجرىبىگە، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىسلاھاتقا قاتنىشىش ئاكتىپلىقىغا ئىگىمىز. بۇ بىزنىڭ دۆلەت كارخانىلىرىدىكى ئىسلاھاتنى ياخشى ئېلىپ بېرىشىمىزدىكى پايدىلىق شارائىت. بىز يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ۋە پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە، مەركەز بېكىتكەن

(ئاخىرى 5 - بەتتە)

كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، دۆلەت كارخانىلىرى هاياتىي كۈچكە ۋە ئەمەلىي كۈچكە ئىگە چوڭ كارخانىلار ۋە كارخانا ئىقتىسادىنى يۈكسەلدۈرۈشنىڭ مۇهىم نۇقتىسىنى دۆلەت ئىلكىدىكى

(ئاخىرى 5 - بەتتە)

قىزىلسۇ ئوبلاستىدا ئۇرۇشلۇق مەلۇم قىسىمنىڭ كوماندىر - جەڭچىلىرى، قوراللىق ساقچى قىسىم ۋە ج خ كادىر - ساقچىلىرى كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىغان خەلق ئاممىسىنىڭ هاياتى ۋە مال - مۈلكىنى جان تىكىپ قوغدىدى.

سۈرەتتە: كوماندىر - جەڭچىلەر توقاي سۇ ئامبىرىدا كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش جېڭى ئېلىپ بارماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۈكۈر قاۋۇل** فوتوسى

خەلقنىڭ بەخت يارىتىش يولىدا

— خوتەن ۋىلايەتلىك قاتناش باشقارمىسىنىڭ باشلىقى غەيرەت ئابدۇللا توغرىسىدا

گېزىتىمىزنىڭ ئىختىيارىي مۇخبىرلىرى ۋاڭ جىئەن، مۇهەممەت قاسىم

خوتەن ۋىلايىتىدىكى يەتتە ناهىيە، بىر شەهەرگە قاراشلىق 86 يېزا - بازارنىڭ 84 ىگە ئۇن يىلغا يەتمىگەن ۋاقىت ئىچىدە ئاسفالت ياتقۇزۇلدى، ئۇنىڭ ئومۇمىي مۇساپىسى 1750 كىلومېتىردىن ئاشىدۇ. 1275 مەمۇرىي كەنتنىڭ 1253 ىگە تاشيول ياسالدى، ئۇنىڭ ئومۇمىي مۇساپىسى 22 مىڭ 300 كىلومېتىردىن ئاشىدۇ. بۇ يوللار تەكلىماكان ئىچكىرىسىدىكى ۋە كوئېنلۇن تېغى باغرىدىكى خەلقنىڭ باشقا جايلار بىلەن بولغان ئارىلىقىنى قىسقارتتى، نامراتلىق بىلەن باياشاتلىق ئارىلىقىنى قىسقارتتى. بۇ يوللارغا خوتەن ۋىلايەتلىك قاتناش باشقارمىسىنىڭ باشلىقى غەيرەت ئابدۇللانىڭ ئەجرى سىڭگەن.

غەيرەت ئابدۇللا ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ مەملىكەت بويىچە ئىلغار خىزمەتچى، مەملىكەت بويىچە قاتناش سىستېمىسىدىكى ئىلغار خىزمەتچى، ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار خىزمەتچى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، تەرەققىياتى بويىچە ئىلغار شەخس، شىنجاڭنى ئېچىش - گۈللەندۈرۈش مىدالىغا ئېرىشكۈچى، خوتەن ۋىلايىتى بويىچە مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى، مۇنەۋۋەر رەهبىرىي كادىر قاتارلىق شەرەپلىك ناملارغا ئېرىشتى.

«پارتىيە ئۈچۈن شان - شەرەپ كەلتۈرۈش — ئەڭ زور ئارزۇيۇم، خەلقنىڭ ئېهتىياجى — ئۆمۈرلۈك ئىشىم!»

1985 - يىلى 9 - ئاي - ئالتۇن كۈز پەسلى، ئەمدىلا ۋەزىپىگە تەيىنلەنگەن ۋىلايەتلىك قاتناش باشقارمىسىنىڭ باشلىقى غەيرەت ئابدۇللا يېزا يولىدا كېتىۋاتاتتى، ماشىنىسىرى ئۇنىڭ قوشۇمىسى تۈرۈلدى. چۈنكى يول بويىدىكى باغلاردا مېۋىلەر شاخ - شېخىدا تۈرۈپ كەتكەن ئىدى. ئۇنى هېچكىم سېتىۋالمايتتى، چۈنكى هەممە ئائىلىلەردە مېۋىلىك باغ بولغاچقا، ئۇنى كىممۇ سېتىۋالىدۇ دەيسىز؟ مېۋىلەرنى شەهەرگە ئېلىپ كىرمەكچى بولغان دېهقان يول ئازابىنى تارتاتتى. بۇ هال غەيرەت ئابدۇللانى خىيالغا سالدى.

1985 - يىلى ۋىلايەت بويىچە 25 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا ناهىيە، يېزا تاشيولى بار ئىدى.

«بېيىش ئۈچۈن ئالدى بىلەن يول ياساش كېرەك». كېيىنچە كىرپىك قاقماي چىققان غەيرەت ئابدۇللا ئانچە ئۇزاق ئۆتمەي شۇ چاغدىكى مەمۇرىي مەهكىمىنىڭ ۋالىيسى غوپۇر ئابدۇللانى تاپتى ۋە ئۇنىڭغا «بۇ چەت زېمىندا خوتەن خەلقىنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ بېيىتىمىز دەيدىكەنمىز، يول ياساش، كۆۋرۈك سېلىش - بىردىنبىر ئۇدۇل يول» دېدى.

غەيرەت ئابدۇللا خەرىتە ئالدىدا ئۇنى - بۇنى كۆرسىتىپ ۋالىيغا مۇنداق دېدى: «خوتەننىڭ پارچە - پارچە بوستانلىق بولۇش ئالاهىدىلىكىگە ئاساسەن، ئىشنى خوتەن، قاراقاش، لوپ ناهىيىلىرىدىن باشلايلى، تېز ئۈنۈمىنى كۆرىدىغان، پايدىلىنىش نىسبىتى يۇقىرى ئاسفالت يول ياسايلى، دېهقانلارنىڭ يول ياساش ئاكتىپلىقىنى قوزغىتايلى، ئالدىنقى ئۇن يىلدا ئاسفالت يولنى يېزا - بازارلارغىچە تۇتاشتۇرايلى، كېيىنكى ئۇن يىلدا هەر بىر كەنتكىچە تۇتاشتۇرايلى».

ئەسلىدە غەيرەت ئابدۇللا ۋەزىپىگە تەيىنلەنگەندىن كېيىن، ئۈچ ئايدىن ئارتۇق ۋاقىت سەرپ قىلىپ، ۋىلايەت بويىچە 86 يېزا - بازارنى ۋە ئۈچ دېهقانچىلىق، چارۋىچىلىق تۈەن - مەيدانىنى ئايلىنىپ چىققانىدى. كوئېنلۇن جىلغىلىرىدا، دەشت - باياۋاننىڭ ئىچكىرىلىگەن جايلىرىدا تەكشۈرۈش داۋامىدا شارائىتى بىر قەدەر ياخشى قىسمەن تاشيول لىنىيىسى ۋە يورۇش يۆنىلىشى قاتارلىقلاردا كۆڭلىدە سان تۇرغۇزغانىدى.

ئاشۇ يىلدىن باشلاپ خوتەن ۋىلايىتى ناهىيە - يېزا تاشيول قۇرۇلۇشىنى ۋىلايەتلىك پارتكوم ۋە مەمۇرىي مەهكىمىنىڭ مۇهىم ئىشلار قاتارىغا كىرگۈزدى.

نىيە، قۇملۇق دەستىدىن بۆلۈنۈپ كەتكەن بۇ ناهىيىدە ئورغۇن كىشىلەر ئاسفالت يولنىڭ قانداق بولىدىغانلىقىنى ئەلمىساقتىن تارتىپ كۆرۈپ باقمىغانىدى. 1989 - يىلى ۋىلايەتتىن 20 كىلومېتىر ئاسفالت تاشيول ياساپ بېرىدىغانلىقىدىن خەۋەر تاپقان نىيىلىكلەر تولىمۇ خۇشال بولۇپ كېتىشتى، ناهىيە بويىچە مىڭغا يېقىن ئەر - ئايال، قېرى - ياش كەتمەن، كۈرەك، جوتۇ ئېلىپ، زەمبىل كۆتۈرۈپ، ئېشەك هارۋا، ئات هارۋىلىرىنى هەيدىشىپ تەرەپ - تەرەپتىن ئىش ئورنىغا يىغىلدى. غەيرەت ئابدۇللامۇ خەلق ئىشچىلىرىغا ئوخشاش قاقاس قۇملۇقتا، ئاسماننى يوتقان، يەرنى كارىۋات قىلىپ، ئىش ئورنىدا تاماق يەپ، يېتىپ - قوپۇپ قوماندانلىق قىلدى، هەرقايسى ئىش ئورۇنلىرىدىكىلەرنى ماسلاشتۇردى. يول ياساش بىرنەچچە ئاي داۋام قىلدى. ئەسلىدە نىيە ناهىيىسى 20 كىلومېتىر ئاسفالت يول ياساشنى پىلانلىغان ئىدى، ئەمەلىيەتتە 55 كىلومېتىر يول ياسالدى. يول پۈتكەن كۈنى نىيە ناهىيىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى مەتىمىن مەڭلىك غەيرەت ئابدۇللانىڭ قولىنى چىڭ سىقىپ تۇرۇپ: «مەن ناهىيە خەلقىگە ۋەكالىتەن پارتىيە، هۆكۈمەتكە رەهمەت ئېيتىمەن» دېدى. غەيرەت ئابدۇللامۇ: «بۇ تېخى باشلىنىش، بىز خەلقنى يېتەكلەپ يولنى كۆپ، ياخشى ياسايمىز، پارتىيە ئۈچۈن شان - شەرەپ كەلتۈرۈش — ئەڭ زور ئارزۇيۇم، خەلقنىڭ ئېهتىياجى — ئۆمۈرلۈك ئىشىم!» دېدى.

غەيرەت ئابدۇللا ۋە قاتناش باشقارمىسىدىكى كادىرلار ئىش مەيدانىدىن قايتماي ئىككى ئاي ئىشلىدى، ئىشلىگەندىمۇ هەر كۈنى ئۇن سائەتتىن ئارتۇق ئىشلىدى، ئىش ئورنىدا تولا چاغدا قۇرۇق نان يېيىشكە، سوغۇق سۇ ئىچىشكە توغرا كېلەتتى، مۇشۇنداق شارائىتتا غەيرەت ئابدۇللانىڭ ئۆت ياللۇغى كېسىلى بىرنەچچە قېتىم قوزغىلىپ قالدى، ئەمما ئۇ ئىشلەۋەردى، باشقىلار ئۇنى خوتەنگە بېرىپ داۋالىنىپ كېلىشكە دەۋەت قىلغاندا، ئۇ «مۇشۇ يول بۆلىكىنى پۈتكۈزۈپ بولغاندا بىر گەپ بولار» دەپ داۋالىنىشنى كەينىگە سۈردى.

1985 - يىلىدىن 1994 - يىلغىچە ئاپتونوم رايوندىن خوتەنگە 420 كىلومېتىر ئاسفالت يول پىلانى چۈشۈرۈلدى. خوتەن ۋىلايىتىدە ئەمەلىيەتتە 1750 كىلومېتىر ئاسفالت يول ياسالدى. هازىر خوتەن ۋىلايىتى دۆلەت يولى، ئۆلكە يولىنى ئاساس، ناهىيە - يېزا تاشيولىنى تور قىلغان تاشيول تورىنى شەكىللەندۈرۈپ، شەهەر، ناهىيە، يېزا - بازار تاشيوللىرىنى ئاسفالتلاشتۇرۇپ بولدى.

«ئەگەر قىيىنچىلىق يوق بولسا، بىز كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ نېمە كېرىكى؟»

چىرادىن بۇيا كۆمۈر كېنىغا بارىدىغان 150 كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتىكى 3 - دەرىجىلىك تاشيول غەيرەت ئابدۇللانىڭ خوتەن خەلقى

(ئاخىرى 5 - بەتتە)

سۈرەتتە: غەيرەت ئابدۇللا (سولدا) ئىش ئۈستىدە.

يۈسۈپ ئەيسا ياشانغانلار ئىشىنى باشقۇرۇش ئورگانلىرىنى كۈچەيتىشنى تەكىتلىدى

ئۆز خەۋىرىمىز. ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى يۈسۈپ ئەيسا 6 - ئاينىڭ 26 - كۈنى ئېچىلغان ئاپتونوم رايونلۇق ياشانغانلار خىزمىتى سۆهبەت يىغىنىدا ياشانغانلار ئىشىنى باشقۇرۇش ئورگانلىرىنى كۈچەيتىش كېرەك، ئاجىزلاشتۇرۇپ قويۇشقا بولمايدۇ، ئەمەلدىن قالدۇرۇۋېتىشكە تېخىمۇ بولمايدۇ، دەپ تەكىتلىدى.

يۈسۈپ ئەيسا يەنە تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: هازىر بىز مەركىزىي كومىتېتنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى مۇهىم يوليورۇقىنى ئىزچىللاشتۇرۇۋاتىمىز، ۋاڭ لېچۈەن شۇجىنىڭ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم خىزمەت يىغىنىدا قىلغان سۆزىنىڭ روهىغا ئاساسەن، ياشانغانلاردىن ئىبارەت بۇ زور ساهەنىڭ مۇقىملىقىنى قوغدىشىمىز، ياشانغانلار خىزمىتىگە ئەهمىيەت بېرىپ، ياشانغانلار خىزمىتىنى بەش يىللىق پىلانغا كىرگۈزۈشىمىز كېرەك.

قىسقا خەۋەرلەر

● يېقىندا ئاپتونوم رايون بويىچە ئېچىلغان تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلەپ، ئىقتىسادچىللىق بىلەن مەكتەپ باشقۇرۇش، مەكتەپ ئىگىلىكى خىزمىتى يىغىنىدا شىنجاڭ تىببىي شۆيۈەنى تېفىڭ دورا زاۋۇتى، شىنجاڭ سانائەت شۆيۈەنى پەن تەتقىقاتى پراكتىكا زاۋۇتى قاتارلىق سەككىز كارخانا ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئۈلگە بولۇپ «مەكتەپلەر باشقۇرۇۋاتقان چولپان كارخانا» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى.

مۇهەممەتئىمىن ئوبۇل (ئۆز مۇخبىرىمىز)
ئابدۇۋەلى هەسەن (پراكتىكانت مۇخبىر)

● رەهبىرىي كادىرلار، داڭ ئۈلگىسى يولداش كۇڭ فەنسېننىڭ هاياتى ۋە ئىش ئىزلىرى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن شەندۇڭ كىنو ستۇدىيىسى بىلەن بېيجىڭ كىنو ستۇدىيىسى بىرلىشىپ ئىشلىگەن مۇنەۋۋەر هېكايە فىلىم «كۇڭ فەنسېن» جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىغا سوۋغات سۈپىتىدە 1 - ئىيۇلدىن ئېتىبارەن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ جاي - جايلىرىدا قويۇلۇشقا باشلىدى.

تۇردى قاسىمى

● قەشقەر شەهىرىنىڭ قاتناش شارائىتىنى ياخشىلاپ، شەهەر رايونىنىڭ جەنۇبىي ۋە شىمالىدىكى قاتنىشىنى راۋانلاشتۇرۇش مەقسىتىدە پىلانلانغان «تۈمەن دەريا ساهىلى» يولى قۇرۇلۇشىدا 6 - ئاينىڭ 25 - كۈنى ئىش باشلاندى.

خۇدابەردى ئابدۇللا (ئۆز مۇخبىرىمىز)

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com

«رەھبىرىي كادىرلار چوقۇم سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش كېرەك» دېگەن مەزمۇندىكى ئۆگىنىش پىلانى

«رەھبىرىي كادىرلار چوقۇم سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش كېرەك»، بۇ ـ ماركسىزمنىڭ بىر مۇھىم پرىنسىپى، پارتىيىمىزنىڭ چوڭ ئەۋزەللىكى ۋە شەرەپلىك ئەنئەنىسى، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئىزچىل ئىدىيىسى. بولۇپمۇ يېقىنقى بىر مەزگىلدىن بۇيان، باش شۇجى جياڭ زېمىن «رەھبىرىي كادىرلارنىڭ سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشى»نى قايتا ـ قايتا تەكىتلىدى ھەمدە ئۆگىنىشكە ئەھمىيەت بېرىش، سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش، توغرا كەيپىياتقا ئەھمىيەت بېرىشنى تەشەببۇس قىلدى. بۇ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ يېڭى ۋەزىيەتتە، پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلىرىغا قويغان مۇھىم تەلىپى.

يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش توغرىسىدىكى ئالاقىدار بايانلىرىنى، باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ رەھبىرىي كادىرلارنىڭ سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشىگە ئالاقىدار بىر قاتار مۇھىم سۆزلىرىنى مەركەزلىك، سىستېمىلىق ئۆگىنىپ، ئىدىيىۋى ئەمەلىيەتكە ۋە خىزمەت ئەمەلىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈش، تەجرىبە ـ ساۋاقلارنى ئەستايىدىل يەكۈنلەش، توغرا سىياسىي يۆنىلىش ۋە سىياسىي مەيداننى قەتئىيلەشتۈرۈپ، توغرا سىياسىي قاراش تۇرغۇزۇش، سىياسىي ئىنتىزامنى قاتتىق ئىجرا قىلىش، سىياسىي پەرق ئېتىش ئىقتىدارىنى ۋە سەزگۈرلۈكنى ئۆستۈرۈش، شۇ ئارقىلىق رەھبىرىي كادىرلارنىڭ سىياسىي ساپاسى ۋە رەھبەرلىك سەۋىيىسىنى يەنىمۇ يۇقىرى كۆتۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك ماددىي مەدەنىيەت ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ساغلام راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن، بۆلۈمىمىز رەھبىرىي كادىرلارنىڭ چوقۇم سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش كېرەكلىكى توغرىسىدىكى ئۆگىنىشنى بۇ يىلنىڭ كېيىنكى يېرىمىدىكى كادىرلار نەزەرىيە تەربىيىسىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى قىلىشنى، شۇنىڭدەك مەركىزىي كومىتېتنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى يوليورۇقلىرى روھىنى ئۆگىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇشنى داۋاملاشتۇرۇش ۋە چوڭقۇرلاشتۇرۇشنى قارار قىلدى. ھازىر مۇناسىۋەتلىك ئىشلارنى تۆۋەندىكىدەك ئورۇنلاشتۇرىمىز:

1. ئۆگىنىش مەزمۇنى

«رەھبىرىي كادىرلار چوقۇم سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش كېرەك» دېگەن ئۆگىنىشنىڭ مەزمۇنى ئىنتايىن كەڭ، ئىنتايىن مول، بۇنىڭدا، ئەڭ مۇھىمى ئەمەلىيەتكە زىچ بىرلەشتۈرۈپ ئۆگىنىش كېرەك. ئۆگىنىش ئارقىلىق تۆۋەندىكى بىر نەچچە نۇقتىنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىش كېرەك:

(1) سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشنىڭ يادروسى ـ توغرا سىياسىي يۆنىلىشتە، سىياسىي مەيداندا چىڭ تۇرۇش، سىياسىي پرىنسىپ مەسىلىسىدە، مۇنداق بىر نەچچە نۇقتىدا تەۋرەنمەسلىك، يەنى، دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسىنى بارلىق خىزمەتلەرنىڭ تۈپ يېتەكچى قائىدىسى قىلىشتىن تەۋرەنمەسلىك، ئىدىيىدە ئازاد بولۇشتا چىڭ تۇرۇپ،

مۇھىم نۇقتا، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىشەنچىنى چىڭىتىش؛ توغرا كىشىلىك تۇرمۇش قارىشىنى تۇرغۇزۇشتا، مۇھىم نۇقتا جان ـ دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتا چىڭ تۇرۇش؛ توغرا قىممەت قارىشى تۇرغۇزۇشتا، مۇھىم نۇقتا، جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىش، خالىس تۆھپە قوشۇش روھىنى جارى قىلدۇرۇش.

(4) سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشنىڭ ئاساسى ـ ئىتتىپاقلىققا ئەھمىيەت بېرىش، ئومۇمىيلىققا ئەھمىيەت بېرىش. شىنجاڭدا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش ۋە قانۇننىڭ ئىززەت ـ ھۆرمىتىنى قوغداش بايرىقىنى مەردانىلەرچە ئېگىز كۆتۈرۈش كېرەك. شۇنى سەگەكلىك بىلەن كۆرۈش كېرەككى، نۆۋەتتە شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىغا تەسىر يەتكۈزىدىغان ئاساسىي خەۋپ مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەردىن كېلىدۇ. مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى مىللىي بۆلگۈنچىلەرنىڭ ۋە دۈشمەن كۈچلەرنىڭ شىنجاڭدىكى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىدىغان، مىللىي بۆلگۈنچىلىك پەيدا قىلىدىغان، جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىغا تەسىر يەتكۈزىدىغان بارلىق سۆز ـ ھەرىكەتلىرىگە قارشى بايراق روشەن ھالدا كۈرەش قىلىش، قەتئىي زەربە بېرىش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار ئومۇمىيلىققا، سىياسىي يۆنىلىشكە، تۈپ پرىنسىپقا، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىغا ۋە ۋەتەننىڭ بىرلىككە مۇناسىۋەتلىك بولغان ھەق ـ ناھەق ئالدىدا پرىنسىپتا چىڭ تۇرۇش، ھەق ـ ناھەقنى ئايرىش، بايرىقى روشەن بولۇش، ئىزچىل تۈردە سىياسىي جەھەتتە سەگەك ۋە قەتئىي بولۇش كېرەك. قىسمەن مەنپەئەتنى ئومۇمىي مەنپەئەتكە بويسۇندۇرۇش، جايلارنىڭ مەنپەئەتىنى دۆلەت مەنپەئەتىگە بويسۇندۇرۇش كېرەك. كۈچىنىڭ بارىچە دۆلەتكە تۆھپە قوشۇش كېرەك.

(5) سىياسىينى تەكىتلەشنىڭ كاپالىتى ـ سىياسىي ئىنتىزامغا قاتتىق رىئايە قىلىشتا، سىياسىي جەھەتتە لىبېرالىزمغا، تەشكىلىي جەھەتتە تارقاقچىلىققا ۋە تۈرلۈك شەكىلدىكى تارماقچىلىققا، جۈملىدىن يەرلىك قورۇقچىلىققا قەتئىي قارشى تۇرۇش، «يۇقىرىنىڭ سىياسىتى بولسا، تۆۋەننىڭ تەدبىرى بار» دېگەندەك ئەھۋاللارنىڭ كۆرۈلۈشىنى قەتئىي توسۇش كېرەك. رەھبىرىي كادىرلار ھەرقانداق ئەھۋالدا، «قىل دېگەننى قىلىش، قىلما دېگەننى قىلماسلىق» كېرەك. تۈرلۈك مۇرەككەپ ئىجتىمائىي ھادىسىلەر ئالدىدا، يېڭى ئەھۋال، يېڭى مەسىلىلەر ئالدىدا، كىچىك ئىشلاردىن چوڭ ئىشلارنى كۆرۈشكە ماھىر بولۇش، مەسىلىلەرگە سىياسىي جەھەتتىن قاراش، ھەق ـ ناھەقنى، ياخشى بىلەن ياماننى، گۈزەللىك بىلەن رەزىللىكنى، شەرەپ بىلەن نومۇسنى ئايرىش، سىياسىي جەھەتتە پەرق ئېتىش ئىقتىدارى ۋە سىياسىي سەزگۈرلۈكنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈشى، بايرىقى روشەن بولۇشى، گاڭگىراپ قالماسلىقى، ھەرىكەت سۈيى بولۇپ قالماسلىقى

ئىشلىرىدىكى رەھبەرلىك ئورنى ۋە رولى تارىخىي تەرەققىياتنىڭ مۇقەررەرلىكى، خەلقنىڭ ئىرادىسى بولۇپ، ھەرقانداق كۈچ ئۇنىڭ ئورنىنى باسالمايدۇ. ھازىر ئاز ساندىكى كىشىلەرنىڭ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى بەرپا قىلىش جەريانىدىكى رەھبەرلىك رولىدىن تەۋرىنىپ قالغانلىقىغا قەتئىي قارشى تۇرۇش كېرەك، بەزىلەردە ھەتتا پارتىيىنىڭ رەھبەرلىكىنى ئاجىزلىتىدىغان ۋە ئۇنىڭغا تاقابىل تۇرىدىغان خاتا خاھىشلار بار، پارتىيە رەھبەرلىكىنى سۇسلاشتۇرىدىغان، ئاجىزلاشتۇرىدىغان ئەھۋاللارنى قەتئىي تۈگىتىش، پارتىيە رەھبەرلىكىگە قارشى سۆز ـ ھەرىكەتلەرگە قارشى قەتئىي كۈرەش قىلىش كېرەك. ئاڭلىق ھالدا ئىدىيىۋى ـ سىياسىي جەھەتتە ۋە ھەرىكەتتە پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى بىلەن يۈكسەك بىردەك بولۇش، خەلق ئاممىسى بىلەن ئىتتىپاقلىشىپ، ئۇلارنى شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا يېتەكلەش كېرەك.

2. ئۆگىنىش ئۇسۇلى

بۇ قېتىمقى ئۆگىنىش پائالىيىتى ئاساسەن پۈتۈن ئاپتونوم رايوندىكى ناھىيە (باشقارما) دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كادىرلار ئارىسىدا قانات يايدۇرۇلىدۇ، رەھبىرىي كادىرلار سىياسىينى تەكىتلەش توغرىسىدىكى ئۆگىنىشتە ماركسىزملىق ئۆگىنىش ئىستىلىدا چىڭ تۇرۇش، مەركەزنىڭ 7 ـ نومۇرلۇق ھۆججىتى بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم خىزمەت يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇش بىلەن بىرلەشتۈرۈش، مەملىكەتلىك ۋە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى، سىياسىي كېڭەشتىن ئىبارەت «ئىككى يىغىن» نىڭ روھىنى ئۆگىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇش بىلەن بىرلەشتۈرۈش، قانات يايدۇرۇلۇۋاتقان جاڭجياگاڭ تەجرىبىلىرىنى ئۆگىنىش پائالىيىتى بىلەن بىرلەشتۈرۈش، چىرىكلىككە قارشى تۇرۇپ، پاكلىقنى تەشەببۇس قىلىش، كەسپلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش بىلەن بىرلەشتۈرۈش كېرەك.

ئۆگىنىشتە شەخسىي ئۆزى ئۆگىنىشنى ئاساس، كوللېكتىپ ئۆگىنىش، مۇزاكىرە قىلىشنى قوشۇمچە قىلىش لازىم. شەخسنىڭ ئۆزلۈكىدىن ئۆگىنىشكە خىزمەت بىلەن ئۆگىنىش ئوتتۇرىسىدىكى زىددىيەتنى مۇۋاپىق ھەل قىلىش، ئۆزلۈكىدىن ئۆگىنىش ۋاقتىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە كاپالەتلىك قىلىش؛ ئۆزلۈكىدىن ئۆگەنگەندە كىتاب ئوقۇش، خاتىرە يېزىش ھەمدە سۆز تېزىسى تەييارلاش، ئارىلاپ تەكشۈرۈش كېرەك. كوللېكتىپ ئۆگەنگەندە پارتكوم مەركىزىي ئۆگىنىش گۇرۇپپىسى ۋە تۈرلۈك ئۆگىنىش كۇرسى، تەربىيىلەش كۇرسى قاتارلىق شەكىللەرنى قوللىنىشقا بولىدۇ، ئاساسەن مۇزاكىرە قىلىش، ئالماشتۇرۇش كېرەك، سۆز قىلغاندا نەزەرىيىنى ئەمەلىيەتكە باغلاش، ئەستايىدىل

2) يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش توغرىسىدىكى بايانلىرى (ئۈزۈندە)؛

3) يولداش جياڭ زېمىننىڭ پارتىيە 14 ـ نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 5 ـ ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيانقى كۆپ قېتىم قىلغان سۆزلىرىنىڭ مۇھىم نۇقتىلىرى؛

4) «تىرىشىپ يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنىنى بەرپا قىلايلى» يولداش جياڭ زېمىننىڭ 1996 ـ يىل 6 ـ ئاينىڭ 21 ـ كۈنى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 75 يىللىقىنى خاتىرىلەش سۆھبەت يىغىنىدا قىلغان سۆزى؛

5) ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى مۇھىم يوليورۇقى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم خىزمەت يىغىنىنىڭ مۇھىم ھۆججىتى؛

6) يولداش دېڭ گۇەنگېننىڭ پارتىيىۋىلىك چېنىقىشنى كۈچەيتىپ، بەشنى «ئەستە چىڭ تۇتۇش» نى تىرىشىپ ئورۇنداش توغرىسىدىكى سۆزى؛

7) يولداش ۋاڭ لېچۈەننىڭ 1996 ـ يىل 1 ـ ئاينىڭ 27 ـ كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشكىلات خىزمىتى يىغىنىدا قىلغان سۆزى (1 ـ قىسمى)؛

پايدىلىنىدىغان ماتېرىياللار:

«خەلق گېزىتى»، «ئىزدىنىش» ژۇرنىلى، «نۇر گېزىتى» قاتارلىق گېزىت ـ ژۇرناللاردىكى ئالاقىدار ماقالىلەر (ئۈزۈندىلەر)؛

يۇقىرىدىكى ماتېرىياللار توپلام قىلىپ چىقىرىلغاندىن كېيىن، ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى رەھبىرىي كادىرلارغا تارقىتىپ بېرىلىدۇ.

4. ئۆگىنىش ۋاقتى

بۇ قېتىمقى ئۆگىنىش ۋاقتى بۇ يىلنىڭ 3 ـ، 4 ـ پەسىللىرىگە ئورۇنلاشتۇرۇلدى. جايلار، ئورۇنلار ئۇقتۇرۇشنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، دەرھال ئۆگىنىشكە سەپەرۋەرلىك قىلىپ، تەلەپلەرنى ئوتتۇرىغا قويۇش كېرەك. 8 ـ ئاينىڭ ئاخىرى، 10 ـ ئاينىڭ ئوتتۇرى، 11 ـ ئاينىڭ ئاخىرى ھەر قايسى ئورۇنلار بىر قېتىمدىن مەركەزلەشتۈرۈپ مۇزاكىرە قىلىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشى كېرەك.

12 ـ ئاينىڭ ئاخىرىدىن بۇرۇن ھەر بىر ناھىيە (باشقارما) دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كادىرلار نەزەرىيە، ئەھۋال، تەھلىل، تەدبىرلىرى بولغان بىر پارچە نەزەرىيىۋى ماقالە ياكى تەتقىقات دوكلاتى يېزىپ چىقىشى لازىم، ئاندىن ئۇلارنى ئالماشتۇرۇش، باھالاپ چىقىش كېرەك. ھەر بىر ئادەمنىڭ ئۆگىنىش ئەھۋالىنى كادىرلار نەزەرىيە ئۆگىنىش نەتىجە كارتوچكىسىغا كىرگۈزۈپ، 1996 ـ يىللىق باھالاش ئۆلچىمى قىلىش لازىم.

5. ئۆگىنىش مۇھاكىمە سوئالى

1) رەھبىرىي كادىرلارنىڭ چوقۇم سىياسىينى تەكىتلەش كېرەكلىكىنىڭ مۇھىم ئەھمىيىتىنى قايسى جەھەتلەردىن تولۇق تونۇش كېرەك؟

2) رەھبىرىي كادىرلارنىڭ چوقۇم سىياسىينى تەكىتلەش كېرەكلىكىنىڭ مەنىسى ۋە مەزمۇنى نېمە؟

مەسىلىسىدە، مۇنداق بىر نەچچە نۇقتىدا تەۋرەنمەسلىك، يەنى، دېڭ شىياۋپىڭ نەزەرىيىسىنى بارلىق خىزمەتلەرنىڭ تۈپ يېتەكچى قائىدىسى قىلىشتىن تەۋرەنمەسلىك، ئىدىيىدە ئازاد بولۇشتا چىڭ تۇرۇپ، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش ئىدىيىۋى لۇشيەنىدە چىڭ تۇرۇشتىن تەۋرەنمەسلىك، «پۇرسەتنى تۇتۇپ، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى كېڭەيتىش، تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش، مۇقىملىقنى ساقلاش»تا چىڭ تۇرۇشتىن تەۋرەنمەسلىك كېرەك. سىياسىي نۇقتىئىنەزەردە بىر نەچچە چەكنى پەرقلەندۈرۈش كېرەك. بۇلار، ماركسىزم بىلەن ماركسىزمغا قارشى تۇرۇشنىڭ چەك - چېگرىسى، سوتسىيالىستىك ئومۇمىي مۈلۈكچىلىكنى ئاساسىي گەۋدە قىلىپ، كۆپ خىل ئىگىلىك تەركىبىنى ئورتاق راۋاجلاندۇرۇش بىلەن خۇسۇسىيلاشتۇرۇشنىڭ چەك - چېگرىسى، سوتسىيالىستىك دېموكراتىيە بىلەن غەرب پارلامېنت، دېموكراتىيىسىنىڭ چەك - چېگرىسى، دىئالېكتىك ماتېرىيالىزم بىلەن ئىدېئالىستىك مېتافىزىكىنىڭ چەك - چېگرىسى، سوتسىيالىزم ئىدىيىسى بىلەن فېئودالىزم، كاپىتالىزم چىرىك ئىدىيىسىنىڭ چەك - چېگرىسى، غەربنىڭ ئىلغار نەرسىلىرىنى ئۆگىنىش بىلەن چەت ئەلگە چوقۇنۇشنىڭ چەك - چېگرىسى، مەدەنىيەتلىك، ساغلام تۇرمۇش ئۇسۇلى بىلەن پاسسىپ، چۈشكۈن تۇرمۇش ئۇسۇلىنىڭ چەك - چېگرىسى، بۇ مەسىلىلەردە چوقۇم پەرق ئېتىش ئىقتىدارى بولۇش كېرەك. ھەقىقەتنى پەرقلەندۈرمەسلىككە، گۇزەللىك بىلەن رەزىللىكنى ئايرىماسلىققا، پارتىيىنىڭ تەشەببۇسىغا خىلاپ بولغان گەپ - سۆزلەرنى ئۆز مەيلىگە قويۇۋېتىشكە، پارتىيىنىڭ مەقسىتى ۋە ئىنتىزامى بىلەن سىغىشالمايدىغان ناچار كەيپىياتلارنىڭ يامرىشىغا يول قويۇشقا بولمايدۇ.

(2) سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشنىڭ ئاساسى ئاممىۋى قاراش، ئاممىۋى لۇشيەندە چىڭ تۇرۇشتا. ھەر دەرىجىلىك كادىرلارغا ئاممىۋى قاراشنىڭ ماركسىزمنىڭ تۈپ قارىشى ئىكەنلىكىنى ھەقىقىي بىلدۈرۈش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارغا ئامما ھىمايىسى، قوللىشىنىڭ بىزنىڭ ئەڭ زور ئۈستۈنلۈكىمىز ئىكەنلىكىنى، ئاممىدىن ئايرىلغاندا ھېچقانداق ئىشنى باشقا چىقارغىلى بولمايدىغانلىقىنى تولۇق تونۇتۇش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارنى ئاممىۋى لۇشيەننىڭ پارتىيىمىزنىڭ تۈپ خىزمەت لۇشيەنى ئىكەنلىكىنى چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈۋېلىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارنى جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشنىڭ پارتىيىمىزنىڭ بىردىنبىر مەقسىتى ئىكەنلىكىنى، رېئال تۇرمۇشتا قانداقلا ئۆزگىرىش بولمىسۇن، بۇ مەقسەتتىن ئايرىلىشقا بولمايدىغانلىقىنى، بۇ مەقسەتنىڭ ھەرگىز ئۆزگەرمەيدىغانلىقىنى، ئەكسىچە بولغاندا پارتىيىنىڭ رەڭگى ۋە سۈپىتى ئۆزگىرىپ كېتىدىغانلىقىنى ئېسىدە چىڭ تۇتۇش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش كېرەك. يېڭى تارىخىي شارائىتتا ئۆزلۈكسىز تۈردە يېڭى ئەھۋاللارنى تەتقىق قىلىپ، يېڭى مەسىلىلەرنى ھەل قىلىپ، يېڭى تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ، ئاممىۋى قاراشتا، ئاممىۋى لۇشيەندە چىڭ تۇرۇشنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈپ، تەدرىجىي تۈردە ئۇنى كەيپىياتقا، تۈزۈمگە ئايلاندۇرۇش كېرەك.

(3) سىياسىينى تەكىتلەشتىكى ئەڭ تۈپ مەسىلە دۇنيا قاراش، كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى، قىممەت قارىشى مەسىلىسىنى ياخشى ھەل قىلىپ، پارتىيىۋىلىكنى ئۆزلۈكسىز كۈچەيتىشتىن ئىبارەت. نۆۋەتتىكى ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، توغرا دۇنيا قاراش تۇرغۇزۇشتا، سىياسىي جەھەتتە پەرق ئېتىش ئىقتىدارى ۋە سىياسىي سەزگۈرلۈكنى تىرىشىپ ئۈستۈرۈشى، بايرىقى روشەن بولۇشى، گاڭگىراپ قالماسلىقى، ھەرىكەت سۈبى بولۇپ قالماسلىقى كېرەك.

(6) ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇشتا چىڭ تۇرۇش- سىياسىينى تەكىتلەشتىكى مۇھىم فاڭجېن، جۇڭگوچە سوتسىيالىزمدا بىرىنچىدىن، ئىقتىساد تەرەققىي تاپىدۇ، ئىككىنچىدىن، مەنىۋى مەدەنىيەت بولىدۇ. پۈتكۈل سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى جەريانىدا، ئىزچىل تۈردە ماددىي مەدەنىيەت بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەتنى بىرلىككە كەلگەن كۈرەش نىشانى قىلىش، جانلىق بىرلەشتۈرۈش، ماسلاشتۇرۇپ تەرەققىي قىلدۇرۇش كېرەك. ھەر قانداق ۋاقىت، ھەر قانداق ئەھۋالدا، مەنىۋى مەدەنىيەتنى قۇربان قىلىش بەدىلىگە ئىقتىسادنىڭ بىر مەھەللىك تەرەققىياتىغا ئىنتىلىشكە بولمايدۇ. زېھنىي كۈچنى مەركەزلەشتۈرۈپ ئىقتىسادنى تۇتۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى نىسپىي ئارقىدا قېلىش مەسىلىسىنى ئەستايىدىل ھەل قىلىش كېرەك. جاڭجياگاڭغا ئوخشاش ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇشنى ھەقىقىي ئىشقا ئاشۇرۇش كېرەك.

(7) سىياسىينى تەكىتلەشنى ھەقىقىي ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن، ئۇنى ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىققا ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك. مەركەزنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى مۇھىم يوليورۇقى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم خىزمەت يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇشتا، ئىجتىمائىي، سىياسىي مۇقىملىقنى قوغداشقا مۇناسىۋەتلىك بولغان تۈرلۈك تەدبىرلەرنى يەنىمۇ ئەمەلىيلەشتۈرۈش، جەمئىيەتنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك تىنچلىقىنى ساقلاش، ئىقتىسادىي تەرەققىياتقا، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشكە ياخشى ئىجتىمائىي - سىياسىي مۇھىت يارىتىش كېرەك. پۇرسەتنى تۇتۇپ ئىقتىسادنى يۈكسەلدۈرۈش، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ تۇرمۇشىنى تىرىشىپ ياخشىلاش كېرەك. دۆلەتنىڭ ئوتتۇرا، غەربىي قىسمىنىڭ پەرقىنى كىچىكلىتىشكە ئائىت ئېتىبار بېرىش سىياسىتىدىن ۋە دۆلەتنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، ئاپتونوم رايونلۇق 5 - قېتىملىق پارتىيە قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇش، ئاپتونوم رايوننىڭ خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلانىنى ۋە 2010 - يىلىغىچە بولغان كەلگۈسى نىشانى پروگراممىسىدا بەلگىلەنگەن تۈرلۈك ۋەزىپىلەرنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇش، ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاسارەت بىلەن تىرىشىپ، پۇختا، قېتىرقىنىپ ئىشلەپ، بۇنىڭدىن كېيىنكى بەش يىل ۋە كېيىنكى ئەسىردىكى زور تەرەققىيات ئۈچۈن تىرىشىپ كۈرەش قىلىش كېرەك.

(8) سىياسىينى تەكىتلەشتە، پارتىيە رەھبەرلىكىدە قەتئىي تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇش ۋە ئۇنى كۈچەيتىش - ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىشنىڭ ۋە ساغلام راۋاجلاندۇرۇشنىڭ تۈپ كاپالىتى، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئىستىقبالى ۋە تەقدىرىگە مۇناسىۋەتلىك زور سىياسىي پرىنسىپلىق مەسىلە. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ جۇڭگو ئىنقىلابى ۋە قۇرۇلۇش ئۆگىنىش كۆرسى، تەربىيىلەش كۇرسى قاتارلىق شەكىللەرنى قوللىنىشقا بولىدۇ، ئاساسەن مۇزاكىرە قىلىش، ئالماشتۇرۇش كېرەك، سۆز قىلغاندا نەزەرىيىنى ئەمەلىيەتكە باغلاش، ئەستايىدىل ئويلىنىش ئاساسىدا، نۆۋەتتىكى چوڭ - چوڭ ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشنىڭ پىكىر يولى ۋە تەدبىرلىرىنى ئوتتۇرىغا قويۇش كېرەك.

3. ئۆگىنىش ماتېرىياللىرى

ئوقۇلىدىغان ماتېرىياللار:

1) ماركسىزم كلاسسىكلىرى ئەسەرلىرىدىن تاللانما؛

تونۇش كېرەك؟

2) رەھبىرىي كادىرلارنىڭ چوقۇم سىياسىينى تەكىتلەش كېرەكلىكىنىڭ مەنىسى ۋە مەزمۇنى نېمە؟

3) قانداق قىلغاندا سىياسىي جەھەتتە لاياقەتلىك رەھبىرىي كادىر بولغىلى بولىدۇ؟

بۇ ئۈچ مەسىلىنى مۇھاكىمە، مۇلاھىزە قىلغاندا، ئۇنى پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەت ۋە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى مۇھىم ئەمەلىي مەسىلىلەر بىلەن ئاگلىق بىرلەشتۈرۈش لازىم.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى

تېرەكبازار يېزىسى ئوتلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، چارۋىچىلىق تەرەققىياتىغا ئاساس سالدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھۇسەن خالەم** خەۋەر قىلىدۇ: بۇگۇر ناھىيىسىنىڭ تېرەكبازار يېزىسى ئوتلاقلارنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش بىلەن بىللە ئوتلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، چارۋىچىلىق تەرەققىياتىغا پۇختا ئاساس ياراتتى.

بۇ يېزىنىڭ ئوتلاق شارائىتى ياخشى بولسىمۇ، چارۋا ماللار ئائىلىلەرگە ھۆددىگە بېرىلىپ، ئوتلاقلار دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ پايدىلىنىشىغا ئۆتكۈزۈپ بېرىلگەندىن كېيىن، دېھقان، چارۋىچىلاردا سىياسەتنىڭ ئۆزگىرىپ قېلىشىدىن ئەنسىرەپ ئوتلاق قۇرۇلۇشىغا مەبلەغ سالمايدىغان، ئوتلاقلارنى ئاسراشقا سەل قارايدىغان، بۇنىڭ بىلەن ئوتلاقلار قۇرۇپ پايدىلىنىش ئۇنۇمى تۆۋەنلەپ كېتىپ ھەر يىلى ئوت - چۆپ يېتىشمەسلىك تۈپەيلىدىن چارۋا ماللار ئۆلۈپ كېتىدىغان ئەھۋاللار كۆرۈلگەنىدى. بۇ خىل ئەھۋالغا ئاساسەن، يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى يېقىنقى ئىككى يىلدىن بۇيان، ئوتلاقلارنى باشقۇرۇش بىلەن ئوتلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، ئۇنۇملۇك چارە - تەدبىرلەرنى تۈزۈپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتتى. يېزىنىڭ بىر نەپەر ئاساسلىق مەسئۇلىنى مەخسۇس مۇشۇ خىزمەتنى تۇتۇشقا مەسئۇل قىلدى. يېزا، كەنتلەردە توققۇز تەشۋىقات گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، تۈرلۈك شەكىللەر ئارقىلىق «ئوتلاق قانۇنى» نى 7500 ئادەم (قېتىم) تەشۋىق قىلدى. ئوتلاقلارنى باشقۇرۇش ۋە ئوتلاق قۇرۇلۇشى بويىچە 14قارار كۇرس ئېچىپ، 2100 ئادەمنى تەربىيىلىدى. ئوتلاقتىن پايدىلانغۇچى ئورۇن ۋە شەخسلەرگە 23 پارچە ئوتلاقتىن پايدىلىنىش، قوغداپ ئىشلىتىش گۇۋاھنامىسى تارقىتىپ بەردى. بۇنىڭ بىلەن دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتلاقلارنى باشقۇرۇش - نازارەت قىلىش، ئوتلاق قۇرۇلۇشىغا مەبلەغ سېلىش ئاكتىپلىقى يۇقىرى كۆتۈرۈلدى. ئۇلارنىڭ ئوتلاقلارغا ئىگىدارچىلىق قىلىش ھوقۇقى قانۇن تەرىپىدىن قوغدىلىپ، پۈتۈن يېزىنىڭ ئوتلاقچىلىق قۇرۇلۇشى ئىلگىرى سۈرۈلدى. نەتىجىدە، سۇنئىي ئوتلاق كۆلىمى 18 مىڭ 500 موغا يېتىپ، 1993 - يىلدىكىدىن 5000 مو كۆپەيدى. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، چارۋىچىلار 35 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ توققۇز كىلومېتىر ئۇزۇنلۇقتا سەككىز تاناپ ئوتلاق سۇغىرىش ئۆستىڭى چاپتى، بەش ئورۇنغا تۇغ سېلىپ كەلكۈن سۈيىدىن پايدىلىنىپ 6000 مودىن ئارتۇق ئوتلاقنى سۇغىرىپ، 10 مىڭ تۇياقتىن ئارتۇق چارۋا مالغا ئوتلاق يېتىشمەسلىك مەسىلىسىنى ھەل قىلىپ، چارۋىچىلىق تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە پۇختا ئاساس ياراتتى.

مورى ناھىيىسىدە ئۇزۇن كىرپىكلىك تۆگە كۆپەيتىلمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدىلىم ئابدۇنەيىم** خەۋەر قىلىدۇ: مورى قازاق ئاپتونوم ناھىيىسى ئۇزۇن كىرپىكلىك تۆگىنى كۆپەيتىشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ ئۇنۇم ھاسىل قىلدى.

مۇتەخەسسىسلەر مورى ناھىيىسىدىكى ئۇزۇن كىرپىكلىك تۆگىنى 5 - خىل تۆگە دەپ بېكىتكەندىن بۇيان، بۇ ناھىيە بۇ خىل تۆگىنى كۆپەيتىشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، يايلاق، قىشلاقلارنى ئورۇنلاشتۇردى، بوتىلاقلارنىڭ ئەي بولۇشى ئۈچۈن بىر قەدەر تولۇق شارائىت ھازىرلاپ بەردى. بۇ خىل تۆگە سوغۇققا چىداملىق، يۇڭى ۋە تىۋىتى كۆپ، قىلى ئاز بولۇپ، ھازىر بۇ ناھىيىدە بۇ تۆگە 100دىن ئاشتى. بۇ تۆگىنى بېقىۋاتقان تۆت ئائىلىلىكنىڭ يىللىق كىرىمى 20 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ، ئائىلە ئىقتىسادىدا كۆرۈنەرلىك ياخشىلىنىش بولدى.

قۇمۇللۇق دېھقان، چارۋىچىلار قىشتا لاغايلاپ يۈرمەيدىغان بولدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئايشەم ياقۇپ** خەۋەر قىلىدۇ: قۇمۇللۇق دېھقان، چارۋىچىلار يەر بايلىقى، قۇياش نۇرى ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ، قوشۇمچە كەسىپلەر بىلەن شۇغۇللىنىپ، ئۆزلىرىنىڭمۇ، جەمئىيەتنىڭمۇ پايدىلىق كەسىپلەر بىلەن شۇغۇللانماقتا.

بۇ ۋىلايەت يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنىڭ تۈرتكىسىدە، يەر بايلىقى، قۇياش ئېنېرگىيىسى ئەۋزەللىكىدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىپ، دېھقانلارنىڭ قىشتا قوشۇمچە كەسىپلەر بىلەن شۇغۇللىنىشىغا شارائىت يارىتىپ بەردى. ھازىر ۋىلايەت بويىچە كۆكتاتلىق كۆلىمى 5100 مو بولۇپ، بۇنىڭ 2630 موسىنى قۇياش نۇرى پارنىكى ئىگىلەيدۇ. قىشلىق كۆكتاتلىقتىن يىلىغا ئوتتۇرىچە 16 مىڭ توننا كۆكتات ئېلىنىۋاتىدۇ. باقمىچىلىق، بورداقچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرىمۇ 1400دىن كۆپرەككە يەتتى. ئۇلار قوشۇمچە يېمەكلىكلەر بازارلىرىدىكى گۆش، توخۇ، تۇخۇم، سۈت قاتارلىق يېمەكلىكلەرنىڭ قىش پەسلىدە ئۈكسۈپ قالماسلىقىغا كاپالەتلىك قىلماقتا.

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

قۇمۇل شەھىرى جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىدە دەسلەپكى نەتىجىگە ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋايىت ئىسھاق** خەۋەر قىلىدۇ: «جاڭجياگاڭلىقلار قىلغان ئىشنى بىزمۇ قىلالايمىز، جاڭجياگاڭغا ئوخشاش شەھەرنى بىزمۇ قۇرالايمىز». مانا بۇ قۇمۇل شەھىرىدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق تونۇشى.

مەملىكەت بويىچە جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىش دولقۇنى كۆتۈرۈلگەندىن بۇيان، قۇمۇل شەھىرى جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىشتە ئىشنى قۇرۇق شوئاردىن ئەمەس بەلكى ئەمەلىي ئىشتىن باشلىدى. ئالدى بىلەن شەھەر بويىچە سەپەرۋەرلىك يىغىنى ئېچىپ، ئاممىنى جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىپ، يېڭى ئىستىل تىكلەشكە سەپەرۋەر قىلدى. 4-ئايدا شەھەر بويىچە جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىش، مەملىكەت بويىچە پاكىز شەھەر قۇرۇش، قۇمۇلنى ئاپتونوم رايون بويىچە «ئىككىنى ھىمايە قىلىشتىكى نەمۇنىلىك شەھەر» قىلىپ قۇرۇپ چىقىش، يېڭى كەيپىيات يارىتىش بويىچە كەڭ تۈردە تەشۋىقات پائالىيىتى ئېلىپ بېرىلدى. نۇرغۇن ئىدارە - جەمئىيەتلەر كوچىلارغا چىقىپ، ئاممىغا مۇلازىمەتلىق قىلدى. شەھەر رايونىدا ئومۇمىيۈزلۈك پاكىز شەھەر قۇرۇش دولقۇنى قوزغىلىپ، شەھەر تازىلىقى زور دەرىجىدە ياخشىلاندى. مەدەنىيەتلىك كوچا قىلىپ بەلگىلەنگەن ئاساسلىق يول رەتلەندى. قۇمۇلدا تۇرۇشلۇق قىسىملار نامرات دېھقان، چارۋىچىلارغا نەق پۇل، كىيىم-كېچەك قاتارلىق ماددىي بۇيۇملارنى ئىئانە قىلىپ، ئارمىيە- خەلق ئىتتىپاقلىقىنى يېڭى دولقۇنغا كۆتۈردى.

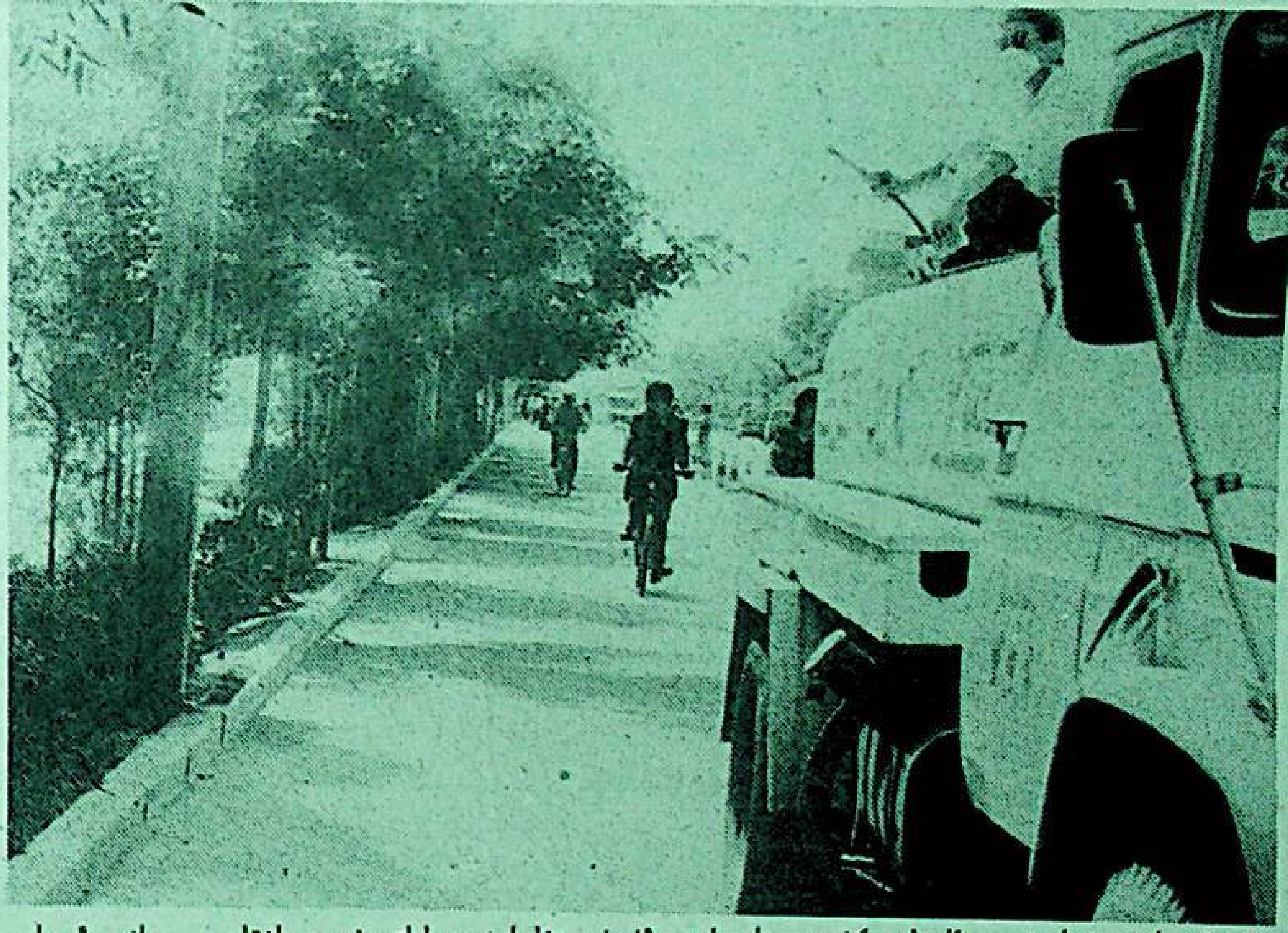

23-قېتىملىق دۇنيا مۇھىت ئاسراش كۈنىنى خاتىرىلەش ئۈچۈن غۇلجا شەھەرلىك مۇھىت باشقارمىسى، باغ - ئورمان باشقارمىسى مەركىزى گۈللۈكلەرنى پاكىز، رەتلىك ياساپ، 10 مىڭدىن ئارتۇق مەنزىرىلىك كۆچەتلەرگە ئومۇمىيۈزلۈك دورا چاچتى. 136 ئادەم ئاجرىتىپ، 7700 تۇننا ئەخلەت توشۇدى.

سۈرەتتە: خىزمەتچى خادىملار مەنزىرىلىك كۆچەتلەرگە دورا چاچماقتا. **ئابدۇجېلىل تۇرسۇن** فوتوسى

ئېسىل پەزىلەتلىك دوختۇر-سېستىرالارغا رەھمەت!

ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە مەكتىپى 1995-يىللىق ئاياللار مەمۇرىي باشقۇرۇش كەسپى سىنىپى (مىللىي سىنىپ)نىڭ ئوقۇغۇچىسى مېھرىگۈل بۇ يىل 4-ئاينىڭ مەلۇم بىر كۈنى تۇيۇقسىز ئاغرىپ يېتىپ قالغانىدى. ئۇنىڭ ساۋاقداشلىرى 500 يۈەن پۇل يىغىش قىلىپ، مېھرىگۈلنى ئاپتونوم رايونلۇق ئۆپكە كېسەللىكلىرى دوختۇرخانىسىغا ئاپاردى. ئۇلار دوختۇرخانىغا بارغاندا ئىشتىن چۈشۈش ئالدىدا تۇرغان دوختۇر - سېستىرالار كېسەلنىڭ ئېغىرلىقىنى كۆرۈپ، ھېرىپ-چارچىغىنىغا داۋالاش ئۈچۈن ئالدىن 2000 يۈەن تاپشۇرۇشقا توغرا كېلەتتى. دوختۇرلار ئۇلارنىڭ ئوقۇغۇچى ئىكەنلىكىنى نەزەرگە ئېلىپ 1000 يۈەن تاپشۇرۇشنى ئېيتتى. ئوقۇغۇچىلار مەكتەپكە قايتىپ كېلىپ ئامىنە مۇئەللىمنىڭ ياردىمى بىلەن يەنە 500 يۈەن تولۇقلىدى. كېسەل ئوپېراتسىيە قىلىنغاندىن كېيىن، دوختۇر- سېستىرالارنىڭ كۆڭۈل قويۇپ كۈتۈشى بىلەن سالامەتلىكى تېزلا ئەسلىگە كەلدى. مېھرىگۈل

كورلا شەھىرى قانۇنغا تايىنىپ يەر باشقۇرۇشتا چىڭ تۇرۇپ، ئاممىنىڭ يەرنى قەدىرلەش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈردى

يەر ۋە تەرەققىيات

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇنەۋۋەر ئابدۇرېشىتنىڭ** ئاپتونوم رايونلۇق يەر باشقۇرۇش ئىدارىسىدىن ئىگىلىشىچە، كورلا شەھەرلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان قانۇنغا تايىنىپ يەر باشقۇرۇشتا چىڭ تۇرۇپ، ئاممىنىڭ يەرنى قەدىرلەش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈرگەن.

كورلا شەھىرى شەھەر ئىقتىسادىنىڭ تېز، ساغلام، ماسلاشقان ھالدا تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، يەرلەرنى ھەقلىق ئىشلىتىش دائىرىسىنى ئۈزلۈكسىز كېڭەيتتى. يەر بازىرىنى زور كۈچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇردى. يەرلەرنى ھەقلىق ئىشلىتىش بىلەن «ئولتۇراقلىشىش قۇرۇلۇشى»نى ئۆزئارا بىرلەشتۈرۈش تەدبىرلىرىنى يولغا قويۇپ، زور نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. كورلا شەھىرىگە قاراشلىق تېكىنچى يېزىسى شەھەر مەركىزىگە جايلاشقان بولغاچقا، شەھەر تەرەققىياتىنىڭ ئېھتىياجىغا ئاساسەن، تېرىلغۇ يەرلەر قورۇلۇش ئۈچۈن ئىشلىتىلىپ كېتىپ، تېرىلغۇ يەر ئازلاپ كەتكەنىدى. بۇنىڭغا قارىتا شەھەرلىك يېزا ئىگىلىكىنى ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىي قىلدۇرۇشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى دۆلەت ئىگىلىكىدىكى يەرلەرنىڭ ئىشلىتىش ھوقۇقى تەۋەلىكىنى بېكىتىش ۋە تىزىملاپ گۇۋاھنامە تارقىتىش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇرۇپ، شەھەر رايونىغا 20 كىلومېتىر كېلىدىغان ئاۋات يېزا تەۋەلىكىدىن 20 مىڭ مو بوز يەر ئېچىپ، تېكىنچى يېزىسىدىكى دېھقانلارنىڭ تېرىقچىلىق قىلىشىغا بەردى. شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ئولتۇراق ئۆي مەسىلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، ھەر بىر شەھەر ئاھالىسىنىڭ بۇزۇلغان ئۆي ئورنى ئۈچۈن 65 كۋادرات مېتىرلىق بىر يۈرۈش ئۆي ۋە 20 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان تىجارەت دۇكىنى ھەل قىلىپ بەردى. ئەگەر دېھقان ئائىلىلىرىنىڭ ئولتۇراق ئۆي ئورنى شەھەر قۇرۇلۇشى ئۈچۈن بۇزۇپ ئىشلىتىلگەن بولسا، ھەر بىر دېھقان ئائىلىسىگە 70 - 80 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان بىر يۈرۈش بىنالىق ئۆي ۋە 20 كۋادرات مېتىر كېلىدىغان سودا مۇلازىملىق دۇكىنى ئايرىپ بەردى.

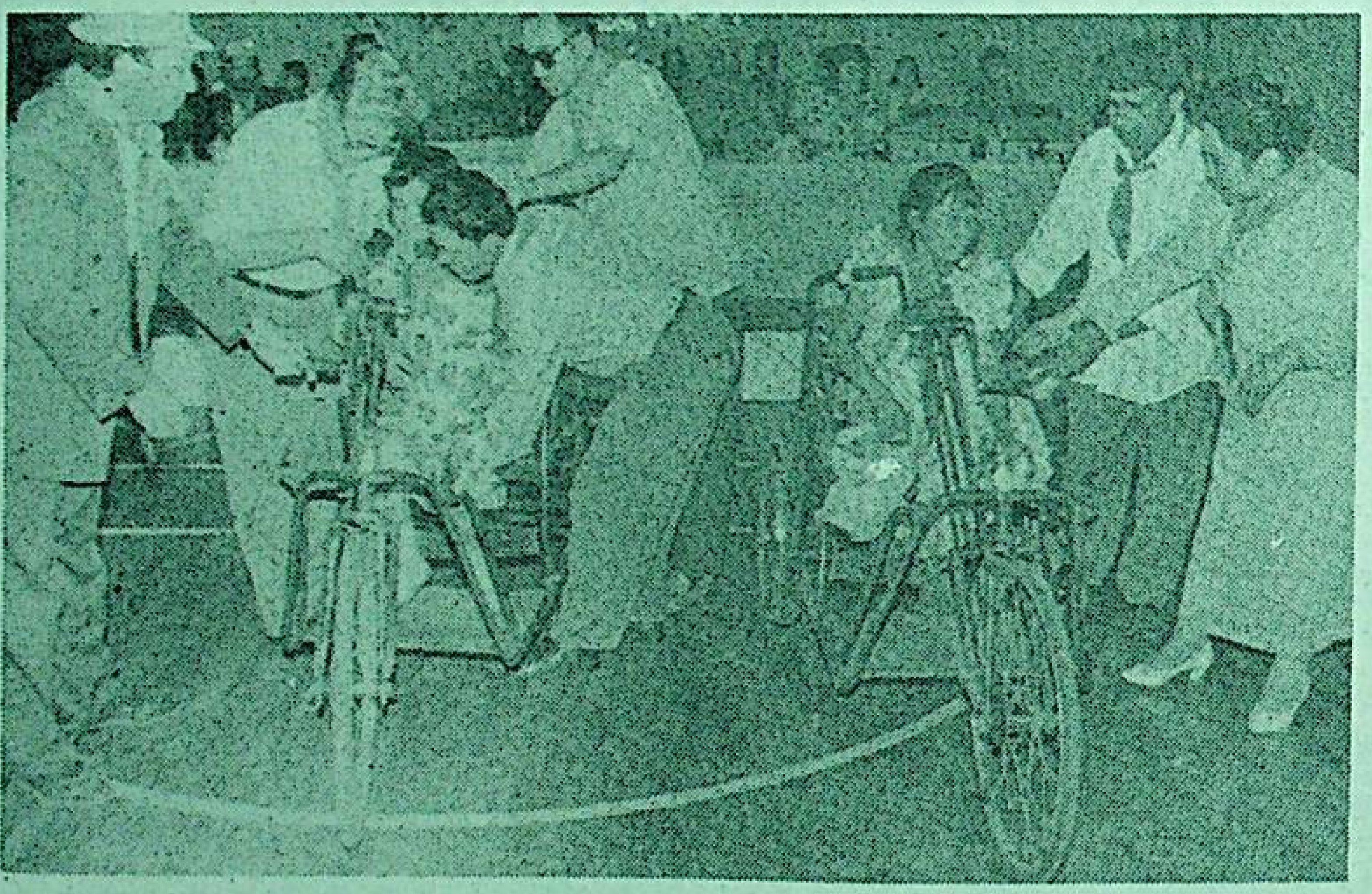

يېقىندا، شىنجاڭ نېفىتلىكى ئىقتىساد-سودا گۇرۇھى جەنۇبىي شىنجاڭ باش شىركىتى بىلەن قەشقەر ۋىلايەتلىك مېيىپلەر بىرلەشمىسى مارالبېشى، يوپۇرغا ناھىيىلىرىدىن كەلگەن ئىككى مېيىپ پىئونېرغا مېيىپلەر ھارۋىسى تەقدىم قىلدى.

سۈرەتتە: مېيىپ پىئونېرلارغا مېيىپلەر ھارۋىسى تەقدىم قىلىنماقتا. **مۇرات تۇرسۇن** فوتوسى

قارا دۆۋە يېزىسىدا توي-تۆكۈن، نەزىر-چىراق ئاددىي-ساددا ئۆتكۈزۈلمەكتە

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **يۇنۇس سادىق** خەۋەر قىلىدۇ: قۇمۇل شەھىرىنىڭ قارا دۆۋە يېزىسى 15 يىلدىن بۇيان ئۈنۈملۈك تەدبىرلەرنى قوللانغانلىقتىن توي-تۆكۈن، نەزىر- چىراق ئاددىي - ساددا ۋە تېجەشلىك ئۆتكۈزۈلىدىغان بولدى. بۇ يېزا قۇمۇل شەھىرىنىڭ غەربىي جەنۇبىغا جايلاشقان، ئۇيغۇرلار توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان نامرات يېزا ئىدى. يېزىلىق قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرغانىدى. بۇ گۇرۇپپا قۇرۇلغان 15 يىلدىن بۇيان رەھبەرلىك گۇرۇپپىسىنىڭ ئەزالىرى كۆپ قېتىم ئالماشقان بولسىمۇ، بەلگىلىمىلەر ئۆزگەرتىلمىدى. كەنت، مەھەللىلەرمۇ ئۆلچەمدىن ئاشۇرۇپ تويلۇق ئېلىنغان تويلارنىڭ توي خېتىنى كېچىكتۈرۈش، دىنىي زاتلار بۇنداق تويلارنىڭ نىكاھىنى ئوقۇماسلىق قاتارلىق چەكلەش تەدبىرلىرىنى قوللىنىپ،

تىنچلىق ئۆستەڭدە ياڭرىغان ئىتتىپاقلىق كۈيى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئۇرىيە ئىمامنىياز**، پراكتىكانت مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋەلى ھەسەن**

قۇتقۇزۇڭلار، قۇتقۇزۇڭلار! بىرسى ئۆستەڭگە چۈشۈپ كەتتى.

6-ماي چۈشتىن كېيىن ئۈرۈمچى شەھىرى تىنچلىق ئۆستىڭىنىڭ تۈگۈك ئەتراپىدا نەچچە ئونلىغان كىشىلەر ئەنە شۇنداق چۇقان سېلىشقىنىچە ئۆستەڭ ياقىلاپ يۈگۈرۈشمەكتە ئىدى. شىددەتلىك ئېقىندا بىر خەنزۇ ياش ناھايىتى تۆۋەن ئاۋازدا «قۇتقۇزۇڭلار، قۇتقۇزۇڭلار» دەپ توۋلايتتى. ئەتراپتىكى كىشىلەرنىڭ ئۇنى قۇتقۇزۇۋالغۇسى بولسىمۇ، ھېچكىم ئۆستەڭگە سەكرەشكە جۈرئەت قىلالمايۋاتاتتى. ھايات-ماماتلىق پەيتتە 22 - 23 ياشلار ئەتراپىدىكى بىر ئۇيغۇر يىگىت ھېچنېمىگە قارىماي ئۆزىنى شىددەتلىك ئېقىنغا ئاتتى.

بۇ ئۇيغۇر يىگىتنىڭ ئىسمى ئابدۇشۈكۈر بولۇپ، ئۇنىڭ ماي ترانسپورت شىركىتى ئەتراپىدا تىجارەت قىلىۋاتقىنىغا 15 كۈن بولغانىدى. ئابدۇشۈكۈر شۇ كۈنى دۇكىنىدىكى ئىشلىرىنى تۈگىتىپ بولۇپ، دۇكان ئالدىدا ئولتۇرۇپ سېتىۋاتاتتى. ئۇ بىر توپ كىشىلەرنىڭ ئۆستەڭ ياقىلاپ چۇقان سېلىشۋاتقىنىنى، بىرسىنىڭ سۇدا ئېقىپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، دۇكىنى ۋە ھارۋىسىدىكى ئۈرۈكىنى ئۇنتۇپ سۇدا جان تالىشىۋاتقان بۇ خەنزۇ ياشنى قۇتقۇزۇش ئۈچۈن سۇغا سەكرىگەنىدى...

ئابدۇشۈكۈر شىددەتلىك ئېقىن بىلەن ئېلىشىپ ھېلىقى خەنزۇ ياشنىڭ قولىنى تۇتۇۋالدى. سۇنىڭ ئېقىنى ناھايىتى تېز، سۇ ئاستى ۋە ئىككى قىرغاق ئىنتايىن سىلىق بولغاچقا، خەنزۇ ياش ئابدۇشۈكۈرنىڭ قولىدىن ئاجراپ كەتتى. ئابدۇشۈكۈر ئامال قىلىپ ئۇنىڭ قولىنى يەنە تۇتۇۋالدى. شىددەتلىك ئېقىندا بىر كىلومېتىردەك ئېقىپ ماغدۇرسىزلىنىپ ھاياتىدىن ئۈمىد ئۈزگەن بۇ خەنزۇنىڭ ئابدۇشۈكۈرگە ماسلاشقۇدەك ھالى يوق ئىدى. ئۇنىڭ ھاياتى ئابدۇشۈكۈرگىلا باغلىنىپ قالغانىدى. بۇ چاغدا شىنجاڭ تىببىي ئىنستىتۇتىغا قاراشلىق قىزىل كۆۋرۈك ماگىزىنى (سەي-كۆكتات 2-شىركىتى)نىڭ كىچىك تىپتىكى يۈك-ماشىنىسىنىڭ شوپۇرى ماشىنىسىنى ئۆستەڭ بويىغا توختىتىپ ماشىنىدىكى ئارغامچىنى ئۆستەڭگە تاشلىدى. ئابدۇشۈكۈر ئەمدىلا ئارغامچىنى تۇتۇشىغا، ھېلىقى خەنزۇ ياش يەنە ئۇنىڭ قولىدىن ئاجراپ كەتتى. ئابدۇشۈكۈر ئارغامچىنى قويۇۋېتىپ ئۇنىڭغا يېقىنلىشىشقا تىرىشتى. بۇ چاغدا ھېلىقى ماشىنمۇ ئۇلارغا ئەگىشىپ ماڭدى. يېقىلغان تاش ئەتراپىغا كەلگەندە، ئابدۇشۈكۈر پۈتۈن كۈچى بىلەن خەنزۇ ياشنى چىڭ قۇچاقلاپ، ماشىنىدىكىلەر تاشلىغان ئارغامچىنى ئېسىلدى. شۇنداق قىلىپ ئۇ خەنزۇ قىرغاققا ئېلىپ چىقىلدى. بۇ چاغدا ئۇ ھوشىدىن كەتكەن، ئابدۇشۈكۈرنىڭ كىيىملىرى يىرتىلىپ، چەينەك، كۆكرەك قىسىملىرى ئېغىر زەخىملەنگەن، ئايىغى، يېنىدىكى 260 يۈەن نەق پۇل ۋە تىجارەت كىنىشكىسىنى سۇ ئېقىتىپ كەتكەنىدى.

يېرىم سائەتلەردىن كېيىن ھېلىقى خەنزۇ ياش سەل-پەل ھوشىغا كېلىپ، ئۆزىنىڭ خىمىيە سانائىتى تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپىنىڭ ئوقۇغۇچىسى ئىكەنلىكىنى ئېيتتى. ئەتراپتىكى كىشىلەر دەرھال مەكتەپكە خەۋەر قىلدى. مەكتەپ نەق مەيدانغا ئادەم ئەۋەتىپ، ئۇلارنى مەكتەپ دوختۇرخانىسىغا ئەكىلىپ جىددىي داۋالىدى.

بۇ ئوقۇغۇچىنىڭ ئىسمى ليۇ يۇلىن بولۇپ، تىنچلىق ئۆستىڭى ئەتراپىدا كېتىۋاتقاندا ئېھتىياتسىزلىقتىن ئۆستەڭگە چۈشۈپ كەتكەنىدى. ئۇ تولۇق ھوشىغا كەلگەندىن كېيىن، ئۆزىنى بىر ئۇيغۇر يىگىتنىڭ قۇتقۇزۇۋالغانلىقىنى بىلىپ، كۆزلىرىدىن تارام-تارام ياش ئاققۇزۇپ تۇرۇپ، كىشىلەرگە مۇنداق دېدى: «مەن سۇدا ئېقىپ كېتىۋېتىپ ھاياتىمدىن ئۈمىد ئۈزگەنىدىم. مەن بۇ ئۇيغۇر يىگىتنىڭ باشقىلارنى قۇتقۇزۇش ئۈچۈن ئۆزىنى ئۇنتۇشتەك ئالىيجاناب ئېسىل پەزىلىتىنى ئۆز كۆزۈم بىلەن كۆردۈم. ئۇ بولمىغان بولسا ھايات قالمايتتىم. مەن بۇنىڭدىن كېيىن تىرىشىپ ئوقۇپ، ئابدۇشۈكۈرنىڭ بۇ ئېسىل پەزىلىتىنى جارى قىلدۇرۇپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ئۆز ئەمەلىيىتىم ئارقىلىق قوغدايمەن.»

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى چوڭ ئائىلىسىدە

كورلا شەھىرىدە 150 مىڭ مو كېۋەز سۇغۇرۇلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇراخمان قاسىم** خەۋەر قىلىدۇ: بۇلتۇر كورلا شەھىرىدە 110 مىڭ مو يەردىكى كېۋەز شەھەر بويىچە تېرىلغان 150 مىڭ مو كېۋەزنى تەشەببۇسكارلىق بىلەن سۇغۇرۇلاتتى.

دوختۇرخانىسىغا ئاپاردى. ئۇلار دوختۇرخانىغا بارغاندا ئىشتىن چۈشۈش ئالدىدا تۇرغان دوختۇر - سېستىرالار كېسەلنىڭ ئېغىرلىقىنى كۆرۈپ، ھېرىپ-چارچىغىنىغا قارىماي، دەرھال بالنىستقا قوبۇل قىلدى. لېكىن بوش كارىۋات يوق ئىدى. دوختۇر دىلشات ئۆزى يول مېڭىپ، كارىدورغا كارىۋات جايلاشتۇرۇپ، كېسەلنىڭ يېتىشىغا شارائىت ھازىرلاپ بەردى. بىر خەنزۇ دوختۇر بىلەن نىجات دوختۇر كېسەلنى دەرھال ئوپېراتسىيە بۆلۈمىگە ئېلىپ كىرىپ ئوپېراتسىيە قىلماقچى بولدى. بۇ كېسەلنى ئوپېراتسىيە قىلىنغاندىن كېيىن، دوختۇر - سېستىرالارنىڭ كۆڭۈل قويۇپ كۈتۈشى بىلەن سالامەتلىكى تېزلا ئەسلىگە كەلدى. مېھرىگۈل ھازىر ئوقۇشىنى داۋاملاشتۇرماقتا. بىز بۇ دوختۇرخانىدىكى دوختۇر-سېستىرالارنىڭ پۇلنى كۆزلىمەي، كېسەلنى داۋالاپ، ئادەمنى قۇتقۇزغانلىقىدىن ئىبارەت ئالىيجاناب پەزىلىتىگە رەھمەت ئېيتىمىز.

ئابدۇرېشىت ئابدۇللا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇراخمان قاسىم** خەۋەر قىلىدۇ: بۇلتۇر كورلا شەھىرىدە 110 مىڭ مو يەردىكى كېۋەز مولدۇر، بوران، قار ئاپىتىگە ئۇچرىغانلىقتىن، پاختىكارلار ئىقتىسادىي جەھەتتە ئېغىر زىيانغا ئۇچرىغانىدى. بۇ چاغدا كورلا شەھەرلىك سۇغۇرتا شىركىتى نەق مەيداندا ئىش بېجىرىپ، 1 مىليون 400 مىڭ يۈەن سۇغۇرتا تۆلىمىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، نابۇت بولغان كېۋەزلەرنىڭ تولۇقلاپ تېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلغانىدى، نەتىجىدە دېھقانلار ئاپەت ئۈستىدىن غەلىبە قىلىپ، كېۋەزدىن مول ھوسۇل ئالدى. بۇنىڭدىن دېھقانلار سۇغۇرتىنىڭ رولىنى چوڭقۇر تونۇپ يېتىپ، بۇ يىل شەھەر بويىچە تېرىلغان 150 مىڭ مو كېۋەزنى تەشەببۇسكارلىق بىلەن سۇغۇرتىلاتتى.

دېھقانلارنىڭ زىرائەتلەرنى سۇغۇرتىلىشىغا قولايلىق يارىتىپ بېرىش ئۈچۈن، كورلا شەھەرلىك سۇغۇرتا شىركىتى يېزىلاردا مەخسۇس يېزا سۇغۇرتا ئورۇنلىرىنى تەسىس قىلىپ، كېۋەز سۇغۇرتىسىنى ئاساس قىلغان يېزا ئىگىلىك سۇغۇرتىسىنى ئومۇملاشتۇردى. كورلا شەھەرلىك سۇغۇرتا شىركىتى ۋە ھەر قايسى يېزا-مەيدانلاردىكى سۇغۇرتا ئورۇنلىرىنىڭ تەشۋىقاتىنى كۈچەيتىشى ئارقىسىدا ھازىر يەنە 154 مىڭ 400 مو يەردىكى بۇغداي سۇغۇرتىلدى.

ئۆلچەمدىن ئاشۇرۇپ تويلۇق ئېلىنغان تويلارنىڭ توي خىتىنى كېچىكتۈرۈش، دىنىي زاتلار بۇنداق تويلارنىڭ نىكاھىنى ئوقۇماسلىق قاتارلىق چەكلەش تەدبىرلىرىنى قوللىنىپ، نازارەتچىلىكنى كۈچەيتتى، كەنت، مەھەللىلەردە يېزىنىڭ بەلگىلىمىسىنى كەڭ تەشۋىق قىلىپ، ئىسراپچىلىق، ھەشەمەتچىلىك قىلىشنىڭ زىيىنىنى چۈشەندۈرۈپ، ئاممىنىڭ تونۇشىنى ئۆستۈردى. شۇنىڭ بىلەن يېزا بويىچە ھەممە كەنت، مەھەللىلەردە توي - تۆكۈن، نەزىر - چىراق ئىشلىرى ئاددىي- ساددا، تېجەشلىك ئۆتكۈزۈلىدىغان ياخشى كەيپىيات شەكىللەندى.

نەزىر- چىراق ئاددىي - ساددا ۋە تېجەشلىك ئۆتكۈزۈلىدىغان بولدى. بۇ يېزا قومۇل شەھىرىنىڭ غەربىي جەنۇبىغا جايلاشقان، ئۇيغۇرلار توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان ئامرات يېزا ئىدى. يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى 80-يىللارنىڭ باشلىرىدىلا ئۆز جايىنىڭ ئەمەلىيىتىنى چىقىش قىلىپ، قىز-يىگىت تويى، خەتنە تويى، بۆشۈك تويى، ئۆلۈم ئۇزىتىش، نەزىر قىلىش ئىشلىرىدا دېھقانلارنىڭ ئىقتىسادىي كۆتۈرۈش ئىقتىدارىغا ماس كېلىدىغان بىر يۈرۈش بەلگىلىمىلەرنى تۈزۈپ، دىنىي زاتلاردىن تەشكىللەنگەن توي-تۆكۈن، نەزىر-چىراق ئىشلىرىغا رەھبەرلىك

شاگىرتلىق، پراكتىكانتلىق مەزگىلى توغرىسىدىكى بەلگىلىمىنى ئىجرا قىلىۋاتقان ئەمگەك توختامى تۈزۈمىدىكى ئىشچىلار يەنە سىناپ ئىشلىتىش مەزگىلى توغرىسىدا پۈتۈشەمدۇ؟

ئەمگەك توختام مەزگىلى سىناپ ئىشلىتىش مەزگىلىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. شاگىرتلىق، پراكتىكانتلىق مەزگىلى توغرىسىدىكى بەلگىلىمىنى ئىجرا قىلىۋاتقان ئىشچىلار يەنە سىناپ ئىشلىتىش مەزگىلى توغرىسىدا پۈتۈشۈشى كېرەك.

شاگىرتلىق مەزگىلى بىر قىسىم خىزمەت ئورۇنلىرىغا يېڭىدىن قوبۇل قىلىنغان ئىشچىلارنىڭ كەسىپ بىلەن تونۇشۇش، خىزمەت ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈش جەھەتتە تەربىيىلىنىش مەزگىلى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. ئەمگەك تارماقلىرى يېقىندا تارقاتقان ھۆججەتتە ئەمگەك توختامى تۈزۈمى يولغا قويۇلغاندىن كېيىن، بۇنداق تەربىيىلەش ئۇسۇلىنى داۋاملىق قوللىنىش كېرەك، شۇنداقلا ئۇ تېخنىكا دەرىجە ئۆلچىمى توغرىسىدىكى بەلگىلىمىنىڭ مۆھلىتىگە قاراپ ئىجرا قىلىنىشى كېرەك. پراكتىكانتلىق مەزگىلى دۆلەتنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىلىرى بويىچە ئالىي مەكتەپ، تېخنىكوم ۋە ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتەپلىرىنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلار ئىچىدە يولغا قويۇلىدىغان تۈزۈم بولۇپ، پراكتىكانتلىق مۇددىتى ئاز دېگەندە بىر يىل بولىدۇ. سىناپ ئىشلىتىش مەزگىلى ئەمگەك توختامى مەزمۇنىغا كىرگۈزۈلىدىغان تارماق بولۇپ، ئادەم ئىشلەتكۈچى ئورۇن بىلەن ئەمگەكچى ئوتتۇرىسىدا ئەمگەك مۇناسىۋىتى ئورنىتىلغاندىن كېيىن ئۆزئارا چۈشىنىش، تاللاش ئۈچۈن پۈتۈشۈشنى كۆرسىتىدۇ. ئۇنىڭ مۇددىتى ئالتە ئايدىن ئېشىپ كەتمەيدۇ.

بۇنىڭدىن قارىغاندا، يۇقىرىدىكى ئۈچ خىل شەكىل تۆۋەندىكى جەھەتلەردە پەرقلىنىدۇ: 1) مۇددىتى ئوخشىمايدۇ. شاگىرتلىق مەزگىلى تېخنىكا دەرىجە ئۆلچىمى تەلەپ قىلغان ۋاقىت بويىچە بەلگىلىنىدۇ. پراكتىكانت مەزگىلى ئاز دېگەندە بىر يىل بولىدۇ. سىناپ ئىشلىتىش مەزگىلى ئالتە ئايدىن ئاشمايدۇ. 2) بەلگىلەنگەن ئۇسۇلى ئوخشىمايدۇ. شاگىرتلىق مەزگىلى، پراكتىكانتلىق مەزگىلى ھازىرقى سىياسەت، قانۇن - نىزاملار بويىچە ئىجرا قىلىنىدۇ. سىناپ ئىشلىتىش مەزگىلى توغرىسىدا ئىككى تەرەپ كېلىشىپ پۈتۈشىدۇ. شۇنداقلا ئالتە ئاي ئىچىدە ئىككى تەرەپ كېلىشىپ مۇددەتنى بېكىتسە بولىدۇ. 3) ئىجرا قىلىش ئۇيېكتى ئوخشىمايدۇ. شاگىرتلىق مەزگىلى ئاساسلىقى بەزى ئالاھىدە خىزمەت ئورۇنلىرىغا يېڭىدىن قوبۇل قىلىنغان ئىشچىلار ئىچىدە ئىجرا قىلىنىدۇ؛ پراكتىكانتلىق مەزگىلى ئاساسەن ئالىي مەكتەپ، تېخنىكوم ۋە ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتەپلىرىنى پۈتتۈرۈپ يېڭىدىن قوبۇل قىلىنغان ئوقۇغۇچى ئىچىدە ئىجرا قىلىنىدۇ؛ سىناپ ئىشلىتىش مەزگىلى يۇقىرىدىكى خادىملارنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ئەمگەكچىلەرنىڭ ھەممىسىگە باپ كېلىدۇ. شۇڭا مەيلى شاگىرتلىق تۈزۈمىدىكى ياكى پراكتىكانتلىق تۈزۈمىدىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەر بولسۇن ئادەم ئىشلەتكۈچى ئورۇنلار بىلەن ئەمگەك توختامى تۈزگەندە ئالتە ئايدىن ئېشىپ كەتمەيدىغان سىناپ ئىشلىتىش مەزگىلى توغرىسىدا پۈتۈشۈشى كېرەك. كونكرېت ئەمەلىيەت جەريانىدا، پراكتىكانتلىق، سىناپ ئىشلىتىش مەزگىلى توشقاندىن كېيىن پراكتىكانتلىق مەزگىلىنى داۋاملاشتۇرسا بولىدۇ. شاگىرتلىق مەزگىلىنى ئىجرا قىلغانلار شاگىرتلىق مەزگىلى سىناپ ئىشلىتىش مەزگىلىدىن قىسقا بولسا، شاگىرتلىق مەزگىلى توشقاندىن كېيىن سىناپ ئىشلىتىش مەزگىلىنى داۋاملاشتۇرسا بولىدۇ، شاگىرتلىق مەزگىلى سىناپ ئىشلىتىش مەزگىلىدىن ئۇزۇن بولسا، سىناپ ئىشلىتىش مەزگىلى توشقاندىن كېيىن شاگىرتلىق مەزگىلىنى داۋاملاشتۇرسا بولىدۇ.

لى خۇيبىن

ئەمگەك توختامى

مۇلازىملىق لىنىيىسى

ئاپتونوم رايونلۇق ئەمگەك نازارىتى ھەمكارلاشتى

ئالاقىلىشىش تېلېفونى: 2309138

ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسى يالغان - ساختا-ناچار تاۋارلارغا قاتتىق زەربە بەردى

سۈرەتلىك خەۋەر

يالغان-ساختا-ناچار تاۋارلارغا قاتتىق زەربە بېرىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغداش ئۈچۈن، ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىلىك سودا-سانائەتنى مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى، مال باھا ئىدارىسى، ئۆلچەم بىرلىكى ئىدارىسى، يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش پونكىتى، ج خ ئىدارىسى قاتارلىق ئورۇنلار يېقىندا ناھىيە تەۋەسىدىكى دۆلەت ئىگىلىكىدىكى سودا كارخانىلىرى، سودا-سېتىق نۇقتىلىرى ۋە يەككە ئىگىلىك سودا كارخانىلىرىنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈپ، بىر تۈركۈم يالغان-ساختا-ناچار مەھسۇلاتلارنى قولغا چۈشۈرۈپ، مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارغا 18 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق جەرىمانە قويدى.

سۈرەتتە: قولغا چۈشكەن بىر تۈركۈم يالغان - ساختا - ناچار ماللار كۆيدۈرۈلۈش ئالدىدا تۇرماقتا.

ئابدۇسالام ئۇلۇغ فوتوسى ۋە خەۋىرى

رېپىرنى ئىللىغان تەنھەرىكەتچىلەرگە ئىنتىزام جازاسى بېرىلدى

يېقىندا ئاپتونوم رايونلۇق پۇتبولچىلار جەمئىيىتى رېپىرنى تىللىغان، ئۇرغان بىر قىسىم تەنھەرىكەتچىلەرگە ئىنتىزام جازاسى بەردى. ئۈرۈمچىدە ئۆتكۈزۈلگەن مەملىكەتلىك «B» دەرىجىلىكلەر پۇتبول بىرلەشمە مۇسابىقىسىنىڭ شىنجاڭ رايونى تەييارلىق مۇسابىقىسىدە شىنجاڭ داشۆسىنىڭ بىر قىسىم تەنھەرىكەتچىلىرى يان رېپىرنىڭ ھۆكىمىگە قايىل بولماي، رېپىرنى تىللىغان ھەم بىرنى تەپكەن. مۇسابىقە ئىنتىزامىنى چىڭىتىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق پۇتبولچىلار جەمئىيىتى رېپىرنى تىللىغان ۋە ئۇرغان تەنھەرىكەتچىلەرگە بىر يىلدىن ئىككى يىلغىچە مۇسابىقىگە قاتناشتۇرماسلىق جازاسى ۋە ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ تەنقىدلەش جازاسى بەردى.ئۇنىڭدىن باشقا شىنجاڭ داشۆسى پۇتبول كوماندىسىغا 3000 يۈەن جەرىمانە قويدى.

ئىلھام ئىمىن

ئۈرۈمچى شەھىرى بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ پۇتبول مۇسابىقىسى ئاياغلاشتى

پراكتىكانت مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋاھىت نىياز** خەۋەر قىلىدۇ: 1996- يىللىق ئۈرۈمچى شەھىرىگە قاراشلىق باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ پۇتبول مۇسابىقىسى يېقىندا ئاياغلاشتى.

بۇ قېتىمقى مۇسابىقىنى ئۈرۈمچى شەھەرلىك تەنتەربىيە كومىتېتى «1-ئىيۇن» باللار بايرىمىنى كۈتۈۋېلىش، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 1996-يىللىق «ئومۇمىي خەلق ساغلاملىقى تەشۋىقاتى ئېيى» پائالىيىتىگە ئاكتىپ ئاۋاز قوشۇش ھەمدە ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ «ئومۇمىي خەلقساغلاملىقى پىلانى»نى ئەمەلىي ھەرىكەت بىلەن كۈتۈۋېلىش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۇيۇشتۇرغان بولۇپ، مۇسابىقىگە شەھەرگە قاراشلىق ھەرقايسى باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ پۇتبول كوماندىلىرى قاتناشتى.

6-ئاينىڭ 14-كۈنىدىكى ھەل قىلغۇچ مۇسابىقىدە 20-باشلانغۇچ مەكتەپ كوماندىسى نۆلگە قارشى تۆت نەتىجە بىلەن 5-باشلانغۇچ مەكتەپ كوماندىسىنى يېڭىپ، 1 - لىككە ئېرىشتى.

«تىيانشان» رايونى بويىچە ئومۇمىي خەلق بەدەن چېنىقتۇرۇش تەنتەربىيە مۇسابىقىسى ئاياغلاشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مېھرىگۇل تۇردى**، پراكتىكانت مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋاھىت نىياز** خەۋەر قىلىدۇ: «تىيانشان» رايونى بويىچە ئۆتكۈزۈلگەن ئومۇمىي خەلق بەدەن چېنىقتۇرۇش تەنتەربىيە مۇسابىقىسى بىر ئايدىن كۆپرەك داۋاملىشىپ، يېقىندا غەلىبىلىك ئاياغلاشتى.

بۇ قېتىمقى تەنتەربىيە مۇسابىقىسىگە «تىيانشان» رايونىغا قاراشلىق ھەرقايسى مەھەللە ئىش بېجىرىش باشقارمىلىرى، ئىشخانا، ئىدارە، زاۋۇت، كان - كارخانىلاردىن 1743 ئىشچى - خىزمەتچى قاتناشتى. تەنتەربىيە مۇسابىقىسى رادىئو گىمناستىكىسى، ۋاسكېتبول، تىكناك توپ، شاھمات، بىلىيارت، ئارغامچا تارتىش، يېنىك ئاتلېتىكىدىن ئىبارەت سەككىز مۇسابىقە تۈرى بويىچە ئېلىپ بېرىلدى.

مۇسابىقە ئاخىرىدا «تىيانشان» رايونىنىڭ رەھبەرلىرى سەككىز تۈر بويىچە نەتىجىگە ئېرىشكەن كوللېكتىپ ۋە شەخسلەرگە مۇكاپات بۇيۇملىرى تارقىتىپ بەردى.

تەنتەربىيە خەۋەرلىرى

8-نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 20- يىغىنى ئومۇمىي يىغىن ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 3-ئىيۇل تېلېگراممىسى. 8-نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 20 - يىغىنى بۈگۈن چۈشتىن ئىلگىرى ئومۇمىي يىغىن ئۆتكۈزدى. يىغىنغا ۋېيىۋەنجاڭ چياۋشى قاتناشتى. يىغىندا مۇئاۋىن ۋېيىۋەنجاڭ لى شىمىڭنىڭ رىياسەتچىلىكىدە تۆت دوكلات ئاڭلاپ ئۆتتۇلدى.

مالىيە مىنىستىرى ليۇجۇڭلى گوۋۇيۈەننىڭ تاپشۇرۇقى بويىچە يىغىنغا مەركەز 1995- يىللىق نەقچوتى توغرىسىدا دوكلات بەردى. ليۇجۇڭلى مۇنداق دېدى: 1995يىلى مەركەز مالىيە ئومۇمىي كىرىمى 386 مىليارد 663 مىليون يۈەن بولۇپ، خام چوت % 101 ئورۇندالدى، خام چوتتىكىدىن 3 مىليارد 909 مىليون يۈەن، 1994- يىلدىكىدىن% 11.2 ئاشتى؛ مەركەز مالىيە ئومۇمىي چىقىمى 452 مىليارد 945 مىليون يۈەن بولۇپ، خام چوت% 100.8 ئورۇندالدى. خام چوتتىكىدىن 3 مىليارد 511 مىليون يۈەن، 1994 - يىلدىكىدىن % 9.3 كۆپ بولدى.

ئىقتىسادىي تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ باش مۇپەتتىشى گۇچىنجيەن گوۋۇيۈەننىڭ تاپشۇرۇقى بويىچە 1995-يىللىق مەركەز خام چوتىنىڭ ئىجراسىنى مۇپەتتىش قىلىش خىزمىتى توغرىسىدا دوكلات بەردى. ئۇ مۇنداق دېدى: بۇلتۇر 10- ئايدىن بۇ يىل 4-ئايغىچە ئىقتىسادىي تەپتىش مەھكىمىسى 1995-يىللىق مەركەز خام چوتىنىڭ ئىجراسىنى تەكشۈردى. ئومۇمەن قارىغاندا، مەركەز خام چوتىنىڭ ئىجراسى بىر قەدەر ياخشى بولدى، مالىيە، باج تارماقلىرى ۋە ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ ئورتاق تىرىشىشى ئارقىلىق مالىيە، باج ئىسلاھاتى ۋە مالىيە، باج خىزمىتى ناھايىتى زور نەتىجىلەرگە ئېرىشتى. 8-نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 3-يىغىنى تەكشۈرۈپ تەستىقلىغان مەركەز خام چوت ۋەزىپىسى ئورۇندالدى، قىزىل رەقەم خام چوتتا بېكىتىلگەن ساندىن ئېشىپ كەتمىدى.

مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ باش كاتىپى ساۋجى يىغىنغا ھەرقايسى دۆلەت پارلامېنتلىرى ئىتتىپاقى 96-نۆۋەتلىك يىغىنى جۇڭگو تەشكىلىي ھەيئىتىنىڭ تەييارلىق خىزمىتى توغرىسىدا دوكلات بەردى. ساۋجى مۇنداق دېدى: ھەرقايسى دۆلەت پارلامېنتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ 96-نۆۋەتلىك يىغىنى 1996-يىل 9 -ئاينىڭ 16-كۈنىدىن 21-كۈنىگىچە بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلىدۇ. ساھىبخانا دۆلەت ئۈستىگە ئېلىشقا تېگىشلىك تۈرلۈك تەييارلىق خىزمەتلىرىنى ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن، ھەرقايسى دۆلەتلەر پارلامېنتلىرى ئىتتىپاقى 96-نۆۋەتلىك يىغىنى جۇڭگو تەييارلىق كومىتېتى (ھازىر تەشكىلىي ھەيئەتكە ئۆزگەرتىلدى) 1994-يىلى 10-ئايدا قۇرۇلدى. بىر يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيان تەشكىلىي ھەيئەتنىڭ قارمىقىدىكى خىزمەت گۇرۇپپىلىرى خىزمەتلەرنى پىلان بويىچە جىددىي ۋە تەرتىپلىك قانات يايدۇردى. خىزمەتنىڭ ئىلگىرىلەش ئەھۋالى ئوڭۇشلۇق بولۇپ، بىر قاتار خىزمەتلەر ئورۇندالدى.

مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋېيىۋەنجاڭى ۋاڭ بىڭچيەن يىغىندا مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى قانۇنلىرىنىڭ ئىجراسىنى تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىنىڭ «مۇھىت ئاسراش قانۇنى»نىڭ ئىجراسىنى تەكشۈرۈش ئەھۋالى توغرىسىدا دوكلات بەردى، ۋاڭ بىڭچيەن مۇنداق دېدى: مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ئۈچ قانۇننىڭ ئىجراسىنى تەكشۈرۈش بويىچە ئۈچ تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، 1996-يىلى 4-ئايدىن 6-ئايغىچە بېيجىڭ، تيەنجىن، شاڭخەي شەھىرىنىڭ «مۇھىت ئاسراش قانۇنى»نى ئىجرا قىلىش ئەھۋالىنى تەكشۈردى. تەكشۈرۈش ئەھۋالىدىن قارىغاندا، ئۈچ شەھەرنىڭ پارتكوملىرى، خەلق قۇرۇلتايلىرى ۋە خەلق ھۆكۈمەتلىرى مۇھىت ئاسراش خىزمىتىگە ئەھمىيەت بەرگەن، «مۇھىت ئاسراش قانۇنى»نى ئىزچىللاشتۇرۇشى ئەستايىدىل بولغان، شەھەر مۇھىتى، ئۇل مۇئەسسەسەلەر قۇرۇلۇشى، سانائەتنىڭ بۇلغىشى ۋە ئۇنىڭ ئالدىنى ئېلىش، تىزگىنلەش، سۇ بايلىقىنى ئاسراش، ئېكولوگىيىلىك يېزا ئىگىلىك قۇرۇلۇشى قاتارلىق جەھەتلەردە كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرگە ئېرىشكەن. لېكىن ئۈچ شەھەرنىڭ مۇھىت ئەھۋالىدا پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ تەلىپى، خەلق ئاممىسىنىڭ ئۈمىدى، زامانىۋى خەلقئارا مەركىزىي شەھەرلەر ھازىرلاشقا تېگىشلىك سەۋىيە بىلەن سېلىشتۇرغاندا، يەنە ناھايىتى زور پەرق بار ئىكەن.

يىغىنغا مۇئاۋىن ۋېيىۋەنجاڭلاردىن تيەن جيۈن، ۋاڭ خەنبىڭ، نى جىفۇ، چېن مۇخۇا، فېي شياۋتوڭ، لېي جيېپچيۇڭ، پابالاگېلىلاگجېي، ۋاڭ گۇاڭيىڭ، چېڭ سىيۇەن، بۇخې، تۆمۈر داۋامەت، ۋۇجيېپىڭ قاتناشتى. يىغىنغا دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى لى گۈيشيەن، ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى شيې ئەنشەن، ئالىي خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىڭ مۇئاۋىن باش تەپتىشى چېن مىڭشۇ سىرتتىن قاتناشتى.

* * * * * * * * *

ئېلان

غالىبىيەت يولى 173-قورۇ 7-بىنا 2-ئىشىك 3-ئۆيدە ئولتۇرۇشلۇق ئوبۇل ئابدۇللا نامىدىكى بەش كىشىلىك نوپۇس دەپتىرىنى يوقاتتىم، ئېلان قىلىنغاندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

ج خ مىنىستىرلىكى شەندۇڭ ئۆلكىلىك ج خ نازارىتىنىڭ ج خ ئورگانلىرىدا ھاراق ئىچىشنى مەنئى قىلىش بۇيرۇقىنى ئىجرا قىلغانلىقىدەك ياخشى تەجرىبىسىنى مەملىكەت دائىرىسىدە ئومۇمىيۈزلۈك كېڭەيتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش تارقاتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. ج خ مىنىستىرلىكى يېقىندا ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق، بىۋاسىتە قاراشلىق شەھەرلىك ج خ نازارىتى ۋە ئىدارىلىرىگە شەندۇڭ ئۆلكىلىك ج خ نازارىتىنىڭ «ئۆلكىدىكى ج خ ئورگانلىرىدا ھاراق ئىچىشنى مەنئى قىلىش بۇيرۇقىنى ئىجرا قىلىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش»نى تارقاتتى.

بۇ يىل 4-ئايدا شەندۇڭ ئۆلكىلىك ج خ نازارىتى ج خ ئورگانلىرىنىڭ پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ج خ قوشۇنىنىڭ جەڭگىۋارلىقىنى ئۆستۈرۈش، خەلق ساقچىلىرىنىڭ ياخشى ئوبرازىنى تىكلەش مەقسىتىدە ج خ ئورگانلىرىدا ھاراق ئىچىشنى قاتتىق مەنئى قىلىش بۇيرۇقى چىقاردى. ھاراق ئىچىشنى مەنئى قىلىش بۇيرۇقىدا ج خ خەلق ساقچىلىرىنىڭ ھۆكۈمەت ئىشىنى بېجىرگەندە ۋە خىزمەت كۈنلىرىدىكى چۈشلۈك دەم ئېلىش ۋاقتى قاتارلىق ئۈن خىل ئەھۋالدا ھاراق ئىچىشى قاتتىق مەنئى قىلىندۇ؛ ھاراق ئىچىپ ئېغىر ئاقىۋەت پەيدا قىلغانلارغا قىلمىشىغا قاراپ پارتىيە ئىنتىزامى، مەمۇرىي ئىنتىزام چارىسى كۆرۈلىدۇ، ھەتتا ئۇلارنىڭ جىنايى جاۋابكارلىقى سۈرۈشتۈرۈلىدۇ، دەپ بەلگىلەندى. تونۇشتۇرۇلۇشىچە، ھاراق ئىچىشنى مەنئى قىلىش بۇيرۇقى يولغا قويۇلغاندىن بۇيان، شەندۇڭ ئۆلكىسىنىڭ ھەر دەرىجىلىك ج خ ئورگانلىرى «بۇيرۇق»نى دەرھال ئىجرا قىلغان، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر باشلامچى ۋە ئۈلگە بولغان، خەلق ساقچىلىرى «بۇيرۇق»قا ئەستايىدىل بويسۇنغان. شۇنىڭ بىلەن ج خ قوشۇنىنىڭ ئىنتىزامى ۋە ئىستىلىدا كۆرۈنەرلىك ئۆزگىرىش بولۇپ، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ج خ ئورگانلىرى ۋە جەمئىيەتنىڭ ھەرقايسى ساھەلىرىدىمۇ كۈچلۈك تەسىر قوزغىغان.

ج خ مىنىستىرلىكىنىڭ ئۇقتۇرۇشىدا مۇنۇلار تەكىتلەندى: جايلاردىكى ج خ ئورگانلىرى ج خ مىنىستىرلىكى پارتكومى يېقىندا تارقاتقان «ج خ مىنىستىرلىكىنىڭ نۆۋەتتە چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش خىزمىتىدە ئۇقتىلىق ھەل قىلىشقا تېگىشلىك بىر قانچە مەسىلە توغرىسىدىكى پىكرى»نى ئىزچىللاشتۇرۇشقا بىرلەشتۈرۈپ، ج خ ئورگانلىرىدا ئۇزاقتىن بۇيان ساقلىنىپ كېلىۋاتقان خەلق ساقچىلىرىنىڭ خىزمەت بېجىرىۋاتقاندا ھاراق ئىچىش مەسىلىسىنى ھەل قىلىشنى ج خ ئورگانلىرىنىڭ قوشۇن قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ۋە نۆۋەتتىكى چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش كۈرىشىدىكى چوڭ ئىش سۈپىتىدە چىڭ، ياخشى تۇتۇشى لازىم. بۇ ئۇقتۇرۇشتا يەنە جايلاردىن شەندۇڭ ئۆلكىسىنىڭ تەجرىبىسىنى ئۈلگە قىلىپ، ئەمەلىيەتكە ئۇيغۇن كېلىدىغان بەلگىلىمە تۈزۈپ چىقىپ، ئۇنۇم ھاسىل قىلىش تەلەپ قىلىندى.

ئالىي دەرىجىلىك ئۈن سۈپەتلىك ئۈن تارتىش ماشىنىسىغا موھتاج
ئالىي دەرىجىلىك مەخسۇس يۈرۈشلەشكەن ئۈن تارتىش ئۈسكۈنىلىرى

زاۋۇت ئادرېسى:
خېنەن ئۆلكىسى نەنياڭ شەھىرى گۇاڭخۇ شەرقىي يولى 12-نومۇر
زاۋۇت باشلىقى: سۈن فۇلىن
تىجارەتكە مەسئۇل زاۋۇت باشلىقى: يى چيۇبەي
ئالىي ئىنژېنېر: لى جۇنيۇ
يۈرۈشلەشكەن ئۈسكۈنىلەرنى سېتىشقا مەسئۇل دىرېكتور: زوڭ شىشۈ، يى شۈبەي
تېلېفون نومۇرى: 2288، 2588، 2388-
(0377) 3202400
تېلېگرامما نومۇرى: 0342
تېلېگراف نومۇرى: 3220891
پوچتا نومۇرى: 473015

زاۋۇتىمىز ماشىنىسازلىق سانائىتى مىنىستىرلىكىنىڭ مەخسۇس ئۈن تارتىش ماشىنىسى ئىشلەپ چىقىرىدىغان تايانچ كارخانىسى، «نەنياڭ» ماركىلىق يۈرۈشلەشكەن ئۈن تارتىش ئۈسكۈنىسىنى زاۋۇتىمىز چەتئەلنىڭ يېڭى ھۈنەر- سەنئىتىنى قوبۇل قىلىپ، دۆلىتىمىزنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا بىرلەشتۈرۈپ لايىھىلەپ ياسىغان. قۇرۇلمىسى مۇۋاپىق، ھۈنەر- سەنئىتى ئىلغار، دەرىجىلىك ئۈن ۋە مەخسۇس ئىشلىتىلىدىغان ئۈن تارتىپ، مەملىكىتىمىزنىڭ بۇ جەھەتتىكى بوشلۇقىنى تولدۇردى. 90-يىللاردىكى ئىلغار سەۋىيىگە ئىگە. مەھسۇلاتىمىز پۈتۈن مەملىكەتتە سېتىلىدۇ، 30 نەچچە دۆلەت ۋە رايونغا ئېكسپورت قىلىنىپ، تۇنجى نۆۋەتلىك يېزىلاردىكى 100 مىليونلىغان ئىستېمال چىنىڭ ئىشەنچ ئالتۇن مۇكاپاتىغا، دۆلەت ئالتۇن مۇكاپاتىغا، موسكۋادىكى خەلقئارا كۆرگەزمىدە ئالتۇن مۇكاپاتقا ئېرىشكەن. مەھسۇلاتىمىزنىڭ ھەممىسى دۆلەت يېزا ئىگىلىك ماشىنا- سايمانلىرى سۈپەت نازارەتچىلىكى تەكشۈرۈش مەركىزىنىڭ نازارەتچىلىكىدە ياسىلىدۇ.

زاۋۇتىمىز يەنە «6FY – 30»، «6FY – 20»، «6FY – 35» تىپلىق ئۈن تارتىش ماشىنىلىرى ۋە كۆپ ئىقتىدارلىق، يۇقىرى ئۈنۈملۈك، كۆمۈر سەرپىياتى ئاز مەش ئىشلەپ چىقىرىدۇ، خېرىدارلارنىڭ سېتىۋېلىشىنى قارشى ئالىمىز.

زاۋۇتىمىزدا تەجرىبە زاۋۇتى بار، خېرىدارلار ئالدىن تەكشۈرۈپ كۆرۈپ، ئاندىن مال زاكاز قىلسا بولىدۇ.

خېرىدارلارغا قولايلىق بولۇش ئۈچۈن، زاۋۇتىمىز شىنجاڭنىڭ تۆۋەندىكى جايلىرىدا ئىش بېجىرىش ئورنى تەسىس قىلدى:

ئۈرۈمچى پويىز ئىستانسىسى يېنىدىكى شىنجاڭ مېھمانخانىسى 317-ياتاق
تېلېفون نومۇرى: 317 – 5852511
(0991)

ئالاقىلەشكۈچى: رۇڭ ۋېنفېڭ
غۇلجا شەھىرى «خۇامىڭيۈەن» مېھمانخانىسى 203 - ياتاق
تېلېفون نومۇرى: 8222968(0999)

ئالاقىلەشكۈچى: ياڭ ۋېي
قەشقەر شەھىرى «تيەننەن» مېھمانخانىسى 103 - ياتاق
تېلېفون نومۇرى: 8103– 224435
(0998)

ئالاقىلەشكۈچى: چېن جوڭشېن
جۇڭگونىڭ چولپان كارخانىسى، دۆلەتلىك 2- دەرىجىلىك كارخانا-خېنەن ئۆلكىسى نەنياڭ «گۇاڭخۇي» ماشىنىسازلىق زاۋۇتى

«نەنياڭ» ماركىلىق چوڭ، ئوتتۇرا تىپتىكى دەرىجىسى يۇقىرى، مەخسۇس ئىشلىتىلىدىغان ئۇن تارتىش لىنىيىسىنىڭ ئاساسلىق تېخنىكا ئۆلچىمى

ئىشلەپچىقىرىش لىنىيىسىنىڭ تىپى	ھۈنەر-سەنئەت ئالاھىدىلىكى			سىخ كۆلىمى	ئېنېرگىيىسى
	تازىلاش ھۈنەر- سەنئىتى	ئۇن تارتىش ھۈنەر- سەنئىتى	بىنا قەۋەت سانى	قۇرۇلۇش كۆلىمى	ماتور سىغىمى
كۈنىگە 40 توننا بۇغداي تارتىدۇ	ئىككى قېتىمدىن تاسقاپ، قېقىپ، تېشىنى ئىلغاپ، سۇ پۈركۈپ نەمدەيدۇ	كېپەكنى تۆت قېتىم، ئەخلىتىنى ئۈچ قېتىم، بۇغداي دانچىسىنى تۆت قېتىم ئايرىيدۇ	1	ئەتراپىدا 247m²	125.5kw
كۈنىگە 50 توننا بۇغداي تارتىدۇ		كېپەكنى تۆت قېتىم، ئەخلىتىنى ئۈچ قېتىم، بۇغداي دانچىسىنى تۆت قېتىم ئايرىيدۇ	2	ئەتراپىدا 495 m²	135kw
كۈنىگە 60 توننا بۇغداي تارتىدۇ	ئۈچ قېتىم تاسقاپ، ئىككى قېتىم قېقىپ، ئىككى قېتىم تېشىنى ئىلغاپ، بىر قېتىمدىن سۈركەپ سىيرىلدۇرۇپ، سورۇپ، تاللاپ، ئىككى قېتىمدىن سۇ پۈركۈش ۋە نەمدەش قاتارلىق 11 قېتىم تازىلاش ئىش تەرتىپى	كېپەكنى بەش قېتىم، ئەخلىتىنى ئۈچ قېتىم، بۇغداي دانچىسىنى تۆت قېتىم ئايرىيدۇ	5	ئەتراپىدا 1000m²	286kw
كۈنىگە 80 توننا بۇغداي تارتىدۇ		كېپەكنى بەش قېتىم، ئەخلىتىنى ئۈچ قېتىم، بۇغداي دانچىسىنى ئالتە قېتىم ئايرىيدۇ	5	ئەتراپىدا 1000m²	348kw
كۈنىگە 100 توننا بۇغداي تارتىدۇ		كېپەكنى بەش قېتىم، ئەخلىتىنى ئۈچ قېتىم، بۇغداي دانچىسىنى ئالتە قېتىم ئايرىيدۇ	5	ئەتراپىدا 1800m²	392kw
كۈنىگە 120 توننا بۇغداي تارتىدۇ	ئۈچ قېتىم تاسقاپ، ئىككى قېتىمدىن قېقىپ ۋە تېشىنى ئىلغاپ، بىر قېتىمدىن سۈركەپ ۋە سورۇپ، ئۈچ قېتىم تاللاپ، ئىككى قېتىمدىن سۇ پۈركۈش ۋە نەمدەش قاتارلىق 16 قېتىم تازىلاش ئىش تەرتىپى ۋە 24 ھالقا	كېپەكنى بەش قېتىم، ئەخلىتىنى تۆت قېتىم، بۇغداي دانچىسىنى ئالتە قېتىم ئايرىيدۇ	5	ئەتراپىدا 1800m²	460kw
كۈنىگە 150 توننا بۇغداي تارتىدۇ		كېپەكنى بەش قېتىم، ئەخلىتىنى تۆت قېتىم، بۇغداي دانچىسىنى ئالتە قېتىم ئايرىيدۇ	6	ئەتراپىدا 1950m²	600kw

ھەقسىز قۇراشتۇرۇپ بېرىمىز ۋە تېخنىك خادىملارنى تەربىيىلەپ بېرىمىز، ئەتراپلىق مۇلازىمەت قىلىمىز. خېرىدارلارنى ھەر جەھەتتىن خاتىرجەم قىلىمىز ھەم ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى ئۇن زاۋۇتلىرىنى ئۆزگەرتىشنى ھۆددىگە ئالىمىز.

ئۈرۈمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزدىن كېچىگىچە ھاۋا ئوچۇق بەزىدە بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا 20 — 29 ℃ بولىدۇ. ئۈچ بال شامال چىقىدۇ.

«نەنياڭ» ماركىلىق كىچىك تىپتىكى مەخسۇس ئىشلىتىلىدىغان ئۇن تارتىش ئۈسكۈنىلىرىنىڭ ئاساسلىق تېخنىكا ئۆلچىمى

تىپى	ئېنېرگىيىسى	ھۈنەر-سەنئەت ئالاھىدىلىكى		مەھسۇلات مىقدارى	ئىگىلەيدىغان يەر كۆلىمى
	kw	بۇغداي بۆلۈمى	ئۇن بۆلۈمى	24 سائەتتە تارتىدىغان ئۇن مىقدارى (توننا)	
22— 6FTY	67	ئىككى قېتىمدىن تاسقاپ، سۈركەپ، چوتكىلاپ، تېشىنى ئىلغاپ، سۇ پۈركۈپ، نەمدەپ قۇرۇق ئۇسۇلدا بىر تەرەپ قىلىش ھۈنەر-سەنئىتى (نەمدەش ئۇسۇلىنى قوللىنىشقا بولىدۇ)	كېپەكنى تۆت قېتىم، بۇغداي دانچىسىنى ئۈچ قېتىم، ئەخلىتىنى ئىككى قېتىم ئايرىپ يانجىيدۇ، تاسقايدۇ، دەرىجىگە بۆلۈپ ئۇن تارتىدۇ	22	5m×7m×18m
32— 6FTYF	88	ئىككى قېتىمدىن تاسقاپ، سۈركەپ، چوتكىلاپ، تېشىنى ئىلغاپ، سۇ پۈركۈپ، نەمدەپ قۇرۇق ئۇسۇلدا بىر تەرەپ قىلىش ھۈنەر-سەنئىتى (نەمدەش ئۇسۇلىنى قوللىنىشقىمۇ بولىدۇ)	كېپەكنى تۆت قېتىم، بۇغداي دانچىسىنى ئۈچ قېتىم، ئەخلىتىنى ئىككى قېتىم ئايرىپ يانجىيدۇ، تاسقايدۇ، دەرىجىگە بۆلۈپ ئۇن تارتىدۇ	32 _ 26	بۇغداي بۆلۈمى: 10.5m×7m×5m ئۇن بۆلۈمى 10.6m× 7 m×5.5m
15— 6FTY	41.25	ئىككى قېتىم تاسقاپ، بىر قېتىم قېقىپ، يۇيۇپ، تېشىنى ئىلغايدۇ	بەش تۈلۈق بىلەن كېپەكنى بەش قېتىم ئايرىپ، بىرلا قېتىمدا تازىلاش ھۈنەر-سەنئىتى	15 _ 12	4.5m×5.5m×13m
20A— 6FTY	50	ئىككى قېتىم تاسقاپ، ئىككى قېتىم سۈرتۈپ، بىر قېتىم يۇيىدۇ ۋە تېشىنى ئىلغايدۇ	بەش تۈلۈق بىلەن كېپەكنى بەش قېتىم ئايرىپ، بىرلا قېتىمدا تازىلاش ھۈنەر-سەنئىتى	20 _ 18	4.5m×5.5m×13m
18— 6FTY	45.05	تۆت قېتىم تاسقاپ، ئىككى قېتىم سۈرتۈپ، بىر قېتىم يۇيۇپ تېشىنى ئىلغايدۇ	يەتتە تۈلۈق بىلەن كېپەكنى تۆت قېتىم، بۇغداي دانچىسىنى ئۈچ قېتىم ئايرىپ، ئايرىم يانجىيدۇ ۋە تاسقايدۇ	18 _ 16	4.5m×5.5m×16m
30— 6FTY	84.45	ئۈچ قېتىم تاسقاپ، بىر قېتىمدىن قاقىدۇ، يۇيىدۇ، سورۇيدۇ، تېشىنى ئىلغايدۇ	سەككىز تۈلۈق بىلەن كېپەكنى تۆت قېتىم، بۇغداي دانچىسىنى ئۈچ قېتىم ئايرىپ، ئايرىم يانجىيدۇ، تاسقايدۇ	30 _ 28	ئىككى قەۋەتلىك: بۇغداي بۆلۈمى 7m×7m×7m ئۇن بۆلۈمى 11m×7m×7m
20B— 6FTY	57.05	ئىككى قېتىمدىن تاسقاپ، سۈركەپ، چوتكىلاپ، بىر قېتىمدىن تېشىنى ئايرىپ قاقىدۇ ۋە سورۇيدۇ	كېپەكنى تۆت قېتىم، بۇغداي دانچىسىنى ئۈچ قېتىم، ئەخلىتىنى ئىككى قېتىم ئايرىپ يانجىيدۇ، تاسقايدۇ، دەرىجىگە بۆلۈپ ئۇن تارتىدۇ	20	18m×7m×5.5m
16— 6FTY	49.1	ئىككى قېتىمدىن تاسقاپ، سۈركەپ، چوتكىلاپ، بىر قېتىمدىن تېشىنى ئايرىپ بۇغداينى يۇيىدۇ	كېپەكنى تۆت قېتىم، بۇغداي دانچىسىنى ئۈچ قېتىم ئايرىپ، بىرلا قېتىم تازىلايدۇ	14_ 16	15m×5.5m×4m
25— 6FTY	56.25	ئىككى قېتىمدىن تاسقاپ، بىر قېتىم قېقىپ، تاللاپ، سۈركەپ چوتكىلايدۇ	كېپەكنى تۆت قېتىم، بۇغداي دانچىسىنى بىر قېتىم ئايرىيدۇ	25	15m×4.5m×6m

«گۇاڭخۇي» ماشىنىلىرى سىزگە ھەمراھ بولىدۇ

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

ئىشەنچنى چىڭىتىپ، رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھات ۋە تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلىتەيلى

(بېشى 1 - بەتتە)

كارخانا ئىسلاھاتىنىڭ توغرا يۆنىلىشىدە ۋە بىر قاتار مۇھىم فاڭجېنلاردا چىڭ تۇرۇدىغان، رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، خىزمەتنى پۇختا ئىشلەپ، ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى ئىشقا سالىدىغانلا بولساق، دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىياتىنىڭ جۇڭگوچە يولىنى چوقۇم تېپىپ چىقالايمىز.

2. مەركەزنىڭ دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتىغا دائىر تۈپ فاڭجېنىنى قەتئىي تەۋرەنمەي ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈش لازىم

پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، مەركەز دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىياتىغا ئىنتايىن ئەھمىيەت بەردى، ئىدىيىنى ئازاد قىلىش، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەشتە چىڭ تۇرۇپ، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىياتىغا دائىر توغرا يېتەكچى ئىدىيە، فاڭجېن، سىياسەتلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. پارتىيىنىڭ 14 - قۇرۇلتىيى يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ۋە پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىنى يېتەكچى قىلىپ، ئىلمىز ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتى نىشانىنىڭ سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش ئىكەنلىكىنى ئوتتۇرىغا قويدى، پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3-، 5 - ئومۇمىي يىغىنلىرى تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەش ئاساسىدا دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتىنىڭ تۈپ فاڭجېنىنى يەنىمۇ ئايدىڭلاشتۇردى. ئەمەلىيەت مەركەز بېكىتكەن بۇ فاڭجېننىڭ تامامەن توغرا ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلىدى. دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتىنىڭ تۈپ فاڭجېنى مۇنداق:

1. ئومۇمىي مۈلۈكچىلىك تۈزۈمىنى ئاساس قىلغان زامانىۋى كارخانا تۈزۈمى سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنىڭ ئاساسىي، دۆلەت كارخانىلىرى، خۇسۇسەن چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلار خەلق ئىگىلىكىنىڭ تۈۋرۈكى، دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتى ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىنىڭ مەركىزىي ھالقىسى.

2. زامانىۋى كارخانا تۈزۈمى ئورنىتىش دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتىنىڭ يۆنىلىشى زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىنىڭ تۈپ ئالاھىدىلىكى - مۈلۈكچىلىك ئايدىڭ بولۇش، ھوقۇق، مەسئۇلىيەت ئېنىق بولۇش، مەمۇرىيەت بىلەن كارخانا ئايرىلغان بولۇش، باشقۇرۇلۇشى ئىلمىي بولۇشتىن ئىبارەت. مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغا قەدەر دۆلەتنىڭ چوڭ، ئوتتۇرا تايانچ كارخانىلىرىنىڭ كۆپ قىسمىدا زامانىۋى كارخانا تۈزۈمى دەسلەپكى قەدەمدە ئورنىتىلىپ، ئۇلار ئۆزىگە ئۆزى خوجا بولغان ھالدا ئىگىلىك باشقۇرىدىغان، پايدا- زىيانغا ئۆزى ئىگە بولىدىغان، ئۆزىنى ئۆزى تەرەققىي قىلدۇرىدىغان، ئۆزىنى ئۆزى چەكلەيدىغان قانۇنىي ئىگە گەۋدىگە ۋە بازار رىقابىتى سۇبيېكتىغا ئايلاندۇرۇلىدۇ.

3. كەسىپ قۇرۇلمىسى ياخشى، ئىقتىسادىي ھەرىكەت ئۈنۈمى يۇقىرى مىكرولۇق ئاساس بەرپا قىلىش ئۈچۈن، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتى ئۆزگەرتىپ تەشكىللەش، ئۆزگەرتىش ۋە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش بىلەن بىرلەشتۈرۈلىدۇ.

4. دۆلەت ئىقتىسادىنىڭ خەلق ئىگىلىكىدىكى يېتەكچى رولىنى تېخىمۇ

پارتىيىدىكى يولداشلار ئىدىيە جەھەتتە زور دەرىجىدە ئازاد بولدى. دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، زامانىۋى كارخانا تۈزۈمى ئورنىتىشتىمۇ «ئۈچكە پايدىلىق بولۇش»نى توغرا ياكى خاتا بولغانلىقى، مۇۋەپپەقىيەتلىك ياكى مۇۋەپپەقىيەتسىز بولغانلىقىغا ھۆكۈم قىلىشنىڭ ئۆلچىمى قىلىش لازىم، مۇشۇ ئاساستىلا تونۇشنى ھەقىقىي تۈردە بىرلىككە كەلتۈرگىلى بولىدۇ. ئىسلاھات ئەمەلىيىتى داۋامىدا «ئۈچكە پايدىلىق بولۇش» ئۆلچىمىدە چىڭ تۇرغاندىلا، كارخانا ئىسلاھاتىنى توغرا يۆنىلىشكە ئىگە قىلغىلى، ئىسلاھاتنى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرغىلى بولىدىغانلىقىنى ھەممىمىز چوڭقۇر ھېس قىلدۇق.

دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھات نەتىجىسىگە مۇشۇ ئۆلچەم بويىچە ھۆكۈم قىلىشنىڭ كونكرېت ئىپادىسى مۇنداق بولۇشى كېرەك: بىرىنچى، زامانىۋى كارخانا تۈزۈمى ئورنىتىش تەلىپى بويىچە كارخانىنى ھەقىقىي تۈردە ئۆزىگە ئۆزى خوجا بولغان ھالدا باشقۇرىدىغان، پايدا - زىيانغا ئۆزى ئىگە بولىدىغان، ئۆزىنى ئۆزى تەرەققىي قىلدۇرىدىغان، ئۆزىنى ئۆزى چەكلەيدىغان قانۇنىي ئىگە گەۋدىسىگە ۋە بازار رىقابىتى سۇبيېكتىغا ئايلاندۇرغان - ئايلاندۇرمىغانلىقىغا قاراش؛ ئىككىنچى، كارخانىنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ۋە بازاردىكى رىقابەتلىشىش ئىقتىدارىنىڭ ئۆسكەن - ئۆسمىگەنلىكىگە، دۆلەت مال - مۈلكى قىممىتىنىڭ ساقلانغان- ساقلانمىغانلىقى، ئاشقان - ئاشمىغانلىقىغا قاراش؛ ئۈچىنچى، كارخانا ئىشچى - خىزمەتچىلىرى ۋە باشقۇرغۇچىلارنىڭ ئاكتىپلىقىنىڭ قوزغالغان - قوزغالمىغانلىقىغا، كارخانا پارتىيە تەشكىلاتىنىڭ سىياسىي يادرولۇق رولىنى جارى قىلدۇرۇشقا، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ فاڭجېن - سىياسەتلىرىنىڭ ئىزچىللىشىشى ۋە ئەمەلىيلىشىشىگە پايدىلىق بولغان- بولمىغانلىقىغا قاراش؛ تۆتىنچى، دۆلەت ئىقتىسادىنىڭ ھاياتىي كۈچىنىڭ كۈچەيگەن - كۈچەيمىگەنلىكىگە، دۆلەت ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرغان- راۋاجلاندۇرمىغانلىقىغا قاراش. كارخانا ئىسلاھاتىدا مۇشۇ پرىنسىپلارنى گەۋدىلەندۈرۈش لازىم.

4. ئەمەلىيەتكە ھۆرمەت قىلىپ، ئىزدىنىشكە رىغبەتلەندۈرۈپ، تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ، دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتىنى پائال ئىلگىرى سۈرۈش لازىم

زامانىۋى كارخانا تۈزۈمى ئورنىتىش، دۆلەت كارخانىلىرىنى ياخشىلاشنىڭ ئاساسىي فاڭجېنى ئايدىڭلاشتۇرۇلدى، ئەمدىكى ئاچقۇچ — ئەمەلىيەتتە. ئىسلاھاتنىڭ تەجرىبىسى پەقەت ئەمەلىيەتتىنلا كېلىدۇ. ئىزدىنىشكە رىغبەتلەندۈرۈش، سىناق قىلىشقا يول قويۇش لازىم. ئىدىيىنى داۋاملىق ئازاد قىلىش، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەشتە چىڭ تۇرۇپ، دادىل سىناق ئېلىپ بېرىش، دادىل ئىشلەش لازىم. كۆتۈرۈپ تۇرغان بىلەن ئىش پۈتمەيدۇ. مەسىلىلەردىن قېچىپ، تۈگۈلۈۋېلىپ ئالغا ئىلگىرىلىمىگەندە، ھېچقانداق ئىشنى ۋۇجۇدقا چىقارغىلى بولمايدۇ. ئىسلاھات داۋامىدا بەزى ئۇسۇللارغا نىسبەتەن ئوخشاش بولمىغان پىكىرلەرنىڭ بولۇشى نورمال ئەھۋال بولۇپ، كۆپچىلىكنىڭ پىكىرىنى ئېلىشقا پايدىلىق. مۇھىمى، ئەمەلىيەتكە ھۆرمەت قىلىش، ئەمەلىيەت داۋامىدا تەجرىبىلەرنى ئەستايىدىل يەكۈنلەشتىن ئىبارەت. ئەمەلىيەت توغرا، ئۈنۈملۈك بولغانلىقىنى ئىسپاتلىغانلىرىنى

ئىشىنى ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە ھۆكۈمەتلەرنىڭ ئاساسىي رەھبەرلىرى بىۋاستە تۇتۇشى لازىم. دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتى ئىقتىساد، سىياسىي ۋە پارتىيە، ھۆكۈمەت خىزمىتىنىڭ ھەرقايسى تەرەپلىرىگە چېتىلىدۇ، پەقەت ئاساسىي مەسئۇل يولداشلار بىۋاستە ھەرىكەتكە كېلىپ، بىۋاستە ماسلاشتۇرسىلا، ئىسلاھاتنىڭ تۇرلۇك ئىشلىرىنى رەھبەرلىكى بولغان، قەدەم - باسقۇچلۇق ھالدا ئىلگىرى سۈرگىلى بولىدۇ. يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، بەزى ئۆلكە، شەھەرلەردىكى كارخانىلارنىڭ ئىسلاھاتىدا زور ئىلگىرىلەش بولدى. ئۇلارنىڭ ئەڭ مۇھىم تەجرىبىسى شۇكى، ئۆلكىلىك، شەھەرلىك پارتكوملار ۋە ھۆكۈمەتنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى بىۋاستە قوماندانلىق قىلىپ، نوپۇزلۇق رەھبەرلىك ئاپپاراتلىرىنى تەشكىل قىلىپ، ئىسلاھات ۋە تەرەققىيات داۋامىدىكى مۇھىم مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ماسلاشتۇردى ۋە ھەل قىلدى، رەھبەرلىكنى كۈچەيتىشنىڭ يەنە بىر مۇھىم تەرىپى كارخانىلارنىڭ رەھبەرلىك بەنزىسىنى ياخشى سەپلەشكە ياردەم بېرىشتىن ئىبارەت. ئىسلاھاتنىڭ فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈشتە ئاخىرقى ھېسابتا كارخانىلارنىڭ ئىگىلىك باشقۇرغۇچىلىرىغا تايىنىشقا توغرا كېلىدۇ. شۇڭا سىياسىي جەھەتتە كۈچلۈك، باشقۇرۇشنى، تىجارەت قىلىشنى بىلىدىغان مۇنەۋۋەر ئىختىساس ئىگىلىرىنى كارخانىلارنىڭ رەھبەرلىك خىزمىتىگە قويۇپ، ئۇلارنىڭ پارتىيىنىڭ فاڭجېن - سىياسەتلىرىنى ئاڭلىق ئىزچىللاشتۇرۇپ، جان- دىل بىلەن ئىشچىلار سىنىپىغا تايىنىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى يېتەكلەپ، كارخانىنىڭ ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىياتىنى پائال ئىلگىرى سۈرەلىشىگە كاپالەتلىك قىلىش لازىم. ئەمەلىيەت شۇنى ئىسپاتلىدىكى، باشقۇرۇلۇشى ياخشى كارخانىلارنىڭ ھەممىسىدە ياخشى رەھبەرلىك بەنزىسى، ساپاسى يۇقىرى، قاتتىق تەلەپنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالايدىغان ئىشچى - خىزمەتچىلەر قوشۇنى بار. مۇشۇنداق بەنزە، مۇشۇنداق قوشۇن بولغاندىلا، مەركەزنىڭ ئىسلاھات فاڭجېنىنى ھەقىقىي تۈردە ئاممىنىڭ ئەمەلىيىتىگە ئايلاندۇرغىلى، ئىسلاھاتنىڭ توغرا يۆنىلىشىدە چىڭ تۇرۇپ، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتىنى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرغىلى بولىدۇ.

3) بىر تۇتاش پىلانلاش ۋە ماسلاشتۇرۇش. كارخانا ئىسلاھاتى— بىر خىل ئىجتىمائىي سىستېما قۇرۇلۇشى، نۇرغۇن زىددىيەت ۋە مەسىلىلەر كۆپ ھاللاردا خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ چوڭقۇر قاتلىمىدىكى مەسىلىلەرنىڭ ئومۇمىي ئىنكاسى، كارخانىلار ئىسلاھاتى سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈشكە مۇناسىۋەتلىك بولغانلىقى ئۈچۈن، ئۇنى سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى بەرپا قىلىدىغان باشقا ئىسلاھاتلار بىلەن تەڭ ئىلگىرى سۈرۈش لازىم. دېمەك، كارخانا ئىسلاھاتى ھەرگىز بىر - ئىككى تارماقنىڭ كونكرېت ئىشى ئەمەس، ئۇ ھەممە تارماقلارغا چېتىلىدۇ، كۆپچىلىك ئومۇمىيەتنى ئاساس قىلىپ، ئومۇمىي مەنپەئەتنى قوغداپ، ئۇنى ئاڭلىق ھالدا ئۆزىنىڭ مۇھىم خىزمىتى قىلىپ، تەشەببۇسكارلىق بىلەن ماسلىشىپ، بىر نىيەتتە

سۈرۈپ، باشقا ئىسلاھاتلارنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئەمەلىي ئۈنۈمگە ئېرىشكىلى بولىدۇ.

4) خىزمەت ئۇسۇلىغا دىققەت قىلىش. ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر مەركەزنىڭ كارخانىلار ئىسلاھاتى توغرىسىدىكى فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشى ۋە توغرا ئۆزلەشتۈرۈشى ھەم ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ ئىزچىللاشتۇرۇشى، ئەمەلىيلەشتۈرۈشى، ئەمەلىي ئەھۋالغا قارىماي «بىردەملىك شامال چىقىرىش»، «ھەممىنى بىر تاياقتا ھەيدەش» ۋە شەكلۋازلىق قىلىشتىن ساقلىنىشى لازىم. ھەرقانداق مۇۋەپپەقىيەتلىك تەجرىبە ۋە ئۇسۇللارنى ئۆگىنىش، ئېنەك قىلىشتا ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىش، ئۆز جايىنىڭ ئەھۋالىغا قاراپ ئىش كۆرۈش كېرەك. كارخانىلارنىڭ ئەھۋالى ناھايىتى كۆپ پەرقلىنىدۇ، ئېنەكنى كۆچۈرۈپ كېلىشكە ھەرگىز بولمايدۇ، ئەمەلىي ئۈنۈمگە ئەھمىيەت بەرمەسلىك، شەكلۋازلىق، ھەشەمەتچىلىك قىلىشتىن ساقلىنىش لازىم.

5) ئاممىنىڭ تۇرمۇشىغا كۆڭۈل بۆلۈش. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئىسلاھاتنىڭ چوڭقۇرلىشىشى ۋە باشقا سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن بەزى دۆلەت كارخانىلىرى بازار ئىگىلىكىنىڭ تەلپىگە ماسلىشالمىغانلىقتىن، ئىشلەپچىقىرىشى ۋە تىجارىتى قىيىنچىلىققا ئۇچراپ، بىر قىسىم ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ خىزمىتى ۋە تۇرمۇشىغا تەسىر يەتتى. بۇنى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر ۋاقتىدا مۇھاكىمە قىلىپ، ئەستايىدىل ھەل قىلىشى لازىم. شۇنى بىلىش كېرەككى، بىزنىڭ ئىسلاھاتىمىز دۆلىتىمىز ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرى تەرەققىياتىنى چۈشەپ قويىدىغان كونا ئىقتىسادىي تۈزۈلمىنى تۈپ ئاساسىدىن ئۆزگەرتىپ، ھاياتىي كۈچكە تولۇپ تاشقان سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى يېڭى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىشنى مەقسەت قىلىدۇ. ماھىيەتتىن ئېيتقاندا، ئىسلاھات ئىشچىلار سىنىپىنىڭ تۈپ مەنپەئىتى، كەلگۈسى مەنپەئىتىگە ۋەكىللىك قىلىدۇ، خەلق ئاممىسى، بولۇپمۇ ئىشچىلار، دېھقانلار، زىيالىيلارنى ئەڭ چوڭ مەنپەئەتكە ئېرىشتۈرىدۇ. ئون نەچچە يىللىق ئىسلاھات ئەمەلىيىتى خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنىڭ ناھايىتى زور دەرىجىدە ئۆسكەنلىكىنى چۈشەندۈرۈپ بەردى. لېكىن بىز بىر قىسىم كارخانىلار ۋە ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئۇچرىغان قىيىنچىلىقلارغىمۇ ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلۈشىمىز لازىم. ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىپ، ئاممىنىڭ تۇرمۇشىدىكى مەسىلىلەرنى، بولۇپمۇ قىيىنچىلىقى بار كارخانىلاردىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇش مەسىلىسىنى مۇۋاپىق ھەل قىلىش بىلەن بىللە، ئىدىيىۋى-سىياسىي خىزمەتنى چوڭقۇر، ئىنچىكە، ياخشى ئىشلەپ، زىددىيەتلەرنى ۋاقتىدا ھەل قىلىپ، جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىنى ساقلاپ، ئىسلاھات ۋە تەرەققىياتنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىشى لازىم.

دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىياتى پۈتكۈل خەلق ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىغا مۇناسىۋەتلىك مۇھىم ئىقتىسادىي مەسىلە ھەم سوتسىيالىستىك تۈزۈمنىڭ تەقدىرىگە مۇناسىۋەتلىك زور سىياسىي مەسىلە. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە ھۆكۈمەتلەر بۇ خىزمەتنى تېخىمۇ گەۋدىلىك ئورۇنغا قويۇپ، رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىپ، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھات قەدىمىنى تېزلىتىشى لازىم. يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ۋە پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىنىڭ

ئۆزگەرتىپ تەشكىللەش، ئۆزگەرتىش ۋە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش بىلەن بىرلەشتۈرۈلىدۇ.

4. دۆلەت ئىقتىسادىنىڭ خەلق ئىگىلىكىدىكى يېتەكچى رولىنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇشقا پايدىلىق بولسۇن ئۈچۈن، پۈتكۈل دۆلەت ئىقتىسادىنى ياخشىلاش كۆزدە تۇتۇلۇپ، مەۋجۇت مال - مۈلۈكنى يۈرۈشتۈرۈش ۋە قايتا تەشكىللەش ئارقىلىق دۆلەت كارخانىلىرى ستراتېگىيىلىك قايتا تەشكىللىنىدۇ، بازار ۋە كەسىپ سىياسىتى يېتەكچى قىلىنىپ، بىر تۈركۈم دۆلەت چوڭ كارخانىلىرى ۋە كارخانا گۇرۇھلىرى پۈتۈن كۈچ بىلەن ياخشى تۇتۇلىدۇ، دۆلەتنىڭ ئادەتتىكى كىچىك كارخانىلىرى قويۇۋېتىلىدۇ ۋە جانلاندۇرۇلىدۇ.

5. دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ تېخنىكا تەرەققىياتى تېزلىتىلىپ، كارخانىلارنىڭ تېخنىكا يېڭىلاش مېخانىزمى شەكىللەندۈرۈلۈپ، كارخانىلارنىڭ رىقابەتلىشىش ئىقتىدارى كۈچەيتىلىدۇ.

6. دۆلەت كارخانىلىرىنى ياخشىلاشتا، جان - دىل بىلەن ئىشچىلار سىنىپىغا تايىنىلىدۇ، كارخانىلارنىڭ ئىگىلىك باشقۇرغۇچىلار قوشۇنىنىڭ قۇرۇلۇشى ھەقىقىي كۈچەيتىلىپ، كارخانىنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى باشقۇرۇش چىڭىتىلىپ، بازار ئىگىلىكىنىڭ تەلىپىگە باب كېلىدىغان باشقۇرۇش مېخانىزمى شەكىللەندۈرۈلىدۇ، كارخانىلارنىڭ ئۆل خاراكتېرلىك خىزمەتلىرى ياخشى ئىشلىنىپ، كارخانىلارنىڭ ئومۇمىي ساپاسى ئۆستۈرۈلىدۇ.

7. يانداشما ئىسلاھاتلار ماس قەدەمدە ئىلگىرى سۈرۈلىدۇ، ھوقۇق-مەسئۇلىيىتى ئېنىق بولغان دۆلەت مال - مۈلكىنى باشقۇرۇش، نازارەت قىلىش، ۋە ئوبوروت سىستېمىسىنى بەرپا قىلىش مۇھىم نۇقتا قىلىنىپ، مەمۇرىيەت بىلەن كارخانىنىڭ مەسئۇلىيىتىنى ئايرىش ئىلگىرى سۈرۈلۈپ، ئىجتىمائىي كاپالەت تۈزۈمى تېز بەرپا قىلىنىپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتى ئۈچۈن زۆرۈر تاشقى شارائىت يارىتىپ بېرىلىدۇ.

8. ئومۇمىي مۈلۈكچىلىك تۈزۈمدىكى ئىقتىسادنى ئاساس قىلىشتا چىڭ تۇرۇلۇپ، كۆپ خىل ئىقتىسادىي تەركىب تەڭ راۋاجلاندۇرۇلىدۇ. دۆلەت ھەر خىل مۈلۈكچىلىك تۈزۈمدىكى ئىقتىسادنىڭ بازار رىقابىتىگە باراۋەر ئاساستا قاتنىشىشىغا ياخشى مۇھىت ۋە شارائىت يارىتىپ بېرىدۇ.

مەركەزنىڭ دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىياتى توغرىسىدىكى بىر قاتار قائىدىلىرى ئەمەلىيەت داۋامىدا مەيدانغا كەلگەن، راۋاجلانغان، مۇكەممەللەشكەن، ئۇلار جۇڭگونىڭ دۆلەت ئەھۋالىغا، سوتسىيالىزمنىڭ ماھىيەتلىك ئالاھىدىلىكىگە ۋە بازار ئىگىلىكىنىڭ قانۇنىيىتىگە، زامانىۋى ئىشلەپچىقىرىش تەلىپىگە ئۇيغۇن، بىز بۇ قائىدىلەر بويىچە ئىدىيە ۋە تونۇشىمىزنى يەنىمۇ بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ئۇلارنى قەتئىي تەۋرەنمەي ئىزچىللاشتۇرۇپ ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئۈزلۈكسىز ئىزدىنىشىمىز ۋە يېڭى تەجرىبە يارىتىشىمىز كېرەك.

3. دۆلەت كارخانىلىرىنى ياخشىلاشتا ئىگىلەشكە تېگىشلىك ئاساسىي پرىنسىپلار:

يولداش دېڭ شياۋپىڭ «ئۈچكە پايدىلىق بولۇش»نى ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە خىزمەتلەرنىڭ توغرا ياكى خاتا بولغانلىقى، مۇۋەپپەقىيەتلىك ياكى مۇۋەپپەقىيەتسىز بولغانلىقىغا ھۆكۈم قىلىشنىڭ ئۆلچىمى قىلىشنى ئوتتۇرىغا قويدى. بۇ، ماركسىزمچە بىلىش نەزەرىيىسىنى تەتبىقلاپ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئەمەلىيىتىنى تەھلىل قىلىپ چىقىرىلغان مۇھىم پرىنسىپ ۋە تارىخىي يەكۈن، ئۇنىڭدا ھۆكۈم قىلىش ئۆلچىمى جەھەتتە ئىدىيىمىزنى چۈشەپ كېلىۋاتقان مۇھىم تونۇش مەسىلىسىگە ئېنىق جاۋاب بېرىلدى، شۇنىڭ بىلەن پۈتۈن

كۆپنىڭ پىكرىنى ئېلىشقا پايدىلىق. مۇھىمى، ئەمەلىيەتكە ھۆرمەت قىلىش، ئەمەلىيەت داۋامىدا تەجرىبەلەرنى ئەستايىدىل يەكۈنلەشتىن ئىبارەت. ئەمەلىيەت توغرا، ئۈنۈملۈك بولغانلىقىنى ئىسپاتلىغانلىرىنى قەتئىي داۋاملاشتۇرۇپ، پەيدىنپەي كېڭەيتىش لازىم. بايقالغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا تۈزىتىپ، چوڭ سەۋەنلىك يۈز بېرىشتىن ساقلىنىش لازىم. مەركەزنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، نۇقتىدا سىناق قىلىش خىزمىتىنى پائال ئىلگىرى سۈرۈپ، ئىسلاھات ۋە تەرەققىيات داۋامىدىكى مۇھىم نۇقتا ۋە قىيىن نۇقتا مەسىلىلىرىنى ھەقىقىي ھەل قىلىپ، ئىسلاھاتنى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش لازىم. نۇقتىدا سىناق قىلىشنى تۇتۇش بىلەن بىللە ئومۇمىي دائىرىدىكى ئىسلاھاتنى بوشاشتۇرۇپ قويۇشقا بولمايدۇ. ھەم سىناق قىلىنغان كارخانىلارنىڭ تەجرىبىلىرىنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ چىقىش؛ ھەم ئومۇمىي دائىرىدىكى كارخانىلار ئىسلاھاتىنىڭ تەجرىبىلىرىنى ۋاقتىدا يەكۈنلەپ چىقىش؛ ھەم تىپىك ئۈلگە بولۇش، ھەم نۇقتا بىلەن ئومۇمىي دائىرىنى ئۆزئارا بىرلەشتۈرۈش لازىم. بىرمۇنچە جايلار ۋە كارخانىلار ئىسلاھاتتا ياخشى تەجرىبەلەرنى ياراتتى، تۆت ئۆلكە، شەھەر ۋە بەزى كارخانىلار بۇ قېتىمقى يىغىندا ئۆزلىرىنىڭ تەجرىبىسىنى تونۇشتۇردى. بىز بۇ تەجرىبىلەرگە: بىرىنچى، يۈكسەك ئەھمىيەت بېرىش؛ ئىككىنچى، بۇ تەجرىبىلەرنى ئۈزلۈكسىز مۇكەممەللەشتۈرۈشنى قوللاش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈشكە ياردەم بېرىش؛ ئۈچىنچى، ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ ئۆگىنىش ۋە ئەينەك قىلىش پوزىتسىيىسىنى تۇتىمىز.

ئېلىمىزنىڭ ئىسلاھاتى ئون نەچچە يىلدىن بۇيان جۇڭگونىڭ دۆلەت ئەھۋالىغا ئۇيغۇن بولغان تەرتىپ بويىچە تەدرىجىي ئالغا ئىلگىرىلەش يولىدا مېڭىپ، ئالەمشۇمۇل غايەت زور مۇۋەپپەقىيەتلەرگە ئېرىشتى، ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ۋە ھەرىكەت مېخانىزمىدا چوڭقۇر ئۆزگىرىشلەر بولدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئىلگىرىكى تۈزۈلمە قالدۇرغان بەزى قىيىن نۇقتا مەسىلىلىرى، مەسىلەن: كارخانىلاردا ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى ئۆزگەرتىش، مەمۇرىيەت بىلەن كارخانىنى ئايرىش، ئىجتىمائىي كاپالەت سىستېمىسى بەرپا قىلىش ۋە كارخانىلارنىڭ قەرزى بەك كۆپ بولۇش ۋە ئىجتىمائىي سىلىق مەسىلىلىرى تېخى تولۇق ئاساسىدىن ھەل قىلىنىپ كەتمىدى. بىز قەتئىي نىيەتكە كېلىپ، ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىپ، ھەر جەھەتتىن شارائىت يارىتىپ، بۇ مەسىلىلەرنى پائال سالماقلىق بىلەن ياخشى ھەل قىلىشىمىز لازىم.

5. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە ھۆكۈمەتلەر كارخانىلارنىڭ ئىسلاھاتىغا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىشى لازىم

1) ئۆگىنىشكە ئەھمىيەت بېرىش. ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش، ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇش ۋە كارخانىلار ئىسلاھاتى جەھەتلەردىكى مۇھىم ئىدىيىسىنى چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈپ، ئىشەنچنى مۇستەھكەملەپ، خىزمەت ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈرۈشى لازىم. مەركەزنىڭ دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، زامانىۋى كارخانا تۈزۈمى ئورنىتىش توغرىسىدىكى بىر قاتار قائىدىلىرىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ ۋە توغرا ئىگىلەپ، ئىسلاھات يۆنىلىشىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، سىياسەت سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشى لازىم. شۇنىڭ بىلەن بىللە، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىگە ئائىت بىلىملەرنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، بازار ئىگىلىكىنىڭ ئادەتتىكى قانۇنىيەتلىرىنى ئىگىلەپ، ئىقتىسادىي خىزمەتكە رەھبەرلىك قىلىش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈشى لازىم.

2) رەھبەرلىكنى كۈچەيتىش. دۆلەت كارخانىلىرىنى ياخشىلاش

ئۇ ھەممە تارماقلارغا چېتىلىدۇ، كۆپچىلىك ئومۇمىيەتنى ئاساس قىلىپ، ئومۇمىي مەنپەئەتنى قوغداپ، ئۇنى ئالدىنقى ھالدا ئۆزىنىڭ مۇھىم خىزمىتى قىلىپ، تەشەببۇسكارلىق بىلەن ماسلىشىپ، بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ، بىرلىكمە كۈچ ھاسىل قىلىپ، كارخانا ئىسلاھاتى بىلەن يۈرۈشلۈك ئىسلاھاتلارنىڭ قەدىمىنى تېزلىتىش لازىم. مۇشۇنداق قىلغاندىلا، دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتىنى سىناق قىلىش خىزمىتىدە بۆسۈش ھاسىل قىلىپ، ئومۇمىي دائىرىدىكى ئىسلاھاتنى ئىلگىرى تۇتۇپ، ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىپ، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھات قەدىمىنى تېزلىتىشى لازىم. يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ۋە پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىنىڭ يېتەكچىلىكىدە، خىزمەتلەرنى تېخىمۇ چوڭ ئىرادە، تېخىمۇ چوڭ جاسارەت بىلەن ئىجادىي قانات يايدۇرۇپ، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىياتىدا يېڭى، تېخىمۇ زور غەلىبىلەرنى قولغا كەلتۈرەيلى.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 3-ئىيۇل تېلېگراممىسى)

(بېشى 1 - بەتتە)

بىلەن بىرلىكتە كۈرەش قىلىپ ياراتقان يەنە بىر نەتىجىسى.

1994 - يىلى يېڭى يىل كىرىشى بىلەن غەيرەت ئابدۇللا يوتقان - كۆرپىسنى يۆگەپ، ئۆلچەش - لايىھىلەش خادىملىرىنى باشلاپ كوئېنلۇن تېغىغا چىقتى. جىلغا ئىچى قار - مۇز بىلەن قاپلانغانىدى. ئۇ ھەر كۈنى تاغ - داۋانلاردىن ئۆتۈپ، بىر تەرەپتىن، تەكشۈرۈپ لىنىيە تاللىسا، يەنە بىر تەرەپتىن، ئۆلچەش - لايىھىلەشنى ئۇيۇشتۇردى. دېڭىز يۈزىدىن 3000 مېتر ئېگىزلىكتە ھەر كۈنى نەگە يېتىپ بارغان بولسا، شۇ جايدا قوندى.

ئۇ 4 - ئاينىڭ 5 - كۈنى شۇ چاغدىكى خوتەن ۋىلايەتلىك پارتكوم شۇجىسى لى جەنجۇڭ ۋە مەمۇرىي مەھكىمە ۋالىيسى جۇرئەت مەتمىننى ئىزدەپ تېپىپ، چىرا - بۇيا تاشيولىنى ياساش ئىرادىسىنى بىلدۈردى.

-بۇنچىلىك چوڭ قۇرۇلۇشقا پۇل نەدىن كېلىدۇ؟

غەيرەت ئابدۇللا رەھبەرلەرنىڭ قىيىنچىلىقنى كۆرۈپ:

- سىلەر پەقەت ئىشلىگىن دەڭلار، قىيىنچىلىقنى مەن يېگەي، - دېدى. لى جەنجۇڭ غەيرەت ئابدۇللانىڭ ئىقتىدارىنى چۈشىنەتتى، شۇڭا ئۇ غەيرەت ئابدۇللانىڭ مۈرىسىنى قېقىپ تۇرۇپ:

- ساڭا ئىشىنىمىز، ئىشلىگىن، - دېدى.

غەيرەت ئابدۇللا ئۇدا نەچچە كېچە - كۈندۈز خوتەن ۋىلايىتىدىكى داڭلىق «باي»لار ئارىسىدا يۈرۈپ، «توخۇ ئارىيەت ئېلىپ تۇخۇم تۇغدۇرماقچى» بولدى. ئۇ پۇلى بار خوجايىنلارنىڭ پۇل چىقىرىپ قۇرۇلۇشنى ھۆددىگە ئېلىشىنى قولغا كەلتۈرۈپ، ئۆزىنىڭ قۇرۇلۇش ئەترىتىنى مۇشۇ خوجايىنلارنىڭ قول ئاستىدا ئىشلەتتى. خوجايىنلارنىڭ ئىشەنچىسىنى قولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن، ئۇ قاتناش باشقارمىسىنىڭ ئۈچ كىچىك ئاپتوموبىلىنى 510 مىڭ يۈەن باھا بىلەن ئىش كۆتۈرە ئالغۇچىلارغا گۆرۈگە بەردى. قاتناش نازارىتى رەھبەرلىرى بۇنىڭدىن خەۋەر تېپىپ، «بۇنچىلىك چوڭ قۇرۇلۇشتا ئاپتوموبىل بولمىسا قانداق بولىدۇ؟» دەپ، ئاپتوموبىل ئېلىۋېلىش ئۈچۈن 500 مىڭ يۈەن بەرگەنىدى. غەيرەت ئابدۇللا بۇ پۇلنىمۇ يول قۇرۇلۇشىغا ئىشلەتتى.

ۋاقتىنى قولدىن كەتكۈزۈپ قويماسلىق ئۈچۈن، غەيرەت ئابدۇللا ئۈچ قېتىم ئورۇمچىدىن خوتەنگە قايتقاندا، ئۇدۇل ئىش ئورنىغا باردى.

كوئېنلۇن تېغىنىڭ ئەتىگەنلىكى بىلەن ئاخشىمى، كۈندۈزى بىلەن كېچىسىدىكى تېمپېراتۇرا پەرقى چوڭ بولغاچقا، غەيرەت ئابدۇللانىڭ رېماتىزملىق بوغۇم ياللۇغى بارغانسېرى ئېغىرلاپ كەتتى، ئاخىرى تاياق ياكى كۆرەك تۇتۇپ ئىش ئورنىغا چىقىشقا مەجبۇر بولدى...

چىرا - بۇيا تاشيولىنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 150 كىلومېتر بولۇپ، چوڭ- كىچىك كۆۋرۈكتىن 20 سى، سۇ ئۆتكۈچتىن 50 ى بار، دۆلەت ئەسلى ئۈچ يىل ۋاقىت سەرپ قىلىپ، 100 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ ياسىماقچى بولغانىدى. ئەمەلىيەتتە غەيرەت ئابدۇللا 44 مىليون يۈەن پۇل خەجلىدى، قۇرۇلۇشتا 1994- يىل 4 - ئاينىڭ 8 - كۈنى ئىش باشلىنىپ، يول 11 - ئاينىڭ 28 - كۈنى پۈتكۈزۈلدى.

«ئۆزىمىز جاپا چەكسەك چېكىلىكى، كۆپچىلىك جاپا چەكمىسۇن. پۇقرالار بىز ئارقىلىق پارتىيىنىڭ ئىللىقلىقىنى بىلسۇن!»

1990 - يىلى قارا بوران كۆرۈلۈپ باقمىغان قاتتىق يامغۇر ۋە مۆلدۈر پەيدا قىلىپ، كېرىيە ناھىيىسىنىڭ ئاچاڭ يېزىسىدا يول ياساۋاتقانلارغا ھۇجۇم قىلدى. ھېچقانداق دالدا بولغىدەك جاي بولمىغان دەشت - باياۋاندا كۆپچىلىكنىڭ كۆز- كۆرپىسى، سومكا، ئوزۇقلۇقلىرىنى لاي - قۇم ئارىلاش ياغقان يامغۇر كېرەكتىن چىقاردى، بوران بەزىلىرىنى ئۇچۇرۇپ كەتتى، بۇنداق قارا يامغۇرنى كۆرۈپ باقمىغان بەزى دېھقانلار ھودۇقۇپ كېتىشتى. غەيرەت ئابدۇللا خەلق ئىشچىلىرىغا «ئورنۇڭلاردىن قوزغالماي ئولتۇرۇۋېلىڭلار» دەپ تاپىلىدى. كەچ سائەت 11 دىن ئۆتكەندە، ئۇ يېغىۋاتقان يامغۇرغا قارىماي ئادەملەرنى توشۇغىلى شەھەرگە ئاپتوموبىل ئىزدەپ كىرىپ كەتتى. يامغۇردا غەيرەت ئابدۇللانىڭ ئۈستىبېشى چىلىق- چىلىق بولۇپ كەتتى، ئاخىرى ئۇ تۆت ئاپتوبۇس تېپىپ چىقىپ، خەلق ئىشچىلىرىنى ناھىيە بازىرىدىكى مېھمان كۈتۈشكە ئېلىپ كەلدى.

چىرا - بۇيا تاشيولىدا قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىۋاتقاندا، خوتەن ناھىيىسىدىن ئەترەت باشلاپ كەلگەن بىر يېزا باشلىقى غەيرەت ئابدۇللانى ئىزدەپ تېپىپ:

- ئاشخانىدا ئۇن قالمىدى، كۆپچىلىك ئىككى ۋاقلىق تاماقنىمۇ تويغۇدەك يېيەلمىدى، - دېدى.

غەيرەت ئابدۇللا بۇنى ئاڭلاپ، تىت - تىت بولۇپ:

- نېمىشقا بالدۇرراق دېمەيسەن؟ مۇنداق ئېغىر ئىشتا تويغۇدەك تاماق يېمىسە، قانداق ئىشلىگىلى بولىدۇ؟! - دېدى - دە، نەق مەيداندىلا قۇرۇلۇش ئەترىتىنىڭ جىڭلىسىنى قوماندانلىق شتابىدىكى ئۇنىڭ ھەممىسىنى ئاپىرىپ بېرىشكە بۇيرۇدى.

جىڭلى ئاشخانىغا كىرىپ قارىغۇدەك بولسا، ئۇ يەردە ئۈچ خالتىلا ئۇن قالغانىكەن. ئۇ:

- نەچچە كۈندىن بېرى ئۆت ياللۇغىڭىز قوزغىلىپ قېلىپ تاماق يېيەلمەيۋاتىسىز، بىر خالتا ئۇننى ئېلىپ قېلىپ سىزگە سۇيۇق ئاش ئەتتۈرۈپ بېرەيلى، - دېگەندە، غەيرەت ئابدۇللا:

- بىز نان يېسەكلا بولدى، - دېدى. شۇ ئاخشىمى ئۇ جىڭلىنى تاغ تۈۋىدىكى چاقا يېزىسىدىن ئۇن ھەل قىلىپ كېلىشكە بۇيرۇدى، نەتىجىدە تاڭ ئېتىشتىن بۇرۇن 20 خالتا ئاق ئۇن ئىش ئورنىغا كەلتۈرۈلۈپ، قىيىنچىلىق ۋاقتىدا ھەل قىلىندى.

غەيرەت ئابدۇللا قوماندانلىق شتابىدا كادىرلارغا مۇنداق دېدى: «دالىدا قىيىنچىلىق كۆپ بولىدۇ، بىز جاپا - چەكسەك چېكەيلىكى، پۇقرالار جاپا چېكىپ قالمىسۇن، ئۇلار بىزدىن پارتىيىنىڭ ئىللىقلىقىنى بىلسۇن.»

غەيرەت ئابدۇللا خەلقنىڭ ئېھتىياجى ۋە قىيىنچىلىقىنى دائىم كۆڭلىگە پۈكۈپ يۈرۈيدۇ. 1995 - يىلى ئۇ مەملىكەت بويىچە ئىلغار خىزمەتچى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق قاتناش نازارىتى بويىچە ئەمگەك نەمۇنىچىسى بولغاندا مۇكاپات بېرىلگەن 3500 يۈەن پۇلنى قاراقاش ناھىيىلىك دارىلئېتامغا ئىئانە قىلدى.

غەيرەت ئابدۇللا رەھبەرلىك ئورنىغا چىققاندىن كېيىن سىڭلىسى ۋە تۇغقانلىرى ئۇنى كۆپ قېتىم ئىزدەپ، يېزىدىن ئايرىلىپ شەھەرگە كىرىشكە ياردەملىشىشنى ئوتتۇرىغا قويغاندا، غەيرەت ئابدۇللا ئۇلارغا: «مېنى پارتىيە تەربىيىلىگەن، پارتىيە ماڭا ھوقۇقنى خوتەن خەلقى ئۈچۈن يول ياساپ، ئۇلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۈچۈن بەرگەن، پارتىيە بولمىسا، مېنىڭ بۈگۈنۈم بولمىغان بولاتتى، مەن قانداقمۇ قولۇمدىكى ھوقۇقتىن پايدىلىنىپ كۆمىچىمگە چوغ تارتىمەن؟» دەپ، ئۇلارغا تەربىيە بەردى.

ئاپتونوم رايونلۇق قاتناش نازارىتى پارتگۇرۇپپىسى 1994 - يىلى غەيرەت ئابدۇللانى قاتناش نازارىتى ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرلىقىغا يۆتكەشنى قارار قىلدى. بۇ كىشىلىك تۇرمۇشتىكى بىر بۇرۇلۇش پۇرسىتى ئىدى. غەيرەت ئابدۇللا قاتناش نازارىتى رەھبەرلىرىگە: «مېنىڭ ئىشلىرىم خوتەندە، خوتەن خەلقى قۇملۇقتىن تېخى تامامەن چىقىپ بولالمىدى، مەن كېتەلمەيمەن.» دېدى.

غەيرەت ئابدۇللانىڭ مۇھەببەت رىشتىسى خوتەننىڭ يوللىرى بىلەن تۇتىشىپ كەتكەن، ئۇ بەختىنى خوتەن خەلقىنىڭ بەختى بىلەن چەمبەرچاس باغلىغان.

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
ئۇيغۇرچە كىتابلارنىڭ يېڭى ئادرېسى
www.uyghurkitap.com

جياڭ زېمىن كەرىموۋ بىلەن سۆھبەتلەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تاشكەنت، 3-ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن مۇشۇ ئاينىڭ 3-كۈنى بۇ يەردە مۇنداق دېدى: «جۇڭگو - ئۆزبېكىستان رەھبەرلىرى ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ كەلگۈسىنى 21-ئەسىرگە يۈزلەنگەن ستراتېگىيىلىك يۇكسەكلىكتە تۇرۇپ پىلانلىشى، ئۇنى ئىككى دۆلەت خەلقلىرىگە بەخت يارىتىدىغان مۇناسىۋەتكە ئايلاندۇرۇشى ھەم ئۇنىڭ رايون ۋە دۇنيانىڭ تىنچلىقى، تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتىكى ئىجابىي رولىنى جارى قىلدۇرۇشى كېرەك.»

رەئىس جياڭ زېمىن بۇ سۆزنى ئۆزبېكىستان زۇڭتۇڭى كەرىموۋ بىلەن سۆھبەتلەشكەندە قىلدى.

كەرىموۋ رەئىس جياڭ زېمىننىڭ ئۆزبېكىستاندا دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىدە بولغانلىقىغا رەھمەت ئېيتتى. ئۇ مۇنداق دېدى: «ئۆزبېكىستان، جۇڭگو مۇناسىۋىتى خەلقئارادىكى ئۆزگىرىشچان ۋەزىيەتنىڭ سىنىقىدىن ئۆتتى، دۆلەتلىرىمىزنىڭ باراۋەر بولۇش، ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش، ئۆزئارا ھۆرمەتلەش ئاساسىدىكى مۇناسىۋىتى دۆلەتلەر ئارا مۇناسىۋەتنىڭ ئۈلگىسى بولالايدۇ. شۇنىڭغا ئىشىنىمەنكى، رەئىس جياڭ زېمىننىڭ ئۆزبېكىستانغا قىلغان زىيارىتى چوقۇم ئىككى تەرەپ مۇناسىۋىتىدىكى بىر مۇھىم نامايەندە بولۇپ قالىدۇ.»

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: ئۆزبېكىستان بۇ رايوندىكى مۇھىم تەسىرگە ئىگە دۆلەت. جۇڭگو-ئۆزبېكىستان چېگرىداش بولمىسىمۇ، لېكىن دوست، يېقىن قوشنىلار. دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورنىتىلغان تۆت يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيان، ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتى ساغلام، مۇقىم راۋاجلاندى. ئىككى تەرەپنىڭ سىياسىي، ئىقتىساد-سودا، پەن-تېخنىكا، مەدەنىيەت-مائارىپ قاتارلىق ساھەدىكى ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزىدىغان ھەمكارلىقى ئومۇميۈزلۈك قانات يايدى. جۇڭگو تەرەپ بۇنىڭدىن مەمنۇن. جۇڭگو تەرەپ كەرىموۋ زۇڭتۇڭنىڭ ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشقا قوشقان تۆھپىسىگە يۇقىرى باھا بېرىدۇ.

رەئىس جياڭ زېمىن ئۆزبېكىستاننىڭ تەيۋەن، شىزاڭ، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش قاتارلىق بەزى چوڭ مەسىلىلەردە جۇڭگونىڭ مەيدانىنى چۈشەنگەنلىكىگە ۋە قوللىغانلىقىغا رەھمەت ئېيتتى. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگومۇ ئىلگىرىكىدەكلا ئۆزبېكىستاننىڭ دۆلەتنىڭ مۇستەقىللىكى ۋە ئىگىلىك ھوقۇقىنى قوغداش، ئىچكى ۋەزىيەتنى مۇقىملاشتۇرۇش، ئۆز دۆلىتىنىڭ ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش يولىدا كۆرسەتكەن تىرىشچانلىقلىرىنى قوللايدۇ. جياڭ زېمىن ئۆزبېكىستاننىڭ بۇ رايوننىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى ئىلگىرى سۈرۈش يولىدا كۆرسەتكەن تىرىشچانلىقىنى قوللايدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

كەرىموۋ زۇڭتۇڭ بۇنىڭغا رەھمەت ئېيتتى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئۆزبېكىستان جۇڭگونىڭ خەلقئارا ئىشلاردىكى رولىغا ئېتىبار بىلەن قارايدۇ، ئىككى دۆلەتنىڭ ھەمكارلىقى ۋە كېڭىشىشىنى كۈچەيتىشنى ئۈمىد قىلىدۇ. كەرىموۋ جياڭ زېمىنغا ئوتتۇرا ئاسىيا رايونىنىڭ ۋەزىيىتىنى تونۇشتۇردى. ئۇ مۇنداق دېدى: بۇ رايوندا مۇقىمسىزلىق ئامىللىرى يەنىلا مەۋجۇت، ئۆزبېكىستان رايون بىخەتەرلىكى جەھەتتىكى ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، تەدبىر قوللىنىپ بۇ رايوننىڭ بىخەتەرلىكى ۋە مۇقىملىقىغا كاپالەتلىك قىلىشنى تەشەببۇس قىلىدۇ.

جياڭ زېمىن ئىككى تەرەپنىڭ ئىقتىساد- سودا ھەمكارلىقى ئۈستىدە توختىلىپ مۇنداق دېدى: ھازىر ئىككى دۆلەتنىڭ ئىقتىساد-سودا ھەمكارلىقىنىڭ سەۋىيىسى ۋە كۆلىمى ئىككى دۆلەتنىڭ يوشۇرۇن كۈچكە سېلىشتۇرغاندا، تېخى يېتەرلىك ئەمەس. ئۇ مۇنداق دېدى: «بىز ئىككى دۆلەت مەسئۇل تارماقلىرىنىڭ ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، ھازىرقى زامان خەلقئارا ئىقتىساد- سودا مۇناسىۋىتى ئەندىزىسىگە ۋە ئىككى دۆلەتنىڭ ئالاھىدىلىكلىرىگە ماس كېلىدىغان يېڭى ھەمكارلىق يولى ۋە شەكلى ئۈستىدە پائال ئىزدىنىپ، جۇڭگو، ئۆزبېكىستاننىڭ ئىقتىساد- سودا ھەمكارلىقىنى تىرىشىپ يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈشنى ئۈمىد قىلىمىز.»

كەرىموۋ بۇنىڭغا قوشۇلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئۆزبېكىستان ئۆزبېكىستان- جۇڭگو شېرىك كارخانىلىرىنىڭ تېخىمۇ كۆپلەپ قۇرۇلۇشىنى ۋە جۇڭگو تاۋارلىرىنىڭ ئۆزبېكىستان بازىرىغا تېخىمۇ كۆپلەپ كىرىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ.

ئىككى دۆلەت باشلىقلىرى يەنە قاتناش-ترانسپورت مەسىلىسى ئۈستىدە توختالدى. ئۇلار مۇنداق ھېسابلىدى: قاتناش- ترانسپورت ئىككى دۆلەتنىڭ ھەتتا ئوتتۇرا ئاسىيادىكى دۆلەتلەرنىڭ ھەمكارلىقىدا كەم بولسا بولمايدىغان ھالقا، ئالاقىدار دۆلەتلەر ئۆز تەۋەسىدىكى قاتناش -ترانسپورت ئەھۋالىنى ياخشىلاپ، جۇڭگو بىلەن ئوتتۇرا ئاسىيا ئوتتۇرىسىدا تۆمۈريول، تاشيول ۋە ئاۋىئاتسىيە يولىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ستېرېئولۇق قاتناش تورىنى تەدرىجىي شەكىللەندۈرۈپ، قەدىمكى «يىپەك يولى»نى جانلاندۇرۇشى كېرەك. بۇنىڭ ئۈچۈن ئىككى دۆلەت باشلىقلىرى ئالاقىدار دۆلەتلەرنىڭ ئەستايىدىل كېڭىشىپ، تۈرلۈك ھەمكارلىق شەكلى ۋە يولى ئۈستىدە ئىزدىنىشىنى ئۈمىد قىلدى.

رەئىس جياڭ زېمىن كەرىموۋ زۇڭتۇڭنى قولايلىق چاغدا جۇڭگوغا يەنە زىيارەتكە بېرىشقا تەكلىپ قىلدى. كەرىموۋ زۇڭتۇڭ بۇنىڭغا رەھمەت ئېيتتى.

جۇڭگو ۋەكىلى خەلقئارا ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، نامراتلىقنى تۈگىتىشنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 1- ئىيۇل تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق مۇۋەققەت ۋەكىلى ۋاڭ شۆشيەن مۇشۇ ئاينىڭ 1-كۈنى ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات مۇدىرىيىتى يىغىنىدا سۆز قىلىپ، ب د ت نىڭ نامراتلىقنى ئۇنۇملۇك تۈگىتىشنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدا بىر قانچە ئىجابىي پىكىر بەردى.

ئۇ مۇنداق دېدى: ب د ت سىستېمىسىدىكى بىر مۇنچە ئورگانلارنىڭ ئوخشاش بولمىغان نۇقتا، ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدىكى نامراتلىقنى تۈگىتىش ھەرىكىتىگە قاتنىشىشى، ئىچكى قىسمىدىكى ئورگانلار ئوتتۇرىسىدىكى ماسلاشتۇرۇشنى كۈچەيتىش تامامەن زۆرۈر. بۇنداق ماسلاشتۇرۇش ب د ت سىستېمىسىدا چەكلىنىپ قالماسلىقى كېرەك، ب د ت سىستېمىسىدىكى ئالاقىدار ئورگانلار بىلەن ياردەم ئالغۇچى دۆلەتلەر ھۆكۈمەتلىرى ئوتتۇرىسىدىكى ماسلاشتۇرۇشمۇ ئىنتايىن مۇھىم.

ۋاڭ شۆشيەن مۇنداق كۆرسەتتى: نامراتلىق مەسىلىسىگە يېگانە قاراشقا بولمايدۇ. نامراتلىقنى ئۈزۈل-كېسىل، ئۈنۈملۈك تۈگىتىش ئۈچۈن چوڭقۇر قاتلامدىكى مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش، يەنى يۈزەكى ھەل قىلماي تۈپتىن ھەل قىلىش كېرەك.

ئۇ مۇنداق دېدى: «تەرەققىيات ساھەسىدىكى خەلقئارا ھەمكارلىقنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، دۇنيا ئەللىرىگە، بولۇپمۇ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ تەرەققىيات نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشىغا پايدىلىق خەلقئارا ئىقتىسادىي مۇھىتنى تىرىشىپ بەرپا قىلىپ، ئۈنۈملۈك تەدبىر قوللىنىپ ئۇلارنىڭ قەرزىنى يېنىكلىتىش ھەم پۇل ۋە تېخنىكا جەھەتتە زۆرۈر قوللاش ئارقىلىق ئۇنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى تەرەققىيات يوشۇرۇن كۈچىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلىقنى پەيدىنپەي تۈگىتىپ، خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش زۆرۈر.

ۋاڭ شۆشيەن تەكىتلەپ مۇنداق كۆرسەتتى: تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەر شۇنى تونۇشى كېرەككى، مەيلى مەنۋى جەھەتتىن بولسۇن ياكى ئۆزىنىڭ ئىقتىسادىي مەنپەئىتىنى نەزەردە تۇتقاندا بولسۇن، ئۇلارنىڭ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ نامراتلىقنى تۈگىتىشكە ياردەم بېرىش مەسئۇلىيىتى بار.

ئىران تۈركىيىدىن ئىران چېگرا ئاھالىلىرىگە ھۇجۇم قىلىش ۋەقەسى توغرىسىدا رەسمىي كەچۈرۈم سوراشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تېھران، 1-ئىيۇل تېلېگراممىسى. ئىران ئىچكى ئىشلار مىنىسترلىكىنىڭ خەۋپسىزلىك ۋە ئىنتىزام ئىشلىرىغا مەسئۇل مۇئاۋىن مىنىستىرى بىرانىدئان بۈگۈن تۈركىيىنىڭ ئىككى دۆلەت چېگرا رايونىدىكى ئىران پۇقرالىرىغا ھۇجۇم قىلىش ۋەقەسى توغرىسىدا رەسمىي ناماقۇل بولۇشىنى، قازا قىلغانلارغا تۆلەم بېرىشنى تەلەپ قىلدى.

بىرانىدئان ئاخبارات ۋاستىسىگە مۇنداق دېدى: ئىككى دۆلەت كېلىشىم ھاسىل قىلالمىسا، ئىران بۇ ئىشنى خەلقئارا سوتنىڭ ھۆكۈم قىلىشىغا سۇنىدۇ.

تۈركىيە ئىران چېگرا رايونىغا توپلىشىۋالغان، تۈركىيە ھۆكۈمىتىگە قارشى قورallıq كۈچلەر دەپ قارالغانلارغا زەربە بېرىش ئۈچۈن، تۈركىيە ئارمىيىسىنىڭ قوراللىق تىك ئۇچار ئايروپىلانلىرى 6-ئاينىڭ 26-كۈنى ئۇ يەرگە ئىككى راكېتا قويۇپ بەرگەن، نەتىجىدە راكېتا ئىراننىڭ كۆچمەن چارۋىچىلار مەھەللىسىگە چۈشۈپ، ئالتە ئادەم ئۆلگەن، 17 ئادەم يارىلانغانىدى.

بۇ مىنىستىر مۇنداق دېدى: تۈركىيە كېلەر ھەپتىدە بۇ ئىشنى تەكشۈرۈش ئۈچۈن تېھرانغا بىخەتەرلىك، سىياسىي، ھەربىي ۋە ئىنتىزام ئىشلىرىغا مەسئۇل يۇقىرى دەرىجىلىك ۋەكىللەر ئۆمىكى ئەۋەتىدۇ.

ئەرباكان تۈركىيىنىڭ زۇڭلىلىقىغا رەسمىي تەيىنلەندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئەنقەرە خەۋىرى. تۈركىيىدىكى ئىسلامپەرەس پارتىيە — گۈللەندۈرۈش پارتىيىسىنىڭ رەئىسى ئەرباكان 6 - ئاينىڭ 29 - كۈنى ئەنقەرەدە تۈركىيىنىڭ 54 - نۆۋەتلىك ھۆكۈمەت زۇڭلىلىقىغا رەسمىي تەيىنلەندى، تۇنجى قېتىملىق بىرلەشمە ھۆكۈمەتنىڭ ئىچكى كابىنېت يىغىنىغا رىياسەتچىلىك قىلدى.

ئەرباكان ئىچكى كابىنېت يىغىنىدا تاشقى سىياسەتنى شەرھلىگەندە مۇنداق دېدى: تۈركىيە غەرب بىلەن قويۇق ئالاقىنى ساقلايدۇ، ئىسلام دۇنياسى بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى كۈچەيتىدۇ، خەلقئارا كېلىشىمگە ئەمەل قىلىدۇ.

ئىچكى ئىقتىسادىي سىياسەت توغرىسىدا ئۇ مۇنداق دېدى: بىرلەشمە ھۆكۈمەتنىڭ «ئاساسىي نىشانى ئەركىن بازار ئىگىلىكىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان مۇھىت يارىتىش».

گۈللەندۈرۈش پارتىيىسى بىلەن توغرا يول پارتىيىسى ئىمزالىغان بىرلەشمە ھۆكۈمەت قۇرۇش توختامنامىسىگە ئاساسەن، بۇ نۆۋەتلىك بىرلەشمە ھۆكۈمەت تۆت يىل ۋەزىپە ئۆتەيدۇ، زۇڭلىلىق ۋەزىپىسىنى ئىككى پارتىيىنىڭ رەھبەرلىرى نۆۋەتلىشىپ ئۆتەيدۇ. ئەرباكان ئالدى بىلەن ئىككى يىل زۇڭلى بولىدۇ، كېيىنكى ئىككى يىلدا توغرا يول پارتىيىسىنىڭ رەئىسى چىللەر ۋەزىپە ئۆتەيدۇ.

ياپونىيىنىڭ سابىق ئەدلىيە ۋەزىرى ئوۋيى چىڭلياڭ «ھال سورىغۇچى ئاياللار» مەسىلىسىنى يەنە ئىنكار قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۇڭجىڭ، 30- ئىيۇن تېلېگراممىسى. ياپونىيىنىڭ سابىق

موڭغۇلىيە پارلامېنت سايلىمىنىڭ نەتىجىسى ئېلان قىلىندى

موڭغۇلىيە پارلامېنت سايلىمىنىڭ نەتىجىسى ئېلان قىلىندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئۇلانباتۇر، 2-ئىيۇل تېلېگراممىسى. موڭغۇلىيە دۆلەت چوڭ خۇرالى (پارلامېنت) سايلىمى نەتىجىسى مۇشۇ ئاينىڭ 1-كۈنى ئېلان قىلىندى، موڭغۇلىيە مىللىي دېموكراتلار پارتىيىسى بىلەن سوتسىيال دېموكراتلار پارتىيىسىنى ئاساسىي گەۋدە قىلغان تۆت پارتىيە سايلام ئىتتىپاقى كېلەر نۆۋەتلىك پارلامېنتتىكى 76 ئورۇن ئىچىدە 50 ئورۇنغا ئىگە بولدى.

موڭغۇلىيە دۆلەت چوڭ خۇرالى سايلىمى 6-ئاينىڭ 30-كۈنى ئۆتكۈزۈلگەنىدى. بۇ قېتىمقى سايلامدا 70 يىلدىن ئارتۇق ھاكىمىيەت يۈرگۈزگەن موڭغۇلىيە خەلق ئىنقىلابىي پارتىيىسى مەغلۇب بولۇپ، 25 لا ئورۇنغا ئىگە بولدى. تۆت پارتىيە ئىتتىپاقى ئىچىدىكى موڭغۇلىيە مىللىي دېموكراتلار پارتىيىسى 34 ئورۇنغا، سوتسىيال دېموكراتلار پارتىيىسى 13 ئورۇنغا ئىگە بولدى، بۇ ئىتتىپاق كۆرسەتكەن مۇستەقىل نامزاتلار ئۈچ ئورۇنغا ئىگە بولدى، قالغان بىر ئورۇنغا موڭغۇلىيە ئەنئەنىۋى بىرلىككە كەلگەن پارتىيىسى ئىگە بولدى.

موڭغۇلىيە دۆلەت چوڭ خۇرالى دۆلەتنىڭ ئالىي ھوقۇقلۇق ئورگىنى بولۇپ، قانۇن چىقىرىش، زۇڭتۇڭنى ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇش، ھۆكۈمەت زۇڭلىسى ۋە ھۆكۈمەت ئەزالىرىنى ۋەزىپىگە تەيىنلەش، ۋەزىپىسىدىن قالدۇرۇش قاتارلىق ھوقۇققا ئىگە. موڭغۇلىيىنىڭ ئالاقىدار قانۇنلىرىغا ئاساسەن، پارلامېنت سايلىمىدا كۆپ ئورۇنغا ئېرىشكەن پارتىيە كابىنېت تەشكىللەشكە مەسئۇل بولىدۇ.

ئامېرىكا فلورىدا شتاتى جىسى دېڭىز دېلفىنى تەتقىقات مەركىزىدىكى كانىچ خانىم 6-ئاينىڭ 13-كۈنى بۇ مەركەزدىكى بىر كۆلچەكتە قۇتقۇزۇۋېلىنغان بىر دېڭىز دېلفىنىنى سۆيمەكتە. ھازىر بۇ ساھەدىكى ئەربابلار ئارىسىدا سودا ماھارەت كۆرسىتىۋاتقان دېڭىز دېلفىنلىرىنى ۋە تەتقىقات مەركىزىنىڭ كۆلچىكىدىكى دېڭىز دېلفىنلىرىنى دېڭىزغا قويۇپ بېرىش- قويۇپ بەرمەسلىك توغرىسىدا كەسكىن مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىلىۋاتىدۇ. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۇڭجىڭ، 30-ئىيۇن تېلېگراممىسى. ياپونىيىنىڭ سابىق ئەدلىيە ۋەزىرى، ھازىرقى ئاۋام پالاتاسىنىڭ ئەزاسى ئوۋىپ چېڭلياڭ 6-ئاينىڭ 29-كۈنى مىلتارىستلارنى ئاشكارا ئاقلاپ، ياپونىيىنىڭ 2-دۇنيا ئۇرۇشى مەزگىلىدە تۇرغۇن ئاياللارنى ھال سورىغۇچى ئايال بولۇشقا مەجبۇرلاشتەك جىنايىتىنى يەنە ئىنكار قىلدى.

ئوۋىپ كېيىنكى نۆۋەتلىك ئاۋام پالاتاسى ئەزالىرى سايلىمىنىڭ نەيلياڭ سايلام رايونىدا ئۆتكۈزۈلگەن نامزاتلارنى بېكىتىش يىغىلىشىدا: «ھال سورىغۇچىلار ئورنىنى تىجارەتچىلەر باشقۇرغان»، «بۇ بىر خىل سودا ھەرىكىتى»، «ياپونىيە ھۆكۈمىتى ئۇنداق ئىشلارنى قىلمىغان» دەپ جۆيلىدى.

زامانىمىزدىكى پاجىئە: 165 مىليون بالىنىڭ ئوزۇقلىنىشى ناچار بولماقتا

دۇنياغا نەزەر

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پارىژ خەۋىرى. ب د ت باللار فوندى جەمئىيىتىنىڭ 11-ئىيۇن ئېلان قىلغان 1996-يىللىق دوكلاتىغا قارىغاندا، 1995-يىلى دۇنيا بويىچە بەش ياشتىن تۆۋەن، ئوزۇقلىنىشى ناچار بالا 165 مىليون بولۇپ، ھەممىسى دېگۈدەك تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەردە، بولۇپمۇ جەنۇبىي ئاسىيادا ئىكەن.

دوكلاتتا مۇنداق دېيىلىدۇ: ئوزۇقلىنىشى ناچار 165 مىليون بالىنىڭ 86 مىليونى جەنۇبىي ئاسىيا، شەرقىي ئاسىيادا، 36 مىليونى تىنچ ئوكيان رايونىدا، 32 مىليونى سەھرايى كەبىرنىڭ جەنۇبىدىكى ئافرىقىدا، 7 مىليونى ئوتتۇرا، شەرقىي شىمالىي ئافرىقىدا، 4 مىليونى جەنۇبىي، شىمالىي ئامېرىكا قىتئەسىدە.

بۇنداق ئەھۋاللار، ئاساسلىقى، نامراتلىق ۋە ئاياللارنىڭ ئىجتىمائىي ئورنى تۆۋەن بولۇش، ئىقتىسادىي جەھەتتە مۇستەقىل بولالماسلىقتىن پەيدا بولغان. سەھرايى كەبىرنىڭ جەنۇبىدىكى ئافرىقىدا % 50 ئايال ئائىلىنىڭ سىرتىدا كىرىمى بار ئىقتىسادىي پائالىيەتلەرگە قاتنىشىدۇ، جەنۇبىي ئاسىيادا بولسا تۆتتىن بىر قىسىم ئايال قاتنىشىدۇ. ئىككى قات ئاياللارنىڭ ئۆزىنىڭ ئوزۇقلىنىشى ياخشى بولمىسا، تۇغۇلغان بالىلارنىڭ بەدەن ئېغىرلىقى يېتەرلىك بولمايدۇ. ئومۇم ئېتىراپ قىلغان ئۆلچەمگە ئاساسلانغاندا، بوۋاقنىڭ ئېغىرلىقى 2.5 كىلوگرام كەلسە ئاندىن نورمال بەدەن ئېغىرلىقى ئۆلچىمىگە يەتكەن بولىدۇ. بېنگالدا بوۋاقلارنىڭ يېرىمى، ھىندىستاندا ئۈچتىن بىر قىسمى بۇ ئۆلچەمگە يەتمەيدۇ. بوۋاقلار تۇغۇلغاندىن كېيىنمۇ نورمال ئوزۇقلىنالمايدۇ.

ئاياللار ئەھۋالى ئەزەلدىن باللار فوندى جەمئىيىتىنىڭ يىللىق دوكلاتىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى بولۇپ كەلدى. بۇ يىلقى دوكلاتتا مۇنداق كۆرسىتىلدى: تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەردە پەرزەنت كۆرۈش ئۆلۈش ۋە مېيىپ بولۇشنىڭ چوڭ سەۋەبى بولۇپ قالدى. يېقىنقى مۆلچەرى ھېسابلىغا قارىغاندا، دۇنيا بويىچە ھەر يىلى 600 مىڭ ئايال ھامىلدار بولۇش، بويىدىن ئاجراپ كېتىش ۋە كۆزى يورۇش تۈپەيلىدىن ئۆلۈپ كېتىدىكەن، 1 مىليونغا يېقىن بالا يېتىم بولۇپ قالىدىكەن، بۇلارنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەردىكى ئاياللار ئىكەن. ھايات قالغان ئىككى قات ئاياللار بىلەن تۇغۇتلۇق ئاياللار ئىچىدە مۇشۇنداق سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن ھەر يىلى 20 مىليون ئادەم ئۆمۈرلۈك كېسەلگە گىرىپتار بولۇپ قالىدۇ. باللار فوندى جەمئىيىتىنىڭ دوكلاتىدا تەكىتلەپ مۇنداق كۆرسىتىلدى: بۇ ھەقىقەتەن زامانىمىزدىكى سەل قارىلىۋاتقان پاجىئەلەرنىڭ بىرى.

ب د ت ئەۋەتكەن 172 توننا يېمەكلىك يېقىندا لىبېرىيىنىڭ كاكېتا شەھىرىگە ئېلىپ كېلىندى. بۇ يېمەكلىك بۇ يەردە پاناھلىنىۋاتقان 25 مىڭ لىبېرىيىلىك ئۈچۈن بېرىلگەن ياردەم. بۇ، بۇ دۆلەتتە ئىچكى ئۇرۇش پارتلىغاندىن بۇيان، ب د ت نىڭ پايتەختتىن سىرتقى رايونلارغا بەرگەن تۇنجى تۈركۈمدىكى ياردىمى.

سۈرەتتە: بىر قانچە لىبېرىيىلىك بالا ئاپتوموبىلدىن چۈشۈپ قالغان پۇرچاقلارنى تەرمەكتە.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

سۈرىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى: بەھرەيىن ئىران بىلەن ئەپلىشىپ قېلىشنى خالايدۇ، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تېھران، 1-ئىيۇل تېلېگراممىسى. سۈرىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى سالى بۈگۈن بۇ يەردە: بەھرەيىن ئىران بىلەن بولغان مۇناسىۋەتتىكى توسالغۇلارنى تۈگىتىشنى خالايدىغانلىقىنى بىلدۈردى، دېدى.

سالى يېقىندا مۇناسىۋىتى يامانلىشىپ كەتكەن ئىران بىلەن بەھرەيىننى ياراشتۇرۇش ئۈچۈن، بۈگۈن چۈشتىن كېيىن بەھرەيىن پايتەختى مانامەدىن تېھرانغا كەلگەنىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: بەھرەيىن ئەمىرى ھەم باشقا ئەمەلدارلىرى ئىراننىڭ رايون بىخەتەرلىكى ۋە مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى باياناتىدىن مەمنۇن بولدى.

سالى مۇنۇلارنى بىلدۈردى: بەھرەيىن تەرەپ بىلەن ئۆتكۈزگەن سۆھبەتتىمىدىن بۇ ئىككى دۆلەتنىڭ مۇناسىۋىتىدە ياخشىلىنىش بولىدىغانلىقىنى ھېس قىلدىم، بۇ ئىراننىڭ باشقا ئەرەب دۆلەتلىرى بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشىغا ئىجابىي تەسىر كۆرسىتىدۇ.

سالى بۈگۈندىن ئۈچ كۈن ئىلگىرى تېھراندا زىيارەتتە بولغان ھەم ئىران زۇڭتۇڭى رافسانجانىغا سۈرىيە زۇڭتۇڭى ئاسادنىڭ ئاغزاكى ئۇچۇرىنى يەتكۈزگەنىدى.

روسىيە فېدېراتسىيىسىنىڭ 245-موتورلاشقان پىيادە ئەسكەرلەر تۈەنى چېچىنىيىدىن چېقىپ كەتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا خەۋىرى. موسكۋا ھەربىي رايونىغا قاراشلىق روسىيە فېدېراتسىيىسىنىڭ چېچىنىيىدە تۇرۇشلۇق 245-موتورلاشقان پىيادە ئەسكەرلەر تۈەنى 6-ئاينىڭ 28-كۈنى چېچىنىيىدىن چېقىپ كەتتى. بۇ يېلتسىن زۇڭتۇڭنىڭ 6-ئاينىڭ 25-كۈنى چېچىنىيىدىن قوشۇنلارنى ئېلىپ چېقىپ كېتىش توغرىسىدا بۇيرۇق چۈشۈرگەندىن بۇيان روسىيە فېدېراتسىيە ھەربىي قوشۇنلىرىنىڭ تۇنجى قېتىملىق چېقىپ كېتىش ھەرىكىتى ھېسابلىنىدۇ.

خەلقئارا پېرىقچىلىق تېلېگراف ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، روسىيە فېدېراتسىيىسىنىڭ چېچىنىيىدە تۇرۇشلۇق بىرلەشمە قوراللىق كۈچىنىڭ قوماندانى تىخومىروۋ شۇ كۈنى بۇ ئاگېنتلىقنىڭ مۇخبىرىغا چېچىنىيىدە تۇرۇشلۇق روسىيە فېدېراتسىيىسىنىڭ ئاساسلىق قىسىملىرى يېلتسىن زۇڭتۇڭنىڭ بۇيرۇقىغا ئاساسەن چېچىنىيىدىن پەيدىنپەي چېقىپ، ئۆزلىرىنىڭ دائىمىي تۇرۇشلۇق ئورنىغا قايتىپ كېتىدۇ، دېگەن. ئۇ: بۇ روسىيە فېدېراتسىيە ھۆكۈمىتىنىڭ سەممىي ھەرىكىتى بولۇپ، مەركىزىي ھۆكۈمەتنىڭ چېچىنىيىدە تىنچلىقنى ئىشقا ئاشۇرۇشقا بەل باغلىغانلىقىنى چۈشەندۈرىدۇ، دەپ كۆرسەتكەن.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1-نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكىتى
www.uyghurkitap.com